

Kostel sv. Václava, Chicago, Illinois
1863-1955, kdy osada zanikla.

LIBRARY OF JIRINA FUCHS
P.O. Box 66453
LOS ANGELES, CA 90066-0453

KALENDÁŘ

Cena \$1.25

NÁROD

TISKÁRNA ČESKÝCH BENEDIKTINŮ

1637 S. Allport Street Chicago 8, Illinois

1965

CAPITOL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

3522-24 West 26th Street, roh Drake Avenue

Chicago 23, Illinois

Telefon: 521-5200

CHARLES T. SALAK, president.

**PRO VAŠE ÚSPORY
PŮJČKY NA MAJETKY**

**VAŠE VKLADY JSOU POJIŠTĚNY DO \$10,000
AGENTUROU VLÁDY SPOJENÝCH STÁTŮ**

Dne 21. června 1963 byl Milánský arcibiskup a kardinál Jan Křtitel Montini ve svých 65 letech zvolen Kristovým náměstkem a nástupcem dobrého papeže Jana XXIII. Své apoštolské úsilí papeže ekumenismu a 2. Vatikánského všeobecného sněmu vyjádřil již volbou svého papežského jména, když se stal sv. Otcem Pavlem VI. — Dne 30. června 1963 přijal papežskou korunovaci a dne 6. ledna 1964 se setkal na své historické pouti do Svaté Země s cařihradským patriarchou Athenagorasem I. v čl. poutním domě Otců Těšitelů v Jerusalemě.

Modleme se:

Bože, pastýři a vůdce věřících, shlédni na svého služebníka Pavla, kterého jsi ustanovil pastýřem své Církve; prosíme tě, dej, ať slovem i příkladem vzdělává ty, kterým stojí v čele, a tak se stádem sobě svěřeným dojde do věčného života.

NÁROD

ČESKO-AMERICKÝ KATOLICKÝ KALENDÁŘ

NA ROK

1965

Obsahuje část kalendářní, poučné čtení, povídky, básně,
kroniky, adresáře a různá vyobrazení.

Ročník 70.

TISKEM A NÁKLADEM TISKÁRNY ČESKÝCH BENEDIKTINŮ,
1637 S. ALIPLANT STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

LIBRARY OF JIRINA FUCHS
P.O. Box 66439
LOS ANGELES, CA 90066-0439

POZNÁMKY K ROKU 1965

ČTVERO SUCHÝCH DNŮ.

První týden v postě — 10., 12. a 13. března; Svatodušní — 9., 11. a 12. června; podzimní — 15., 17. a 18. září; zimní — 15., 17. a 18. prosince.

ZASVĚCENÉ SVÁTKY.

SVÁTKY, O NICHŽ OBCOVÁNÍ MŠE SV. JE PŘÍKAZEM:

Každá neděle v roce; Nový Rok 1. ledna; Nanebevstoupení Páně 27. května; Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna; Všech Svatých 1. listopadu; Neposkvrněné Početí P. Marie 8. prosince; Hod Boží vánoční 25. prosince.

NÁRODNÍ PATRONOVÉ

Blahoslavená Panna Maria bez poskvrny hříchu počatá, jejíž svátek se slaví 8. prosince, je patronkou Spojených Států; sv. Jan Nepomucký, 16. května, sv. Prokop, 4. července a sv. Václav, 28. září, jsou patronové Čechů; ssv. Cyril a Metoděj, 5. července, jsou patronové Moravanů a Slovanů vůbec.

STÁTNÍ SVÁTKY.

Všechny neděle v roce; Nový rok; narozeniny A. Lincolna, 12. února; narozeniny Jiřího Washingtona, 22. února; Zdobení hrobů, 30. května; Prohlášení nezávislosti, 4. července; Dělnický den první pondělí v září; Den dikůvzdání, čtvrtý čtvrtek a někde třetí čtvrtek v listopadu; Hod Boží vánoční.

V některých státech i Velký pátek, jakož i jiné dni bývají od presidenta neb guvernéra státu, za takový svátek prohlášeny.

Na státní svátky je veřejné úřadování zastaveno. Směnky prošlé na některý z těchto svátků jsou splatné až dne následujícího. Pouze směnky prošlé na Velký pátek anebo Zdobení hrobů jsou splatné ten den před tím. Smlouvy, uzavřené nebo podepsané na národní svátek, nemají platnosti před soudem.

O POSTECH ZDRŽELIVOSTI A ÚJMY.

Půst zdržlivosti zakazuje požívání masitých pokrmů, ale neobmezuje střídme užívání jiných pokrmů, jichž možno i vícekrát za den dosyta se najísti.

Půst újmy je ten, který omezuje počet jídel a množství jídla a dovoluje pouze jednou za den dostatečně se najísti, což nemá býti před polednem. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však obě dohromady rovnati jednomu plnému jídlu. Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou, tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, pivo, jsou dovoleny.

Požívání masa a ryb při témže jídle je dovoleno.

Všichni, kdo dokončili svůj sedmý rok, jsou podrobeni půstům zdržlivosti.

Všichni, kdo dokončili dvacátý první rok a dosud nepřekročili padesátý devátý rok, jsou vázáni posty újmy.

Půst zdržlivosti zakazuje požívání nejen masa, ale i masité polévky a všech výtažků z masa, jako beef-tea, jakož i škvarků, špeku atd. Vejce a mléčné výrobky jsou dovoleny. Sádla a jiných tuků možno užítí pouze k přípravě pokrmů.

DNI ZDRŽLIVOSTI.

Každý pátek v roce je dnem zdrženlivosti, leč by některý zasvěcený svátek připadl na pátek. Vyjímkou je doba čtyřicetidenního postu, během které se přísný půst musí zachovat, i kdyby na ten den připadl svátek.

POZMĚNĚNÁ — ZMÍRNĚNÁ — PRAVIDLA POSTU A ZDRŽLIVOSTI.

Církev svatá, naše Matka, ukládá (jako zákon, který je nutno zachovávat) pravidla postu a zdržlivosti, aby pěstovala ducha pokání, aby povzbudila sebezápor a sebemrtvení, aby vedla své děti po stopách Božského Spasitele. — Jsou to pravidla upravená dle církevních zákonů a pozměněná — zmírněná — výsadami udělenými Svatou Stolicí našim biskupům.

ZDRŽLIVOST (OD MASA A MASITÝCH POKRMŮ.)

Každý (katolík), kdo má víc než 7 let, je vázán zachovávat zdržlivost.

ÚPLNÁ ZDRŽLIVOST

Žádné masité pokrmy, ani polévka z masa, ani masitá omáčka, nesmí se požívat v tyto dny: Všechny pátky v roce — popeleční středu (4. března) — svatvečer Neposkvrněného Početí P. Marie (7. prosince) — Štědrý den (24. prosince).

ČÁSTEČNÁ — NEÚPLNÁ — ZDRŽLIVOST

Jedno masité jídlo za den se dovoluje v tyto dny: všechny všední dny v postě mimo Popeleční středu a všech pátků. Středy a soboty suchých dnů a svatvečery: svatodušní.

PŮST (ÚJMY):

Každý, kdo má více než 21 roků a nezačal šedesátý rok svého věku, je vázán zachovávat půst.

Postní dny jsou: všechny všední dny v postě, čtvero suchých dnů a 3 svatvečery: před Svatodušní nedělí, před svátkem Neposkvrněného Početí Panny Marie, den před Štědrým dnem anebo Štědrý den, kterýkoliv se může vybrat před vánoce.

V postní den pouze jedno jídlo do syta je dovoleno za den. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však rovnat obě dohromady jednomu plnému jídlu.

Maso může být požíváno při hlavním (plném) jídlu — ovšem krom pátků, Popeleční středy, svatvečera Nanebevzetí Panny Marie a dne před Štědrým dnem.

Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou — tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, ano.

Kdyby trpělo zdraví nebo schopnost práce — zákon neváže. Třeba se však zeptat a poradit se zpovědníkem nebo farářem.

O POSTNÍCH PRAVIDLECH

Postní pravidla jsou církevním nařízením, které Církev má právo a moc pozměnit dle potřeby různých krajín a okolností. Změnu platnou pro celou Církev může učinit Sv. Otec, hlava Církve, kdežto biskupové mohou učinit změnu v postních pravidlech jen pro svoji diecési, kdykoliv to důležitá příčina vyžaduje. Každý katolík se tudíž má řídit postními pravidly, jež bývají oznámeny v jeho farnosti každého roku před zahájením čtyřicetidenního postu.

LEDEN

JANUARY—1965

1. Pátek : OBŘEZÁNÍ PÁNĚ — Nový rok
2. Sobota | Sv. Makarius, poust.; sv. Theodor, b.

Neděle po Obřezání Páně: () jménu Ježíš. Luk. 2, 21.

3. Neděle Nejsv. Jméno Ježíš; sv. Jenovefa, panna
4. Pondělí Sv. Angela z Foligno; sv. Titus, bisk.
5. Úterý Sv. Telesfor, ppž., m.; ctih. Radim
6. Středa Zjevení Páně — Sv. Tři Králů
7. Čtvrtek Sv. Lucian, muč.; sv. Melanie starší
8. Pátek Sv. Severin, věrozv.; sv. Dominika, pa.
9. Sobota Sv. Julián, muč. a sv. Basilisa, pa.

Neděle 1. po Zjevení Páně: 12-letý Ježíš v chrámě. Luk. 2.

10. Neděle Svaté Rodiny; sv. Thekla, panna
11. Pondělí Sv. Higin, ppž., m.; sv. Theodosius, opat
12. Úterý Sv. Menrád, poust.; sv. Arkadius, muč.
13. Středa Sv. Bohumír, ř.; sv. Veronika Milánská
14. Čtvrtek Sv. Hilár, b., uč. c.; sv. Felix Nolský
15. Pátek Sv. Pavel, poust.; sv. Ida, abatyše
16. Sobota Sv. Marcel I., ppž., m.; sv. Honorát, b.

Neděle 2. po Zjevení Páně: Svatba v Káni Galilejské. Jan. 2.

17. Neděle Sv. Antonín Veliký, opat; sv. Neon, m.
18. Pondělí Sv. Priska, pa., muč.; sv. Markéta Uh.
19. Úterý Sv. Kanut, král, m.; sv. Jindřich, b., věrozv.
20. Středa Sv. Fabián, papež, m.; sv. Šebastián, muč.
21. Čtvrtek Sv. Anežka řím., pa., m.; sv. Eugen, muč.
22. Pátek Sv. Vincenc, jáhen, m.; sv. Irena, vdova
23. Sobota Zasnoubení P. Marie; sv. Rajmund, Penafort

Neděle 3. po Zjevení Páně: Služebník setníkův. Mat. 8.

24. Neděle Sv. Timoteus (Bohuslav), bisk. a muč.
25. Pondělí Obrácení sv. Pavla; sv. Maxim, muč.
26. Úterý Sv. Polykarp, b., m.; sv. Pavla, vdova
27. Středa Sv. Jan Zlat., b., uč. c.; sv. Julian, bisk.
28. Čtvrtek Sv. Cyril Alexandrijský, biskup, uč. c.
29. Pátek Sv. František Saleský, bisk. a uč. c.
30. Sobota Sv. Felix IV., papež; sv. Marcela, vdova

Neděle 4. po Zjevení Páně: Bouře na moři. Mat. 8.

31. Neděle | Sv. Jan Bosco, z. ř.; sv. Petr Nolaskus, z. ř.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ Nový měsíc 2. ledna
☾ První čtvrt 10. ledna
☾ Úplněk 17. ledna
☾ Posl. čtvrt 24. ledna

* * *

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Řeklo-li se A, musí se říci též B — (t.j. třeba být důsledný).

Lepší Tomáš nežli Adam (to máš, či tu máš je lepší nežli slib; a dám).

V bídě netřeba plakat, raděj po léku se ptát.

Blaze tomu, kdo se cizím neštěstím kaje (je moudrý).

Blázen se soudí, advokát domy stavějí.

Kdyby uměl blázen mlčet, při mudrejch by mohl sedět.

Blázni módy dělají a moudří v nich běhají.

U velkého ducha vždy bláznovství trocha.

Bobác želí korábu a žebrák mošny.

Chlap bohatý jako býk rohatý.

ÚNOR

FEBRUARY—1965

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ Nový měsíc 1. února
- ☾ První čtvrt 9. února
- ☾ Úplněk 16. února
- ☾ Posl. čtvrt 23. února

+ * *

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

U boháčů přátel jako plev okolo zrní.

Boj se rychle ztráty, kdos rychle bohatý.

Dohatí se diví, čím se chudí živí.

Bohatnouti není největší umění, ale s bázní Boží bohatnouti, to je něco.

Bohatství činí pýchu, pýcha činí válku.

Bolestí mnoho, smrt jedna.

Bolest je stále stejná, nechť ji působí muž nebo žena.

Síla bolesti není nepřemožitelná.

Co koho bolí, o tom řeč volí.

Bos chodívá, komu celá ves boty kupuje (t.j. obecní i obecné dobro se zanedbává).

1. Pondělí	Sv. Ignác, bisk., muč.; sv. Brigita, panna
2. Úterý	OČIŠŤOVÁNÍ PANNY MARIE — Hromnice
3. Středa	Sv. Blažej, b., m.; sv. Ansgar, apošt. Severu
4. Čtvrtek	Sv. Ondřej Korsini, b.; sv. Veronika, uč. P.
5. Pátek	☿ Sv. Háta (Dobromila), pa., m.; sv. Adéla, ab.
6. Sobota	Sv. Dorota, pa., muč.; sv. Titus, biskup

Neděle 5. po Zjevení Páně: Koukol mezi pšenící. Mat. 13.

7. Neděle	Sv. Romuald, opat; sv. Juliana, vdova
8. Pondělí	Sv. Jan z Mathy, z. ř.; bl. Milada, Přemysl.
9. Úterý	Sv. Apollonia, pa., m.; sv. Modest, věrozv.
10. Středa	Sv. Školastika, abatyše; sv. Vilém, poust.
11. Čtvrtek	Zjevení Panny Marie Lurdské; sv. Adolf, bisk.
12. Pátek	☿ Sedm sv. servitů, z. ř.; sv. Eulalia, pa., m.
13. Sobota	Sv. Gilbert, b.; sv. Kateřina Ricci, panna

Neděle Devítník: Podob. o dělnících na vinici Páně. Mat. 20.

14. Neděle	Sv. Valentin, kněz, muč.; sv. Bruno, vyzn.
15. Pondělí	Sv. Faustin a Jovita, mm.; sv. Jifina, pauna
16. Úterý	Sv. Řehoř X., papež; sv. Juliána, pa., muč.
17. Středa	Sv. Flavián, patr.; sv. Donát a Emilia, mm.
18. Čtvrtek	Sv. Simeon, bisk., m.; sv. Klaudius, muč.
19. Pátek	☿ Sv. Konrád, opat; bl. Godšalk, opat
20. Sobota	Sv. Oldřich, kněz; sv. Nikefor, muč.

Neděle 1. po devítníku: O rozsévaci semen. Luk. 8.

21. Neděle	Sv. Eleonora, královna; sv. Mořic, muč.
22. Pondělí	Sv. Lazar, mnich; sv. Marta, pa., muč.
23. Úterý	Sv. Petr Damiani, b., uč. c.; sv. Milo, b.
24. Středa	Sv. Matěj, apošt. Páně; sv. Felix III., ppž.
25. Čtvrtek	Sv. Valburga, pa.; sv. Petr žalářník, m.
26. Pátek	☿ Sv. Markéta Kort., kaj., sv. Porfyr, b.
27. Sobota	Sv. Leander, b.; sv. Gabriel od Bol. P. M.

Neděle 2. po devítníku: Uzdravení slepce. Luk. 18.

28. Neděle	Sv. Roman, opat; vs. Proter, patr., m.
------------	--

BŘEZEN

MARCH—1965

1. Pondělí	Sv. Albín, bisk.; sv. Hermes, muč.
2. Úterý	Bl. Anežka česká, pa.; sv. Simplicius, ppž.
3. Středa	Popelec; sv. Kunhuta, cís.
4. Čtvrtek	Sv. Lucius, papež, m.; sv. Hadrian, věrozv.
5. Pátek	Sv. Kazimír, vyzn.; sv. Theofil, b.
6. Sobota	Sv. Perpetua a Felicitas, mučednice

Neděle 1. postní: O pokušení Pána Ježíše. Mat. 4.

7. Neděle	Sv. Tomáš Akvín., uč. c.; sv. Eugen, b., m.
8. Pondělí	Sv. Jan z Boha, z. ř.; sv. Beata, muč.
9. Úterý	Sv. Františka Řím., vd.; sv. Dominik Savio
10. Středa	Suchý den; 40 sv. muč. v Sebastě
11. Čtvrtek	Sv. Heraklius, m.; sv. Angela z Foligno, ř.
12. Pátek	Suchý den; Sv. Řehoř Veliký, ppž., uč. c.
13. Sobota	Suchý den; Sv. Kristina, mučednice

Neděle 2. postní: O proměnění Páně. Mat. 17.

14. Neděle	Sv. Mathilda, královna; sv. Alexander, m.
15. Pondělí	Sv. Klement Maria Hofbauer (Dvořák), ř.
16. Úterý	Sv. Longin, m.; sv. Izák Jogues, muč.
17. Středa	Bl. Jan Sarkander, muč.; sv. Patrik, bis.
18. Čtvrtek	Sv. Cyril Jerus., b., uč. c.; sv. Eduard, kr.
19. Pátek	Sv. Josef, pěstoun Páně; sv. Leoncius, m.
20. Sobota	Sv. Eufrasia, muč.; sv. Heribert, kněz

Neděle 3. postní: Vymítání němého ducha. Luk. 11.

21. Neděle	Sv. Benedikt, opat, zakladatel řádu
22. Pondělí	Sv. Kateřina Janovská; sv. Kateřina Švéd.
23. Úterý	Sv. Alfons Turibius, b.; sv. Liberát, v.
24. Středa	Sv. Gabriel, Archanděl; sv. Berta, ab.
25. Čtvrtek	Zvěstování Panny Marie; sv. Dismas, kaj.
26. Pátek	Sv. Haštál, muč.; sv. Ludger, bisk.
27. Sobota	Sv. Jan ze Damašku, učitel církevní

Neděle 4. postní: Nasycení pěti tisíc mužů. Jan 6.

28. Neděle	Sv. Jan Kapištrán, ř.; sv. Sixtus III., ppž.
29. Pondělí	Sv. Eustach, opat; sv. Berthold, feh.
30. Úterý	Sv. Jan Klimakus, opat; sv. Kvirin, muč.
31. Středa	Sv. Quido, opat; sv. Benjamin, muč.

ČTVRTÍ MĚSÍCE

- ☾ Nový měsíc 3. března
- ☾ První čtvrt 10. března
- ☾ Úplněk 17. března
- ☾ Posl. čtvrt 25. března

♦ ♦ ♦

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Propálil boty, chodil bos
(Mká se o marnotratníku).

Však ti budou boty úzké
(t.j. octneš se v tísní).

Boubelatá jako hrábě
(hubená).

Kdo seje vítr, klidí bouři
(:zlo se obrací proti původci).

Při každé bouři hrom
nebijí (:hrozba se vždy nevyplní).

Bez Boží pomoci všech-
no marno.

Kdo se dvou břehů drží,
oba se s ním utrhnou
(:obojetný člověk zle po-
chodí).

Když je plný břich, je
chut' na tanec a smích.

Břich tlustý, leb pustý.

Není svému břichu otči-
mem (:dobře se živí).

DUBEN

APRIL—1965

1. Čtvrtek	 Sv. Hugo, biskup; sv. Theodora, muč.
2. Pátek	 Sv. František Paulánský, z. ř.; sv. Urban, b.
3. Sobota	 Sv. Richard, biskup; sv. Irena, pa., m.

Neděle Smrtelná: Židé chtějí P. Ježíše kamenovat. Jan 8.

4. Neděle	 Sv. Isidor, b., uč. c.; sv. Jíří, poust.
5. Pondělí	 Sv. Vincenc Fererský, ř.; sv. Juliana, ř.
6. Úterý	 Sv. Sixtus I., ppž., m.; sv. Celestin I., ppž.
7. Středa	 Sv. Heřman Josef, b., ř.; bl. Kristián
8. Čtvrtek	 Sv. Albert, patr.; sv. Diviš, b., muč.
9. Pátek	 Sv. Demetrius, jáhen, m.; sv. Maria Kleof.
10. Sobota	 Sv. Terenc a Zeno, mni.; sv. Mechtilda, pa.

Neděle Květná: Slavný vjezd Páně do Jerusalema. Mat. 21.

11. Neděle	 Sv. Lev Veliký, ppž.; sv. Gemma Galgani, pa.
12. Pondělí	 Sv. Julius, ppž.; sv. Sabas, muč.
13. Úterý	 Sv. Hermenegild, muč.; sv. Ursus, b.
14. Středa	 Sv. Justin, filosof, m.; sv. Lidvína, pa.
15. Čtvrtek	 Zelený čtvrtek; sv. Anastasia, muč.
16. Pátek	 Velký pátek; Sv. Bernadetta Soubirous, pa.
17. Sobota	 Bílá sobota; Sv. Anicet, papež, muč.

Neděle Velikonoční: Vzkříšení Páně. Marek 16.

18. Neděle	 HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ; sv. Apollonius, m.
19. Pondělí	 Pondělí velikonoční; sv. Emma, hraběnka.
20. Úterý	 Sv. Anežka Montepulc.; sv. Caesarius, muč.
21. Středa	 Sv. Anselm, arcib., uč. c.; sv. Isák, muč.
22. Čtvrtek	 Sv. Soter a Kajus, mni.; sv. Soter, papež
23. Pátek	 Sv. Vojtěch, bisk., muč., patron český
24. Sobota	 Sv. Jíří, muč.; sv. Fidelis, muč.

Neděle 1. po velikonočních: Ježíš zjevuje se apoštolům. Jan 20.

25. Neděle	 Sv. Marek, evangelista; sv. Anian, bisk.
26. Pondělí	 Panna Maria Dobré Rady; sv. Anastás, ppž.
27. Úterý	 Sv. Petr Kanisius, uč. c.; sv. Zita, panna
28. Středa	 Sv. Pavel z Kříže, zakl. ř.; sv. Ludvík Grignon
29. Čtvrtek	 Sv. Robert, opat, zakl. ř.; sv. Petr Veronský
30. Pátek	 Sv. Kateřina Sienská, pa.; sv. Žofie, pa., m.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ Nový měsíc 2. dubna
- ☾ První čtvrt 9. dubna
- ☾ Úplněk 15. dubna
- ☾ Posl. čtvrt 23. dubna

♦ ♦ ♦

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Kde břicho, tu blava, tu celá postava.

Najedl se, že by mohl na břicho blechu zabít.

Břímě milé o polovic lehčí.

Nechod' se vším na buben (:nesvěřuj se každému).

Bůh má veliké oko (:je vševědoucí).

Bůh dlouho shovívá, ale pak do živého ranívá.

Bůh neopustí, kdo se Ho nespustí.

Koho chrání Bůh svým štítem, nezahyne v boji lítém.

Koho Bůh chrání, toho zbraň neraní.

Nejednako Bůh rozdává: jednomu hus, druhému páva.

KVĚTEN

MAY—1965

1. Sobota | Sv. Josef patron dělníků; sv. Florina, pa., m.

Neděle 2. po velikonocích: Ježíš dobrý pastýř. Jan 10.

2. Neděle	Sv. Athanas, b., uč. c.; sv. Zikmund, král, m.
3. Pondělí	Sv. Alexander a spolumuč.; sv. Theodosij, op.
4. Úterý	Sv. Florián, muč.; sv. Monika, vdova
5. Středa	Sv. Pius V., papež; sv. Irena, muč.
6. Čtvrtek	Sv. Valerián, bisk.; sv. Valeria, muč.
7. Pátek	Sv. Stanislav, b., m.; sv. Albert, rolník
8. Sobota	Sv. Lucius, muč.; sv. Viktor a Maurus, mm.

Neděle 3. po velikonocích: Maličko a neuzijte mne. Jan 16.

9. Neděle	Sv. Řehoř Nazianský, b., uč. c.; sv. Benigna, m.
10. Pondělí	Sv. Isidor, rolník; sv. Antonín, biskup.
11. Úterý	Sv. Filip a Jakub, apošt.; sv. Mamert, arcib.
12. Středa	Sv. Pankrác, mučedník; sv. Nereus a spolumuč.
13. Čtvrtek	Sv. Servác, bisk.; sv. Jan Mlčelivý, b., poust.
14. Pátek	Sv. Bonifác, muč.; sv. Štěpánka, mučednice
15. Sobota	Sv. Jan de la Salle, z. ř.; sv. Pachomius, op.

Neděle 4. po velikonocích: Ježíš příslibuje Utěšitele. Jan 16.

16. Neděle	Sv. Jan Nepomucký, muč.; sv. Ubald, biskup.
17. Pondělí	Sv. Paschal Baylon, ř. bratr; sv. Julia, pa., m.
18. Úterý	Sv. Venancius a Porfyr, mm.; sv. Felix Kantal.
19. Středa	Sv. Petr Celestin, ppž., poust.; sv. Emil, m.
20. Čtvrtek	Sv. Bernardin Sienský, ř.; sv. Akvila, mučedník
21. Pátek	Sv. Theobald, arcib.; sv. Ondřej Bobola, m.
22. Sobota	Sv. Rita, vd.; sv. Julie, pa., m.; bl. Vladimír.

Neděle 5. po velikonocích: Proste a bude vám dáno. Jan 16.

23. Neděle	Sv. Jan de Rosi, kněz; sv. Desiderius, b., m.
24. Pondělí	Prosebný den; P. Maria, Pomocnice křesťanů
25. Úterý	Prosebný den; sv. Řehoř VII., papež
26. Středa	Prosebný den; sv. Filip Nerí, zakl. řádu
27. Čtvrtek	NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ; sv. Beda, uč. c.
28. Pátek	Sv. Augustin, arcib.; sv. Viktor, kněz
29. Sobota	Sv. Magdalena z Pasis, pa.; sv. Cyril Ces., m.

Neděle 6. po velikonocích: O Utěšiteli Duchu svatém. Jan 15.

30. Neděle	Sv. Johana z Arku, pa.; bl. Zdislava, ř.
31. Pondělí	Panna Maria Královna nebe i země

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ Nový měsíc 1. května
- ☾ První čtvrt 8. května
- ☾ Úplněk 15. května
- ☾ Posl. čtvrt 23. května
- ☾ Nový měsíc 30. května

Zatmění slunce

★ ★ ★

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Komu Bůh přeje, tomu ve snách padne.

Člověk ukládá, Bůh rozkládá. Člověk tak. Bůh jinak.

Koho Bůh miluje, křížkem ho navštěvuje.

Bůh dopouští, ale neodpouští.

Komu Bůh pomáhá, ten vše přemáhá.

Bůh i v bezcestí cestu najítí umí.

Bůh nevyplácí každou sobotu, ale nikomu nic dlužen nezůstane.

Boha vzývej a ruky přikládej.

Modli se k Bohu a pracuj k břehu.

Jak ty k Bohu, tak Bůh k tobě.

Kdo Bohu slouží, dobrého má hospodáře.

Proti Bohu nic nemohu.

ČERVEN

JUNE—1965

1. Úterý	Sv. Pamfil a spolumuč.; sv. Konrád, bisk.
2. Středa	Sv. Blandina a spolumuč.; sv. Emília, m.
3. Čtvrtek	Sv. Klodilda, král.; sv. Oliva a Paula, mm.
4. Pátek	Sv. František Čarac., z. ř.; sv. Kvířin, b., m.
5. Sobota	Sv. Bonifác, věrozv., m.; sv. Dorotheus, muč.

Neděle Svatodušní: Seslání Ducha svatého. Jan 14.

6. Neděle	HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ; sv. Norbert, b., z. ř.
7. Pondělí	Pondělí Svatodušní; sv. Robert, opat
8. Úterý	Sv. Vilém, biskup; sv. Medard, biskup
9. Středa	Suchý den; sv. Primus a Felician, mm.
10. Čtvrtek	Sv. Markéta, král., vd.; sv. Zachariáš, m.
11. Pátek	Suchý den; sv. Barnabáš, apoštol
12. Sobota	Suchý den; sv. Jan z Fakunda, kněz., ř.

Neděle nejsvětější Trojice: Učte všechny národy. Mat. 28.

13. Neděle	NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE; sv. Antonín Pad.
14. Pondělí	Sv. Basíl Vel., b. a uč. c.; sv. Karolína, ř.
15. Úterý	Sv. Vít, muč.; sv. František Regis, ř.
16. Středa	Sv. Beno (Zbyněk), věrozv.; sv. Luitgarda, ř.
17. Čtvrtek	Božího Těla; sv. Marcian a Nikander, mm.
18. Pátek	Sv. Efrém, jáhen, uč. c.; Jan z Jenštýna, b.
19. Sobota	Sv. Gervas a Protas, mm.; sv. Juliana Falk.

Neděle 2. po sv. Duchu: O veliké večeri. Luk. 14.

20. Neděle	Sv. Silver, ppž., muč.; sv. Florentina, ab.
21. Pondělí	Sv. Alois Gonzaga, ř.; sv. Demetria, pa., m.
22. Úterý	Sv. Paulín, bisk.; sv. Alban a Anfibal, mm.
23. Středa	Sv. Felix, muč.; sv. Eberhard, bisk.
24. Čtvrtek	Sv. Jan Křtitel; sv. Erich, řeholník
25. Pátek	Nejsv. Srdece Páně; bl. Ivan, poustevník
26. Sobota	Sv. Jan a Pavel, mm.; sv. Virgil, bisk.

Neděle 3. po sv. Duchu: O ztracené ovci. Luk. 15.

27. Neděle	P. Maria, Matka Ust. Pomoci; sv. Ladislav, král
28. Pondělí	Sv. Ireneus, bisk., m.; sv. Mořic, bisk.
29. Úterý	Sv. Petr a Pavel, ap.; sv. Maria, matka Markova
30. Středa	Památka sv. Pavla; sv. Donát, vojín, mučeník

ČTVRTI MĚSÍCE

První čtvrt 6. června

Úplněk 14. června

Zatmění měsíce

Posl. čtvrt 22. června

Nový měsíc 29. června

+ + +

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Bohu služ, svatých nehněvej (:žij řádně).

Chvále Boha nezahyneš, rouhaje se neobživneš.

S Bohem začni každé dílo, podaří se ti až mílo.

Kdo s Bohem, také Bůh s ním.

U Boha není nic nemožného.

Dobré bydlo pálí — píchá — má rohy.

Bycha, kdyby ses běžem přetrhl, nedohoníš (:pozdě železi ztraceného).

Pozdě bycha honit (:li-tovat).

Bystrá hlava klobouku dobývá (:dovede si vždy pomoci).

Kdo není se mnou, proti mně jest (Kristus - bible).

Nějak bylo, nějak bude (:Bůh vše nějak zařídí).

ČERVENEC

JULY—1965

1. Čtvrtek	Nejdražší Krve Páně; sv. Theobald, poust.
2. Pátek	Navštívení Panny Marie
3. Sobota	Sv. Lev II., ppž.; sv. Otto, b., věrozvěst

Neděle 4. po sv. Duchu: Zázračný lov ryb. Luk. 5.

4. Neděle	Sv. Prokop, opat; sv. Oldřich, bisk.
5. Pondělí	Sv. Cyril a Metoděj, věrozvěsti Slovanů
6. Úterý	Sv. Tomáš Morus, m.; sv. Maria Goretti, m.
7. Středa	Sv. Benedikt XI., ppž.; sv. Vavřinec z Brind.
8. Čtvrtek	Sv. Alžběta, král.; sv. Kilian, b., muč.
9. Pátek	Bl. Veronika Juliani, f.; sv. Zeno, vojín, m.
10. Sobota	Sv. Felicita a 7 synů, mm.; sv. Amalia, vd. a f.

Neděle 5. po sv. Duchu: Spravedlnost farizeů. Mat. 5.

11. Neděle	Sv. Pius I., ppž.; slavnost sv. Benedikta, o.
12. Pondělí	Sv. Jan Gualbert, z. f.; sv. Berta, král.
13. Úterý	Sv. Marketa, pa., m.; sv. Eugen, bisk. Kartag.
14. Středa	Sv. Bonaventura, uč. c.; bl. Hroznata, m.
15. Čtvrtek	Sv. Jindřich, císař; sv. Vladimír, kníže
16. Pátek	P. Maria Karmelská; sv. Rainelda, pa., m.
17. Sobota	Sv. Alexius, žebrák; sv. Ondřej Svorad

Neděle 6. po sv. Duchu: Zázračné nasycení. Marek 8.

18. Neděle	Sv. Kamil de Lellis; sv. Bedřich, b., muč.
19. Pondělí	Sv. Vincenc z Pauly, z. f.; sv. Vavřinec, b.
20. Úterý	Sv. Jeroným Aemiliani, z. f.; sv. Pavel, muč.
21. Středa	Sv. Konstantin, opat; sv. Julia, pa., muč.
22. Čtvrtek	Sv. Maria Magdalena, kaj.; sv. Platon, muč.
23. Pátek	Sv. Apolinář, b., muč.; sv. Libor, biskup
24. Sobota	Sv. František Solano, f.; sv. Kristína, pa., m.

Neděle 7. po sv. Duchu: O falešných prorocích. Mat. 7.

25. Neděle	Sv. Jakub starší, apoštol; sv. Krištof, muč.
26. Pondělí	Sv. Joachim a Anna, rodiče Panny Marie
27. Úterý	Sv. Pantaleon, muč.; sv. Jiří, jáben, muč.
28. Středa	Sv. Innocenc I., ppž.; sv. Viktor I., papež
29. Čtvrtek	Sv. Marta, uč. Páně; sv. Felix II. a spolumuč.
30. Pátek	Sv. Abdon a Senen, mm.; sv. Rufus, muč.
31. Sobota	Sv. Ignác z Loyoly, z. f.; sv. Firmus, bisk.

ČTVRTI MĚSÍCE

③ První čtvrt, 5. července

④ Úplněk, 13. července

⑤ Posl. čtvrt, 21. července

⑥ Nový měsíc,

28. července

★ ★ ★

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Co bylo, není a nebude.

To by nebylo celé (:aby neřekl, nenapsal nějakou hloupost).

Čím jsi, buď' cele (:konej své povinnosti upřímně, s láskou).

Kde cesta rovná, neza-
jížděj (:jednej přímo).

Cestou, kterou se zpět
nenavrátím, již se беру.
(:bible)

Dlouhou cestou i lehká
věc se pronese (:tíží).

Cikána neumyješ.

Vymyj na cikána celý
rybník, cikánem zůstane
(:marná, zbytečná práce s
umíněným člověkem).

Každý cikán podle sebe
hádá (:posuzuje lidi i věci
podle svého).

Dávejte, co je císařovo,
císaři, a co Božího, Bohu.

SRPEN

AUGUST—1965

Neděle 8. po sv. Duchu: Nespravedlivý vladař. Luk. 16.

1. Neděle	Sv. Petr Julian Eymard, zakl. řádu
2. Pondělí	Sv. Alfons Liguori, z. ř., uč. c.; sv. Štěpán I. m.
3. Úterý	Sv. Augustin Gažotič, b.; sv. Lydia, prvokřest.
4. Středa	Sv. Dominik, z. ř.; sv. Eleutherius, muč.
5. Čtvrtek	Panna Maria Sněžná; sv. Osvald, král
6. Pátek	☞ Proměnění Páně; sv. Sixtus II., ppž., m.
7. Sobota	Sv. Kajetán, zakl. ř.; sv. Donát, b., muč.

Neděle 9. po sv. Duchu: Ježíš pláče nad Jerusalemem. Luk. 19.

8. Neděle	Sv. Hedvika, král.; sv. Cyriak a Largus, mm.
9. Pondělí	Sv. Jan Křt. Vianney, kněz; sv. Romanus, m.
10. Úterý	Sv. Vavřinec, jáhen, muč.; sv. Hugo, biskup
11. Středa	Sv. Tiburc, muč.; sv. Zuzana, pa., muč.
12. Čtvrtek	Sv. Klára, zakl. ř.; sv. Digna, služka, m.
13. Pátek	☞ Sv. Kassian, uč., m.; sv. Jan Berchmans, ř.
14. Sobota	Sv. Eusebius, kněz, m.; sv. Athanasia, ab.

Neděle 10. po sv. Duchu: O publikánu a farizeovi. Luk. 18.

15. Neděle	NANEBEVZETÍ PANNY MARIE; sv. Tarsicius
16. Pondělí	Sv. Roch, vyznavač; sv. Theodor, biskup
17. Úterý	Sv. Hyacinth, řeh.; sv. Liberát a spolumuč.
18. Středa	Sv. Helena, cis.; sv. Klára z Montefalco
19. Čtvrtek	Sv. Jan Eudes, kněz; sv. Ludvík, biskup
20. Pátek	☞ Sv. Bernard, opat a učitel církevní
21. Sobota	Sv. Johanna Františka de Chantal, zakl. ř.

Neděle 11. po sv. Duchu: Uzdravení hluchého. Marek 7.

22. Neděle	Neposkv. Srdce P. Marie; Timotheus, muč.
23. Pondělí	Sv. Filip Benicius, ř.; sv. Sidonius (Zdeněk), m.
24. Úterý	Sv. Bartoloměj, apoštol; sv. Január a spolumuč.
25. Středa	Sv. Ludvík, král; sv. Genesius, herec, muč.
26. Čtvrtek	Sv. Zefyrin, ppž., m.; sv. Fortunát, jáhen, m.
27. Pátek	☞ Sv. Josef Kalasanský, z. ř.; sv. Rufus, b.
28. Sobota	Sv. Augustin, b., uč. c.; sv. Hermes, muč.

Neděle 12. po sv. Duchu: Milosrdný Samaritán. Luk. 10.

29. Neděle	Stětí sv. Jana křt.; sv. Serapia a Sabina, mm.
30. Pondělí	Sv. Růžena Ljmská, pa.; sv. Felix a Adaukt, mm.
31. Úterý	Sv. Rajmund Nonatus; sv. Dominik, chlapec, m.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ První čtvrt 4. srpna
- ☾ Úplněk 12. srpna
- ☾ Posl. čtvrt 20. srpna
- ☾ Nový měsíc 26. srpna

♦ ♦ ♦

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

V cizí naději hrachu nevař (:spoléhej na sebe).

Na cizí koláč očí nevyvoluj a o svůj pečuj.

Kdo stojí o cizí, přichází o své.

Po cizím chvátí a své z huby ztratil.

Cizí jmění sebe větší, netrválé; lepší spravedlivé, třeba malé.

Kdo na cizí oběd čeká, často hladov bývá.

Z cizí kůže se lehko široký řemen krájí. Z cizího krev neteče.

Rád cizí mísky vylizuje (:rád se jinde přizíví).

Cizí rukou oheň rozhrabává (:těží cizí pomoci).

Ctnost pravá urozenost.

Ctnost sama se chválí.

Ctnost neléná na peci.

Ctnost se poctou rozmáhá a trest zlobu přemáhá.

Z Á Ř Í

SEPTEMBER—1965

1. Středa	Sv. Juljí, opat, poust.; sv. Ammon, muč.
2. Čtvrtek	Sv. Štěpán, král; sv. Rufina, mučednice
3. Pátek	Sv. Pius X., papež; sv. Dorota, pa., m.
4. Sobota	Sv. Rosalía, pa., poust.; sv. Růžena Víterb., pa.

Neděle 13. po sv. Duchu: O desíti malomocných. Luk. 17.

5. Neděle	Sv. Vavřinec Justinian, b.; sv. Viktorín, b., m.
6. Pondělí	Sv. Eleuther, opat; sv. Magnus, opat
7. Úterý	Sv. Regina, pa., muč.; sv. Korbinian, b., věrozv.
8. Středa	Narození Panny Marie; sv. Hadrian a spolumuč.
9. Čtvrtek	Sv. Pulcheria, císařovna; sv. Gorgonius, muč.
10. Pátek	Sv. Mikuláš Tolentský; bl. Karel Spinola, m.
11. Sobota	Sv. Protus a Hyacinth, mm.; sv. Theodora, kaj.

Neděle 14. po sv. Duchu: Dvěma pánům nelze sloužit. Mat. 6.

12. Neděle	Jméno Panny Marie; sv. Kvído, kostelník
13. Pondělí	Sv. Amát, bisk.; sv. Kateřina Janovská, vd.
14. Úterý	Povýšení sv. Kříže; sv. Kornélius, ppž., m.
15. Středa	Suchý den; Sedmiboletné Panny Marie
16. Čtvrtek	Sv. Ludmila, kněž., m.; sv. Cyprian
17. Pátek	Suchý den; Sv. Hildegarda, ab.; sv. Lambert
18. Sobota	Suchý den; Sv. Josef Kupertinský, ř.

Neděle 15. po sv. Duchu: Vzkříšení mládence Naim. Luk. 14.

19. Neděle	Sv. Január a spolumuč.; sv. Arnulf, bisk.
20. Pondělí	Sv. Eustach a spolumuč.; sv. Filipína, muč.
21. Úterý	Sv. Matouš, apoštol; sv. Maura, panna
22. Středa	Sv. Tomáš z Villanova, arcib.; sv. Fokas, muč.
23. Čtvrtek	Sv. Línus, ppž., muč.; sv. Thelka, pa., muč.
24. Pátek	P. Maria, vysv. zajatých; sv. Gerard, b., m.
25. Sobota	Sv. Kleofáš, uč. Páně; sv. Firmin, b., muč.

Neděle 16. po sv. Duchu: Uzdravení vodnatelného. Luk. 14.

26. Neděle	Sv. Cyprian a Justina, mm.; sv. Nilus, opat
27. Pondělí	Sv. Kosmas a Damian, lékaři, mm.; sv. Leoncius
28. Úterý	Sv. Václav, kníže čes., m.; sv. Lioba, pa., ab.
29. Středa	Sv. Michael arch.; sv. René Goupil, muč. kanad.
30. Čtvrtek	Sv. Jeroným, uč. c.; sv. Žofie a její 3 dcery, mm.

ČTVRTÍ MĚSÍCE

- ☾ První čtvrt 2. září
- ☾ Úplněk 11. září
- ☾ Posl. čtvrt 18. září
- ☾ Nový měsíc 25. září

★ ★ ★

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Ctnost činí šlechtice
(:nikoli rod).

Ctnost a péknost (krá-
sa) milá společnost, ale
vzácná.

Cvičení a zkušeni dává
umění.

Neveliký cvrček, ale sil-
ně zvučí (:duševní velikost
nezávisí na veliké posta-
vě).

Kdo má cvoky (peníze),
podpírá si boky.

Čas nejlépe poradí, čas
růže plodí.

Čas na nikoho nečeká.

Kdo máje čas, času če-
ká, trati čas.

Kdo přfhodný čas pro-
mešká, napraví nedspěch
ztěžka.

Čas, penz pomine, s vo-
dou, co uplyne, nikdy se
nevrátí.

Čas platí, čas trati. Čas
jsou peníze.

ŘÍJEN

OCTOBER—1965

1. Pátek	Sv. Remigius, biskup; sv. Aretas, mučedník
2. Sobota	Svatých Andělů Strážných; sv. Leodegar, b., m.

Neděle 17. po sv. Duchu: Největší přikázání. Mat. 22.

3. Neděle	Sv. Terezie Ježíškova, ř.; sv. Cyprian, bisk.
4. Pondělí	Sv. František Assiský, z. ř.; sv. Edvin, král
5. Úterý	Sv. Maurus a Placid, op.; sv. Apolinár, bisk.
6. Středa	Sv. Bruno, zakl. ř.; sv. Roman, biskup
7. Čtvrtek	Královna sv. růžence; sv. Justina, pa., muž.
8. Pátek	Sv. Brigita, vdova; sv. Thais, kajčnice
9. Sobota	Sv. Dionys, b., m.; sv. Demetrius, patr.

Neděle 18. po sv. Duchu: Uzdravení mrtvici raněného. Mt. 9.

10. Neděle	Sv. František Borgiáš, ř.; sv. Paulinus, bisk.
11. Pondělí	Mateřství Panny Marie; sv. Bruno, arcib.
12. Úterý	Sv. Maximilian, b., m.; sv. Pelagia, kajčnice
13. Středa	Sv. Eduard, král; sv. Daniel a spolumučedníci
14. Čtvrtek	Sv. Kallistus, ppž., m.; sv. Fortunata, pa., m.
15. Pátek	Sv. Terezie Avilská, pa., ř.; sv. Leonard
16. Sobota	Sv. Gerard Majella, ř. bratr; sv. Havel, opat

Neděle 19. po sv. Duchu: O svatebním rouše. Mat. 22.

17. Neděle	Sv. Markéta M. Alacoque, ř.; sv. Hedvika, věv.
18. Pondělí	Sv. Lukáš, evangelista; sv. Julian Sabas, poust.
19. Úterý	Sv. Petr z Alkantary, ř.; sv. Laura, vd., m.
20. Středa	Sv. Jan Kentský, kněz; sv. Arthur, král
21. Čtvrtek	Sv. Uršula, pa. a spolumuč.; sv. Hilarion, op.
22. Pátek	Sv. Filip, b. a mm.; sv. Maria Salome, uč. P.
23. Sobota	Sv. Theodoret, kněz, m.; sv. Roman, bisk.

Neděle 20. po sv. Duchu: Uzdravení syna úředníkovy. Jan 4.

24. Neděle	Sv. Rafael, archanděl; sv. Antonín Claret, z. ř.
25. Pondělí	Sv. Krispin a Krispinian, mm.; sv. Aretas, m.
26. Úterý	Sv. Evarist, ppž., m.; sv. Lucian a Marcian, mm.
27. Středa	Sv. Frumenc, věrozv.; sv. Vincenc a spolumuč.
28. Čtvrtek	Sv. Šimon a Juda, apošt.; sv. Fidelis, muč.
29. Pátek	Sv. Narcis, b., v.; sv. Arsenij, arcib.
30. Sobota	Sv. Saturnin, muč.; sv. Marcel a synové, mm.

Neděle 21. po sv. Duchu: O skládání účtů. Mat. 18.

31. Neděle	KRISTUS KRÁL; sv. Wolfgang, biskup
------------	------------------------------------

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ První čtvrt 2. října
- ☾ Úplněk 10. října
- ☾ Posl. čtvrt 17. října
- ☾ Nový měsíc 24. října

♦ ♦ ♦

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Získáš-li čas, jako bys peníze získal.

Ztracený čas nikdy se nevrátí.

Čas mění všechny věci.

I ten čas nastane, kde i nás nestane (nebudeme zde).

Čas vše hojí a zahojí.

Čas hojí všechny rány.

Dočkej času jako husa klasu.

Čas uhání jako vítr po pláni.

Každá věc má svůj čas (vhodný a náležitý).

Všeho do času, Pán Bůh na věky.

Jen poshověj, i zlý čas svými časem mine.

Častá krupěj i kámen proráží.

Dlouhé čekání kazí radost.

Kdo čeká, dočká se.

Čelem zdi neprorazíš.

LISTOPAD

NOVEMBER—1965

1. Pondělí	SLAVNOST VŠECH SVATÝCH
2. Úterý	Všech věrných zemřelých; sv. Justus, muč.
3. Středa	Sv. Hubert, bisk.; ctih. Jindřich Richter, m.
4. Čtvrtek	Sv. Karel Boromejský, arcib.; sv. Girard, ř.
5. Pátek	Sv. Zachariáš a Alžběta; sv. Bertilla, ab.
6. Sobota	Sv. Leonard, poust.; sv. Emilian, kněz, poust.

Neděle 22. po sv. Duchu: Slušili dávat daň. Mat. 22.

7. Neděle	Sv. Angelbert, arcib.; sv. Arnošt, opat
8. Pondělí	Sv. Korunování mučedníků; sv. Bohumír, b.
9. Úterý	Sv. Theodor, vojín, muč.; sv. Alexander, muč.
10. Středa	Sv. Ondřej Avellini, ř.; sv. Justus, vérozvěst
11. Čtvrtek	Sv. Martin, biskup; sv. Mennas, vojín, muč.
12. Pátek	Sv. Martin I., ppž.; sv. Rufus, biskup
13. Sobota	Sv. Stanislav Kostka, ř.; všech sv. benediktinů

Neděle 23. po sv. Duchu: Deera Jairova. Mat. 9.

14. Neděle	Sv. Josafat Kuncevič, arcibiskup, mučedník
15. Pondělí	Sv. Albert Veliký, b., uč. c.; sv. Leopold, v.
16. Úterý	Sv. Edmund, arcib.; sv. Rufin a spolumučedníci
17. Středa	Sv. Gertruda Vel., ab.; sv. Řehoř Divotvorce, b.
18. Čtvrtek	Sv. Roman, jáhen, m.; sv. Dionys, papež
19. Pátek	Sv. Alžběta, kněžna; sv. Jakub Rozsekaný, m.
20. Sobota	Sv. Felix z Valois, z. ř.; sv. Korbinián, bisk.

Poslední neděle po sv. Duchu: O posledním soudu. Mat. 24.

21. Neděle	Obětování Panny Marie; sv. Kolumbán, opat
22. Pondělí	Sv. Cecilie, pa., m.; sv. Marek a Štěpán, mm.
23. Úterý	Sv. Klement I., ppž., m.; sv. Adéla a Trudon, v.
24. Středa	Sv. Jan z Kříže, ř., uč. c.; sv. Chrysogon, m.
25. Čtvrtek	Sv. Kateřina, pa., m.; sv. Jakub Rozsekaný, m.
26. Pátek	Sv. Konrád, bisk.; sv. Silvestr, opat
27. Sobota	Sv. Virgil, b.; sv. Basillius a Saturnius, mm.

Neděle I. adventní: Budou znamení na nebi. Luk. 21.

28. Neděle	Sv. Řehoř III., papež; sv. Anna, vdova
29. Pondělí	Sv. Saturnin, bis., muč.; sv. Edeuon, muč.
30. Úterý	Sv. Ondřej, apoštol; sv. Justina, pa., muč.

ČTVRTI MĚSÍCE

☾ První čtvrt 1. listopadu

☽ Úplněk 9. listopadu

☾ Posl. čtvrt 16. listopadu

☾ Nový měsíc 23. list.

Zatmění slunce

★ ★ ★

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Drzé čelo lepší nežli popluzní dvůr.

Co Pán Bůh černé stvořil, d'ábel nezbělí.

I černá kráva bílé mléko dává.

Čiň čertu dobře, peklem se ti odmění (:nečekej vděku od zlých lidí).

Podej čertu prst, už chce celou ruku (:nenasytnost).

Čert nikdy nespí (:bude stále opatrný).

Lépe je se cti umřít než s hanbou žít.

Ztráta cti veliké neštěstí; a se cti chudoba lehčí než hanba.

Kdo chce ctěn být, do bud' si cti sám.

Komu čest, tomu čest, pastuchovi hůl (:každému, co mu patří).

Prokaž tomu čest, kdo ti ku prospěchu jest.

PROSINEC

DECEMBER—1965

1. Středa	Sv. Eligius, b., zlatník; bl. Edmund Kampion
2. Čtvrtek	Sv. Bibiana, pa., muč.; sv. Pavlína, muč.
3. Pátek	Sv. František Xav., věrozv.; sv. Kassian, m.
4. Sobota	Sv. Barbora, pa., m.; sv. Petr Chrysolog, uč. c.

Neděle 2. adventní: Jan Křtitel ve vězení. Mat. 11.

5. Neděle	Sv. Sába, opat; sv. Mikuláš I., papež
6. Pondělí	Sv. Mikuláš, bisk.; sv. Hadrian II., papež
7. Úterý	Vigilie; sv. Ambrož, biskup, uč. c.
8. Středa	NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ PANNY MARIE
9. Čtvrtek	Sv. Leokadie, pa., muč.; sv. Julian, bisk.
10. Pátek	Sv. Melchiades, ppž., m.; sv. Eulalie a Julie
11. Sobota	Sv. Damas, papež; sv. Daniel, poustevník

Neděle 3. adventní (Gaudete): Svědectví Janovo. Jan 1.

12. Neděle	P. Maria Guadalupská; sv. Epimach a spoiumuč.
13. Pondělí	Sv. Lucie, pa., muč.; sv. Otilie, abatyše
14. Úterý	Sv. Spiridion, bisk.; sv. Viator, biskup
15. Středa	Suchý den; sv. Eusebius, bisk., muč.
16. Čtvrtek	Sv. Adéla, cis.; sv. Albína, pa., muč.
17. Pátek	Suchý den; sv. Olympia, vd.; sv. Lazar vzk.
18. Sobota	Suchý den; sv. Rufus a Zosim, mučedníci

Neděle 4. adventní: Připravujte cestu Páně. Luk. 3.

19. Neděle	Sv. Timoteus a Maura, mm.; sv. Nemesius, m.
20. Pondělí	Sv. Petr Klaver, věrozv.; sv. Zeno, muč.
21. Úterý	Sv. Tomáš, apoštol; sv. Eugenie, pa., muč.
22. Středa	Sv. Flavian, muč.; sv. Beata (Božena), pa., m.
23. Čtvrtek	Sv. Kristina, pa., věrozv.; sv. Viktorie, pa., m.
24. Pátek	Vigilie; Štědrý den; sv. Irmína (Hermína)
25. Sobota	NAROZENÍ PÁNĚ; sv. Anastasie, mučednice

Neděle po vánocích: Simeonovo proroctví. Luk. 2.

26. Neděle	Sv. Štěpán, jáhen, prvomučedník
27. Pondělí	Sv. Jan Ev., apoštol; sv. Fabiola, vyznavačka
28. Úterý	Svatých Mlád'átek; sv. Troadius, jánoch, m.
29. Středa	Sv. Tomáš, arcib., muč.; sv. Krescenc, bisk.
30. Čtvrtek	Sv. Melanie ml., pa.; sv. Roger, bisk.
31. Pátek	Sv. Sylvestr, pp.; sv. Kolumba, pa., m.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ První čtvrt 1. prosince
- ☾ Úplněk 8. prosince
- ☾ Poslední čtvrt 15. pros.
- ☾ Nový měsíc 22. pros.
- ☾ První čtvrt 31. prosince

★ ★ ★

PŘÍSLOVÍ A PŘÍMĚRY.

Komu čest, tomu čest
má býti dána, do chomoutu
nehodí se jenom sláma.

Kdo činí co chce, utrpí.
co nechce.

Člověk neví dne ani
hodiny.

Nepodobna hvězda hvězd
a člověk člověku (:tě-
lesné i duševně).

Člověk člověku Bůh i
d'ábel.

Člověk má dvě uši a jed-
na ústa, aby více slyšel a
méně mluvil.

Člověk jeví už v mlado-
sti, jaký chce být v sta-
rosti.

Člověk všady má své
vady (:změnou místa se
nezmění).

Člověk miní, Pán Bůh
mění.

Člověk moudrý se neod-
dává bláhovým nadějím.

Jména svatých v Americe užívána.

Odvozeniny z křesťanských jmen.

Kde jest více svatých pod stejným jménem, možno si vybrati jiné datum (než co zde po-
dáváme) jistého svatého. Na př: Františků jest více: Borgia 10 říj., De Paul 2. dub., Sa-
leský 29 led., Xaverský 3 pros. Podobně jiní svatí.

Abe,	Abraham,	5 únor.	Arnand,	Arnold,	8 čce.	Betty,	Elizabeth,	18 čer.
Aby,	Abraham,	16 břez.	Arnauld,	Arnold,	8 čce.	Bill,	William,	20 čce.
Abie,	Abraham,	9 říj.	Art,	Arthur,	21 čce.	Birdie,	Bertha,	4 čce.
Achil,	Achilles,	15 květ.	Artie,	Arthur,	21 čce.	Blanche,	Blanca,	5 čce.
Achim,	Joachim,	16 dub.	Ary,	Aaron,	21 čce.	Blase,	Blasins,	3 únor.
Ada,	Ida, Editha,	15 čce.	Asta,	Augusta,	27 břez.	Bob,	Robert,	29 dub.
Adele,	Adelaide,	16 pros.	Aubin,	Albin,	5 únor.	Bonny,	Bonaventura,	14 čce.
Ado,	Ado,	16 pros.	Aubine,	Albina,	16 pros.	Bride,	Brigitta,	23 čce.
Aggie, Agnes,	21 led.	2 břez.	Audrey,	Alderic,	7 led.	Brush,	Ambrose,	7 pros.
Aemil,	Emilian,	8 srp.	Audrey,	Ethelreda,	23 čer.	Bryan,	Bernard,	20 srp.
Aemilia,	Aemiliana,	5 led.	Austin,	Augustine,	26 květ.	Burga,	Walburga,	1 květ.
Aimee,	Amata,	13 pros.	Austin,	Augustine,	28 srp.			
Ainy,	Amata,	13 pros.	Aveline,	Eva,	24 pros.	Camille,	Camilla,	14 čce.
Al,	Albert,	21 list.	Avelline,	Andrew,	10 list.	Campion,	Edmund,	16 list.
Al,	Adalbert,	3 dub.	Axel,	Absalon,	2 břez.	Canty, John of Kanty,		31 květ.
Alan,	Alanus,	26 říj.				Canute,	Canutius,	19 led.
Albie,	Albina,	16 pros.	Bab,	Barbara,	4 pros.	Carios,	Charles,	4 list.
Aldrich,	Aldrikus,	7 led.	Barb,	Barbara,	4 pros.	Carmela,	Maria,	16 čce.
Aleck,	Alexander,	18 břez.	Babet,	Elizabeth,	5 list.	Carmen,	Maria,	16 čce.
Alec,	Alexius,	17 čce.	Babett,	Elizabeth,	8 čce.	Carrie,	Caroline,	14 čce.
Alex,	Alexius,	12 únor.	Babe,	Barbara,	4 pros.	Catty,	Martha,	22 únor.
Alfons,	Alphonsus,	12 srp.	Babie,	Barbara,	4 pros.	Cecily,	Caecilia,	22 list.
Alonso,	Alphonsus,	2 srp.	Baldwin,	Barbara,	8 led.	Celia,	Caecilia,	22 list.
Alger,	Algeric,	1 pros.	Barbe,	Barbara,	4 pros.	Celina,	Caecilia,	22 list.
Agu,	Algeric,	1 pros.	Baraby,	Barnabas,	11 čer.	Charlie,	Charles,	4 list.
Airy,	Algeric,	1 pros.	Barhard,	Bernard,	20 srp.	Charlotte,	Caroline,	14 čer.
Alice,	Adelaide,	16 pros.	Barney,	Bernard,	20 srp.	Cherie,	Pulcheria,	10 září
Alicia,	Adelaide,	16 pros.	Barry,	Finbarr,	10 září	Chetry,	Caritas,	1 srp.
Alick,	Alexander,	21 září	Bart,	Bartolomew,	24 srp.	Chiara,	Clara,	12 srp.
Alix,	Alexander,	21 září	Barthel,	Bartholomew,	24 srp.	Chim,	Joachim,	20 břez.
Allen,	Hilarius,	13 led.	Bartley,	Bartolomew,	24 srp.	Cholly,	Charles,	4 list.
Allie,	Adelaidis,	16 pros.	Bastel,	Sebastian,	20 led.	Chris,	Christopher,	25 čce.
Alma,	Maria,	8 září	Bastian,	Sebastian,	20 led.	Chrissy,	Christiana,	24 čer.
Alwis,	Aloysius,	21 čer.	Beatte,	Beata,	8 břez.	Christina,	Christiana,	24 čer.
Alois,	Aloysius,	21 čer.	Bee,	Beatrix,	18 led.	Clair,	Clarus,	8 list.
Almaerei,	Anna Maria,	26 čce.	Bea,	Beatrice,	29 čce.	Clare,	Clara,	12 srp.
Amy,	Amator,	12 září	Bebba,	Elizabeth,	18 čer.	Claude,	Claudius,	9 čce.
Ame,	Amator,	12 září	Bel, Bella,	Elizabeth,	18 čer.	Clans,	Nicholas,	6 pros.
Aime,	Amator,	12 září	Belle,	Elizabeth,	18 čer.	Colin,	Nicholas,	10 září
Amelia,	Amelberga,	10 čce.	Ben,	Benjamin,	31 břez.	Coline,	Columba,	17 září
Andy,	Andreas,	30 list.	Benedetta,	Benedicta,	21 břez.	Columkille,	Columba,	17 září
Anne,	Anna,	26 čce.	Benedetto,	Benedict,	21 břez.	Connie,	Conrad,	26 list.
Anne,	Anna,	26 čce.	Betto,	Benedict,	21 břez.	Constance,	Constantina,	10 září
Annette,	Anna,	26 čce.	Benito,	Benedict,	21 břez.	Cora,	Condula,	22 říj.
Annie,	Anna,	26 čce.	Beannet,	Benedict,	21 břez.	Cy,	Cyrus,	31 led.
Annunciata,	Maria,	9 dub.	Bernie,	Benedict,	21 břez.			
Ansel,	Anselm,	21 dub.	Benoit,	Benedict,	21 břez.	Daisy,	Margaret, Cor.	22 únor.
Anastae,	Anastasia,	28 říj.	Ben,	Benno,	16 čer.	Dan,	Daniel,	21 pros.
Anstys,	Anastasia,	28 říj.	Beppo,	Joseph,	19 břez.	Danny,	Daniel,	21 pros.
Antoinette,	Antonia,	4 květ.	Bert,	Bertha,	4 čce.	Derby,	Jeremiah,	1 květ.
Antonette,	Antonina,	1 břez.	Bertie,	Bertha,	4 čce.	Dave,	David,	29 pros.
Anty,	Anastasia,	28 říj.	Bert,	Herbert,	16 břez.	Davey,	David,	29 pros.
Anusia,	Anna,	26 čce.	Bertram,	Bertrand,	29 čce.	Delia,	Brigitta,	1 únor.
Archle,	Archelaus,	23 srp.	Bess, Bessie,	Beata,	29 čce.	Denis,	Dionysius,	8 dub.
Arend,	Arnold,	8 čce.	Betsey,	Elizabeth,	18 čer.	Denise,	Dionysia,	6 pros.
Armand,	Herman,	7 dub.	Bettina,	Elizabeth,	18 čer.	Dick,	Richard,	3 dub.
Armyn,	Herman,	7 dub.	Betha,	Elizabeth,	18 čer.	Diego,	Didacus,	12 list.

Mego,	Jacob,	6 říj.	Gabe,	Gabriel,	24 břez.	Julé,	Julius,	19 srp
Dion,	Dionysius,	3 říj.	Garrett,	Gerard,	24 září	Juliet,	Julia,	21 čce
Dirk,	Theodorick,	1 čce.	Gaston,	Vedastus,	6 únor.	Karel,	Charles,	4 list
Dix,	Benedict,	21 břez.	Gene,	Eugene,	8 led.	Karl,	Charles,	4 list
Dodd,	Theodorick,	1 čce.	Geoffrey,	Godfrey,	8 list.	Kate,	Catherine,	25 list
Dol,	Dorothy,	6 únor.	Gertie,	Gertrude,	17 list.	Kathleen,	Catherine,	25 list
Dolly,	Dorothy,	6 únor.	Gil,	Gilbert,	4 únor.	Kitty,	Catherine,	25 list
Dolores,	Maria,	23 břez.	Gladys,	Claudia,	30 říj.	Kelly,	Celsus,	18 čce
Dolph,	Adolph,	11 břez.	Grace,	Gratia,	1 květ.	Kenny,	Canicus,	11 říj
Dor,	Theodore,	16 srp.	Greg.	Gregory,	12 břez.	Kerstin,	Christina,	24 čer.
Dora,	Dorothy,	6 únor.	Griffith,	Ruffinus,	26 srp.	Kit,	Christophorus,	25 čce.
Dorinda,	Dorothy,	6 únor.	Grita,	Margaret,	22 únor.	Klas,	Nicolas,	22 břez.
Dort,	Dorothy,	6 únor.	Gus,	Augustus,	7 říj.	Klaus,	Nicolas,	22 břez.
			Guy,	Vitus,	15 čer.	Knute,	Canute,	19 led.
			Gwen,	Blance,	5 čce.	Kurt,	Conrad,	26 list.
			Gwen,	Gwendoline,	28 břez.			
Ed,	Edward,	13 říj.	Hal,	Henry,	15 čce.	Larkin,	Lawrence,	5 září
Edmond,	Edmund,	20 list.	Hank,	Henry,	15 čce.	Larry,	Lawrence,	5 září
Egmond,	Edmund,	20 list.	Hanna,	Anna,	26 čce.	Laurie,	Lawrence,	5 září
Effie,	Euphemia,	16 září	Hans,	John,	16 květ.	Lena,	Helen,	17 srp.
Eileen,	Helen,	17 srp.	Harriet,	Henry,	15 čce.	Lenon,	Magdalene,	22 čce
Elaine,	Helen,	17 srp.	Harry,	Henry,	15 čce.	Leon,	Leo,	11 dub.
Eli,	Elias,	20 čce.	Harvey,	Hervens,	1 čer.	Lew,	Ludwig,	25 srp.
Elisha,	Elisaeus,	14 čer.	Hattie,	Hedwiga,	17 říj.	Lewis,	Ludwig,	25 srp.
Eliza,	Elizabeth,	8 čce.	Hawkin,	Henry,	15 čce.	Lex,	Alexius,	12 únor.
Ella,	Helen,	17 srp.	Heine,	Henry,	15 čce.	Libby,	Elisabeth,	18 čer.
Ellen,	Helen,	17 srp.	Heinz,	Henry,	15 čce.	Lillie,	Ludmila,	16 září
Elleen,	Helen,	17 srp.	Hemma,	Emma,	29 čer.	Lillian,	Ludmila,	16 září
Elisha,	Elisaeus,	14 čer.	Hobart,	Hubert,	3 list.	Lionel,	Leo,	11 dub.
Ellis,	Elisaeus,	14 čer.	Hugh,	Hugo,	1 dub.	Lizzie,	Elisabeth,	18 čer.
Elmer,	Vladimirus,	15 čce.	Ignace,	Ignatius,	31 čce.	Lola,	Caroline,	14 čer.
Elmo,	Erasmus,	2 čce.	Ike,	Isaac,	31 dub.	Lora,	Lawrence,	18 květ.
Eloy,	Eligius,	1 pros.	Inez,	Agnes,	21 led.	Lotty,	Caroline,	14 čer.
Else,	Elizabeth,	19 list.	Isbel,	Elizabeth,	19 list.	Lou,	Ludwica,	31 led.
Elsie,	Elizabeth,	19 list.	Ivan,	John,	25 čer.	Louise,	Ludwica,	31 led.
Emeric,	Alberic,	26 led.				Louis,	Ludwig,	25 srp.
Emerson,	Alberic,	26 led.	Jack,	John,	16 květ.	Luce,	Lucia,	13 pros.
Emery,	Alberic,	26 led.	Jake,	Jacob,	1 květ.	Lucy,	Lucia,	13 pros.
Emil,	Aemilius,	8 srp.	James,	Jacob,	1 květ.	Luigi,	Aloysius,	21 čer.
Emily,	Aemilia,	30 čce.	Jan,	John,	27 pros.	Lulu,	Ludwica,	31 led.
Emmie,	Emma,	29 čer.	Jane,	Joanna,	24 květ.	Mabel,	Amabilis,	13 září
Emmon,	Edmundus,	20 list.	Janet,	Joanna,	24 květ.	Madeleine,	Magdalene,	22 čce.
Ena,	Eugenia,	25 pros.	Jarvis,	Gervase,	19 čer.	Madeline,	Magdalene,	22 čce.
Ermin,	Herman,	7 dub.	Jasper,	Casparus,	6 čce.	Madge,	Magdalene,	22 čce.
Erna,	Ernestina,	7 list.	Jean,	John,	24 květ.	Maggie,	Magdalene,	22 čce.
Ernst,	Ernest,	7 list.	Jeanne,	Joanna,	24 květ.	Maisie,	Margaret,	22 únor.
Essie,	Esther,	7 břez.	Jeannette,	Joanna,	24 květ.	Mamie,	Maria,	8 září
Estella,	Esther,	7 břez.	Jeff,	Godfried,	8 list.	Mae,	Maria,	8 září
Estelle,	Esther,	7 břez.	Jeffrey,	Godfried,	8 list.	Marie,	Maria,	8 září
Ethel,	Adelaide,	16 pros.	Jenkin,	John,	23 říj.	Marge,	Margaret,	10 čer.
Etta,	Henrica,	10 čer.	Jenny,	Joanna,	22 srp.	Margy,	Margaret,	10 čer.
Evan,	John,	24 čer.	Jerry,	Jeremiah,	16 únor.	Marion,	Maria,	8 září
Eveleen,	Eva,	24 pros.	Jessie,	Joanna,	24 květ.	Marjory,	Margaret,	10 čer.
Eveline,	Eva,	24 pros.	Jim,	Jacob,	1 květ.	Mat,	Mathilda,	14 břez.
			Joan,	Joanna,	24 květ.	Mat,	Matheus,	21 září
Fanny,	Frances,	9 břez.	Joe,	Joseph,	19 břez.	Mat,	Matthias,	24 únor.
Fay,	Fides,	1 srp.	Josie,	Joseph,	19 břez.	Maud,	Magdalene,	28 květ.
Fe,	Fides,	1 srp.	Joyce,	Jucund,	14 list.	Maurice,	Mauritius,	22 září
Felice,	Felix,	14 čer.	Juan,	John,	8 únor.	Max,	Maximian,	11 únor.
Ferry,	Ferdinand,	23 čer.	Judd,	Jeremiah,	1 květ.	May,	Maria,	8 září
Flo,	Flora,	29 list.	Jude,	Thaddaeus,	28 říj.	Mayme,	Maria,	8 září
Floy,	Florence,	20 čer.	Jula,	Julius,	19 srp.	Meg,	Margaret,	10 čer.
Frank,	Francis,	29 led., 4 říj.						
Fred,	Frederick,	27 květ.						
Fritz,	Frederick,	18 čce.						

Michel,	Michael,	29 září	Robin,	Robert,	7 čer.	Threse,	Theresa,	15 říj.
Mick,	Michael,	29 září	Roger,	Rogerus,	4 led.	Tiffany,	Epiphany,	21 led.
Mike,	Michael,	29 září	Rolf,	Rudolph,	27 čce.	Tilda,	Mathilda,	14 břez.
Miles,	Malachy,	3 list.	Rollo,	Rudolph,	27 čce.	Tillie,	Ottilia,	13 pros.
Millie,	Aemilia,	12 list.	Rolston,	Rudolph,	27 čce.	Tim,	Timothy,	24 led.
Mina,	Wilhemina,	25 čer.	Ronnie,	Roman,	22 květ.	Tim,	Timothy,	24 led.
Miriam,	Maria,	8 září	Rone,	Ronald,	20 srp.	Tina,	Christina,	24 čce.
Molly,	Maria,	8 září	Rory,	Roderick,	13 břez.	Tina,	Valentine,	14 únor.
Moritz,	Maurice,	22 září	Ray,	Roderick,	13 břez.	Tom,	Thomas,	21 pros.
Morris,	Maurice,	22 září	Royce,	Roderick,	13 břez.	Tommy,	Thomas,	7 břez.
Murphy,	Muredachus,	13 srp.	Rudy,	Roderick,	13 břez.	Tracy,	Theresa,	15 říj.
Murray,	Muredachus,	13 srp.	Ruffin,	Rufinus,	30 čce.	Trand,	Gertrude,	25 list.
			Ruffo,	Rufinus,	30 čce.	Trine,	Catherine,	25 list.
			Ruprecht,	Rupert,	27 břez.	Trix,	Beatrix,	29 čce.
Nance,	Anna,	26 čce.	Rurik,	Ruderic,	13 břez.	Trude,	Gertrude,	17 břez.
Nanette,	Anna,	26 čce.	Rutger,	Ruderic,	13 břez.			
Naninka,	Anna,	26 čce.	Ruy,	Ruderic,	13 břez.	Ugo,	Hugo,	29 dub.
Nash,	Ignatius,	31 čce.				Ulla,	Ursulla,	21 říj.
Nat,	Nathanael,	24 srp.	Sadie,	Sara,	4 září	Ulric,	Udalric,	4 čce.
Nat,	Natalie,	1 pros.	Sally,	Rosalia,	4 září	Val,	Valentine,	14 únor.
Ned,	Edward,	13 říj.	Sam,	Samuel,	20 srp.	Val,	Valerian,	14 dub.
Nellie,	Helen,	17 srp.	Sander,	Alexander,	18 břez.			
Nick,	Nicholas,	6 pros.	Sanders,	Alexander,	18 břez.	Valeska,	Ladislav,	28 čer.
Niles,	Nicholas,	6 pros.	Sandro,	Alexander,	18 břez.	Van,	Henry,	10 čce.
Niels,	Nicholas,	6 pros.	Sandry,	Alexander,	18 břez.	Vence,	Vaclav,	28 září
Nina,	Anna,	26 čce.	Savy,	Francis,	3 pros.	Vince,	Vincent,	28 září
Nora,	Helena,	17 srp.	Sellna,	Coelina,	15 pros.	Vilma,	Wilhemina,	10 led.
			Sepp,	Joseph,	19 břez.			
Olaf,	Olavus,	29 čce.	Seymour,	Maurus,	15 led.	Wallie,	Walburga,	27 únor.
Ole,	Olavus,	29 čce.	Shamus,	Jacob,	1 květ.	Wally,	Walter,	4 čer.
Olive,	Oliva,	3 čer.	Si,	Josias,	1 září	Walt,	Walter,	4 čer.
Oliver,	Oliver,	1 čce.	Sid,	Sidonia,	23 srp.			
Olo,	Odilo,	1 led.	Sig,	Sigfried,	15 únor.	Warren,	Guarine,	6 únor.
Oscar,	Anscharus,	3 únor.	Sylvie,	Sylvia,	3 list.	Watkin,	Walter,	4 čer.
Owen,	Eugene,	8 led.	Sinclair,	Clara,	12 srp.	Wence,	Vaclav,	28 září
			Sis,	Caecilia,	22 list.	Wendel,	Wendelin,	20 říj.
Paddy,	Patrick,	17 břez.	Sissot,	Caecilia,	22 list.	Wilkin,	William,	29 čce.
Paula,	Paul,	26 led.	Sita,	Zita,	27 dub.	Will,	William,	6 dub.
Pat,	Patrick,	17 břez.	Sol,	Solomon,	25 čer.	Willem,	William,	6 dub.
Patsey,	Patrick,	17 břez.	Stacy,	Anastasia,	28 říj.	Wilma,	Wilhelmina,	10 led.
Pearl,	Margaret,	13 čer.	Stanley,	Stanislaus,	13 list.	Winnie,	Winifreda,	3 list.
Pete,	Peter,	29 čer.	Stasie,	Anastasia,	28 říj.	Winny,	Winifreda,	3 list.
Phil,	Philipp,	1 květ.	Steve,	Stephen,	26 pros.			
Pierce,	Peter,	29 čer.	Stine,	Christina,	24 čce.	Xaver,	Francis,	3 pros.
Polly,	Maria,	8 září	Sue,	Susanna,	11 srp.	Xina,	Christina,	24 čer.
Pop,	Robert,	7 čer.	Susie,	Susanna,	11 srp.			
Ptolemy,	Bernard,	21 srp.				Yago,	Jacob,	29 čce.
			Tad,	Thaddeus,	28 říj.	Ynes,	Agnes,	21 led.
Quentin,	Quintianus,	31 říj.	Ted,	Thaddeus,	28 říj.	Yvette,	Jutta,	1 čce.
			Teeny,	Martin,	11 list.			
Ray,	Raymond,	23 led.	Terry,	Theodore,	16 srp.	Zach,	Zachary,	15 břez.
Reta,	Margaret,	10 čer.	Terre,	Theresa,	15 říj.	Zander,	Alexander,	21 čce.
Reynold,	Richard,	4 květ.	Tessie,	Theresa,	15 říj.	Zeke,	Ezekiel,	10 dub.
Rita,	Margaret,	22 květ.	Thierry,	Theodorick,	1 čce.	Ziska,	Frances,	9 břez.
Ritchie,	Richard,	3 dub.						

Zpustošená vinice

OJ proti náboženství v Sovětském svazu nikdy nepřestal, i když za různých okolností se jeho intenzita a rozměry měnily. — Roku 1914 na území ruské říše bylo 54,000 kostelů, 50,000 kaplí, 550 mužských klášterů a 473 ženských, asi 25,000 farních škol, 49,000 katechetů a j.

Náboženské školy byly zestátněny několik neděl po říjnové revoluci a vyučování náboženství bylo zákonem zakázáno. Organizovala se rozsáhlá protináboženská propaganda a to zvláště v prvních letech po revoluci. Mnoho kněží a kostelů padlo za obětí protináboženskému fanatismu.

I když se pronásledování během času stalo méně krvavým, se zavíráním kostelů se nepřestalo, naopak stále více se zdůrazňovalo. Roku 1927 bylo zavřeno v Sov. svazu 134 kostelů, 1928 skoro 600, 1929 1,450. Na prahu druhé světové války, r. 1939, zůstalo otevřeno pro kult 4,225 kostelů, malé procento těch, které existovaly před revolucí, kdežto počet obyvatel se značně zvýšil.

V důsledku vypuknutí války pronásledování přestalo. Federace Bojujících bezbožníků podle dispozic Stalinových byla rozpuštěna, její publikace zastaveny. Pro pravoslavnou církev začalo období oblehčení. Roku 1943 bylo možno přistoupit k volbě moskevského patriarchy, jehož stolec zůstal prázdný od r. 1925. Bylo dovoleno jmenovat biskupy, otevřít kláštery a semináře pro výchovu kléru. Také pravoslavné kostely se otevřely. V důsledku toho, po válce r. 1948 existovalo na území Sov. svazu

22,000 pravoslavných kostelů, 89 klášterů a aspoň 14 seminářů. Tohoto počtu se však dosáhlo nejen znovuotevřením znesvěcených kostelů, nýbrž i připojením nových krajů, jejichž církevní organizace nebyla ještě zasažena ohněm pronásledování. Katolíci byzantského obřadu, kteří bydleli na těchto územích, byli proti své vůli podřízeni jurisdikci moskevského patriarchy se všemi kostely, všemi církevními budovami. Oblehčení se tedy netýkalo katolické Církve, naopak právě v té době věřící východního obřadu byli nejkrutěji postiženi.

Dnes však je docela nemístné mluvit o jakémkoliv oblehčení protináboženského boje a to i vůči pravoslavné církvi. Doba ulehčení byla prohlášena za nešťastný důsledek kultu osobnosti a nyní se stále množí výzvy po úsilovnější protináboženské propagandě.

Nejen to. Všichni si dobře vzpomínáme jakou ozvěnu, anebo dokonce sensací vzbudilo prohlášení, jež bylo uveřejněno v moskevské Pravdě 11. listopadu 1954 o omylech protináboženské propagandy v Sov. svazu. Tam se připouští, že se staly těžké omyly a falešné kroky při rozšiřování protináboženské propagandy v Sov. svazu. Ale v podstatné části článku se radí, aby se neužívalo t.zv. administrativních zásahů proti kléru, věřícím a náboženským společnostem, ale aby se proti nim postupovalo spíš ideologickým bojem a zesílenou a zintenzivněnou výchovou marxismu.

Jako důsledek uveřejnění tohoto dekretu bylo možno pozorovat jakési zeslabení ná-

tlaku na věřící, ale to trvalo jen krátkou dobu. Pomalu protináboženský a ideologický boj dosáhl nebývalých rozměrů. Již jen růst množství propagačního materiálu svědčí o jeho rostoucí intenzitě. V téže době se znovu přikročilo k těm t. zv. administrativním zásahům a to v takové míře, že připomíná docela smutně proslulé výstřelky pronásledování, organisovaného svazem bojujících bezbožníků.

Citelné zesílení tohoto pronásledování se zaznamenává zvláště po 22. sjezdu komunistické strany Sov. svazu, který se konal na počátku 1959. Především dvacátý sjezd, jenž se konal tři léta dříve, přinesl určité oblehčení tím, že odsoudil tyranské metody Stalina a jeho kliky, kdežto 21. sjezd, konaný po krvavých událostech v Maďarsku a nepokojích v Polsku, znamenal značné zešroubování. Tento sjezd prohlásil, že Sov. svaz skončil výstavbu socialismu a teď se směřuje k výstavbě skutečné komunistické společnosti. Toto vyvrcholení výstavby socialismu by se mělo uskutečnit nejen na poli hospodářském, nýbrž i na poli kulturním.

To bylo znamením a signálem k zesílení ideologického a zvláště protináboženského boje a tentokrát i proti ruské pravoslavné církvi. Pravda, že systematické obnovení tohoto boje bylo zaznamenáno již r. 1959, ale tehdy jeho ostří bylo namířeno především proti katolické Církvi, proti různým sektám, mohamedánům a jiným nepravoslavným. Pravoslavná církev se stále ještě těšila jakémusi výhradnímu postavení, jež si získala během války, a jež jí stát stále ještě trpěl. Po 21. sjezdu r. 1960 se tato situace změnila. **Ve společnosti, jak o ní sní komunisté a jež se připravuje pro 1980 rok, není místo pro žádné náboženství.** V nejvyšších kruzích se neopomíjí stále opakovat tento cíl. Proto toho roku by měla ze Sov. svazu zmizet i pravoslavná církev.

V důsledku toho v poslední době rostou útoky propagandy i proti pravoslavné církvi a s nezvyklou silou se proti ní zasahuje také na t. zv. administrativním poli. Dává se však velký pozor na to, aby podobné zátky nebyly příliš nápadné, protože jinak by mohly vzbudit nepokoje ve veřejném mínění. Tak se nikdo nedotýká fasády.

Konkrétní fakta o nynějším pronásledování pravoslavné církve v Sov. svazu.

V únoru 1960 byl odstraněn ze své funkce G. Karpov, předseda t. zv. Rady pro záležitosti ruské pravoslavné církve při radě ministrů Sov. svazu. Pravda, Karpov byl komunist, ale měl řídit církev v době odlehčení. Proto byl změněn a jeho úřad svěřen V. Karpojedovi, odborníku propagandy. Karpojedov má zavést nový směr sovětské politiky ve vztahu s pravoslavnou církví v Sov. svazu. A důsledky nedaly na sebe dlouho čekat.

Výmluvným důkazem toho jsou tato fakta:

1. Již ve školním roce 1959-60 Žurnál moskovskoj patriarchy neobsahoval žádné zmínky o činnosti pravoslavných seminářů v Kijevě a Saratově. To vzbudilo podezření, že tyto dva semináře byly zrušeny. Dnes je docela jisté, že tyto dva semináře již neexistují.

2. Od roku 1960 se vede ostrá organisovaná kampaň proti cti a dobrému jménu kléru a pravoslavných řeholníků. V červenci téhož roku se konal po 23 letech první veřejný proces proti vysokému hodnostáři ruské pravoslavné církve Jobovi.

3. Jako část zostřené situace nutno považovat i odstranění ze všech funkcí krutického a kolomenského metropolity Nikolaje, který až dosud byl prakticky nejvlivnější osobností po patriarchovi a předsedou oddělení pro vnější církevní vztahy moskevského patriarchátu.

4. Od konce r. 1960 Žurnál mosk. patriarchy neuveřejňuje již rubriku činnosti biskupů, jež byla kronikou hlavních událostí pravoslavné církve v Sov. svazu.

5. Protináboženské zákony, které v době oblehčení se neuplatňovaly se vší přísností, se znovu uplatňují ad litteram.

6. V samé patriarchální kurii a mezi biskupy došlo v posledních dvou letech k mnoha osobním změnám, které možno vysvětlovat různým způsobem. Zajímavý je již počet osiřelých biskupských stolců. Moskevský patriarchát se skládá ze 73 diecesí. Zatím, co roku 1949 všechny biskupské stolce byly obsazeny, v lednu 1962 17 z nich zůstalo bez ordináře. Během 1961 bylo od-

straněno z církevní administrace 15 biskupů a to 6 z rozhodnutí patriarchy a synodu, 2 z neznámých příčin, 1 ve vězení, 6 jich zemřelo. V téže době bylo konsekrováno jen 8 nových biskupů.

7. Jedním z nejsmutnějších jevů nynější fáze protináboženského boje je masové zavírání kostelů, klášterů a seminářů všech vyznání, zvláště v krajích, které byly připojeny k Sov. svazu během druhé světové války.

Mnoho kostelů bylo zavřeno v Moldávii, jež dříve tvořila část Rumunska. Tak noviny Sovětská Moldavie oznámily 13. prosince 1960, že v okrsku Lipkany z 25 kostelů jen 7 jich zůstalo otevřeno pro kult. Literaturnaja gazeta oznamovala 28. listopadu 1961, že v okrsku Kotovo existovalo 35 kostelů, 1 klášter, 1 synagoga a jiné budovy církevní. Z toho 15 kostelů bylo zavřeno, synagoga proměněna ve sportovní palác a klášter v nemocnici.

Stejně se děje na Ukrajině. Radio v Čerkassech oznamovalo dne 18. října 1960, že v příslušném kraji během r. 1959 a v prvních měsících 1960 se rozpadlo 43 církevních kolektivů a farností. Komsomolskaja Pravda oznamovala 14. června 1961, že ve volyňském kraji v těchto posledních letech bylo zavřeno dohromady 180 kostelů. Tytéž noviny si pak stěžovaly dne 7. února 1962, že ve lvovském kraji, který byl dříve částí Polska, přes 1.000 pravoslavných kostelů, 28 římsko-katolických kostelů a přes 40 náboženských obcí baptistů zůstalo v činnosti. Časopis Krokodil v posledním květnovém čísle tohoto r. 1962 si stěžuje na fakt, že v tarnopolském kraji zůstává ještě dnes otevřeno kultu 777 kostelů.

Takové stížnosti se objevují v sovětském tisku jen za tím účelem, aby zvýšily horlivost zastánců protináboženského boje a donutily také k t.zv. administrativním zákrokům. Bohužel tyto zákroky nabývají rozměrů, které by již měly pobouřit veřejné mínění.

Informační kancelář Reuter oznámila dne 28. února 1962, že jen r. 1961 na území Sov. svazu bylo zavřeno 1.500 kostelů. Tato data jsou částečně potvrzena samým sovětským tiskem a rozhlasem. Rozhlasová stanice Kijev

oznamovala dne 5. února 1962, že v oděském kraji 68 náboženských obcí se rozpadlo a 75 kostelů bylo proměněno v kluby a knihovny. Časopis Vojnovičij ateist, vydávaný v ukrajinském jazyce, píše s neskryvanou radostí v dubnovém čísle 1962, že v okolí Dněpropetrovska ze 180 far, které tam existovaly r. 1958, jich zůstalo r. 1962 jen 40. Sekretář krajské rady Komsomolu v Brestu Timotej zdůraznil ve svém referátu, že v tom kraji v letech 1960 a 1961 bylo zavřeno 108 kostelů, likvidováno 8 katolických far, odstraněno 7 baptistických komunit, zrušena všechna poutní místa.

V grodenském kraji před anexí k Sov. sv. existovalo asi 200 katolických kostelů latinských a východních. Ted' podle Koms. pravdy, jak informuje číslo ze 7. srpna 1962, od 1958 bylo tam zavřeno přes 40 pravoslavných, dříve katolických východních kostelů a 20 latinských.

Bohužel tyto statistiky nejsou ani úplné ani definitivní, poněvadž zavírání kostelů nepřestalo, ale ještě stále pokračuje.

Podobný osud postihl i jiné náboženské instituce. Podle dat samého moskevského patriarchátu existovalo r. 1958 na jeho teritoriu 69 pravoslavných klášterů. Z posledních statistik vysvítá, že r. 1961 jich tam bylo jen 40. Mezi ostatními, jež byly zatím zavřeny, je také slavná Kijevo-pečerská lávra.

Ze 14 pravoslavných seminářů r. 1948 zůstalo jich r. 1956 jen 10, a r. 1961 jen pět: v Zagorsku u Moskvy, v Leningradě, Oděse, Lucku a Žirovicích, ale zavření hrozí i těmto třem posledním, protože se proti nim houževnatě pracuje propagandou. Případné kandidáty se snaží odradit, odstrašit, znechutit a znemožnit. U pravoslavných seminářů v Zagorsku a Leningradě existují i duchovní akademie. Je odůvodněná obava, že moskevskému patriarchátu zůstanou jen tyto dva semináře a to ještě jen s omezeným počtem posluchačů.

V téže době se pak vystupuje i proti ostatním vyznáním.

Kdybychom si však chtěli udělat úplnou představu o rozměrech a rozsahu protináboženského boje v Sov. svazu, museli bychom se zmínit o kolosální a totalitní pro-

pagandě a školní výchově protináboženské. Podáváme zde o tom aspoň jednu ukázkou:

V prvním týdnu měsíce března 1964 přinesl úřední list sovětské komunistické strany "Pravda" podrobnosti o zvýšeném úsilí, a jaké kroky se podniknou k vymýcení náboženství v Rusku, na nichž se usnesl ústřední propagační výbor ve schůzi, již konal v prvním týdnu téhož měsíce. Směrnice pro zostření boje proti náboženství vypracovala ideologická komise, v jejímž čele stojí Leonid F. Iljičev. —

Především bude provedena velká indoktrinační kampaň mezi členy strany Konso-molu (Svazu komunistické mládeže) a úředníky dělnických a zemědělských unií. Ti mají být předbojníky ateismu. Protináboženské svazy budou ustaveny ve všech městech a ve všech obcích. Bojovnými pionýry budou ženy i mužové, kteří dovedou získat důvěru obecního lidu. Dostanou veškerou podporu od úřadů. Bude zřízen Institut pro šíření ateismu, jenž bude přičleněn k Akademii pro vědu a umění. Jeho úkolem bude koordinovat vědecké badání proti nábožen-

ství, vychovávat vzdělané propagandisty ateismu a připravovat indoktrinační literaturu pro atheistické pracovníky. Budou zakládány nevěrecké kluby, pořádány atheistické výstavy, sepisovány protináboženské divadelní hry a filmy.

Boj proti náboženství v Rusku trvá již 47 let, není tedy divu, že se za tu dobu do-dělal již velkých úspěchů. Odhaduje se, že počet věřících v Sovětském svazu, kteří chodí pravidelně do kostela, činí teď jen asi 20 milionů z celkového počtu 200 milionů lidu. Hlavní boj byl vyhlášen pravoslavné Církvi, v poslední době se však silně rozši-řuje také proti židovskému náboženství. — Je pravděpodobné, že proticírkevní tažení se přenesl i do satelitních zemí. Proto asi také umlkly zprávy o dohodě českosloven-ské vlády s Vatikánem, které začaly znít tak příznivě.

Kristus Pán předpověděl pronásledování svým učedníkům. Ale zároveň jim dal i záruku vítězství: Nebojte se, já jsem zví-tězil nad světem.

Pokoj i nepokoj je v tvých rukou.

Je jisté, že lenoši, kteří se nepřemáhají, nikdy nedospějí ani k pokoji duše ani k dokonalé ctnosti, kdežto duše horlivé obojího v krátké době snadno dosáhnou. — Všec-k boje a obtíže, jež trpíme, jsou v nás. Mar-ně hledáme příčiny rozbroje a prameny vnitřní nespokojenosti jinde a marně si na ně naříkáme; jejich zdroj je v nás. Každý je strůjcem svého štěstí, poněvadž je strůj-cem svého pokoje. Zevní nepokoje nikdy neporuší vnitřního pokoje, nedopřeješ-li jim sám vstupu do duše. Neproniknou nikdy až do duše, neřku-li, aby mohly zranit tvé srdce. — Podivná to věc: slovo, které tebe raní velmi citelně, druhého se ani netkne. Tatáž nehoda, která tebe porazí, druhým ani nehne. Z toho vidíš, že každá věc působí na člověka jen v té míře, v jaké se jí poddává. Proč tedy býváš sklíčen? — Vše, co podvrací klid tvé duše, přihází se tvou vinou, nikoli jiných. Pokoj i nepokoj máš ty ve svých rukou.

Příklad táhne.

Ctnost a svatost života zmohou, ne-li všechno, tedy jistě mnoho, nejen u Boha, ale i u lidí. — Jako pardál přitahuje k sobě zvěř svým pachem a magnet železo svou sourodou silou, tak přitahuje zbožnost svým příkladem. Kde vábí ctnost, tam netřeba ani chvály ani doporučování; tu bývají srd-ce mimoděk strhována k následování. — Nikdy nebývá bez užitku, zadíváme-li se upřeně na ctnost. Nelze patřit na slunce a nebýt přitom osvěcen, nelze se přiblížit k ohni a nepocítit jeho tepla. Svatost je sice kázání němé, ale velmi působivé. Skromná, přívětivá řeč, líbezný klid očí, ušlechtilá odměřenost všech pohybů jsou klíč k srd-cím, jímž se prsa tvrdá jako kov daleko jistěji otevrou, než jakýmkoli jiným nástro-jem. Hlas skutku je účinnější než hlas úst. Cesta poučováním je dlouhá, příkladem krátká. Jistěji dosáhne cíle, kdo hledí pře-svědčit skutkem, než ten, kdo pouhým slo-vem.

"Kormidelník je na palubě!"

VOLNĚ VYPRAVUJE VÁCLAV TESAŘ-BLANICKÝ.

I.

NEZARMOUTIL žádného, na každého se laskavě pouсмál a svýma modrýma očima upřímně zahleděl. Byl spokojen a šťasten a své zaměstnání na ohromném obchodním parniku jako lodník, zaměstnaný ve strojovně, nezaměnil by se žádným člověkem na souši, ačkoliv nikdy nezapíral, že svoji rodnou zem — Slovensko a v ní svoje rodiště Limbach, blízko Bratislavy, miluje více, než všechny jiné kraje a místa, oplývající i exotickou krásou za oceánem.

Na ohromné obchodní lodi, — na svém pohyblivém světě, — jak říkal, prožil od mládí hezkou řadu let, kromě několika roků své vojenské, námořnické služby a starý lodní kapitán i všichni důstojníci si jej vážili jako spolehlivého námořníka a výtečného strojníka, tak že jej kapitán veřejně za jeho obratnost pochválil slovy: "Heřmane Limběrychu, vyznáte se ve své práci jako strojní inženýr!"

Mnohý z mladších námořníků nemohl si často v hlavě porovnat zvláštní onen případ, jak Limběrych z hornatého Slovenska se dostal na hladinu oceánu, ale potom, když starší druhové vše krátce vypravovali, bylo možno posoudit, že nebylo nic snazšího než toto.

Limběrych byl ještě malým školákem, když jeho otec jako topič na lokomotivě při jedné železniční srážce byl těžce zraněn a nedlouho poté zbožně, jako pravý křesťan přijal svaté svátosti umírajících a zemřel, zanechav zde pláčící vdovu s Heřmanem, jediným synkem.

Živili se oba po smrti otcově nuzně, matka se trápila, chřadla, až konečně odešla za svým milovaným mužem a Heřman zde zůstal úplným sirotkem, právě když opouštěl školu v rodné dědině. Jediný příbuzný, bratr jeho matky, ujal se ho, vzal jej k sobě do Bratislavy, aby se zde u něj vyučil strojnímu zámečnictví.

Od jara až do zimy musil Heřman se strýcem skoro denně chodit do strojovny v přístavu Dunaje, na kterém viděl a pozoroval se zalíbením lodě různé velikosti, plující po hlubokém proudu a v duši jeho vzplanula touha, aby na některé podobné lodi mohl vyplout na širé moře a dostat se až k dalekým břehům cizích, neznámých krajů.

Strýce nevědomky tuto Heřmanovu touhu podporoval vypravováním ze své vojenské služby, kdy jako dělostřelec pevnostního pluku dělostřelectva v Kotoru viděl na širém moři nádherné dopravní lodě i různé lodě obchodní, jak také i na válečné lodi plul často podél břehů celé Dalmácie, jaké jsou zde krásné krajiny a starodávná města.

Heřman poslouchal vždy strýcovo vypravování s neobyčejnou dychtivostí a napjetím, v duši své spřádal plány, že hned po vyučení se do těch krajín podívá a odtud se již nějak dostane k moři.

Byl hodný, velice nadaný a chápavý jiných, u strýce se ve svém oboru všemu dobře vyučil a jak byl s učením hotov předstoupil před udiveného strýce a prosil jej, aby napsal svým známým v boce Kotorské, aby mu byli nápomocni radou, až tam přijde a než si jako pomocník nějakou práci najde. Jediným jeho přáním jest, aby se dostal do těch krajín u moře, o kterých strýc vypra-

voval a zde hledal další štěstí ve svém životě. Slovensky zná od rodičů, maďarsky se naučil ve škole a německy zde v Bratislavě, peníze na cestu si v době učení z různých dárků a odměn našetřil a tak se ničeho nebojí.

Strýc měl hocha rád, nemohl jeho prosbám odepřít, také ještě mu peníze dal pro počátek a tak se dostal Heřman Limběrych do Dalmácie. Pomocí strýcových známých se brzy dostal jako tovaryš na slušné místo, kde se pilně učil italsky a také chorvatsky. Paměť pro cizí jazyky i vlohy pro správnou výslovnost měl, a když po roce se vyskytla pěkná příležitost, byl přijat na loď do strojovny a od té chvíle zůstal věrným moři a svému námořnickému povolání.

Uplynulo mnoho let a Heřman Limběrych již několikrát prodělal cestu kolem světa po moři, poznal pobřežní místa a přístavy všech zemí. Byl v Číně, v Japonsku, dostal se na zlaté břehy Kalifornie, okouzluje ostrovy Šalomounské, viděl obdivuhodné země faraonů a tajuplné kraje Indie. Byl v tropických, palmových hájích na Ceylonu i divil se rajským ptákům na nové Guiney. Také zakusil tisícera nebezpečí na vodě a zvláště jedenkrát, sotva že se loď zachránila před zhoubným tajfunem, když brzy poté při neobyčejně hrozném bouři se stroskotala a Heřman se třemi ještě druhy byl na lodních troskách vržen na pustý korálový ostrůvek, kde všichni již byli blízko smrti hladem, kdyby náhodou nedaleka zde plující parník nebyl je zachránil.

Heřman Limběrych by mohl mnoho vypravovat, co všechno prožil, ale on nevypravoval tak rád jako jeho druzi. Zvláště nerad se vychloubal svými zkušenostmi, byl tichý, uzavřený povahy. Pro jeho zvláštní mlčenlivost často si jej jeho druhové dobírali, ale on se k tomu všemu pokojně usmíval, neboť je znal a věděl, jak jsou veselí a jak jsou jejich jazyky pohyblivé, právě tak jako jejich peníze v peněženkách.

Kdykoliv někde v přístavu zakotvila loď a zde se za účelem skládání nebo nákladu o nějaký den zdržela déle a námořníci směli vystoupit na krátkou dobu na pevninu, tak většina z nich nevěděla nic lepšího co dělat, než v přístavních hospodách peníze propít

a prohýřit a tímto způsobem se prý odškodnit za dlouhá, po celé týdny trvající odříkání se na moři během plavby.

Heřman Limběrych ale nebyl jako ostatní. Bylo u něj zvláštní, že ve svém již pokročilém mužném věku nemohl nikdy zapomenout na různé příhody prožité v dětství, které se mu nesmazatelně vryly do paměti, zvláště na neštěstí, které postihlo otce, na život s matkou plný strádání, na její napomenutí, když umírala a zbožnost, ku které jej vedla. A den jeho prvního svatého přijímání, který se v Limbašském starodávném kostelíčku každoročně oslavuje tak dojímavou slavností, byl mu opravdu z duše nevyhladitelným dnem, byl mu pro celý život jakýmsi planoucím majákem, jehož světlo zářilo na moři celého jeho žití tak, že v žádné bouři nezahynul a že žádná trhlina neštěstí, žádné úskalí zloby nedovedly jej strhnout v zkázonosnou hlubinu záhuby. —

Několikrát se v životě podíval do svého rodiště, kdykoliv loď na své plavbě, což se stávalo zřídka, zakotvila na několik dní v Terstu a to ne ze zvědavosti, ale aby se pomodlil na hrobech svých rodičů a navštívil staříckého strýce, kterému byl vděčným za to, že mu umožnil, aby byly splněny touhy jeho mládí dostat se na loď a s ní do cizích krajů.

Jednou zase po letech přijel podívat se do Limbachu a to na několik dní, protože loď se musila v Terstě zdržeti déle, než obvykle. Po jeho příchodu právě začali rádovali kněží svatou misií v jeho rodišti.

Heřman Limběrych po tolika útrapách a zkušenostech v životě viděl v tom prst Boží prozřetelnosti, který mu zřejmě ukazoval, aby se jednou připravil na cestu do věčnosti. On si ovšem až dosud myslel, že je v nejlepších letech a vzpomínka na konec života, na smrt, ani se mu v hlavě nevynořila. Ale taková krásná příležitost, zúčastnit se svaté misie, od mládí se mu ještě nenaskytla a kdo ví, kdy se mu naskytne.

"Ku škodě ti to jistě nebude a vždy je dobře všechno na palubě uspořádat," myslel si Heřman. "Člověk nikdy neví, co se může stát a tedy musí být pro všechny případy na všechno připraven! Námořník je přece vždy jen kolísavou plávkou oddělen od smrti!"

A tak se zúčastnil, žarem tropických žhavých paprsků opálený, cize mezi zdejšími lidem vyhlížející námořník horlivě všech kázání a pobožností misie, aby učinil způsobitou svoji životní loď k další plavbě a konečně k přistání v přístavu pokoje.

"Přijmi dnes, ó Kriste, ve svou loď duši mou, vždy v tebe věřící..." byl začátek jedné dojemné kostelní písně, která v poslední den misie byla před kázáním zpívána.

A páter Josafat, štíhlý, černovlasý, mladý řeholní kněz připojil hned na tuto dojímavou píseň úchvatná napomenutí v kázání. "... a necht' si potom bouře zuří a vlny jako hory do výše se vzdouvají a hrozí lodi zkáza potopením..." končil svoje kázání, "měli bychom ztráceti naděje a měli bychom si zoufat? Máme-li Ježíše v srdci, může bésnit a bouřit kolem nás — nepotřebujeme se báti ničeho, neboť on s pevnou jistotou bude řídit kormidlo naší lodi a dovede ji konečně po rozbouřených vlnách života mezi všemi úskalími do přístavu věčného pokoje."

Tato poslední slova se Heřmanu Limběřchovi zvláště líbila, poněvadž podle jeho mínění byla pro něj řečena tak "odborně".

Spokojeně pokyvoval potom na mladého misionáře, když odcházel s kazatelny. Po večerní bohoslužbě šel pak do fary a prosil, aby mohl mluvit s páterem Josafatem. A jakmile přišel, podal tomuto užaslému misionáři dosti značný obnos peněz se slovy: "Zde, prosím, přijměte na misie a možno-li mezi pohany. Ženu a děti nemám a přispějí-li něčím k tomu, aby pohanští divoši poznali Pána Ježíše a jeho učení, tak doufám, že mi bude milostiv a dopřeje mi štěstí poslední hodinky, abych nezemřel bez svatého přijímání."

Misionář byl hluboce dojat a stiskl mu vděčně obě ruce.

"Odplat' vám to Bůh, milý příteli!" pravil. "Ano, pevně věřím, že Pán bude s vámi. až budete veslovat do přístavu věčnosti, neboť on se velikomyslností nedá od nikoho překonat. Kdybyste plul i po tom nejzazším a nejvzdálenějším oceánu, on je nejvyšší moudrý a dovede všechno tak zaříditi, že vaše tužba po svatém přijímání v hodině smrti bude splněna. Bůh vás provázej, milý

příteli a na shledanou v přístavě věčné vlasti!" —

II.

Ještě po mnohá léta plavil se Heřman Limběřch rozmanitými směry a na různých mořích světa. Jedenkrátě však přece konal plavbu poslední. Žhavé větry v horkém pásmu zeměkoule mu způsobily nebezpečnou horečku a ležel smrtelně nemocen ve své kajutě.

Na lodi nebylo kněze a lodní lékař se vzdal veškeré naděje, že by se mohl nemocný dlouho udržet na živu. Ale on přece ještě žil jeden den po druhém a neumíral. "Neumřu," pravil svým ošetřovatelům, když v horečce měl světlé okamžiky a neblouznil. "Kormidelník není ještě na palubě."

Domnívali se, že tak mluví v horečném záchvatu a dávali mu studené obklady na čelo. Když po mnohých dnech vplula loď do brazilského přístavu v Rio de Janeiro, který je jedním z nejkrásnějších přístavů světa, byl smrtelně nemocný Heřman Limběřch dopraven do St. Trinidadské nemocnice. Po několik dní ležel zde v bezvědomí, starostlivě a věrně jsa ošetřován řeholnicemi. Když konečně procitnul a přišel k vědomí, zaslechl blízko sebe známou řeč. Sestra, která jej ošetřovala, mluvila chorvatsky.

"Sestřičko, prosím vás, zavolejte ke mně katolického kněze..." promluvil na ni chorvatsky a to byla první jeho slova zde v nemocnici.

Sestra se radostně pousmála, těšilo ji, že těžce nemocný mluví její rodnou řečí a že nabyl konečně vědomí.

"Je vám již lépe?" tázala se jej přivítavě. "Jistě bude dnes vaše přání splněno a za chvíli z blízkého kláštera salesiánů jeden padre sem přijde."

"Ne, ne, žádného brazilského padre," — mluvil nemocný s velikou námahou. "Raději nějakého slovenského, českého — nebo chorvatského, — může-li to být."

"Ano, však jsem si také myslila," vysvětlovala sestra. "My je zde všechny jmenujeme jedním názvem "padre", ale v klášteře jsou kněží misionáři z rozmanitých národů a podle vašeho přání sem některého pošlou."

Těžce nemocný si spokojeně oddechnul.

zdálo se, že se mu těmi slovy sestry velice ulehčilo. Dlouho nečekal, najednou se otevřely dveře, ve kterých s křesťanským pozdravením objevil se štíhlý, vysoký, černovlasý kněz, který přistoupil k lůžku a soucitně se skláněl nad těžce nemocným krajanem, který tak daleko od své vlasti, zde v cizině, umírá. Jaké však bylo jeho podivení, když se prvně na něj zadíval! Kde jsem se setkal již s tímto mužem? Tak mu napadlo v mysli a vzpomínal úsilovně, neboť nemocný byl mu příliš nápadně známý. Musilo tomu být před lety, neboť on sám sem do Brazílie přišel na misií teprve před rokem. Jistě ho viděl někde ve starém světě, snad a také nejspíše ve vzdálené vlasti. Tak usilovně přemýšlel, že se na chvíli odmlčel.

Ale i Heřman Limběrych hleděl neméně udiveným zrakem na přítomného kněze. Tento velebný, vážný zjev — musil již přece někde vidět? Jeho vznešené, jemné vystupování, jeho pohled tak přívětivý, sdílný, toho kněze jistě už někde viděl! A v tom se najednou upamatoval. Tot' je přece páter Josafat, který konal v Limbachu svaté misie.

Úsměv oživil vyhublé tahy jeho oblíčeje: "Ó, pane páter! Vy jste zde?!... Pamatujete se ještě?..."

Současně bleskurychle vzpomněl si misionář na misií v Limbachu a na setkání se tehdy s námořníkem Heřmanem Limběrychem. Stiskl těžce nemocnému upřímně obě ruce. "Ó, nyní vím již," zvolal ve velkém pohnutí. "Vy jste onen dobrotivý přítel misií, který jste tenkrát Pánu Bohu půjčil na úroky!... Jaké to řízení božské Prozřetel-

nosti! Neřekl jsem vám tehdy, že Bůh ve své velikomyslnosti nedá se překonat od svého tvora?! Nuže, splnil vám vaše poslední přání!"

Bylo to pohnutlivé shledání, plné útěchy a posvátného pokoje. Kněz svého umírajícího krajana více neopustil, bděl a modlil se u něj. Dlouho to netrvalo. Světlo od břehů věčnosti začalo právě prosvitávat k lůžku umírajícího, když s velikou vroucností a dětinnou zbožností přijal Tělo Páně.

Nyní měl v srdci svého Spasitele! Mlčky a nehybně ležel, jenom rty jeho se zvolna pohybovaly. Mluvil se Spasitelem? Nebo chtěl se snad ještě něco tázat? Láskyplně sklonil se misionář Josafat k němu a tázal se jej: "Máte snad ještě nějakou otázku, milý příteli? Snad vám ještě něco působí starost, nebo obavu? Jste snad úzkostliv?"

Tu otevřel umírající své oči a pohleděl na kněžského těšitele pohledem plným dětského údivu.

"Úzkostliv?" šeptal. "Proč — bych se měl — bát? — Kormidelník — je přece — na palubě!..."

Oči jeho se zavřely. Zvláštní výraz nadzemského klidu uhostil se rázem v bledém obličejí zemřelého, který opravdu jako znavené dítě usnul na Božském Srdci Páně.

Misionář, páter Josafat zatlačil krajanovi oči s velkým pohnutím. Zraky měl zvlhlé slzami. "Kormidelník je na palubě!" — Ó, slovo hluboké, pevné důvěry! Ano, Ježíš byl na palubě jeho srdce! On lodičku jeho života řídil jistě v bezpečné plavbě do přístavu věčného, blaživého pokoje!

Záchranný políček.

Kněží, kteří za francouzské revoluce odpřelí přísahu na civilní konstituci kleru, byli pronásledováni jako dravá zvěř. Ti, kdož je skrývali, vydávali se největším nebezpečím, ba hrozil jim i trest smrti. — Blah. Ondřej Hubert Fournet často vypravoval, jak často jako zázrakem unikl svým pronásledovatelům. Jednou byl na statku, když mu byl oznámen příchod četníků. Rychle se převlékl za sedláka, ale dříve než mohl opustit dům, pronásledovatelé vešli, slídíce po něm.

situace byla nejvýš nebezpečná a trapná. Náhle paní, vedle níž Fournet stál, se k němu otočila, dala mu z nenadání řízný políček a hnala ho ven se slovy: "Marš, lenochu, přines pánům něco k pití a nezevluj." Četníci v přesvědčení, že katolička by se asi sotva odvážila udeřit kněze, dali se oklamat a po marném hledání dům opustili. Fournet rád o této epizodě vypravoval a neopomenul dodat, že dotek této ženské ruky v té chvíli nebyl zrovna nejnežnější.

Do starého domova

VYPRAVUJE Š. KOS.

I

BYLO nedělní odpoledne. Pěkný teplý letní den vylákal obyvatele úhledné vesnice Hloušic do přírody. Hospodáři a hospodyně vycházeli do polí, aby se potěšili pohledem na slibnou úrodu. Za vsí na ladech skotačila mládež, a staří lidé, kterým už byla chůze obtížnou, vyšli aspoň před stavení, posadili se na lávky a bavili se hovorem.

Jenom ve statku Dubanských bylo smutno. Hospodář, asi padesátník, seděl u stolu s hlavou svěšenou, panímáma pohlížela do modlitební knížky, ale zdálo se, že se nemůže do modlitby zabrat. Osmnáctiletá Blažena a šestnáctiletý syn Ladislav spolu potichu hovořili. Ani jim nepřipadlo na mysl, aby také vyšli mezi mládež. Nechtěli se ani vzdálit od zarmoucených rodičů a skoro se také hanbili vyjít.

Panímáma pozvedla oči od knihy a zadívala se na sklíčeného muže. Jeho zármutek ji zrovna bodal do duše.

"Jaká pomoc, pantáto, už to musíme poručit Pánu Bohu," pravila. "Nějak živi budeme, a kdo nás zná, nebude nám dávat vinu, že jsme zchudli. A nejsme první ani poslední. Pán Bůh dopouští, ale neopouští, říká se, a je to pravda. Proto se již upokoj."

"Vždyť to není maličkost," povzdychl hospodář. "Zde jsem vyrostl, naše děti se tu narodily, a nyní máme to stavení opustit. A ty starosti! Čeho se nyní uchopím?"

"Jen se toho nebojte, tatínku," řekla dcera. "Něco vám přece zbude, aby Ladislav

mohl studovat, a já mohu jít do služby. Nějaké zaměstnání snad přece naleznete."

"Do služby že bys šla?" povzdychl otec.

"A proč bych nešla, vždyť to není nic nečestného," odvětila Blažena. "Vy už nebudete hospodářem, a já nebudu dcerou ze statku. Spíše by bylo hanbou, kdybych doma zahálela."

"Abychom Ladislava ještě ty tři roky na studiích vydržovali, na to nám peníze stačí," doložila panímáma, "a potom, dá-li nám Pán Bůh se toho dočkat, půjde do semináře. Pak už s ním nebudeme mít takových výloh."

"Ale přece je to jenom hanba, když nám má statek přijít do dražby," řekl pantáto. "Třeba že jsme to nezavinili, roznese se to, a každý bude na nás ukazovat."

"Vždyť zde nezůstaneme, tatíku, a budeme si hledat živobytí jinde," odvětila hospodyně. "Ale ještě jsem ti chtěla o tom něco říci: snad by ani ke dražbě nemusilo dojít. Kdybys k tomu Kejrovi došel, snad byste se mohli umluvit, že by statek koupil z volné ruky. Vždyť víme, že po něm baží."

"To je pravda, ale víš, že jej chce dostat hodně lacino," řekl hospodář. "Proto pochybuji, že by se se mnou smluvil. Raději to požene do dražby, neboť se domnívá, že se dostaví málo kupců, a že to pak dostane snad i pod odhadní cenou."

"Zkusit bys to snad přece mohl," domlouvala mu panímáma.

"Inu, pokusím se o to," řekl hospodář, "ačkoli pochybuji, že to bude mít výsledek."

Zahloubal se zase v myšlenky a vzpomínal, co se na tom statku nalopotil. Zdědil jej po rodičích, neboť byl nejstarším synem,

a vyplatil podíly dvěma sestrám a mladšímu bratrovi, když dospěli. Tím se značně zadlužil. Radili mu sice sousedé, aby raději něco pozemků odprodal, ale on chtěl udržet statek celý. Brzy však poznal, že přeceňoval své síly, když se domníval, že bude moci dluh spláceti. Sotva sehnal na úrok, a když byla malá úroda, nemohl zaplatit ani úroků a dluh rostl. Dubanský se v takové tísní utíkal ke známým, aby mu vypomohli, ale pak se s nimi nemohl vypořádat. Vytloukal klín klínem.

Záložna, které byl dlužen šestnáct tisíc korun, mu dluh vypověděla právě v neúrodném roce, poněvadž vkladatelé hromadně vyzvedovali uložené peníze. Dubanský, nemoha peněz nikde sehnat, obrátil se s prosbou o půjčku k známému lichváři Kejrovi, a to bylo jeho neštěstím. Ten mu půjčil ochotně, ale žádal nekřesťanský úrok. Hned si jej také za první půlletí připočetl k dluhu, takže byl Dubanský hned dlužen místo šestnácti tisíc, skoro o dvanáct set více.

Za dva roky potom Dubanský vyhořel, blesk udeřil při bouři do jeho stodoly. Obdržel sice od pojišťovací společnosti náhradu, ale ta na novou stavbu nestačila. Byl nucen vypůjčit si od Kejra opět dva tisíce korun.

Nemohl-li někdy zaplatit úroků, Kejř ho upokojoval, že to nic nedělá, a vždycky si připsal úrok ke kapitálu. Dubanský platil dost, ale přece mu dluh rostl, takže byl konečně dlužen 24 tisíc. A nyní najednou Kejř obrátil. Stěžoval si, že potřebuje peněz a že mu nebude možno déle čekat. A za nedlouho mu peníze na čtvrt roku vypověděl.

Dubanský se marně sháněl, kde by si vypůjčil. A když po čtvrt léta zaplatit nemohl, Kejř na něj podal žalobu. Brzy potom byl Dubanskému doručen rozsudek, jímž mu bylo oznámeno, že je povinen Kejrovi veškerý dluh i se značnými útratami v určité lhůtě zaplatit, jinak že mu bude majetek dán do dražby. Už se ani nestaral, aby si peníze vypůjčil, neboť věděl, že by to bylo marné, a odevzdal se svému smutnému osudu.

Uposlechl panímámy a příštího dne šel do města, aby promluvil s Kejřem. Vešel do pěkného domu na náměstí, kde měl pan Kejř svoji kancelář. Tabulka v průjezdě

oznamovala, že pan Kejř je zprostředkovatelem koupí. V obyčejné mluvě se říká dohazovač.

Pan Kejř byl malý, vyhublý muž, asi padesátiletý. Z očí mu zíralo chytráctví, a kolem úst mu stále pohrával úsměv.

"Nesete mi peníze, pane Dubanský?" tápal se přívětivě. "Skutečně se z toho těším. že se vám podařilo někde si vypůjčit."

"Peníze nenesu, pane Kejře," odpovídal příchozí, "ale jdu sem proto, abychom se spolu jinak dohodli."

"Bez peněz — to se sotva dohodneme, pane Dubanský, neboť jich nutně potřebuji. Nezaplatíte-li, požádám o dražbu, jak jsem vám již řekl. Co tedy myslíte?"

"Vím, že chcete statek dostat," odvětil Dubanský. "Nuže, proto se nemusíte domáhat dražby. Kdo ví, zdali by jej potom nekoupil někdo jiný. Kupte jej tedy ode mne, a budeme mít oba po starosti. Či vás to těší, když můžete člověka takhle soužit?"

"Soužit?" opakoval Kejř. "Zaplat' te, a nikdo vás nebude soužit. Povídate, abych od vás statek koupil. Tolik peněz nemám."

Dubanský mávnul rukou. "Já vím dobře, že moji ostatní věřitelé na mne nalehli jenom z vašeho návozu," pravil. "Nemáte-li všech peněz, převezměte dluhy a oni vám jistě počkají, jako čekali mně."

"Počkejte tedy, spočítáme to," řekl Kejř. "Mně máte dát 25 tisíc dvě sta. Lomařovi osm tisíc, Voráčovi šest tisíc, pak jsou tam menší dluhy, těch je dohromady třináct tisíc šest set. To je 53 tisíc šest set, skoro čtyřiapadesát tisíc. To jsou všechno dluhy knihovny, to bych tedy převzal, jiného ne. A kolik žádáte za statek?"

"Sedmdesát tisíc."

"Ó to se nedohodneme," odvětil Kejř. "Chcete-li, doplatím vám čtyři tisíce."

"Čtyři tisíce? To byste mi nedal ani šedesát tisíc, a ten statek stojí bratru za víc. Kdybych nemusil, neprodal bych ho ani za osmdesát tisíc. Takhle se ovšem nedohodneme."

"Počítejte, co budou stát taksy, výmazy a jiné poplatky. Více vám nemohu dát."

"I s těmi poplatky není za sedmdesát tisíc korun drahý. Co tedy dáte?"

"Doplatím vám čtyři tisíce, jak jsem řekl."

„Či by vám byla dražba milejší?“ odvětil Kejř.

„Kdybych přijal váš návrh, nezbylo by mi nic, neboť by mi ty čtyři tisíce sotva stačily na zaplacení menších dluhů, které mám mimo dluhy knihovní. To raději dám dojít k dražbě.“

„Jen abyste potom nelitoval,“ odvětil Kejř a odvrátil se od něho.

Dubanský věděl, že by marně s tím necitelným člověkem smlouval, a vyšel z kanceláře.

II.

Smutně se ubíral pantáta Dubanský k domova. At' přemýšlel sebe více, jak se mohl ocitnout v tak smutném stavu, vinnu si dával nemohl. Šetřil a přičiňoval se seč byl, a všechno to neprosperlo. Snad si mohl jen vyčítat, že dal syna na studie, což vyžadovalo dosti výloh, ale toho ani teď nelitoval. Který otec by bránil dítěti ve volbě stavu, zajisté by chybil. A Ladislav měl nadání k učení a chtěl být knězem. Nyní vyšel z páté gymnasijské třídy, a zbývaly mu ještě tři. Ted' měl Dubanský největší starost, aby mu zbylo ze statku aspoň tolik, aby syn mohl dostudovat.

Pantáta ani nepozoroval, že za ním jede lehký vozík, v němž seděl statný muž dobrácké tváře. Až když povoz k němu dojel, a muž v něm sedící jej oslovil, vyrušil se z myšlenek.

„Přisedněte si, pantáto,“ zval jej přívětivě, „aspoň nám cesta uteče, když si pohovoříme.“

„To jste vy, pane Rovný?“ zvolal Dubanský, pohleděv naň. „Pozdrav vás Pán Bůh, už jsme se dlouho neviděli. Rád se svezu, když dovolíte, však je mi beztoho smutno a cítím se velice zemdlen.“

„Co pak se vám stalo?“ tázal se Rovný, poposedávaje stranou, aby mu udělal vedle sebe místo.

Proč by se byl pantáta se svým smutným osudem tajil! Však za nedlouho bude známo po všem okolí, co jej potkalo. I svěřil se Rovnému se vším a postěžoval si.

Rovný byl řezník a vedl obchod v dobytku. Za dřívějších let často i od Dubanského koupil mnohý kus, a vždy se dobře dohodli. Vyslechl jej a pak řekl: „I to vás lituji.

Že jste v nesnázích, to jsem věděl, ale že byste mohl takhle docela zchudnout, toho jsem se nenadál. Ovšem, když jste upadl do rukou takové pijavice, nemohlo to jinak skončit. Ten to umí! Však nejste první, kterému tak posloužil. Nu, musíte se s tím již smířit, a z té dražby si nic nedělejte. Uvidíte, že to dopadne lépe, než on myslí. Já sice po hospodářství netoužím a neholdám je koupit, ale k dražbě se dostavím a ještě někoho přivedu, vždyt' mám známosti.“

„Kdyby vám to bylo možno,“ řekl Dubanský, „do smrti bych vám byl vděčným. Vždyt' je to hříšné, co ten člověk se mnou provedl, a nyní mne chce připravit ještě o poslední groš.“

„Však on nepřipraví, jen se nebojte,“ těšil ho řezník.

Hovořili dále a za chvíli dojeli do Hloušic. Rovný zastavil před statkem Dubanských, rozloučil se srdečně s pantátou a pak jel dále do sousední obce.

Dubanský znal Rovného jako poctivce a pravdomluvného člověka a důvěřoval v jeho pomoc. Nieméně očekával den dražby s obavou. Čas mu míjel velmi zvolna. Už by byl býval raději, kdyby všechno bylo skončeno.

Konečně nadešel den dražby. Lidé se sešlo dost, ale kupujících bylo pouze pět; mezi nimi byl ovšem pan Kejř. Také Rovný se dostavil; ostatní byli jeho známí. Statek byl odhadnut na šedesát osm tisíc.

„Šedesát tisíc!“ zvolal jeden z kupujících.

Pan Kejř se zarazil. Nenadál se, že by někdo chtěl statek koupit mimo něj. „Šedesát jeden tisíc,“ ohlašoval.

„Šedesát dva tisíce!“ ozval se zase jiný hlas.

Pan Kejř se ohlédl zlostně na druhého kupce a řekl: „Šedesát tři tisíce.“

„Šedesát čtyři tisíce!“ zvolal třetí hlas.

„Šedesát šest tisíc!“ zvolal pan Kejř, a hlas se mu třásl zlostí.

„Šedesát tisíc!“ ohlašoval hřmotným hlasem řezník Rovný.

„Šedesát čtyři tisíce!“ rozkřikl se Kejř, který se již domyslel, že jsou kupující proti němu navedeni. A aby jim dokázal, že sta-

tek dostati musí, už ani nemyslí na to, že jej přeplácí. Pro zlost zapomínal už i na jeho cenu.

"Tím lépe, dej Pán Bůh štěstí!" prohodil Rovný ke svým známým, kteří se jen usmívali.

"Osmdesát čtyři tisíce po první, po druhé a ..."

Nikdo se již neozýval.

"Po třetí!" doložil úřední vykonavatel, a pan Kejř byl vlastníkem statku, po kterém tolik bažil a který nyní aspoň o čtyři tisíce přeplatil. Byl zardělý jako pivoňka a pohlížel zlostně na své soupeře. To byl první obchod, který se mu nepodařil.

Pantáta poděkoval pohnutě řezníkovi i jeho přátelům. Pomohli mu takto k dvanácti tisícům korun. Kdyby byl statek býval prodán za odhadní cenu, bylo by mu zbylo velmi málo.

"Ale což, kdyby byl Kejř po vás už nepřirazil, a statek by vám byl zůstal?" tážal se Dubanský.

"Už jsem věděl o kupci, který by jej byl za tu cenu koupil," odvětil řezník. "Byl by býval ovšem dobře zaplacen. Ale já Kejra znám, že je hodně umíněný, a proto jsem věděl, že ještě přirazí. A přirazil ze zlosti celé čtyři tisíce — ten se vám pomstil!" dodal řezník žertovně. "A co míníte nyní dělat?" tážal se.

"Věřte mi, že z toho nemám dost rozumu," odvětil Dubanský. "Vím, že je teď nesnadno nějakou službu najít, a abych si něco koupil, na to mám málo peněz, a s dluhem už bych nikdy ničeho nezačal."

"Já o tom budu přemýšlet," řekl Rovný. "Přijďte v neděli odpoledne ke mně, snad se zatím o něčem dovím."

"Dubanský mu ještě jednou srdečně poděkoval, a rozloučili se.

V neděli šel zase do města. Rovný ho již očekával.

"Nuže, ještě jste se nerozmyslil?" tážal se ho.

"Ba nerozmyslil," přiznal se Dubanský. "Marně přemýšlíme všichni. Kdybych už nebyl tak stár — ale kdo pak by mne přijal v těchto letech do služby! Všude chtějí mít mladé lidi."

"Kdož ví," řekl Rovný, "někde zase mají

rádi člověka zkušenějšího. Vy jste zkušený hospodář — přijal byste místo šafáře?"

"Zdali bych je přijal? Jen kdybych je dostal," odvětil Dubanský.

"Nuže, ve dvoře v Bořicích potřebují šafáře," sděloval mu Rovný. "Byl jsem tam včera a zvěděl jsem to od správce. Šafář se tam rozstonal a sotva už asi se pozdraví. A kdyby, službu již nebude moci zastávat, neboť je příliš stár. Hned jsem si na vás vzpomněl a řekl jsem panu správci, že bych o někom věděl a že s vámi promluví. On souhlasil. Mohl byste tedy k němu dojít a říci, že vás tam posílám. Víte, kde je to?"

"Ovšem, asi tři hodiny cesty odtud," odvětil Dubanský. "Dojdu tam hned zítra. Zaplat' vám Pán Bůh, že se tak o mne staráte."

"Rádo se stalo," odmítal Rovný díky. "Nevíme, kdo budeme kdy koho potřebovat. Tedy si tam dojděte a pak mi povíte, jak jste pořídil."

Dubanský se ráno vydal na cestu. Když se v Bořicích představil správci, byl od něho vřídne přijat. Správce jej seznámil s povinnostmi šafáře, a Dubanský službu přijal. Měl mít slušný plat a pěkný byt o dvou místnostech. Slíbil, že se přistěhuje v nejbližších dnech.

Poděkovav vřídnému správci, vracel se upokojen domů. Zašel však do města, aby pověděl Rovnému, že je za šafáře přijat. Ten byl z toho potěšen.

"Ještě bych vás prosil," řekl Dubanský, "abyste ode mne převzal dobytek."

"Milerád," řekl řezník, "jen si řekněte, co za něj žádáte."

"To neřeknu, pane Rovný. Jen mi dejte, co sám uznáte, a dejte méně, než jak nyní dobytek platí. Jsem vám zavázán velikými díky a nemohu se vám nijak odsloužit."

"Snad bych si nedal tak nepatrné příspěvní zaplatit!" usmál se Rovný. "Vždyť mne to nic nestálo. Vříd se zítra srovnáme, přijdu k vám, aby to raději bylo ukončeno, a abyste se mohl hned stěhovat. Pan správce má rád pořádek."

Příštího dne si Rovný odvedl ze statku dobytek a dobře jej zaplatil. Potom přál oběma manželům štěstí na novém místě a srdečně se s nimi rozloučil.

Přece se nezdrželi slz, když opouštěli sta-

tek, který byl do nedávna jejich, a kde žili, ač při velikých starostech, přece spokojeně. Rozloučili se se všemi známými, a každý jich litoval.

Jak se jim nyní povede, nevěděli, ale doufali v pomoc Boží a odevzdávali se do jeho nejsvětější vůle. Mohlo jim být ještě hůře, kdyby jim byl nepřispěl Rovný. Proto si vážili služby, ke které jim pomohl.

III.

Dubanský zaplatil všechny dluhy a zbylé peníze uložil do spořitelny. Měly být Blaženčiným věnem.

Dubanský si ve službě brzy zvykl a svědomitým jednáním získal si přízeň správce i náklonnost čeledínů. Panímáma musila dohlížet ku práci ve stájích a mít na starosti i drůbež, a tak měla i s dcerou práce dost.

Blaženě se dostalo dobrého vzdělání. Panímáma měla ve vzdáleném městě provdanou sestru, která si vzala k sobě dívku, když vyšla ze školy a posílala ji do klášterní školy, kterou vzorně řídily Školské sestry. Nicméně Blažena ochotně vykonávala každou práci a snažila se všemožně matce ulehčit. Nebyla by se ostýchala jít do služby, ale nyní jí to nebylo možno, protože matka nutně potřebovala její pomoci.

Ladislav se po prázdninách odebral zase do škol a jako dosud ve studiích velmi dobře prospíval. Tak byli všichni zase spokojeni, ano spokojenější, nežli když byli ve vlastním statku. Dubanský nebyl sice nyní svým pánem, ale on věru té podřízenosti nepociťoval; za to byl sprostěn starostí, které ho dříve tak soužily. Ani panímámě se nestýskalo.

Občas přicházel do Bořic řezník Rovný a vždycky k nim zašel a s nimi si pohovořil. "Zdali pak jste už slyšeli," sděloval jim kdysi, "že Kejř je nebožtíkem?"

Všichni tím byli překvapeni, neboť o tom posud neslyšeli.

"Jakou smrti sešel, nikdo ani neví," vypravoval dále Rovný. "Povídá se všelicos. Měl nějaké opletání se soudem, kterýsi jeho dlužník jej obvinil, že mu upřel nějakou splátku, a podal naň žalobu. Někdo říká, že se Kejř otrávil, ale jiní zase, že ho ranila

z rozčilení mrtvice. Já bych nemyslel, že spáchal sebevraždu; takoví lidé lpějí příliš na tomto životě, a dobrovolně by si jej neukrátili. Spíše bych věřil, že byl raněn mrtvicí."

"Pán Bůh mu buď milostiv!" řekl Dubanský. "A kdo pak má nyní náš někdejší statek?"

"Ten dal nejstaršímu synovi, který studoval hospodářskou školu. Je to hodný člověk, a vůbec jsou všechny jeho děti jiné povahy, než byl jejich otec. Ani synové, ani matka neschvalovali jeho jednání."

"Tak si mnohý člověk zakládá na majetku," řekla panímáma, "a co potom z toho má! Smrt učiní konec všemu."

"A oddá-li se mamonu, darmo obtíží svoji duši," doložil řezník.

Kdykoli pak Rovný přišel, byl od panímámy srdečně uvítán a nesměl odmítnout nabízené pohoštění. Byli mu stále vděční, že jim opatřil tak dobrou službu.

Blažena se vyznala také dobře v šití a jiných ručních pracích, a paní správcová si často vyžádala její pomoci. Brzy si hodnou dívku oblíbila a naklonila se tím více i jejím rodičům.

Jednoho dne ji požádala, aby došla k její přítelkyni, která byla také provdána za hospodářského správce ve dvoře asi hodinu cesty od Hloušic vzdáleném. "Píše mi," pravila, "že poněkud churaví, a žádá mne, a bych jí zapůjčila nějaké práce, podle nichž by si zhotovila podobné pro svoji potřebu. Také zde mám některé její věci, ale sama se nemohu na cestu vydat. Nechci se vzdálit od nejmenší dcerušky, které není ještě půl roku. Buďte tedy tak laskava a dojeďte tam sama. Můžete jet po polední vlakem, zde je na stanici půl hodiny cesty, dojedete jen do nejbližší stanice, a odtamtud máte do dvora asi hodinu."

"Ani ne, milostpaní," odvětila Blažena. "Znám to dobře, vždyť to není daleko od Hloušic."

Paní správcová jí dala peníze na cestu, dopis a krabici pro přítelkyni, a Blažena po polední spěchala na nádraží.

Když přijela do druhé stanice, dala se na cestu ke dvoru. Mohla jít přes Hloušice, kudy byla cesta pohodlnější, ale netoužila.

aby se s někým známým setkala, a proto se dala raději polními pěšinami. Když přišla do dvora, odevzdala paní správce dopis i krabici a chtěla se vydati na zpáteční cestu. Paní správce ji však vybidla, aby si chvíli oddechla a u nich posvačila. Na zpáteční jízdu měla dost času. —

Za chvíli vyšla Blažena ze dvora. Neda-leko se rozkládal neveliký les, který náležel hloušické obci. Když kráčela podle něho, uslyšela náhlé volání: "Prosím vás, pomozte mi!"

Blažena se zastavila. Hlas se ozýval z lesa, ale na blízku. Patrně ten, kdo volal, zaslechl její kroky.

Blažena vkročila do lesa. "Kdo to volá?" otázala se, aby věděla, kterým směrem má jíti.

"Zde jsem, buďte tak laskava a pojd'te ke mně!" zněla odpověď.

Šla tedy po hlase a brzy spařila seděti na zemi mladého muže, který měl vedle sebe položenou ručnici. "Čím vám mohu pomoci?" tážala se ho.

"Stala se mi nehoda," vypravoval neznámý. "Měl jsem ručnici obrácenou hlavni dolů, náhle jsem zavadil o kohoutek, vyšla rána a poranila mi nohu. Snad to není nebezpečné, ale nemohu se přece na nohu postavit a cítím, že mi silně krvácí."

"Mileráda bych vám pomohla," řekla Blažena, "ale co mám učinit, povězte mi."

Raněný na ni pohleděl a promluvil poněkud ostýchavě: "Odpusťte, je to ode mne smělost — ale nemohu si pomoci. Kdybyste byla tak laskava a především mi zula botu. Promiňte, neznám vás, a taková práce se zajisté pro vás nehodí. —"

"I proč pak ne," odpověděla dívka a hned jej šetrně vzala za poraněnou nohu, aby jej zula. Ale na to nebylo ani pomyšlení. Noha byla již velmi naběhlá, a raněný záupěl bolestí.

"Buďte tak laskava a botu rozřízněte," prosil neznámý, podáváje jí nůž, který vytáhl z kapsy. Blažena mu učinila po vůli a za chvíli se jí podařilo botu rozříznout. Pak mu stáhla i punčochu, která byla promočena krví.

"Máte-li u sebe nějaký šátek, namočila bych jej ve studánce, která je odtud neda-

leko, abyste si krev omyl a potom přiložil na ránu obklad," nabízela se.

"Zaplat' vám to Pán Bůh," děkoval neznámý a podal jí kapesník.

Blažena odkvapila a vrátivši se sama mu šetrně omyla zakrvácenou nohu.

"Ale jak se nyní dostanete domů?" tážala se starostlivě. "Odkud jste?"

"Jsem z Hloušic," odpověděl neznámý. "Kdybyste byla tak laskava a došla do mého statku, můžete-li, aby sem čeledín pro mne přijel s vozem. Z lesa k pěšině bych se snad přece nějak doplížil."

"Z Hloušic že jste?" divila se Blažena; "vždyť já v Hloušicích každého znám a vás jsem tam nikdy neviděla."

"Nejsem tam ještě dlouho — jsem v tom statku, který náležel dříve Dubanským." odpověděl raněný.

"Vy jste tedy — pan Kejř?" zvolala Blažena, a jemu neušlo, že se jí zachvěly ruce, v nichž držela namočený šátek.

"Ano, jmenuji se Kejř," odpověděl tázaný, hledě na ni udiveně. "Ale vždyť jste právě řekla, že mne neznáte."

"Skutečně vás vidím po prvé," řekla Blažena, — "nyní již vím, kde zůstáváte, a zajdu do vašeho statku."

Dívčino počínání bylo Kejřovi tak podivným, že zapomínal i na bolest, kterou mu působila poraněná noha.

"Vy přede mnou něco tajíte — víte snad něco o mně a nechcete to říci," pravil. "Prosím vás, buďte ke mně upřímnou."

"Co bych před vámi tajila, pane Kejře. Ale dovolte, abych již odešla. Potřebujete pomoci, je nutno, abyste byl brzy dopraven domů. Pospíším si tedy."

"Bůh vám odplat' vaši ochotu," řekl Kejř, "ale tak jste se náhle změnila ve svém chování, jako kdybyste o mně věděla snad něco špatného. Prosím vás, vysvětlíte mi to."

"Jak bych mohla o vás vědět něco špatného, pane Kejře! Ale pozorujete-li změnu v mém chování, způsobily ji jenom trapné vzpomínky. Šátek, který vám nyní náleží, byl do nedávna náš."

"Vy jste tedy — slečna Dubanských?" zvolal Kejř překvapen. "Jaká to náhoda! Tím větší vděčností jsem vám zavázán."

Nežli se Blažena nadála, uchopil ji za ruku a vtiskl na ni políbení.

"Co to činíte, pane Kejre!" zvolala uzardělá dívka. "Nejsem slečna, jsem jenom šafářova dcera. Ve statku se zastavím, aby pro vás poslali povoz. Přeji vám brzkého uzdravení. S Pánem Bohem."

Nežli jí mohl Kejř odpovědět, zmizela mu mezi stromy.

IV.

Blažena ani nevědouc pospíchala tak, že byla za chvíli všechna unavena. Přicházela již ke vsi. Vešla do statku, kde byla do nedávna domovem, vyřídila domácím, jaká nehoda potkala hospodáře, a zase rychle odešla. Z lidí ve statku ji nikdo neznal. Nejkratší cestou vyšla ze vsi, aby se raději s nikým nesetkala.

Nenadálá příhoda, kterou právě byla zažila, rozrušila ji tak, že po celou cestu na nic jiného nemyslíla. I doma o tom dlouho hovořili, když jí byla pověděla, co ji potkalo.

Blaženě to setkání dlouho tanulo na mysli, a na Kejra často vzpomínala, že se proto až na sebe mrzela. Co jí na něm záleželo! Setkala se s ním jednou a snad ho již do smrti neuvidí.

Ale po nedlouhé době byla překvapena dopisem, který jí poslal Kejř. Děkoval jí ještě jednou za přispění, kterého mu poskytl, a sděloval, že již bude mít ránu brzy zahojenou. Vždycky prý jí bude vděčným. Dále pak psal takto: "Pochopuji, že jste byla snad nemile překvapena, když jste zvěděla, kdo jsem, neboť dovedu posoudit, jak je to trapné, když někdo pozbude majetku. Jak se měly věci mezi vašimi rodiči a mým otcem, není mi známo. On je již na pravdě Boží, a mně nepřísluší, abych jeho jednání posuzoval. Ale bylo-li vašim rodičům ublíženo, prosím je za odpuštění a jsem ochoten škodu jim nahradit. Prosím Vás, abyste jim to laskavě sdělila."

Když Blažena rodičům dopis přečetla, otec řekl: "Co je pravda, hodný člověk to je. Sluší se, abys mu odepsala. Piš mu, že od něho náhrady nežadáme. Já bych to nyní již ani nespočítal, kolik jsem zaplatil jeho otcí úroků, a můžeš se také zmínit, že byl statek prodán za slušnou cenu."

Blažena odepsala, jak jí otec řekl, a domnívala se, že jsou tím jejich styky s Kejřem ukončeny. Ale nebylo tomu tak. Po několika nedělích jí psal Kejř opět, a obsah listu všechny nemálo překvapil.

"Snad si o mně pomyslíte, že jsem podivín anebo ukvapený člověk," psal Kejř, "ale není tomu tak, a ujist'uji Vás, že tento dopis jsem napsal po náležitém rozvaze. Viděl jsem Vás sice jen jednou a sotva jsem s Vámi promluvil několik slov, ale s kýmkoli jsem zde o Vás a o Vašich rodičích mluvil, od každého jsem slyšel o Vás i o nich jenom chválu. Také netajím, že od našeho setkání často na Vás vzpomínám, a že jsem k Vám pocítil náklonnost. Zdali i Vy na mne někdy myslíte, nevím, a poněvadž jsme od sebe vzdáleni, není tudíž možno, abychom se blížili poznali. To mne snad u Vás a u vašich rodičů omluví, že se osměluji docela vážně se tázati, zdali byste se chtěla stát mojí manželkou. Považují to více než za náhodu, že jste to byla právě Vy, která jste mne našla v lese poraněného a přispěla mi, — Vy, jejíž rodičův majetek přešel do mého vlastnictví. Připadá mi to, že je to zrovna pokyn vyšší moci, abych Vám umožnil, abyste se mohla i s rodiči vrátit pod střechu, pod kterou jste se zrodila a vyrostla, a abych poněkud odčinil křivdu, která se snad Vaším rodičům stala. Věřte, že mám nejlepší vůli se vynasnažit, abyste byla se mnou šťastna, ale přes to Vás prosím, abyste se svým rozhodnutím nespěchala a důležitý ten krok dobře uvážila. Zkoumejte se, zdali cítíte ke mně náklonnost, neboť té je k manželství nutně třeba. Ať již se pak rozhodnete jakkoliv, doufám, že mne Vy i Vaši rodiče podržíte v přátelské upomínce."

Tentokráte Blažena dopis nahlas nedočetla. Jakmile poznala, o čem Kejř píše, umkla a podala list otcí.

"Tohle je co říci!" zvolal pantáta. "Přečti si to, matko. To není ani víře podobno."

Rozumí se, že i panímáma byla překvapena.

"Nuže, co tomu říkáš?" tázal se Dubanský. "Jednou děvče vidí a už jí nabízí ruku!"

"Já se tomu ani nedivím," řekla panímáma. "On to dobře píše, že se na nás vyptá-

val, a kdyby byl blíže, že by se s námi seznámil, ale takhle že to není možno. A napomíná Blaženu, aby se neukvapila. Nejedná tedy nepředloženě, ale rozvážně a při tom poctivě."

"A co bys myslila?" tázal se muž dále.

"Co mohu říci! Já jsem ho neviděla, těžko tedy se o něm vyslovit. Rovný jej ovšem chválil, že je to hodný člověk, což ostatně je jisto, neboť nám nabízel náhradu, domníváme-li se, že nás jeho otec poškodil. Kdo pak by to udělal! Ale především je to věc Blaženina. Ona jej viděla, mluvila s ním, musí tedy sama vědět, zdali by jej jako žena mohla mít ráda. Kdyby jí snad byl nějak protivný, pak ovšem bych jí k tomu neradila, byť bylo jeho nabídnutí pro nás sebe výhodnější."

"Maminka má pravdu, Blaženo," řekl pantáta; "nuže, co mu odpovíš?"

"Tu je opravdu těžké rozhodnutí," odvětila Blažena. "Mohu říci, že je slušný a milý člověk, ale z tak krátké rozmluvy přece není možno poznat povahu člověka. On sám však praví, abych se neukvapila, nuže, budu mu psát, že je třeba, abychom se poznali blíže."

"A my také abychom jej poznali, když chce být naším zetěm," doložil pantáta. "Mluvíš rozumně, dítě. Jen mu tedy piš, aby sem přijel."

Blažena tak učinila, a Kejř přijel již příští neděli odpoledne. Byl ode všech vlídně uvítán a učinil na ně dobrý dojem. Když potom k večeru odjížděl, zvali jej k opětné návštěvě. Blažena poznala sama na sobě, že jí není lhostejným. A při druhé návštěvě obdržel Kejř slib, že se Blažena stane jeho manželkou.

Koho zlé kochání neovládá, toho pouhé pomýšlení nepřemáhá. Nemůže se tělo poskvřít, leč když se prve mysl stává nakaženou a porušenou. Když duše klesá, hned i tělo k hříchu hoto-vo bývá. A tělo nemůže nic způsobit ani učinit, leč kdyby duše chtěla. A proto očist' myšlenky duše a hned tvé tělo nebude hřešiti. — (Sv. Isidor)

Domlouval sice jejím rodičům, aby se přestěhovali k němu, ale pantáta se zdráhal; řekl, že by byl ještě mladým výměnkářem, a dokud může zastávat službu, že v ní rád setrvává. Jen o to měl starost, zdali jej pan správce podrží, když teď nebude moci panímámě nikdo vypomáhat.

Došel k němu a všechno mu pověděl. Řekl, že by rád ve službě zůstal, ale na panímámu že by té práce bylo mnoho.

"Vy byste rád zůstal, a já bych vás nerad ztratil," odvětil správce s úsměvem. "Tedy jen zůstaňte; panímámě nějak ulehčíme, a bude dobře."

A tak se i stalo. Po svatbě se stěhovala Blažena do Hloušic sama. Její loučení s rodiči nebylo příliš smutné, protože se nestěhovala daleko, a hlavně proto, že se stěhovala do svého starého domova.

Brzy poznala, že nechybila, neboť její muž byl skutečně šlechetný člověk a upřímně ji miloval.

Její rodiče zůstali ve službě ještě celých dvanáct let a žili spokojeně. Potom teprve šli do Hloušic na výměnek, ale nebyli zeti přílišným břemenem, neboť majitel panství na přímluvu správcovu povolil pantátovi výslužné, které, třeba nebylo veliké, přece bylo pro staré manžely vítaným příspěvkem k výživě.

Tak se dostali Dubanských opět do starého domova, ačkoli se toho nenašli, když jej opouštěli. Byli šťastni a z jejich štěstí těšil se upřímně jejich dobrý přítel Rovný. Navštěvoval je tam také občas syn kněz, který byl v městě kaplanem a neměl k nim daleko.

Všichni poznali, že Pán Bůh na své věrné mnohdy dopouští, ale přece jich neopouští.

Které věci jsou poslední? Praví se o nich, že kdo na ně pamatuje, nezhrěší na věky. Je to smrt, soud, peklo. Co nad smrt strašnějšího? nad soud hroznějšího? nad peklo nesnesitelnějšího? Čeho se báti bude, kdo se těchto věcí neleká, neděsí a hrůzou netřese? — Boj se, človče! Tato bázeň nazývá se počátkem moudrosti. — (Sv. Bernard)

Jen výš!

POVÍDKA ZE ŽIVOTA OD J. M.

OMYSLI si, Martine, co jsem se dnes již nazlobila s naší sousedkou Nejtkovou", pravila Cecilie, chot' Martina Vysokého, zámožného to rolníka, ku svému manželovi.

"Nu, proč pak jsi se tak zlobila? Šla snad do kostela, lépe ustrojena a vyšňořena než ty?"

"Ó, ne; sešly jsme se však na cestě z kostela a tu jsme spolu o všeličems hovořily a když jsem se jí ptala na jejího syna Františka, jenž je nyní duchovním, tu toho napovídala tolik, že jsem myslela, že ani dnes nebude hotova se svými zprávami. Pravila, že tak šťastnou, jako ona, není nikdo z celé naší obce. Toho jsem konečně měla již dost, i řekla jsem jí: Vždyť je dobře, milá sousedko, ale za dvacet let budu mítí právě takové štěstí, jako vy, a jak doufám, ještě větší! Naše děti jsou ještě malé, ale jednou se z nich jistě stane něco řádného. Sousedka mi dávala sice za pravdu, tázala se mne však, zda-li Jeníka dáme také na vysoké školy, aby se jednou z něho stal velebný pán? Ne, odtušila jsem zcela určitě; nejen Jeník i Edvard musí studovati, však knězem žádný z nich se nestane; takhle správcem, neb okresním sudím, či vysokým úředníkem neb hodnostářem, to si dám líbit; a naše Klárka se provdá také za takového pána! Sousedka vyvalila na mne oči, to jsi měl vidět! Poněvadž vypadala dle toho, jakoby řeči mé nevěřila, opakovala jsem jí: Za dvacet roků uhlídáte, sousedko, jak se plán můj zdařil. — Sousedka se zarazila nad mou řeč, umlkla nadobro o celé chloubě

s Františkem a dodala jen nesměle: Přejí vám to ze srdce, když se všechno vyplní. — Co jsem si však předsevzala, to také provedu. Dávno jsem s tebou chtěla o tom promluvit. Co tomu říkáš?"

"Pravím, že jsi vyřkla nehoráznou hloupost", pravil Martin zcela klidně.

"Co že jsi řekl?" tázala se Cecilie, však ne s takovým klidem jako její muž; "hloupost? To jmenuješ hloupostí, když se chce člověk řádně postarati o své děti?"

"Postarati se chce o ně také."

"Ale jak? Sedláky bys z nich nadělal, jako jsme my a sedláky by zůstali, tak jako i nás naše rodiče k ničemu lepšímu nevedli? Máme snad s našimi dětmi právě tak jednati? To přece nemůžeš ani vážně mysliti, chceš-li být řádným otcem svých dětí!"

Těmito slovy se Cecilie velmi rozohnila; Martin se však nedal vyrušiti z klidu a pravil:

"Tož, Cecilko, domníváš se opravdu, že by to bylo pro naše děti to nejhorší, kdyby se staly tím, co jsme my, řádnými rolníky?"

"Ovšem, že jest to nejhorší — alespoň v našich poměrech! Či mají se z nich státí nádenníci neb tovární dělníci? Či mají snad lámati kámen?"

"Ani v tomto zaměstnání nenalézám hanby; poctivý dělník a hodný nádenník jest také člověkem ctným. Pán Bůh nezná žádného rozdílu mezi námi; jemu jest jedno, je-li kdo pánem, nebo sluhou. Však něco jiného jest, je-li kdo hodným pánem, či věrným sluhou!"

"Ale jdi, Martine, ty's k nevystání, začneš-li se svým kázáním!"

"Nu, a dle čeho se mám řídit, ne-li slovem Páně? Snad dle pošetilých nápadů nerozumých lidí?"

"Tož je ti lhostejno, jsi-li člověkem všemi lidmi váženým, či hledí-li na tebe každý přes rameno?"

"Neváží-li si mne bez příčiny, pak je mi to věru lhostejno."

"Já však nechci zavdati ani té nejmenší příčiny, aby si mne někdo nevážil!"

"Tak mnoho si nezakládám na úsudku lidském. Myslíš, že staneme se proto váženými, když pošleme oba chlapce na studie?"

"Ano! Řekni sám, kdo si za našich dob váží sedláka?"

"Kdo? Rozumní lidé zajisté všichni, a o nerozumné se nestarám."

"Je-li však těch nerozumných většina?"

"Nic nevadí; spokojím se, jsem-li vážen pouze tou rozumnější menšinou."

"Já však ne! Chci býti všemi vážena," pravila prudce Cecilie.

"To je nemožno!"

"Chci to však provést. Přinutím k tomu lidi!"

"Marné namáhání! Jak bys to chtěla zřídit?"

"Naší domácnosti a rodině dodám takového lesku, že budeme váženi celým světem."

"A kdyby se ti skutečně podařilo dodat naší rodině lesku, a to největšího — tož nebude to pocit vážnosti, který k nám budou lidé chovat, nýbrž pocit — závidí." —

"Dobře, at' nám tedy závidí!"

"Ano, ale pověz mi jen, jak chceš přijíti k tomu lesku?" zvědavě se tázal muž.

"Martine, starost' o to přenechej mně. Oba chlapce pošleme na studie; jeden z nich se stane správcem a druhý soudcem aneb vládním radou, neb vůbec nějakým vysokým hodnostářem. Klárka provdá se za bohatého továrníka, neb za nějakého vyššího úředníka, zkrátka — udělám z ní milostpaní. Nu, řekni mi, Martine, nebudou si nás pak lidé vážit? Co?"

"Již jsem ti řekl, Cecilko, že nám budou závidět! Ostatně — zdáš se býti se vším

zkrátka hotova. Posleš chlapce do města, nejspíš rychlíkem; bez dlouhých okolků z nich naděláš velkých pánů, a Klárka — nu, na tu již čeká nějaký princ a vezme si ji hned, jakmile ty dáš k tomu svého svolení!"

"Nu, že ty bys to nedokázal, dávno vím; proto jsem si vyhradila, abys mne nechal jednati; však najdu pravou cestu k dosažení svého účelu. Což, kdyby se mělo státi dle tvého rozumu, pak by bylo o dva sedláky více, kteří by se na světě plahočili a byli při tom skoro v opovržení."

"Což pak jsi pozbyl sluchu? Nemáš snad dosti příležitosti, abys denně mohl slyšeti, co se o našem stavu soudí? Nic jinak než: Hrubý sedlák! Hloupý sedlák!"

"Ano, slyšel jsem to také častěji. Domníváš se však, že hrubost' a hloupost' jsou domovem u nás? Sešel jsem se s tak mnoha lidmi, kteří byli hrubí a hloupí — avšak sedláci to nebyli. To jest světa běh: Každý stav vykazuje dobré i špatné členy."

"Zkrátka, naše děti nebudou přináležeti tomu stavu, o němž panuje takové mínění byt' tedy i nepravem."

"To si ty myslíš! Na štěstí jsem tady také já, jenž má také nějaké slovíčko, jedná-li se o budoucnost' našich dětí."

"Nestaráš se o ně dobře!"

"Ó ano; opakuji, že s nimi budu spokojen, co s řádnými rolníky. O vážnost' či nevážnost' domýšlivých žvanilů starati se nebudu."

"Mluv si co chceš, naši clapci však půjdou na studie, Jeník příštího roku a Edward rok na to. Za tři léta půjde Klára do města, do nějakého vzdělávacího ústavu, kde si osvojí velkoměstské způsoby, bez kterých by se neobešla co vzácná a vznešená paní."

Martin vyvalil oči nad tímto prohlášením: "Tak? — Tak? — A kdo pak uhradí všechny výlohy? Vždyť to bude stát přece hrůzu peněz!"

"Výlohy uhradíme my! Díky Bohu, že na to máme; hospodářství naše vynáší dosti, bychom našim dětem poskytnouti mohli vyššího vzdělání, což má mnohem větší cenu, než kdybychom jim zanechali Bůh ví co peněz. Vděční nám jednou budou, že

jsme se tímto způsobem postarali o jejich budoucnost'."

"Ze všeho toho nebude nic," odvětil Martin.

"Naopak, z toho bude mnoho", vzkřikla ostře Cecilie, načež odešla ze světnice, bouchnouc za sebou dveřmi, aby dokázala, že ona je paní v domě, jež nestrpí žádného odporu. Jak řekla, tak se také stalo. Martin sice ještě zabručel, však to nemělo žádného významu. Svě manželce již neodporoval, jsa rád, měl-li pokoj. Pokoj v domě však nenastal, pokavad ve všech věcech Cecilie neprosadila svou. Martin však neměl tolik pevné vůle a neoblomnosti, by své názory, zajisté velmi dobré, dovedl obhájit.

Po dvaceti letech.

Než odebrali se Jeník a Edvard do Prahy na studie a Klárka do vzdělavacího ústavu, došlo ještě ku mnohému sporu mezi Martinem a Cecilii; však ze všech těchto potýček vycházela vždy vítězně Cecilie, neboť co chtěla, to také provedla, byť i byl Martin předvídal, co se stane a děl, že to nebude pro domácnost' jejich žádným požehnáním, když nevěrní jsouce odkazu svých předků, s dětmi provádějí odvážný pokus, který dětem ani ku štěstí nebude a že by lépe bylo, kdyby je zachovali vrozenému stavu. Však všechny výstrahy jeho byly marny. Když Cecilie sama nemohla hrát na milostivou paní, jak by si to byla od srdce přála, pocítujíc v sobě neobyčejné nadání k tomu, tož alespoň její Klárka měla dosíci tohoto štěstí a záviděníhodného postavení, totiž jak sama o tom soudila. Proto bylo nutno odeslati Klárku na vychování do velkého města. Že to stálo mnoho peněz, z toho si Cecilie mnoho nedělala; bylat' toho mínění, že peníze ty ani nelze lépe uložit a že jinak by nenesly větších úroků, než tímto způsobem. Martin nebyl ovšem takového mínění, jak jsme již byli shledali, a vydával každý měsíc s těžkým srdcem značnou sumičku ku krytí výloh svých dvou synů a Klárky. Co to pomáhalo, bručel-li? Rozhodná Cecilie záhy přiměla ho k tomu, že více neodporoval a nereptal. Lito mu bylo však přece, že dříve povolil. Kdyby si byl ponechal alespoň jednoho syna doma při hospo-

dářství, našel by v něm oporu ve stáří; alespoň z jednoho byl by se stal řádný hospodář! Samo sebou se rozumí, že tím méně souhlasil, aby Klárka vychována byla na městskou slečinku, nechápaje toho nijak, že by jen tímto způsobem dosíci mohla štěstí; naopak přesvědčen byl o tom, že by i co hospodyňka na venkově mohla býti šťastnou, kdyby se provdala za řádného muže. Martin si při tom pomyslel, že přece poznal již dosti lidí z města, o kterých by nemohl právě říci, že by byli všickni šťastní, aneb že by docílili výhodného sňatku; — naopak našel mezi měšťáky více nespokojenců, než mezi venkovany. Také manželské sňatky měšťáků, jak poznal z mnoha případů, nemohly se počítati mezi šťastné, zavládnulť leckde nedostatek, a bída s neštěstím mnohem povážlivěji ohrožovaly mnohé měšťáky, než vídal na venkově. Zevnější lesk to byl, jenž oslepoval Cecilii. Domnívalť se, že není více třeba, než několik tisícovek, zvučný titul, pěkné šaty a snad i koně s krásným povozem, by člověk zcela jistě dosáhnul kýženého štěstí. A kdo přes všechny tyto výhody přece nedosáhnul štěstí, ten — dle jejího mínění — sám byl tím vinen.

V domácnosti byla Cecilie nyní velice nespokojenou, neboť její manžel býval často nevrlym, ano zlobíval se i nemálo na ty zpanštělé plány své manželky a na ohromné výlohy, které mu děti způsobovaly.

"Však počkej", pravila si Cecilie v duchu, "budeš koukat, až dnes nebo zítra jeden ze studujících jmenován bude vysokým hodnostářem v městě, pak se odstěhuji k němu, sdílejíc se šťastným synáčkem celé jeho blaho, kdežto ty, Martine, můžeš civět mezi sedláky, když do venkova jsi tak zamilován."

Co však Cecilii udržovalo v dobré míře i přes všechnen hněv jejího muže, byla záliba, s kterou vyprávěla každému, koho potkala, o zázračných svých synech a dceři, již je určen nějaký veliký pán. O všem tom napovídala toho mnohem více, než sousedka Nejtková o svém Frantíkovi.

Lidé tomu musili stůj co stůj věřit, že by to bylo nenahraditelnou škodou, kterou by nikdo neodčinil, kdyby oba její chlapci ne-

byli dáni na studie a děvče do vzdělacího ústavu. Tot' se rozumí, že ku tak vzácným schopnostem zázračných dětí připojovány byly ty nejodvážlivější plány pro budoucnost'. Poněvadž však Cecilie všechno přepínala, tož jí většina lidí již nevěřila, byt' by o svých zázracích co nejvážněji hovořila.

Co Martin předpověděl, to se také stalo; nebyla to vážnost, kterou lidé k nim měli, nýbrž pouhá závist', že jim bylo lze na děti vynakládati. "Ostatně", pravil tak mnohý z nich, "není radno chváliti den před západem slunce a teprve pak, až Jeník skutečně se stane správcem a Edvard okresním sudím, jakož i Klárka milostivou paní nějakého velkoobchodníka — pak teprve bude na čase složití jim svou poklonu. Prozatím nejsou ještě ničím a co z nich bude, teprve se ukáže."

A budoucnost', na kterou tak mnohý byl zvědav vzhledem k oběma studujícím, přivedla tak mnohou věc na světlo. Jeník byl poněkud lepším, než Edvard; však slabými byli oba a ku studiím neměl žádný z nich ani toho nejmenšího nadání. Když svého času, totiž ještě v pravý čas, než chlapci odesláni byli na studie, pan farář s panem učitelem v tom ohledu pronesli svoje mínění, tu se Cecilie neobyčejně rozhněvala. Řekla, že z obou mluví holá závist', poněvadž ona se svými chlapci touží mnohem výš, než ku duchovnímu neb učitelskému stavu. "Tot' se ví," přisvědčovala si, "kdybych byla řekla, že z Jeníka chci mít kněze a z Edvarda učitele, tu by hned měli oba hoši dostatečných schopností." Tak mluvívala Cecilie sama k sobě. Když pak i profesori pražští tentýž nepříznivý úsudek podali o Jeníkovi i Edvardovi, ani tehdy nevěřila ještě Cecilie, bylat' poblázněna do svých dětí tou měrou, že pokud se dobrých stránek týkalo, přičítala jim možné i nemožné věci; však z nepříznivých stránek nevěřila ani té nejmenší.

Vysvědčení mluvila řečí jasnou a jadrnou. I tu ještě se domnívala Cecilie, že se oběma hochům křivda děje, však nikdo se nestaral o její domýšlivost'. Pilnější Jeník přivedl to až do páté třídy gymnasiální, s touto však ukončil neschůdnou cestu za

vědomostmi. Píle jeho nebyla sto doplňovati, co na duchu se nedostávalo, duševní schopnosti jeho nechaly ho úplně na holičkách. Poněvadž měl více cti v těle, než jeho mladší bratr, styděl se vrátiti se domů k svému otci a zůstal raději ve městě, kdež si vyhledal skrovné místočko písaře, u jakéhosi advokáta. Nepatrné příjmy jeho neposkytnuly mu však výživy, a proto mu musili rodiče pilně připláceti. Cecilie plakala, když viděla, jak se skvůli budova krásných plánů boří.

"Nádeník by mně byl milejším," zabručel si Martin, "než takový písař, neboť tento jest nespokojen, kdežto nádeník smíruje se se svým osudem, poněvadž lepšího nepoznal."

Co však mu nyní pomáhalo bručení? Zaslechla-li ho Cecilie, nanejvýš že mu řekla: "Jsi právě tak nespravedlivým ke mně i k Jeníkovi, jako ti učitelové, poněvadž za jejich nespravedlnost' chceš nás ještě kárati."

A Edvard? Ten byl matkou ještě více vyhýčkán, než Jeník, čímž se stal lenivým a domýšlivým, tak že nebyl s to dále to přivést, než ku třetí latinské škole, kteroužto nehodu zavinili ovšem zase profesori, neboť že by se snad bylo Edvardovi nedostávalo na pilnosti či schopnostech, o tom se ovšem Cecilii ani nezdrželo. Edvard měl však mnohem méně ctižádosti, nežli Jeník a proto vrátil se ihned domů, když mu byl otec psal: "Přijed' jen domů, nehodí se každý ku studiím a nesvědčí to každému. Věnuj se hospodářství a můžeš št'astnějším býti, než ve městě před haldami knih."

K tomu se nedal Edvard pobízeti, neboť studie nebyly jeho radostí a to zvláště, když mu ti zlí a přísní profesori kladli tolik překážek, jež nelze ani omluviti. Otec pak se těšil, že alespoň jednoho syna bude mít při sobě. Pravil, že z Edvarda stane se svým časem přece ještě obstojný hospodář.

V tom ohledu se mýlil otec i syn. Edvard byl toho mínění, že má jíti domů, by si tam hrál na pána, utrácaje čas procházkami a nanejvýš že by dohlížel ku práci — však všechna starost' a tíha hospodářství, že spočívati bude i na dále na bedrách ot-

cových a jeho lidí. Tak chodil po celý den s hůlkou v ruce a doutníkem v ústech po polích i po lukách. Samo sebou se rozumí, že po takovéto namáhavé práci musil se častěji občerstvit v hostinci, ať dopoledne kdež se bavil neb hrál v karty, v obou případech však pilně popije pivo či víno. Že s tím otec nesouhlasil, snadno lze si domyslit, neboť to s ním tak neobmýšlel, když mu psal, aby se vrátil domů a věnoval se hospodářství. Pravý rolník a hospodář pracuje sám se svým lidem, ano on jest k tomu i donucen, nastanou-li zlé časy, nechce-li, aby přivedl celé hospodářství na mizinu a posléze přišel o celou usedlost. Tímto způsobem však, jak to prováděl Edvard, nelze ovšem sedlačiti.

Otec činil synu svému vážné předhůzky, chtěl ho přinutit ku práci a pilnosti, však se špatnou se potázel. O práci nechtěl ani slyšet. Když postrádal píle při studování, kdež by se byla vzala při hospodářství! O práci nechtěl ani zavadit. Došlo to ku domácím svárům, neboť to otec přece nemohl trpět, aby ho Edvard neposlouchal, kdežto zaslepená matka ujímala se zlenošeného syna, pravíc, aby měl otec trpělivost, že se Edvard časem do všeho vpraví. Edvard se však do toho nevpravil; nalézaje většího zalíbení v zahálce, než v práci. Rozhněval-li se otec přes příliš, pak pohrozil mu Edvard, že odejde a odešel někdy skutečně ke svým příbuzným; však ani tu neměl se ku práci a hleděl pouze, by se dobře měl, aniž by se při tom mnoho namáhati musil. Tak to s ním šlo se stupně k stupni a stále níže, až všemu více se podobal, než pořádnému člověku.

Cecilie byla ovšem dosti vzrušena předčasným ukončením studijní dráhy obou synů svých, pokořena však přece nebyla. Každému, s kým se setkala, stěžovala si na velikou nespravedlnost, jež nyní vládne světem a která tak krutě stihla ji i oba její syny. Těšila se však tím, že alespoň se svou dcerou tím většího štěstí dosáhne.

A zdálo se skutečně, že Cecilie se svou dcerou Klárou lépe pochodí, než s oběma svými syny. V ústavu vychovavacím a vzdělávacím nabyla Klárka zcela slušného zevnějšího vychování, tak že se dovedla velmi

dobře co nějaká slečna z města odporučiti. Za tou příčinou dostávalo se jí mnohých poklon a výrazů obdivu a obvyklých zdvořilostí společenských. Otec její však nebyl celým zjevem své dcerušky valně okouzlen; bylo by mu milejší, kdyby byla Klárka zůstala skromnou, ale sporádanou dívčinou venkovskou. Nešlo mu nijak na rozum, že ku štěstí pro příští život musila se z ní nezbytně státí modní fiflenka. Žádal proto také, by po uplynutí určené doby v ústavu vrátila se domů. S tím však nebyla Cecilie nijak srozuměna. Vzdělání, jež Klárka nabyla, bylo pro ves příliš drahým a minulo by se zcela svým účelem. Určila tedy, aby zůstala ve městě u jakési tety. Zde byla na pravém místě. Vše se dařilo po přání Cecilie, neboť v krátké době psala Klárka, že u nich byl jakýs bohatý továrník návštěvou a že se jí zdálo, jakoby byla učinila na něho hlubší dojem. Nu a ona že se vynasnažila, aby tento dojem zůstal trvalejším. Zkrátka, teta v brzce na to podávala zprávu, že bohatý továrník pan Zdobnický nemá horlivějšího přání, než vzít si Klárku za manželku. Toto horlivé přání továrníkovo bylo v souhlase s neméně horlivým přáním Cecilie a i Klárky. Cecilie zářila vítězstvím. Tož přece volila pravou cestu, která se tak skvěle osvědčila. U Klárky se tedy vše dle plánu zdařilo! Nestalo-li se tak s Jenikem a Edvardem, tož to nebylo její vinou, neboť tu spočívala celá tíha nezdaru na do nebe volající nespravedlnosti a přehnané přisnosti pánů profesorů.

Teta obdržela ovšem ihned náležitý pokyn, by bohatému nápadníku poskytla všemožným způsobem naději ku kýženému sňatku s Klárou. Bohatý továrník pokračoval v důvěrných návštěvách, přinášeje mnohé krásné dárky pro svou vyvolenou, až konečně ucházel se o její ruku u rodičů.

Otec rozmyšlel se nemálo, zdáloť se mu celé to dobrodružství býti na pováženou. Vždyť toho muže ani neznal. Což se určitě vědělo, že mluvil ve všem pravdu? Kdyby tomu tak bylo, pak by ovšem neměl nic proti tomu; kdyby byl pan Zdobnický bohatým továrníkem a zároveň výtečným člověkem, neboť se vyjádřil, že prostředky jeho mu dovolují, by všechny své dělníky pla-

til co nejlépe, tak že se nikdy nestalo, aby některý z nich z továrny odešel, leč by toho zvláštní poměry vyžadovaly — tu by ovšem i Martin vzdal se svých předsudků a obav. Že penězi neskřblil, bylo na panu Zdobnickém patrné; docházely ho také veliké poštovní zásilky. Všude požíval důvěry. Proto když Martin Cecilii se svěřil se svými obavami, tu rozzlobila se tato nemálo, pravíc, že on sám vlastně jest největší překážkou štěstí všech svých dětí. Setkalo-li se studování obou synů s nezdarem, tož nestává ani nejmenší příčiny, by i dcera byla o štěstí oloupena.

Martin povolil i v tomto případě jako vždy. Nové obtíže však nastaly, když se jednalo o to, jak veliké věno obdrží Klárka. Martin byl volným dáti své dceři přiměřené věno, s nímž však nebyl pan Zdobnický nijak spokojen. Předkládaje výkaz svého jmění, pověřený notářem, žádal, by Klárka obdržela alespoň poněkud tomuto značnému bohatství přiměřené věno, jinak by byl nucen ustoupiti od svých zámyslů, byť by mu při tom i srdce pukalo, jak podotknul se slzou v oku, pohlížeje smutně ku Klárce i Cecilii. Martin vyžádal si krátkou lhůtu na rozmyšlenou, s kterou pan Zdobnický, ač nerad, souhlasil.

Nyní vypočítal Martin své ženě Cecilii, jak mnoho stály studie obou synů a skvěle vychování Klárčino. Poukazoval, že jim nezbuďte ani poslední haléř, povolí-li panu Zdobnickému celou výši věna, jakou žádá.

"Ano, ano, ty ceníš náš majetek vždycky až přespříliš skrovně," pravila Cecilie hněvivě; "naše hospodářství jest mnohem větší ceny; zkus to jen a shledáš, že se nám mnohem více půjčí, nežli je třeba."

"Snad, ale v tom případě nesehnali bychom ročně ani na úroky, a za několik roků by nás netrpěliví věřitelé vyhnali ze statku, jako žebráky. Této hanby však nechci se dožít."

"Není také zapotřebí, poněvadž nám pořád ještě dosti zbude na živobytí. Nepochopuji, jak se může otec prohřešovati na štěstí vlastního svého dítěte! Jsí ty skutečně otcem? Kdy se nám nahodí tak vhodná příležitost, jako ta nynější?"

"Přál bych zajisté největší štěstí své

Klárce, však přece ne za tu cenu, aby celá rodina přivedena byla na žebrotu!"

"To se bohdá nestane!" zvolala Cecilie velmi prudce.

"Stane se to, musím to sám nejlépe věděti!"

"Nu tak dobře, dej tedy Klárku nejbližšímu čeledínu za ženu!"

"To neučiním; ale Klára může býti štastnou i v tom případě, nedáme-li jí věna, jež by přesahovalo naše síly. Jedná-li se panu Zdobnickému více o ruku Klárky, než pouze o její peníze, pak si ji vezme i s menším poněkud věnem. Ostatně s tak slušným věnem, jaké již sám Klárce dávám, může tato velmi výhodně se provdati i bez pana Zdobnického, jehož neskromnost jest mně až nápadnou!"

"Prosím tě, nemluv tak pošetile. Vhodná příležitost dostaví se pouze jednou; běda tomu, kdo v pravý čas nedovedl ruku podati svému štěstí. Sedláka by ovšem dostala — o toho ale Klára nestojí, neboť k tomu jest příliš vzdělanou a jemnou!"

"Poctivý rolník by mně byl milejším, než takový neskromný chvástál, u něhož člověk ani neví, na čem jest!"

"U pana Zdobnického víme velmi dobře na čem jsme a pak není žádným chvástalem."

"Pro mne at' si je třeba tím nejpoctivějším člověkem, ale proto nesmí ode mne žádati, bych k vůli němu zabřednul až po hlavu do dluhů!"

"V tom právě spočívá tvůj velký omyl!"

"To není žádný omyl!"

Lhůta na rozmyšlenou, již si byl Martin vyžádal, chýlila se ku konci. Matka s dcerou obléhaly nebohého Martina, dorážejíce na něho s hrozbami a hned zase s tklivými prosbami a nekonečné slzy pomáhaly statečně při obapolném útoku na pevnost otcovského srdce, až toto přece povolilo. S těžkým srdcem a proti svému nejlepšimu přesvědčení přislíbil Martin vyhověti přání neskromného ženicha. Peníze si vypůjčil.

Pan Zdobnický naléhal nyní na to, aby se svatba odbyla co nejdříve, proti čemuž Cecilie s Klárkou neměly nejmenších námitek. — Svatební smlouva byla notářem zhotovena, pověřena a oběma stranami po-

depsána. Poněvadž za málo dní měla býti již vystrojena svatba, tož docílil toho pan Zdobnický, že za pomoci Cecilie a Klárky vyplaceno mu bylo ihned věno až do posledního krejcaru. Ženich se rozplýval samou láskou a libezností.

Toužebně očekávaný den svatební konečně se přiblížil. Klárka zářila ve skvostném rouchu svatebním. Cecilie v tom ohledu nespóřila i přes výstrahy otcovy. Mělat' v úmyslu vzbuditi vešobecný obdiv. Všichni oplývali chválou a obdivem, byť i po straně slyšeti bylo různé poznámky nepřízně a závistí. Martin neobyčejně zvážněl a nemluvil téměř ani slova.

Nadešla hodina, kdy ženich měl odvésti Klárku do kostela. Každým okamžikem mohly se otevřítí dvěře a on objeviti se v nich. Ženich však nepřicházel. Uplynulo čtvrt' hodiny, která při této příležitosti zdála se býti celou věčností. Uplynulo druhé čtvrt' hodiny — svatebčané stávali se netrpělivými a mrzutými. I bylo posláno pro ženicha. Tento nebyl však k nalezení, odcestoval, aniž by zanechal po sobě i té nejmenší stopy — tím méně pak obdržené věno nevěsty Klárky.

Na tuto zprávu klesla Klárka do mdlob a také její matce nebylo volno kolem srdce. Dovedla si však udržeti chladnokrevnost' a pravila, že snad pan Zdobnický za nějakou neodkladnou záležitostí odcestovati musil. Telegrafickým dotazem v místě, kde dle svého udání měl Zdobnický továrnu, vyšlo na jevo, že nejen tam nemá žádné tovary, nýbrž, že pan Zdobnický jest tam úplně neznámou osobností. Všechny listiny, které byl předložil, byly holými padělký.

Nyní nebylo ovšem žádné pochybnosti o smutném výsledku bohaté svatební výpravy. Cecilie s Klárkou jakoby byly s nebe spadly; Martin však nejvyšší měrou roztrp-

čen. Kéž by byl jednal dle svého lepšího přesvědčení a ne dle vůle zaslepené ženy a nezkušené dcery. Bylo však již pozdě. Nyní jednalo se o to pilnou práci a neúporným namáháním dobývati peněz na uplácení ročních úroků. Martin byl přesvědčen, že zavře-li jednou oči, upadne statek jeho v ruce věřitelů. Byly to tudíž hořké dni, kterých se na stará kolena dožil. Novou popohromnou nepolepšila se nijak Cecilie, bývši pouze pohněvána a roztrpčena až do duše. Zlořečila, proč právě ona se svými dětmi má takové neštěstí, proklínajíc celý svět se všemi lidmi. Že sama zavinila celé to neštěstí, ani ve spánku jí na mysl nepřipadlo.

Co Martin předpovídal — stalo se. Když zavřel oči ku věčnému spánku, prodána byla celá živnost' pro dluhy, jež na ní lpěly. Edvard odešel do ciziny, v brzce se však vrátil, poněvadž mu práce nikde nevoněla. Jeník se bídně plahočil životem, proklínaje svůj bídný los, jenž mu byl vyměřen. Klárka se přestěhovala se svou matkou do města, kde se živily pilnou prací svých rukou. Obě byly až do duše roztrpčeny proti celému lidstvu, připomínajíce si často, čeho se kdysi domáhaly — a čeho dosáhly!

Někdy si také Cecilie bezděčně připomíná okamžiku, kdy ku sousedce Nejtkově pravila: "Počkejte jen za dvacet let, tu budu mít právě takové štěstí jako vy — ba mnohem větší!"

Jak všechno jinak dopadlo! Musilo tomu tak býti? Ne!

Jeník s Edvardem by byli snad dnes št'astnými lidmi, kdyby byli zůstali věrní kruhu a ovzduší, v němž se byli zrodili — však matka připravila je o toto štěstí, pohánějíc oba pošetilce, **výš, jen výš**, ač jejich schopnostem to nebylo přiměřeno!

Kořen všeho zlého jest pýcha; její první plémě, totiž sedm hlavních hříchů, vyrůstá z tohoto kořene. — Pýcha, královna všech nepravostí, když si podmaní a zaujme srdce, v brzku je vydá k poplenní všem hlavním hříchům.

(Svatý Řehoř)

Chceš-li míti podíl s Kristem, musíš podle příkladu Kristova žítí. Žádáš-li býti ve společnosti svatých, očisti srdce své ode vši nešlechtnosti, neboť nebeský dvůr přijímá toliko svaté, spravedlivé, bezelstné, nevinné, čisté.

(Svatý Jeroným)

Matulíčkovo dílo

VYPRÁVÍ M. LIPKA.

ATULÍČEK starší právě sestupoval po dlouhatánském žebří od temného otvoru, kterým se vchází na půdu, když se ozvalo dole pískání jakési vojenské písně.

Sestupující jen okem pozamžoural, ale nezastavil se až dole na dvoře. Ostré jeho oko však porozhlédlo se již shora, co se to asi v okolí děje. Porozuměl signálu onomu.

Na dvoře šťípal dříví jeho syn Josef. Sestoupiv, přiblížil se otec volně, sehnul se, jako kdyby chtěl sbírat a pořádat štěpiny, ale tázvě pohlédl do očí hvízdajícího synka. Tento pohodil hlavou k zahradním dvířkům, ale slova nepronesl.

Otec sebrav jakýsi pařez, krácel směrem naznačeným, ale jako maně přiklopil žebří ke zdi na plocho, jda kolem místa, kde prvé byl sestoupil.

"Ten kluk má tatíkův nos!" pochvaloval si v duchu.

Skutečně k vrátkům blížil se starosta s četnickým závodčím. Shora od půdy jich vidět nebylo.

"Doma, sousede?" oslovil starosta Kli-meš starého Matulíčka, nevýčkáváje ani obvyklého pozdravu.

"Ba že doma. Je šťípání na zimu dost," prohodil tázaný, poukazuje na práci synovu.

Oko strážmistrovo zběžně přelétlo zásobu dříví i drvoštěpa.

"Ale dlouho neřežete, Matulíčku, což?"

Oslovený změřil si strážmistra od hlavy k patě. Pozoroval z jeho úsměvu, nač mífí.

Matulíček neodpovídal.

"Zase prý jste byl v lese . . . No, nezapírejte to, sousede. Vyrovná se to snad nějak . . ." začal dobrácky starosta.

"Ale ke všem všudy!" zahromoval Matulíček. "Jak se pánům něco ztratí — hned se hádá na Matulíčka, hned se jde s četníkem na Podlesí. Inu, kdež pak by jinde mohl pytlák bydlet . . ."

"Uhodl jste příčinu mého příchodu, Matulíčku. Nedělejte proto žádné hlouposti a povězte nám jen pěkně pravdu. Beztak vás lidé viděli, když jste z rána tu srnu domu nesl . . ."

"Ale, to aby mně Pámbu na tom místě potrestal, jestli jsem . . ." protestoval velmi rozhorleně Matulíček.

Nic nepomohlo zapírání.

Zatím co druhý četník venku na dvoře s Matulíčkem podle příkazu strážmistrova meškal, aby ani on, ani syn jeho nějak prohlídku mařiti nemohli, konal strážmistr se starostou přehlídku po stavení. Hledali, po čem se u pytláka z povolání pátrá: po srnčí kůži, vyvržených vnitřnostech, stopách po této operaci, mase a rozkládací pušce.

Na dvoře bylo ticho.

Matulíček starší nechtěl se s četníkem, jímž jako rozený pytlák pohrdal, pouštět do rozhovoru, ale jeho oko se sarkastickým úsměvem chvílemi setkávalo se s klidným pohledem synovým a tento vyčetl z otcových očí hrdé jeho pořekadlo: "Toho bohďá nebude, aby Matulíčka při pytláctví dopadli!"

Strážmistr se vracel zklamán. Ani v pokojíku, ani v kuchyni, kolně, dřevárně, na zadním dvorku, ani na zahradě nenašel, co hledal. Jeho zraku neušel však žebř k půdě postavený.

Než by pět napočítal, převrátil žebř na otvor a již byl na hořejším konci žebříku; tu otočil se pátravě po starém Matulíčkovi. Ten ani brvou nepohnul. Starosta na pokyn strážmistrův pospíšil na půdu.

Byla tam nevelká zásoba sena, kterou se zimními chvatem oba zpřevraceli. Kdesi v pozadí v koutě, kde byla hromádka zbylých "vepřovic" vypátral konečně strážmistr čerstvou srnčí kůži. Upozorniv na to Kubeše, sebral toto "corpus delicti" a vítězoslavně slézal po žebříku na dvůr.

Četníci nerozuměli věru žertu. Jménem zákona zatčen starý Matulíček a doveden k soudu, kdež odevzdáno také "corpus delicti" s obšírnou zprávou.

Soudce snažil se pohnouti Matulíčka, aby se přiznal, když ho takto nalezená srnčí kůže již byla prozradila. Ale Matulíček o tom ani slyšet nechtěl. Jak prý tam na jeho půdu srnčí kůže přišla, neví. Snad synek koupil od známých srnce; od koho; ovšem neví — a jal se dokazovati své alibi: s večera byl v hostinci Skotákově, hrál tam v karty s Viklíčkem a Sabaňou; odešel po 9. hodině, šel přímo domů, spal celou noc a procitl teprve k 8. hod. z rána, když k ním přišel pohodný ze sousední dědiny vypůjčit si jeho tesařskou špičtinu. Tohle vše dokáže svědky jmenovanými a dosvědčí mu to žena i syn.

Soudce poznal, že má před sebou zkušeneho pytláka "honěného" již také v paragrafech tohoto oboru.

"Dobrá, Matulíčku! Svědky vám připustím a vyslechnu všechny. Ale protože stopy k vám vedly i srnčí kůže z krádeže podezření na vás vrhá, zůstanete u soudu v prozatímní vazbě, až se všechno vyšetří."

Matulíček přeměřil soudce a pohlédl naň, jak by jej chtěl očima probodnouti.

"Pane, tohle se mi ještě nestalo. Já — a do vyšetřovací vazby? Protestuji, rozhodně protestuji a podám stížnost."

"Chcete-li, napíšu i to do protokolu," odvětil klidně soudce Rapsa. "Protáhnete si

tím ovšem vazbu, neboť" musil bych spisy ihned předložiti krajskému soudu k rozhodnutí o vaší stížnosti."

Toto vysvětlení valně Matulíčka nepotěšilo. Ale starému pytlákovi napadlo, že se každé uvěznění má dát ke schválení také přednostovi soudu.

"A což — pan rada? vyrazil ze sebe, "Myslíte, pane soudce, že bude také vašeho náhledu?"

"Jemu se to ovšem předloží; schváli to zajisté," zněla odpověď.

"Tak to bych pěkně prosil," s úsměškem prohodil Matulíček.

Zatím co se soudce Rapsa ubíral s protokolem i spisy k panu radovi Otrlému, aby podal povinnou zprávu o věci a sobě schválení vyžádal, pátral Matulíček po svém okolí. Probudil se v něm úmysl upláchnout prve, než za ním zapadnou dveře zamřížované cely. Ale zapisovatel zůstal v kanceláři, kde konal se výslech, ba pootevřel dokonce i dveře do vedlejší síně, kdež čekal četník a soudní sluha.

Matulíček poznal, že o jeho "bezpečnost" je až příliš dobře postaráno a že by se mu útěk v tu chvíli nepodařil. Chytli by ho, než by sto napočítal. Musil tedy od svého úmyslu pro tuto chvíli upustiti. Ale jak by mohl dáti o tom, co soudci zde byl povídal, věděti svým lidem a "svým" svědkům? Tato myšlenka naléhavě mořila jeho mozek.

Pan soudce se vrátil.

"Potvrzeno, Matulíčku — zůstanete tedy," děl opět klidně.

Sdělení to ovšem Matulíčka nepřekvapovalo. Věděl již z dřívějšíka, že se mu u soudu v záležitostech pytláckých ani jakožto svědku, nevěří. Leč doposud podařilo se mu vždy vyklouznouti bez zatčení, ba dvakráte byl osvobozen "pro nedostatek důkazů" — a dnes?

Za chvíli ve vši tichosti vedli Matulíčka k železným dveřím kriminálu. Jda dvorkem, prohlíželi si Matulíček zkušeným okem své nynější okolí: primitivní tyčkový plot kol věznice, nízkou zídku co další ohradu — a pozadí polní stezka . . .

Rázným trhnutím otevřel soudní sluha uvnitř domku zapadající, těžké dveře kri-

minální cely a již ovanul Matulíčka málo vábný dech vlhkoty a plísňe.

"Tak, pane Matulíčku, tady mají prozatím chléb a vodu . . ." S těmi slovy opustil celu "strážný duch" Matulíčkův.

Tento porozhlédl se po skrovném svém prozatímním bydlení a věru nebyl nikterak nadšen ubytováním. Třetinu světničky zabírala prkenná postel, určená patrně pro ležání aspoň pro 5 osob. Ve zdi upevněn byl úzký, skládací stůl; nad ním trčel stojan na chléb a džbánky; v rohu železná kamna a naproti penta.

Mříží vnikalo sem právě dnes pramálo světla. Okénko jevílo stopy svěpomocného namáhání se kterýchsi bývalých bezplatných nájemců této světničky; drát z části protrhán, v rohu okénka sklo vydlabáno.

"Tudy to nepůjde," konstatoval vězeň sám pro sebe.

Z tichého uvažování, zda by se přece snad alespoň psaníčko nějak ven na svobodu propašovat nedalo, vyrušily Matulíčka kroky z chodby slyšitelné. Kdykoliv ustaly, ozvalo se vrznutí klíčem, jakýsi hovor několika hlasů a zas bouchnutí těžkopádých dveří. Kroky se blížily.

"Kolik inkvisistů?"

"Prosím, jenom jeden — tady v přístavku. Račte dát pozor na schůdky — zde ve tmě."

"Tohle je nejnešikovnější přístavek. Kolna to byla z vepřovic, což?"

"Vedle má pan sládek dosud kolničku, a tahle zeď je ze všech nejtenčí."

Matulíček naslouchal.

Zatím zarachotil klíč a otevřely se dveře jeho cely.

"Tak co vy tady? Všecko v pořádku? Žádná stížnost?"

Pan rada Otrlý zahajoval tímto rozhovor s inkvisitem, jda visitací po věznicích.

"Ještě jsem se ani po tom pořádně nerozhlédl," děl Matulíček, sešínuv čepici víc v týl.

"No tak, jen když je to všecko v pořádku," opakoval mechanicky pan rada.

"Ale, prosím, já bych měl přece nějaké přání," dodal spěšně teď Matulíček.

"A jaké pak?"

"Aby to jako — tento . . . Vždyť přece

snad tu nemusím zrovna být vězněn pro takovou hloupost . . ."

"Jste ve vyšetřování . . ."

"Prosím, to je ten dnešní pytlák" — přispíšil s vysvětlením soudní sluha.

"Tak - - tak! Pytlák. To je hanebné! Pytlačit!! Co pak si to myslíte? Pěkně sedět — až se to vyšetří!" přikývl rada a jeho šedivá, dobrácká hlava přísným slovům důrazně příkyvovala.

Než mohl vězeň protestovati, zapadly dveře. Kroky se vzdalovaly, nastalo ticho . . .

Ale za nedlouho přišel opět věznitel, donesl na dvou plechových šálkách Matulíčkoví oběd a dodal:

"Tohle nemusíte zrovna najednou sníst. To je také večere a už se neuvidíme až ráno. Rozumíte?"

Dveře znovu zapadly.

II.

Téhož dne brzo po poledni chystal se pan rada Otrlý na hon. Vzorná jeho ženuška naplnila čturu jeho višňovkou, zatím co sám pan rada chystal si pušku a cpal do tašky náboje.

Švitořivá dceruška jeho, Hanička, přiskočila k otci laškujíc a zvolala potutelně:

"Ale, tatíčku, — dnes alespoň nějakého ušáka! Už je to v naší zásobárně všechno vybrakováno."

"Jen mi to zase nezakřikni!" usmíval se rada.

"S kým pak se dnes vypravíš?" ptala se zvědavá Hanička. Ale naskakující ruměncem tváře prozrazoval, že tuší, kdo že se za chvíli ukáže ve dveřích, kdo že vypraví se s otcem na hon, s kým že se otec vrátí a jak večer při čaji potěší se i její srdéčko.

V tom již zazvonilo.

Paní radová sama odemkla dveře u schodů a vítala hosta s veselým úsměvem:

"Ale, jak to hezky dnes vypadáte, pane soudče? To vám to sluší!"

Pan soudce Ostřelek hrdě vstoupil, uklonil se a dvorně políbil podávanou jemu ruku radové.

"Stydl jsem se, milostivá paní, již posledně vedle pana rady," vysvětloval.

Na sínce nastalo další obdivování. Pan rada podotknul, že je potěšen tím, že z nového loveckého úboru Ostřelkova souditi může na jeho vytrvalost a rozhodnutí, nezanechatí tohoto ušlechtilého sportu přes dosavadní počáteční nezdary a dodal:

“Jako ptáka po peří — tak pravého lovce poznáte po šatu!”

Hanička jen se červenala. Její pohledy zářily radostí, když zřela tohoto švarného junáka v tak pěkném šatě. Slušelo mu to.

Neopomenula to panu Ostřelkovi pošeptat, když na chvílenku stál u ní, opodál od ostatních. A z jeho očí vyčetla díky za pochvalu a zároveň přání, aby už zase byl večer . . .

Duše opravdu se milující, dovedou si čísti navzájem v očích i beze slov. Uhodne ten i onen myšlenky druhého. Jenom takové povahy hodí se k sobě, jen těm může i v živobytí trapném a trudném kvěsti spokojenost a štěstí.

Toho druhu byli oba: Hanička i Ostřelek. A snad pro tuto tklivost lásky a něhy nedářilo se Ostřelkovi valně na poli spustit, aby nezmařil dobrému zvířeti klid života. Nebo uzřel-li zajíčka, zas si vzpomněl na slib, že první oběť ta patří Haničce a při vzpomínce na ni zachvěla se jeho ruka . . . Ušák ušel osudu a v zápětí náš snilek uslyšel šéfovu kritiku: “Stafrá, mně přijít takhle na ránu, už by metal kozelce. Že se mi to nikdy tak krásně nepříhodí — a vám to běhá pořád do rány a vy to šetříte jako Stloukal erární smetáky.

Na to slýchal Ostřelek hubovat pana radu, když vstoupiv o něco dříve do své kanceláře, našel rada nevymetenou podlahu. Narážka ta tak Ostřelka mrzívala, že se mračil i když po honě takovém sluhu Stloukala někde potkal, a přec mu Stloukal v poklonách dveře otevíral a skákal před ním shrbený jak ten včerejší zajíc.

Dnes sliboval si Ostřelek na honě více štěstí. Nový šat myslivecký snad dodá jemu kuráže. Dnes — anebo nikdy donese Haničce vlastní rukou zajíčka, jehož kožíšek byly provrtaly broky z jeho dvojky.

Předsevzetí bylo dobré. I to vyčetla jemu při loučení Hanička s očí, stiskla mu ruku a maně zašla si do špiže, jakoby již

dnes revidovati chtěla, je-li zde dosti cibulky, hřebíčku, pepře, špeku a co vše na přípravu zajíce se dává.

“Počkej, Ostřelíčku,” plesala v duchu, “až budu tvou, musíš mi odstřelovat samé dobré věci, aby bylo ve špiži bažantů, koroptví, zajců . . . Ó, však já ti budu chodit vstříc hezky daleko, abys mne neošidil a nekupoval to, jak ti “sváteční” to doveďou . . .”

Snad i tyhle myšlenky její uhodnul touže chvílí pan soudce Ostřelek, neboť právě, když byl s panem radou vstoupil do kupé druhé třídy a vlak se pohnul, prohlásil p. radovi:

“Dnes umínil jsem si, že do toho budu bouchat o přífrz.”

“To abychom nevzali sebou žádné honce,” zažertoval Otrlý.

Oba páni se zasmáli srdečně.

Den byl pěkný. Vypravili se do nedaleké končiny “svého” okresu. Dvě stanice dráhou, pak poněkud zpět k myslivně.

“Zval mne tuhle Korábec. Mají prý tam v enklávě hrůzu zvěře. Kolego, to bude potěšení! Už jsem se dávno na to nechystal s takovou chutí, jako dnes,” liboval si rada.

“Budou nás na myslivně očekávat?” tádal se Ostřelek.

“Nevzkázal jsem nic. Ale doufám, že bude Korábec doma. Lesmistrovi jsem onehdy říkal, že se do tohohle revíru chystáme. Až budou velké hony, pozvou nás také; to je jistá věc. Tak to tu dnes pěkně spolu naštudujeme . . .”

V nevšední náladě kráčeli po chvíli oba pánové stezkou lesní k myslivně.

Ani nedošli, potkal je hajný. Poznav hosty vzácné, hlásil na jejich dotaz, že si Korábec s rodinou již z rána dnes vyjel na delší projížďku a snad kamsi na křtiny. V myslivně zůstal hajný sám s hošíkem. Je-li pánům libo, ukáže, kde je hojně zvěře. Hoch mohl by pány doprovázet. On sám však lituje, že nesmí se příliš vzdáliti. Ale hoch je spolehlivý a unese také již nějakou tu zvěř.

Hajný při tom zavadil pohledem o Ostřelkův z brusu nový šat a odhadoval v

duchu ne bez jizlivosti, zda hoch unese, co páni "odstřelí".

Určen směr cesty, přiklusal hoch, škole sotva odrostlý a šlo se ku předu.

Hajný volal jen ještě za pány, že hraniče revíru sahá pod kopcem jen za potok k ořeši; přisvědčili, že si to zapamatují.

Hoch hned zpočátku tlačil se do popředí.

"To takhle ne!" volal vesele rada Otrlý. "Nelez nám za čáru. Tuhle ten pán je na barvu trochu slepý, ty máš gatě hnědé — aby se nám to pak nepletlo" a smál se z plných plic.

Ostřelek byl rád, že je pan rada v dobré náladě, třebaš cítil osten této řeči. Ale na honě musí mít každý méně lehtivou kůži, jak pan rada říkával — a proto Ostřelkovi ani nenapadlo, aby se pozastavoval nad oprávněnou snad jinak obavou radovou.

Zprvu veselá mysl jejich nepočítala s časem. Hodina přešla, tu se stočili, tu se vraceli bokem, ale na ránu nic jim nepřišlo. Toto je po delší době přece jen zamrzelo. Hošík vedl prý dobře, ale zvěře se mnoho neukazovalo. Po čem na dálku bouchli, to uteklo. Pan rada ztrácel humor a pan Ostřelek žaloval v duchu srdci svému, že Haničku dnes valně svým lovem nepotěší.

Cesta, při níž nyní šli, vinula se úbočím dolů . . .

III.

Dlouhatánským temným lesem kráčel tiše, ale velmi spěšně muž kostnaté postavy, snědých tváří, pocuchaný prořídlý vlas na hlavě, ruce do krvava sedrané, šedý, starý šat zabělený a začervenalý barvou cihlovou.

Muž ten hovořil chvílemi sám k sobě:

"Hrom aby do nich . . . ! Byla to práce! Ještě dobře, že ten strážný tam z domu odešel — sic bylo po všem . . . ! A ten starý pán — stáfra — co ten tomu rozumí . . . "Pytlačit — to je hanebné!" — Tááák, pane rado! Co pak víte vy, jaká je to rozkoš při potulce lesem, tak časně z rána, než se zvěř probouzí . . . a v ruce tu dvojku . . . a když si člověk na to tiše počká . . . srna vyrazí: — bác! Už to neutče . . . jako vám, milostpánům . . . "

Poznáváte Matulíčka?

Nesměl by to být Matulíček, aby si nevymyslíl plán k útěku! A takový kriminál "venkovský", kde se v přístavku spodní "vepřovice" rukou odrazí, kde zdivo utíká takřka před pádnou dlaní . . . Z toho, přes to, že se pořádně zapotil, dělal si Matulíček smích a byl se rozřehtal, aby to všechny ty lesy tady slyšely, kdyby nebyl právě opatrným Matulíčkem.

Ted' nesměl ani po silnici, ani po cestě prchat. Všude na "pořádného" pytláka nastaveny léčky. Potkal by lidi — dnes v neděli — ve svém otrhaném šatě od zednické své dnešní roboty pomazaném. Již to vzbudilo by podezření. Nesmí si odpočinout, musí houštinami ku předu. Nesmí zpřímá domů, musí protloukati se do noci. Cestu zná dobře; tudy chodíval také již — za svou zábavou, o kterou se nedá zkracovati ani četnickými bodáky . . .

"Pytlačit — to je hanebné!" opakoval si Matulíček zatínaje pěsti. — "Vy, pane rado, kdybyste znal lidské srdce a lidské slabosti — takhle byste jistě nemluvil, — tak "od zeleného stolu!" Který pak pytlák vezme sebou, když chce duši svou potěšit, vaše zákonníky? Směšné — přímo hloupé — takové povídání."

Ze samomluvy své vyrušen byl pojednou zašustěním opadálého listí; zaslechl pojednou i úder hole o strom. To zadrželo rychlý jeho krok. Kráčí asi někomu do rány, nesmí se ukázat.

Z houštiny vyrazil zajíc, ale uleknuv se Matulíčka, obrátil se a bokem hnál se k pasece.

Bouch, bác, bác . . .

V Matulíčkovi bouřila se pytlácká krev. Tři rány — a zajíc běží dál. To je skoro rouhání se všemu střeleckému umění. Kdo že jsou ti dovední?

Matulíček div se hlasitě nerozchechtal, když poznal blížícího se pana radu.

Zde, na tomto místě, v lesích, kde takřka vyrostl, cítil sílu nepřekonatelnou. — Tady se nebál toho pána. Ale přec napadlo mu, že není radno dát se poznat.

Uchopiv hůl prve ulomenou až za horní konec, počal belhat; opíral se při tom o hůl velmi dovedně.

Pan rada se vymotal z řídkého podrostu a vida proti sobě žebráka, sundal brejle a čistil je šátkem.

"Kolego, tady se nám hnedle mohl stát malér. Vždyť tu ani nejsme sami."

Žebrák smekl uctivě a shrbil se.

Ostřelkovi napadlo, že by ten člověk mohl jím naznačit cestu, kudy by nejdříve dorazili k silnici.

Pan rada honem z kapsičky vyšťáral pěťák, podal ho žebrákovi a ptal se po cestě.

"To musejí nazpátek páni. Tímhle dolíkem v levo, u toho ořeší dole pak na pravo a zpřímá do vrchu . . . A zvěře je tam také víc, než v tomhle mlází."

Poděkovali zdvořile, přichystali opět své ručnice a dali se dolů k ořeší.

Matulíček obracel pěťák v ruce, prohlížel nově ražený na něm obraz zeměpána a v duchu se zamyslel. Úsměv, se kterým sledoval z povýšeného svého místa milostpány, byl nanejvýš podezřelý.

"A jestli pak se také císařští zavírají, vběhnou-li do cizího . . ."

Ani nedomyslel, když to u ořeší zas boučalo o překot.

A tam na kopečku ukázal se zelenokabátník — a už bylo zle.

Matulík se zasmál. Tak mu to lichotilo, jak bude pomstěn za dnešní své útrapy, než se den se dnem sejde. Znal dobře tamhle toho bručivého myslivce. Ten nezná smilování, nevěří tak ledakomu . . . a pana radu jistě nezná. Tam, to je "sousední" okres, za enklávou . . .

IV.

Čaje i zákusků bylo u radových věru dosti. Tak to vábilo vůni pečiva, párou rumem prosycenou.

Ale u rohu stolu seděl pan soudce Ostřelek jako zařezaný, Hanička ani si netroufala vzhlednout k němu. Paní radová marně zamlouvala to vše, o čem se právě byla dověděla, pobízejíc k pojezení a pana radu nerozehřál ani ten horký čaj po dnešní příhodě. Hleděl před sebe mrzut a udeřil rukou na stůl.

"A jak se ten vousáč na mně kasal," horlil pan rada. "Jako na bůhví jakého lotra! To nám přece z tváře a ze slušného

šatu vyčte, že nejdeme pytláčit . . . Hrome, ani na to vzpomenout nesmím! Všiml jste si, jak ho po mém vysvětlení zdržoval starosta v dalším výbuchu? Nás — nás chtít za to zavřít?"

Ostřelek byl rád, že je tázan po nějakém mínění v dnešní, věru již nesnesitelné, situaci a pospíšil si honem s řečí.

"Ano, však dobře podotkl, že přece vidět na mně, že je to šito nově pro sváteční . . ."

"Pravda. To starosta prohodil —", vyrazil zas jizlivě pan rada. "Ale víte také, že tohle právě nás mohlo zkoupat? Musil jste zrovna dnes to navlíct?"

Páně radovy oči zasvítily divokým pohledem.

Ostřelek pocítil opětou tíhu svého provinění. Chtěje to napravit, prohodil:

"Však jsem já, pane rado, vlastně ani za hranici revíru nevypálil . . ."

"Co — nevypálil?" durdil se znovu pan rada. "Tak se na něj podívejte! Po chvíli jsem to byl já, co skolil toho nešťastného ušáka! A tohle se mi líbí. Či snad myslíte, že se Vaše broky u hranic enklávy odrazily a letěly nazpátek?"

"Ale, pane rado!" — Chtěl totiž namítnouti oslovený, že se přece pan rada sám v lese hlásil, tohle že je jeho zajíc a takhle že by ho šikovně ani Ostřelek nebyl trefil, — ale z divokého pohledu pohněvaného šéfa seznal, že se tu nedá špásovat a že všechny námitky jsou promlčeny.

Zamkl rty, umkl docela.

Hanička uronila dvě slzičky; tak jí bylo dnes už líto pana Ostřelka. At' promluvil, co promluvil, nebylo to dobré. Sama dnes z toho hlavu ztrácela —

Laskavý čtenáři, domýšlíš se zajisté, že příhoda tato vyvolala ještě dosti mrzutosti v rodině páně radové a nepodivíš se, dovíš-li se, že pan rada spal velmi neklidně a potkav z rána Haničku s uplakanýma očima, ptal se jí, jestli blázní či myslí-li, že jeho — pana radu — opravdu povedou do kriminálu, jak si to ten morous myslivec tam byl přál . . .

Jen radová uhádla příčinu toho deště slz a pohledem posilňovala ubohou svojí dcerušku k vytrvalosti.

Toho dne bylo od samého jitra také u soudu jakési divné ovzduší, takové dusné mrtvo, jako před bouří.

Strážce vězňů, Stloukal, měl bledou tvář, nevyspalou. Pozdržel se s ženou večer při pivečku, — tak mu jaksi chutnalo, — že zapomněl docela na kriminál, na vězně, na všecko. A když se k ránu opřel o rámě ženino vracel ve veselé náladě domů, notoval si podle neznámé dosud noty: "Sám svobody kdo hoden, svobodu zná vážit každou . . ."

Došel k prvnímu zamřížovanému okénku, uchopil vši silou jeho tyče oběma rukama, jako by v ocenění písničky své chtěl vypustit vše, co tam vězní . . .

Ale, když se doma zas trochu prospal, či vlastně ženou svojí probuzen byl povykem, že je kriminál rozbouraný, pozapomněl Stloukal na věřejší zásady svobody, navlékl zběžně nohavice a šel se na vlastní oči podívat na to "boží dopuštění".

Ve vědomí své viny očekával nyní rozsudek. "Až pan rada tohle uvidí . . . nedej Bože!"

A bylo boží dopuštění.

Kterýsi přehorlivý pisálek pospíšil si na pana radu, mrzutě do soudní budovy vkročivšího, rázem vysypati celou pravdu.

"Zas nám utekl vězeň—Matulíček. Stloukal to přenechal Pánu Bohu — zapíjel celou noc — zeď prolomena . . ."

Rada vytřeštil zrak: Vzpamatovav se velkým hlasem hromovým:

"Pošlete mi ho nahoru — hned!"

Dveře kanceláře páně radovy tentokrát dopadly za vešedším tak rázně, že v dolější kanceláři ubohý nevyspalý Ostřelek od stolku vyskočil a pochopiv příčinu nenadálého úderu a hlomozu, počal přemítati, který zámečník dodal panty k těm váženým dveřím nahoře, že tenhle úder přečkaly.

Nahlédnuv po chvíli ze dveří na prázdnou chodbu, zpozoroval zkroušeného sluhu, jak se šourá nesměle vzhůru.

Pan soudce Ostřelek nevěděl dosud o tom, co se u soudu bylo událo. Hádal jen, že pan rada patrně ani dnes pro toho věřejšího ušáka nebude v náladě právě růžové . . .

Stloukal zastaviv se, zašeptal několika slovy, co se stalo. Chudák, vypadal v té chvíli, jak by sháněl sám pro sebe soustrast a soucit zároveň . . .

A za chvíli ucítil Ostřelek, jak se nad jeho hlavou chvěje strop. Zaslechl šéfův hlas shůry a z pádných ran a ozvěny dunivé soudil, že na stolku, před nímž nedávno sám rozechvěn stál vykonáváje přísahu služební, poskakují zajisté svícny i krucifix . . .

Nemaje dnes ani smyslu pro práci, vzal nevědomky služební čepici, nasadil si ji opačně na hlavu, orlíčkem dozadu a instinktivně — snad po způsobu zločinců, kteří provinivše se, bezvolně sami lezou do pasti — ubíral se vzhůru k radově úřadovně.

Cestou napadlo jej, že vlastně je bláhovým. Co tam dnes chce? Ještě včera uvažoval, kdy a jak ve chvíli vhodné řekl by si oficiálně o ruku jeho dcerušky . . . Ale dnes, — dnes shrouceno to všecko. Ty tam jsou jeho ideální sny. Smí vejíti? Má se ptát, jak se vyspal? . . .

Stanul přede dveřmi svého představeného.

Mimo nadání se tyto rázně rozléti.

"Jako na zavalanou, pane kolego!" ozval se radův hlas.

Nyní nebylo vyhnutí. Musil vstoupiti. Očekával také hromobití, ač vlastně ani nevěděl, proč by to právě on měl odnést.

Jak byl tedy překvapen, když pan rada Otrlý položil jemu skoro vlídně ruku na rameno a prohodil:

"Pane kolego, buďte tak dobrý a popište mi toho lumpa, co nás svedl tam za hranice revíru!"

Ostřelek popisoval postavu, dotkl se toho, že muž ten měl šat jak od zedničiny.

Stloukalův obličej se protahoval k veselější náladě. Pokyvoval, ba i rukou dával znamení souhlasu. Konečně vpadnul:

"To už je on, Matulíček, a nikdo jiný. Znáám já jeho spády . . . Pane rado, to je všecko Matulíčkově dílo."

K tomuto závěrku dospěl Stloukal, když z několika poznámek radových a odpovědí Ostřelkových rozpoznal situaci a vyzoroval, že se nemá ničeho více obávat, aspoň ne pro tuto chvíli.

Rada stál vzpřímen před krucifixem a svíčkami, oči jeho ovládnul svatý zápal volající k nebesům o pomstu a vyslovující kletbu všem pytlákům a zejména tomuhle Matulíčkovi. Jeho pravice skoro povzněsila se k přísaze těžké, zlověstné.

Uchopiv pak židli, na kterou se snesl poslední radův hněv, zvolal Otrlý hlasem velikým:

“Stloukale, honem vyvěste na černou tabuli soudní vyhlášku! Sto korun na hlavu Matulíčkovu . . .”

Soudní sluha, jemuž ovzduší této úřadovny dnes bylo velmi dusné, vyletěl v pravém slova smyslu, aby splnil daný jemu příkaz. Tak mu to přišlo vhod dnes.

Ale také rada se trošičku ve spravedlivém hněvu svém opanoval. Přeběhnul kancelář, volal za odcházejícím:

“Podotkněte tam raději, že kdo ho do-

vede živého, dostane ode mne 50 korun, aby nemyslili, že ho zrovna chceme mordovat . . .”

A s tváří veselejší obrátil se k překvapenému Ostřelkovi:

“Či měl bych dát jen 30 korun? Co myslíte, pane kolego! — Těch dvacet uspořít a radši si za to koupíme dnes na večer k čaji ančovičky a zákusky . . . Zvu Vás, — přijďte jen bez odmluvy . . . Musíme si ten včerejšek vynahradiť.”

A večer překvapil Ostřelka již u dveří vchodu zprávou, že ze soudního okresu starosta poslal toho včerejšího zajíce se slušnou omluvou.

“Ale víte, kolego! Toho jste jistě střelil vy a ne já. Má nejlepší část hřbetu skoro rozmlácenou . . .”

Ostřelek ani neposlouchal. Byl v devátém nebi zas vedle své Haničky.

Chraň se neklidu.

Nemůže-li tě d'ábel svést ke hříchu, má radost, když aspoň ti způsobí obtíže a zkalil klidnou mysl. I nad drobnými zisky plesá peklo, u něhož největší zdroj příjmů je spokojovat se s málem, takže nic nezanedbá, co může získat. Nemůže-li svést k větším pokleskům, ponouká k menším. Nemá-li ani tu naději na úspěch, ruší aspoň pokoj srdce, aby zeslabil vroucnost zbožnosti. Častý neklid mslí buď' ti podezřelý. Taková stálá zachmuřenost připravuje větší bouři, než jak se obyčejně za to má. Dábel působí v duši pro maličkosti veliké zneklidnění, aby ji tak pod pláštíkem dobra svedl k největším poblouzením. Přílišná úzkostlivost i ve věcech svatých není známka svatosti. Ustavičná kolísavost a rozpačitost duše při obyčejných věcech jsou trýzeň svědomí. Je to jakýsi druh mučednictví, ovšem d'ábelského, poněvadž je bez užitku a kalí vnitřní pokoj. Rozbouřený duch není schopen plnit své povinnosti. V těch kalných vodách lovívá d'ábel, obmýšlí jen zlo, ač při konání tohoto záškodnického díla předstírá, jako nevinátka — bezpečnost duše. Spoleheš-li se tu jen na svůj rozum, neunikneš.

Využij přítomného času.

Často si pro vzdálenou naději, že vykonáme mnoho ke cti a slávě Boží, necháme ujít příležitost přítomnou. Tím se stane, že se přítomná propase a druhá očekávaná se nedostaví. Státí se bohatým na sliby a předsevzetí není umění, a není k tomu potřebí ani práce ani ostrovtipu. Než takové jednání jak je snadné, tak je i k dosažení žádoucího výsledku neužitečné, at' si již běží o hospodaření světské nebo duchovní. Nač tolik plánů do budoucnosti? To je práce zahalečů. Ted' ukaž, co dokážeš. Právě při té práci, kterou nyní máš pod rukama, projev, co lze od tebe očekávat v budoucnosti. Z větrných zámek budoucnosti dosud nikdo neztučněl. Vyjde-li každé dílo, které právě máš v práci, z tvých rukou dokonalé, nebuděš-li odkládat na zítřek, co dobrého můžeš vykonat dnes, nahromadíš si v krátké době nesmírné zásluhy a po královské cestě k dokonalosti spíše poletíš než půjdeš. Velké a hrdinné úkony ctnosti, po nichž toužíš, jsou příliš řídké a snad vůbec nebudeš mít k nim příležitost. Na malé věci zkus, jak by sis později počínal při velké. Tak cvičí vojn nejprve na cvičišti, co má dělat později na bojišti.

Pantáta Drhlík

NAPSAL Z. A. KOUCKÝ.

I.

Ve svratoušské obecní kovárně neozval se perlík již od několika neděl. I výheň vyhasla. Dostavodní obecní kovář Hromádka uleh a více nepovstal. Po krátké nemoci vynesli a uložili ho na svratoušském hřbitůvku k věčnému odpočinutí. Kdo by o Dušičkách na jeho hrobě rozsvítil svíčku a občas se za něho pomodlil, nezůstal po něm nikdo. Byl Hromádka vdovec již několik let a jediný syn zemřel mu na souchotiny ve Vídni.

Odehodem Hromádkovým kovárna osiřela. Štěstí, že byl již pozdní podzim. V polích se již nemohlo pracovat. Dostavovaly se již mrazíky a země jimi tuhla. Nebýti toho, měli by svratouští hospodáři veliké starosti. Kterak by mohli podorávat, kdyby nebylo kováře?

Ted', že kováře nemají, ani si toho nevšimli. Odnegli ho, tu a tam o starosti o nového kováře něco prohodili, ale když přišel sníh, na kováře ani nevzpomněli.

Teprve když zima polevila a sníh počal tát, vzpomněl si z obecního výboru Merčík, že by měli pamatovat na kováře a v nejbližším shromáždění učinil návrh.

Jeho návrh byl učiněn v pravý čas. Hned mu všichni přisvědčili a uvažovali. Řečí, jaký má nový kovář být, jak se má do obce přijat, bylo promluveno mnoho, a jako výsledek všech úvah bylo usneseno, aby slavný výbor s obsazením kovárny dlouho neotálel.

I počali s poptáváním se po kováři na všech stranách. Obecní sluha si mohl no-

hy uchodit, co se nachodil, aby se po okolí rozeslo, že je ve Svratouchu prázdná kovárna a že by ji obecní výbor rád obsadil.

Jeho cesty nebyly bez výsledku. Brzy se hlásilo kovářů víc než dost. Bylo třeba rozhodnout, kterému z nich kovárnu dát.

Starosta svolal schůzi a k návrhu výboru Drhlíka dána kovárna nejmladšímu.

"Alespoň zase tak brzy nebudeme se muset starat o nového kováře," odůvodňoval Drhlík svůj návrh a velice ho těšilo, že prošel.

Drhlík byl nejmladší ze svratoušských pantátů a o kolik měl více naездеjším statku, o tolik mu chybělo na bohatství duševním. Byl domýšlivým a vypínavým. Jen jménem se honosil a všady se vtíral. I do výboru se vešel, neboť jej zvolili ti, kteří se domnívají, že rozsáhlost pozemků opravňuje člověka k moudrému jednání a konání.

Zpráva o ustanovení nového kováře byla vyvolenci doručena, a než sníh úplně se svratoušských strání vymizel, hučela výheň v kovárně opět.

Mladý kovář, jménem Rejčíř, se přistěhoval a zalíbil se každému. Statná jeho postava líbila se dívkám, jeho práce hospodářům. Vše, co vyšlo z jeho rukou, bylo důkladné a správné. Hospodáři si ho záhy nemohli ani dost vynachválit. Nejednou si teď vzpomněli na Hromádku a práci obou porovnávali.

Chvála o Rejčířovi se brzy rozesla po všem okolí, a mladému kováři přibývalo zákazníků denně. Přicházeli rolníci s prací i z Čechova, z Krouné, z Pusté Kamenice, z Chlumětína a odjinud. Rejčíř ani všem

nemohl postačit. Musil přibrati dělníka a přece ještě měl velice na pilno. V sobotu však, když Štorek odzvonil klekání, umkl v kovárně všečen pracovní ruch. Kovář odložil perlik, uhasil výheň a nezačal již pracovat, až v pondělí. Dne svátečního nezneuctil.

V neděli se svátečně ustrojil a vyšel do blízké Svatky, aby se zúčastnil, jak se na křesťana sluší, služeb Božích.

Z chrámu Páně vracel se s hospodáři, s nimiž, ačkoli byl teprve dvacetipětiletý, vážné a rozsáhlé rozprávěl. Že se vyzná ve světě, vysvítalo z jeho řeči. Dovedl hovořit o všem a bez přehánky; každé jeho slovo bylo promyšleno, žádného nepronese bez odůvodnění. Hospodářové den ke dni poznávali, jak dobře volili, že si zvolili Rejříře. V krátké době tak se jim zalíbil, že i v podvečer, místo do hostince, k němu zacházeli a s ním si pobesedovali.

Mladý kovář, aby se nepřetržasaly jen věci všední, uměl si poradit. Předplatil si časopis a z něho svým návštěvníkům předčítal. Jak se kovárna stala útulnou, nelze povědět! Kruh besedníků vzrůstal a šířil se. Každý se na ty podvečery těšil.

"Ale víte, pane mistře, co vám tu schází?" prohodil jednoho dne pantáta Plesar, když si všichni libovali, jak krásné mají teď večery.

Všichni se po mluvčím zvědavě ohlédlí.

"A co?" táhle pronesl kovář.

"Pořádná mladá panímáma!" řekl Plesar.

"Ba že panímáma! Na to jsme ještě nepřišli, abychom kováře oženili! Jak by tu bylo veseleji! Je žena zlatý sloup domácnosti!" žertovali hosté jeden přes druhého a kováře škádli.

"Zlatý sloup, ale často se musí oprašovat," kovář na to zcela lhostejně, ale oči jeho šelmovsky se rozhlédly po besednících.

"To neříkejte! Nebo jak by to ženské uslyšely, lekly by se a neoženil byste se!" strašil pantáta Kocek.

"Bodejt' neoženil," strachy zaháněl opět Novák. "Slibuj si ženským, co chceš zlého, nezaleknou a nebojí se ničeho. Uvidí-li takového chlapíka jako je náš mistr, zamilují se jako bláznivě! Však jsou všechny po

Evě! Jakým trestem jí bylo pohroženo a nebála se a hřešila!"

"Tak, tak, pantáto, kam pak tak zabíháte?" káral Rejříř Nováka.

"Připomínám jen, jaké ty naše ženské jsou! Však já to znám! Moje panímáma měla nějaké svízele, ale nepovolila, až jsme se dostali a šla z gruntu na familiji, kde ji čekaly jen dřeni a starosti!"

"A proč takovéhle řeči začínáme?" chtěl kovář obrátit.

"Protože je čas, aby na kovárně bylo veseleji!"

"Není tu dost hlučno?"

"Tnu je, ale takhle to zůstat nemůže!"

"Však nezůstane!" podřekl se kovář.

"Což jste si již, pane mistře, vybral nějakou?"

"Dosud nevybral, ale vyhlédl!"

"Tak jen do toho!"

"Nejde to!"

"Snad se nebojíte? Každá si vás vezme a každý sem rád své dítě dá! I z gruntu se po vás ohlížejí!"

"O to nejde! Chci však dívku zbožnou a úklidnou!"

"Dej vám Bůh, abyste takovou našli!"

"Však pan mistr má již nějakou za lubem, ale nepochlubí se!" pohrozil čtverácky pantáta Kos mistrovi.

"Dáme si pozor!"

Kovář se usmál a neodpověděl.

Když pak pozdě večer besedníci se z kovárny rozcházeli, mluvili o kováři a hádali, kterou že si to asi vyhlédl a která že by se pro něho nejlépe hodila.

II.

Zpráva, že si kovář již děvče vyhlédl, roznesla se po osadě větrem. Každého těšilo, že si vybral z osady. Jen která to je?

"Dáme si pozor!" řekla děvčata, která byla ze všech nejvíce na to zvědavá...

A dávala si pozor. Dívala-li se dříve na kováře, že byl pěkné postavy a příjemných způsobů, pozorovala ho nyní ze zvědavosti. Mnohé se při tom zachvělo srdéčko jednak z vřelé touhy, aby to byla ona, jednak z obavy, že by to nemohla být ona.

A kovář jako by to věděl, že je nyní předmětem všeobecné pozornosti. Počínal si

opatrněji než před tím. Nikdo nemohl říci, že se po některé ohlédl.

Ale ohlížel se přece.

Naproti kovárně stála chalupa Kynclova. V ní bydlel Hovorka, jediný krejčí v celé osadě. Vydělky jeho sice nebyly velké, ale na uhrazení výloh mistrových přece postačily. Hovorka byl spokojen a práce ho těšila. Mrštná jeho ruka pohybovala se u nevelikého okna Kynclovy chalupy od rána do večera. Ačkoliv byl vdovec, bylo u nich vždy úklidno. Domácnost mu řídila jediná jeho dcera Stázka, děvče asi dvacetileté.

Stáza byla hodným dítětem. O čistotnosti a pracovitosti její vypravovali si všady. Na gruntech i v chalupách ji chválili a panímámy ji svým dcerám stavěly za vzor. Bylo-li třeba, strhla práce za dva a takových dělnic na našich horách, kde je živobytí tak těžké, je potřeba.

Hoši dívali se za Stázou z jiné příčiny. Byla sličná jako nějaký pěkně malovaný obrázek a ne jeden hoch, kde mohl, jí nadcházal a v duchu po ní vřele toužil. Ale Stáza všeho toho nedbala. Na mysl jí tanul jen otec a jeho domácnost. Hochům a jejich radovánkám se vyhýbala. Ani o pouti a posvícení mezi ně nevyšla. Jen do kostela zašla a pak spěšnými kroky se vracela. A to hochy dráždilo. Byli by tak rádi s ní promluvíli a zažertovali, ale takhle k ní nemohli. Ne jeden z nich z rozmrzelosti o ní zavtipkoval, nazvav ji zakletou princeznou. Jiný opět vytrvale po ní toužil a dále jí nadcházal.

Nejvytrvalejším z nich byl Drhlík. Již za života otcova pošilhával po Stázce, ale veřejně se s ní přece obával promluvit. Pantáta jistě by mu zle vyčínil a domlouval, že pro něho vyrůstá nevěsta někde na grunte, a nikoliv na Kynclově familiji v podruží. Mladý Drhlík se bál mrzutosti.

Sotva však pantáta zavřel oči a panímáma, nechť se s čeládkou zlobit, grunt popustila synovi, Drhlík obrátil. Tak mladý a býti pantátou, to nejen mladému Drhlíkovi lichotilo, ale domníval se, že každý na něho bude jinak pohlížet a jeho si vážit. Počítal, že pěkný grunt nahradí mu duševní nedostatek a domýšlel se toho největšího. V každé jeho řeči byl jen on a jeho

statek. Všady se chvástal a kasal, že si nikdo nemůže dovolit, co on může a dokazoval to. Vyváděl kousky, že se rozvážnějším hochům nelíbily, neřku-li pantátům. Napomenul-li ho někdo, byl pobouřen, utrl se, že on, pantáta z Drhlíkova gruntu to může a smí.

Ponenáhlu lid, vida, že je k rozvážnému napomenutí nepřístupný, nevšímá si jeho jednání a tím jeho domýšlivost vzrostla.

"Bojí se mě!" myslil si Drhlík a domníval se, že nad něho v osadě není. Však již jsme slyšeli, že i do výboru se dostal, kdež však jeho řeči příliš nedbali. Bývaly jeho řeči obyčejné plny přemrštěnosti a domýšlivosti.

Drhlík, stav se pantátou, stal se i k Stázce smělejším. Odvážil se a veřejně jí nadcházal, mysl, že bude Stáza šťastnou, že on, Drhlík s ní mluví a chce ji udělat panímámou na Drhlíkově grunte.

Stáza však brzy zpozorovala jeho vychloubavost a z duše se jí protivil.

"Kam jdeš?" zastavil ji jedné neděle, když svátečně jsouc oděna s modlitbami a voničkou v ruce chvátala do Svatky.

"Do kostela!" byla stručná odpověď Stázčina.

"Tak počkej! Ke kostelu tě doprovodím —", sebevědomě jí vyzval Drhlík.

"A do kostela nepůjdeš?"

"Co bych tam dělal?"

"Modlil se!"

"To je pro tebe, ale nikoliv pro mne, jenž mám grunt, jakého není daleko široko."

Ta slova Stázu urazila.

"Grunt? — To nic není," pohrdavě odmítla jeho vychloubavost. "Takovou řečí hněváš Pána Boha a hřešíš na jeho shovívavost. Pohněváš-li ho, aby tě napravil dopustí na tebe neštěstí a jsi narovnan. To víš, že neštěstí nechodí po horách, nýbrž po lidech!"

"Umíš to dobře nabrat," zasmál se Drhlík, "ale kdybys měla takový grunt, ani by sis takových řečí nevšímala, jako já si jich nevšímnu! Však jsem pantáta a ty, kdybys jen chtěla, mohla bys být mojí panímámou!"

Stáza ho již neslyšela. Slyšíc taková slo-

va, urychlila krok a spěšně vklouzla do kostela.

Drhlík se zlobně obrátil, a že stojí svratecký kostelík za městem, šel zpět do města. Zaměřil do hostince na náměstí.

Zde čekal.

Když bylo po mši a Stázka drobnými kroky měřila přes náměstí, aby si cos u Heigrů koupila, vypořádal si Drhlík útratu a spěchal za ní.

Stázka však, sotva ho postřehla a nemožnou zapomenout jeho urážlivých slov, nepřála si již s ním mluvit a přidavši do kroku, spěšně chvátala ke Svratouchu.

To Drhlíka podráždilo.

„Já z gruntu a ona se mi bude vyhýbat? — Může být ráda, že s ní mluvím. Ale počkej! Však ty obrátíš a pak se ti já vysměji!“ pohrozil a svou hrozbu počal provádět. Chtěl stůj co stůj, aby Stáza k němu přihnula. Kde mohl, Stáze nadcházel a ji soužil, jen aby ho měla ráda, že ji udělá panímámou na Drhlíkově gruntě, ale na Stázu s takovou nepřišel.

Nemohla-li jinak, vyslechla ho mlčky, a mohla-li, vyhnula se mu.

Hoši dobře pozorovali, jak umí Stáza Drhlíka odbývat a smáli se mu.

„Však až budu opravdově chtít, uvidíte, kdo bude u nás panímámou! Stáza a žádná jiná! Hovorka sám ji přinutí, aby chtěla a nepohrdla takovým štěstím, jako je dostati se na Drhlíkův grunt!“ odbýval je domýšlivě.

Leč hoši nedoufali. Kdyby Stáza o takové štěstí stála, sama by se činila, aby jednou na Drhlíkově gruntě hospodařila. Nechali ho však v tom domnění a jeden nad druhého se snažil Stázu získat pro sebe.

Ale marně.

Ted' k nim přibyl kovář Rejfiř. Denně vídal ji přes silnici, jak se po celý den ohání, jak každou práci vykonává a zalíbila se mu. Počal o ní přemýšlet a uznal, že by se pro jeho kovárnu nejlépe hodila. Takové dívky si přál. Zbožná a pracovitá! To byly vlastnosti, jež se mu na každém líbily a v nichž viděl záruku domácího štěstí.

Cím více o ní přemýšlel, tím více zakřežovala se v jeho srdci náklonnost k ní. Zjevně však se obával pokusit se o své štěstí.

Nerad by, aby jím, jako ostatními hochy, pohrdla.

„Mrzelo by mě to!“ říkal si a uvažoval, jak by začal, aby toho nikdo nepozoroval.

Ale dodal si odvahy a začal. Bylo to před poutí v Pusté Kamenici. Rejfiř se rozhodl, že se tam podívá a nedělní pobožnost svou místo ve Svratce tam vykoná. Ještě tam nebyl nikdy a tamní kostelík je prý krásně opraven.

Zašel tedy do Svratky, koupil si na šaty a za poledne zašel k mistru Hovorkovi.

„Chci se podívat do Pusté Kamenice, tak bych vás prosil, abyste mi to ušil, abych byl onačejší,“ žádal.

„Aha, na pout'! Jen abyste se vrátil tak, jak odejdete,“ usmál se Hovorka.

„To doufám,“ řekl kovář a obrátiv se ke Stázce, dodal: „Ty nepůjdeš?“

„Já sotva,“ plná červeně v obličejí odpověděla Stáza.

„A proč?“

„Nerada chodím na pouti!“

„A nepůjdeš ani, když tě já poprosím a pantáta dovolí?“

Více než slova působil kovářův pohled.

Stáza ten pohled zahlédla a začervenala se ještě víc.

„Proč bys mě prosil? Což na tom záleží, půjdu-li také já?“

„Ba záleží! Půjdeš?“ upřímně se vyznal a znovu otázal kovář a při tom sáhl po Stázině ruce.

„No, jdi, když tě pan mistr prosí,“ vyzval Hovorka dceru.

Stáza sklopila oči a slíbila, že půjde.

Rejfiř pln blaha poděkoval jí a dav s Bohem, odešel, aby na familiji nepozorovali, že se tu dlouho zdržel.

Toho odpoledne z kovárny zazníval zpěv.

III.

Na vížce kostelíka v Pusté Kamenici rozhoupal se zvonek poledníček. Jinde sice již dávno poledne odzvoněno, když kamenický kostelník rozhoupal svůj zvonek. Na venkově o poutích a posvíceních bývá tak vždycky. Na faru sejdou se hosté z okolních far a pan farář hostitel svěří slavnostní kázání nejslavnějšímu řečníkovi, jestliže o ně některý sám nepožádá, a řečník pak se roz-

hovoří a zbožní posluchači poslouchají a nepozorují, že čas utíká. Však jim při té kazatelově řeči je tak milo a blaze. Každé slovo kazatelovo utkví hluboko v duši posluchačů. Když se vracejí ze služeb Božích, rozpomínají se na to i ono, a co si jeden nezapamatoval, druhý doplňuje a proto jsou ty pouti u nás tak oblíbené!

Hospodyně se nemrzí, že o pouti neb o posvěcení slovo Boží trvá dlouho. Zvláště kde mají mnoho hostí. Budou alespoň s obědem hotovy a hosté nebudou čekat.

V Pusté Kamenici o letošní pouti zvláště trvaly služby Boží dlouho. Sotva však se prohrátým vzduchem roznesly první zvuky zvonku, vyhrnul se lid z kostela a na všechny strany se rozcházel.

Nejprve vyšli mužští.

Mezi nimi vystoupil i svratoušský kovář Rejříř. Byl oděn ve světlý, nový šat, který mu velmi dobře slušel. Vyšel, zastavil se. Jeho oči upřeně zíraly ke vchodu kostelíka. Bylo vidět, že na někoho čeká.

A čekal. Když se ve shluku děvčat jeho zrakům ukázala Stázka, všecek oživil. Hned, jakmile poodstoupila od kostela, pln štěstí chvátil k ní a nepozoroval, že současně s ním k milené dívce přistupuje Drhlík. Až dosud o něm nevěděl. Jeho objevení se ho zamrzelo.

"Tak co, Stázo, stavíme se někde?" oslovil Stázku Drhlík, kováře si ani nevšímaje.

"My?" udiveně se otázala dívka a při tom významně pohlédla na kováře a hned dodala: "My nikde, my jsme spolu nepřišli!"

"Kdybyste však chtěla," řekl kovář, nechápaje, jak ji mrzí, že se tu objevil Drhlík a všechnu náladu jí pokazil.

"Raději pojďme domů!"

"A nezůstaneš tu, a'í když já, pantáta z největšího gruntu, tě požádám?" pánovitě řekl Drhlík a při tom se vypjal a pohrdlivě kováře přeměřil.

"Nezůstanu!"

"Zůstaň, chci každému ukázat, jakou teď na Drhlíkově gruntu budou mít panímámu," pln rozvíření prudce ze sebe vyrazil Drhlík.

"Co mi po tom?" jakoby nechápala, odbyla ho Stázka. "Až tam budou mít novou panímámu, dám jí patřičnou úctu a bude dobře!"

"A nejsi zvědava, koho se to bude tejkat?"

"Zvědavou jsem nikdy nebyla!"

"Jsi štiplavá a nevíš, že to s tebou hovoří pantáta Drhlík!"

"Proč mi to povídáš? Jsem-li štiplavá, nech mě!"

"Abys mohla sama jít s kovářem!"

"Třeba!"

"Je to snad hanba se mnou jít z pouti?" vmísil se do sporu kovář a byl poněkud rozehvěn. Nejsem počestný člověk?"

"Kdo vás udělal u nás kovářem, že si takhle troufáte? Nebyl to pantáta Drhlík? Nebýti mne, tak jste u nás nebyl!"

"To jsm' nevěděl!" uštěpačně odpověděl kovář. "Děkuji, pantáto, bude-li někdy potřeba, odsloužím se!"

"Mně? Mně pantátovi z gruntu? To si počkáte! Ale pamatujte si, jako jsem vás udělal našim mistrem, tak vás od nás zase vypudím!"

"Děj se vůle Boží! Protivit se nebudu. Pro mne je všady svět otevřen!"

"To vím! Pro vandrovníka každé dvéře dobře!"

Kovář zbledl. Byl uražen. Hněv jím zalomcoval. Chtěl cosi ostrého říci, ale opanoval se.

"Půjdem, Stázinko?" od Drhlíka se odvrátiv, rozrušeně se otázal Stázky.

"Půjdem!" přisvědčila Stázka a již vykročili, Drhlík si ani nevšimnuvše.

Drhlík byl jako opařen. Stál a díval se hněvivě za odcházejícími. Toho nečekal. Doufal, že si Stázka raději jeho vyvolí než kováře. Myslí, že spíše bude chtít být panímámou na největším gruntu, než obecní kovářkou. To ho popudilo. Když se ráno dověděl, že Stázka šla do Kamenice, rozběhl se sem a tohohle se dočkal. Jeho samolibost a domýšlivost byla uražena. Hněv zalomcoval jeho nitrem a všechna krev se mu hnala k hlavě.

"Počkejte, však já vás zkrotím!" pohrozil a zašel do hospody, odkud nevyšel, až když se hvězdy na obloze počaly ztrácet.

Druhého dne odpoledne zašel Drhlík pln sebevědomí k Hovorkovi na familiji.

Mistr byl jeho příchodem překvapen. Věděl již, co se bylo včera stalo. Stáza ani ko-

vář se mu tím netajili, nýbrž vše vypověděli, a kovář hned připojil, že by si rád Stázu odvedl do kovárny.

Hovorka, znaje již dobře kováře, ničeho proti tomu nenamítal, a Stáza ráda svolila. Ted' přišel Drhlík. Co chce?

"Víte, mistře, proč přicházím?" otázal se pánovité.

"Nevím a ani mi nenapadá."

"Sice mne, Drhlíka, Stáza velice urazila, ale proto přece přicházím, abyste svolil, abych si Stázu mohl vzít a k nám na grunt za panímámu ji uvedl," řekl vypínavě. Myslí, že takovým přímým vyjádřením mistra zaslepí a přiměje, aby mu Stáza podala svou ruku.

Ale mistr se jeho nabídnutím nedal svést. Klidně jej nechal domluvit a pak řekl:

"Škoda, že již Stáza dobře pochopila, že se na váš grunt nehodí a zvolila si..."

"Koho?"

"Kováře! — Kovář je náš muž, proti němuž nikdo nemůže říci..."

"Ale může proti němu býti, a to budu já! Počkáte!" řekl prchlivě Drhlík a aniž by dal s Bohem, odešel.

Po několika dnech bylo na Drhlíkově gruntě ryčno. Bourali tu část výměnkářské chalupy a sváželi kámen a cihly.

"Co to bude Drhlík stavět?" ptal se soused souseda, ale nikdo nemohl dát jistou odpověď. Drhlík se dosud svými záměry nikomu nesvěřil.

Jedině, kdo dobře tušil, co to Drhlík bude stavět, byl kovář.

"Co by stavěl?" řekl lhostejně, když se večer sousedé opět sešli na besedu a o Drhlíkovi začali. — "Kovárně!"

"Kovárně?" užasli všichni. — "A proč?"

"Že ho Stázka nechtěla!"

"A koho chce Stázka?" otázal se nechápaje Hušek.

"Že se ptáš! Což to netušíš?"

"Tak vy tak?" t'uknuv se do čela, zvolal Hušek. "To vám povídám, at' mi metáček pošlete."

"Pošle-li ho Stázka!"

"To vy, abyste se mohl vymluvit!"

Sousedé se zasmáli a besedovali dále. Hovořili o Drhlíkovi a odsuzovali jeho jednání.

IV.

Tou dobou, kterou se Stázka přestěhovala z familje na kovárnu, ozvaly se první údery perlíku v Drhlíkově kovárně. Drhlík si přispíšil s přestavbou i s vyhledáním kováře. Sliboval hory doly, zaručoval se, že práce bude dost, až kováře našel.

"Proč to děláte, pantáto?" vytýkali mu usedlíci.

"Aby ten Rejřík věděl, že jsem já pantáta Drhlík a on jen přivadrovalý kovář!"

"A co vám udělal, že jste naň tak zanevřel?"

"Já jsem pantáta!"

"Toho vám jistě neupíral!"

"Upíral, neupíral, ale za nic mne má!"

Od té doby nedal Drhlík Rejříkovi kousek práce a ještě jiné proti němu popuzoval a zákazníky mu odváděl. Všichni jeho přátelé musili přejít k novému kováři. K vůli pokoji. Drhlík na ně stále dorážel, a kdo neposlechl, zle mu vyčinil.

Rejřík brzy pocítil přítomnost druhého kováře. Měl méně práce, dělníka musil pustit. Ale nezoufal, aniž křivého slova řekl proti Drhlíkovi.

"Také chce být živ," říkal, mysle na kováře, když někdo začal o Drhlíkově zlomyslnosti.

"To máš za to, že sis mne vzal," říkala Stáza a hlas její zněl truchlivě, jako by litovala, že za kováře šla a učinila ho nešťastným.

A vadí nám to? Na živobytí přece vydělám a to stačí!"

"Ale přejdou-li tam všichni?"

"Důvěřuj v Boha a Bůh tě neopustí. Já také v Něho budu důvěřovat a v té důvěře se přičiním dvojnásobně, aby moje práce byla ještě dokonalejší, a pak se budoucnosti nemusím lekat."

"A na mne se proto nebudeš horšiti?" otázala se Stáza a při tom pohlédla na něho šťastna tím blahem, jež jeho vřelá slova v ní vzbudila.

"Bláhová! Kdo by se horšil? Nejsem s tebou šťasten?"

A byl šťasten on i ona. Pracovali a kterak se Drhlík usklebuje a proti nim brojí, nedbali...

Drhlíkova kovárna nestála ještě ani rok. Byly žně. Práce všude bylo dost.

Také Drhlík měl plné ruce práce.

Sekali dozrálé žito a vázali je a odváželi do stodoly.

Úroda toho roku byla pěkná. Drhlíkova stodola nestačila ani všechno v sebe pojmout. Musil udělat stoh a udělal jej za statkem.

Jednoho dne bylo zvláště pěkně. Slunce přímo pražilo. V dáli však se temnila obloha a zlověstné mraky vystupovaly výš a výše a blížily se.

Drhlík byl na poli. Také vázal oves. Jak na našich horách je zvykem, pracoval s čeládkou. Spěchali. — Na obloze černé jako noc křížovaly se blesky a dešť byl na spadnutí. Pojednou se dešť spustil, jako když z konve leje, blesk divoce zakmitl v mracích a hrom zaburácel. Na Drhlíkově poli se lekli. Drhlík i čeládka ustali od práce.

Nade vsí se vyvalil mrak kouře. "Někde uhořelo!" řekl kdosi a všichni naslouchali.

"Hoří!" vykřikl kterýsi dělník a toto jediné slovo postačilo všechny rozrušit. Nechali práce a spěchali ke vsi, která se nacházela za kopcem.

"Drhlíkův statek hoří!" zaslechli hned na pokraji vsi.

To bylo mnoho. Drhlík, jenž až dosud spěchal do vsi spíše ze zvědavosti než z ochoty a soucitu, aby nešťastným přispěl svou pomocí při hašení, se těch slov zhroutil. V hlavě se mu zatemnilo a nohy mu poklesly. Musil usednout a nemohl se vzchopit. Srdce mu mocně tlouklo a krev v žilách jako by mu ztuhla. Neviděl, co se kolem něho děje. Oči byly ztrnulé.

A tak ztrnulého jej našli lidé, když již jeho statek byl v ssutinách. Shořel až do základů.

"Vzmužte se, pantáto! Pán Bůh dal, Pán Bůh vzal, budiž jméno Páně pochváleno."

"Ano, ano, ale můj grunt," pamatuje se, hořekoval Drhlík.

"Přičíníte se, a Pán Bůh požehná a zase bude dobře! Jen nezaoufejte!"

Dlouhou, dlouho musili sousedé do Drhlíka mluvit, než se úplně vzchopil a na spáleniště jeho gruntu se vydal. A když viděl všechno své jmění tak zničeno, zalomil rukama, opět zmalomyslněl a v očích se mu objevily slzy.

Změkl. Už to nebyl ten Drhlík, který se vždy tak vynášel. To byl jiný, zcela jiný Drhlík. Tak člověka mění neštěstí, tak se mění člověk sám, když poznává, že pýcha předchází pád.

Vyšetřování, kterak oheň vznikl, bylo krátké. Seznalo se, že uhořelo do statku a odtud zalétla jiskra i do stohu, a byl zničen všechnen Drhlíkův majetek.

"To Bůh mě potrestal!" zvolal pln lítosti.

"Snad," řekli si v duchu lidé a kde mohli, Drhlíkovi pomáhali a čekali s patrnou zvědavostí, bude-li na gruntě opět stavět kovárnu. Ale Drhlík, vydluživ si peníze, stavěl, ale stavěl grunt bez kovárny.

Když pak dostavěl, zašel do obecní kovárny k Rejřfírovi a podal mu ruku na usmířenou.

Rejřfír i Stáza rádi ji přijali. Bylo jim ho líto a pak — vždyť se na něho nehněvali!

Nyní i Drhlík, jako jiní sousedé, chodil do kovárny a poznáv zde kovářovu sestru, jež tu právě dlela návštěvou, uvedl ji na svůj grunt za panímámu a kovář i Stáza jim pomáhali, aby se z dluhů vysekali.

Dnes po letech je Drhlíkův grunt zase jedním z nejlepších a v obecní kovárně ozývají se stále tři perličky, neboť od požáru Drhlíkova gruntu je Rejřfír opět jediným kovářem ve Svratouchu, kde si všichni váží i rodiny Drhlíkovy.

Když jistý slavný vojevůdce umíral, ti, kdo stáli kolem něho, připomínali mu jeho slavná vítězství. — "Ach," pravil starý válečník, "jak málo platí činy, jež 'slavnými' nazýváte! Ty všechny nemají té ceny, jakou má číše studené vody, pro lásku Boží podaná."

Spravedliví, varujte se kráčet cestou širokou, zlou, a vyvolte si cestu úzkou. — Na této cestě vidíte málo koho, na oně mnohé. Avšak chcete-li v spravedlnosti setrvat, nechtějte následovat těch mnohých, ale připojte se k malému počtu, beroucích se úzkou cestou. (Sv. Aug.)

Vyléčen

ENÍ radno ani žertem zahrávat si s čertem, a dovolávat se ho. Někteří lidé však toho nedbají, oni prý se d'ábla nebojí.

Nikdo tak často nemluvil o d'áblu, jako rolník Chochole. Znal všechna pořekadla a povídky o d'áblu a tím jménem poctil babičku a tchýni, nazvav ji příbuzenstvím d'áblovým.

Nadávky ty s ošklivostí poslouchala zbožná jeho manželka Baruška a často se ozvala a vytýkala svému muži, že nemluví jako křesťan. "Chochole, místo abys svou denní práci počínal i dokonával s Bohem a při práci se potěšil dobrým úmyslem, zvolil sis d'ábla za společníka, nebo je jisto, že když stále o něm mluvíš, také naň myslíš." Tak kárala svého muže rozumná manželka.

Muž se jejímu napomínání vysmál.

"Jen když se mi dobře vede," pravil posměšně Chochole, "d'áblova společenství se nelekám. Posud mne d'ábel dobře vozil a nepřeji si lepšího vozky. Každý má jiný vkus; tebe těší modlitba, mne pak d'ábel."

Jednoho večera vracel se Chochole z hostince, proklínaje. "Již toho mám dost!" osopil se na manželku, která se při světle modlila z knihy, doporučujíc se na noc do ochrany všech svatých, neboť pobyt s rouhavým manželem byl jí velmi trapným.

"Co se ti přihodilo, Jeníku?" tázala se Chocholová svého manžela, "že jsi tak rozhoren?"

"Aby tě d'as, stará!" odvětil Chochole. "Dnes mě v hostinci očekával pan farář a sotvaže jsem vkročil, dal si mne zavolat do

bytu hostinského. Již při pohledu na rozvěšené obrazy svatých bylo mi úzko!"

Stará, kterýmž jménem oslovil svou manželku, napnutě dávala pozor.

"A co ti řekl důstojný pán?" naléhala žena. —

"Důstojný pán mi řádně domluvil a vysvětloval mi, jaký je to hřích, ustavičně jen o d'áblu mluvit. Nepřestanete-li, jednou si vás vezme!"

"Pan farář měl pravdu, neboť zlý nepřítel hledá každé příležitosti, aby se dostal do našeho srdce, a máme d'áblu pokušení statečně odpirat a nikoli se jím stále obírat. Z počátku se nám snad d'ábel jeví dobrým andělem, ale konečně odloží škrabošku, ukáže své rohy, jak praví přísloví a svede nás ku zlému."

"Ty kážeš jako sám pan farář," odvětil manžel; "a snad jsi ho navedla, aby mi promluvil do duše. To jsou věci! Naše ves příliš zavání kadidlem. Za mořem, ve svobodné Americe je tomu jinak!"

Od té doby rolník Chochole stále myslel jen na Ameriku! Amerika mu ustavičně zněla v uších, o ní se mu zdálo, viděl se již boháčem a úplně volným v příčině náboženství. "Vzchop se!" vnuikal mu d'ábel. "S chutí do toho a půl máš hotovo!"

Od toho večera Chochole méně mluvil a ku podivu své manželky jména d'áblova skoro nevyslovoval. A toho nebylo třeba, ježto d'ábel Chocholeovo srdce zcela již opanoval. Pokušitel mu stále líčil živými barvami onu divuplnou zem za oceánem, jako by tam bylo jen samé štěstí, ne také bída a nouze, jako ve starém světě, jak o tom

dovedou vypravovat lidé, kteří Ameriku poznali a domů se navrátili.

Jednoho dne došla rolníka Chochole vhodná nabídka ku prodeji hospodářství. Chochole se dlouho nerozpakoval a statek prodal, ač ho žena na kolenou prosila, aby toho nečinil k vůli dětem. Ale svěhlavec již se chystal opustit dědictví svých otců, jež celé jeho rodině při pilné práci poskytovalo dostatečnou výživu, ba mohl si i slušný peníz uspořít, kdyby byl víc šetřil a vyhýbal se hostincům.

Věrná jeho žena Baruška stranou plakala s dvěma dceruškami, jednou čtyřletou a druhou šestiletou, co zatím její manžel poslední svůj večer ve statku si krátil pitím. Vedle něho stál veliký džbán s vínem, který již po několikáté si dal nalít. Chochole se díval do polootevřené stolní zásuvky, v níž ležel balík peněz, tisícovek z brusu nových, ze státní tiskárny právě vydaných. "Ten d'ábel je přece jen šelma, lišák!" prohodil Chochole potom k selce. "Do smrti bych se nebyl nadál, že statek tak dobře prodám. Podívej se jen na ty krásné obrázky. Při tom Chochole ukázal ženě balík tisícovek. Nejsou to žádné obrázky svatých, jaké máš v modlitební knize, za to jsou mi milejší." Při těch slovech se Chochole hlasitě zasmál, což se trapně rozléhalo po světnici, takže obě děvčátka těsněji se přivinula k matce.

"To jistě je mámení d'ábelské!" domlouvala Baruška Chocholová muži. Každá z těch tisícovek je lístkem do pekla a ty neštěstí neujdeš ani v Americe. Ale je mi líto dětí."

"Je-li to mámení d'ábelské, at' to vezme d'as!" zvolal Chochole s jiskrným zrakem a výrazem šílence, a pravici uchopiv peníze, a vystrkuje ruku z okna volal: "Dáble, beř!" Při tom se potutelně díval na Barušku, čekaje, co asi řekne tomu neslušnému, ba sprostému žertu. V tom ucítil prudké škubnutí ruky a nož ji stáhl zpět, byly tisícovky ty tam. Venku bylo slyšet d'ábelský smích po zahradě, který se rozléhal čirou tmou.

Chochole, jako by byl zbaven smyslů, vypouklil oči na prázdnou ruku a teprve po chvíli poznal své neštěstí a stál jako bez sebe. Jeho pevná vůle byla ta tam — což

bylo důkazem, že jeho dřívější zmužilost a veselá mysl postrádaly pevného základu. Netroufal si ani se poohlédnout po své rodině, o jejímž neštěstí, jakož i o svém vlastním nebylo více pochybnosti. Konečně se zmužil a řekl:

"Baruško, vše jsme ztratili! Peníze za statek, který nám více nepatří, jsou ty tam!" —

Věděla jsem, že ty peníze nám nepřinesou pozhlednutí," odvětila zbožná selka, odvdavši se do vůle Boží. Tvá rouhavá řeč vyčerpala shovívavost Boží a nyní nás ručka Páně přísně trestá. Ale pátrej přece, kam ony nešťastné peníze se poděly!"

"Das je vzal!" řekl malomyslně rolník, plaše pohlédnuv k oknu. "Což jsi nezaslechla pekelný smích d'áblův, který ve tmě zmizel?"

"Dábel však nechodí v tělesné podobě po zemi," tak poučovala Baruška svého muže, "avšak byv svržen do pekla, ve své zlobě dovede si zjednat přistupu k nám pokoušeje nás a o záhubu naši usiluje. Pohoršení, jaké jsi dal, neomezi se pouze na osobu původcovu, nýbrž jde i dále a strhne ještě do záhuby jiné lidi, kteří nejsou chráněni štítem bázně Boží. Bezpochyby pohled na tolik peněz, s kterými jsi zacházel tak neprozřetelně, přivábil někoho, který zpozorovav příznivý okamžik, smělym chmátnutím vytrhl ti peníze z ruky. A kdyby se mu ten pokus nebyl tak snadno zdařil, tu by snad toho loupežníka ani neodstrašilo vloupat se a vraždit."

"Dobře máš, má dobrá manželko!" přisvědčil dojatý muž jindy tak pánovitý, "i pátrejme, abychom odvážlivci přišli na stopu. Nebojíš-li se, provázej mne po zahradě s rozžatou svítilnou; já si vezmu z komůrky sekeru, abych v možném případě byl ozbrojen."

"Já se nebojím," řekla zmužile Baruška. "Mým štítem je víra v Boha všudypřítomného, bez jehož vědomí nám ani vlas s hlavy nepadne." Baruška svítila svému muži na cestu a za ní šel manžel se sekerou do zahrady pod okno, kde se ona drzá krádež stala. Při svitu světla viděli v půdě deštěm změkklé mužskou stopu, podle níž soudě, pachatel dříve u okna stál na číhané a spáchav loupež, co nejrychleji se vzdálil.

Manželé Chocholovi šli až na pastviště po stopě, kdež se stopa v půdě porostlé drnem, ztratila. Prozatím se nedalo více dělat, než o vykonané loupeži zpravit četnický úřad. Bohužel zavedené pátrání po vinníku bylo beze všeho výsledku.

Rolník Chochole, který ještě včera byl zámožným mužem, stal se do rána žebrákem. Do prodaného statku již druhého dne se přistěhoval nový jeho vlastník, který z útrpnosti vykázal okradenému a jeho rodině komůrku, která jindy sloužila k uschovávání nářadí. Nyní nastaly ubohé rodině zlé časy, nebo muž i žena, aby uhájili svůj život, museli jít do práce za denní mzdu, což těm, kteří uvykli lepšímu životu, bývá těžké. I tu se osvědčilo staré přísloví: "Máš-li škodu, o posměch se nestarej." Osadníci prstem ukazovali na dříve zámožného rolníka, který nyní jezdil s trakařem nebo podával zedníkům a v zimě byl rád, že mohl na silnici tlouci kamení. Jiní lidé zase zlomyslně vytýkali Chocholovi jeho dřívější zlovyk, že při každé příležitosti mluvil o d'áblu, což nešťastníka t'alo do živého. Tu si vzpomínal na upřímné napominání a pravdivé výpovědi své věrné choti Barušky, jimiž jindy toliko posměšně pohrdal; teď teprve počal chápat, jak ji nad tím musilo bolet srdce.

Neštěstí to bylo pro Chochola trpkou zkouškou, ale neohlušoval více svého svědomí jak to dříve ve štěstí a blahobytu činival, a proto vyšel z této přísné školy svého utrpení čistý a ryzí jako kov, jenž v ohni bývá očištěn.

Když jednoho dne večer přišel domů z práce celý unavený, zastal Barušku, jak právě připravuje skromnou večeři, při čemž jí obě dívky napomáhaly. Chochole usedl na lavici u kamen a zadíval se upřeně na ně, což jindy nečiníval, aby všecku svou pozornost věnoval jenom tichému a starostlivému hospodaření své choti. Jindy se mu to zdálo něčím samozřejmým a z domácího řádu již jako samo sebou plynoucím, aby totiž žena od rána do pozdního večera se starala o hospodářství a vychování dítek, asi tak, jako když slunce na obloze celý den svítí. Avšak nyní ve svém utrpení dospěl k úplnému poznání, čím mu vlastně vpravdě jeho chot' byla a to ještě při všem

jeho rouhání, jen pro její nezvratnou důvěru v Boha a pravou mateřskou lásku a péči a své dítky. Tu Chochole vzal manželku za ruku a něžně na ni pohlédl, jak se nestalo od té doby, kdy pitky a rouhání jej odcizily Bohu a rodině.

"Přišel jsem o svůj statek a hospodářství," pravil Chochole, "než největší poklad mi zůstal, jímž je má věrná žena. Odpust' mi, že posud jsem se mýlil a tvé ctnosti a dobré vlastnosti náležitě nedovedl ocenit." Na to Chochole zavolal k sobě své dcery a pocaloval je.

"Bohatství ti bylo kletbou, ale chudoba je pro tebe požehnáním," slavně promluvila Baruška. "Cesty Boží jsou nevyzpytatelné, aby nás přivedly k spasení. Jak děkuji Bohu, že poslal onoho loupežníka, aby odnesl ten d'ábelský peníz, který by nám nikdy nebyl přinesl štěstí!"

"Místo abys mi činila spravedlivé předhůzky, jakých zasluguji, neb ve své zpupnosti jsem vás připravil o jmění, ještě děkuješ Bohu, že se tak stalo. Tím následuješ příkladu, jaký nám dal Kristus Pán, jenž svým nepřítelům dobře činil. Jak krásná je ta křesťanská víra!"

"Posud jsi byl postižen slepotou," odvětila Baruška, pohlédnuvši k nebi, "ale nyní jsi nabyl zraku. Co je pozemský statek proti oné hojné milosti nebeské? Proto se pomodleme před jídlem, než usedneme ku stolu!" Celá rodina povstala a vroucně se modlila Otče náš. Tak zbožně se Chochole již od své mladosti nemodlil.

"Bud' vůle Tvá, jako v nebi tak i na zemi! Slova ta vyslovil Chochole se zvláštním důrazem a nabytí útěchy, posily a naděje. Klidné srdce poskytuje nejlepšího koření k jídlu a proto obyčejný pokrm všem výborně chutnal, mnohem lépe, než vybraná a drahá jídla mnohému bohatci.

Po večeři dostali návštěvu. Do světnice vešel nový majitel statku. Jeho suchá postava, v níž se jevila veliká síla a obratnost, čelo a nos směle sklenuté, tmavé, zářivé oko, černý vlas a vous a osmahlá tvář prozrazovaly, že host není synem této vlasti, nýbrž že pochází z jižní, teplejší krajiny. A bylo tomu tak skutečně, neboť nový hospodář se narodil v Itálii, což bylo poznat i z jeho výslovnosti. Hospodář bý-

val kdysi obyčejným dělníkem při stavbě dráhy, ale svou přičinlivostí později postoupil na správce, který část stavby tratě sám spravoval.

Na italského podnikatele se usmálo štěstí, že v několika letech nabytí značného jmění. Ale nezasloužil si ty peníze poctivě, spíše na nich lpěla mnohá trpká slza a kletba. Hospodář Nataloni, jehož jmění vzrostlo, byl velmi chtivý peněz a tato chtivost se zvrhla v trestuhodnou lakotu. Nataloni často bez dostatečné příčiny strhoval dělníkům ze smlouvené mzdy a různými jinými způsoby je utiskoval a na chudé přitom zcela zapomínal. Takové bohatství mu však nepřinášelo pozhledání, Nataloni svých peněz neužil, čím více hromadil, tím více se mu zdálo, že má málo a tím větší starost ho soužila, aby o peníze nepřišel. Z té příčiny si Nataloni umínil, že za částku peněz koupí pozemek, v němž budou peníze bezpečně uloženy. Zakoupení Chocholova statku bylo jeho novým podnikem a svůdné tisícovky, jež jsme viděli v rukou Chocholových, byly z pokladny Nataloniho.

Rodina Chocholova Vlacha přívětivě pozdravila, když vešel do světnice, ač Chochol se dosti přemáhal, aby ukryl své pohnutí, vítaje svého nástupce v skromné světničce.

"Ráčíte být šťastným při svém bohatství, pane Nataloni?" otázal se Chochole svého hosta, když tento na pobídnutí přisedl ke stolu.

"Právě asi tak, jako když vy jste byl vlastníkem svého hospodářství," odpověděl Nataloni. Peníze se mu stávají stále větším břemenem a nahlížím, že bohatství samo o sobě nečiní člověka blaženým. Jako obyčejný dělník byl jsem mnohem spokojenější."

Tu se Baruška podívala zkoumavě na Nataloniho a zdálo se jí, že u něho není pozhledání Božího. Nataloni tomu pohledu porozuměl, a bylo mu v duši tak podivno, že se až zastyděl nad svou vnitřní slabostí.

Nataloni sdělil svému předchůdci, jaký účel má jeho návštěva. —

"Musím na delší dobu odcestovat v obchodní záležitosti," řekl Nataloni, "a navrhují vám, abyste za mé nepřítomnosti statek spravoval. Jako bývalý vlastník do-

vedete nejlépe hospodařit. Nedávám vám žádných rozkazů, ani vás neomezují, hospodařte tak, jako by statek byl váš. Hospodářství vám vynese dojista tolik, čeho rodina potřebuje."

Chochole překvapen, že se k němu štěstí tak příznivě obrátilo a povzbuzen důvěrou, jakou Nataloni v něho skládal, podáním ruky převzal správu hospodářství bez písemné smlouvy. I Barušky se příjemně dotklo to pomyšlení, že se opětně bude stěhovat na statek jako hospodyně, byť nyní i vedla hospodářství na cizí účet. Vlach ještě v noci odjel.

Nový správce statku Nataloniho uvázal se v úlohu mu svěřenou s nejlepší vůlí a jevil neobyčejnou horlivost. Za Chocholovy správy se hospodářství velmi zvelebilo a v krátkém čase byly v záložně ustrádány značné peníze. Uplynul již dobrý rok a majitel statku nepodával o sobě žádné zprávy a proto kolovaly domněnky, že se mu něco přihodilo, nebo že zemřel.

Zatím se přiblížily vánoce, které katolická rodina Chocholova zbožně slavila. Baruška uchystala svým dcerám pěkný vánoční dárek. Se zářícím okem nadělila i svému muži pod stromeček. Ale manžel toho málo dbal.

Chochole chodil dlouhým krokem po světnici a byl neobyčejně rozčilen, čehož asi byl příčinou dopis s americkou známkou, odpoledne mu doručený.

"Tu máš vánoční dárek!" konečně přerušil Chochole ticho a podal své manželce dopis z Ameriky. "Ode dneška Chocholův statek zase patří nám. Jen si přečti!" Baruška se tvářila, jako by slovům manželským nevěřila a počala číst dopis:

"Janu Chocholovi, správci statku v N.

Těžce zkoušený muži! Tím zlodějem, který vám v oné noci tisícovky z rukou vytrhl, když jste je se slovy "d'as je vem!" podával d'áblovi, byl jsem já. Jen s těžší jsem se rozloučil s tisícovkami, jež jsem vám vysázel a potom jsem se oknem díval do světnice, abych se pohledem na bankovky ještě jednou potěšil. Když pokušení na mne silně doléhalo, abych ony peníze opět měl, nedovedl jsem mu odolat. Ale od té doby jsem neměl klidu, a uslyšev vás při mé

návštěvě u vás tak vroucně se modlit, rozhodl jsem se, že vám uloupené peníze vrátím. S tím úmyslem ustanovil jsem vás za správce hospodářství, kteréž dnešním dnem stane se opět vaším majetkem i s tím, co jste za rok uspořil. Vzpomínejte

na mne ve svých modlitbách! Více se do Evropy nevrátím. — "Nataloni."

Rodina Chocholova dojista posud neměla tak veselých vánoc. Chochole od té doby se měl na pozoru a více d'ábla nezval, aby si k němu přišel pro peníze.

Modlitba k Boží Matce

V chudé chatě leží
churav malý syn,
na matčině tváři
trudu znáti stín,
hošík po celou noc sebou zmítal,
i když ráno bílý den již svítal,
neznal odpočin.

Přišel ráno lékař,
aby vyšetřil,
choroby jak průběh
nebezpečný byl,
po zkoumání pouze hlavou vrtí . . .
výrokem svým matku téměř zdrtí,
ač jí třeba sil.

"Horečka je velká,
hlava v plameni,
hleďte, jak se tváře
nachem rumění,
zde je, věřte, velké nebezpečí,
které jenom pravý zázrak zlčí,
k dobru promění.

Nemohu Vám dáti
žádné naděje,
snad Vám samo nebe
zázrak popřeje,
lidský rozum rozluštění hledá!"
Lékař matce jiné rady nedá,
těžko okřeje.

Hošík ve horečce
stále blouzní jen,
jako by jej strašil
nepříjemný sen,
na loži jen stále sebou hází,
matka vzdechy jen ho doprovází
celý příští den.

Tu, jak by jí přišlo
náhlé vnuknutí
na kolena klesne
v rukou sepnutí:
"Smiluj se, ó, Svatá Matko Boží,
odstraň s mojí cesty trpké hloží,
je mi k zalknutí.

Tobě jesti známa
tíseň matek všech,
vždyť za Syna svého
také mnohý vzdech,
poslala jsi ku Božímu trůnu,
rozumíš též mateřskému lůnu
v svého srdce zdech.

Přimluv se, ó, Svatá,
za mne u Boha,
ať se zase zjasní
líc má nebohá,
učíš zázrak, ať se zdraví vrátí
synku mému, aby jeho máti
svitla obloha.

Vím, že přimluva Tvá
Bohu milá jest,
vím, že vlídným slovem
zázrak může zkvést,
smiluj se, ó Svatá Boží Matko,
víš, že pro dítě je vždycky sladko
utrpení snést.

Uzdrav dítě moje,
ráda slib Ti dám,
že je v dobré víře
řádně vychovám,
nedej synku mému zahynouti,
chválu Tvoji bude na své pouti
vždycky pěti sám!"

—Anon.

Nenáviděný zeť

NAPSAL ALOIS DOSTÁL.

DLOUHO bránili Kaškovi dceři Janě, dlouho usilovně odporovali, aby si za muže vzala toho, jehož si oblíbila. Myslili to s dcerou vysoko, cenili značně svoji živnost, chtěli, aby se sem dostal muž s tisíci, nebo aby Jana ulovila pána, nějakého úředníka, učitele, příručího ze sousedního panského dvora.

Kaškovi dceru vždycky pěkně strojili, v šití ji dali vycvičit, Jana si musila vybírat kamarádky z lepších rodin, do Prahy byla poslána na nějaký čas k příbuzným, aby se světem okoukla. Bylo to hezké děvče, mělo veliké oči, vyšší postavu, bujný vlas. Jana se šatila po měšťsku, v neděli nosila klobouk, z domova vycházela jenom vyžehlená a ve vlastech měla vždycky nějakou pentličku.

Ale Jana se nevyhýbala žádné práci, ráda pracovala při hospodářství, na poli i ve stodole, byla matce k ruce a jenom si prozpěvovala. V neděli chodila do kostela, na procházku, na pout'.

Jenom kdyby u Kašků poměry nešířily nespokojenost. Nevalně se tu hospodařilo, byly dluhy, nedostatek. Kaška vybyl už tři děti, tím se vydal, něco vázlo dávno, také nedbal a žena jeho si poprávala více než bylo v takové živnosti možno. Doma měli nejmladší, ta měla dostat od rodičů zadluženou živnost, ovšem s výměnkem, který si Kaškovi chtěli diktovat jako ze statku.

Proto vyhledávání pro Janu zámožní ženiš, kteří by se chtěli hospodářství ujmout.

Domáci se s Janou jenom bavili, ale o sňatku se žádný ani nezmínil. Kde kdo v Uhřicích věděl, jak to s majetkem Kaškovým dopadá, a otcové varovali své syny.

Jana by se líbila mnohému, také povaha její se zamlouvala, ale každý se bál těch dluhů i těch výměnkářských požadavků. Jana měla o zábavách mnoho tanečnicků, sotva vyšla už ji někdo doprovázel, byla zvána za družičku na svatby i pohřby, mnohý junák obcházel stavení, ale do budoucna z toho nekoukalo nic, nikdo se nehlásil za vážného nápadníka.

Janě to bylo stejné, nespěchala, ale rodiče se mrzeli. Let přibývalo, Kaškovi by si rádi odpočinuli, věřitelům se neplatily úroky. Všechno už ponecháváno pro zetě.

Matka se už na dceru hněvala.

"Nevím, co to je; k světu jsi, nikdo nemůže proti tobě ničeho říci, ale bohatý ženich se přece nehlásí. Těch chudých si ani nevšímej."

Jana měla tolik rozumu, že poznala překážku, ale dosud mlčela, aby takovou připomínkou nezarmoutila svých jinak hodných rodičů.

Později se ovšem bránila, když jenom jí byla dávána vina, že se nevdává.

Janě let přibývalo, byla obava, že se vůbec nevdá. Slušně vypadala stále, jenom starost ji svírala. Napracovala se mnoho. Churavá matka i vaření jí přenechávala.

Do vsi přišel od Nového roku statný muž, jménem Karel Mašek, asi třicetiletý. Povídalo se o něm, že pro nějakou neshodu

opustil domov a dal se do služby. Sloužil u starosty a dostal v opatrování pár bujných koní. S chasou se valně nestýkal, pěkně se šatil a měl do sebe trochu hrlosti. Hned se ptal po slušné společnosti. V té seznámil se i s Kaškou, o dožinkách tančil s Janou. Mladí tito lidé se často vídali, spolu mluvili a konečně vešlo v známost, že Jana Karlovi přeje. Než nad tím se velice pozastavila Kašková.

"Jano, co to myslíš, ty stojíš o čeledína? Pro toho jsem tě vychovala? Co tě to napadlo? Nikdy nedáme svolení k takovému sňatku."

"Tedy počkám, až si mne vezme ředitel panství," pohodila hlavou dcera.

Od té doby byli často u Kašků menší nesváry. Jana nadále mluvila s Karlem, jiní nápadníci se nehlásili. Mašek se ve společnosti svěřil, že z domu odešel, poněvadž se nemohl srovnat s mladou švagrovou, že nemá už rodičů, podíl po nich — osm set korun — že si uložil do zálohy."

"Osm set korun!" nadhodila Kašková. "Co je to do naší živnosti?"

Ale musila slyšet pernou poznámku, že Kaškoví, kdyby živnost prodali a všechno uplatili, ani tolik čistého neodnesou. To uznával i hospodář, když spočítal dluhy a ocenil pole, to věděli i jiní.

"Buďte rádi, dostane-li se k vám takový pracovitý a šetrný zet'," říkali mnozí.

Ještě se čekalo, ale když nenadcházelo odnikud vysvobození, Kaškoví dceři svolili. Než nová nesnáze nastávala s výměnkem. Karel nechtěl dát tolik, kolik se žádalo, uvoloval se poskytnout výměnkářům společný stůl. Že prý neví, udrží-li se, nebude-li nucen všechno prodat.

Kaškovým nezbývalo nic jiného, než se podrobit. Aspoň světničku si vyhradili.

Mašek si vzal Janu a opustiv službu, přistěhoval se do svého. Jak mnoho práce ho čekalo! Uplatil nejnaléhavější dluh místnímu židovi, který už chtěl živnost dát do dražby. Dojel do Prahy, vypůjčil si z banky, na kterou převedl všechny dluhy. Koupil koně, pracoval na svém, ale také vydělával u sousedů. Stavení pomalu opravoval, pole zlepšoval, zahradu vysázal.

Kaška mu byl pomocníkem, který schvaloval a podporoval ty snahy. Spolu se radili a podnikali novoty.

Ale jinak si počínala Kašková. Ta nemohla zapomenout, že Karel byl pouze čeledínem, že byla okolnostmi přinucena přijati jej za zetě. Byl a zůstal u ní nenáviděn. Mnoho s ním nemluvila, mnohdy ani k obědu nepřišla. Také churavěla a jenom tak dceři doma pomohla. Tato chodila na pole a nový život do ní vjel. Viděla, že se dluh pomalu a jistě uplácí, že za řadu let bude živnost čistá, nestihnou-li ji nehoda. Lnula k svému muži, v němž i jiní viděli vzor dobrého hospodáře. Byl jí znám matčin odpor proti zeti, ale nemluvila o něm, aby matku nedráždila.

Když však Kašková přece Karla haněla, ani na jméno mu nemohouc přijít, zastala se ho: "Ale maminko, co proti němu máte? Kdyby ho nebylo, seděli bychom někde v podruží na cizí lavičce."

"Tak zlé to s námi nebylo," utrhla se Kašková.

"Bylo, žid nás dával na buben, že se bál o peníze. Karel živnost zachránil."

"Inu bodejt'!"

Kašková by byla mluvila dále, kdyby ji poslouchali. Ale ani muž, ani Jana, ani ostatní děti nechtěly připustit, aby byl Mašek haněn. Mezi lidmi nechodila, neduh jí nedovoloval. Tak se vláčela po domě a hubovala. Než nikdo toho nedbal.

Karel dobře věděl, jak mu tchyně nepřeje, že je v ní proti němu zakořeněn hněv, ale raději ustupoval a uhýbal. Byl často z domu, usedl-li ve veliké světnici, Mašková se uchýlila do svého výměnku, ale přece dobře poslouchala, co se mluvilo.

Mašek kdysi počítal, co ušetřil, co odvedl do banky, ta řeč Kaškovou mrzela. Jakoby vyčítal. Také by si byla ráda nadále poprávala, jako když byla hospodyní, ale teď to nešlo, musila jíst, co se uvařilo, nikomu se nic zvlášť nedělalo. Mrzelo ji, že se všechno dává na dluhy a mnohá lahůdka se z domu vystěhovala.

Přímo s Karlem se zřídka utkala, bála se ho, a zet' také poslechl ženu a mírnil se. Spíše si vylévala zlost na Kaškovi, který zetě chválil a vynášel.

"Tebe si už ovinul kolem prstu, jsi jeho nádeníkem," narážela na práce, které Kaška s Karlem dělal.

"Věru nevím, že se dosud můžeš na Karla zlobit. Není hodnějšího zetě."

"Pro tebe ano, ale mne si ani nevšímne, ani mne nenavštíví, jako bych nebyla Janinou matkou."

Ani Kaška ženě neodporoval, šetře ji v její nemoci. Už ani nemohla přecházet, ležela ve výměnku, a jídlo jí bylo sem donášeno. Vážně stonala. Obsluhovali ji pilně, zvláště manžel; dcera večer vyseděla u matčina lože mnoho hodin. Karel jezdil s potahem, vydělával. Na jaře bylo mnoho práce.

Kašková měla hořesti, byla netrpělivá, modlila se, a že spala často ve dne, nemohla v noci usnout. Domáci s ní mluvili, ale také toužili po odpočinku.

Kdysi se nemocná probudila. Ve světnici byla tma. Jenom hodiny tikaly. Zdálo se jí, že nikdo není přítomen. Vzpomněla si, že muž byl povolán do sousední vesnice k dceři na pomoc při setí. Jistě se nevrátil. Nebylo slyšet jeho chrapot.

"Jakou mám žízeň!" polohlasem pronesla žena.

"Hned," ozvalo se na lavici a kdosi se šouřal potmě do veliké světnice, kde byla vždy přichystána voda pro noční napití.

Kašková nemohla rozeznat, kdo se tu ozval. Dcera Jana to nebyla.

Za malou chvíli podávala jí ruka sklenici studené vody.

Nemocná se s chutí napila.

"Kdo mně to posloužil?" zeptala se.

"Na tom snad nezáleží," zněla odpověď.

Ted' podle hlasu Kašková určitě poznala, kdo je to. Na malou chvíli se odmlčela. — "Karle, proč nespíte?" řekla.

"Klimám tamhle na lavici," odpověděla zet'.

"Takto si však nepohovíte —"

"Co jsem se naležel na tvrdém loži! Rodičům jsem mnoho neděl posluhoval. Matka měla právě takovou nemoc jakou vy máte."

"Vy mně tedy posluhujete?" divila se Kašková.

"Proč ne?"

"Ale vždyť —" nemocná nedořekla.

"O ničem nevím," rychle řekl Karel. "Jenom klidně ležte, a kdybyste něčeho potřebovala, zavolejte. Nemám tvrdé spaní."

Kašková nemohla spát, tak divné myšlenky se jí honily hlavou. Uznávala, že chybovala, že Karlovi ubližovala neprávem. Ještě jednou jí podal vody, potom na její žádost musil si ulehnout. Vystřídala ho v obsluze Jana.

Příštího i v následujících dnech Kašková často volala zetě, aby s ním pohovořila. Tak spolu mluvili, jako by se nikdy nehněvali a pod jednou střechou nebydlili. Karel musil tehny vypravovat o své matce.

Kašková se ještě zotavila, že mohla opustit lože, opět chodila o holi, sedávala v lůžku na výsluní, vyhřívala se, a hned vedle býval zet' Karel. Všichni ted' k sobě lnuli a staří si nemohli vynachválit, že dostali do domu tak pracovitého, hodného a šetrného muže.

Naše pohanské mravy nám nahánějí strach ze smrti. Od dětství nás učili bát se jí a za každou cenu před ní prchat. Udělali nám z ní příšerné tajemství, o němž nikdy neesmí mluvit. Je jistě hořké a nesnadné umřít, když nikdo nás tomu nenaučil, když nás nechají umírat samotné, když až do poslední chvíle nás klamou, aby umírajícímu zabránili vědět, že umírá. (Kněz Gratry.)

Xavier de Maistre nám sděluje živé své pudové zpátečnické myšlenky, jež jsou myšlenkami každého z nás, chceme-li k sobě být upřímní: "Jak! že zemřu? Mluvím a cítím a sahám na sebe a že bych mohl zemřít? Je mi to těžko uvěřit, neboť nic není přirozenějšího, než že jiní umírají. To se vidí denně, na to je člověk zvyklý. Ale já sám umřít? Já osobně umřít? To je trochu moc silné!"

JOSEF BROŽEK:

Trest

NOHO látky k pobavení skýtal občanům čepínským chalupník Odvárka. Byl to takový pot'ouchlý dědík, už šedesátník, hladkolící, jako rtuť pohyblivý, chlubný a falešný jako had. Kdo s ním nepřišel do styku, bavit se jeho způsoby, výstřelky, ale kdo s ním sousedil, nebo přišel do nějakého styku, nejednou div z kůže nevyletěl.

Odvárka měl nevelkou chalupu v Čepíně, držel dva nebo tři kusy dobytka, pole obdělával sám s jednou nebo dvěma kravkami, ale ač bylo známo, že ta chalupa Odvárková zrovna výnosná není, přece když Odvárka začal prášit, zdálo se, že má stále několik set v kapse a několik tisíc na kapitále. Zá- tím se ovšem vědělo, že Odvárka má chalupu zadluženou a sousedé nejednou uvažovali, kterak Odvárka těch dluhů nadělal. Útratou veřejným se nezdál, vešel-li do hostince, pil málo, a to ještě obyčejně zůstal dlužen, dětem valného věna nedával, ač ovšem každému nasliboval mnoho.

Odvárka měl pět dětí, tři syny a dvě dcery. Děti byly většinou po matce, která s Odvárkou velkých radostí neužíla. Odvárková byla menší zavalitá žena, hluchá, stále v domácnosti uzavřená, s mužem nikam nešla, nevšímala si ničeho, co muž tropí, pracovala, trpěla, nikomu slovem neublížila, a také se ani proti nějaké křivdě ohraditi nedovedla.

Po matce byli hlavně synové, starší František, po něm Josef, a dcera Anna. Tyto děti nebyly nijak živé, trochu nehnulé a bojácné. Otec sice ve veřejnosti často vykládal, jak jsou jeho děti chytré, co vše

dovedou, ale kdo celou rodinu znal, jen se řečí Odvárkově v duchu posmíval.

Žádné z těchto dětí Odvárkových neužílo mnoho radostí. Otec jim žádné volnosti nepopřál, honil je do práce, a když vyšly školu, hleděl, aby pracovaly místo něho. Do zábav Odvárkovy děti nemohly. Odvárka, nebyla-li práce v poli, a v zimě vůbec, pracoval u kamenářského stroje, brouse granáty, děti, jak dospěly, musely mu pomáhati, otec hotovou práci v neděli sebral, odvedl, a krejcaru od něho nikdo nespátril.

Stěží od něho dostala Odvárková něco na živobytí a děti na kus nejpotřebnějšího oděvu.

Při hospodářství a broušení granátů se s otcem držely starší děti František a Anna. Mladší syn Josef, pro nějž doma nebylo místo, byl určen vyučiti se obuvníkem. Po těchto dětech přišla na řadu dcera Františka, která zase zvedla se lépe po otci a sama, sotva se za ní zavřely dveře školní světnice, hleděla se dostat z domu a šla na službu. Nejmladším členem rodiny byl syn Antonín, který předčil ostatní sourozence. Byl jako chlapec živější, ošemetný a chytřejší než otec. Ten už dovedl oklamati i otce, často mu nějaký groš tajně urval a když vyšel školu, šel se učit zedníkem. At' dělal otec co chtěl, Tonda mu celou výplatu nedal. Dal mu část mzdy za stravu, ostatní si nechal, sám si kupoval oblek, spíše už zašel do zábavy, do hostince, ano i v karty si zahrál. Dosti se ho otec od karet nahonil, ale podařený synek si věděl rady. Zacházel tam, kam ho otec nemohl jít hledat, a našel ve svém jedná-

ni i podpory u cizích lidí, kteří Odvárkově tuto metlu přáli a měli zábavu z toho, když se Odvářkové honili.

A všechno tohle jednání v rodině Odvářkové bedlivě sledoval nejbližší Odvářkův soused Brouček. Tento měl o něco větší chalupu než Odvárka, domy Broučkův s Odvářkovým těsně sousedily, pole jejich mezovala a sousedé se stále škorpili. Jeden den byli dobře, druhý den se vadili, nebo šli žalovati. Byl-li Odvárka pot'ouchlý, Brouček nebyl o mnoho lepší, jenomže poněkud chytřejší než Odvárka, a provedl-li mu tento nějakou nepříjemnost, Brouček to klidně snesl, ale neodpustil. Nejednou Odvárku na poli prohonil, ale ku rvačce nikdy nedošlo. Odvárka sice v slovech jevil kuráže mnoho, ale jinak nebyl žádným hrdinou. — S Broučkem měli společný les i několik kusů společných pastvin; u toho se stále škorpili, meze u polí přiorávali, a konečně u mnohých polí měli meze na deset centimetrů široké. Mezi dvěma kusy pole neměli vůbec mez žádnou. To se stalo tak: Odvárka i Brouček každý ze své strany mez přioral, až jim zůstal uzounký proužek meze. A tento proužek meze kterýsi ferina jedné noci skopnul a poněvadž ze sousedů mezujících žádný nechtěl od "svého" pole na mez kousek nechat, zůstal mezi poli jen úzký žlábek. A teď oba sousedé bedlivě se navzájem střežili, aby jeden nebo druhý přes tento žlábek nekopnul, nebo radlem nezajel. Mnoho z toho bylo vády a žertů mezi lidmi, kteří to vše sledovali.

Rozumí se, že se tito sousedé neměli nijak upřímně rádi a chválu o sobě nikde nepěli. Prodal-li jeden něco, mohl-li druhý, jistě mu věc před kupcem haněl, kupce odrážel, což mu druhý přistě zase oplácel.

Jeden druhému nevěřil, navzájem se "hlídali", a tu nejednou Brouček zastihl Odvárku, jak někde poslouchá pod okny, také někdy i u Broučků. Vyzvěděl i více.

Stranou vesnice stál o samotě domek, ve kterém bydlela vdova Hádková. Slušná, silná žena, asi čtyřicátnice. Měla sice dva odrostlé syny, ale ti byli ve světě zaměstnání a Hádková bydlela stále sama. Nebála se. Vlastně se bál každý jí, neboť Hádková měla jazyk ostřejší než meč. Na

růžích zrovna ustláno neměla, neboť k práci se valně nehнала, bohatství těž nebylo a tak žila zcela prostě.

Brouček, sleduje vycházky Odvářkovy, napadl ho několikrát v noci, jak prochází strany obce, kde stála chalupa Hádkové. Brouček z počátku soudil, že Odvárka v této straně někomu ze sousedů kradl, ale chtěl mít jistotu. Dal si práci, hlídal, kolik mocí a vzdor tomu, že Odvárka v noci běhal bos, přece ho Brouček vystopoval. Za nedlouho tajně sděloval sousedům, že Odvárka chodí za Hádkovou, byla z toho nová švanda. Dávali pozor i jiní sousedé, až skutečně se ukázalo tvrzení Broučkovo správným.

"Zpropadený dědek," durdila se Broučková, statná, rázná žena. "Já býti na místě Odvářkové, já bych mu jich nastříhala! Je to lumpák. Okrádá rodinu a nosí to Hádkové. Proto on má stále nedostatek peněz. Až se sejdu s Odvářkovou, já mu zasolím," slibovala Broučková.

"Řekni jí to, řekni," radil muž.

S Odvářkovou totiž Broučkovi mluvili. Věděli, že ona za nic nemůže, ničeho si nevšímá, plodinám Broučkovým dává pokoj, a že by nebylo moudré na ni se hněvati.

Broučková skutečně dostala slibu. — Když se s Odvářkovou na poli sešla, do uší jí nakřičela, co Odvárka tropí, ale Odvářková mimo nadání nebyla překvapena.

"A to on tam už chodí kolik let," povídala dobrácky.

"A vy to trpíte?"

"Co mám dělat? At' chodí, když chce. Mě by neposlechl a ještě by mi nabíl," odvětila Odvářková.

"Že se nestydí! Takový starý dědek, děti odrostlé, a provádí takovou ostudu," zlobila se Broučková, ale už Odvářkovou nechala býti.

Zálety Odvářkovy byly brzo známy, tu a tam si ho někdo pro to dobral, ale děda si z toho nic nedělal. Vzdor tomu, že mu táhla šestá desítka, byl čilý, zdravý a vedl stále svoji. Scházelo-li mu peněz, našel důvěřivého člověka, který mu půjčil, nebo Odvárka uměl mluvit, lhal, jako když tiskne, svoji chalupu vychvaloval jako nějaký velkostatky, dlužil se obyčejně v okamžité tisni na několik měsíců a nedělal si z

toho ničeho, když místo několika měsíců uplynulo několik roků, než dluh splatil.

Věřitel potom ovšem poznal, že Odvárka statně lže, ale konečně byl rád, když po dlouhých prosbách a hrozbách dostal své.

II.

Tak ubíhala léta, děti u Odvárků dospívaly k odbytu a tatík dle svého zvyku je počal odbývati. Pro nejstaršího syna hledal nevěstu. Nejednu neděli vyšňořen trávil mimo dům, obcházel vzdálenější osady a zapadal vždy tam, kde byla buď vdova s nějakou dcerou, nebo lidé, kteří méně Odvárku znali, jemu věřili a nechali si leccos namluviti. A Odvárka toho namluvil dosti. Byl za dřívějších dob volen starostou, ale volbu nepřijal, přes to zůstal rádcem starosty stále, konečně má být opět za starostu zvolen, ale volbu zase nepřijme. Dětem dá hezkou pomoc, má peníze na kapitálu, bude hleděti pomoci všem. A leckdo sedl Odvárkovi na lep. Snad by byl brzo syna oženil, kdyby nebylo — Broučka.

Brouček byl zlým duchem Odvárkovým. Znal téměř každé jeho hnutí, hned zvěděl, co kde hledal, a v zápětí plány Odvárkovy hatil. Dovedl to nadmíru chytře, obratně, jako když se nechumelí, nějakou záminku si už našel, a tak několik svateb mladému Odvárkovi zhatil. Tomu konečně to bylo jedno. On mnohdy ani nevěděl, že mu tatík hledá nevěstu.

Brouček ovšem mladého nehanil, ale strašil starým Odvárkou, vysvětloval jeho chování, lži a dluhy a co chtěl, toho dosáhl. Někaké taškařiny se dobrý člověk bojí, a proto také i Odvárkovi několikrát selhalo. Nemusil ovšem pospíchat s dětmi z domu, ale chtěl se ukázati — chtěl strojit svatbu.

Proto poslední dobou byl před Broučkem opatrný a přece na něho vyzrál.

Brouček viděl Odvárku vyjít jedné neděle, viděl i druhé neděle jíti se synem a poněvadž tušil, že to za nevěstou, pátral, kam to asi tentokráte Odvárkové šli.

Tentokráte se mu to však nějak nedařilo. A zvěděl teprve, kam Odvárkové chodili, až měl mladý ohlášku.

Brouček se uhodil do čela. Už věděl, jak ho Odvárka přelstil. Chodil z domova v opácnou stranu, v sousední obci se teprve

otočil a šel do Roklin, kde vdova Sádecká podlehla jeho vlivu a svolila dáti jeho synu svoji dceru a s ní i chalupu.

Rozumí se, že Brouček i zde chtěl Odvárkovi pokaziti "sousedskou" službu a spěchal do Roklin. Tentokráte přišel pozdě. Sádecká už chalupu dala upsati dceři a mladému Odvárkovi a nechtěla smlouvu rušiti.

"Kolik pak mladý Odvárka dostane?" ptal se Brouček.

"Pět set mu tatík slíbil," odpověděla Sádecká.

"Dal to upsat?"

"A nedal. Však on by nelhal, takový vážný člověk," hájila Odvárku Sádecká.

"No, vy tu jeho moudrost poznáte," zasmál se Brouček a odešel. Že špatně pochopil, nedbal. At' se aspoň mladý dobře ožení, však není po tátovi, ale starému by byl posloužil rád. Jenomže tentokrát byl Odvárka chytřejší. Řekli bychom, že se tajně Broučkovi pod vousy smál, jenomže Odvárka vousů neměl. — Prozatím stále běhal, ukazoval, co má starostí se svatbou, a vykládal, jak syna šťastně oženil.

Konečně také jednou mnoho nelhal; Chalupa Sádeckých byla sice menší, ale část výživy přece skýtala, dluhů nebylo a výplat také žádných.

Svatba mladého Odvářky nebyla hlučná, poněvadž nechtěla Sádecká nakládati, a Odvárka by byl zase rád hlučnou svatbu strojit, ale aby to Sádecká zaplatila. Pozváno tedy jen několik přátel, večer provedli prostou taneční zábavu a bylo vše odbyto.

Po svatbě se mladý Odvárka odstěhoval do Roklin. Nebyl karbaník, do hospody nechodil, ženě ani tchýni nekřivdil, jenom žádné peníze nenesl.

Nějaký čas čekali všichni, starý tam několikrát došel, ale jakmile minula lhůta, do které měl Odvárka synovi složit věno, už se v Roklinách neukázal, jako by do vody padl.

Stará Sádecká už cítila čertovinu, z počátku mlčela a potom okolkem začala:

"Frantíku, poslechni, tatínek myslím zapomněl, že ti něco slíbil."

"Což náš tatínek, ten se už jakživ naslivoval!" bestarostně odpověděl zet'.

"A co myslíš, snad by i nám nelhal?"

"Proč ne? Lhal mně, lže mamince a lhal i vám."

"Mně konečně na tom nezáleží, já mám své, ale tobě na tom musí záležet. Pracoval jsi doma dosti dlouho, ničeho neužil, tedy přece otci ty peníze nenecháš?!"

"A myslíte, že mi něco dá?" ptal se dobrácky zeť.

"Dá, vždyť slíbil. Dojdi tam."

Mladý Odvárka se tedy v neděli ustrojil a šel k otci pro peníze.

Otec ho uvítal, stále různé výklady činil a pojednou si vzpomněl, že má důležitou cestu a než se syn zmohl říci, proč přichází, otec jako rtuť se vytratil.

Mladý tedy šel domů s nepořízenou.

"Neseš?" ptala se tchyně.

"Ani jsme o věci nemluvili. Tatínek neměl kdy," vysvětloval zeť.

"Hochu, tak se mi zdá, že přece nic nedostaneš," mínila tchyně.

"Možná že ne," souhlasil zeť.

"Za týden tam dojdu já," rozhodla se mladá Odvárková.

"Dojdi," svoloval muž.

Ale ani Odvárková peněz nepřinesla. Zastala sice tchána doma, nepustila ho, a přímo řekla, proč přichází.

"Nač potřebujete peníze? Což utíkám do Ameriky? Ted' nemohu, až pustím chalupu," ošíval se tchán.

"A proč jste sliboval, lhůtu určoval?" zlobila se snacha.

"Vždyť dám něco, dám, ale později."

"Říkal jste pět set."

"Co tě vede, pět set? Bud' ráda, že jsi se dostala do řádné rodiny. Víš, hoch je hodný, vydělá. A já na vás nezapomenu," mlel Odvárka a hleděl se vytrátit.

Snacha odešla ve hněvu, slibivší tchánovi žalobu.

Přišla domů rozdurděná, a když řekla, jak pochodila, hněvala se i matka. — Mladý však byl klidný, zvláště když mu nic nevyčítaly. Věděl však, že se žalobou by nepochodily, ale nechal obě ženy bouřiti. A ty, když se uklidnily, na žalobu zapomněly.

A starý Odvárka se také žaloby neleká. Do Roklin nešel a hledal ženicha pro dceru Annu. Tato byla trochu, "božidárek", zdálo se, že se sotva vdá, ale tatík ji přece odbyl. Podobně jako syna. Sliboval

mnoho a nedal nic, a přece i Anna našla dosti řádného muže. Nebyl to sice žádný vysoustruhovaný člověk, ale jinak dobrý hospodář. Pocházel jen z baráku, ale bydlel zedníkem a za svobodna si nashromáždil hodně peněz. A ten, nejsa prozíravý, sedl na letě Odvárkovi a také se ženou nedostil nic. I přece se starý Odvárka kde mohl naparovat, jaká vydání má s dětmi, jak je dobře odbyl, výhodné živobytí obstaral. Zbývalo mu ještě tři děti. Dva synové a dcera.

Josef, jsa už déle vyučen, řemesloval doma. Co vydělal, dával otci; ten mu radil, aby si to píše, že je to jen půjčka, a hoch poslechl. S Tondou to ovšem nešlo, ten otcovi "nepůjčoval". Také Františka, která do sud sloužila, mnoho peněz otci nedávala, zvláště v poslední době se vymlouvala, že si bude pořizovat výbavu a bude se brzy vdávat. Skutečně také několikrát přišla domů, provázena statným mladým mužem o němž vždy potom starý Odvárka pěl samou chválu a už některé sousedy zval na svatbu. Zatím však se ukvapil. Po nějakém čase přišla Františka ze služby. Tu a tam proskočilo, proč?

Nápadník Františky Odvárkovy, chytrý člověk, skutečně vážně pomýšlel si Františku vzít, dal dělati nábytek s tím, že polovici zaplatí on a polovici Františka, vlastně její otec, který to nápadníkovi slíbil. Františka totiž by ze služby byla tolik nespokojena, a starý Odvárka, když se mu světil, ihned přeochoťně slíbil za Františku platiti. Když však byl nábytek hotov a Odvárka měl platiti, nevěděl o ničem. To nápadníka dohrálo, Františce dal kvinde a tato odešla z lítosti ze služby.

Ostatně přišla včas. Matka počala churavěti, bylo potřebí ženské ruky, a tak musila Františka matku zastávat.

Za několik týdnů Odvárková zemřela. Odvárka zaběhl do Raiffeisenky, vydlužil si na pohřeb a ten dosti slušný ženě vystrojil.

Úmrtím Odvárkové se v domácnosti mnoho nezměnilo. Děti odrostlé mnoho netruchlily a Odvárka, který mimo sebe neměl rád nikoho, také rychle zapomněl.

Přece však Odvárkovi bylo za nějaký čas po úmrtí ženy horko. Odvárková byla totiž poloviční zápisnicí, před svou smrtí

učinila dětem malé podíly a děti Františka a Anna — sotva byla pozůstalost projednána, žádaly peníze. Starý se sice všelijak vykrucoval, ale tentokráte musil platit. Vypůjčil si zase. Nyní aspoň mohl říkati, že skutečně dal dětem "pomoc". Oženil dvě děti, staral se o třetího, Josefa.

I tomuto našel holku. Také byla vdova s dcerou, rády řemeslníka uvítaly, a zvláště, když otec slíbil pomoc.

Vdova Reslová však ke smlouvě zavolala dva svědky, a ač Odvárka úpis nedal, přece ona chalupu dceři pustila — na polovici s Josefem. A když uplynula doba, kdy starý Odvárka slíbil peníze dáti, došla k němu. A když viděla, že to nebere vážně, zalovala, a Odvárka musel platit.

Nasmáli se mu dosti, a také mu přáli, že jednou jeho řeč mu nedopadla.

III.

Tak hospodařil Odvárka s dcerou a synem Antonínem. Tento v létě chodil zedničit, v pilné práci polní zůstal nějaký čas doma a potom šel opět do práce, kde byl dokud neuhodily mrazy. Pokud byl v práci, měl peněz dost, ale když byla zima a on brousil s otcem granáty, bylo hůře. Tu obyčejně v neděli byl bez krejcaru a chtěl-li jíti, mezi hochy, buď si dlužil, nebo nějak tchořoval. Vlastně u Odvárek tchořovali všichni. Otec prodával plodiny, aby nevěděla dcera, dcera prodávala, aby nevěděl otec, a Tonda prodával, aby nevěděli oba.

Dětem nebylo se co diviti. Otec jim peněz nedal a ony přece také měly nějaké potřeby. Františka také, jak řečeno, nebyla jako už odbytí její sourozenci, byla lépe vyvinutá, chytřejší, léta utíkala, byla by se ráda vdala a proto často hledala zábavy, do nichž bylo potřeba se ustrojiti.

Otec sice hledal ženicha pro Františku, sliboval, že jí pustí chalupu, ale nikdo nešel. O Františce se pravilo, že je líná, hubatá, škodila jí dřívější známost, a potom kdo znal starého Odváru, nestál oň jako o výměníka. Konečně se na Františku přece štěstí usmálo. — V Čepíně byla zábava. Do zábavy přišli dva junáci z daleké osady. Jeden zde měl lásku, druhý přišel s

ním. A ten druhý byl chlapík jako malovaný. Byl stár asi osmadvacet roků, neveliký, štíhlý, s pěkným knírkem pod nosem a tanečník výborný. Měl se nějak nápadně k Františce Odvárkové a než uplynula půlnoc, byla známost hotova. Františka byla celá blažená, že získala tak pěkného junáka, a zářila, když ji vyprovázela od zábavy k domovu.

Ve vsi se vědělo, že nápadník Františky je krejčím, a když přišel asi dvakrát, zvědělo se také, že je — ženat. Prozradil to naň kamarád, který pověděl i to, že krejčí je fláma a že od něho žena utekla.

Rozumí se, že Františka měla z toho kus ostudy a dlouhý čas nešla z domu.

Krejčí ovšem poznal, když opět přišel, že je zle, utekl a vícekrát sem nešel.

Časem to ovšem umlklo, tu a tam někdo o Františku zavadil, ale brzo přestal.

Přišel masopust. V Čepíně se objevil sadař Richter ze sousední osady s nějakým, asi pětaticetiletým mužem, zašli do hostince, kde Richter pověděl, proč jdou.

"Chci tady oženit tuhle Honejska. Je vdovcem, má osm set zlatých a jednu malou holku. Je to dobrý člověk, jenom že by se sám neoženil. Je tu přece několik děvčat tak starších, co říkáte, pane hostinský?" dotazoval se Richter.

Hostinský hned uváděl, která by se pro Honejska hodila. Honejska skutečně se zdál člověk tichý, mírný a hostinský soudil, že by se s ním žena mohla míti dobře. Pověděl o dvou starších dívkách.

Richter zašel s Honejskem do jednoho místa. Tam byli odbytí. Šli do druhého. Přišli ke vdově Čilové, která měla dvě dcery "domácího chování".

Když Čilová zvěděla, proč Richter s Honejskem přichází, řekla:

"Ale naše holky se vdávati nechtějí. Jděte k sousedovi Odvárkovi. Fanka by se hodila pro Honejska."

A Richter šel se ženichem k Odvárkovým. Richter se znal s Odvárkou dobře, počali sousedský rozhovor, až zabočili na účel návštěvy.

"Víte, Odvárko, já mívám v Leskovci koupenný sad. Měl jsem několikrát i od Honejska, jemuž v loni zemřela žena. Po-

nevědž sám nemohl hospodařiti, chalupu prodal a teď by se rád někam přiznal. Ví, že je to hodný člověk a tak jdeme k vám. Máte dceru, neudělala by zle, kdyby si Honejska vzala. Co říkáte?"

Odvárka byl ochoten, Františka se sice upejpala, poněvadž Honejsek jevil málo života, ale konečně ani ona neodporovala. A tak po delší rozmluvě bylo ujednáno, že si Františka Honejska vezme. Odvárka jim pustí za 2300 zlatých chalupu, bude s nimi ke stolu, anebo mu budou dávat tři koruny týdně. Zítra ve městě napíší smlouvu a příští neděli že budou ohlášky.

Věc byla skutečně tak provedena.—Druhý den sepsali u notáře smlouvu, Honejsek koupí sobě i nevěstě na šaty, švakrovi Tondovi košili, tchánovi košili a nějaké potraviny do domácnosti.

Příští neděli měla Františka s Honejskem ohlášky. Po ohláškách přišel Honejsek k Odvárkovům, bílil tam zdi, omítal síň, neboť byl vyučen zedníkem, a připravoval domek ku svatbě.

Příští neděli byl v Čepíně hasičský ples. Honejsek s Františkou šli do plesu, ale bylo to pro Honejska neštěstím. — Jako když ho zavolá, objevil se zde krejčí, dřívější nápadník Františky, provedl ji, a jak tento člověk jinak tančil než neohraňovaný Honejsek, a jak jinak uměl mluvit. Hned by s ním byla — vzdor tomu, že by se nemohli dáti oddati, napadlo ji. A když přirovnala šviháckou postavu krejčího s upracovaným tělem Honejska, pojala ji k tomuto taková nechut', že s ním ani mluvit nechtěla. Honejsek, nejša zvyklý dlouho v taneční zábavě býti, po půlnoci pobízel Františku domů.

Marně. Dokud neodešel krejčí, nešla. A ráno prohlásila k Honejskovi, že se nebude vdávat a že vše ruší a ohlášky zastaví.

Marně Honejsek prosil, marně sliboval. A když i Odvárka postavil se na stranu dceřinu, Honejsek smutně odešel. Františka pak šla skutečně na faru a třetí ohlášku už neměla.

Rozneslo se brzo, že se svatby u Odvárků sešlo a lidé soudili, že Honejsek bude žalovat a Odvárka že poplatí.

Honejsek přišel do hostince a netajil se, že Odvárku žaloval.

"Dal jsem na kolky, od psaní smlouvy koupil jsem Františku na šaty, na blůzu mužům košile, kupoval jsem potraviny a stodvacet zlatých jsem jim půjčil," vykládal.

"A máte na to svědky?" ptal se hostinský Honejska.

"To nemám."

"Saprlot, to je třeba chyba. No, snad vám to vrátí," těšil Honejska hostinský.

Přišel soud. Odvárkovi se přiznali k koupeným oblekům, ale zapírali půjčku. Honejsek chtěl, ať tedy odpřisáhnou, že jim nic nepůjčil.

Odpřisáhli a Honejsek byl odsouzen k placení útrat. Když podepisoval protokol, dal se do pláče, ale na slovo se nezmohl.

Když vyšel ze soudní síně na náměstí, naběhl na hostinského z Čepína, který byl ve městě s povozem.

"Tak se svezte," pobízel známého hostinský.

"Svezu. Okradli mne, vše zapřeli a ještě mám dvacet zlatých soudních útrat. Ty jsem měl drahý byt tam u vás," řekl smutně Honejsek.

"To bych byl od nich přece nečekal," vážně řekl hostinský.

Když přijeli do Čepína a Honejsek několika sousedům vyprávěl, jak pochodil, ozvala se proti Odvárkovům skutečná nevěle.

"Tohle už je přímé zlodějství. Je to ale dědek! Být já na vašem místě, krk bych mu zakroutil," velice zlobil se soused Čípek.

"Ještě by mě zavřeli," řekl Honejsek a dal se do pláče.

Sousedům ho bylo líto, ale pomoci mu nemohli. Za několikerého spatření poznali, že Honejsek je skutečně člověk dobrý, a také to potvrzoval každý, s kým se někdo z rodiště Honejskova sešel.

"To děvče bude jednou litovat," soudil sousedé, když Honejsek odešel.

"A starý Odvárka také. On se jednou přece spálí," minil hostinský.

"Tohle se mu podařilo. Se stovkou pochází nějaký čas k Hádkové," smál se jiný.

"Dědek, proč se tedy s Hádkovou netní?"

"Měl by si ji vzít, ta by s ním zatočila. Ale babka je chytrá. Na krk si ho vázal přece nechce."

Bylo po svatbě a za nějaký čas i po řeči.

IV.

Uplnul rok. Do Čepína přišel nový soused Podobský. Vlastně z Čepína pocházel. Oženil se však hodně daleko, měl chalupu, za nějaký čas ji prodal a když byl v Čepíně do nájmu domek a kus pole najal, opět se přistěhoval do rodné vsi. A sotva se ohrál, už se proneslo, že Františka Odvárková se bude co nejdříve vdávat.

Byl opět masopust. To Podobský přivedl Františce ženicha. Ani ho mnohý neviděl, ale slyšelo se, že už mají ruku v rukávě. A byla. Podobský přivedl ženicha a na ráz bylo vše ujednáno. Ženich se Františce líbil. Byl o pět roků mladší než ona, téměř hoch, ale živý jako jiskra. Přišel s otcem a druhý den šli psát smlouvu. Starý Odvárka pustil chalupu za dva tisíce, řekl že kromě dluhů knihovních jiných není, daně že má v pořádku, udělal si výměnek, jako když "pouštěl" Honejskovi a příští neděli byly ohlásky. Tu a tam, kdo nového nápadníka, Marka, spatřil, soudil, že to je nějaké kvítko, ale více žádný nevěděl. Tentokrátě však Františka vytrvala.

Byla svatba, byla zábava, a Marek se nechal vidět. Pivo téměř rozléval, luskal prsty a netajil se, že je zkušený světa. Bylo mu čtyřiatdvacet roků, s každým, ať mu byl roveň stářím či nic, si hned tykal, vyprávěl, co zkusil a co umí.

"Umím všechno. Umím německy, maďarsky, hrát u muziky, hrát karty a vůbec, co se ve světě provozuje. Když mi bylo jedenáct roků, utekl jsem z domu, zase mě tam dovedli, ve čtrnácti letech jsem utekl opět. Na sedmnácti letech dal jsem se odvésti na vojnu, byl jsem tři roky v Uhrách a užil jsem dost."

Pověděl, luskl prsty a křikl na hudebníky, ať hrajou.

"S tímhle člověkem bude Odvárkovi veselo," smáli se sousedé. "Jestli ho nikdo neprožene, tenhle ho prožene."

A pane, prohnal.

Málo se Marek držel doma. Každý den byl v hospodě, byla-li společnost, hned si sehrál, vždy prohrál, poněvadž byl vášnivý hráč, a již první týden po svatbě ženě natloukl.

Ochotní lidé pověděli mu všechny kousky starého Odvárky a Marek řekl:

"Toho já zkrotím."

Pojednou počali Marka docházet upomínat dlužníci.

"A co ty, starý lotře, jsi mi lhal, že nemáš více dluhu, než co je vtěleno?" osopil se Marek na tchána a chopil ho za krk. "Mluv, co máš dluhů?"

A Odvárka, celý zsinálý, prosil, aby ho zeť pustil, že všechno poví.

A pověděl hodně. Přes šest set zlatých zapřel.

"Ty já platit nebudu," prohlásil Marek. "Vy jste to donosil Hádkové, vid'te. Okradl jste děti a teď ještě cizí lidi."

Františka chtěla něco na obranu otce říci.

"Ty mlč! Já nejsem Honejsek a takových starých děvek jsem já měl více. Nelíbí-li se ti to, táhni. Beztoho s vámi nebudu a odejdu od vás a vezmu si sebou tuhle Tondou. Ten je jediný z vás člověk. Bando!"

Skutečně s Tondou se měli Marek rádi a také spolu do hospody chodili, vždyť byli i jmenovci.

Dlužníci zatím zmírali strachy. Vědělo se, že je chtěl starý Odvárka ošidit, poněvadž před krátkou dobou si více peněz vypůjčil, tyto nikomu nedal, ale těšili se, že půjde smlouvu zrušit. Ale když nahlédli do knih, poznali, že je zle.

Marek totiž převedl na sebe Odvárkovu chalupu prostou koupí a proti té nedalo se nic rušiti.

Za krátko však byli upokojeni. Přišel Markův otec a všechny dluhy zaplatil. V hostinci pak řekl:

"Víte, pane hostinský, on náš Tonda je divoch. Mějte s ním trpělivost."

Že je mladý Marek divoch, to už hostinský věděl a zkusil s ním dosti.

Starý Odvárka nešel z domu ani na krok. Zakázal mu to zeť.

"Vy jste lump, to vím. Ale řeknu vám: hlídat vás nebudu. Ztratí-li se mi něco, nebo uslyším-li, že jste byl u Hádkové, zakroutím vám krk. Že mám národu ošklivou, to víte."

No, že tohle na něj přijde, starý Odvárka netušil. On vždy vypletl se ze všeho

a ted'! Litoval, že se nedržel Honejska. Slyšel, že je také ženat, žena že si ho váží a jím si mohl Odvárka vládnouti dle libosti. A ted' musí se trástí a trpěti.

Marek jednou šel ke starostovi. — Zde mu řekli, že jsou přírážky z jejich chalupy platit za tři roky.

"Já je zaplatím, ale až za týden," řekl Marek. A soptě hněvem, šel do hospody — kde na zlost pil a netajil se, proč pije. "Ale počkej!" chystal se.

Nějak se to doneslo k Odvárkovi a když přišel Marek domů, ptal se po tchánovi. Žena mlčela a Tonda také. Marek hledal. Spatřil tchána skrčeného pod kamenářským strojem.

"Polez ven," křičel Marek.

Odvárka nic, ani nedutal.

"Tak že nepolezeš?" a ryc! Stroj byl vzhůru dnem a Odvárka odkryt.

"Ted' klekneš a budeš povídat, kam jsi zalumpal všechny peníze. Nebo uhodila tvá hodina!"

Odvárka klekl, ale prosil, aby mu zet' neubližoval. Ten do něho kopl a jal se třískati nábytek. Všichni utekli ze světnice.

"Bando nekalá, já vás neučím!" zuřil Marek.

Srovnal doprostřed světnice nábytek a zavolal:

"A ted' to pojd'te uklidit, nebo uvidíte!"

Přišla žena, za ní se přisouval otec. Marek ulehl na postel a díval se, jak oba uklízejí střepy, a jizlivě se chechtal.

Rozumí se, že řádění Markovo tajno nezůstalo, a každý to Odvárkovi přál, když ne za jiného, tož za Honejska, na němž se tak prohřešili.

Jenom že však toto vzalo rychlý konec. Marek byl člověk prehlý, karbaník, světák a vzdor tomu, že jej otec chtěl udržeti, všemožně jej podporoval, přece bylo vše marné. Dluhy za chvíli rostly, poněvadž Marek hodně propil, a ještě více prohrál. Počal se dlužiti, aby otec nevěděl. Nemohla se však peněz jen tak dodělati, musil si je

dát vtělit a tu zase vadil výměnek starého Odvárky.

"Musíte se mnou do města. Postoupit výměnek, abych si mohl vypůjčiti peníze," řekl jednou Marek Odvárkovi.

A tchán ze strachu šel a výměnek postoupil. Ale nezadržel tím zetě, nýbrž uškodil pouze sobě.

Marek za dva roky chalupu prolumpal, ta byla prodána v dražbě, kde ji koupil soused Brouček, dávno na tuto příležitost čekající.

Ještě před dražbou zmizel Marek z Čepína, nestaraje se o ženu, ani o tchána. Ani švakra Tonda sebou nevzal.

A brzo za ním stěhoval se z chalupy starý Odvárka, Františka i Tonda.

Františka, nemajíc ruce svázané dítětem, šla do továrny, Tonda k bratrovi a Odvárka? Ten neměl kam. Měl sice několik dětí, snad by některý syn nebo dcera jej byli přijali, ale tomu se zase vzpírala druhá strana.

Odvárka šel tedy ke starostovi, prose aby mu obec dala podporu. Přišel o výměnek, k práci byl starý, poslední síly mu zničil zet' Marek a tak mu jiného nezbyvalo. Malou podporu dostal, ale ta mu na živobytí nestačila.

Chtěj nechtěj, zaklepal u cizích dveří — počal se živit žebratou. Tajně mu tu a tam některé z dětí nějaký halěr dalo, ale to vše bylo málo. Tloukl se tak až do smrti, která ho dosti brzo vysvobodila z trápení.

Snad pozdě poznal, že trest přišel za jeho chování a zvláště za to jeho svědectví proti Honejskovi a za ty nepoctivě nabyté peníze jež mu nepřinesly požehnání.

Kde žije Marek, neví se, a neví o něm ani jeho žena, která také žije dosti smutný život. Snad se Marek, až se vybouří, vrátí, snad také někde zahyne, podle svého života. Drsný je někdy život člověka, drsným si také někdy člověk život sám učiní.

Přepočítal se

HUMORESKA.

NAPSAL J. B. STREJČEK.

Josefa Počítala, v jeho starostaromládeneckém a staromodně zařízeném bytě právě odbily hodiny devátou. "Přednosta domácnosti" pan Josef vstal a zatáhl za šňůrku u hodin, které ihned spustily známou a před lety velice oblíbenou národní písničku: "Až já budu zahradníkem, salátu ti dám..." Chvilí poslouchal pln uspokojení a pak zasedl za stůl bílým ubrusem prostřený k snídani. Ale dnes ani tato písnička nedovedla rozveselit starého mládence, který po špatně ztrávené noci zapomněl i na kanára. Teprve když se "Žolí" ozval svým obvyklým "tík, tík!" vstal pan oficiál Počítal a zastrčil opeřenci kousek cukru mezi drátky klece. A opět mlčky zasedl za stůl, ale chmura s čela nezmizela. Takový byl už náš hrdina — dobrák tělem i duší, až na to, že měl někdy své vrtochy jako každý starý mládenec. A přece do kmetství mu scházela ještě řada let; byl osmačtyřicátníkem, ale ne z těch, kteří stáli na barikádách, poněvadž v onom bouřlivém roce nebyl ještě na světě. Ale přece hlava mu už trochu šedivěla v předzvěsti toho, že její majitel bude brzy vidět Abrahama.

Pan oficiál Počítal si nalil do malovaného koflíku z konvice trochu černé kávy, něco málo ji osladil a hned na to doléval mlékem z menší konvičky. Pojednou jako by jej ze židle vymrštil, vstal a zavolal do kuchyně: "Marie, slyšíte? Pojd'te sem hezky rychle! To je zas pěkné nadělení!"

Sotva zazněl jeho zvučný a hněvivý hlas,

dveře do pokoje se otevřely a jimi vstoupila hospodyně pana oficiála v bílé zástěrce a s čepečkem na hlavě, bílým jako sníh. Byla asi o osm let mladší než její "službodárce", ale přívětivá a čilá.

"Co se stalo, prosím?" zeptala se vlídně, ale přece jaksi ulekaně.

"Co se stalo? Podívejte se do konvičky, je tam zase moucha a koupá se ve smetaně. Kozel aby to všechno vzal!"

Hospodyně vzala malou lžičku a začala smetanu prohlížet, ale kde nic, tu nic... "Ale já žádné mouchy nevidím!" řekla po chvíli a zadívala se na pana oficiála, který stál u okna a bubnoval prstem na jednu ze skleněných tabulek.

"Vy nic nevidíte? Hm tak jste slepá! Když řeknu, že je v mléce moucha, tak je tam moucha, anebo docela ještě něco horšího!" řekl zlostně.

"Ale prosím, to jste se snad zmýlil, pane oficiále..." odvětila Marie tiše.

"Já se mýlím? Děláte si ze mne blázný?"

"Ale ne, nedělám..."

"Tak už nemluvte a přineste smetanu jinou, ke všem všudy a nezlobte člověka hned po ránu. Protivo..."

"Co, já že jsem protiva? To si nedám líbit..."

"A já se také zlobit nedám! Ničeho si nevšímáte a ještě byste chtěla odmítovat a mně těch několik dní mé dovolené ztrpčovat?!" zlobil se pan oficiál a dodal své obvyklé: "Pamatujte si, Marie, bude-li se to opakovat, jsem nucen dát vám výpověď!"

"Ale toho není potřeba!" odvětila hospodyně, zarudlá v obličeji a se slzami v očích. "Půjdu sama a věc bude krátce odbyta. Už jste mi snad stokrát dal výpověď, a vždy, když jsem se už chystala jít, sám jste naposled prosil: "Jen zůstaňte, Marie, a nedělejte hlouposti!" Ale jednou k tomu dojde přece. Trápit a soužit se bez příčiny nedám!"

Poslední slova pronesla už v kuchyni, kde smetanu jednoduše přelila do jiné konvice a postavila ji na stůl, tiše sice, ale přece jaksi hněvivě. Pan oficiál už nemluvil. Zvolna zapadl do empirového křesla za stolem a dal se do snídane. Ač před chvílí huboval, chutnalo mu znamenitě, neboť vypil celé dva koflíky kávy. Jen dojedl ještě rohlíček a už si zapálil doutník a dal se do čtení novin. Leč sotva je vzal do ruky, padl jeho zrak na jednu z rubrik, kde pod titulem: "Vyhláška", stálo černé na bílém: "V příčině dědictví vybízí se Marie Kratochvílová, rozená z Modré Lhotky u Krušova, dcera domkáře, čtyřicet roků stará, aby se se přihlásila do dne a do roka u nížepsaného a přinesla s sebou potřebné písemné doklady. Antonín Kostlivý, notář, Praha..."

Pan oficiál už nedočel. Hrklo to v něm jako před chvílí v hodinách, když dohrály písničku "Až já budu zahradníkem, salátu ti dám".

"Marie Kratochvílová z Modré Lhotky..." opakoval si pan oficiál pro sebe. "Vždyť to je má hospodyně. A bude dědit... Ne, to snad není ani možné... Leč přece... Ano, pokud se pamatuji, je skutečně z Modré Lhotky a dcera domkářova... Čtyřicet let jí může být, nu třeba se jen podívat."

Pan Počítal otevřel u starého psacího stolu jednu ze zásuvek a probral se v sežloutlých papírech. "Ano, tu je to, všechno se shoduje na vlas," myslil už jen a ještě se ohlédl, není-li Marie v pokoji. "Podívejme se, ta udělala trefu! Bude dědit, snad tisíce! A pak se vdá a mne nechá na holičkách. Kde vezmu novou hospodyně, spolehlivou a pořádnou? Napálím se, napálím! To vidím už napřed. Ale což, abych se sám ucházel o její ruku? Ovšem, musil bych si pospíšet, dříve než se doví, že je dědičkou... Hlava mi už šediví... Až se roznese, že má

peníze, přihlásí se celá řada ženichů, a tonačejších... Než ne, to přece nemůžu být... A mně by se peníze hodily... Za dva roky bych šel do pense, odpočinul bych si... Pravda, neměl bych pensi celou, ale když by se úroky z kapitálu přidaly, šlo by to..."

Pan oficiál byl jako na trn. Rychle svlekl župan a s hlavy shodil fez, ve kterém se ve své domácnosti vždy cítil jako turecký paša, a rychle si oblékl černý kapát. Vzáhl a klobouk a již pádil z domova. Prot svému obyčeji pootevřel dveře kuchyně a zvolal: "Marie, s Bohem! V poledne jsem doma u oběda! Mějte se zatím dobře!"

Hospodyně pana oficiála byla nad těmito slovy přímo v údivení. "Co se to jen s pánem stalo?" myslila si. "Taková změna! Před chvílí huboval a pro nic za nic mně plísnil a nyní tak vlídně odchází s nejzdravějším pozdravem. Skoro bych řekla, že se zbláznil, kdybych neznala jeho rozmary... Inu, starý mládenec! Je jako to po čase. Chvilí bouřka, chvilí déšť a zase jasno a slunce. Ostatně nemá zlé srdce a kdyby se tak často nezlobil, věru že by byl docela příjemným mužem..." Tak uvažovala a zjasnila obličej a po malé chvíli jí oschly slzy...

Zatím pan oficiál Počítal už dávno byl před domem a ocitnuv se na ulici kul pln vzrušení své plány dále. "Jen kdyby věděl jistotu, kolik asi tisíc Marie zdědí!" táhlo mu dále hlavou pásmo myšlenek. "Leč není možno zjistit to? Ach ovšem! Stačí jen se pozeptat u notáře, který bydlí nedaleko... A vskutku ihned zrychlil krok a pospíchal v tu stranu města. V malé půlhodině již zaklepal na dveře a vešel do notářovy kanceláře.

"Přejete si?" uvítal jej starý pán se skřípcem na nose a pěrem za uchem.

"Ráčíte býti pan notář?" zeptal se náš hrdina.

"Ano, tak jest."

"Ten prosím, který dnešní vyhláškou hledá jakousi Marii Kratochvílovou, 40 let starou, dceru domkáře v Modré Lhotce v příčině dědictví?"

"Ano, tak jsem to sám uveřejnil. Znáte snad tuto dědičku?"

"Možná, že bych ji našel..."

"Ale pane, děláte si blázný? Když nic nevíte..."

"A to prosím ne," obrátil hned starý mládenec a dodal: "Vím netoliko o ní, ale přicházím i jak její zástupce. Proto bych prosil o bližší zprávu."

"Ale, drahý pane, nevím opravdu, kdo jste..."

"Já? Což jsem neřekl, že jsem zástupcem slečny Marie Kratochvilovy z Modré Lhotky, která se sama nemůže osobně dostavit? Chcete-li vědět můj charakter, jsem berní oficiál Josef Počítal a tuto je má visitka."

Když notář zaslech slovo "oficiál", stal se vlídnějším. "Račte se posadit," prohodil už mírným hlasem, "hned ta akta najdu. Ano, tuto jsou! Slečna Marie Kratochvilová měla v Brazílii strýce, který tam před časem umřel, učiniv jím před svou smrtí universální dědičkou. Dědictví není veliké."

"Není? Ach škoda! Co asi, prosím, obnáší okrouhle?"

"Okrouhle? Čtyřicet tisíc dolarů," pravil klidně notář a zavřel akta. Za to pan oficiál měl oči na vrchu hlavy. "Čtyřicet tisíc amerických dolarů! To je suma a ne maličkost! Děkuji uctivě zatím, pane notáři, a za čtrnáct dní se uvidíme opět. Přijdu s dědičkou, ta vše vyrovná..."

"Vždyť je dobře! Bud'te s Bohem, pane! Poručím se vám..."

"Já také! Má služba," děkoval pan Počítal a už byl na schodech. "Výborně!" řekl si venku, "a teď, Josefe, dej pozor, aby ti holubička neutekla, sic by bylo po pečince. S Marií to nějak už musí navléknout, ale opatrně, a to ještě teď. Než jak začít? Ráno jsem ji vypeskoval až plakala, a to pro nic za nic. Ó já bloud! Leč konečně to nic není a vše zas napravím. Špatný forman, který se na malém místečku nedovede s fúrou obrátit. Ano, půjde to, půjde, musí..." mluvil sám s sebou a pomalu pln myšlenek vracel se k domovu. Když vešel do svého pokoje, měl na stole už prostřeno a dobrá hospodyně pana oficiála přinesla i oběd. Podívala se na něho a podívala se nemálo, když viděla, že její službodárce je opět v růžové náladě.

"Ještě se hněváte, Marie?" začal skoro

lítostivým hlasem svůj nastudovaný rozovor.

"Ale ne, kdo by se hněval! Leč přece... Je mi to líto, že mne, pane, tak podceňujete. Věřte mi, že mám vždy nejlepší vůli."

"Vím to, Marie, a proto mi už odpust'te."

"Už se stalo. Přeji dobré chutnání!" řekla a odešla do kuchyně nabírajíc znovu slzy.

Pan oficiál Počítal se dal do jídla a jedl téměř hltavě, aby byl brzy hotov a svůj plán nezapomněl. Po obědě navázal znova rozmluvu: "Děkuji vám, milá Marie, vše bylo přímo výtečné!"

"To mne těší."

"Vidíte, a já vám tak často křivdil... Nu napravím to. Ovšem stojí-li člověk ve světě sám jako kůl v plotě, mívá často špatné rozmary. Mimo to mne trápí stále i starost o vás, Márinko..."

"O mne? Žertujete?"

"Ani za mák. Často si totiž myslím, až jsem zdrav, co byste si počala, kdybych umřel... Kdybyste byla mou chotí, dostala byste slušnou pensí, ale takhle by to bylo zlé. Peněz nemám. Nu neplačte, já také nepláči... Ostatně znám východiško. Jste sirotek, staňte se mou ženou, chcete-li totiž..."

"Ale, pane oficiále, netropte žertů... Jsem počestná dívka..."

"A proto budete i počestnou manželkou. Rcete jen slovo a svatba může být za čtrnáct dní."

"Ne, ne! Žertujete!"

"Na mou čest, mluvím vážně."

"Nejsem už mladá."

"Já také ne."

"Nuž, musí-li to být, ano."

"Má zlatá Marie!..."

Za čtrnáct dní slavil pan Počítal skutečně svatbu se svou hospodyní. Kde kdo jej chválil, že učinil chudou dívku šťastnou, ač mohl dostat ženu s věnem. I oficiál sám byl spokojen a jen se usmíval. Rozumí se samo sebou, že hned po svatbě spěchal k notáři se svou chotí, které o dědictví dosud neřekl ani zbla. Těšil se, jak ji překvapí, ani se té chvíle nemohl dočkat. Notář jej uvítal opět mrzutě jako po prvé.

"Přejete si?" zabručel.

"Zde vám, pane notáři, vedu dědičku po Janu Kratochvilovi, plantážníku v Brazílii, Marii Kratochvilovou, čtyřicet let starou dceru po domkáři v Modré Lhotce, která právě změnila svoje jméno a stala se zákonným sňatkem Marií Počítalovou a mou legitimní ženou..."

"Těší mne. Gratuluji, ale dědictví už je pryč. Přihlásila se pravá dědička a také listinami své příbuzenství náležitě prokázala..."

"Ženo, slyšíš? Já se zblázním! Ty ses přece jmenovala Marie Kratochvilová z Modré Lhotky!"

"Ano, tak jest, ale žádného strýčka jsem v Americe neměla. To byla asi moje sestřenice. Ano, pamatuji se..."

"Ó světě ošemetný, rozboř se! A já hlupák tohle provedl! Oženil jsem se..."

"Ach, nyní to pochopuji. Vzal sis mne pro peníze, k vůli dědictví. A já bloud myslila, že z lásky. Oklamal jsi mne, nevěrníku!"

"Ženo, nehraj mně hned po svatbě! Dám ti výpověď na hodinu!"

"Mně? To už teď neplatí! Nejsem víc tvou hospodyní, ale rádnou manželkou a ty's můj navždy..."

Tento rozhovor vedli už na ulici a pan oficiál se pozvolna tišil. Bylo mu líto čtyřiceti tisíc dolarů, ale co naplat! Uspoří zas na službě, neboť své choti přece nebude platit. Marie je šetrná, nerozhazuje, neparádí se... Nu, nic neztratil... Že se za svůj kousek styděl, snažil se být k Marii laskavým a ona splácela jeho lásku vděčně.

"Vidíš, Počítale," řekla mu druhého dne, "pře počítal jsi se s mým dědictvím, ale přece sis nevzal docela chudou. Šetřila jsem, schovávala pilně každý groš a něco jsem vyhrála v loterii... Mám deset tisíc a to v staré měně. Zde je knížka, mužíčku."

Pan oficiál se zastyděl. Nyní viděl, že jej Marie miluje a ta láska nalezla i v jeho srdci ozvěnu. "Ne, Marie, nechci těch peněz ani vidět. Ty mi dostačíš, jsi poklad!" pravil pohnutě, Bůh nám dej štěstí a zdraví!"

"Ano, dej to Bůh, Josefe!" opakovala ona a pohlédla k nebi. A nebe tu prosbu vyslyšelo. Oba byli šťastni a žili spokojeně i bez čtyřiceti tisíc dolarů.

SVÜDNÉ KVĚTY

"Tanec," dí nevinný hoch, dívka,
"je příjemnou jen rozkoší;
zde ruka ruku něžně stiská,
hoch s dívkou svižně poskočí."

"Tanec," dí v odvet' otec, matka,
je první cestou k poklesku;
tot' jedovatá zmiže hladká —
je mračnem, dštícím po blesku!"

"Láska," dí dívka jemnocitná,
"jest milostností jedinou;
jest pramenitá voda pitná,
jest květem, růží nevinnou!"

"Láska?" dí zkušený muž, žena,
"je zkázonosnou lavinou;
povrchně květy obložena,
však uvnitř kalnou bažinou."

"Vino, tot' zdroj nové síly,"
dí mladík, plný zápalu —
"to novou krev nám vlévá v žíly,
je drahokamem v obalu."

"Vino," dí alkoholík mračně,
"je krůpěj jedu v poháru,
než působiti v tobě začne,
již na cestě jsi ku zmaru."

"Kostky," dí mladík nezkušený,
"jsou ostrovtipnou zábavou,
napraví rozmar pokažený,
uklidní duši bolavou."

"Kostky a karty? Setba hříchu,"
dí Církev svatá, moudrá máť —
vůně a zápach — poznám v čichu,
hřích — žel — až po ovoci znát."

Marie Nováková.

Dceřino přání

Nebušíně se konal pohřeb. Bylo to v neděli odpoledne, počasí bylo příznivé, a proto bylo účastenství při pohřbu četné, tím spíše, že pohřeb byl přímo nádherný.

Kněz vykonal poslední obřady nad rakví u hrobky, do níž pak byla spuštěna kovová rakev. V čele hrobky byl pěkný pomník v podobě kapličky a na něm byl vryt zlatými písmeny nápis: Hrobka rodiny Strážkovy.

Lidé se pomalu rozcházel. Někteří zašli ještě ke hrobům svých příbuzných, aby se pomodlili. U hrobky zůstalo jenom několik osob. Rodiče, oplakávající svou dceru, kterou právě pochovali, a nejbližší příbuzní. Stržík, zámožný hospodář, asi padesátník, jeho manželka, o několik málo let mladší, jejich syn Prokop, pak stařenka více než šedesátiletá, prostě oděná; poněkud opodál stál muž asi pětaticetiletý a s ním dívka asi dvacetiletá a dva manželé. Ti čekali na babičku.

"S Pánem Bohem, děvče zlatá," řekla stařenka třesoucím se hlasem a stírajíc si slzy poznamenala ještě křížem náhrobní kámen. "S Pánem Bohem!" řekla i k příbuzným a kráčela ke hřbitovním vratům. Onen muž s dívkou a ti manželé šli hned za ní.

"Co je platno všechno bohatství, vid'te, babičko," řekl muž, když se vraceli ke vsi. "Smrt si nevybírám, nehledí na bohatství a bere napořád. Škoda tak mladého života."

"Ba právě," přisvědčovala stařenka; "už ke mně nebude přicházet, chudinka dobrá."

"Ještě máte mne, babičko," řekla dívka

laskavě a přistoupivši k stařence vzala ji pod paži, aby ji vedla.

"Já vím, že ty mne neopustíš, Baruško," odvětila babička, v slzách se usmívajíc; "však by se mi teď teprve stýskalo, kdybych neměla tebe." A přitiskla její ruku pod paži k sobě.

Byl to podivný poměr mezi těmi příbuznými. Nikdo by byl neřekl, že ta chudě oděná, skromná stařenka je statkářova sestra. Babička si své příbuzenstvo skoro znepřátelila už dávno před lety. A co bylo toho příčinou?

Byla nejstarší z dětí. Dvě, které po ní následovaly, zemřely. Pak se narodili ještě dva chlapci. Když jim matka zemřela, bylo Kačence dvacet let. Jeden chlapec byl dvanactiletý, druhý teprve osmiletý.

V jejich statku pracoval mnoho let domkář Vozil se ženou. Měli chlapce Vojtěcha, který s nimi často přicházel. Když přišel ze školy, obyčejně zaběhl do statku a s Kačenkou si hrával; stal se jejím milým společníkem. A jejich přátelství potrvало, i když oba odrostli.

Stržík na druhý sňatek nepomýšlel. Kačenka byla svědomitou a spolehlivou hospodyní a s jednou děvčátkou dobře všecku práci zastala. Vozilův Vojtěch se zatím vyučil tesařskému řemeslu.

Ale pak se stalo něco, čeho se Stržík nenadál. Zmínil se jednou dceři, že by se měla provdati. On že sice by ještě hospodařil, na výměnek že by nešel, ale mladší síly že je přece v tak velkém hospodářství potřeba. A hned jí také pověděl, že se o ni chce

ucházet synek z nedaleké obce, také z velkého statku a ze řádné rodiny. Ale Kačenka mu odpovíděla, že má ráda Vozilovic Vojtěcha a jiného že si nevezme.

Stržíka dceřina odpověď tak překvapila, že nemohl chvíli úžasem ani promluvit.

"Dítě, pozbyla jsi rozumu?" řekl, když se uklidnil. Tesařského tovaryše by sis vzala? Toho bys chtěla přivést do takového statku? Snad to nemyslíš vážně?"

"Myslím, tatínku. Vojtěch je hodný hoch a hospodářství rozumí dobře, vždyť nám tu často s rodiči vypomáhal. Že je chudý, na tom snad nezáleží; do našeho statku není přece nějakého přínosu potřeba; proč byste mi tedy bránil?"

"Ne, z toho nebude nic," řekl otec rozhodně. "Celá ves by se nám vysmála. Promluví s Vozilovými, a jestli Vojtovi nezakáží, aby známosti s tebou nechal, vypovím je z práce."

"Ale vždyť k tomu nemáte příčinu, tatínku," namítala dcera.

"Už jsem řekl a dost!" řekl otec prudce.

Domluvil Vojtěchovým rodičům, ale Vozil se hájil: "Na nás se nemrzte, pantáto; namluvili jsme se mu dost, ale on se vymlouvá na Kačenku, ona že ho ujistila, že jí bránit nebudete. Nechci se ho zastávat, ale to je pravda: kdyby ho Kačenka odbyla, měla by od něho pokoj; takhle je to těžké."

Marně domlouvali Vozilovi synovi, jako Stržík marně domlouval dceři. "Jen povězte pantátovi," řekl Vojtěch otcí, "když nechce Kačence ničeho dát, že se ho o nic neprosím; však si ji užívím."

"To víš, že mu to hned půjdu povědět, ty ztřeštěnce!" zlobil se otec. "Jen aby vás ta vaše umíněnost někdy nemrzela!"

"Když vy mu to nepovíte, tedy mu to povím sám," hrozil Vojtěch.

"I známí domlouvali Kačence, co že to myslí, jednati proti otcově vůli. Bez otcova požehnání že její manželství nebude šťastné, ale ona měla jen jedinou odpověď, že Vojtěch je hodný a pracovitý, a otec že nemá příčiny, aby jí bránil.

"Já ti svolení k sňatku nedám," řekl Stržík, "a bez něho se provdati nemůžeš; to snad víš!"

"Počkáme tedy, až budu plnoletou a nebudu svolení potřebovat."

Čekali tedy, ale domnívali se, že se otec zatím přece udobří; těšili se marně. Stržík vypověděl Vojtěchovy rodiče z práce, a tím dal najevo, že k jeho sňatku se svou dcerou nikdy nesvolí. Měl svou hlavu, jako ji měli Vojtěch a Kačenka.

"Vidíš, co jsi způsobil, ty tvrdohlavče!" káral Vozil syna; "což je o práci, tu si najdeme snadno jinde, ale je to ostuda. Tolik let jsme tam byli!"

Ale teď se i Vozilovi proti hospodáři roztrpčili; už ani synovi nedomlouvali, myslíce si, že je vším vinna vlastně Kačenka. A tak mladí lidé provedli svou. Kačenka vyčkala, až byla svéprávnou a pak již se svatbou neodkládali. Ještě jednou prosila otce, aby nepřekážel jejímu štěstí, ale marně, zůstal neoblomným.

Vojtěch vyjednal všechno, čeho bylo ke sňatku potřeba, a v určený den se Kačenka oblékla do svatebních šatů, které si připravila, a šla do Vozilova domku, kde ji už očekávali. Byla ubledlá, a bylo vidět, že sotva zadržuje pláč.

"My vám požehnáme, děti," řekla Vozilová s povzdechem, — "ale pantáta!"

Ted' už se Kačenka rozplakala. "Maminu již nemám," pravila, "a otec se mne asi odřekne; budu mít jen vás — aspoň vy mne mějte rádi."

"Budeme, dušinko zlatá, budeme," odvětila Vozilová, "vy jste se obětovala pro toho našeho hochu — však si vás bude jistě vážit."

Sňatek se vykonal potichu, ani žádných hostí nebylo, však také Vozilovi ničeho nestrojili.

Ale ku podivu, na Kačenku, když šla od oltáře, jakoby padla nějaká tíha. Po dosavadní umíněnosti se dostavilo klidné uvažování. Bude šťastné to její manželství, když se jím odřekla otce a otec jí? Ta myšlenka ji bude stále soužit.

Ve statku měla svůj zvláštní pokojík — teď byla s mužem v malém domku u jeho rodičů. Těšilo ji, že ji má rád, že je pracovitý a starostlivý, snažila se před ním být klidnou, ale on přece pozoroval, že se trápí, a to kalilo jejich spokojenost.

Už viděla Kačenka, že její manželství šťastné nebude. Utěšovala se myšlenkou, že otec přece se s ní smíří a bude se k ní a k jejímu muži hlásit, ale čas míjel, a všechno zůstávalo při starém.

Tchán a tchyně jí často domlouvali, ale marně. Také je soužilo to trapné ticho v jejich domácnosti, kde se nikdy neozvalo veselejší slovo nebo smích.

Až po dvou letech usmálo se na mladé manžely štěstí. Kačence se narodilo děvčátko. Dali mu jméno Marie po zemřelé babičce, Kačenčině matce. Všichni měli radost, ale Kačenka přece zaslzela při myšlence, že druhý dědeček se asi ke své vnučce nebude hlásit.

Ale nezbyvalo jí, než aby trpělivě snášela svůj osud. Co by jí prospělo, kdyby proti němu reptala a se soužila? Chtěla činit šťastným svého muže i své dítě; to, až doroste, nemělo ji nikdy vidět ani zarmoucenou, ani nespokojenou. A kdo ví, co jí budoucnost přinese? Snad se všechno změní ještě k dobrému. Naděje se nemá člověk nikdy vzdávat.

A tak bylo v chudé Vozilově domácnosti přece veseleji. Odrůstající děvčátko k tomu přispívalo, když počalo žvatlat a batolit se kolem babičky a maminky. Muži odcházeli po práci a jen večer se s ním mohli pobavit.

* * *

Nenadála se mladá Vozilová, jaká rána ji ještě očekává. Náhlá, zákeřná nemoc sklátila jejího pečlivého muže do hrobu, když dcerušce byly teprve čtyři roky.

Tenkrát zazlívali lidé Stržíkovi, že dosud trval ve svém hněvu a na pohřbu se ani neukázal. Vždyť zemřelý byl přece jeho zeť. Jen mladší bratr Vozilové, Jindřich, přišel, ale neměl pro zarmoucenou sestru ani slova útěchy. Starší již nebyl doma, byl se příženil do vzdálené obce.

A brzy potom následovala mladého Vozila na věčnost jeho matka. Mladá Vozilová osaměla s tchánem a s dceruškou. Znenáhla se vpravila ve svůj osud; netoužila po majetku, chudobě již zvykla, a ani ji již tak netížila zatvrzelost jejího otce.

Když ji zemřel i tchán, stal se domek po něm jejím dědictvím. Byly v něm dvě svět-

nice, a jedna se teď uprázdnila. Vozilová jí pronajala. Přistěhoval se do ní mladý zedník Rouša se ženou a dceruškou, které byly dva roky. Byli to hodní lidé a brzy se s Vozilovou spřátelili a žili spolu jako jedna rodina.

Jindřich, mladší bratr Vozilové, se oženil a převzal po otci hospodářství. Dostal bohatou nevěstu, dceru z velkého statku. Zнала dobře ten neutěšený poměr mezi Vozilovou a rodinou svého muže a byla by ráda viděla, aby mezi nimi nastal mír, ale brzy poznala, že by se o to marně snažila. "Kačenka měla svou hlavu," řekl jí muž, "a teď má, co si udělala."

Mladá hospodyně tedy zanechala všech pokusů o smír; věděla, že by také narazila na odpor u tchána, který žil nyní na výměnku.

Však měla brzy dosti jiných starostí; po roce se jí narodil hošík a za rok po něm děvčátko. Prokúpek byl trochu živější, jak už chlapi bývají, ale Tonička byla roztočilá, tiché děvčátko, pravý andílek.

Děti odrůstaly. Vozilová se nenadála, jaké udělá její Marjánka štěstí. Matka ji záhy měla k práci, a Marjánka, když vyšla ze školy, sloužila v jednom statku za chůvu. Při tom, pokud mohla, vypomáhala také hospodyně a vycvičila se v domácích pracích. Tam byla tři roky, než dítě odrostlo. Za tu dobu zesílila.

Tu přišla dohazovačka, která znala celé okolí a dohazovala jí službu ve vzdálené obci. Vozilová se poněkud rozmýšlela; byla by raději měla dceru na blízku.

"Což na tom," odpovídala dohazovačka. "Zde poblíž o ničem nevím, a Marjánce se tam bude jistě líbit. Hospodyně i hospodář jsou velice hodní."

Vozilová tedy svolila, a Marjánka se odebrala do nového místa. A brzy psala matce, že se jí dobře vede a že asi již jiné služby hledat nebude.

A po dvou letech poslala dopis, který Vozilovou velice překvapil. Psala, že její hospodyně zemřela. A po několika měsících následoval druhý dopis, v kterém matce sdělovala, že hospodář přibral ještě jednu děvečku ku práci, ale o děti a o domácnost že se stará ona, Marjánka, děti že jsou

ji zvyklé a mají ji rády. A teď se jí hospodář otázel, zdali by se nechtěla stát jeho ženou.

To bylo ovšem pro Vozilovou překvapení, ale ona se neukvapila, aby se z toho radovala, a zůstala klidnou. Hned se vydala na cestu k dceři, aby s ní a s hospodářem promluvila. Byla tomu ráda, že hospodář právě nebyl doma.

"To je novina, dítě," začala hovor, "ale dobře si to rozmysli. Neláká tě snad jen hospodářův majetek? Víš dobře, co jsem zkusila. Měli jsme se s nebožtíkem tatíkem rádi, dej mu Pán Bůh nebe, a všecko jsme snesli, neboť láska všecko přetrpí. Kde však není lásky mezi manžely, tam není pravého štěstí; bohatství ho nepřinese."

"Ne, ten statek mne neláká," tvrdila dcera; "mám pantátu ráda."

"Tedy by sis ho vzala, i kdyby neměl ničeho?"

"Vzala, maminko, neboť je takový dobrák, a vím, že mne má rád a děti také mne mají rády, zrovna na mně visí."

"Pak bych proti tomu ničeho neměla," řekla matka. "Ale není-li to u hospodáře jen tak chvilková myšlenka, aby ho to potom nerozešlo; však s ním promluvíme."

V tom vešly do světnice dvě děti, hošík asi pětiletý a o rok mladší děvčátko; zarazily se a pohlížely nesměle na cizí ženu.

"Jen se nebojte," řekla Marjánka, "to je moje maminka."

"To je ta, co bude naší babičkou?" otázel se klučina již kurážněji a přistoupil k ní blíže.

"I ty ferino," usmála se Vozilová, "kdo pak ti to povídal?"

"Tatínek; Marjánka bude naše maminka a vy budete babička."

"Maminta a babita," zasmálo se děvčátko a přitulilo se k Marjánce; Vozilová byla pohnuta až k slzám.

"Snad to tak Bůh řídil," pravila; "povídá se o macechách, že bývají na nevlastní děti zlé, ale nevěřím, že by to bylo vždycky pravda; ty jistě takovou nebudeš."

"Ne maminko, chci jim být pravou matkou," odvětila dcera.

Za chvíli přišel hospodář a srdečně Vozilovou přivítal. "Přišla jste se podívat na nevěstu?" otázel se s úsměvem.

"Inu, přišla, pantáto, a na ženicha také. Ani tomu nemohu všemu věřit. Zdali pak jste si to dobře rozvážil? Snad víte, že Marjánka ničeho nemá, neboť ten náš domek se přece nemůže nazývat majetkem, a vy jste mohl dostat nevěstu zámožnou."

"Snad panímámo, ale třeba ne tak hodnou a přičinlivou. A hlavně, nevím, zdali by měla tak ráda ty děti jako Marjánka, a ony ji. A věřte mi, že nehledám ani tak sobě ženu, jako dětem matku."

"To věřím, pantáto, a pak bych ničeho nenamítala; ale pro jistotu bude přece dobře, když si to ještě rozmyslíte. A proto — uznáte také, že by se ani neslušelo, když máte s Marjánkou takový úmysl, abyste žili spolu v jednom stavení. Marjánka tedy odejde se mnou na nějaký čas domů, zatím si přiberte ještě někoho na pomoc, a když vás to nerozejde — řekněme tak za dva měsíce — potom se s Pánem Bohem vezměte. A když se rozmyslíte jinak, nebude zle."

"Inu, když myslíte, panímámo, tedy to tak uděláme," souhlasil hospodář. "Ale nemyslete, že po dvou měsících budu smýšlet jinak. Tedy se jen posad'te, Marjánka připraví oběd, a pak pojedeme k vám."

"Ale kde pak, pantáto! Máte práci, snad byste se k vůli nám nemeškal! Vždyť my to uběhneme, jsou to jen tři hodiny cesty."

"Ne, už jsem řekl," odvětil hospodář. "Něco za něco; já jsem povolil vám a teď povolíte zase vy mně," zasmál se.

Po obědě chystala se Marjánka s matkou na cestu, ale děti, když to viděly, daly se do pláče, tak že otec i Marjánka měli je co chlácholit. "Vždyť já zase přijdu," těšila je.

A tak se ocitla Marjánka na čas doma. Ale po třech nedělích, v neděli odpoledne, zahrčela před domkem bryčka, v níž seděl hospodář a vyukokovaly dvě dětské hlavičky. Vozilová s dcerou vyšly ven.

"Marjánka! Majánta!" volaly děti radostně a natahovaly po ní ručky. "A babička! Babita!"

"Nic platno, panímámo, musíte to zkrátit," řekl hospodář. "Nemohu s těmi ca-

party doma vydržet," pořád jen volají Marjánku."

"Jaká pomoc, tedy to musíme zkrátit," řekla potěšená babička.

Pantáta vyjednal ohlášky, dostavil se s Marjánkou na faru a pak jednoho dne časně ráno si přijel pro nevěstu a pro panímámu. Svatbu vystrojili ve statku.

Tak udělala Marjánka štěstí. Vozilová plakala radostí. Kdež by se byla nadála, že její dcera se stane zámožnou panímámou ve statku u Doupě! Otec se jí odřekl, ničeho jí nedal, a teď její dcera se dostala do velkého hospodářství!

Rozumí se, že se o tom mnoho mluvilo. Doupěvi domlouvali matce, aby prodala domek a přestěhovala se k nim, ale ona, ač ji ta jejich láska těšila, jejich nabídnutí nepřijala. "Víte, že vás mám ráda," pravila, "vždyť mám jen vás a mám radost, že jste spolu šťastni a spokojeni. Ale starý strom se těžko přesazuje a jinde ujímá. Někdy ke mně přijedete, někdy se podívám já k vám, ale zůstanu ve svém domku, kde jsem žila v chudobě se svým dobrým mužem. Po tom milém domově by se mi všude stýskalo. Nemějte mi za zlé."

Už tedy babičku nenutili. Však už se stávala opravdu babičkou. Minula jí padesátka, a vlasy jí už hodně prokvétaly. Babičkou ji nazývali i Roušovi a jejich dceruška Baruška. A babička se divila, jak ta léta utíkají; čím je člověk starší, tím více.

* * *

A nyní se vraťme do Nebušína, abychom viděli, co se zatím událo tam u našich známých.

Roušová vypomáhala v práci ve statku u Stržíků a dcerušku brávala s sebou. Ta se brzy skamarádila s Toničkou a přiváděla si ji někdy také domů. Stržík to rád neviděl a jednou se zmínil, že by tam Tonička neměla chodit.

"A proč ne?" otázala se hospodyně, která nebyla proti Vozilové nijak zaujata. "Snad nebudu vlastní dítě učit nenávisti!"

Nebránila tedy dcerušce a pověděla jí, že Vozilová je její teta. Tonička se z počátku dívala na tetu poněkud nespolehlivě, ale políbila ji přece ruku, jak jí matka nařídila.

"To jsi hodná, děvče, že se za tetu ne-

stydíš," řekla potěšená vdova a přivinula děvčátko k sobě.

A Tonička si tetu brzy zamilovala, tak že na ní zrovna visela; vždyť se jí teta zdála býti tak hodná.

Léta mýjela. Tonička dospěla dvanáctého roku. Jednoho dne přišla k tetě plačíc a sdělovala jí, že dědeček se rozstona. A naděje na uzdravení nebylo, vždyť mu bylo již hodně přes sedmdesát let.

"A vzkazuje vám dědeček, tetičko, abyste k němu přišla," sdělovala Tonička.

"Tedy přece si na mne vzpomněl a chce se se mnou smířit," pomyslila si pohnutá tetička a hned se chystala k odchodu.

S tlukoucím srdcem vešla do statku, v němž nebyla od svého provdání. Hospodyně ji uvítala dosti vlídně; bratr byl zasmušilý a řekl chladně: "Vítám tě!"

Vozilová vešla do výměnkářské světnice k otci. Byl vyhublý a těžce dýchal; bylo patrné, že jeho smrt je nedaleká. Byl ve světnici sám. Když dcera vešla, slabě se usmál.

"Tatínku, prosím vás, odpusťte mi," řekla plačíc a poklekla u jeho lůžka.

"Jen vstaň," promluvil nemocný slabým hlasem. "Chybila jsi, ale já snad také; zbytečně jsme si ztrpčovali život. Teď je na lítost pozdě, a raději o tom nemluvme. Zdá se mi, že už taky stárneš. Marjánku prý jsi dobře provdala; jak pak se jí vede?"

Vozilová vypravovala jak je dcera v manželství spokojena.

"Aspoň tu útěchu tedy mám," řekl stařec a oddychl si. Zdálo se, že teď lituje své umíněnosti, ale jak sám řekl, bylo již pozdě.

Vozilová se zdržela u otce asi hodinu. Když odcházela, řekl: "Snad se ještě uvidíme, a když ne, Pán Bůh tě opatruj."

Políbila mu, plačíc, ruku, a on jí požel.

Když odešla, řekl vnučce: "Toničko, zavolej tatínka."

Hospodář přišel hned.

"Hochu," řekl stařec, "přece jsem Kačence ukřivdil. Naprav to za mne a dej jí asi čtyři tisíce. Už také stárne; ať je dá dceři a jde k ní, když nebude moci pracovat. To víš, že nemá u zetě ujednaný výměnek,

vždyť její dcera do hospodářství ničeho nepřinesla."

Syn stál před ním mlčky a neodpovídal. "A smířte se," pokračoval starzec, "jste bratr a sestra. A děti at' se k ní hlásí."

Venku na lavičce seděla dvanáctiletá Tonička a plakala pro dědečka. Otevřeným oknem slyšela každé slovo.

Vozilová pak už otce nespatriila až v rakvi; té noci po rozmluvě s ní zemřel. Dlouho pro něj truchlila.

Tonička k ní teď přicházela častěji, a někdy s ní přišel i Prokop. Dědeček řekl, abychom se k ní hlásili a nestyděli se za ni," domlouvala mu.

Tonička se stala tetiným miláčkem. Ale teta se někdy na ni zadívala starostlivě. Nepodobala se Tonička ani dost málo jiným dívkám svého věku. Byla vždycky vážná a nikdy se neusmála. Také byla slabého těla, a zdálo se, jakoby ji tísnil nějaký neuh.

"Tetičko, otázala se Tonička jednou, "dal vám tatínek nějaké peníze?"

"Nedal Toničko," odvětila Vozilová; "proč se ptáš?"

Ale Tonička o tom dále nemluvila.

Stržík si napomenutí umírajícího otce příliš k srdci nevzal — a choval se k Vozilové stále cize. Když se jí potom dcera tak šťastně provdala, Stržíková řekla k muži: "Nuže, co tomu říkáš? Její dcera se nám teď majetkem skoro rovná; snad se již nebudeš za ni stydět."

"Já jí toho přeji," odvětil muž; "ale podívej se, jak je sestra stále umíněná! Zvali ji, aby šla k nim, a ona to odmítla."

"Tak to neposuzuj," řekla hospodyně. "Nedívám se jí, že chce zůstat ve svém domově; má zde také pochovaného muže."

Vozilová si někdy vzpomněla, že se jí Tonička zmínila o penězích, ale na nic se jí nevyptávala; nebyla peněz žádostiva.

Kromě Toničky nikdo nevěděl, co dědeček Vozilové odkázal. A Stržík? Otcovo rozhodnutí ho nemile překvapilo. Čtyři tisíce byly dosti značný peníz. Co to jen otce napadlo! A potřebuje jich sestra? Posud nedostatku nemá, a její dcera je dobře zaopatřena. A kdyby i nemohla sestra pracovat, však by jí dcera vypomohla. Aspoň pro

tu dobu tedy peněz nepotřebuje, a je na to dost času.

Už také pomýšlel Stržík, že dcera dospívá, za několik let se provdá, a on by jí ovšem dal rád slušné věno. Statek převezme po něm syn Prokop.

Ale Tonička nebyla ani dost málo do světa a všem známostem se vyhýbala. Darmo jí matka domlouvala; Tonička odpovídala, že po žádné známosti netouží a vdávat se nebude.

"To je řeč, dítě!" kárala ji matka. Co myslíš? My zde věčně nebudeme, léta ti uběhnou a co potom?"

"Potom mohu být u Prokopa," odpovídala dcera, "aspoň mi nebude musit vyplácet podíl."

Panímáma vrtěla hlavou. "Na to nemůžeš spoléhat. Nemáš ještě zkušenosti, milé dítě. Vždyť nevíš, jakou ženu Prokop dostane. Někdy to potom nedělá dobrotu."

Tonička již na to neodpověděla, ale buďoucnosti se nebála ani dost málo. Prokop jistě dostane dobrou ženu, a ona skoro již věděla, která to bude. Která jiná by to byla než Roušova Baruška! Neušlo jí, že se Prokop s Baruškou rádi vídají a Prokop, kdykoli přišel k tetě, obyčejně se zdržel u Roušů déle než u ní.

Tonička ve své prostoduchosti a šlechetnosti posuzovala každého podle sebe. Nezapadlo jí, že by mohl někdo proti Prokopu sňatku s Baruškou něco namítat; nevěděla nezkušená Tonička, že se velmi často při sňatku hledí hlavně na majetek, a nevěděla také, že dědeček se proto na tetu rozhněval, že si vzala proti jeho vůli chudého řemeslníka.

Ovšem, že to dopadlo jinak, než Tonička očekávala. Roušovi v tom sice neviděli nic zvláštního, že se Prokop s jejich dcerkou rád pobavil, ale někdo na to upozornil Stržíka, a bylo zle. On ty časté návštěvy dceřiny u tety beztoho rád neviděl, a teď, když mu bylo tohle doneseno, zakázal synovi, že nesmí k tetě ani páchnout, a s hospodyní se vyvadil.

To zarmoutilo především Toničku. Věděla, že se jí bude teta vyptávat, proč k ní Prokop už nedochází, a ona jí nebude moci

příčinu tajit. Bylo jí líto Prokopa i Barušky.

A tak zvěděli i Roušovi, co se stalo, a nemálo se proto mrzeli. Baruška si snad posud ani sama nebyla vědoma, že má Prokopa ráda, až teď si to uvědomila, když její známost narazila na překážky. Plakala usedavě, že se jí stala taková hanba, a že se má Prokopa odřici.

“Ale jsi ty zpozdlá, že pláčeš,” domlouvala jí matka. “Vždyť za to nemůžeš, že sem Prokop dochází; přestane sem chodit, a bude všemu konec. Či snad jsi se do něho opravdu zadívala?”

A když dcera neodpovídala a jen plakala, poznala Roušová, že uhodla. Až ji v těle zamrazilo.

“Holka, co by tě to napadlo!” hrozila se. “To jsem si nemyslíla, že jsi tak zpozdlá. Rozvaž si všechno a zapomeň na to.”

Prokop, nedbaje otcova zákazu, přišel jednou večer přece. Přiznal se tetě, že má Barušku rád, pověděl to i jejím rodičům a řekl, že si Barušku vezme, ať se děje cokoli.

“Hochu, to nedělej,” varovala ho teta. “Mám vás oba ráda, ale k tomu vám radit nemohu a nebudu. Šťastní byste nebyli, o tom tě ujišťuji. Mám z toho zkušenost; provdala jsem se proti dědečkově vůli, a on se mne proto odřekl. Čekejte, máte dost času, ale vzdorů otcí nedělejte. Nešťastná domácnost, ve které jsou různice.”

“Babička má pravdu, Prokúpku,” řekl Rouša. “My to Barušce vymlouváme, protože by to k ničemu nevedlo. Víš dobře, že pantáta by k tomu nikdy nesvolil. Bud’te trpěliví, vždyť nevíme, co nám budoucnost přinese. Ale nejlépe byste udělali, kdybyste na sebe zapomněli, aby byl pokoj. Scházeti se nesmíte, to vám povídám oběma. Jsme zachovalí lidé, a nikdo se nesmí o nás domnívat, že bychom někomu vnucovali dceru pro bohatství. Jsme chudí, ale byli jsme v té chudobě dosud šťastní a chceme být i dále.”

Prokopa taková řeč zarazila, ale povolit nemínil.

“Počkáme tedy, jak povídá tetička,” pravil, “a snad se dočkáme. Já od Barušky neupustím a nebudu-li si moci vzít ji, raději se ženit nebudu.”

Po těch slovech odešel a o věci se již nemluvalo. Baruška se poněkud uklidnila, těšíc se Prokopovým slibem.

* * *

Také ve statku už byl pokoj. Však měli teď jiné starosti. Zdálo se jim, že Tonička churaví, ačkoli stále tvrdila, že jí nic není. Kašlala a slábla. Hospodář konečně přes všechno její zdráhání s ní dojel do města k lékaři.

Ten ji prohlédl a patrně nebyl s výsledkem své prohlídky valně spokojen, neboť se tvářil velice vážně. Radil, aby se Tonička ničím nenamáhala, aby požívala výživných pokrmů, zdržovala se na čerstvém vzduchu, nejdépe v lese nebo aspoň na zahradě, a konečně řekl, že nemoc může trvat hodně dlouho.

Strážík se vrátil domů skličěn, a paní máma se nemálo polekala, když jí pověděl, jak se doktor vyslovil.

Chovali teď Toničku jako v bavlince, až se tomu vzpírala tvrdíc, že se pan doktor jistě mylí, jí že nic neschází, že necítí žádných bolestí, a ta nevolnost že ji přejde.

Nutili ji, aby chodila do lesa, ale ten byl dosti vzdálen, a ji chůze namáhala. Bývala tedy na zahradě, ale stýskalo se jí po tetě. Když jí domlouvali, aby k ní nechodila, neboť teta že nemá ani zahrádku, a jí že by pobyt v uzavřené světnici nesvědčil.

A tu přišel k tetě Prokop a pověděl jí, že se Toničke po ní stýská, aby tedy k ní někdy přišla. A Vozilová ovšem ochotně jejímu přání vyhověla. Docházela k ní i všedního dne po práci; však jí Roušovi v domácnosti udělali. A v neděli sedávala u Toničky na zahradě celé odpůldne.

Obava o Toničku velice skličovala Vozilovou, která s úzkostí pozorovala jak se dobrá dívka tratí. A Tonička sama snad už si také uvědomovala, že ten pan doktor přece měl pravdu, když její stav považoval za nebezpečný. Nejhuře jí dělal ten kašel a obtížné dýchání.

Vozilová v krátké době skoro úplně zeshdivěla. Však už tu byla šedesátka. Sama měla jen dceru, o tu bylo dobře postaráno, ale působily jí starosti děti bratrovy, dcera svým otřeseným zdravím a syn svou umíněností. že přese všechny domluvy ne-

chtěl od známosti s Baruškou upustit, ačkoli se teď spolu skoro ani nestýkali.

"Tetičko, ani nevíte, jak bych byla ráda, kdyby si Prokop mohl vzít Barušku," řekla jednou Tonička.

"To bude asi těžká věc, Toničko," vrtěla teta hlavou. "Já si myslím tak: jsou-li si souzeni, tedy se dostanou, a už si tím hlavu nelámu; nikdo neví, jak to Pán Bůh zařídí."

"Kdybych to věděla, tetičko, zdá se mi, že by se mi lehce umíralo," řekla dívka.

Vozilová se nutila k úsměvu. "To je dobré, že tak mluvíš," pravila. "Myslím si, když někdo tuší bližící se smrt, že počíná zapomínat na časné věci a že se obírá jinými myšlenkami, a ty se staráš o Prokopovu svatbu; to budeš jistě dlouho živa."

"Myslíte, že je to tak, tetičko?" odvětila dívka; "ovšem, že člověk myslí více na věci posmrtné, ale přece se domnívám, že se loučí se životem lehčeji, když vidí, že lidé, které měl na světě rád, jsou spokojeni a šťastni."

Vozilová nevěděla, co na to říci. "Snad, Toničko," pravila po chvíli, ale to musíme ponechat Pánu Bohu — on to ve své moudrosti zařídí."

Čas zvolna míjel, a Toničce lépe nebylo. Chřadla víc a více, až dochřadla; všechna pomoc byla marná.

Než zemřela, přála si mluvit s otcem. Ponechali je tedy o samotě.

"Tatínku, dal jste tetičce ty peníze?" otázala se.

"Které peníze, dceruško?"

"Jak dědeček tenkrát povídal, než umřel; já jsem to slyšela." — Tonička upřela na otce mdlé zraky.

Stržík zůstal, jako když ho bodne, ale brzy se opanoval. "Ještě jsem jí je nedal, Toničko, ale dám jí je co nejdříve, buď bez starosti," odpověděl.

Pohleděla naň vděčně a usmála se.

Smrt měla Tonička lehkou; ani téměř nepozorovali, že usnula — na věky. Ve statku se ozýval pláč.

Pohřeb byl slavný, ale všechna ta nádhera nemohla utlumit lítost a zármutek.

Tak se vracíme k počátku našeho vyprávění, k Toniččině pohřbu.

Smutně odcházeli všichni ze hřbitova:

Stržíkovi se synem, Doupovi a Roušovi s dcerou a s babičkou, Stržíkovi zaměřili ke statku, a ostatní vešli do domku. Vozilová se stále rozplývala v slzách. Všichni se snažili ji potěšit.

"Teď půjдете k nám, maminko," řekla Doupová, "už si s pantátem o tom povídali; zde by se vám stýskalo."

"Nevím, Marjánko, nevím, přece by se mi odtud nechtělo. Mám zde ty hroby a ráda si k nim zajdu a u nich se pomodlím."

"Vždyť byste se sem mohla kdykoli podívat, muž vás sem rád doveze; víte, že je ochotný."

"Ovšem, že je, to vím; ale vidíš, jaké bych vám působila nesnáze. Často bych toho žádat nemohla. A takhle - - mám to pár kroků. Musím se teď už více kamarádit s nebožtíky než se živými — však se k nim asi brzo přestěhuji."

"I co vás napadá, maminko! Vy budete ještě dlouho živa," odporoval zet'.

"Však vy to nemyslíte opravdu, jen mne tak těšíte," řekla Vozilová; "hlavu mám už jako sníh."

"Ale jak pěkně ještě vypadáte!" tvrdila zase dcera.

"Tedy mi svědčí tak to trápení, kterého jsem zažila," usmála se Vozilová. "A vy jste zvyklí dobrým časům; to se k sobě nehodí — jak bych tam mohla zvyknout!"

Vozilová mluvila jako žertem, ale myslila to doopravdy.

"I vždyť ona si to maminka přece někdy rozmyslí, Marjánko," řekl zet'; "ví, že bychom ji měli rádi u sebe. A zde jí bude jistě smutno."

A Doupa měl pravdu, v domku bylo smutno. I Baruška stále vzpomínala na svou zemřelou družku.

Vozilová od pohřbu ve statku nebyla; dříve tam chodila k Toničce, ale teď jí tam zase nic netáhlo.

A tu asi po třech nedělích k ní přišel bratr. "Už k nám ani nejdeš, jako kdyby ses hněvala," vytýkal jí.

"I proč pak bych se hněvala, ale myslím stále na to dobré dítě a stýská se mi."

"Asi jako nám, stále jako bychom ji viděli. Ale co je to platno! Raději na to nemyslit, člověk se darmo souží a nepomůže

si. Co se stalo, nedá se změnit. — Chtěl jsem k tobě přijít už dříve, ale jsem stále jako nesvůj."

"Máš snad něco důležitého?" otázala se Vozilová.

"Je to dosti důležité; nesu ti peníze."

"Peníze?" divila se sestra a v tu chvíli jí připadla na mysl vzpomínka, jak se Tonička kdysi tázala na nějaké peníze.

"Ano," pokračoval Stržík. "Nebožtík otec, dej mu Pán Bůh nebe, před smrtí uznal, že ti ukřivdil, a řekl mi, abych ti dal aspoň čtyři tisíce zlatých. Já — nu, proč bych to tajil — jsem s tím nespíchal. Myslil jsem, že jich právě nepotřebuješ, a později že se ti snad také dobře hodí. Také se ti přiznám, že jsem šetřil na věno Toničce. Ta už ho, chudinka, potřebovat nebude. Nesu ti to tedy i s úroky; zde máš šest tisíc."

Po těch slovech vysázel peníze na stůl.

Vozilová chvíli přemýšlela. "Víš, bratře," pravila pak, "že jsem po penězích nikdy netoužila, a netoužím po nich ani teď. A nač bych jich také potřebovala?"

"Tatínek to myslel tak," vykládal Stržík, "kdybys chtěla jít k Marjance, až nebudeš moci pracovat, abys jí peníze dala, aby se snad nemohlo říci, že tě zadarmo živí."

"Myslil to tedy tatínek dobře," přisvědčila stařena. "Však se mi Marjanka něco nadomlouvala, abych šla k nim, ale mně by se u nich stýskalo po domově, tak ještě nevím, co udělám. Zatím nech ty peníze ještě u sebe."

"To nenechám," odvětil bratr. "A jestli jich tedy hned nepotřebuješ, uložím ti je v městě do spořitelny, at' ti nesou úroky. A knížku ti přinesu."

"Chceš-li, tedy tak udělej," souhlasila sestra. "Kdybys měla ty peníze u sebe, neměla bych pokojné chvíle."

Stržík si vzal peníze a odešel.

* * *

Přinesl vkladní knížku již druhého dne a dal ji sestře. Ta se usmála a řekla: "Kdo pak asi tohle po mně zdědí! Marjanka toho nepotřebuje. — A co zamýšlíš s Prokopem?" otázala se.

"Já nevím. Na výměnek se mi ještě nechce, a on také má na ženění dost času."

"Jiní se v těch letech už žení," odvětila sestra. "Na výměnek tě ovšem nikdo nutit nemůže. A snad by nebylo chybou, kdyby se oženil a hospodařili byste společně. Prokop není takový, aby chtěl být pánem, a jeho žena by tvé panímámě vypomáhala v domácnosti; však to není malá starost. Mladí by se jistě všemu podvolili, jen kdyby byli svoji. To snad víš, že Prokop má rád Barušku?"

"Což toho ještě nenechal?" zamračil se Stržík.

"I nechal, když jsi tenkrát ztropil takový křik, totiž neschází se s ní, ale že by na ni zapomněl, to si nemysli. A co vlastně proti Barušce máš, co jí můžeš vytýkat?"

"Ale jak pak to mluvíš, Kačenko?" divil se Stržík. "Nemám proti ní ničeho, ale kdyby měla aspoň něco. Prokop si přece nemůže vzít takovou žebračku — už pro lidské řeči ne."

"To je divná řeč, bratře," vrtěla Vozilová hlavou. "Podívej se, můj zet' Douba si vzal také žebračku, neboť Marjanka neměla ničeho, a jsou spolu spokojeně živi. Řeči ovšem z toho byly, ale brzy umlkly. A máš také smutnou zkušenost od nás. Provdala jsem se za chudáka, ač mi otec bránil. Z toho bylo řečí víc, než by jich bylo, kdyby mi byl nebránil, a mohli jsme být spokojeni všichni. Pravda, moje manželství št'astné nebylo, ne však pro chudobu, ale proto, že se mne otec odřekl. To hnětlo mne i mého muže. Já jsem tehdy měla trest — a co jste z toho měli vy všichni? Nespokojenost. Až před smrtí to otec uznal. A to chceš provést s Prokopem zrovna tak. Jak ho znám, on asi nepovolí, provede svou, a budete nešťastní všichni. A jestli povolí a vezme si děvče, které mu vnutíte, pak budete třeba nešťastní také. Tedy jen si to dobře rozmysli. A nač vlastně ty peníze chceš? Dcera ti umřela — a Prokop — nebude mít dost? Či mu chceš koupit za peníze spokojenost, o kterou jej připravíš nuceným sňatkem? Nevím, zdali se ti to podaří. Tonička z toho měla jiný rozum, ta si přála, aby se Prokop s Baruškou dostali. To mi řekla, a já se všemožně přičiním, aby se její přání splnilo. Když tedy mermomocí chceš, aby Prokopova nevěsta měla věno,

uděláme to tak: ty peníze jsi uložil pro mne. Knížka zůstane zde, a až se Prokop bude chtít ženit, pak je vyzvednu a dám je Barušce — to bude její věno. Ale nechceš-li, tedy si jen peníze vezmi a nech si je. Já mohu jít k Marjánce, a ona bude bez nich také živa. Její muž je dobrák a nevyžene mne. Jinak jsem chtěla jít k Prokopovi, až si Barušku vezme."

Stržík zůstal, jako když ho poleje studenou vodou. Čekal, jakou bude mít sestra radost z peněz — a ona zatím takhle! Skoro jimi opovrhla.

"Nu, víš, Kačenko, odpovídal zaraženě — "když bys to myslila tak, a když i Tonička si toho přála, uděláme to tedy, jak povidáš. A ty aspoň se zase vrátíš do statku."

"Ano, to si také přeji," odvětila Vozilová, "vždyť je to můj domov, a Prokop s Baruškou mi jistě ubližovat nebudou. Ale dlouho s tím neodkládej, at' jsou ti mladí šťastni raději dříve. Však ty jistě ani potom zahálet nebudeš, a hoch tě bude ve všem poslouchat a řídit se tvou radou."

"A co uděláme s tímhle domkem?" otázal se Stržík, který na všechno pamatoval.

"Ten bude pro výměnkáře," odvětila sestra. "Ted' v něm budou zůstávat Baruščini rodiče jako dosud, kteří ovšem žádného výměnku nežadají, a v druhé budeš ty, až se ti zachce odevzdati hospodářství Prokopovi a jíti na výměnek. Ta světnička ve statku je tuze malá, sotva se tam člověk otočí. Vidiš, i o výměnek jsem se ti postarala — za to, že jsi učinil podle mé rady," usmála se Vozilová.

"Ale s tou svatbou, Kačenko, to tak rychle nepůjde," řekl Stržík. "Ted' je podzim, přijde advent — letos z toho nebude nic. Zatím o tom nemusí nikdo vědět, a těm mladým můžeme připravit štědrovečerní překvapení — co říkáš?"

"A vidiš, bratře, to máš pravdu," souhlasila babička.

Panímáma Stržíková byla se vším úplně srozuměna. "Aspoň se stane tomu hochovi po vůli," pravila "a nebude mrzutostí. Baruška je hodné děvče, a jak se měly s Toničkou rády! A tvoje sestra — to je zlatá tetička i babička, jak už jí říkájí. A co, chudák, zkusila!"

Tak byli Prokop s Baruškou zasnoubeni, aniž o tom měli tušení. Nestýkali se, jako se nestýkali dosud. Za to mělo být jejich překvapení tím radostnější.

* * *

Vozilová od té doby, kdy Marjánka se provdala, slavila Štědrý večer s Roušovými. Na Boží Hod pak přijel pro ni vždy zet' a odvezl si ji domů, aby aspoň svátky ztrávil u nich.

Toho roku Vozilová o Štědrém večeru při večeři řekla: "Tak už jsme zde spolu naposled. Za rok, dá-li nám Pán Bůh se toho dočkat, už nebudeme spolu zde, ale ve statku."

Její slova ovšem vzbudila u všech překvapení; co to mělo znamenat? Pohlíželi tázavě na babičku, která se tajemně usmívala.

"Nu, jen se na mne nedívej, jako bys nerozuměla," řekla zase babička. "Za rok totiž budeš ve statku u Stržíků panímámou. Tuhle ti Ježíšek posílá věno."

Při těch slovech položila na stůl před Barušku spořitelni knížku. "Jen se podívej, co je tam peněz!"

To bylo zase překvapení a vyptávání! A když jim babička všechno vysvětlila, sotva tomu mohli uvěřit.

"Babičko zlatá," zvolala pohnutá Baruška a vzala ji kolem krku. —

U Stržíků bylo smutno; vzpomínali na zemřelou Toničku.

"Smrt ji vysvobodila z tělesných útrap, řekl pohnutý pantáta. "Než zemřela, vyslovila jedno přání, které se nyní splní. Přála si, Prokope, aby se Baruška stala tvou ženou. Za rok tedy už budeme zde s Baruškou a budeme zatím hospodařit spolu."

To bylo ovšem pro syna překvapení, jakého se nenadál. "Je to možno, tatínku?" otázal se radostně.

"Už je to jisté, hochu," odvětil otec. "Ale za to můžeš děkovat tetě Vozilové, která se o to nejvíce přičinila."

A když pantáta pověděl, jak se všechno stalo, zvolal Prokop: "Zlatá tetička!"

Ano, babička-tetička měla zlaté srdce.

Na jaře se slavila svatba. A když novomanželé vyšli z kostela, zamířili k hrobce, kde odpočívala dobrá Tonička.

"Její přání se splnilo, Prokúpku," řekla mladá panímáma, slzíc pohnutím; "snad ona nám vyprosila štěstí."

"Tetička-babíčka" se k nim přestěhovala do statku, který byl jejím domovem a pak po mnoho let místem cizím. Mladí manželé

byli by ji na rukou nosili, vždyť ona měla o jejich štěstí největší zásluhu. Dožila se vysokého věku. Oplakávali ji všichni, když se odebrala na věčnost, a pochovali ji do rodinné hrobky vedle jejího miláčka, Toníčky.

NÁŠ ÚKOL

Lidský duch dnes divy tvoří,
pro průplavy hory boří,
nebetýčné domy staví,
v letu nic jej nezastaví.

Vzdušné zachycuje vlny,
hmoty základ tajuplný
proniká ve směle tuše,
atomů i celek ruše.

Ale když tak neustále
člověk bádá, — nenadále
zhasne jeho velká touha,
zmizí jako pára pouhá.

Snahy lidské malicherné
tonou v nicotě vždy černé,
ať se jakkoli svět mění,
Bůh je všeho zakončení.

Sny tvé skončí vesměs vraky,
proto obrat' svoje zraky
k Bohu, v němž jest jenom spása,
žití cíl a jeho krása.

Cestu ctnosti vyvol sobě,
střez se hříchu v každé době, —
kdo je zlákan v jeho tůně,
zahyne pak v pekla lůně.

Považ, proč jsme zde na světě,
řící lze to v stručné větě:
Úkol náš je ctnostně žíti,
Krista ve všem za vzor míti!

Alois Ječmínek-Hrázecký.

PESIMISTA

Pesimismus je velmi moderní nemoc; kolik sebevrahů, tolik pesimistů, to jest lidí, kteří se domnívají, že na světě a v jejich životě jest jen to nejhorší, že pro ně není již žádné naděje; domnívají se, že je všechno proti člověku a proti nim, že všechno nestojí leč za poslední ránu, kterou dá člověk životu, aby se ho zbavil. Říká se, že nábožnost také činí člověka pesimistou, protože mu hrozí jen hříchem a peklem a podlamuje každou jeho radost. Na takové řeči dobře odpověděl jeden myslitel: "Náboženský člověk je jako zpěvavý ptáček, jenž sedí na stromě a zpívá; zpívá i když větev pod ním praská, zpívá, když se větev pod ním

zlomí, neboť on ví, že má křídla." To je náboženství, nábožnost a vira: věřící a nábožný člověk není slepý pro zlo a pro bolest, které jsou kolem něj a které se na pohled bez konce rozmáhá; ale on má křídla. On nade vším vidí nejmoudřejšího, nejlepšího a všemohoucího Boha. Nábožný člověk je "nenapravitelný" optimista, to jest člověk, který je přesvědčen, že všechno dopadne nejen dobře, ale nejlépe. Neboť zná slovo vtěleného Syna Božího: "Nebojte se, já jsem přemohl svět," a jiné slovo, které je Boží slib: "Těm, kteří milují Boha, všechno se obrátí v dobré." Čím méně náboženství, tím více pesimismu.

Těžko po lidech slova chytat

NAPSAL S. V.

ÍTE-LI pak, sousedko, že se v noci na dnešek ztratily Třešňákovům husy?" otázala se domkářka Jašková sousedky Vohnálkové, s kterou se náhodou setkala.

"Ale jděte," žasla Vohnálková. "A mnoho?"

"Dvě, ale je to škoda," odpověděla Jašková. "A je to teď na zimu již po druhé. Po první se jim ztratily také dvě."

"Poslouchajte, sousedko," povídala Vohnálková, "tohle není cizí zloděj, ten by si vzal více, když už by přišel z jiné vsi. Tohle je jistě zloděj domácí."

"Já bych taky myslila," přisvědčila Jašková. "Už proto, že ten zloděj byl asi dobře se vším ve statku obeznámen. Ale kdo by to mohl být? Chasa to neudělá, ta je přespolní, a nikdo jiný do statku nepříjde nežli Sosnáková."

"Máte pravdu, Sosnáková. Inu, víte, sousedko, nechci nikoho podezřívát, ale teď nemůže člověk věřit nikomu."

"Já to taky říkám. Nu, mějte se dobře, pospíchám ke kupci, jen tak jsem na chvíli odběhla."

K večeru se Vohnálková setkala s podruhní Pouchalovou a hned se s ní zastavila, aby jí pověděla novinu.

"U Třešňáků se ztratily v noci na dnešek husy, kmotra. A zdá se mi, že mají v podezření Sosnákovou."

"Ale to snad ne, kmotra! Kdo by to do ní řekl!" divila se Pouchalová.

"Já bych tomu taky nevěřila," pokrčila Vohnálková rameny. "Ale prosím vás, při-

ležitost dělá zloděje, říká se. Ale to vám povídám, kmotra, nikomu ani slova o tom, to víte, lidé to hned roznesou a pak se člověk dostane darmo do řečí."

"Vždyť mne přece znáte, kmotra, že nejsem žádná klepna. Člověk nesmí hned všecko vyzvonit."

Rozešly se a ubíraly se každá ke svému domovu. Pouchalová nedovedla té zajímavé noviny smlčet před svou domácí, domkářkou Nevražilovou. "Tak se podívejte, tetičko, kdo by to do té Sosnákové řekl! Ukradla Třešňákovům dvě husy, a už prý se to stalo po druhé."

"Tak vida," prohodila Nevražilová. "Proto ona si tuhle libovala, co má od hus peří, a má dohromady čtyři. To věřím, z cizího se to hospodaří. Že ji ta Třešňáková už dávno nevyhnala. Mně by nesměla taková osoba práh překročit."

Třeba připomenout, že se Nevražilová kdysi se Sosnákovou nepohodla a od té doby měla na ni "s kopce".

Po dvou dnech přišla do statku k Třešňákovům žebračka Hovorná, která vedle žebroty provozovala ještě jedno řemeslo: přenášela klepy, kde jaké sebrala. Některý ferina, který čítal noviny, dal jí podle noviny jméno "všeobecný oznamovatel".

Hovorná tedy přišla do statku, odříkala s pokašláváním a oddychováním "Otčenáš" a poprosila o Boží almužničku. A když jí panímáma dala hrnek krup do plátěného pytlíku, nebylo díky konce. Hovorná se rozplývala vděčností a tázala se panímámu, zdali už nestůně. Bývala totiž panímáma Třešňáková často churavá, a proto jí Sos-

náková při domácích pracích vypomáhala.

"A taky prý vám zas ukradli husy, panímámo," rozprávěla stařena hovor dále. "Jsou to lidé na světě! Za dobrodiní se vám takhle odsluhují!"

"Co pak to povídáte, Hovorná!" řekla hospodyně. "Myslím, že ten zloděj u nás snad nikdy nebyl, jak bych mu tedy byla mohla prokázat nějaké dobrodiní!"

"Panímámo zlatá, ono není dobře každému věřit," odpověděla stařena výstražně. "Mnohý člověk se staví do očí, jako by byl nejvěrnější, a zatím hledí, jak by udělal škodu; já to znám, vždyť jsem pořád mezi lidmi."

"Máte snad někoho v podezření?" zeptala se panímáma a upřela na ni pátravý pohled.

Hovorná se rozhlédla opatrně po světnici, ačkoli v ní byla s panímámou samotná, a pravila: "Panímámo, nikdo to nebyl nežli Sosnáková, věřte mi to. Povídá si o tom celá ves."

"To snad není pravda, Hovorná," odpověděla panímáma. "Sosnáková mi dosud neodezvala ani nejmenšího. A jak to může někdo tvrdit?"

"Inu, chlubila prý se, co má peří od hus. A kolik pak jich může mít, panímámo! To není jako v takovémhle statku. Však vám to Pán Bůh na jiné straně zase vynahradí, neboť jste dokonale osoba a přejete chudým lidem. Ale mnozí takové dobroty nezahnují. Nu, povídám jen co jsem slyšela, ale takové to asi je. Podařilo se jí to jednou, a dostala chuť. Ale za to vás prosím, panímámo, neprozrad'te mne, že jsem vám to pověděla, ti by pak se na mně mstili."

"Tot' víte, že ničeho neřeknu," slibovala panímáma.

Hovorná ještě jednou poděkovala a šourala se ze statku; myslila, že si u hospodyně udělala dobré oko.

Zatím co Sosnáková hospodyně dále svědomitě sloužila a sama marně přemýšlela, kdo asi mohl husy ukrást, stahovala se nad její hlavou mračna, aniž o tom měla tušení. Panímáma sice nedala na sobě ničeho znáti, jenom že na ni méně mluvila než jindy, ale již si byla umínila, že ji propustí. A když jí ke konci měsíce dávala

mzdu, řekla jí, že již do statku přicházejt nemusí.

Sosnáková se zarazila a otázala se hospodyně, zdali s ní snad není spokojena.

"Je mi trochu lépe," odpověděla panímáma, "a proto myslím, že to zastanu zase sama jako dříve." — A minila opravdu zatím pracovat bez cizí pomoci, aby nebylo tak nápadno, že dala Sosnákové výpověď, a teprve po nějakém čase chtěla si vzít ku pomoci jinou osobu.

Sosnáková za všechno poděkovala a smutně odcházela ze statku. Venku se potkala s děvečkou.

"Tak s Pánem Bohem, Bětuško," pravila, "dnes jsem tu byla naposled. Panímáma už mne nepotřebuje."

"Dostala jste výpověď, vid'te?" řekla Bětuška. "Já jsem to čekala. Někdo vás u hospodyně pomluvil."

"Ale jděte!" žasla Sosnáková. "Kdo to mohl být a co by mohl o mně říci?"

"Týče se to těch ztracených hus. Mrzím se na panímámu, že tomu uvěřila, neboť vím, že jste poctivá žena. Ale to víte, nemohu se do toho míchat."

"Tedy docela z krádeže mne někdo obvinil, a panímáma tomu věří?" zhrozila se Sosnáková a dala se do pláče. "A kdo to byl, prosím vás?"

"Já vám to řeknu, ale nepovězte to na mne. Byl to "všeobecný oznamovatel."

"Tedy Hovorná to byla? Aby ji Pán Bůh netrestal, tu prolhanou osobu! Vždyť jsem jí ničím neublížila, jak mohla něco podobného říci!"

"Věřte mi, že to nikdo jiný nebyl," tvrdila děvečka. "Zaslechla jsem její hovor s panímámou, byla jsem právě v síni. Umínila jsem si, že vám to povím, jestli tomu panímáma uvěří. Ale jak povídám, neprozrad'te mne."

"Děkuji vám, Bětuško," odpověděla Sosnáková, "to víte, že to na vás nepovím." — Setřela slzy a ubírala se domů.

* * *

Když Sosnák přišel z práce, žena mu hned s pláčem vypravovala, co ji potkalo.

Sosnák byl rozšafný člověk a v ničem se neukvapil. Chvilí přemýšlel a pak řekl: "Takové podezření na sobě nenecháme."

Dojdu si do statku a s hospodyní promluví. A jestli tě Hovorná opravdu tak pomluvila, pak proti ní zakročím."

"Ale prosím tě, aby z toho nebyla ještě mrzutost," domlouvala mu žena. "A děvčku prozradit nesmíme, slíbila jsem jí to."

"Však já neřeknu, že od ní něco víš," odvětil muž.

Nemeškal a šel hned do statku. Panímáma se poněkud zarazila, když se jí tázal, proč jeho ženu propustila.

"Kdyby to bylo skutečně proto," pravil, "že si budete vykonávat práce sama, pak bych sem nešel, panímámo, ale žena se dověděla, že ji u vás někdo nařknul z krádeže hus. A jen proto sem přicházím. Nejde nám o službu, neboť žena si nalezneme zaměstnání jinde, ovšem, pokud požívá dobré pověsti jako poctivá osoba. Zlodějku nikdo do služby nevezme, a já se postarám, aby její pověst byla očištěna. Žena se dověděla, že ji tak pomluvila Hovorná, a já chci proti ní zakročit soudně. Prosím vás tedy, abyste mi řekla, zdali je tomu tak."

"A kdo to vaší ženě pověděl?" tázala se panímáma.

"To vám nemohu říci, protože žena té osobě slíbila, že to nepoví," odvětil Sosnák.

"Inu, byla to Hovorná," přiznala se hospodyně, "ale co s ní budete dělat, vždyť ji každý zná, že je klepna. At' vaše žena sem chodí dál, a bude to odbyto."

"To ne, panímámo," řekl Sosnák. "Ona ovšem ráda přijde, když si budete přát, ale já věc tak nenechám. Když to Hovorná řekla, snad si to nevymyslila, ale slyšela to od někoho jiného. I když moji ženu zase do služby přijmete, bude se o ní vypravovat dále, že se dopustila krádeže, a to se dít nesmí. Jsme lidé chudí, ale poctiví, a dobré jméno je naším jediným majetkem, kterého si musíme proti nactiutračům hájit."

Hospodyně mu nedovedla již odporovat, jenom ho žádala, aby ji do ničeho nepřiváděl.

Sosnák odešel a ubíral se přímo k chaloupce, kde bydlila Hovorná. Ta se zalekla, když vešel, a sotva se zmínil, že ji bude žalovat, spustila nářek: "Já nešťastná osoba! Vždyť jsem jakživa nebyla u soudu, co pak vás to napadlo!"

"Ale měla jste tam být už kolikrát pro ty vaše klepy," odvětil Sosnák. "Byla byste se snad napravila a nesoužila lidě svým utrhačným jazykem."

"A na mně toho ani nemůžete žádat, já bych tam nedošla."

"Tedy vás tam dáme dovézt, však mi někdo povoz půjčí," odvětil nemilosrdně Sosnák.

"A proč mne chcete takhle trápit, vždyť jsem řekla jen to, co jsem slyšela," vymlouvala se Hovorná. "Mně to vypravovala Nevražilová."

"Však jsem si myslel, aby ona v tom nebyla," řekl Sosnák. "Jen když to vím, pošlu vás k soudu obě."

Po těch slovech odešel.

Hovorná za malou chvíli pospíchala k Nevražilové. Kdo ji viděl, s úžasem se za ní zadíval. Běžela jako mladice.

"Osobo, co jste mi to jen o té Sosnákové povídala!" spustila hned na prahu; "vždyť ono prý to není pravda s těmi husami, a teď nás chce Sosnák obě žalovat."

"A to jste mu to musila vytrandat?" osopila se na ni Nevražilová. "Nemohla jste držet jazyk za zuby?"

"Vždyť já jsem to neřekla jemu, pověděla jsem to jen panímámě Třešňákové. Už vidím, že takovéhohle starého člověka každý jen utiskuje," ječela stařena.

"Vás někdo utiskuje, vy stará klepno!" odsekla Nevražilová.

"Cože — já že jsem klepna? Kdo pak klepal dřív — já nebo vy!"

"Dejte mi pokoj a klid'te se. A na Sosnaka si dojdou."

Vzala na hlavu šátek a šla. Když vešla k Sosnákům, ani nepozdravila a spustila: "Vy prý mne chcete žalovat? Ale na mne si nepřijďte. Vyříd'te si to s Pouchalovou, ta se to dověděla od Vohnákové, a té to pověděla Jašková."

"Dobře, že to vím," odvětil klidně Sosnák. "Zažaluji je všechny i s vámi. A teď můžete jít."

Za malou chvíli pospíchaly k Sosnákům tři ženské: Pouchalová, Vohnáková a Jašková. Ale Sosnák moudře zamknul dveře a nevpuštěl je. Slyšel, jak se cestou hádají.

Zatím se zešeřilo. Sosnák rozsvítil, vzal arch papíru a napsal neumělým, ale přece čitelným písmem žalobu pro urážku na cti, které se dopustilo pět nám již známých klepen. A za týden byly všem doručeny obsilky. Ve vsi to způsobilo nemalý poplach, mužové obviněných žen se zlobili a plísnil klevetivé ženy, někteří přišli i k Sosnákovi s prosbou, aby toho nechal, ale on nepovolil.

Po málo dnech ubíraly se obžalované do okresního města. Cestou se spolu hádaly, která je vinna. Jedna to sváděla na druhou, každá se vymlouvala, že to tak neřekla, a dostaly se tak do sebe, že se mohly všechny žalovat navzájem pro urážku na cti. Sosnák šel dříve, aby se s nimi nesetkal. Všecy se konečně osopily na "všeobecného oznamovatele," který naříkal, že starého člověka každý na tom světě utiskuje, a že z toho bude mít smrt.

"Jen se na ni podívejte, ještě nám uteče, jak běží," poznamenala Nevražilová. "A když jde žebrotou, dělá, jako by měla duši na jazyku, pokašlává a heká, a zatím má jazyk jako meč."

U soudu zkrotly všechny. Soudce se namáhal, aby vyšetřil, která vlastně podezření vyslovila, ale nebylo to snadné, neboť jedna obviňovala druhou. Konečně uznal soudce vinnými všechny.

Pak se otázal Sosnák, žádá-li, aby byly potrestány. On však odvětil, že ne. Žádal jen, aby nařknutí jeho ženy odvolaly a přístě ji nepomlouvaly.

Všecky si oddychly, že to tak dobře dopadlo, odprosily a pak se vracely domů. Cestou přetřásaly živé i mrtvé, hezky savor-

ně, přisvědčovaly si, ale už byly opatrnější. Ještě během toho dne došly všechny k panímámě Třešňákové, aby jí pověděly, že to byl o Sosnákové pouhý klep. Pohromadě tam ovšem nešly a rozumí se, že to sváděla zase jedna na druhou.

"Všeobecný oznamovatel" sice bědoval, že z toho bude mít smrt, ale je živ dosud. Od té doby si však dává pozor na jazyk, a ty ostatní také. Sosnáková zase vypomáhá ve statku, a tak se to všecko dobře skončilo.

A kdo vlastně ukradl husy? V malé úžlabině mezi poli, porostlé trávnikem, byl nalezen popel ze spálených větví, a kolem bylo poházeno husí peří a kosti. Tam nedávno tábořili cikáni. Cikánky chodily také po vsi žebrotou, byly také u Třešňáků, a nikdo nepochyboval, že ony husy ukradly. V úžlabině mezi poli cikány nebylo vidět, a proto tam mohli nerušeně hodovat.

Mnohý čtenář se snad tomu příběhu zasmál. Ale je z něho patrné, jaké následky mohou mít klevety a nedůvodné podezřívání. Při pomluvě obyčejně každý něco přidá, a člověk docela nevinný bývá potupen a připraven o čest. Těžko po lidech slova chytat, praví staré přísloví. A jiné přísloví praví, že je horší jazyk klevetníka, nežli kopí bojovníka.

Každý neumí tak rázně a při tom přece šetrně zakročit proti pomluvačům, jak to dovedl Sosnák. A kdo pak se také rád soudí! Roznese se o něm, že je sudič, a to také není nic hezkého. A mnohým soudům a sporům by se zabránilo, kdyby nebylo pomluv.

Účinek svátosti pokání je odpuštění všech hříchů. — Lékař ránu sice zhojí, ale zůstává jizva. — Bůh však, když shlazuje hříchy, ani jizvy neponechá, aniž připouští, aby pozůstala stopa, nýbrž se zdravím navrácí i sličnost, s prominutím trestu uděluje i spravedlnost. (Sv. Jan Zlatoústý.)

Pokud voda zůstává v řečišti, velice prospívá zemi, kudy teče; vystoupí-li však z břehů, natropí mnoho spousty. Podobně křesťan, umí-li se mírnit ve svém jednání, bude sobě i jiným v mnohém prospěšným; vykročí-li z mezí, poskvrní své svědomí a jiným bude ku pohoršení. (Kotte.)

Zamotaný kalendář ČSSR

Na návrh tak zvaných odborů rozhodla počátkem února československá vláda o "přesunech pracovní doby v roce 1964 a 1965". Prakticky to vypadá takto:

"Sobota 2. května 1964 je dnem pracovního klidu. Pracovní doba, připadající na tento den, se přesouvá na čtvrtek 30. dubna 1964. Pracovní doba, připadající na čtvrtek 30. dubna 1964, se přesouvá na neděli

3. května 1964." — A tak dále, a tak dále.

Českoslovenští občané si o těchto "přemoudrých" opatřeních svých "moudrých" odborů a vlády myslí svoje. A po svém tato opatření vrchnosti také komentují. Z Prahy jsme dostali několik takových komentářů. Jeden z nich — pěkně veršovaný — pro obveselení našich čtenářů otiskujeme též v kalendáři:

Se svátky si páni vědí rady,
když se mezi týdnem ukáže.
Co umí, je možné jenom tady,
buržoasie to sotva dokáže.

Případne-li na všední den svátek,
nikoho to u nás nehřeje,
přeloží se neděle na pátek,
držet svátky režim nepřeje.

Svátky církevní jsme vyřadili,
zbyly velikonoce-vánoce.
Z týdnu práce den jsme vyhradili,
s nedělí jsme skromní v nároce.

Někdy přece se však jednou stane,
že je na všední den oslava.
Lítostí nám slza z oka skane,
v novinách když vyjde oprava.

Neděle je na úterý přeložena,
sobota je proto v pondělí,
ve čtvrtek je tedy jen sobotní směna,
v pátek budeme mít neděli.

Protože však neděle je v pátek,
ve čtvrtek sobota musí být.
Ježto na pátek však připadne nám svátek,
na středu se musí přeložit.

Byl jsem z toho celý vyjevený,
pochopit to člověk neumí,
proto jsem se zeptal svojí ženy,
zda-li ona tomu rozumí.

Vyslechla mne jenom na půl ucha,
a pak řekla: "To já dávno vím,
tohle věc je velmi jednoduchá,
posad' se, já ti to vysvětlím.

"Středa osmého je pátek dvanáctého,
v úterý mít budem neděli,
čtvrtek pátého je středa třináctého,
ve středu je půldne pondělí.

"Za týden pak soboty jsou tři,
v pondělí, když nám tam čtvrtek
předevčírem bude pozítří,
včera bude zítra, zítra dnes."

Zpitoměl jsem z toho, můj ty světe,
člověka z těch vekslů jímá děs,
už se mi to v hlavě všechno plete,
takže vůbec nevím, co je dnes.

Sv. František Saleský praví, že je to jisté znamení, že lupič ještě v domě není, dokud zvenčí tluče: stejným způsobem je to zjevnou známkou, že se duše nalézá ve stavu milosti Boží, dokud ještě pokoušena bývá. (Sv. Ligorius.)

Tys člověk a zhřešil jsi jako člověk; naprav tedy chybu svou. Hřích se nedá zahladit leč slzami a pokáním. Odpustit ho nemůže ani anděl, ani archanděl, ano sám Bůh neodpouští, leč činíme-li pokání. (Sv. Ambrož.)

Prohraná a přece vyhraná pře

SOU na světě lidé, kteří mají to nešťastné sudičství takřka v krvi; jinak zcela rozšafní mužové, vážení sousedé, žijící

po léta v příkladné shodě, se neočekávaně o nějakou maličkost neshodnou a již je z toho soud.

Pro úzký pruh přeorané polní meze, někdy pro jediný strom, stojící na sporném rozcestí, dovedou se vzdorovitě založené povahy soudit po celá léta, někdy až do posledního haláře a výhody z toho mají leda páni obhájcové, jimž nijak nevadí, když na sebe v soudní síni při přelíčení prudce útočí ve prospěch svých klientů, že pak ještě téhož dne svorně spolu popíjejí ve vinárně, nebo společně jedou na honbu.

Dost časté jsou takové případy, od kterých se ale velice liší úsek ze skutečnosti zde uvedený. Budíž uvedeno, že k zamezení možného omylu všechny osoby, zde jednající, jsou uvedeny pod nepravými jmény, neboť jsou i případy, že osoby méně rozmyslné leccos vyčteného potahují na sebe, o čemž by soudobí spisovatelé a redaktoři mohli podat zajímavá svědectví.

Než ale k vlastní věci.

Na nejrušnější pražské třídě, kde na blízké křižovatce ulic panoval stále nepopsatelný hluk a lomoz od uhánějících aut i od křižujících se pouliční elektrické dráhy, na širokém chodníku jaksi nerozhodně stála stepile a vysoce urostlá dáma, smutečně oděna s onou jednoduchostí, která vyznačuje pravou eleganci.

Bylo znát na jejím postoji i starostlivém

se rozhlížení, že si netroufá přejít přes rušnou jízdní dráhu na druhou stranu ulice. Až teprve když v bílé rukavici natáhnutá ruka nedaleko stojícího policisty se zvedla do výše, na kterýžto pokyn vozidla se zastavila, dáma se přimísila k malému hloučku chodců, kvapně nyní na druhou stranu přecházejících. Jsouc konečně v bezpečí, oddychla si znatelně, a kráčeje vzhůru po chodníku, končícím veřejným sadem, bedlivě sledovala očíslování domů, aby za krátko stanula před jedním z nich.

Vyňala z kabelky malý zápisníček, aby se přesvědčila, že obě domovní popisná čísla souhlasí, a když teprve nyní si povšimla, že na vnější zdi vedle širokého vchodu řada tabulek se jmény obyvatelů. Mimoděk se usmála, když hned napoprvé jí padlo do očí jméno:

“JUDr. Vladimír Skála,
advokát a obhájce ve věcech
trestních.”

“Konečně jsem na místě,” ulehčeně si povzdychla a vešla do průjezdu. Měkký koberec na širokém schodišti i široké světlé chodby svědčily, že zde bydlejí jen zámožní lidé.

Dáma si mimoděk urovnávala klobouk, a teprve když poodhrnula závoj s obličejem, bylo znáti, jaká je to milá a příjemná osoba, u které sice již minulo první mládí, ale byla snad ještě půvabnější ve svém plně rozvířeném ženství.

Ze své zasklené lože vyšel vrátný v premanované čepici a řekl s úklonou: “Milostivá si přeje?”

"Přicházím k panu doktoru Skálovi."

"Tož prosím. Zde — v prvním patře napravo má pan doktor kanceláře. Protější, tabulkou neoznačené dveře vedou do jeho soukromého příbytku."

"Děkuji vám, pane."

"Prosím," znovu se uklonil vrátný, jehož pohled zálibně sledoval zteplou ženskou postavu, půvabně se vzhůru nadnášející.

Jedva přichází stikla bílý knoflík po straně dveří, tyto se hned otevřely a v chodbě, poněkud zešeřelé, mladý mužský hlas řekl: "Prosím, račte dále!"

Poněkud oslněna náhlým slunečním světlem, které sem plným proudem vpadlo otevřenými dveřmi, smutečně oděná dáma vešla do větší místnosti, patrně advokátské kanceláře, kde několik slečen klepalo do psacích strojů a od velkého psacího stolu povstal mladý, štíhlý elegán. Po odbytém projevu zdvořilosti s obou stran řekl mladý muž: "Čím mohu sloužit, milostivá?"

"Přála bych si mluvit s panem doktorem Skálou."

"Prosím, jsem zástupcem svého šéfa, pana doktora Skály, a jedná-li se snad o věc soukromoprávní, jsem milostivě úplně k službám," zdvořile se ukláněl mladý, uhlašený koncipient, neboť i na něho působil půvab dámy, která odpověděla: "Záležitost, která mne sem vede, si přeji projednat sama osobně s panem doktorem Skálou. Nebo snad není přítomen?"

"Pan šéf je zde ve své soukromé kanceláři, sice si nepřeje být vyrušován, ale pokusím se. Prosím, koho mám ohlásit?"

Dáma vyňala z kabelky úhlednou navštívenku a podala ji koncipientovi, který ji zběžně přečetl, jméno Blažena Justová mu nic nevysvětlilo, za to se tím více podivil, jak jeho obstarožný šéf po přečtení lístku rychle povstal a sám rychle spěchal ku dveřím, které prudce otevřel, přichozí uvítal se srdečnou zdvořilostí a když dveře opět za koncipientem zapadly, uchopiv obě ruce své návštěvy, řekl:

"Takto se opět shledáváme? A po tolika letech?"

"Ano, po šestnácti letech," znělo jako tesknou ozvěnou zpět.

"Slečno Blaženo — či odpusťte, paní Justová, věřte, že jsem dlouho toužil po okamžiku, kdy vás zase spatřím."

Oslavená jen lehýnce povzdychla a její veliké hnědé oči zvlhly.

"Osud si s námi nemilosrdně zahrál, věrlým hlasem promlouval advokát. "Vás i mne oloupil svět a lidé o veškeré pozemské štěstí. Kdo není zbabělcem, aby rázem ukončil beznadějnost dalšího života, jen ve stálém sebezapírání a usilovné práci musí hledět zapomenout."

"I u mne tomu bylo podobně," tiše povzdychla paní.

To již domácí pán a jeho návštěva seděli vedle sebe na pohovce a muž s vřelou účastí tiskl v obou svých dlaních ruce paniny. Ba, byl by se podívil personál v kanceláři, kdyby takto mohl vidět svého vždy stále přísně zamklého šéfa, na něhož se vždy darmo usmívaly ty nejpůvabnější a krásou okouzlující jeho typistky.

"Ani jsem se posud neotázal, jaká štěstí náhoda vás ke mně přivádí."

"Ach, o štěstí zde mluvit nelze a náhoda to také není, že k vám přicházím, doktore Skálo."

"Aj, potřebujete tedy v něčem rady a pomoci? Rozumí se, že jsem vám ve všem k službám. Jen vyslovte oč se vlastně jedná?"

"Jedná se o mnoho, nejen o celou moji existenci, ale i o dobrou pověst."

Advokát překvapeně vzhlédl, když se otázal:

"Kdo by se odvážil ublížit vám, vám, která jste dobro a obětavost sama? Že se vás náležitě zastanu, toho buďte jista."

"Však jsem o tom přesvědčena, jinak bych vás nebyla vyhledala," odvětila Blažena s lehkým, okouzlujícím úsměvem, který její oduševnělou tvář ještě více zkrášlil.

Teple, přátelsky zněl hlas doktorův, když se otázal: "Přišla jste ke mně o radu jako ku svému příteli anebo jako k právnímu rádci?"

"Jako k právnímu rádci i jako k příteli, jemuž lze plně důvěřovat," opáčila paní.

"Díky vám za ta slova."

"Můj případ, o který se jedná, není snad ve vaší advokátské praxi zvláštní a ojedinělý, ale pro mne je to pokořující stejně jako trapné."

"Oč se jedná?"

"O poslední vůli mého nebožtíka chotě."

"Obsahuje snad formální nesprávnosti?"

"Nikoli."

"Jak to?"

"Poněvadž on žádné poslední vůle neza-
nechal."

Překvapení advokátovo bylo tak silné, že se až ze sedadla vymrštil.

"Tot' nepochopitelné," zvolal rozčilen.

"Naopak, hned pochopíte, řeknu-li vám, že si nároky na celé dědictví po mém zesnulém choti činí nebožtíkův nevlastní syn, syn jeho první rozvedené choti, po jejíž smrti já jsem se za Justa provdala."

"Neuvěřitelné!"

"Ach, na světě a v životě se dějí takové věci, že jejich působení člověk pocítuje nejen jako křivdu, ale též jako kletbu života."

"V tom s vámi souhlasím, Blaženo. Což pak i já, vlastně my oba jsme něco takového nezakusili sami na sobě? Neztroskotalo to naše celé životní štěstí o zdánlivě utěšenou budoucnost?"

"Marné vzpomínky na to, co kdy bývalo," hořce pronesla paní.

"Pravda, ale což se příroda neobnovuje každého roku z jara k novému životu a kráse? Proč také lidé, kteří tak mnoho utrpěli, neměli by nárok na kus třeba pozdního štěstí?"

"Možná," řekla paní, "jenom není-li na to u vás již pozdě?"

"Není a nikdy nebude. Slyšte mne, Blaženo, od té neblahé chvíle, kdy jste mně byla takřka násilím vyrvána z mojí náruče, z náruče vašeho již prohlášeného snoubence, v mém srdci a v mé celé bytosti pohasl zájem o všecko kolem sebe. Stojte úplně osamělý ve světě, nemaje příbuzných ani bližších přátel, kteří by se byli snažili nějak zmírnit mé zoufalství nad vaší ztrátou, úplně jsem zatrpkl a že jsem se mravně, duševně i tělesně úplně nezhroutil, toho byla příčinou jen snaha vyšvihnout se, zbohatnout a dokázat, že i já něco zmohu, že bylo nespravedlivé odtrhnout mně od úst

pohár štěstí, které mně kynulo ze spojení s vámi."

"Byl to náš osud," povzdychla paní, naslouchající jeho vášnivým slovům se sklopenou hlavou, s pobledlým obličejem, majíc ruce bezvládně v klín složené.

Když k němu posléze pozvedla své velké, krásné oči, byly tyto plny slz a tklivého smutku.

On pokračoval: "Hled'te, Blaženo, snad náhradou za naši ztrátu, za zničené štěstí života bylo mně splněno, po čem jsem ho-
rouceně toužil jako mladík. Byly to roky krutých a hořkých zápasů nežli jsem dospěl k nynějšímu postavení, které však bez vás nemá pro mne valné ceny."

"Nemluvte tak, doktore, ta velká vážnost a úcta, které všeobecně požíváte, mnohé by vám mohla nahradit."

"Nikoli, mýlíte se. Těšil by vás lesk a cinkot zlata, kdybyste neměla na širém světě nikoho, jímž byste jej blažila?"

"Takto mluvíte vy, muž učený a zkušený?"

"Právě proto si peněz nevážím po předchozích zkušenostech a životních zápasech."

"Což pak vy, který jste měl vždy tak dobré srdce a otevřené ruce, jste zapomněl, že lze i z přebytků obšťastnit jiné, působit mnoho dobrého pro veřejnost? Neznáte naše národní a lidumilné podniky, abyste byl jejich podporovatelem?"

"Ba znám, a věřte, že činím, co mohu, ale nikdy nepřeji si býti jmenován. Neznáte dnešní lidi a poměry — pomozte jednomu skutečně potřebnému a osvědčíte-li se býti mceenášem, sesype se jich na vás hned deset jiných, spíše žistných, nežli skutečně potřebných. Vědomí vykonaného dobra si-
ce podle lidského mínění u srdce hřeje, ale nenahradí ani píd' skromného osobního štěstí."

"Snad máte pravdu, doktore, ale hled'te, jak daleko jsme odbočili od pravého účelu mé návštěvy."

"A ten jest."

"Prosila bych vás, abyste mne zastupoval v rozepři, kterou mně mladý Vlášek vnutil svými neoprávněnými požadavky na pozůstalost po mém choti."

"Rozumí se, že vaše přání splním a ublí-

žit vám nedám. Myslím totiž, že jste posud takovou nepraktickou idealistkou, jakou jste byla jako moje nevěsta ve svých osmnácti letech. Byla jste tehdy ještě zholá dítě a já o šest roků starší vás jsem vám asi připadal hodně stroze a přísně, pravda-li?"

"Nikoli, milovala jsem vás právě takového, jakým jste byl."

"Stejně jako já vás."

"Tak, abych vše vysvětlila," vzhopila se paní, "bude třeba delšího jednání. Přejímáte-li úřad mého obhájce, vlastně zástupce?"

"Samozřejmě!"

"Tož mne laskavě navštivte. Mohu se těšit?"

"S největší radostí tak učiním."

"Dobře. Zde máte moji adresu, doktore. Však také otec se potěší, až vás opět uvidí."

Advokát překvapeně sebou trhl: "Jakže, váš pan otec je posud na živu, paní Blaženo?"

"Ano, již jako kmet, téměř dvaosmdesátiletý."

"Dovolte, abych pochyboval, že starý pán bude potěšen shledáním s člověkem, jemuž jako mně v životě tolik ublížil."

"Nebud'te nesmiřitelným. Ve svém vysokém stáří je můj otec úplně zdětinštělý. Není valně radostný jeho život, musí-li se obávat strádání všeho druhu, prosadí-li Vlášek své požadavky."

"A což vy, Blaženo, jak vy na vše pohlížíte? Pro vašeho otce by byla zaslouženým trestem ztráta blahobytu, pro který vás obětoval, ale vy, zač a proč mělo by se vaše utrpení zvýšit?"

Paní jen mlčky a odmítavě mávla rukou, kterou potom podala doktorovi na rozloučenou. Když on se skláněl, aby jí ruku políbil, zahlédla, jak jeho skloněná hlava je v hustém černém vlase valně prosedivělá. Nedávajíc na sobě znát trapný dojem, rychle nyní kráčela ze dveří, za nimiž v první kanceláři mohl se personál udivit, jak dlouho se zabývá touto návštěvou jejich obyčejně úsečný a malovlivný šéf a neméně se divili, hlavně slečny u psacích strojů, že pan doktor vyprovázel návštěvu až na schodiště. Bylo mnoho dohadů, je-li to nějaká

vynikající osobnost anebo příští výnosní klientela.

* * *

K objasnění začátku této povídky, a vlastně úseku ze skutečného života, nutno připojit jakési nezbytné vysvětlení.

Smutečně oděná dáma, vycházející právě z domu, jehož obyvatelem a vlastníkem byl advokát Dr. Vladimír Skála, byla dcerou bývalého ředitele panství, Blažena, a nazývala se za svobodna Dvorecká. Byla to nadmíru sličná a vzdělaná dívka, která od útlého dětství, ještě ze školy, měla tuze ráda Vladíka řídících.

Obě děti byly téměř nerozlučné a nebylo dne, kdy by svislý, čiperný Vladík nebyl dcerušku ředitelovu doprovázel malý kousek za obec, kde v nevelkém záměčku bydlil všemocný tehdy hospodářský ředitel panství pan Dvorecký. Soudilo se o něm, že je velikým boháčem a dcerušku měl pouze tu jedinou.

Předvídavé vesnické tetky a kmotry, které tak rády mladé lidi spolu spojují, jistojistě usuzovaly, že z Blaženky a Vladíka bude krásný párek.

Dívka vyrůstala bez matky, nebyla však svévolná a rozmarná, jako bývají jedináčci otců, kteří dávají dětem plnou volnost proto, aby i oni se mohli oddávat volnému, ne-li nezřízenému životu.

Pan ředitel Dvorecký nebyl horší ani lepší těch pánů, kteří se stále honí po zábavách, jejichž hlavním bodem jsou sličné ženy. Maje ve své kanceláři spolehlivý (jak on se domníval) personál, zajížděl často do Prahy i do Vídně, do těch různých barů a varieté, kde býval štědrým hostitelem různých krasavic pochybné pověsti.

Samozřejmě to vyžadovalo mnoho peněz a původní značné jmění Dvoreckých se tenčilo tím rychleji, čím více bývalo dříve vynakládáno na stálé léčení a dlouhé nákladné pobyty stále churavějící paní ředitelové, kterou to přece neuchránilo předčasně smrti.

V nejlepších letech se nalézající vdovek vůli slušnosti zachovával povinný smutek, na čas přestal jezdit do zábav, ale když malá Blaženka počala chodit do školy, její otec byl zase tím lehkomyšlným svěťákem.

Blažence, předané zvůli nesvědomitých služebných bývalo by se dařilo ještě hůře v její opuštěnosti, nebýti laskavé paní řídící Skálové. Tato byla dobrou přítelkyní zemřelé Blaženčiny matky a nejednou se jí zželelo dítěte bohatě sice, ale nedbale i neupraveně oděného. Ve škole u řídících měli samé hochy (ach, to bude potřeba peněz na jejich studie) a poněvadž si paní Skálová marně přála mít dcerušku, jako by za ni nalézala náhradu v Blažence. Vladík, prostřední z učitelových synků byl ustanoven za zvláštního ochránce panského děvčátka, jemuž by jinak bujní a zlomyslní kluci byli ubližovali ze msty, že z nařízení jejího otce bývali citelně trestáni při vpádu do panské třešňovky anebo na polním pychu.

Za nepříznivého počasí, hlavně za podzimních plískanic i přes obědy a přes noc starostlivá paní ponechávala Blaženku ve škole, když předem vzkázala po nějakém školákovi, kde se "malá slečinka" nalézá.

Tak to trvalo několik roků a ty zlomyslnější sousedky se pošklebovaly, to že si školská panička vychovává nevěstu pro nastávajícího syna doktora.

Přál si totiž Vladík být právníkem a jelikož si jeho bratr oblíbil strojnictví a ten starší odejel s příbuznými do Ameriky, mohl učitelův synek pohodlně a bezstarostně studovat.

Blaženka zatím dospívala v neobyčejně sličnou dívku a obě dospívající děti byly i o prázdninách nerozlučnými přáteli.

Přirozeným vývojem věci se konečně tak utvářily, že bylo prohlášení zasnoubení mladého páru záhy po té, kdy byl doktorand Vladimír Skála prohlášen v aule pražské university za doktora veškerých práv.

Bylo mnoho řečí, ještě více závisti, ale toho přece nikdo neočekával, že slečna ředitelova namísto s mladým doktorem Skálou, bude kráčet od oltáře s obstarožným kontrolorem Justem, člověkem, starým téměř jako její otec a netěšícím se valně pověsti, snad hlavně proto, že byl Just rozveden s první ženou, s níž se oženil jako s velmi zámožnou vdovou a která mu přivedla do manželství syna Emanu.

Neučinilo to nikde dobrého dojmu, že se kontrolor Just tak záhy po smrti manžel-

ky, byť od něho rozvedené, téměř kvapně oženil.

Ani to neušlo lidem (a co těm ujde v takových případech), že mladá nevěsta šla k oltáři jako obětovaná a bylo trudno popatřit na ubohou mladou ženu, jak se vlékla po domě jako tělo bez duše.

Plné jistoty sice nikdo nevěděl, ale zavládlo všeobecné přesvědčení, že paní Blaženu vlastní její otec přinutil k tomuto neblahému sňatku.

"Však kdož ví, proč se tak stalo, ti páni mívají mezi sebou všelijaké intriky a partyky," šuškal se hlavně v okolí ředitele Dvoreckého.

A byl pravdivým tento hlas lidu.

Do pozadí tuto událost zatlačila jiná, rovněž neveselá příhoda — hajný Janoušek se přihlásil ve škole u řídících, kde odevzdal revolver, vyrvaný v poslední chvíli z rukou mladého pana doktora Skály, hodlajícího ukončit život pod okny příbytku nešťastné paní Blaženy.

Starý pan řídící se ve skutečném zoufalství chystal za hlavu: zde o vlastní život ukládal jeho nadějný syn Vladimír a tamto na lůžku ležela zhroucená, raněna mrtvicí jeho choť, které kořen života podtála zpráva, že oni, Skálovi, jsou na mizině, takřka žebráky, když bylo celé jejich jmění ztraceno ve válečné půjčce...

Od onoho sebevražedného pokusu nikdo již Vladimíra nespatriil — nebyl ani na pohřbu své, záhy potom zemřelé matky.

Nikdy nikdo nevěděl od zamlkné paní Blaženy, proč se provdala za Justa. Ale toho si lidé přece povšimli, jak pan ředitel Dvorecký zvolna ustává ve svém hýřivém životě, což bylo posuzováno: "Asi jde do sebe, anebo nemá už dost peněz, dceři věno musil vyplatit, no, a do pense také nemá už daleko."

Než at' tomu bylo jakkoli, smutná mladá paní kontrolorová, majíc po své zemřelé matce jemnocitnou mysl a přímo andělsky dobrotivé srdce, nevytýkala otcí ani manželovi svůj zmařený život. Kontrolor Just, více než dvojnásobně starší, byl do své hezké mladé ženy vášnivě zamilován a protože si paní Blažena svým jednáním dovedla zjednati úctu i u něho, bylo toto nerovné

manželství dosti snesitelné, na podiv každého, kdo znal stávající poměry.

Jediným kamenem úrazu byl dospívající Eman, Justův pastorek; vzpurný, vzdorovitý hoch byl skutečným nevychovancem, jak ani jinak býti nemohlo — měl-li za otce nevzdělaného obchodníka dobyt看, který se v dosti pozdních letech oženil s číšnicí, která v hospodě posledního řádu byla pověstna svým volným životem.

Pro svoji zjištnost a prohnatost nebyl tuze oblíben "dobytkář Vlášek", jak jej nazývali lidé, s nimiž bez výjimky jednal neomaleně, spoléhaje na své skutečně značné jmění, které získal za války nekalými spekulacemi. Před jeho odporným zevnějškem a ohyzdnou povahou tehdy mladá, veselá číšnice přivřela obě oči, a jeho zase lákala ženšтина skutečně sličná co do zevnějšku.

Po svém sňatku mladí manželé Vláškoví žili jako praví nadutí zbohatlíci pro závist i na posměch celého okolí. Veliké, stále rostoucí jmění panu Vláškoví konečně umožnilo, že se vzdal "obchodů", které jeho manželce byly trnem v oku.

Oba byli stejně nevzdělaní jako rozmařili a žili jediné pro syna Emánka. Po nenadálé smrti manželové (ukrátilo prý mu život dobré bydlo), bohatá a sličná dosud vdova měla hojně ženichů, ale ona zatoužila dostat se mezi "pány" a jejímu svůdnickému umění nebylo třeba velké námahy, aby ulovila stárnoucího nemajetného kontrolora Justa.

Mohlo se toto manželství utvářeti dost snesitelně, kdyby se mladá paní nebyla vrátila k bývalému volnému životu, jaký vedla za svobodna. Čeho se neodvažovala z bázně před prvním, surovým, násilnickým manželem, toho pan kontrolor zažil záhy dosyta: jeho choť koketovala s každým mužem a kontrolorovi se záhy lidé veřejně posmívali, jaké prý nosí parohy. To a nesnesitelný život s neposlušným a zpurným pastorkem Justa posléze dohnalo k rozvodu. Jeho rozvedená žena zařídila si v Praze vinárnu a jeden o druhého se více nestaral, neboť i úřad Emanova poručníka předal Just jinému.

Zatrpklý svým zklamáním a životním neúspěchem, kontrolor Just zahloubal se nyní cele do svého úřadu a kdežto jindy své

povinnosti odhýval povrchně a ledabyle, nyní, kdy jej nic nevábilo v neúrodné domácnosti, vysedával v kanceláři i přes úřední hodiny. Kolegové úředníci se mu smáli, jaký se z něho stal knihomol a neteskní-li přece jen po své vlnadné žínce. Nebylo tomu doslova.

Zato pan kontrolor nyní nenápadně, ale bedlivě si všímal svého nadřízeného, ředitele Dvoreckého. Jeho pohledy byly nevraživé i podezíravé snad proto, že se dříve i jméno ředitelovo vyslovovalo ve spojení s rozvedenou paní kontrolorovou.

Samozřejmě takovým podezíravě slídícím a nevraživým pohledům nemohla ujítí také sličná, do krásy rostoucí Blažena. — Vášeň a smyslnost jedenkrát probuzená ve stárnoucím osamělém muži, jehož naučila první manželka neřestnému životu, propukla takovou silou, že si umínil dojítí svého cíle a ten byl — dosící slečny ředitelovy.

Arci bylo jisto, že i za okolností daleko příznivějších ředitel ani jeho dcera by nesvolili s mužem rozvedeným a možná, že samo peklo se spojilo s Justem, aby splnilo jeho přání. Jeho manželka znenadáni zemřela a on uchvácením Blaženy neváhal zničit životní štěstí mladých milenců.

* * *

Nemusila odovdělá paní Justová dlouho čekat na návštěvu doktora Vladimíra Skály, u něhož byla tehdy se žádostí, aby ji zastupoval v procesu, vedeném proti ní bývalým odchovancem nebožtíka pana kontrolora.

Domáhal se pan Emanuel Vlášek vrácení značné části peněz, kterými prý jeho nebožka matka splatila četné a značné dluhy svého druhého manžela. Vdova o těchto spletilých záležitostech neměla přesného rozhledu. — Vědělo se sice, že dříve nemajetný pan kontrolor po svém prvním sňatku se s četnými věřiteli vyrovnal, jakož i že velké peníze pohltilo znovuzřízení přibytku, který chtěla Emanova matka mít co nejnáděrnější, aby se nejen vyrovnala, ale předčila všechny úřednické paničky již proto, že ony jí dávaly najevo svou povýšenost jako ženě bývalého "dobytkáře".

Mladý Vlášek, asi sedmadvacetiletý vy-

žilý mladík, za několik málo roků utratil dosti značné dědictví po matce, po jejíž smrti si vinárnu dále podržel. Ale jaksi se mu nedařilo. Lehkomyslný a nedbalý, příliš se nestaral o živnost, které nyní chyběla hlavní přitažlivost, veselá paní vinárnice.

Mladý zhýralec nebyl schopen nijaké užitečné činnosti, byl pouze synkem bohaté matky a žil si den ze dne jako trubec. Když mu pro dluhy vinárnu prodali, octl se ve značné tísní a pojal myšlenku vydírat otčima Justa. Ale smrt kontrolorova mu to překazila a mladý ničema po prvním zklamání se spíše zaradoval, že u vdovy bude mít větší úspěch jeho vyděračský pokus, k němuž byl pevně odhodlán. —

Popouzeli ho k tomu i jeho zhýralí kumpáni, vidouce v tom i svůj vlastní prospěch, kdyby se to Emanovi zdařilo. Tyto pro ni závažné okolnosti paní Blažena zběžně vysvětlila Skálovi, když bývalí milenci opět po tolika letech mohli spolu přátelsky pohovořit v úpravném a útulném příbytku panině.

Doktor Skála se musil přemáhat, aby utajil city, vízící jej k této půvabné bytosti, kterou smuteční oděv a jakoby lehýnký nádech smutku na pobledlém obličejí činil ještě zajímavější, žádoucnější. Proto si počínal advokát zcela korektně a věcně.

“Má-li pak váš odpůrce v rukou nějaké důkazy, že peníze poskytnuté jeho zemřelou matkou panu Justovi byly pouhou půjčkou?” tázal se důrazně.

“On říká, že má písemné doklady, podle nichž jeho matka vynaložila značné částky peněz jak na znovuzřízení bytu Justových, tak na koupi nádherného zařízení do tolika pokojů,” stísněně řekla paní.

“To známe choutky a rozmařilé požadavky takových proců, nevzdělanců náhle zbohatnuvších,” pousmál se advokát. “Rozumí se, že se vás ujmu, ale bude třeba, abyste se mně se vším dopodrobna svěřila.”

“To také učiním, doktore. Nebožtík manžel se přede mnou nikdy o ničem nezmiňoval, snad se domníval, že smrti jeho rozvedené ženy je vše odbyto. Jak vidím, asi se zmylil.

“Ať se mýlil či nikoli, nesvědomitě to

bylo od něho, že váš kvetoucí život k sobě upoutal a tím i můj život zničil. Tehdy po vašem sňatku tajně jsem odejel za bratrem do Ameriky.”

“Proto po vás marně pátrali,” řekla paní.

“Než ani tam jsem neměl stání. Vrátil se po čase, zarmoutil jsem se zprávou, že nejmladší bratr padl ve válce. Pro ožebračeného, zničeného otce si přijel nejstarší bratr a tak jsem úplně osaměl. Byla to křížová cesta života, kterou jsem se po léta protloukal jako mladý právník, až se mi konečně podařilo překonat zlý osud.”

“A nikdy jste se ke mně nehlásil.”

“Jak jsem mohl já, zatrpklý samotář, vejít do cesty bohaté paní?”

“Bohaté paní?” trpce opáčila vdova; “vždyť na pozůstalost činí si právem či neprávem nárok pan Emanuel Vlášek. Vyhraje-li on proces, zůstane mně pouze výslužné po nebožtíkovi a z toho budu musit ještě vydržovat otce.”

“Mohl bych také panu řediteli Dvoreckému složit svou poklonu?”

“Promiňte, nahlédnu, jestli již tatínka přivezli z jeho obvyklé denní procházky.”

Odešla a dr. Skála se rozhlížel po nevelkém, přívětivém pokojíku. Rád přijal pozvání, aby posečkal do návratu pana ředitele, jehož najatý sluha denně vyvází na kočárku do sadů.

“Vylíčil jsem vám svůj minulý život, paní Blaženo, neoplatíte mně stejnou důvěrou?”

“Milý příteli, trpěla jsem stejně jako vy.”

“Vím to, ale nesevěříte se mně, co vás přimělo státi se chotí Justovou?”

Paní znatelně pobledla a její krásná hlava se sklonila hluboko na bouřně pracující nadra, načež vydechla: “Je to — je to pro mne příliš trapné a pokořující.”

Dojat výrazem jejího velikého bolu, advokát se chopil obou rukou paniných, vroucně promlouvaje:

“A byt’ by to bylo cokoli, moji úctu a — lásku k vám to neumensší, paní Blaženo! Což pak jsme společně od malička nevyrostali, abych nebyl úplně přesvědčen, vy že nejste schopna nějaké nízkości?”

“Děkuji vám za ta slova, doktore. Vidím, že je slušno oplatit důvěru důvěrou.”

"Nejen slušno, ale v našem případě nezbytno. Mám-li vás s úspěchem zastupovat u soudu, musím znát veškeré předchozí okolnosti."

"Nuže, slyšte tedy, pro záchranu svého otce stala jsem se manželkou Justovou."

"Prosím, vyslovte se zřetelněji."

"Po matčině smrti můj otec neznal míry ve svém rozmařilém životě. Nic mu nevadilo ztenčené naše jmění, na své nákladné výlety se zábavami se konečně neostýchal brát peníze jemu nepatřící. Mohl tak činit, jsa na panství neomezeným pánem. Toho se dopátral kontrolor Just a tím okamžikem byl můj osud zpečetěn. Řekl mému otci, že jej udá jako podvodníka a obyčejného zloděje, nepřiměje-li mne, abych se stala kontrolorovou ženou. Pro mne to znamenalo přímo záhubu, ale, příteli, nepřejte si vědět, jak mi bylo, když můj hrdý, pánovitý otec na kolenou se přede mnou svíjel a úpěl, abych ho zachránila! Přála jsem si v tom okamžiku zemřít. Dal mně na rozmyšlenou, buď že ho zachráním, nebo že on ranou z revolveru ukončí svůj život dříve, nežli Just splní své hrozby. Byla to pro mne nesmírná duševní muka. Mám otce obětovat nebo mám obětovat moje i vaše štěstí? K mému konečnému rozhodnutí přispěla myšlenka, zdali byste vy a hlavně vaši rodiče s bývalou láskou a důvěrou přijali mezi sebe dceru defraudanta a sebevraha? Oh, nejednou jsem se již podivila, že tehdejší duševní muka nezatemnily můj rozum."

Prudký vzlyk otrásl tělem paniným, když si zakryla tvář rukama, jejichž prsty prosakovala slzná vlása...

"Paní Blaženo, upokojte se — Blaženo," hluboce dojatý muž již již vztahoval rámě, aby k sobě přitáhl a objal ještě nyní vroucně milovanou jedinou lásku svého života. Tu se náhle rozlétly dveře a jakýsi muž strkal do pokoje kočárek s bytostí, která jen napolo měla lidskou podobu.

Advokát se rychle opanoval a jen s odporem pohlédl na odporné, beztvárně nabubřelé tělo. Toto měl býti ten kdysi pověstný krasavec a světák, ředitel Dvorecký?! Nemožno!

Musila zakročít paní Blažena.

"Tatínku, přišel nás navštívit pan doktor Skála."

Muž v kočárku cosi nesrozumitelně zamumlal.

"Dobrý den, pane řediteli, pamatujete se na mne aspoň trochu?"

Žádná odpověď.

Tu se ujal slova ošetřovatel: "Milostpán je dnes v nedobrému rozmaru. Prve se zlobil z neznámé příčiny a tu pak vždy dlouho bývá ku všemu jako otupen."

"Dobře, pane Ludvíku, zavezte pána do jeho pokoje a dopravte jej na lůžko," prikazovala paní.

Když osaměli, paní i její host, vyměnili teskný pohled.

"Takové jsou konce nedobrého lidského života," zafilosoval advokát.

"Byl to osud," vzdychla paní.

"Vždyť se říká, že každý je strůjcem svého osudu."

"Přál byste si ještě nějaká vysvětlení, pane doktore?"

"Děkuji. Co jste pověděla, zatím postačí. Úplný přehled všeho nabudu nejlépe rozmluvou s právním zástupcem pana Vláška a pak vám oznámím všechno další."

S tím se advokát poroučel.

Když opět za týden přispěchal k paní Blaženě, nebylo jeho sdělení valně nadějně; vykládal neklidně:

"Žalující strana poukazuje na to, že byla odprodána část svršků, představujících cenný, umělecky pracovaný nábytek ve třech pokojích."

Paní řekla klidně: "Co mně zbývalo jiného, nežli odprodat zbytečnosti, které jsem nemohla jinde umístit po svém přestěhování ze zámku?"

"Víte-li pak, že Vlášek poukazuje, to že byl majetek jeho matky a vy že jste neměla práva s tím takto naložit."

Paní se vzepřela: "Jako manželka Justova byla jsem přece oprávněnou spolujetnicí jeho bytového zařízení."

"Posuzujete to správně a logicky, paní Blaženo, ale je zde háček ten, že náš odpůrce se vytasil s poslední vůlí matčinou, kde mu ona odkazuje vše, co přinesla do druhého manželství a váš nebožtík nezanechal nic, co by vás opravňovalo k nějakému po

něm dědictví. Ba, skoro se obávám, že by vám po případě mohli obstavit i vaši vdovskou pensi."

Doktorovi neušlo zděšení paní Blaženy, která zvolala: "A co můj otec? Co ten by si počal bez potřebného ošetřování?"

"A na sebe nepamatujete?"

"Jsem zdravá a tak stará také dosud nejsem, abych si po případě nedovedla vydělávat chléb."

"Je to pěkný úmysl a hezká slova, ale, hm, věřte, ono se to lehčeji řekne, nežli prožívá," potřásl hlavou doktor Skála.

"Však mne Bůh neopustí."

"A já také ne," hlas mužův zvroucněl, když pokračoval. "Váš otec podle zásluhy by měl něco trpět, ale bylo by do nebe volající, abyste také vy ještě více měla trpět za cizí viny. Hleděl jsem obratně vyzvědět na základě čeho opírá Vlášek své, přímo nestoudné požadavky, a podobá se, že to u soudu asi půjde do tuhého."

"Toho já se obávám."

"Věděla jste, jaký je to vážný případ?"

Paní Blažena pohlédla ve zrak doktorův s tak zářivou a srdečnou důvěrou, až se jeho srdce zachvělo nežli odpověděla: "Bylo mně to známo, proto jsem se obrátila o pomoc k vám, jako ku svému právnímu zástupci, Vladimíre."

"Děkuji vám za ta slova, paní Blaženo a věřte, že se ve mně neklamete. Nasadím všecky síly, abych od vás odvrátil hrozící pohromu a doufám již proto zvítězit, že vy v ničem nemáte viny."

Skutečně také doktor Vladimír Skála vynaložil veškeré své úsilí, aby v rozepři, která se za nějaký čas po té před soudem odbývala, uhájil prospěch své mandantky. Sám sebe tehdy překonával, ale protivná strana měla tolik četných a pádných důvo-

dů, že jako vítěz vyšel z rozepře pan Emanuel Vlášek.

Ale ku podivu, Dr. Skála nebyl nijak zarmoucen, když o všem promlouval s paní Blaženou. Řekl: "Prohráli jsme při s Vláškem, ale přes citelnou ztrátu, která vás tím stihne, bylo by možno, abyste vyhrála..."

"Jak to?"

"Kdybyste se chtěla stát mojí chotí. Věřte, na rukou bych vás nosil. Octla byste se rázem v docela jiném, čistším a zdravějším ovzduší. Jako paní mého domu a vládkyně mého srdce byste mohla snadno ožlet všecko, co vás spojuje se smutnou minulostí."

"Myslíte to vážně, doktore?"

"S takovými věcmi člověk nežertuje."

"Kdybych svolila k vaší nabídce, dovolil byste mně jednu podmínku?"

"Ta jest?"

"Že bych i nadále mohla a směla pečovat o svého otce. Do smrti by mne hryzla lítost, že na samém konci jeho života jednala jsem sobecky, jen na sebe pamatující a on by snad všemožně trpěl."

"Toho nebude. I já mu všecko odpustím, stane-li se mým tchánem."

"Pravíte to nějak žertovně?"

"Snad bych neplakal, když bych měl vyskat, poněvadž se uskutečnilo jediné a největší přání mého života! Blaženko, drahá Blaženko, konečně budeme přece svoji. Lze předpokládat, že Vlášek záhy vše utratí, co nad tebou vyhrál, ale tvoje prohra znamená naše společné štěstí. Možná, že i nadále bychom po sobě marně toužili, nebýti Vláškovy hrabivosti."

"Takto mluví advokát, který při prohráí," nyní také zažertovala paní Blažena, které doktor uzavřel ústa dlouhým polibkem...

Může-li člověk skrýti oheň do klína svého, aby roucho jeho nehořelo? Aneb může-li chodit po žhavém uhlí, aby nohy jeho se nepopálily? (Přísl.6). Právě tak nemůže se uchránit hříchu ten, kdo se nechrání příležitosti k němu.

Sedmkrát padne spravedlivý a vstane. (Přísl.24). Avšak jméno spravedlivého neztrácí, kdo pokáním vždy povstává. A netoliko až do 7-krát, ale až do 70 7-krát odpouštějí se hříchy klesajícímu, ucho-pí-li se pokání. (Sv. Jeroným.)

Podle svého

VYPRAVUJE VLASTA JAVOŘICKÁ.

KRISTA byla zvláštní děvče a rázovitě. To byste se podivili, kdybyste ji byli znali. Copak teď' ne, ale pokud byla svobodná! To byste na ni hleděli!

Uměla vám nejen všecku domácí práci i polní postavit, jako když bičem mrská, ale dovedla i s koňmi zacházet a všecku mužskou práci konat.

Její tatínek měl zájezdní hospodu, a to velmi dobrou a výnosnou hospodu. Tenkrát ještě nejezdilo tolik vlaků a naprosto ještě ne auta a ty ohromné autobusy, které silnice téměř požírají a ty kilometry jen padají... tu tu tu... jen popadají.

Tenkrátě ještě jezdili formani, jarmarečníci a panstvo v kočárech a pro ty byly ty zájezdní, pěkné hospody.

A "Na tom novém světě", to byla hospoda všech hospod. Stála pěkně při silnici a ukrývala se v zeleni ovocného stromoví, angreštu, hlohů a bezu, dýmala z komína a v zimě, v létě slibovala milé a přívětivé pohoštění.

Vjíždělo se do ní se strany, skoro tak až jako zadem, a ve dvoře byly prostorné stáje pro znavené herky, těžké nákladní koně i pro panské štíhlonohe klusáky. A pod kolnou tam také bylo dost místa pro vozy i pro kočáry.

Zepředu se šlo do síní šenkovny a už na ulici vítal člověka pach dobrého sklepa a chmelového moku. Dva, tři schůdky do síně a už jsi v chládečku. Jako když uštvaného, žíznivého poutníka něco mile na čelo políbí. Síně dlážděná a při stěnách za púl-

kou zavřených dveří věčně věkův prázdné soudky pro piváka připravené. Proti dveřím na protější stěně velký krucifix s umučeným Kristem. Byl vystřížený ze silného plechu, jak se kdysi s oblibou tyto kříže vyráběly. Kol zmučené hlavy koruna z trní a na bocích bíle natřená rouška. Dávno už vše časem zrezavělo — tvář skoro smazaná a strhané ruce dobou zvetšelé.

Dvakrát, třikrát do roka zbožná ruka paní Koubové tam věnec uvila, a když dorostly dvě dcery, Krista a Verunka bývalo to častěji.

Celý Kristus je kvítím ozdobený. Z jara nějakou zelení a pomněnkami, v létě se ve věnci rděly velké jiriny a později na dlouhou dobu zdobil vše fialový vřes. A když i ten uschl a zrežnul, byla to věčně mladá chvoj, prošperkovaná papírovými růžemi. Někdy byly červené, jindy modré, také bílými se často honosil — takové, jaký papír právě byl v hospodě.

A v šenkovně, sloužící rodině za obývací místnost, bylo tak pěkně a útulno, že hostům, kteří zasedli, věru se ani vstávat nechtělo! A neměli tam dvojitou křídou — věřte mi, že ne! Pan Kouba byl pravověrný křesťan a to by si pokládal za hřích.

A k čemu pak by šidili? Dařilo se jim dobře a Pán Bůh jim požehnával.

V té šenkovně byl v létě chládek a spoustou zeleně, jež zastírala okna, vládla tu zelený, tajuplný přísvit. Ze zahrady ozývaly se sem rány koulí do kuželek a pan Kouba obsluhoval hosty. Byl pomenší, ramenatý

a měl rád fajfčičku. Pěkně si z ní pukał a jen tu a tam lehce odpřivoval.

Paní Koubová byla suchá a měla svízel s nohama. Snad to byly čtyři nadějně děti, které jí nadělaly křečových žil, nebo nějaký kletý gicht — kdo ví — šlo jí to časem kolem plotny darebně, a jak byla ráda, když ty dcery dorůstaly!

Verunka, ta byla její pravou rukou. Uměla vařit a kolem plotny se otáčet, v pracích se vyznala a s hosty, pobíhající nahoru a dolů, rozprávěla, jako když voda plyne.

Krista se ke kuchyni mnoho neměla. Nu, mamince také udělala k vůli, když to muselo být a nějakou tou zásmazkou pomíchala, nebo do nudlí se pustila, ale byly tlusté na prst a jako slejšky do krku klouzaly. Jakáž pomoc, alespoň se jich domácí více najedli. I hosté by zavděk vzali, kdyby Verunka — známe to — hnedle to Kristě nevyčítala a nepřipustila, aby se hostům zavařily.

Krista moc ráda nevařila a kde mohla, tak se tomu uhnula. Maminka proto často hubovala a nad Kristou hlavou kroutila.

"Co z tebe, holka, bude? Jak tě mohu vdát? Vždyť ani bramborovou polévku pleše neuvaříš!"

"Eh, co, vždyť já se vdávat nemusím," odsekla Krista pokaždé a šla po své práci.

A Kristýnka pracovat uměla, to byste se podívali, jakou měla maštal a jaké zápraží. V té byste mohli k jídlu zasednout a mysleli byste, že jste v pokoji. Tak tam bylo pěkně čisto, jen svaté obrázky na stěnách scházely. A zápraží, to bylo spláchnuto a koštětem vydrhnuto jako dlažba v kostele.

Krávy se jen leskly. Stálo jich v té maštali stále pět, šest a třpytily se čistotou. Však je Krista kartáčem a hřebelcem drbala, až se jí zdravé tváře ruměncem nítily a ocasy jim pěkně prala a česala, že byly jako nakulmované.

Bratr František měl na starosti koně, ale měl s nimi věru, malou práci. Většinou je poklízela Krista. Sotva slunko vstalo z červenků, už se otáčela po maštali a notovala si písničku — někdy svatou, jako třeba "Jaká žalost a truchlivost", nebo "Chvalme všichni Spasitele", ale většinou světskou,

jako "Já mám trakař novejš", nebo "Černé oči, proč pláčete" a podobné. A už hřebelcovala grošované ryzáky. A nic se jich nebála. Vlezla jim bod břicha, aby se podívala, co to má ten Braun mezi předníma nohama za odřeninu, poopravila podkovy a vyčesala dlouhé, hrubé ocasy. Sáhla směle Hanzlovi do huby a spočítala mu zuby, a když na ni taková nějaká měkká chvílka přišla, také se s nimi mazlila, sametové čumáky jim hladila a přišlo-li na to, také jim dala po hubičce.

Ale copak na tom, že měla domácí koně ráda, to přece nic nebylo, znali ji a byli na ni zvyklí. Větší podivení bylo, když přijeli jarmarečníci až odkudsi z království a měli těžké, nákladní koně, takové plnokrevné vrance, kteří ržáli a očima zlomyslně svítili. A přijel také někdy koňský handlíř s hřebci, kteří byli jako d'ábli, a muži před nimi varovali: "Holky, chraňte se jich, takový hřebec je jak čertem posedlý!"

Často sám František se bál a nebyl by mezi takové koně vstoupil, sám jejich pán se měl před nimi na pozor. Jen Krista se nebála. Zatím co omrzlý forman se v šenkovně posiloval douškem slivovice, dříve než půjde vypřáhnout, byla už Krista u zlých hřebců. Pěkně k nim promlouvala a dřív, než je poplácala, všelicos jim příjemně povídala, že je tam přenáramná zima a jistě že je nožičky zebou, nebo že tam štipou mouchy, jako nevím co, a že jistě hodně zkusili, než se s nákladem až sem dostali.

A při té řeči jim postranky odpínala a řetěz odstrojila, kšíry a chomouty sundala a než posilněný forman přišel, aby se té práce ujal, už je odváděla do maštale a u žlabů přivazovala, seno jim za žebříky hodila a putýnku s vodou pod hubu přistavovala.

Maminka se často hrozila: "Krystýnko, Kristo, ty to jednou odpláčeš a my s tebou!"

Děvče se jen smálo: "Co vás to napadá, nemá tvář člověku neublíží, když jí nic zlého nedělá, a je-li přece některý kůň takovou mrchou, že hodí dříve, než člověka pozná, tak si na něj také umím zajít. Koňovi se nesmí ukázat, že se ho člověk bojí — jedním rázem ho chytnu za hubu a dělám

si s ním, co chci. A nikdy se nesmí na koně bez řeči a nikdy se strany, aby mohl udeřit, rovnou od ocasu, takže i kdyby hodil, netrefí mě!”

Otec byl na ni téměř pyšný. At’ přišel, kdo přišel, každému to vypravoval.

“Naše Krista, ta by mohla od té chvíle sloužit za pacholka a uživila by se. S koňmi neumí žádný forman lépe zacházet. A jaká je šelma. Marné parády si nehledí, v senách seče jako chlap a ve žních hrabí zachází jako Frantík.”

Pyšně to říkával a pokorně k tomu dodával: “Jen aby jí dal Pán Bůh štěstí!”

A snil s ní také pěkné a hrdé plány.

Verunka, mladší dcera, udělala si brzy známost. Byl to selský synek z pěkného statku a s Verunkou se k sobě “šikl”, jako by je Pán Bůh zvlášť stvořil. Měli se rádi a nedělali s tím žádných tajností. Rodičům to bylo vhod, tedy jen co Jeník odbude vojnu...

Krista hochu neměla. Nestála o něho. Takového v okolí nebylo, který by se jí líbil. Žádný nebyl pro ni dost rázný, žádný neměl tak pěkné koně, jakých by si přála a žádný nebyl takový “neboj se”, aby ji předčil. Vždyť Krista uměla jezdit na neosedlaném koni, a jak to uměla!

Vyskočila mu na hřbet, obkročmo se na něm usadila a podpatky mu slabiny tiskla, že se dal zkrotit i ten, který jakživ ani sedla, ani jezdce nenosil. Když jednou přijel velký cirkus s koňmi a principál slíboval pětku odměny tomu, kdo na jeho koni před očima diváků dovede jezdit, byla Krista jako podpálena, a měly ji kamarádky a Verunka co držet, aby tu ostudu neudělala a na tom koni pod plachtou nejela.

A jednou měli u Janáků ve vsi hříbata. Ale to byla hříbata! Sami si je vychovali a byli Kristinými miláčky. Chodila se s nimi těšit. A jací to byli divoši! Když přišlo k tomu, aby je zapřahali, byl Janák celý nešťastný a syn Karel prohlásil, že s nimi za žádnou cenu nepojede. A prohlásili to všichni sousedi ze vsi a prohlašovali to také koňáři, kteří do hospody zajížděli. To nebyli koně, to byli čerti. Frkali, bili a ne a ne je okšírovat.

U Janáků byli nešťastní — co s takový-

mi koňmi? Prodat je nemohli a sami doma je mít? Někoho by ještě zmrazčili.

Na to první zapřahání zevlovala celá ves, muži se do toho pletli a ženské je varovaly, křičely a hrozily se. Inu, bylo to pozdvižení.

A přišla také Krista. Šla s pole, sekali s Frantíkem jetel a byli ještě tak urousaní a umazáni, jako by vylezli z rybníka.

A Krista hned byla podpálena. Už stála u koní a stále šla blíž a blíž, už jim sama velmi šikovně zapínala podocasníky a radila jako pravý, starý koňář.

“Žádný s nimi nepojede, žádný,” lamentoval Janákův dědoušek a kroutil stále starou hlavou.

“Támhle v Praskolesích měl kdosi také takové koně — neřády. Ne a ne je zapřahnout. Marně se všichni namáhali, marně svatého Linhartu ku pomoci volali.”

“Ale dědoušku, svatý Linhart se vám nebude otravovat s hříbaty,” řekla Krista, “já se o to pokusím. To by byl v tom rohatý, aby to nešlo!”

A už byla ve svém živlu.

Verunka přiběhla celá zděšená, že toho má Krista ihned nechat a jít domů, ale Krista už měla okšírováno, už byli koníci zapřaheni v bryčce, vzala bič a sedala na přední sedadlo.

A nyní jste to měli vidět. Koně stáli hned na předních, hned na zadních nohou, hned je měli přes postranky a hned zase přes oj. Ale Krista nepovolila. Zat’ala zuby, do jedné ruky vzala silně opratě, do druhé bič a jak je sekala, tak je sekala. Koně bili, vyhazovali, rejčili po dvoře a konečně našli vrata a tryskem se hnali na náves. Pádili po silnici, kolem rybníka, z příkopu do příkopu. Jen tak tak se vozík držel, brzy byl na dvou, brzy na třech kolech, málem že se nepřevrhl do rybníka. A Krista nepovolila.

Za chvíli ujížděli po silnici, jen se za nimi prášilo a štěrka lital na všechny strany, pod kopyty koní se jiskřilo, ale šlo to. Za chvíli zmizela s očí poděšeným sousedům a lamenutující mamince. A když se za půl hodiny vrátila, byli koníci jako ovečky. Jenom srst se na nich třásla a stříhali ušima.

K tomu se nahodil četník a byl hned do Kristy zamilován. Byl to hezký a hodný

člověk. Hořící tváře Kristinčiny ho omámily. Navrhl to tatínkovi a napověděl Kristě, že by se ženil — že by — dejme tomu — —

Vysmála se mu.

“Pána si vzít? K smíchu! Abych nemohla mít ani koně! Na takovou žebrotu já se nedám!”

Jednou, bylo to v podzimních deštích, na polních cestách a v úvozech bylo bláta až dost! Komzákovi vezli dříví a zařízali v blátě. Vůz tam byl bezmála po nápravy a koně div se nestrhali. Marně na ně Komzák hulákal, že ho bylo slyšet až do druhé vsi, marně se sešli lidé snažili bráti koně u huby a nějak s nimi vycouvat.

Marnost nad marností! Nezbude jiného než koně vypřáhnout, dříví složit, prázdný vůz vytlačit a teprve znovu dříví naložit. Inu, mrzutá to práce, tak na celé půldne.

Nahodila se k tomu Krista. Šla ze Studniček od tety. Měla sváteční jupku, šáteček sametový s trásněmi. Zastavila se a pravila:

“Lidé, vy jste ale — — což si nevíte rady?”

A hned sundala šátek, položila jej na mez, sukně si vykasala a v okamžiku byla pod vozem.

“Hot — hot — ryc — ryc — povídám — hot!” křičela na hospodáře, a jak maloučko koně zabrali, pod vozem se vzepřela a svým zdravým hřbetem zadek vozu usadila.

Přirozeně se při tom svalila do bláta a musila v té poloze setrvat, až se celý vůz i s nákladem přes ni přesunul. Ale vyhrála to. Vůz hrkal a harcoval a zpocení a zlekaní koně ulehčeně si odfrkovali. Šlo to nyní s kopce úvozem a hnedle přijížděli do vsi.

Krista spokojeně vstala, setřela si s oblíčeje bláto a spodničkami očistila kolena. Že z toho dva dni rovně nechodila a musila si od maminky nechat masírovat kříž. že měla namožený žaludek a musela pít zeměžluč, to bylo už vedlejší věci.

O tom všem zvěděl zvěrolékař z okresního města. Byl to hezký člověk, usedlý a chtěl se ženit. “Na nový svět” často zájžděl a stravoval se tam, když tudy šel.

Jednou pomáhal krávě a měl s tím velkou

práci. Jindy by to byl spravil starý Douša, který pomáhal kravám a šikoval svatby, ale právě stonal, a tak byl zvěrolékař dobrý. Dali mu k ruce Kristýnku, ta že má tvrdou náturu a ničeho se nebojí.

A Kristýnka se opravdu nebála. Přisluhovala, byla šikovná a hrdá a při tom mu stírala s čela pot připraveným šátkem, když se mu perlil na čele.

Jaký div! Zvěrolékař byl očarován. Bylo to hezké děvče, a jak rázné!

Přijížděl potom častěji a řekl to tatínkovi. Ten se až začervenál. Dceru dát zvěrolékaři, to by byla trefa. To by celá ves koukala a jak by jí záviděli. A jak by se Kristýnka, jeho miláček, měla!

Řekl to mamince i Frantíkovi a všichni byli očarováni. Vždyť ten “hovězí doktor” je hezký člověk, a jaký pán!

Copak tomu řekne Kristýnka?

Maminka už plakala a viděla dceru se zeleným věncem jako nevěstu. Už se s ní v duchu loučila a byla jista, že bude Kristýnka celá nadšena.

Maminka byla ještě ze staré školy a myslila, že je to tak jako za její mladosti, že řekne: “Kristýnko, chce tě pan zvěrolékař, a tak jsme si umínili, že mu tě dáme. Ukaž čelo, ať ti je svatým křížkem požehnám.” a Kristýnka že se zaraďuje, že políbí mamince ruku a řekne: “Zaplat’ vám to Pán Bůh, maminko, to mám radost.”

Kristýnka byla někde v maštali a když přišla, hned jí to maminka povídala. Ale nepřišla ještě k tomu, “tak jsme si umínili”, řekla jen: “Kristýnko, chce tě pan zvěrolékař,” a už byla přerušena. Krista se na ni udiveně podívala a řekla rázně:

“Což o to, ale já ho nechci!”

“Proč, proč?” lekla se maminka.

“Protože ne! Takovýho pána — takovýho — no, zkrátka — nechci ho a dost!”

Marně maminka vymlouvala a radila a děsila se, že je to škoda a hřích takovou partii zahodit, že už se jí do smrti nenaskytne, že je to rouhání a pýcha. Ale marně. Krista jen pohazovala hlavou.

“Už vás doma mrzím? Chcete mě udělat nešťastnou?” A když také tatínek rozmlouval s ní a trochu se i vadil, když jí Frantík řekl: “Jseš ty ale vejř, že to ne-

uděláš!" a když jí i Verunka radila, dopálila se docela a řekla, jak nejrázněji uměla:

"Jestli mne budete nutit, tak půjdu do světa. Nechci ho a nevezmu si ho, a kdybyste mne násilím až k oltáři dotáhli, tak ještě tam řeknu, že si ho беру z donucení a bude to!"

To byla překvapující řeč a pan Kouba se podrbal rozpačitě v hlavě. Bafčit zapomněl a též si ani neodplivl.

"Čerchmantská holka," povídal ženě, "tak se podívej. Je to s dětmi — je!"

Maminka toho měla plnou hlavu a povídala Verunce:

"Járku, dítě, to není samo sebou. Já si myslím, že má v hlavě někoho jiného. Nevíš nic?"

Tot' se rozumí, že Verunka neřekla — vím. Jaká by to byla sestra, a kdyby na Kristu pověděla, mohla by to po čase shledat. S tím nic nebylo. Tak selhala mamince do tváře a řekla: "Nevím, maminko."

A přece věděla.

Od nějaké doby to je mladý Bartůněk ze Studniček, co se kolem Kristy nějak točil. Ale netočil se. Byl takový vážný a skoro mrzoutský a ani mnoho netancoval. Verunka jen viděla, že koupil Kristě o pouti srdce a že jí tu a tam něco šeptal, když se ta mládež sešla.

Pak si dávala Verunka pozor a zpozorovala, že toho bylo víc, a že tu a tam Kristu i provázel, když šla do Studniček na koupí, a že jí při muzice nosil připíjet.

Inu, to byly pádné důkazy, a tak si jednou dovolila Kristy se optat. A zašla na to žensky chytře. Inu, žena musí být chytrá a je to věru vrcholem chytrosti, vyzraje-li zase na ženu.

Šly už spát, když se Verunka jen tak mimochodem zeptala:

"A co se ti na Bartůňkovi líbí? Mně se zdá, že je takový..."

"Co je takový? Jaký myslíš? Abys věděla, Josef je chasník jak se patří. Nemluví zbytečně a vždycky ví, o čem. A není žádným roztahou, dělá, co mu patří a co mu sluší. A má pěkné koně a má je rád. Nikdy je netýrá a také se jich nebojí."

"A ty by ses vdala zase na hospodu?"

"S radostí! Také proto se mi Josef líbí.

Byla bych jako doma, když má šenk a hospodářství také má. A má ještě maminku, která vaří."

"Tak ty si ho chceš vzít?"

"No, copak jsi myslela, že ho vodím za nos? Že jsem taková koketa, abych jednomu slíbila a druhého si vzala? Když jsem jednou řekla, budu tvá, tak budu!"

Tohle Verunce stačilo a už byla doma. A nebyla by hodnou dcerou, aby to nepověděla mamince. Pošeptala jí to.

A maminka to zase sdělila tatínkovi.

"Chce do Studniček k Bartůňkům."

"K Bart... Na to dření, na tu práci, na hospodu? A na tchyni? To jsem nechtěl a k tomu nesvolím. U Bartůňků se mi to ani trochu nelíbí a Josef je takovej..."

Tatínek se mrzel. Měl s Kristou jiné plány, slavné plány a najednou — Domníval se, že pro ni přijede pán z dalekého světa s kočárem a zatím — studničský Bartůněk. To bylo hrozné rozčarování!

Mrzel se tuze a sliboval, že tomu udělá přítrž, a to hodně brzy.

Až pěstí do stolu uhodil, když přišel starý Douda, dal si štamprlíčku a za řeči se zmínil, že, járku, tento — co by tomu pan Kouba říkal — kdyby sem Bartůňci tento... Že je to místo dobré, je tam všeho dost, pole rodí a slepic mají dost, v neděli a ve svátky že je tam šenkovna nabita, konají se tam nóbl bály, jezdí tam panstvo z města a hospoda Bartůňkova je daleko široko proslulá svou výbornou kuchyní... Že kdyby tam takhle — tento — přišly Kristýnčiny peníze a její ruce..."

Pan Kouba se rozlítil: "Pro Bartůňky jsem dceru nevychoval! Na tu dřinu a na to všecko ji nedám. Krista by dostala pána, a jakého — jen kdyby chtěla!"

Douda odešel.

V tom pak byl pravý háček, že Krista nechtěla o pánu ani slyšet, chtěla jen Josefa a když se jí rodiče ptali, řekla to přímo. A potom přišli Bartůňci.

Starý nosil takový šedivý vous a vypadal úctyhodně — mladý byl rozpačitý, žmolil klobouk a hleděl sem tam. Nejvíce byl zvědav, odkud vyjde Krista. Ta ovšem nevyšla. Seděla v altánku a chladila si lupeny z psiho vína žhavé tváře. A posílala Ve-

runku: "Jdi poslouchat. At' nenapadne tatinka je vyhnat! To byste ještě viděli, co dovede Krista."

Verunka nepochybovala, že by vyvedla něco povedeného a proto šla a mamince něco pošeptala. Ta to zase pošeptala tatinkovi a tak pan Kouba Bartůňky nevyhnal. Dělal jenom trochu pyšný a studený obličej, svolil a vyjednal věno i celé podmínky, ale prohlásil, že dříve svatba nebude, pokud nevyvezou rybníček, který je za humny a dokud nevymlátí. On se pro svatbu meškat nebude a svoji práci pro ni nezanedbá.

Starý Bartůňek byl spokojen, ale mladý nesouhlasil, že je to dlouho a že — cosi kdesi — k čemu to, že Krista u toho vyvážení být nemusí a u mláčení také ne, protože se mlátí většinou žentourem a je to hotovo jedna dvě.

Se zlou se však potázal. Budoucí tchán vyjel na něho, jako by ho podpálil:

"Žentourem? A co se slámou? Nevešla by se nám do stodoly. A pro svatbu si nechat slámu shnít? To by tak hrálo. Budeme mlátit pěkně po staru, cepy, a u toho Krista bude! Proto jsem otcem, abych si poručil!"

Co naplat. Bartůňci se museli podrobit a odcházeli jaksi zaraženě. Starý byl poněkud popuzen a mladý neměl do řeči.

Krista to vše přijala klidně a od toho dne práci popoháněla, jak mohla, jen aby se šlo na to bahno.

Bylo právě kopání bramborů a sklizení řepy, krouhání a nakládání zelí a práce až do zámru. A jako schválně nastaly deště a mlhy, celý obzor byl samé mléko a nad potokem kníkaly čejky. Divoké husy táhly k jihu a prorokovaly zimu, na holých jeřábích trásly se opuštěné, červené korálky.

Za takového dne vyšli Koubovi na to bahno. Frantík jel s vozem, děvčata byla ovázána vlnáky a nesla lopaty. Tatínek si obul kluky, kolem krku měl fialovou, tlustou šálu, rukavice na rukou a fajfka mu hleděla z náprsí.

A měl plno plánů. S Frantíkem to počítali, nenapadne-li sníh, že těch for vyvezou na louky a na pole asi, řekněme, do brých sto for. A to bude hnojíček jedna

radost. Napřesrok bude tráva jako břeh a zachová-li ji Pán Bůh, že budou o dva kusy dobytka více. Co se na takových kravách přichová, to že obětují na nový krov u stodoly a že... Nu, plánu celý řetěz. To bylo for! Verunka obracela oči v sloup. A to všechno budou nakládat? Pán Bůh s námi! Dívala se na své ruce a foukala si do dlaní. Zima táhla od severu a slizské bláto lepilo se na dřeváky.

Z vypuštěného rybníka táhla bahnem vůně trpíku. Nad blátem létali rackové a loučili se.

"Tak s Pánem Bohem do toho," povídal tatínek a lezl s hráze dolů.

Frantík se přitočil s koňmi a přikrýval je, děvčata sestupovala opatrně po kamení, aby jim dřeváky neuklouzly.

"Nevím, jak to půjde," povídal Frantík, "je to mokré a klouže to. Abyste tam, tatínku..."

"Co by to nešlo?" rozdurdil se starý, "ty vždycky něco máš. Začneme hned od potrubí a půjde se stále ke kraji."

Stál již na kamení nad bahniskem — studený vítr fičel a rval děvčatům sukně. Jak měly punčochy přepadlé, tak jim bylo chladno na kolena.

Tatínek zasadil lopatu — zarýpl, uloupil kus bahna. Bylo masné a páchlo. Vyhodil je na kotouč a zarýpl znovu. Slizké bláto pod kluky mu klouzalo, bylo nutno zapřít se silněji, zarýpl ještě jednou, vtom však mu kluky ujely, tatínek se zapotácel, nohy mu ujížděly kupředu, neudržel se. V okamžiku seděl a jako po sáňkách vzal se po koženkách do bahnité vodní tůně u čepu.

Verunka vykřikla: "Tatínku!" a Krista honem spěchala po kamení tatínkovi ku pomoci. Chvátil i Frantík.

Chudák pan Kouba byl úplně v blátě ponořen a sotva mu hlava jen koukala.

Hrabal se ven, klel, nadával a skoro plakal. Děvčata ho zasypávala péčí a Frantík, byť sebe více litoval, stěží se udržoval od smíchu. Chudák tatínek!

A bylo po vyvážení. Neslavně jeli domů a tatínek celou cestu huboval. Byl by to rád sváděl na děti, nebo na sousedy, ale nebylo možno. "To by mě mohlo milovat! Trápit

se s bahnem, ne? Bylo to tak léta, at' je to ještě!" — —

Tak potom mlátili: "Snop na patře, shod' ho, bratře," ozývalo se po celé dny ze stodoly. Krista s Verunkou se klátily, mlátily a všelicos si pro obveselení povídaly. Jen tatínek byl mrzutý. Šlo to tak pomalu a pořád nějaká smůla. Jednou se mu strhly cepy — po druhé nepřišla stará Bubeníčková — po třetí přišlo a nebylo kam vynášet slámu — — —

A tak se stalo, že jednoho dne poručil Frantikovi, aby vyvedl koně a zapráhl do žentouru.

"Co platno," povídal jako na svou omluvu, "musíme jít s duchem času!"

A pak bylo vymláceno za týden a přišla švadlena a začala šít. — — —

Do adventu byla svatba.

"Jak sis udělala, tak budeš mít," povídal tatínek, když dával Kristě požehnání, "a nikdy mi nedávej vinu! Nikdy si ani nestěžuj!" Ale když jí křížek dělal a když mu plná úcty a plná odhodlání líbala ruku, byl uchvácen citem a pošeptal jí: "Ale kdyby ti tam ubližovali — tak víš, kde máš domov!" — — —

Kristýnka nelitovala; ani jednou si nepřišla stěžovat. A Bartůněk si také nestěžoval, protože získal ráznou, ctnostnou a silnou ženu. Jako ten vůz v úvoze, tak vytáhla nejednou celou káru života a kdyby ji i v kříži bolelo — nikdy si nestěžovala. A jako ta bujná hříbata, tak i krotila své syny. Dala jich vlasti šest a jednoho položila i na její oltář...

Padl u Jekatěrinburku, kde padali a umírali naši hrdinové. — — —

Jan Vránek:

V NOVÉ VLASTI

Z básně "Věnování"

My opustili vlast, svou drahou máti,
ač pukalo nám srdce bolestí,
když navždy jsme jí měli s Bohem dáti,
když loď nás měla v dálku zanést.

V zem neznámou jsme bouřným mořem pluli,
my nebezpečí mnoho přestáli,
a osud námi zmítal v kruté zvůli,
nám hrozil mnohý zápas zoufalý.

Zde našli jsme jen nevzdělané stepi,
nám skryší byla zemní doupata,
dnes k nebi ční chrám mnohý velkolepý,
kde byla step, jsou města bohatá.

Dnes krásné fanny zdobí žité nivy,
jež ruka dělná proměnila v ráj,
dnes naše práce vykonala divy,
v ráj proměnila step a pustý kraj.

Zde zlatá volnost svoji krásnou září
na požehnanou zemi rozlévá,
nás posiluje, když pot máme v tváři,
když naše ruka práci nmdlévá.

Jsmě šťastni zde, a mohý úspěch žasný
nám chloubou plní srdce nadšené,
my milujeme český jazyk krásný,
my lneme láskou k vlasti vzdálené.

My kostely jsme krásné zbudovali,
v nichž řečí otců svých se modlíme,
v nich těchu najdem, když bol zrak nám kalí,
v nich v řeči české Boha slavíme.

My máme spolky české lidumilné,
jež podporují bratry v nemoci,
v nichž bratr k bratru srdečněji přilne,
jež poskytují vdovám pomoci.

My máme listy, jejichž čilou snahou
je český jazyk dlouho zachovat
a mládež učít milovat vlast drahou,
boj její s účastenstvím sledovat.

My máme víc snad, než vy sami máte,
my máme volnost, zlatou svobodu,
již teprv pracně bojem dobýváte
své vlasti milé, svému národu.

Jitrnice

KAREL PICHL. — (Masopustní příhoda.)

OPAK bys dnes rád, Karle, papal k obědu?" zašveholila k odcházejícímu muži ještě ve dveřích mladá paní Amálka. Karel se na ta slova mrštně otočil, nerozhodně zavřel dveře a zahleděl se zpytavě na rozpačitý obličej své ženy.

"A zrovna mne něco napadlo, Amálko. Dnes je úterý, to by se hodilo; budou jaterničky, a tuhle Chmel má vždy za oknem takovou skvostnou jaternicovou garnituru — hm, až se mi sliny sbíhají. To víš, Amálko, jaterničky se zelím já k smrti rád, pro to bych se utloukl! Máme teď beztoho na jaterničky sezonu — a pak mi to vždycky připomíná zabíjačky za mých dětských let tam na venkově. Ach, Bože, kde jsou ty časy..."

Malá ručka honem ukrotila povzdech, a radosti plná mladá paní zašvitořila:

"No, no, mlč, Karlouši, budeš mít tedy v poledne jitrničky se zelím a k tomu ještě jelítko, to ti bude chutnat, vid'?" — lícholila se mladá žena.

"Inu, to víš, má drahá, jako všechno od tebe. Jenom jestli ty je také ráda jíš..."

"Ó, a jak ráda! Mívali jsme je dost často, maminka je zvláště připravovala s bílým vínem, to si tatínek nějak pochutnával... ó, maminka byla nějakou kuchařkou a všechno mne naučila!"

Mladý manžel zadíval se nějak nedůvěřivě na svou mladou paní, chlubicí se svým kuchařským uměním, a řekl trochu zdrženlivě:

"Mně se, Amálko, zdá, že se do jitrniček neleje víno..."

Tvář Amálčina se zapálila jako višně a v okamžiku přijala polohněvivý, polorozmrzelý výraz.

"Ty mne ještě budeš učit vařit, Karlouši! Člověka celého spleteš — copak jsem říkala, že budu péci jitrnice s vínem? To se ví, že ne! Já myslila klobásky a ty už zase, kdo ví, co! Ne, ty jsi! Ale už jdi a ostatní uvidíš v poledne!"

"Nezlob se, dušinko, vždyť já vím, že to bude výborné. — Tak s Bohem!" —

V poledne — mladá paní, záříc uspokojením — pozoruje manžela, který si klade na talíř již druhou, krásně vypečenou jaterničku a přibírá chutě zelí.

"Chutná, Karlouši?"

"Výtečně!" huhlá manžel plnými ústy, "už jsem si dávno tak nepochutnal. — Kdo pak to zvoní?"

Paní odběhla do předsíně, kde se za chvíli ozývají těžké cizí kroky.

"Karle," volá radostný hlas v předsíni. "pojd' sem honem!"

"No, copak," bručel manžel nevrle, pouštěje nerad vidličku a otíraje si ústa. Ještě nevstal, už mladá paní vběhla do pokoje, mávající v ruce zeleným nákladním lístkem a za ní objevila se uniforma poštovního zřízence, svírajícího v náručí slušně velikou bedničku.

"Jestli pak víš, Karle, co to je?" vybuchla mladá žena vesele.

"No co? Nějaký dar?"

"Ba je, a jaký, to budeš rád, Karličku, něco zrovna pro tebe! To je překvapení!"

"Tak honem, co?"

"Jitrnice od strýčka! Včera zabíjeli a vzpomněli si na nás. Koukej, píše zde na kupon: Dobré chutnání!"

"No, no," zabručel mladý manžel nakysle, "taky mohli zabít o den dřív, aspoň jsme nemuseli dnes kupovat."

"I mlč, vždyť ty je tak rád. Udělám ti je k večeři, zeli beztoho zbude — to si pochutnáš!"

Mezi hovorem zásilka byla přijata, posel obdařen zpropitným, a další chvíle věnována důležitému uvažování, nebylo-li by lépe nechat jitrnice raději na zítřek k obědu, když už byly dnes.

Náhled ten hájil manžel, ale na konec zvítězily důvody mladé paní, která prosadila svoji. Jitrnice určeny k večeři. —

"Jestli pak víš, co nového," uvítala večer poněkud malomyslně paní Amálka svého muže již na prahu předsíně. Karel protáhl tvář do otazníku.

"Přišly jitrnice..." povídala mladá paní trochu zdlouha.

"Vím, vždyť jsem při tom v poledne byl."

"I ne, Karle, nová zásilka v pět hodin. Švakr poslal deset kilo jitrnice a jeltek. Prý včera zabíjeli, máme ochutnat, jsou prý výtečné," povídala paní Amálka ostýchavě.

"No jóó, výtečné," rozkřikl se manžel a vida, že jeho mladá paní už už nabírá k pláči, uklidnil se a honem si pospíšil slíbat slzičky s hedvábných řas.

"Ale jdi, bloudku, vždyť ty za to přece nemůžeš a oni také nevědí, že máme už třetí jitrnice. Počkej, nějak to uděláme, přece je nezahodíme." —

Kačenka, posluhovačka, musela ten večer dvakrát pro pivo, "aby milostpán ty jitrnice zalil," povídala dole v hostinci. Sama si nesla pěkný uzlík jitrnice domů — téměř polovici zásilky.

Večer usneseno pokusiti se o jitrnice při zítřejším obědě. Porada se dostala do klidnějších kolejí, a mladá paní, vyhledavši Rettigové kuchařku, dokazovala manželovi na základě těchto, jakož i jiných vyhlášených receptů, hlavně maminčiných, jež v rychlosti v paměti sehnala, že lze jitrnice

připravovat na dvacaterý způsob a v nejkratším případě možno je ohřátí ve vařící vodě, nebo krájetí studené jako salám.

"Nic si z toho nedělej, milánku," končila paní Amálka svoje kuchařské výklady, "zitra ani nepoznáš, že jsou to jitrnice a pěkně všechno spapáme. A už vím co! Udělám dobrou jitrniceovou polévku, to se podivíš!"

"Milánek" utopil dlouhý povzdech ve sklenici smíchovského. —

Sotvaže o polednách následujícího dne mladý muž vzal za kliku svého bytu, zaslchl uvnitř srdecelomný pláč. Rozčilen vrazil předsíní do kuchyně a div se na prahu nezakl. Kuchyně ještě plna čmoudu a dýmu ze spálené mastnoty, okna otevřena dokořán a u kuchyňského stolu, hlavinku v dlaních, sedí v zoufalém pláči paní Amálka.

"Pro pána krále, co se stalo, Amálko, kdo pak ti co kdo udělal?"

Amálka zvedla hlavu a upřela očka pláčem zardělá na vyděšeného manžela.

"Ona mi vypadla na žhavou plotnu," záúpěla v pláči.

"Kdo? Co? Prosím tě, mluv a nemuč mne!"

"Jitr — jitrnicéééé!" a zoufalý pláč doprovázel toto hrozné vyznání.

Mladý muž vybuchl v bouřlivý smích.

"Tak ty se nezlobíš, drahý?" otázala se mladá paní, otírajíc si slzy.

"Ale jdi, bloudku, kozel vem tu jednu jitrnici, vždyť jich máme dost! Žes už raději nevhodila na plotnu všechny!"

"Karle, opravdu se nezlobíš?"

"Prosím tě, pro jitrnici?"

"Totiž, milánku, já myslila," a dvě krásné ručky se vztahovaly prosebně k muži, "ony totiž přišly už zase..."

"Cože?" "Milánek" zděšením vyvalil oči na svou choť, až se zalekla, a dvě perličky zajiskřily se jí opět v očích.

"Prosím tě, už se nezlob, maminka poslala také jitrnice a dvě tlačanky," poslední slovo rozplynulo se již v pláči.

Mladý manžel těžce si usedl a pohlížel mlčky před sebe.

"Nešťastné jitrnice!" povídá po chvíli Karel ku podivu klidně, nutě se do žertu. "To už jako by se na nás smluvili..." další slova přervalo zaječení zvonku v předsíní.

Jako šidlem bodnut, vymrštil se a spěchal ven, ale za okamžik se vracel v průvodu poštovního zřízence, nesoucího objemný balík.

"Amálko — jitrnice — naši!"

Tato tři slova vypravil ze sebe namáhavě, jako by jej někdo škrtil. Oba manželé zírali na sebe zděšeně a v jejich obličejích se zračilo nejvyšší utrpení. Pojednou jako v pevném rozhodnutí obrátil se pan manžel k čekajícímu zřízenci a řekl úsečně:

"Kolik dostanete?"

"S potravní daní dohromady pět korun, prosím."

"Tady máte pět korun, nákladní list vám podepíši a balík si nechte. Nechcete-li, dejte

jej někomu, ale jitrnice už nám nenoste!"

A nevšímaje si žasnoucího zřízence, obrátil se k trnoucej choti a zvolal vesele:

"Tak se honem stroj, Amálko, půjdeme na oběd do restaurace! Všecky jitrnice, co máme, dej večer Kačence. Když je nebude chtít sama, ať je někomu dá, kdo nám za ně bude vděčný; prosím tě však, ať už jen co nejrychleji zmizejí — nechci jich ani vidět."

Večer Kačenka odnášela plný, těžký košík krásných domácích jitrnic do jednoho pražského dobročinného ústavu, kde chudí chovanci se nezlobili, že strýčkové, švakrové a rodiče nezapomínají o zabíjačce na mladé manžely v Praze.

DŮKLADNĚ VYLÉČENA

Paní Dubská, vážená a ctihodná stařena vypravovala v jedné známé a dosti četné společnosti tuto anekdotu:

Byla jsem kdysi velmi pyšným dítětem! Čím více jsem vyrůstala, tím více zveličovala se a rozmáhala tato chyba ve mně. Z toho důvodu nechtěl se žádný mladý muž ke mně přiblížit se mnou se seznámit, a beze vši pochybnosti bych zůstala sedět jako stará panna, kdybych zcela neočekávaně a důkladně nebyla ze své chyby vyléčena. Stalo se tak u příležitosti velikonoční zповědi. Při zpytování svědomí najednou mně napadla myšlénka, zdali moje pýcha není hříšná. Přistoupila jsem potom ke zповědnici, ve které nasedl můj obvyklý zповědník, ale stářím zešedivělý, cizí kněz. Když jsem vyznala celou litanii svých hříchů, připojila jsem ke konci, že jsem velmi pyšná. Zestárlý kněz mi pravděpodobně dobře nerozuměl, neboť si položil dlaň k uchu a tázal se: "Co že jsi?"

"Jsem pyšná," odpověděla jsem beze vši známky skroušené lítosti.

"Ach tak, milé dítě, a nač pak jsi pyšná?" Mlčela jsem při této otázce, neboť jsem nedovedla dát žádné odpovědi.

"Snad pocházíš z nějakého starého, proslaveného rodu?"

"Ó, ne, původ mého rodu je ze střední, malé šlechty."

"Potom jsi snad velice nadaná a učená?"

"Ukončila jsem pouze učitelský ústav v pensionátě a nemám ani velkých vloh, ani vůbec náklonnosti k dalším studiím."

"Nuže, když ani ten, ani druhý důvod nemůže být podnětem pýchy, potom snad se vyznamenáváš neobyčejnou krásou?"

"Asi sotva..."

"Tak, tak..." pravil starý kněz a na okamžik se zamyslel a pak řekl:

"Upokoj se, milé dítě, ty nejsi pyšná, ale pouze hloupá a hloupost není žádný hřích."

Mezi dámami:

"Slyšela jsem, že spolek klepen vás chce zvolit svou presidentkou."

"I dejte pokoj, opravdu? Což vy jste se zřekla té dosavadní hodnosti?"

Pan doktor a učedník.

"Jak jsem slyšel, Frantiku, tvůj pan mistr právě umřel."

"Ano, pane doktore, jeho srdce i ruka přestaly bít."

R. NEŠVERA:

Svépomoc

UDU-LI, milý Jaroslave — než Tě tento dopis dojde — vůbec ještě mezi živými, pak ale jistě ne mezi přičtenými!

Sedím v kuchyni a chytám se v pravém slova smyslu stropu, neboť "malba" i s omítkou padá se stěn i stropu na podlahu, na mne, do kalamáře. Ta nejkrutší sněhová vánice není proti tomu nic. Nezasudím-li se v tom, pak jistě se zblázním.

Představ si poslední dny mé dovolené asi takto:

V předsíni tři obrovské kufry, v jídelně dva rance peřin, v ložnici hole, pruty, deštníky, udice, slunečníky, bat'ochy a úhrnem všechno všude nohama vzhůru, neboť jsme se vrátili z letního bytu!

A druhý den hned nato "generální" prádlo. Viš, co to je, pere-li se v pětičlenné rodině prádlo za osm neděl? Dovedeš si to vůbec představit? Pochybuji, a proto věz:

Takové "velké" prádlo má cosi společného se soudným dnem, opakuji, cosi společného, neboť soudný den potrvá na štěstí pouze jeden den, kdežto my jsme prali plně čtyři dny a noci!

"Nic netrvá na světě věčně," namítneš jistě v duchu a máš pravdu, a proto si na mne moje manželka, moje předraha manželka vymyslíla nový, překrutý trest.

Hned po prádle se rozhodla, že dá vymalovat kuchyni, jelikož se dověděla, že taková maličkost stojí dnes jen 100 dolarů, řekla resolutně, že se nedá tak okrádat, že by za ty peníze dostala nejméně dva páry papučí, že takový malíř pokojů nemá

také žádnou malířskou akademii a také to dovede, že sáhne tedy ke svépomoci, krátce, že si tu kuchyni vymaluje sama, a nešťěstí bylo hotovo.

Místo po malířích pokojů chodila po známých rodinách, až konečně přinesla recept na malování kuchyně, dvě štětky, patrony, půl libry modré, půl libry zelené barvy, čtvrt libry světlého a tmavého okru, 4 libry křidy, 20 liber hlínky, 2 libry sádry, libru klihu, trochu černé, trochu červené barvy "a to všechno (kromě štětek a patron, které byly vypůjčeny) za 10 dolarů!"

Tato suma mne zmátla tak, že jsem dokonce nabídl své služby ku pomoci.

Přiložím-li doma ruce k dílu, je to vždy málo vítanou výzvou pro všechny, neboť pak bez výjimky celá rodina musí být v práci!

Pokud vím, jsou štafle (dvojité žebříky) při malování tím nejdůležitějším, a proto, když je Baruška přinesla s půdy, postavil jsem je ihned do půli kuchyně, vylezl na ně, usedl rozkročmo, zapálil cigaretu a...

"Jdeš s toho dolů!" zvolala manželka, "na štafle je ještě dost času, darmo zde překážeji, a ty s nimi! Raději nám pomoz vystěhovat kuchyni!"

Abych tedy nepřekážel v kuchyni, odnesl jsem štafle do předsíňe a pomáhal s nich, drže v ruce "recept", následovně:

"Baruška s paní prozatím vystěhuji kuchyni! — Dříve než slezu, může hlínka prozatím roztlouci Emilku — eh, co to píší — může Emilka prozatím roztlouci hlínku na drobno a naházet ji do studené vody!"

A tak jsme se dřeli téměř do noci. Manželka s Barůškou vynášely kuchyňský nábytek do předsíně, věšák na šaty, hole, deštníky, stůl se zrcadlem a koše z předsíně do jídelny, pohovku, piano a knihovnu z jídelny do ložnice, noční stolky, postele a peřiny z ložnice zase do předsíně, a tak to šlo dokola až do noci, co zatím Emilka roztloukala hlinku a Jarda běhal pro pivo.

Celou noc jsme nespali, protože jsme spali na zemi. Jediný Jarda dělal aspoň jako by spal a křičel neustále: "Tati, kdy mi koupíš ten slíbený kopací míč?" neboť jsem mu jej slíbil s podmínkou, že jej dostane, nebude-li mne o něj upomínat přímo.

Místo zase nějakého slibu, začal jsem chrápat a byl bych málem usnul, kdyby mne nebylo vzbudilo manželčino heslo "Svépomoc", podle něhož jsem se řídil tak svědomitě, že mně musila celá rodina pomáhat vstávat.

V rozespalosti musil jsem se patrně umýt v umyvadle, v němž byla namíchána modrá barva, neboť jsem to zpozoroval až tehdy, když manželka s křikem přinesla za mnou ručník, do něhož jsem se utřel.

Podívav se do zrcadla, zhrozil jsem se sama sebe: vlasy slepeny, obočí rozčeženo, vousy modré, učiněný "Modrovous", slovem, hrůza šla ze mne! A vidíš, manželka se mne přec nelekla!

Ba ani ten Jarda, který, přiskočiv ke mně, začal mne boxovat do tváří, prsou i břicha; až když jsem mu konečně s krvácejícím nosem řekl, kdo vlastně jsem, přestál, lituje upřímně, že jsem mu to řekl tak brzy.

Barůšku jsem musil napomenout, aby se tomu neusmívala tak pokrytecky. Poslechla okamžitě a dala se do hlasitého smíchu.

Jediná Emilka se silně polekala, neboť myslela, že zničený ručník je z její výbavy. Přesvědčivši se však řádně o zbytečnosti svých obav, teprve potom mne politovala.

Abych tedy ukázal, že si z toho vlastně nic nedělám, projevil jsem ochotu umýt se ještě i v zelené barvě, v čemž mně bylo zabráněno s poznámkou, abych měl prozatím strpení a počkal, až co zbude, pak že se budu moci třeba i vykoupat ve všech barvách.

V tom ohledu projevil i Jarda nezištnou ochotu, šeptaje mně do ucha, že nějakou tu libru od každé barvy pro mne už nějak "uleje!"

Pojednou zazněl manželčin povel: "Do práce!" a bylo po radosti a zábavě.

Rozhlédnuv se po bytě, proměněném ve špeditérské (odesílatelské) skladiště, po prvé ve svém životě záviděl jsem v tom okamžiku kolegům, kteří nemají dovolené a mohou utéci do kanceláře.

"Což abych", počal jsem si v duchu něco vymýšlet, leč nedomyslel jsem ani, neboť moje bystrozraká manželka prohlédla, jako vždy, hned, co jsem si ještě ani sám nevymyslel. Ona má takový pohled, že pozná v lese i hříbek pod mechem, a jak vždy říká, má-li svůj den a zabodne-li svůj zrak do země, tak vidí až k protinožcům.

Tentokrát měla na štěstí asi také svůj den a ušetřila mne přemýšlení a vymýšlení tak snadno a rychle, že jsem to postřehl teprve, až když jsem stál na chodbě, slyše za zamčenými dveřmi bytu: "Darmo bys nám zde překážel! Nechoď domů až večer!"

Vracel jsem se tedy k domovu až v noci. Odemknuv, vstoupím do předsíně, všude ticho, tma, až pojednou, zakopnuv o cosi a spadnuv do čehosi, seznal jsem, že zde není asi něco v pořádku!

"Světlo! Světlo!" křičím jako na lesích, ozvěna však odpovídá něco zcela jiného: "Elektrické vedení se promočilo barvou tak, že když jsme večer rozsvítili, popraskaly nejen všechny pojistky, ale i žárovky!"

"Tedy rozsvěťte aspoň svíčku, at' vím, v čem to ležím!"

"Nemožno," zní odpověď, "poslední právě dohořela!"

Musel jsem se tedy dorozumět a orientovat sluchem a hmatem, a tu jsem se dověděl, že ležím v neckách namočený v zelené barvě, že moje manželka má stržený "hák", že Emilce spadly mandle, Barůška že má bolení zubů a Jarda ze všeho velkou legraci.

Kuchyně je prý sice úplně a velice podřehně vymalována, jenom prý se pouze loupá strop a malba se zdí prý také jen pouze opadáva.

Abych Tě již zbytečně nezdržoval, dodávám ještě, že mě tato "Svépomoc" stála také prozatím pouze toto:

Lékař 25 dolarů, lékárna 48 dolarů, správa elektrického vedení 70 dolarů, šest nových žárovek 4 dolary, barvy a přípravy 13 dolarů, úhrnem 160 dolarů.

Všichni jsme z toho vážně nemocní, jediná Baruška se rychle uzdravuje — mně jako naschvál — neboť jsem ji nedávno přihlásil k nemocenské pokladně!

Milý příteli, ležíme, chodíme, běháme, masírujeme se, ale není to nic platno, se stropu a se zdí se jen chumelí a chumelí.

Pro malíře pokojů netroufáme si, samozřejmě, vůbec poslat, a tak již dva dny jsme nejedli, nepili, a kdo ví, jak to s námi třetí den dopadne!

Můj nejdražší příteli, až se budeš chtít někomu pomstít, krutě pomstít, doporuč mu náš "recept" na malování kuchyně, přijď si pro něj, kdy Ti libo, a kdybych nebyl doma, nejdeš jej v mé pozůstalosti, neboť, jak situace ukazuje, tuto rodinnou katastrofu jistě nepřežiji.

S Bohem na vždy! Tvůj Antonín Halásek.

N. B.: Věncem mně nekupuj a dej nám raději vymalovat kuchyni!

Okřídlená slova

Často zveme osudem, co je naše dílo.

Lépe je po pádu směle vstáti,
nežli leže do pláče se dáti.

Vysoké úřady jsou velmi těžké zboží,
proto se tak rády oslům na hřbet vloží.

Kdo jen v rozkoších soukromých žije,
ten — v tváři jsa červený — již hnije;
kdo však v národ snahu svou vetkává,
s národem se stále zelenává.

I Demokrit (smějící se filosof) stal se melancholickým vida moudré lidi v opovržení a hlupce povýšené a spravující města a kraje, kdežto sami jsou v poddanství bláhových žen. (Burton)

Svět, koho těší, klame. Kolikrát v světě se ukázu, pokaždé něčím se zamažu.

Kdo je vychován ve frázích o rovnosti všech lidí, zděsí se, když se doví, jaká je pravá skutečnost.

Já k sobě děl: Chci obsáhnouti vědu!
a málo ušlo zpytavému hledu;
ted', když jsem zbádal všeho rub a líc,
mám hlavu šedivou — a nevím nic.
(Omar Chijam — Svat. Čech)

"Což nevíš, synáčku, jakým drobečkem rozumu se vládne ve světě?" pravil zkušený kancléř Oxenstjerna k svému synu, když se tento ostýchal býti hlavou vyslanectva.

NEROVNOVÁHA V RYCHLOSTI

Potřeby naší doby jsou vskutku zvláštní a naléhavé, je to doba rychlého pokroku, a rychlý pokrok je sám o sobě dobrá věc. Ale je-li rychlost přílišná, porušuje se rovnováha světa hmotného s mravním. Tento nesouměrný vzrůst naší doby v hmotném světě značí nebez-

pečnou poruchu. Známkou té poruchy je vznik třídy lidí, která v minulosti byla neznáma a nad níž bude budoucnost naříkat: je to třída zvrhlých špekulantů, k níž se druží lidé všech druhů povolání, i poslanci a úředníci; všichni chtějí dobyt svět útokem a povznést se ziskem.
(Gladstone)

Dvojí cesta

NAPSAL Š. KOS.

O je starost s těmi dětmi!" povzdychl si chalupník Oháněl v hovoru se sousedem Rozinou, kterého v neděli odpoledne navštívil. "Což, vám není tak zle, máte jen jednoho chlapce, ale já mám čtyři."

"Zase máte, sousede, více pro ně," řekl Rozina. "Máte chalupu, třeba ne velikou, ale já mám jen domek bez polí."

"Co je to platné," odpověděl soused. "Chalupu všem rozdělit nemohu, a proto musí Frantík na řemeslo. Povádal, že by se mu nejlépe líbilo truhlářství. A co myslíš váš Karel?"

"Vyslovil se zrovna tak; jenom truhlářem že bude. Však spolu vždycky kamarádili, zvolili si tedy také stejné povolání."

"A kam ho miníte dát?" tázal se Oháněl.

"To ještě nevím; nemám žádného známého mistra."

"Já také ne, ale nejraději bych dal hocha do Prahy, tam se přece jenom nejlépe vyučí. Je teď ve všem moda, i v nábytku, a mistři v Praze se v tom znají."

"A znáte v Praze některého mistra?" tázal se Rozina.

"Neznám, ale mám tam bratrance, ten by se po něčem poohlédl. Chci mu o tom psát."

Rozina chvíli přemýšlel a pak řekl: "Máte skoro pravdu, v Praze by to bylo nejlépe. Buďte tak dobrý a zmiňte se svému bratranci, že bych tam hocha také dal, aby tedy vyhledal místo pro oba."

"I s radostí," odpověděl Oháněl. "Byl bych tomu rád, aspoň by se tam hochům nestýskalo."

Ohánělov Frantík a Rozinův Karel vyšli oba před prázdninami ze školy, a otcové se teď starali o jejich budoucnost.

Oháněl psal bratranci ještě téhož dne a po několika dnech obdržel od něho odpověď. Bratranec mu oznamoval, že došel do závodu pana Kužela, který má velikou truhlářskou dílnu, a pan Kužel že je ochoten vzít do učení oba hochy. Aby tedy jen otcové s nimi přijeli do Prahy.

Příští neděli tedy časně ráno vyjeli. Ohánělov bratranec na ně čekal v Praze na nádraží, kam přijeli o deváté hodině.

Pozdravili se a Rozina mu poděkoval, že byl tak laskav a opatřil místo i jeho chlapci.

"I to je maličkost," odmítl díky Ohánělov příbuzný. "Pojďme tedy, pan Kužel nás už čeká."

"Snad abychom šli dříve do kostela, sousede," připomenul Rozina Ohánělovi.

"Do kostela?" řekl Ohánělov příbuzný; "to bychom se zdrželi, a pan Kužel by se mohl mrzet. Ostatně, když budete chtít, můžete jít až potom. Zde jsou mše až do poledne."

Rozinovi se zdála ta řeč podivnou. "Když budete chtít," řekl mu ten pán, jako by nebylo povinností katolického křesťana jít každou neděli a každý svátek do chrámu Páně a slyšet celou mši svatou. Ale upokojil se, když uslyšel, že bude moci jít na

mši svatou později, a šel se sousedem, kam je vedl jeho příbuzný.

Vešli do pěkného domu v živé ulici. Nad průjezdem visela veliká tabule s nápisem: Továrna nábytku J. Kužela. V průjezdě byly jedny dveře označeny nápisem: "Pisárna". Tam vešli.

Pan Kužel, asi čtyřicetiletý pán, je vlídně uvítal. Rozhovořil se o svém závodě, v němž zaměstnával stále dvanáct až patnáct dělníků, a ukázal jim veliký sklad hotového nábytku vedle pisárny. Ujistil je, že u něho jsou učedníci pilně přidržováni jen k řemeslu a k ničemu jinému. Pak s nimi ujednal plat a dobu učení. "Ovšem," doložil, "čtyři neděle zde budou chlapci jaksi na zkoušku. Kdyby se jim u mne nelíbilo, anebo kdybych poznal, že se k řemeslu nehodí, tedy by mohli odejít."

Otcové s tím byli srozuměni, a Rozina jenom ještě řekl: "Snad se zde, pane mistře, nemusíme o hochy obávat. Myslím, že máte řádné tovaryše, kteří nevedou před učedníky neslušných a bezbožeckých řečí."

Pan Kužel se usmál. "Přede mnou se tak neděje, o tom vás mohu ujistit. Ale jinak za tovaryše ručit nemohu. Není to nyní, jak to bývalo. Mistr musí teď mnoho snést, co se mu nelíbí, sice by musil dělníky neustále střídát. Nehodného propustí a horšího dostane. Na to si musí chlapci zvykat. Jenom jich napomeňte, at' darebných řečí neposlouchají, a bude dobře. Já v dílně stále být nemohu, jsem většinou zde, neboť mi stále přicházejí kupci a zákazníci. Proto mám dílovedoucího."

Rozina si myslil, měsíc že je dosti dlouhá doba, a když se hochovi nebude v dílně líbit, může jít jinam.

Bylo ujednáno, že chlapci přijedou za týden, neboť jim matky musí dát všechno do pořádku, aby si mohli potřebné věci vzít s sebou.

Rozloučivše se s mistrem, odešli. Oháněl se synkem šli se svým příbuzným, a Rozina s Karlem se ubíral k nejbližšímu kostelu. V poledne lacině odbyli oběd a pak nejbližším vlakem odjeli domů. Oháněl jel až večerním vlakem.

Za týden jeli již hoši do Prahy sami. Frantíkův strýc na ně čekal na nádraží a

zavedl je do dílny. Oba chlapci ještě téhož dne poslali domů krátkou zprávu, že bez nehody dojeli do Prahy.

Karlovi nařídil otec, aby do čtrnácti dnů psal, jaký je v dílně pořádek, a jak je spokojen. Ale Karel psal již za týden. Sděloval rodičům, že by se mu v dílně líbilo, ale jen jedna věc ho mrzí. V neděli dopoledne musili oba učedníci uklízet nejdříve v pisárně a potom v dílně. Než to dokončili, byl čas, aby šli do pokračovací školy, kde byli až do poledne. Do kostela jít nemohli.

"Frantík si z toho asi mnoho nedělá," psal Karel, "ale mne to velice mrzelo. Doma jsem ani jednou kostela nevynechal, a zde nebudu prý moci jít na mši svatou nikdy. To nedělní uklízení už je dávným zvykem. Šel jsem tedy aspoň odpoledne na požehnání, ale tím jsem přece své povinnosti nedostál. Rád bych zde zůstal, ale tohle mi odnímá všecku chuť. Snad by bylo lépe, kdyby mi tatínek vyhledal jiné místo."

Rozina odepsal synkovi hned: "U pana Kužela nezůstaneš. Ale to uznáš, že mi není možno, abych jel do Prahy a vyhledal ti místo. Zameškal bych práci, a v neděli jsou závody zavřeny. Máš-li v poledne nebo večer po práci chvíli času, poptávej se v dílnách sám. Nelezněš-li něco, tedy mi piš, a já potom přijedu."

Karel ovšem ochotně uposlechl. V poledne mu sice zbývala jen malá chvilka, ale přece vyšel a proběhl aspoň jednu ulici. Večer měl času více. Poptával se, ale nikde učedníka nepotřebovali. Konečně uviděl na jednom domě v předměstí vyvěšený lístek s oznámením: Mravného hochu do učení na truhlářství přijme Jan Pevný. Dílna zde v domě ve dvoře.

Karel ihned vešel do domu. Bylo již po práci, ale mistr byl ještě v dílně. Byl to již starší muž s vlasy značně prošedivělými. Karel mu přednesl svou žádost, a on se na něj pátravě zadíval.

"Jak to, že jdeš sám?" otázal se. "Což nikoho nemáš?"

Karel vypravoval, že rodiče sice má, ale že je z venkova a otec že by teprve přijel, aby se s panem mistrem domluvil. On že se přichází jen pozeptat, zdali by jej pan mistr přijal.

"A jak to, že jsi sám v Praze?" otázal se opět mistr. "U koho jsi zde?"

Karel mu netajil, že je sice již do učení přijat u pana Kužela, ale že tam nemíní zůstat. A když se mistr tázal po příčině, také mu ji pověděl.

"Tedy proto tam nechceš zůstat, že nemůžeš chodit do kostela?" opakoval mistr. "Piš tedy tatinkovi, aby sem v neděli přijel, snad se dohodneme."

Karel poděkoval a pospíšiv do dílny, hned napsal domů dopis.

Rozina v neděli přijel a šel přímo k panu Kuželovi; požádal ho, aby chlapce propustil, protože mu vyhledá místo jiné.

Pan Kužel byl jeho slovy překvapen. "Co pak se mu zde nelíbí?" tázal se. "Ublížil mu snad někdo?"

"To ne, pane mistře, ale řeknu to přímo: v místě, kde se nesvětí neděle, chlapce nechám," odvětil Rozina.

"Ale vždyť v neděli jenom poklízí, to přece není žádná práce," řekl pan Kužel.

"Snad by ani to nemusilo být a mohlo by se to vykonat v sobotu po práci," odpověděl Rozina. "Ovšem, do toho nemám práva mluvit. Ale hoch nemůže jít do kostela, a to považuji za velikou chybu. Nemůže-li to být jinak, tedy mu vyhledám jiné místo."

"Ach, na tom vám tedy záleží!" usmál se pan Kužel. "To se vám opravdu divím. Na takové věci se už nyní nedrží. Ať si dělá kdo jak chce, ale bez kostela může každý být, a náboženství nikoho neuživí. Ostatně jsou lidé, kteří jsou zbožní, jak se říká, ale při tom nestojí za nic, kdežto zase mnozí, kteří do kostela nechodí, jsou lidé docela pořádní."

"Inu výjimky jsou všude, pane mistře," odvětil Rozina. "Kristus Pán řekl, že ne samým chlebem živ jest člověk, ale každým slovem, které vychází z úst Božích. Mne také kostel neživí, živí mne práce, ale věřte, kdybych nešel do kostela, že bych k té práci neměl žádné posily ani chuti. A kdybychom se mohli zeptati všech těch nešťastníků, kteří sedí pro různé zločiny ve vězení, pak bychom se přesvědčili, je-li mezi nimi více těch pobožných či bezbožných."

"Nu, jak myslíte," řekl pan Kužel; "já si k vůli vašemu chlapci pořádek měnit ne-

budu. Vezměte si jej tedy."

Po těch slovech vzal zase noviny, které byl odložil, a Rozina dav "s Pánem Bohem," vyšel z pisárny.

Zaměřil na dvůr do dílny, kde Karel s Frantíkem zametali. Spatřiv otce, Karel mu s radostí běžel vstříc.

"Tedy toho už nech, hochu, a obleč se," řekl mu otec, "a věci si zrovna vezmi s sebou, abys se sem už nemusil vracet."

Frantík se naň s úžasem zahleděl. "Což se tu Karel nebude učit?" tázal se.

"Ba nebude, Frantíku," řekl Rozina. "A tobě bych radil, abys poprosil tatínka, aby tě tu také nenechával. Nebot' bez Pána Boha, hochu, člověk snadno zajde na špatné cesty."

Rozina byl už řekl Ohánělovi, že synkovi vyhledá jiné místo, a radil mu, aby to učinil také, ale soused mu odpověděl: "Já bych nerad, aby hoch přebíhal. Že nemůže do kostela, je ovšem chyba, ale není to jeho vinou. Až se vyučí, pak mu nikdo nebude bránit."

Karel se rychle vypravil a za malou chvíli vyšel s otcem na ulici. Kráčeli do předměstí, kde doufal nalézt jiné místo.

Dílna mistra Pevného byla zamčena. Vypťali se na jeho byt a vešli. Mistrová již věděla, kdo jsou, a řekla jim, aby chvíli posečkali, že její muž právě odešel do kostela.

"Tedy půjdeme také, abychom potom snad nezmeškali," řekl Rozina a požádal mistrovou, aby jim ponechala zatím u sebe Karlovy věci.

Když asi po hodině se vraceli z kostela, setkali se před samým domem s mistrem. Karel jej pozdravil a řekl: "Tatínku, to je pan mistr Pevný."

"Tak jen pojd'te dále," zval je mistr. "Čekal jsem, zdali přijdete. Snad se dohodneme. Hoch mi už všechno pověděl. Školní vysvědčení máte?"

"Máme, pane mistře, hoch je má mezi ostatními věcmi, které jsme u vás nechali."

Vešli do bytu a mistr je vybíl, aby se posadili. Vysvědčení Karlovo se mu líbilo.

Když mu Rozina pověděl, za jakých podmínek byl hoch přijat do učení u pana Kužela, řekl mistr: "Já vám to udělám tro-

chu levněji. Velikou dílnu nemám, jako pan Kužel, a nábytek na skladě také ne. Ale práci udělat umím a mám zákazníků dost. Zaměstnávám však jen jednoho tovaryšce, je u mne již mnoho let, je to usedlý, ženatý člověk. Míval jsem také velikou dílnu, ale jsem již starý člověk, děti mám zapatřeny, kromě nejmladší dcerušky, a pracuji tedy jenom tolik, aby nám to stačilo na živobytí. O chlapce budu dbát, aby se řemeslu dobře vyučil, a špatného slova u nás neuslyší. Aby konal své náboženské povinnosti, k tomu budu přihlížet a činil jsem tak vždycky. V nynější době se toho však málo dbá, a proto máme tolik nepoctivosti, lenosti a nemravnosti."

"Tohle je svatá pravda, pane mistře," souhlasil Rozina. "Proto jsem také hocha u pana Kužela nenechal."

"A já jsem byl překvapen, když mi hoch pověděl, proč od něho odchází," řekl mistr. "Poznal jsem z toho, že pochází z řádné rodiny. Proto jsem povídal, že se shodneme."

"Když tedy dovolíte, pane mistře, chlapec by zde již zůstal," řekl Rozina.

"I ovšem," přisvědčil mistr. "Teď at' vás ještě doprovodí, abyste se spolu potěšili."

"Snad ještě neodjedete, pantáto?" řekla mistrová. "U oběda zůstaňte u nás. Kam pak byste šel nyní před polednem!"

Rozina poděkoval a setrvali v přátelském hovoru až do poledne. Po poledni pak se odebral na nádraží. Synek jej doprovázel.

* * *

Karel u mistra brzy zvykl a získal si přízeň celé rodiny. Někdy přijel k němu otec nebo matka a přivezli paní mistrové něco do kuchyně. Nebylo toho mnoho, neboť nebyli zámožní, a mistrová to vděčně přijala, ač toho neměla právě zapotřebí; ale těšila ji ta uznalost hodných lidí, a ona to Karlovi všelijak nahradila. Tak zavládl mezi oběma rodinami znenáhla přátelský poměr, a Karla považovali mistrovi skoro za příbuzného.

V učení Karel dobře prospíval a když po třech letech dostal za vyučenou, byl zručným a obratným dělníkem. Tovaryš si za-

tím zařídil vlastní dílnu, a on zůstal na jeho místě u mistra.

S Frantíkem Ohánělovým se Karel setkal zřídka kdy. Obyčejně se s ním vidal jen doma, když oba přijeli na svátky k rodičům. Ale Karel po jeho společnosti ani tuze netoužil. Pozoroval, že se Frantík velice změnil. Již to neby ten tichý, hodný hoch: jeho řeči i chování byly hrubé, tak že mu i rodiče proto domlouvali, ale on na jejich napomenutí nedbal a urputně jim odpovídal.

Kdysi v neděli k večeru se vracel Karel s mistrem z procházky. Tu spatřili proti sobě přicházet hlouček zhýralců. Jeden z nich se náhodou podíval na Karla a oslovil jej.

"To jsi ty, Karle?" zvolal. "Jak se máš? Škoda, že jsi nebyl s námi! My jdeme z Bezovky, klerikálové tam měli schůzi, my jsme na ně vtrhli, ale ti od nás dostali ran! Po druhé příjd' do takové schůze také, to je švanda!"

Samozřejmě se Karel za takovou známost před mistrem styděl.

"Kdo je to, Karle?" tázal se užaslý mistr.

"Je to ten hoch, o kterém jsem vám vypravoval, pane mistře, že se mnou šel k panu Kuželovi do učení. Já jsem šel k vám, ale on tam zůstal. Kdyby ho tak viděli jeho rodiče, ti by se zhrozili. Jsou to pořádní lidé. Nikdy bych byl neřekl, že se tak spustí."

"Tomu se nediv, milý hochu," řekl mistr. "Zapomene-li člověk na Pána Boha a přichytí-li se špatné společnosti, je ztracen."

A brzy potom se dověděl Karel o Frantíkovi zase něco z novin. V hospůdce, která požívala nechvalné pověsti, došlo ke rvačce. Napilí prostopášníci pobodali se noži do krve, a někteří z nich byli pak odsouzeni do vězení, že se protivili strážníkům. Mezi nimi byl také Ohánělov Frantík, známý pijan a rváč.

* * *

Předjeme dobu několika let. Dílna, která náležela dříve panu Pevnému, je nyní majetkem Karla Roziny, a mistrova dcera je jeho manželkou. Staří manželé pozorovali, že mezi jejich dcerou a Karlem vznikla

upřímná náklonnost, a nebránili tomu, neboť Karel byl rádný člověk a vždy je ctil a miloval, jakoby by byl jejich synem. Věděli, že by jejich dcera hodnějšího muže nedostala.

Ale Karel se sňatkem nespěchal; šetřil a pracoval, aby se mohl stát samostatným. To však se stalo dříve, nežli se nadál.

Starý mistr se roznemohl, běh jeho života se chýlil ke konci. Před smrtí požehnal snoubenců a Karlovi odkázal svoji dílnu. Prosil ho jen, aby neopouštěl jeho manželky a staral se o ni.

A Karel dostal svému slibu. Převzav dílnu, přičiňoval se pilně, aby vdova a dcera po zemřelém mistrovi neměly v ničem ne-

dostatku. Za půl roku po mistrově smrti slavil s jeho dcerou tichý sňatek.

Mladí manželé o matku pečují, a ona se modlí za jejich štěstí. Karel podporuje i své rodiče, kteří už nemohou pracovat, a Bůh mu, jako zdárnému synu, požehnává. Mladý mistr má dost zákazníků, a řemeslo mu nese pěkný zisk.

Mladý Oháněl se k rodičům vůbec nehlásí, a bratři a sestry se za něj stydí. Dělá jim hanbu svým nepořádným a spustlým životem a rodiče pláčí, že se jim tak pokazil. Každý šel jinou cestou: Karel kráčet k Bohu a Frantík od Boha; proto také došel každý z nich k jinému cíli.

Duchovní stav

Jedna matka pravila: "Pomyslete si jen, můj syn chce být knězem! Kdyby to bylo děvče a chtělo do kláštera, neříkám nic!" Ale kněžský život je život opuštěného, osamělého člověka. A nad to je můj syn tak nadaný a bystrý. At' jen uplatní své vlohy." — Jiná matka zase řekne: "Pomyslete si jen, moje dcera chce jít do kláštera! Kdyby to byl chlapec a chtěl být knězem, neříkám nic. Ale toto nemohu připustit. Život kněží přece není život tak opuštěný a zavřený, přijdou přece mezi lidi. Ale v ženském klášteře, to je jako ve vězení!" — Na takové řeči je jediná křesťanská odpověď: Bratře, sestro, nezáleží na tom, co si nyní myslíš ty nebo svět; ale na tom záleží, jak ti jednou bude na Božím soudu. Zda ti bude lépe, že bylo dítěti znemožněno, co chtělo, nebo že mu to bylo umožněno. Na soudu Božím budeš mít větší slávu, že jsi dal Bohu hodného kněze, než kdybys dal světu největšího hrdinu v jakémkoli oboru. Dítě tvé se dalo do služeb toho, jenž jest nejvyšší a jeho služba je nejslavnější ze všech služeb. Právě nejlepších a nejnadanějších potřebuje Bůh pro svou službu, v kněžství i řeholích. Kdyby měli jít na duchovní stav jen lidé prostřední a méně nežli prostřední, kteří ve světě nemají naděje na úspěch, špatně by se sloužilo věci Boží.

Moderní — nemoderní

Moderní je, když lidé, kteří se považují za povýšené nad ostatní, hledají poučení o svém nynějším a budoucím životě v nádherném bytě věštkyň; nemoderní je hledati toto poučení v náboženství a ve zpovědnici. Moderní je, hledati pomoc u hypnotiséra a zařikáváče; nemoderní je hledati ji v modlitbě a svátostech. Moderní je běhati v koupacím úboru po sněhu a koupati se v ledové vodě; nemoderní je smeknouti před křížem nebo kostelem, býti půl hodiny v nevytopeném kostele, protože by si tam člověk mohl uhnati nemoc. Moderní je míti na dveřích příbytku připevněnou podkovu, to přináší štěstí; nemoderní je míti v příbytku na viditelném a čestném místě kříž. Moderní je nositi na zlatém řetízku jetelový čtyřlístek pro štěstí; nemoderní a nevkusné je míti na řetízku medailku se svatým obrázkem. Moderní je dáti si povědět o své povaze od hvězdoporce podle horoskopu; nemoderní je čísti vážné náboženské spisy a v nich hledati zásady správné sebevýchovy. Moderní je pověra na kterou by mohl být hrdý každý africký Křovák, nemoderní je všecko, co souvisí s náboženstvím a hlavně s náboženstvím katolickým. Když se zavírají dveře víře, vchází všemi okny pověra a bláhovost místo rozumu.

JÓZA KRATOCHVILOVÁ:

Kocour

HUMORESKA.

A chodbě nádražní budovy sešly se tři ženské, které tu bydlily a k nim se přidružil nezbytný sluha Pařízek. Odbývala se tu opět každonenní schůzka, při níž bývaly probírány všechny noviny, jež se v městě neb ve stanici přihodily.

"To jsem se včera polekala, když jsem odpoledne přišla na půdu," živě vykládala shromážděným přednostová Šilhanová. "Otevřu vám náhodně bednu, do které jsem uložila odložené šatičky dětí a i šaty naše, ale s výkřikem jsem víko hned přibouchla, když jsem spatřila, jak se to v ní hemžilo a pískalo... samá myš —"

"A to jste je tam nechala?" se zájmem vskočila jí do toho adjunktová Preclíková.

"Já ano!" Vždyť to na mne tak účinkovalo, že jsem na hezkou chvíli oněměla... nohy mi zrovna zdřevěněly. Když jsem se vzpamatovala, vzala jsem nohy na ramena a pelášila z půdy co nejrychleji. Ještě že mne nikdo neviděl při tom útěku, neboť při té hrůze a obavě, aby mi snad nějaká myš nebyla vklouzla pod sukně, vyzdvihla jsem je hezky do výše. Až dole se mi do cesty namanul tady Pařízek, který ihned tam běžel, aby je sprovedil se světa!"

"Deset myšek jsem utopil!" přitakal jí hned sluha. "Celé hnízdo tam měly uděláno v šatech. A ta podívaná na to. Pláštěnka byla samé cucky... blůzička na dranc —"

"Také jsem poručila všechny věci dát hadráři... co s tím také? — Nedala bych to dětem za nic, natož abychom my ještě věci po myších na sebe navlékli!" pohrdlivě pronesla.

"Do hadrů to přece byla věčná škoda... já si to všechno nechal," přiznal se dobrácky Pařízek. "Na příklad se, jemnostpaní, podívají na ty kalhoty... Žena mi je vyspravila a dnes je už mám na sobě —"

"Vícekrát se mi v nich neobjevte — aspoň u nás!" rozkazovala mu přísně. "Mně byl divný ten prapodivný zápach, jenž od vás vychází. — Myšinu je z vás cítit... jděte dál!"

Sluha jí chtěl něco namítnout, ale rozhodný posuněk rukou ho od tohoto předsevzetí zradil a proto na několik kroků ustoupil od paní přednostové.

"Divím se, že si stěžujete až nyní na myši," ujímala se slova adjunktová. "Já již po několik dní pozorovala, že mi někdo chodí do sklepa na jablka. Jak vy víte, dostala jsem jich hezkých pár z domova a to ta nejvybranější. Bylo mi jen to podivné, že jich bylo dost nahlodáno. A já troup na to nepřišla, že by to mohlo být od myši. Až dnes chci dělat závin a jdu si pro jablka, když tu z jich hromady vyskočí dvě myšky a v divém úprku ženou se do svých úkrytů. To se zná, že mi hned přešla chut' na ně... již z nich závin rozhodně dělat nebudu! Co mi jen za velkou škodu, ty zlořečené myši!"

způsobily! Mám po krásných jablkách!" žalovala plačky. — "Ale nechci jich... za žádnou cenu jich nechci! — Odneste si je, Pařízku!" obracela se ihned s tímto rozhodnutím ke sluhovi.

"Poníženě děkuji!" řekl Pařízek a hnal se ji po ruce.

Ale nepolíbil ji, poněvadž ostrý, přísný pohled paní přednostové ho od toho úmyslu odvrátil.

"To bude něco pro děti a pro "starou", radoval se, odstupuje od Precílikové. "Děti si na nich pochutnají a my také! Žena je bude dávat do buchet."

"Fi, nemluvte o tom!" okřikovala ho velitelsky Šilhanová. "Zkázíte nám ještě žaludek... beztoho se mi již začíná nějak podivně ozyvat!" chytala se rukou za břicho.

"Již ani neceknu!" ujišťoval ji lišák o překot. "Věru, že ty myšky jsou pravým dobrodiním pro mne," uklouzlo mu opět neprozřetelně z úst, za zjevné radosti.

"Pro vás, ale pro nás ne!" vpadla mu do toho káravě kancelistová Klazíková. "Já mám také škodu a značnou!" ihned se přihlašovala. "Mně se dostaly myši i do spíže! Chodí mi tam na mouku! Dnes jsem ty kazisvěty zastihla při činu. — Můžete se též pro ni u nás stavět... já z ní již pranic dělat nebudu!" oznamovala mu velkodušně, ač bylo na ní znát, že se velmi přemáhá. "Jsem z lepší rodiny... štítili jsme se doma myši, jako nevím čeho a teď bych snad měla po nich znečištěné a umlsané mouky užívat? — Ne... tisíckrát ne... raději bych hlad trpěla!"

Bývala by snad ještě dále popouštěla uzdu svého rozhořčení, kdyby ji honem nebyla přednostová přerušila.

"Vždyť my také snad pocházíme z "nóbl" rodin," odpověděla jí povýšeným hlasem. "Po myších my nejlme!" Ale spatříc, že se kancelistová podivně zakabonila a chystá se jí něco odpovědět, chlácholivě pokračovala:

"Nač se máme jen takovými řečmi obírat? — Jinší starost nám nastává! Ano, milé dámy, porad'te, jak bychom se těch škůdců zbavily?"

"Snad by bylo nejlépe, jemnostpaní, koupit několik pastí a tak je vyhubit?" s váž-

nou tváří radil Pařízek. "Já již bych to všechno obstaral —"

"Nebylo by to sice špatné, ale co by jich tu musilo být!" zamítala jeho návrh Šilhanová. "Jednu k nám, druhou k paní Precílikové a třetí k paní Klazíkové. O peníze by se mi ani nejednalo, ale "můj by huboval, že byste pak neměl nic jiného na práci, nežli chytat myši. Beztoho tak dost bručí, že jste jenom pro ženské posilky a obstarávání. — A my bychom si to samy nedělaly a služby teprve ne... ty jsou velké slečny —"

"Ba... ba!" přisvědčovala ji chvatně adjunktová. "Naše Baruška by nejraději dělala milostpaní a já abych za ni všechno uklízela —"

"Proto já mám docela jiný návrh!" honem ji přerušila přednostová. — "Podle mého zdání byl by mnohem lepší kocour —"

"Ano, ten by byl výhodnější... také jsem na něho pomýšlela!" souhlasně ze sebe vyřážely paničky.

"A ještě něco," hovořila již dále Šilhanová, byvši rozradostněna tímto přijetím. "Kocoura někde seženu... tady Pařízek mi bude už při tom nápomocen. Co za něj zaplatím, rozdělíme si společně... každá dá stejný díl na něj. Kocoura budeme rovněž mezi sebou střídát... jeden den ho budu mít já... druhý zase paní adjunktová a posléze paní kancelistová, aneb vy první... nu, jak si to budete přát. Zároveň si ho každá bude muset po ten den živit... souhlasíte s tím?" dovolávala se jejich souhlasu.

"Rozhodně... výborná myšlenka!" jako na povel jedna přes druhou se překřikovaly.

Ještě ujednány menší, téměř bezvýznamné podrobnosti a paničky se za chvíli rozházely.

Jen Pařízek tu sám zbyl a když zmizely, bručel k sobě rozvzteklý:

"Hloupý to nápad... čert aby vzal toho kocoura! Mohl jsem mít k vůli myším časy, ano zlaté časy!"

Na to se loudavým krokem ubíral za přednostovou. — — —

* * *

U Šilhanů byli všichni u vytržení, když "paní domu" jednoho dne navrátil se z

trhu, měla s sebou Pařízka s větším košem, z něhož vyklopil statného kocoura. Kde kdo byl, ihned se kolem něho seběhl. Netřeba podotýkat, že se na něho přišly rovněž podívat jak Precíliková, tak i Klazíková. A pochvala byla všeobecná. Kocour byl pěkně vypasený, černé srsti, kterou nepřetržitě ježil, nebyl asi zvyklý na toto divadlo. Oči nazelenalé, "kočiří", se mu několikrát zaleskly, ba si i notně párkrát odprskl. Konečně se obě dámy vzdálily, ponechavše přednostové kocoura, jako uznání za její námahu.

Nyní Šilhanová starostlivě sháněla pro nového příživníka, kde co mohla. Dala mu na misku mléko, nakrájela mu na kousky nějakou pečení, od včerejška zbylou. A kocour se s chutí pustil do žrádla.

"Však ty u nás zvykneš!" hladila ho při tom po hřbetě. A když on, jako na srozuměnou, při tom začal broukat, blaženě si k tomu přizvukovala: "Vím, vím, nepotřebuješ mne o tom ujišťovat. Přes den tě tady nechám a až večer pěkně posypeš na půdu na myši hody. Ale, abys nám neufoukl, tady Pařízek tam pečlivě zavře okna. Jděte to udělat raději hned... zapomnělo by se na to a pak byste to odnesl vy, poněvadž mi za kocoura ručíte!" důtklivě mu kladla na srdce.

Sluha se sice kysele zatvářil, ale ihned přece spěchal tomuto přání vyhovět.

"Až ho tak uvidí děti, ty budou mít radost, a mužíček dozajista též!" těšila se Šilhanová, obírajíc se znova kocourem. A svatý pokoj budeme mít od myší!" Ty až ho spatří, jistě před ním vezmou do zaječích. Vždyť je to klacek... za tři koruny je zrovna zadarmo!"

A sama byla nedočkavá, až přijdou děti ze školy. Konečně přišly.

"Jé... máme tady kočku... to je hezoučkový kocour!" křičeli radostí oba hoši, jakmile ho spatřili. A odhodivše honem učení, vrhli se k němu. Nejprve ho hladili, potom ho tahali, že až bolestí zamňoukal. Šilhanová je nepřetržitě napomínala, aby mu popřáli klidu. Ale nic naplat, neposlechli ji a stále měli kocoura "v prádle". Dobře, že ještě musila odejít do kuchyně přihlídnout na vaření, jinak by snad od samých

výstřah byla ochrapnětla. Teprve nyní měli kluci úplnou volnost, které také hned plně využítkovali. Za pustého řevu honili kocoura po pokoji. Toho však se brzy nabažili. Přišli na jiný nápad: uvázali mu kus papíru na ocas. Jakmile ho pustili a kocour zaslechl za sebou šustot, začal lítat sem a tam. Skočil na židli, zase na pohovku, ale přesto nemohl se přitěže nijak zbavit. Najednou mocným skokem vletěl na kredenc, kde bylo plno sklenic a hrnečků rozestaveno. A sotva že tam byl, již se sypalo nádobí na zem, kde s velkým třeskem se rozbilo.

"Jéminkote... ne, to je hrozné!" spínala ruce Šilhanová, když sem s vystrašeným obličejem vrazila a seznala, co se stalo. Jaká to škoda!... Za hezkých pár korun toho mám rozbito. A samé památeční věci... ach... ach... ach!" vyřážela s pláčem ze sebe. "Co jste mi to jen provedli, vy nezbedníci! Jen co vylezete ven... dostanete, co se do vás vejde!" křičela na chlapce, kteří rázem byli pod postelí. "Nedostanete nic jíst... jen výprask budete mít k obědu —"

"Co tu tak hubuješ?" užasle ptal se Šilhan, jenž mezitím vešel. "Co se tu vlastně stalo?"

Za velkého nářku vypověděla mu všechno.

"Proč jsi toho kocoura jen kupovala?... Ted' to máš!" nevrle hovořil, když domluvila. "Vím, vím, že jsi měla ty nejlepší úmysly. Mohla jsi však vědět, že u nás kocour mezi těmi draky neobstojí. To bys měla ještě více takovýchto škod. Proto ti radím, dej ho pryč... myši tady mnoho není a těch se zbavíme i jinak —"

"Ne, to nejde!" odporovala mu ženuška v pláči. "Je to k vůli těm druhým... Co by si o mně pomyslyly, když jsem si na kocoura sama vzpomněla..."

"Toho se nestrachuj!" chlácholil ji, maje toho pláče zrovna dost. "Ponecháš si kocoura, ale nesmíš ho mít tady, nýbrž dá se pěkně na půdu. — S kluky si to pak již sám vypořádám..."

Okamžitě zavolan Pařízek, který za chvíli odnášel již kocoura pryč.

Mezitím Šilhanová s naříkáním smetala střepiny, do jejichž chrastění mísilo se vel-

ké bédování kluků, kterým otec rákoskou důkladně "prášil" kalhoty. — — —

*

Byly tomu dva dny, když vyšla Šilhanová ze svého bytu a hned byla zastavena Preclíkovou, která tu na ni čekala.

"Že již jdete!" netrpělivě volala na ni, běžíc k ní, jakmile ji letmo pozdravila. "K vám jsem nechtěla jít... je to zrána a váš pán je doma..."

"I to jste mohla... máme již dávno uklizeno... vstávali jsme dost časně, to víte, kluci! — A co si přejete?" honem se jí zvědavě vyptávala.

"Eh, darmo mluvit!" natahovala k pláči tázaná. "Velké neštěstí se mi přihodilo... Mám po kanáru —"

"To vám posel? — Škoda ho, chudinky! Byl žlut'oučký jako citron a jak krásně zpíval! A co se mu vlastně stalo?"

"Ale kocour —"

"Kocour? — Snad ho nesprovodil se světa?" — poděšeně vyjekla přednostová.

"Ano, ten náš "společný" kocour ho odpravil!" začala si zástěrkou utíratí uplakané oči Preclíková.

"A jak se to jen přihodilo?"

"Nu, vzala jsem ho do bytu... nechtěla jsem ho dát hned do sklepa," vypravovala okamžitě adjunktová. — "Při tom jsem si nevzpomněla, že náš "manínek" je na umyvadle. Kdo by si byl také pomyslí, že ten kocour je tak mlsný a až tam vlezle! — Mezitím co něco kutím v pokoji, slyším najednou zoufalý skřek kanárův. Běžím k němu, ale leknutím jsem myslila, že omdlím, co jsem uviděla: Ten ošklivý kocour měl pazoury prostrčené v kleci a tahal odtamtud našeho "manínka". Odehnala jsem ho sice, avšak bylo již pozdě — kanárek byl už jím rozsápan. — Ech- ech- ech!" pustila se znovu do pláče.

"To vás lituji, že se vám tohle stalo," na oko mluvila přednostová. "Měli jste z toho kanára takovou radost... také to byl zpěvák, kterého jsme slyšeli až k nám. — Váš pán již to ví? — Měl ho tolik rád... tolik se s ním obíral —"

"Ten také rádil, když se o tom dověděl! Nebýt mne, byl by kocoura jistě zabil. Měla jsem pernou práci, než jsem ho uchlácholila.

Ale, prosím vás, co kdyby ho byl utloukl... Co byste tomu řekla vy a paní kancelistová? — Nevím však, co budu s kocourem teď dělat... mužíček ho nechce ani vidět—"

"Snad to nebude tak zlé. Za chvíli ho zlost přejde a bude zase dobře. Ba doufám, že až ten 'náš' kocour vychytá vám všechny myši, že se více na něj zlobit nebude. — A pak ho nemusíte mít přece v bytě... dejte ho hned do sklepa a tak se uchráníte od případných škod. To víte, je to zvíře... nemá žádný pojem z toho."

Tak a podobně ji Šilhanová chlácholila až do jejího odchodu. Jakž takž upokojená konečně odešla od ní Preclíková.

Jen byla pryč, vklouzla Šilhanová do svého bytu. Její obličej však zářil bezměrnou veselostí a mnula si při tom radostně ruce, pobručujíc si spokojeně k tomu:

"Jen když jenom já nemám škody... At' ji má také adjunktová! Kdo za to může, že je tak neopatrná... Zcela jí to patří! — Však já taky nechci více toho kocoura do bytu. Ne... nechci!" —

*

Vesele si pohvizduje, ubíral se Klazík do spíže, aby si odtamtud přinesl k večeři jaternice. Dnes si musil posloužit sám, ježto ženuška odešla do města ke své přítelkyni, od které se nemohla nikdy vypravit; proto z opatrnosti mu předem večeři přichystala. A kancelista také na ni nečekal; měl již notný hlad po "špatném" obědě — po cezených nudlích. Pro pivo si poslal Pařízka a pro jaternice si šel sám. Těšil se na ně velice, vždyť byly jeho nejzamílovanějším jídlem. Vešel do spíže, avšak rázem si přestal hvízdát. Uzřel talíř prázdný, jen kousky špejlí na něm. U talíře pak si hověl kocour, který se ještě olizoval. Ihned se Klazíkovi rozbřeslo v hlavě.

"Tak ty tak!" zařval zrovna jako tur. "Tys mi tedy sežral jaternice! Kozel tě nám byl dlužen! Láteřil jsem již beztoho, že tě sem moje "stará" přinesla. — Když tě chce mít paní přednostová, tak at' si tě sama živí, a ne jako nějakého obecního příslužníka tě strkat od čísla k číslu. — Tohle ti neodpustím, kdybys byl jeden na světě!" zahoukl, vida, že kocour ze strachu od talíře odpelášil a hleděl se v koutě ukrýti. "Tu

máš, ty potvoro... tu máš, ty — —” křičel vztekle a zuřivě botou tloukl kocoura, vylovil ji před tím z kouta.

Kocour se krčil a mňoukal žalostně při tom. Kancelista si však toho nevšímal a bušil do něho dále.

“Co jim jen provedl ten kocour, že mu tolik vyprašují kožich?” ptal se udiveně Pařízek, který sem vešel a zaslechl to úpěnlivé mňoukání.

“Jaternice mi sežral!” ve vyplácení ustal Klazík a notně si odplivl. “Jdu si sem pro ně a ony jsou zatím fuč... již v břiše toho mlsouta. Jen pro zlost je tady — —.” “Všude zpívají tuhle písničku,” potutelně se usmíval sluha. — “U přednostů už ho mají po krk a u adjunktů taky — —”

“A já ho mám teprve dost! — Já ho tady nechci... vyhod'te jej ven!”

“Takhle se ho nezbavějí!” hovořil Pařízek, lišácky se usmívaje. — “Věděl bych, jak se ho nadobro zbýt.”

“Nu, a jak?”

“Dají mi ho, a já ho už odpravím,” — tajemně zahuhňal sluha a prapodivně zamžoural malýma očkami.

“Dám hned, co ale řekneme ženským?” — váhal ještě kancelista. “Každá sice bude ráda, že je pryč, ale jinak se bude po něm shánět... všude bude kocoura hledat — — —”

“Nelámou si s tímle zbytečně hlavu... Já už to provedu znamenitě. Na jinší kopy jsem už vyžrál, a na ženské vyzrají teprve,” upokojoval ho s pýchou.

“Tu máte zlatku za ten výkon,” podával

mu s radostí kancelista peníz. “Je to za vaši námahu a chytrost. — Nyní hleďte, at' je již pryč, abych se nemusil rozčilovat.”

Za malou chvíli odnášel si Pařízek v pytlí od Klazíků kocoura.

*

Druhý den potom ukazoval Pařízek ženskému “konsiliu”, které se opět na chodbě sešlo, zakrvácenou kůži z kocoura, kterého prý našel přejetého na kolejkách.

To byla zpráva, která všechny bolestně dojala, ba paní přednostová docela uronila i několik slz, ač to byla přetvářka, protože všechny byly rády, že kocour je ten tam.

Pařízek dobře to postřehl a proto si řekl pro sebe: “Jsou to falešnice jako to kočičí plemeno. Dělají, jako by se nesmírně rmoutily a zatím mají radost, že se té potvůrky zbavily. Jenom tomu se divím, že když jsem jim kůži s kocourka ukazoval, nevšímly si toho, že kůže není roztrhána a že ani kousek masa na ní neuvízlo, jak by se musilo stát, kdyby tu mršku byl vlak skutečně přejel. Jsou to ženské, jsou to ženské; jen když já jsem měl hody. Pane, to byla lahůdka a jak se mi na ni pěkně pilo. Ještě že pan adjunkt mi dal tu zlatku! Škoda, že paničky se hned na tom neusnesly, že koupí jiného kocoura. Ale co na tom! Myši tu zůstaly, a to je to hlavní. Budou mne zase ty ženské prosit o radu a o pomoc, budou mne posílat pro jed a pro pasti a na tom se dá také něco vydělat,” těšil se v duchu a nemýlil se, neboť vtipná hlava Pařízkova zřídka se mýlila a všeho k svému prospěchu dovedla využít.

Když je zájem.

Dvě auta tak tak že se nesrazila. Nyní stojí dva řidiči, rudí od zlosti, proti sobě a nadávají si až až. Kolem nich se tvoří větší a větší okruh zvědavců, až je jich tolik, že zadnější si musí všelijak pomáhat, aby něco z té nevšední rozmluvy zachytili. Náhle se ozve ze zadu hlas: “Vy tam ve předu, nadávejte si hlasitěji, my tu neslyšíme!”

Bláznivé formy klobouků.

Pan profesor Roztržitý sedl si v kavárně na klobouk svého kolegy. Při odchodu upozoruje rozplácý klobouk i praví svému příteli: “Pohleďte, pane kolego, jsou to teď bláznivé formy klobouků!”

“Hm”, míní kolega, “barva by se mi líbila, můj klobouk má tutéž — ale ten tvar! To věru nechápu, jak si někdo může posadit na hlavu takovou placku!”

Tajemné zrcadlo

Dle cizího motivu upravila L. G. Brodská.

AŽDĚMU se neobyčejně zalíbilo pro svůj jemný útvar. Rámec byl umělecky vykládaný perletí.

Mladá, hezká majitelka tohoto zrcadla kdy si při náhodilé návštěvě hrdě vykládala, že toto zrcadlo jest dědičné v rodině její matky, a ona sama si ho neobyčejně váží a cení pro zvláštní příhodu. Pozorujíc zvědavost návštěvníka, mladá paní hostitelka vypravovala následující podivnou příhodu:

"Bylo to před třemi roky. Obdržela jsem zaměstnání u známé firmy, Schmidtlein a spol. Však ten obchod asi znáte? Je to největší závod s pleteným zbožím zde ve městě. Žily jsme s matkou šťastně a spokojeně, dokud mně nevstoupil do cesty muž. Ano, muž, jehož jsem považovala pro sebe za toho pravého.

Jmenoval se Emil Sluka. Byl to nejhezčí a nejjobratnější ze všech našich úředníků — usměvavý, veselý člověk, jehož přítomností se kanceláře vždy jako by prosvětlyly. Mně stal se tím nejdražším na světě; i on se mně přiznal, že mu nejsem lhostejnou. Než moje matka nechtěla o něm ani slyšet, namítajíc s důslednou umíněností: "Je to zálečník, zástěrkář! Věř, dítě, ten s tebou poctivě nesmýšlí!"

Mne velmi hněvala taková řeč, kterou matka často opakovala; neboť Emil choval se ke mně šetrně i počestně a ihned splnil, co jen mně na očích viděl, ještě nežli jsem své přání proslovila. Stále mně nosil květiny a za mne i moji přítelkyni platil vstupenky do kina, ačkoli ani on neměl peněz nazbyt. Ale moje matka byla bedlivě na stráži, abychom my dva se nikde spolu sami

nesešli. Mne to zaráželo a udivovalo — matka nikdy takovou nebývala. Často ve mně vzkypělo rozhořčení proti takovému jednání, a prudce jsme se spolu střetly.

Šťastnou náhodou opět jsme se s matkou usmířily, když nás došla zpráva, že se mojí sestře narodil roztomilý zdravý klučik. Leč za několik dní dopsal nám můj švagr, že sestra onemocněla a prosil, aby tam matka přijela, nemocnou i dítě ošetřovati.

Když jsem se vrátila domů z obchodu, byla matka již úplně připravena na cestu. Pravila ke mně prosebně a zvláště naléhavě:

"Rito, drahé dítě, slib mně toto jediné, že Emila k nám nepozveš za mé nepřítomnosti!"

Zamlčela jsem se vzdorovitě.

"Aspoň nyní nikoli," naléhavě mluvila matka; "až se navrátím, přivolím, aby k nám přišel a budu se snažiti mu uvyknouti, když ty jinak nedáš."

Zpozorujíc mé váhání, že jí tu žádost splniti nehodlám, matka rozhodně řekla: "Dobře! Tedy zůstanu doma! Nikam nepojedu, a nad nemocnou Lili a jejím děckem at' se smiluje Bůh!"

Poděšena těmi slovy, slíbila jsem matce, čeho žádala.

Bylo to v pátek, když moje matka odcestovala za pěkné, vlahé pohody. Druhého dne nastal veliký nečas — zima se znenačání zase vrátila. Sněžilo a ostrý vítr profukoval. Zarazilo mne to a v obchodě svěřila jsem se své kolegyni a přítelce Štěpánce, že za matkou pošlu její teplý zimní plášť. Jak jsme o tom rozprávěly, šel prá-

vě kolem můj nejmilejší a zaslechl pozvání Štěpánky: "Protože nyní matka tvoje odejela, přijď mne častěji navštívit, abys nebyla sama doma."

On se otočil po mně, jeho oči zaplály, a jak jsem zpozorovala, byl všecek radostí unesen.

A zítra bude neděle! Neměli jsme s Emilem nic umluveno, neřekla jsem mu o slibu, který ode mne matka vynutila, ale to jsem vycítila s neklamnou jistotou — on zítra přijde!

Skutečně, hned po poledni zazvonil u našich dveří. Když jsem otevřela, stál přede mnou pěkně vyšňožen, všecek záře pravou nedělní náladou a přinesl mně kytici mých oblíbených květin. Můj pokus, abych líčila překvapení z jeho návštěvy, úplně selhal. Abych zahнала rozpaky, obdivovala jsem se pěkným květinám, dala jsem je do nádoby s vodou a pobídla jsem návštěvu k usednutí. Přitáhl si židli naproti pohovce, nad níž proti dveřím bylo zavěšeno zrcadlo. Já jsem usedla proti němu na pohovku pod zrcadlem, on seděl obrácen zády ke dveřím.

Nyní můj drahý Emil počal mluvití všechna ta sladká a krásná slova, jimž zamilované dívčiny tak rády naslouchají. Nemohl se dočkat této hodiny, každá minuta mu byla celou věčností, která jej dělila od shledání se mnou mezi čtyřma očima. Jak dnešního rána ptáčkům na hradbách nasypal drobtů, radostně se jim svěťoval: "Dnes půjdu k mojí drahé Ritě!" —

"Tedy již i vrabci na střeše o tom štěbetají?" pronesla jsem poněkud zaražena, ale pak jsem se dala do smíchu.

Chopil se mých rukou a líbal mé prsty jeden za druhým.

"Nejdražší," šeptal mazlivě, "tys moje nejdražší na světě!"

Přisunoval se ke mne stále blíže, jeho oči plály, ústa se blížila k mému obličejí a —

Ale nyní — nyní — jaká to změna? Co se to náhle stalo?! Na místo aby mne políbil, jak jsem doufala i se obávala, jeho obličej se náhle přeměnil. Již se na mne nedíval, ale pozvedl oči a patřil do zrcadla, zavěšeného za mnou. Bylo to jako by náhle ztrnul. Tak cizí a odporný mně ještě nikdy nepřipadal. Matka mne často pohněvala tvrzením, že prý má Emil vlčí zuby, kdežto

mně se jeho silný, zdravý a běloskvoucí chrup velice líbil. Ale jak zde nyní seděl se ztrnulým úsměvem, který jeho zuby odhaloval, mimovolně mně přišla myšlenka na vlka a Červenou Karkulku.

Vzpamatovavši se, chtěla jsem zvolati: "Co jest, co se přihodilo?!" Tu on prudce a hlučně odsunul ode mne svou židli a stal se na obrátku zdvořilým, ledově chladným společníkem. Abych odpustila — řekl — jest-li jej jeho city ke mně náhle přemohly. Jako čestný muž, který se tak záhy nemůže ještě ženiti, neměl se dát strhnouti; a ještě více takových prázdných frází promluvil, nad nimiž jsem nevyšla z údivu, nevědouc, co si z toho vybrati.

"O čem mluvíte?" řekla jsem zmateně, neboť se mne zmocnila prudká bolest z jakéhosi neurčitěho zklamání. Hrdlo jsem měla jako stažené, protože on poctivě a otevřeně neřekl: "Tak a tak je se mnou, a máte-li mne ráda, jako já vás, tož si zůstaneme věrni do té doby, kdy bude možno, abychom slavili sňatek."

Na místo toho se spíše posměšně ušklíbl, což mívával často v obyčeji a mínil, že již musí jíti, aby mne snad nepřivedl do lidských řečí a také že nechce déle rušiti moji "samotu", kteréžto poslední slovo pronesl s rezavým posměchem.

Nyní také já jsem se vzb chopila, stanouc proti němu; hrdost dodala mně síly, že po krátkém chladném rozloučení jsem jej mohla doprovoditi ke dveřím. —

Hrozná noc poté následovala! Ani na vteřinu jsem nezdřímala, jsouc kořistí mučivých myšlenek. Čeho jsem se dopustila nebo co jsem nevědomky prořekla? Co jej tak neuvěřitelně přeměnilo? Nebyla jsem si ničeho vědoma a skoro jsem věřila, že se náhle sám vzpamatoval a jednal na konec počestně. Ale druhého dne, v pondělí, se ukázala jeho neblahá změna: šel kolem mne se stejně chladným pozdravem, jako kolem ostatních kolegů a kolegiň a v jeho pohledu nebyla dřívější vroucnost. Bylo mně hrozně po celé dopoledne, sotva jsem vnímala, co se kolem mne děje, toužíc po polední přestávce, abych se mohla vyplakati, což se také stalo.

Když jsem se navrátila zpět do pisárny, narazila jsem na Emila a našeho druhého

účetního, pana Billinga, kteří spolu horlivě rozmlouvali a zaslechla jsem ještě zcela zřetelně, jak pan Billing řekl: "Nikoli, Sluko, tomu nevěřím, ona není taková." — V tom mne spatřili a rozpačitě umkli. Z toho jsem poznala, že mluvili o mně, a u srdce mne bodlo poznáním, že Emil, můj Emil o mně nepěkně mluvil a onen druhý, jehož jsem ani dobře neznala, bral mne v ochranu.

Náš druhý účetní Billing byl vážný, zamklý člověk, který mne při vstupu do kanceláře ochotně i vlídně zasvěcoval do mých povinností. Téhož dne odpůldne pan Billing náhle ke mně přišel s dotazem:

"Slečno Keylová, nezmínila jste se onědy, že vaše matka odcestovala a že za ní pošlete teplý plášť?"

Dobry Bože! Na tohle jsem ve svém zmatku zapomněla!

Ale účetní pronesl návrh: "Náš cestující dnes večer jede do tamní krajiny a staví se také v S., kde vaše matka prodlévá; promluvíme s ním, a jistě ochotně vezme plášť s sebou a staré paní jej rád doručí."

Při této řeči pan účetní na mne pohlížel, jako by mně hodlal dodatí útěchy a duševní posily.

Dny ubíhaly, a chladné i odmítavé chování mého bývalého nápadníka se neměnilo. Totiž bylo tomu jinak. Neboť, když mne pan Billing sděloval, že náš obchodní cestující mé matce poslaný plášť odevzdal osobně, nenápadně, ale důrazně se při tom podíval na Emila, jehož to patrně zarazilo, a od té chvíle se ke mně již odmítavě nechoval.

Tím osmělena, dodala jsem si odvahy k otázce, co proti mně má? Proč tak nápadně změnil své dřívější chování oproti mně?

Rozplýval se v omluvách a ujišťování, že on proti mně nemá ničeho, ale že mu velí takto jednati jeho mužná čest a smysl pro povinnost.

Dobře jsem vystihla, že to všecko byla pouze planá a pěkná slova. Tak skončila naše známost.

Proplakala jsem poté mnohou noc, tisknouc hlavu do podušek, abych utajila prudké škákání. Než můj zármutek záhy se utišil, a to tehdy, když zanedlouho do našeho obchodu nastoupila velmi sličná mladistvá prodavačka, jejímž horlivým ctitelem se

stal právě pan Emil Sluka. Z toho jsem poznala, že on mne nikdy skutečně nemiloval. Pouze dva lidé mne svým poctivým přátelstvím a něžností pomohli nésti tíhu tehdejšího života, mírníce moji trpkost; byla to moje přítelkyně Štěpánka a Otto Billing, který, jak mohl, učinil mně potěšení. —

Zatím se sestra uzdravila. Matka opět se navrátila domů. Nedávala najevo, že měla pravdu, Emila Sluku nepřívznivě posuzujíc, spíše mně dodávala potěchy, které však nebylo příliš třeba. Neboť na troskách mého dřívějšího domnělého štěstí vykvetlo mně štěstí nové, tentokrátě štěstí skutečné. Otto Billing se o mne ucházel a učinil ze mne to, čím nyní jsem: šťastnou a spokojenou ženou.

Od něho jsem též zvěděla — ovšem na své naléhání, neboť jeho šetrná a jemná povaha neznala úskoků — co Emila ode mne tehdy vlastně odpudilo. Byl to podivuhodný příběh:

Emil tehdy po oné neděli, hned v pondělí, mu pohněván vypravoval, jaké já jsem vypočítavé a úskočné stvoření. On prý, domnívaje se býti se mnou o samotě, hodlal mně vyznati lásku a slibiti věrnost, když náhle ve protějším zrcadle zahlédl, jak se dveře za ním zvolna a tiše otevřely a moje matka, o níž mu bylo řečeno, že odcestovala, nahlédla jimi do pokoje. Zajisté že byla se mnou umluvena, aby se objevila v pravém okamžiku, aby jej jako ze zálohy překvapila a přinutila jej k určitému vyjádření tak, aby již nemohl ucouvnuti, a ona aby nám hned mohla dáti své mateřské pozhánání. Ale selhalo nám! On, Emil, nebyl tak hloupý, aby se dal lapiti! Proto ten konec se mnou!

Než Otto Billing znal mne lépe. On totiž si mne zamiloval ihned při prvním spatření a že mlčel, bylo proto, že se domníval, že se mnou Emil poctivě smýšlí. A jen proto, aby mu dokázal, že se mýlí — navrhoval mně poslaní pláště po cestujícím mé matce, což mne také plně ospravedlnilo.

Tato příhoda matku silně rozčilila. Potom vypravovala i ona:

Skutečně, tehdy se poněkud nachladila a musila ulehnutí, majíc horečku. Všecka znepokojena starostí o mne, s rozpáleným

mozkem neklidně zmítala se na lůžku. Ve své stupňované mateřské úzkosti silně přála si pouze to jediné, aby měla jistotu a jediným jen pohledem aby popatřila, co se doma se mnou děje. Toto úsilovné přání jako by divem se jí splnilo. Toutéž dobou se jí zdálo, že mne s Emilem vidí pohromadě, o samotě; myslila, že je to přelud z horčinky, a ona to byla skutečnost! Od onoho dne přisuzovala zrcadlu tajemnou jakousi vlastnost.

Můj chot' byl arci jiného mínění. On to-

tiž věří, že se jednalo o nějaký optický klam, vyvolaný pošmurným, deštivým přisvitem a nedobрым svědomím krásného Emila. Ale s mojí matkou se o to nikdy nepře, ačkoli i on dívá se na zrcadlo s jakousi vážností. "Nebot'" — řekl již nejednou — "at' je tomu již jakkoli, zrcadlo naše má zásluhu, že my dva se konečně našli na společné dráze št'astného a spokojeného manželského soužití." —

Ano, jest tomu skutečně tak," končila hostitelka vypravování.

TY VÍŠ, Ó BOŽE!

Ty víš, ó Bože, že teď těžko žitím jdeme,
že v cestu nejkrasší se rázem staví sráz,
pro ideály když, pro věčnost statně bojujeme,
se touhy naše v propasti dno mohou zřítit v ráz.

Ty víš, ó Bože, jak údolím slz hořkým jdeme,
co duším otevírá se pekel tlam —
přes mraky černé kolikrát se s Tebou přeneseme,
než s palmou, s křížem Syna vkročíme ve věčný chrám.

Ty víš, ó Bože, že jen s vírou v Tebe jdeme,
že víra, naděje a láska vždy vedou k Tobě nás,
že s vírou v Tebe, s pomocí Tvou nikdy nezhyne,
a víš, že po boji spočinem v sídle božských krás.

F. Š. V.

JAKÁ JE DUŠE

Páter Segneri řekl svým posluchačům: "Taková je vaše duše, jakou ji chcete mít. Podle tohoto příběhu: Člověk se veřejně ukazoval, že všechno uhodne. Jiný chytrák si tajně vzal ptáčka do ruky a tázal se: Je pták v mé ruce živý nebo mrtvý? Při tom si myslil: Řekne-li, že je živý, zamáčknu ptáčka v hrsti a ukáži mu mrtvého; řekne-li, že je mrtvý, pustím jej živého na svobodu a hadač bude zahanben. Ale hadač byl také chytrý a řekl: "Pták ve tvé ruce je takový, jakého jej chceš míti: chceš-li živého, je živý, chceš-li mrtvého, je mrtvý." A za svou chytrost sklídl potlesk. — Je to tak, jak pravil žalmista: Duše má jest v

rukou mých vždycky. Duše je výše a je v rukou vašich. Chcete-li mít duši živou, bude živá; chcete-li mrtvou, bude mrtvá. Ale kdo chce mít svou duši živou, nemůže se spokojit jen pouhým chtěním, nýbrž musí vykonat ještě tři věci: Boha prosit o život své duše; musí svou duši udržovat v živé práci konáním ctnostných skutků; hlavní jeho životní starostí musí být starost o duši, aby byla živá, aby vítězila nad hříchem, aby byla hodna Boha. Proto je mi líto těch, kteří tvrdí, že jsou zasypáni tolika starostmi a pracemi vezdejšími, že jim nezbyvá času pro Boha a pro duši. Bůh nás nestvořil proto, abychom tkali chatrné pavučiny.

Písní k srdci

A. Mittenhubrová.

ADNÍM traktem několika činžáků nesla se svěží melodie, zpívaná jemným čistým dívčím hlasem.

Vánek zanesl ji též do otevřeného okna obydli profesora Sychravy, které bylo až ve čtvrtém poschodí jeho vlastního domu.

Žil tu zcela osaměle, oddán jsa duši i tělem své vědě, zapomínaje docela na ostatní svět i to, že mu léta ubíhají v neustálé jednotvárnosti. Bylo mu něco málo přes čtyřicet, ale přes dlouhou tu řadu let neznal života. Byl stále sám a sám od smrti své matky, která mu marně připomínala, aby stále neseděl jen u knihy, aby nezapomínal, že mu léta ubíhají a že je třeba pomýšlet na založení rodiny.

Avšak tehdy mladý doktor filosofie byl příliš zaujat svými studiemi a neměl času na lásku k ženě. Zato tím vroucněji miloval svou matku a když mu zemřela, zabral se tím houževnatěji do své práce, aby zapomněl na svou bolest. A dále pak jeho srdce spalo, a netoužil po změně.

Až dnes jej podivně rozrušil lahodný dívčí zpěv. Srdce se v něm pohnulo, nemohl odolati, aby se nepřesvědčil, jak asi vypadá majitelka onoho líbezného hlásku.

Profesor vyklonil se z okna a zrak jeho zapátral v okolních oknech po milé pěvkyni. Seděla skloněna nad nějakou prací u nejbližšího okna protějšího domu o poschodí níže, takže mohl docela dobře pozorovat její drobnou, živým ruměncem zdobenou tvář. Pracovala a zpívala, nemajíc potuchy, že má tak pozorného posluchače, jemuž svými písněmi připomínala minulost,

kdy tak rád naslouchával písním matčiným, jejíž hlas měl totéž lahodné zabarvení, jako hlas neznámé pěvkyně.

Profesor všecek zasněn opřel hlavu o dlaň a naslouchal s celou duší, při čemž se jeho pohled stále vracel k protějšímu oknu.

Jeho zájem o mladou zpěvačku byl tak velký, že se neváhal zeptati na ni své hospodyně, která bývala služkou jeho matky a vedla mu domácnost již plných patnáct let.

“Co pak jste si té hezké slečinky ještě nepovšímnul, pane doktore? Vždyť tu Roubíčkovi bydlí již od podzimku. Ta slečinka to je anděl, dobrá duše a nic na světě neužije, mládí jí utíká při ošetřování nemocného otce, který má asi jen zcela malou pensičku, protože není ještě tak stár. Ale měl prý nějaký úraz a musil být dán do pense. To děvčátko má smutné mládí. A je hezká jako obrázek — škoda je jí, zestárne, takhle si sotva udělá nějakou známost. A ostatně takové se ani už dnešním mladým pánům nelíbí, ta jistě nemá o nějakém tom sportu, trampování a moderním křepčení ani zdání. Kde pak, chudinka nebohá — docela se jen obětuje svému otci.”

Doktor Sychrava poslouchal jejímu vyprávění s velkým zájmem, zamyslí se poněkud a pak se tázal, zná-li hospodyně otce dívčina, není-li velký, černovlasý a nenosí-li skřípec.

“Skřípec ne, pane doktore, ale brýle nosí ten pán a černé vlasy má již hodně prošedivělé — potkala jsem ho s tou slečinkou již několikrát, když jej vedla na procházku. Chodí moc těžce ten pán, hodně se o tu slečinku opírá, a třebaže se při tom naklání, je

ještě hodně vysoký, jistě asi tak jako vy, pane profesore," vykládala hospodyně, všecka potěšena, že jednou její pan doktor jeví také o něco jiného zájem, než jen o ty svoje knihy.

Neměla však ani potuchy, jak neobyčejně byl Sychrava jejími zprávami vzrušen. Když mu mohla hospodyně posloužit i křestním jménem Roubíčkovým, povstal rozčilleně a počal nervosně přecházet pokojem.

Nebylo pochyby, že tento Karel Roubíček jest totožný s jeho dobrým soudruhem ze studií, kdy se oba jako oktáváni zadívali do očí jednoho děvčete, které pak se stalo příčinou, že se spolu navždy rozešli.

U Sychravy to snad ani nebyla láska, ale spíše uražená ješitnost, že jemu, uznávanému krasavci, dalo košem první děvče, do něhož se zamiloval a že dalo přednost jeho nejmilejšímu, ale zevnějškem daleko nepatrnějšímu kamarádovi.

Od té doby počalo přátelství obou studentů vadnouti a po dokončených gymnasijských studiích rozešli se úplně.

Vzrušen touto vzpomínkou usadil se Sychrava do křesla poprvé bez zájmu pro svou vědu, a zamyslel se hluboce. On, který nemusil počítati s nějakými příjmy, ježto měl zabezpečenou budoucnost jako tichý společník továrny, kterou po svém otci nechtěl převzít pro svůj zájem a lásku k vědě — on zůstal svoboden přes možnost skvělého zabezpečení své rodiny — a Roubíček nedosáhl, patrně pro svůj úraz, ani vyšší kariéry a žil se svou rodinou v poměrech zajisté velmi stísněných. Zdali se oženil se svou první láskou? Sychrava nevěděl již ani, jak se jmenovala. Až teprve po dlouhém přemýšlení vybavilo se mu z uzavřeného zákoutí paměti její jméno a s ním i její podoba. Zdála se mu vtělena v ono divčí poupě, které svým zpěvem vyburcovalo jej z klidu starého, se světem již dávno vyrovnaného muže. Či bylo to snad vinou kypivého jarního ovzduší, že se jeho dávno ztichlé srdce zachvívá jakýmsi dosud nepoznaným citem, jenž naň tak zvláště působí a probouzí v něm podivný zmatek?

Jak může být chudý Roubíček přes vši svou nynější bezmocnost spokojen, žil mnohem prospěšněji než on — boháč, který se

jako červ zavrtal do svých knih, zapomínaje při tom na celý svět. Jaký prospěch tím přinesl lidstvu, když se mu podařilo dokázat a vědecky odůvodnit jiné složení určitých prvků, než v jaké se věřilo odedávna?

Zestarál nad svou vědou, srdce mu zaskchlo a nyní probuzen jarem a svěžím divčím hlasem, shledává bolestně stísněn — že dosud vlastně nežil, že byl na světě zbytečnou, neužitečnou nulou, neboť na jeho objev byl by přišel dojista zas někdo jiný a ostatně nebyl ani tak významný — jak si doposud namlouval.

Oč lépe rozuměl životu Roubíček? Obšťastnil ušlechtilou ženu, založiv s ní spokojenou rodinu a stal se otcem líbezné bytosti, v níž jeho život bude pokračovat dále.

Konec těchto úvah byl ten, že Sychrava přes vši svou plachost, všem učencům vlastní, rozhodl se navštívit svého dávného přítele.

Hospodyně musila ovšem dříve u Roubíčků vyvzdědět, bude-li panu oficiálovi návštěva bývalého druha vítána a teprve, když se vrátila radostně oznamujíc, že se pan Roubíček div radostí nerozplakal nad tím, že se k němu hlásí dávný dobrý přítel, vydal se bývalý zasmušilý pavouk na cestu, za sluníčkem.

Pro něho, který téměř ani nevycházel, byla to velká událost a proto nebylo divu, že se k ní připravil velmi důležitě. Snad nikdy nedal si tolik na svém zevnějšku záležeti jako tentokrát. A v tom chvatu a snaze, připravit si se co nejlépe k návštěvě, k níž se odhodlal po svém dlouholetém samotářství pod vlivem náhlé touhy, zachytit ještě paprsek štěstí, na něž ve své horlivé vědecké práci doposud nevzpomněl, nabyla jeho produševnělá tvář nebývalé svěžesti. Omládl téměř přes noc, mocné vzrušení nad očekáváním čehosi, co nedovedl pojmenovati, vhánělo mu krev do tváře, v níž obvyklá ztrnulá žlut' ustoupila svěžejšímu nádechu.

Nepoznával sám sebe, když před odchodem k ohlášené návštěvě pohlédl naposled do vysokého zrcadla, které stálo v matčině salonku, jež choval, jako všechny ostatní pokoje svého rozsáhlého obydlí, v němž dříve s matkou přebýval, v témže pořádku, jak je tu před svým úmrtím zanechala. Jindy

však nevešel do žádného, mimo svou studovnu a ložnici, až dnes, po dlouhé době, otevřel matčin salon, aby v jeho zrcadlech mohl dokonale přehlédnouti svůj zevnějšek. Tuze s ním spokojen nebyl, teprve dnes postřehl, že jeho tvář nejvíce již skoro žádných stop po bývalé kráse, na níž si však stejně nikdy nezakládal, až dnes mu přišla hříšná myšlenka, usvědčující jej z malicherné lidské marnivosti, kterou neznal ani v dobách svého mládí.

Hospodyně otevřela naň svá malá očka dokořán, když jej spatřila tak změněného. Nikdy nebyla by si pomyslna, že pečlivost v ustrojení by mohla jejího nedbalého podivinského pána proměnit v takového elegána.

Čtěla mu zalichotit poznámkou, že vyhlíží jako ženich, ale uvědomivši si včas jeho povýšenost ve věcech tak malicherných, pleskla se přes ústa a dovolila si jen podotknout:

“Ale, pane doktore, vy jste dnes shodil dobrých patnáct let.” Bylo to sice stejně malicherné, ale údiv hospodyně byl při tom tak upřímný, že to Sychrava nanejvýš potěšilo.

“Jen když se vám také jednou líbím, Málková,” odvětil nad očekávání vesele a poctivě žena v duchu spínala ruce nad obratem, jaký se s ním od věčejška stal.

U Roubíčků očekávali ohlášenou návštěvu s napjetím. Málková, která nebyla nikdy příliš hovorná, ale spíše málomluvná, snad vlivem svého mlčenlivého pána, byla zde mimovolně sdílnější a pověděla chorému Roubíčkovi, který byl vzkazem bývalého kamaráda hluboce dojat, jak osaměle její pán žije a že musí mít pana oficiála tuze rád, když se rozhodl vytrhnout se ze svých zvyklostí a jíti zase mezi lidi.

A Sychrava skutečně cítil podivnou nevolnost, když se octl za dveřmi Roubíčkova bytu. V té chvíli byl by se zas nejraději vrátil do své samoty, cosi jako by jej varovalo, že tento krok přivolá v jeho životě vážný obrat. Konečně se však vypeskoval za svou bláhovost a zazvonil rychle.

V příští chvíli otevřela mu mladé dívka, v níž poznal zajímavou zpěvačku, která jej vyrušila z jeho osamělosti jako slunce pavouka, opředěného pavučinami.

Dívka byla hezká, štíhlá plavovláska a z její usměvavé tváře pozdravilo jej cosi mile známého. Byla to jistě podoba s otcem nebo s matkou, v níž Sychrava určitě předvídal svůj oktávanský plamínek. Byl opravdu velmi zvědav, oženil-li se Roubíček se svou tehdejší láskou.

V nejbližší rozmluvě s hluboce dojatým Roubíčkem měl to již potvrzeno z jeho úst, že hezká Albínka, pro kterou tehdy zahorelo hned několik oktávánů najednou, se skutečně později stala jeho milou ženou. Přijela tehdy jen na návštěvu k jeho rodičům jako vzdálená příbuzná a bratránek u ní zvítězil nad ostatními četnými citeli.

Za nedlouho zvěděl Sychrava celý osud šťastného manželství, jež rozdvajila náhlá smrt družky Roubíčkovy, po níž, jakoby nebylo dosti na jednom neštěstí, následoval jeho úraz, který mu v nejlepších letech překazil další činnost v úřadě.

“Jsem nyní skoro jako zaživa zakopán, jen málokdy dovolí mi choroba vyjít si trochu na sluníčko,” pokračoval ve vyprávění Roubíček. “A kdyby nebylo velké trpělivosti mé Bělínky, musil bych si zoufat. Ale zato její osud mne tíží. Mládí jí ubíhá v smutném okolí a já nemohu ji přemluvit k tomu, aby hledala osvěžení mezi mládeží. Nechce o tom ani slyšet, neměla prý by klidu, kdybych zůstal doma sám. Říká, že netouží po životě tam venku, že je docela spokojena. Kdyby si od rána do večera neprozpěvovala, ani bych tomu nevěřil, ale to sotvaže ráno oči otevře, již mne obveseluje svými písničkami.”

“Slečna zpívá opravdu jako slaviček,” zachytil se žádoucím vláknem Sychrava, a obrátiv se k dívce, která právě do pokoje vešla, pokračoval: “Byl to váš zpěv, slečno, který odvrátil mou pozornost od mé obvyklé práce a zaujal mne, že jsem pátral po zpěvačce a dověděl se tak, že mně nablízku bydlí starý kamarád, s nímž přicházím obnovit bývalé přátelství.” “Zdá se mi, Karle, jako bychom se byli teprve před rokem viděli naposledy a zatím, dnes nejsme již svižní studentici, jejichž hlavy byly přeplněny světobornými plány. Jíní nám napadlo do vlasů a přítomnost se táže, správně-li jsme vyplnili svůj život... Tvůj byl zajisté bohatý a pestrý, ale můj plynul skutečně v

stále jednotvárnosti, což jsem si uvědomil teprve dnes. Zahrabán do svých studií, netušil jsem ani, jak rychle kolem mne život běží. O sobě ti nic jiného říci nemohu," zněla Sychravova odpověď na otázku přítelovu.

Dávni přátelé bavili se velmi dobře, profesor s velkou pozorností vyslechl osudy Roubíčkovy, který ani na svou chorobu si tolik nestýskal, jako na to, že jej tak předčasně opustila jeho milá družka.

Profesor Sychrava ani nepozoroval, jak mu plyne čas při příjemném rozhovoru a ulekl se skoro, když slečna Běla se opět objevila v pokoji a přistavivši stolec k otcově lenošce, vyzvala vzácného hosta, aby s nimi posvažil.

"Zapovídal jsem se," omlouval se rozpačitě a s pocity doposud mu neznámými pozoroval jemné dívčí ručky, jež tak obratně si počínaly při slévání kávy do koflíků. Pojednou se mu zdálo, že život rodinný jest přec jen nejkrásnějším zařízením na světě, a jeho osamělost mu připadala nesmírně bezútěšnou.

*

A tento pocit vzrůstal den ode dne. Doktor Sychrava navštěvoval svého přítele každého odpůldne a již kolikrát přistihl se při tom, že se nemohl ani dočkat chvíle, kdy se opět octne v útulné domácnosti Roubíčkových.

Když se však jednoho dne poctivě přiznal, že ho k starému příteli vábí hlavně jeho hezká plavovlasá dcera, napomenul se moudře:

"To není již pro tebe, starý pavouku. Nemáš práva vztahovat ruce po růži, kterou se zdobiti může jen mládí. Tvá vina, žeš propásl svůj čas, nezbyvá ti než pykatí za to."

A aby dokázal, že myslí vážně své rozhodnutí, počal své návštěvy u Roubíčků omezovat. Když k němu dolehl líbezný Bělin zpěv, stáhlo se mu sice srdce bolestí, ale zůstal přes to důsledným. Zpěv Bělin ozýval se pak stále méně, až ustal docela. Pomyslení, že snad dívka churaví, zneklidnilo jej tak, že se po delší době zas odhodlal přítele navštívit. S bušícím srdcem hleděl vstříc chvíli, až se opět octne milé dívce tváří v tvář. Nezastal však Bělu doma, což

přijal s počátkem s ulehčením, za nímž však ihned následovalo zklamání.

"Není skutečně tak zcela ve své kůži," odpověděl mu na poptávku po jejím zdraví Roubíček, "poslal jsem ji na procházku, aby se trochu osvěžila. Vždyť, chud'átko, u mne nic neužije a je stále jako zakletá. Ale, Pavle, rmoutí mne, žeš přestal k nám docházeti. Co jsme ti učinili, co se ti u nás nelíbilo? Vyvarujeme se toho, jen prosím tě, přicházej opět, tvé návštěvy byly pro mne velkou vzpruhou. Trpím nesmírně při pomyslení, že jsem takovým bezmocným Lazarem, a že k svému neštěstí připoutávám i své nebohé dobré dítě. Pro skrovné své příjmy nemohu Běle dopřátí ani častější návštěvu divadla, jež tolik miluje jako jedinou zábavu svého mládí. Vzpomenu-li si na bezstarostný a veselý život Běliných vrstevnic a uvážím-li, že Běla snad uvadne nedocenená, následkem mého krutého osudu, nejraději bych tu svou životní pout skončil, jen kdybych měl jistotu, že jí tím přispěji a vykoupím kousek toho lidského štěstí. A viš — když jsi k nám přicházel ty — napadlo mne, že v tobě přišla k nám spása..."

Roubíček se odmlčel, spatřiv udivený pohled profesorův.

"Ve mně — spása? Čím bych mohl já tobě a hlavně však slečně prospěti?" tázal se Sychrava se zatajeným dechem.

"Mluv, Karle, rád učiním vše, je-li to v mé moci. Kdybys přijal část mého jmění, jsem milerád ochoten postoupit jej tobě a ode mne jako svého přítele, bys to bez rozpaků mohl učinit. Slečna má zajisté nějakou lásku a nemůže se pro nedostatek věna provdati. Rád učiním vše pro její štěstí."

Roubíček mávl netrpělivě rukou.

"Můj milý, i při skromnosti může být člověk šťasten a mé dítě je zvyklé spokojit se s málem. A kdyby mělo jmění rozhodovat v její lásce, byl bych jí vysvětlil, že taková láska nepřináší štěstí, která se upíná k penězům. Jsme chudí, ale v lásce a oddanosti bohatší, než mnozí boháčci. A přec je to z části bohatství, jež naездеjší blaho mého dítěte vrhlo svůj neblahý stín. Vy-pozoroval jsem to, či spíše vycítil, a ani ona neví, že znám její tajemství."

"Tajemství?" tázal se s napjetím Sychrava. "Mohl bys je svěřit mně? Snad — snad bych mohl slečně nějak pomoci."

Roubíček zaváhal a zahleděl se vážně na přítele.

"Budíž, povím ti je, vždyť právě jen ty můžeš jí pomoci. Avšak, prosím, nevykládej si mou sdílnost křivě — přísahám ti, že Běla netuší, jak se mi podařilo nahlédnout do jejího srdce. Nemýlím-li se, obdařil mne Bůh v mém neštěstí zvláštní bystrozrakostí, jež mne právě nutí, abych s tebou promluvil zcela otevřeně. Snad jsem povolán, abych dvěma srdcím pomohl ku štěstí, jehož by snad bez mého zakročení ani nedosáhla. Ty, milý Pavle, se znehodnocuješ v domněni, že jsi již stár k získání štěstí v náručí ženině a moje dítě si zase myslí, že je příliš nepatrné, aby smělo doufat v lásku muže, jehož ve svém obdivu pokládá za nedosažitelného."

Sychrava prudce povstal. Slova Roubíčkova byla příliš jasná, aby nepostřehl, kam s nimi míří.

"Pro Boha, Karle, co to mluvíš? Rozumím ti dobře?"

"Odvažuji se v to doufat. Byls vždy bláhový snílek a zůstals jím do dneška. Ale viděl jsem v tvém vítězství nad srdcem mé dcery splátku svého dluhu. Ranil jsem před lety tvé srdce tím, že jsem získal lásku děvčete, které i tobě bylo milé. A osud podal mi příležitost, abych napravil své tehdejší bezděčné provinění na našem věrném přátelství. Nelekej se, nemysli, že jsem na Bělu nějak působil, nejen jsem ji pozoroval, vyprávěl jsem jí o tobě a sledoval každé její hnutí za tvé přítomnosti i pak, když jsi odešel. Poznal jsem, žeš na ni učinil velký dojem a když jsi nás v poslední době pomíjel, kolikrát jsem postřehl, že jest uplakaná. A její nesmělé plaché otázky, neurazil-li jsem tě nějak, že nepřicházíš, prozradily mi, že jsem se nemýlil a že mi Prozřetelnost podává ruku k možnému splnění mého nejvroucenějšího přání — budeš-li chtít ty. Proto jsem tě dnes tak radostně vítal a bez dlouhého otálení využil jsem nepřítomnosti Běliny. Věřím v tvou ušlechtilost a jsem přesvědčen, že nebudeš mému sdělení podkládat nečestné prospěchářství. Mám své dítě příliš rád, abych je mohl pro dobré

bydlo zašantročit. Přiznávám se jen k touze otce, který by své dítě rád viděl v pozitivních rukou pro případ, že by ho Bůh k sobě nenadále zavolal. V mém stavu mohu na to počítat každou chvíli. A že jsem se odhodlal promluvit s tebou, stalo se proto, že ty bys to nikdy neučinil. Nyní víš vše a jedneš, jak sám za dobré uznáš. At' se rozhodneš tak, či onak, slibuji ti, že se Běla nikdy nedoví o této naší rozmluvě a ty mi za to slib, že zůstaneš nadále mým přítelem a že nebudeš pomíjet zase nebohého churavce, at' se stane cokoli."

Sychrava poslouchal přítele se zatajeným dechem, bylo mu jako tehdy, když poprvé zaslechl Bělin zpěv a vystrčil svou hlavu z okna, pátral v záplavě jarních slunečních paprsků po zpěvačce, která tak podivně pobouřila jeho srdce.

"Karle, nemohu tomu uvěřit, že já — já starý muž — uvaž, jaké by to bylo neštěstí, kdyby ona, nebo já, jsme jednoho dne poznali, že to všecko byl jen velký, hrozný omyl."

"Podívej se jen rádně do zrcadla, nezapřeš ani nyní ještě bývalého krasavce. Domýšlel ses také, žeš dávno se životem vypořádán, ale vidíš nyní, jak jsi se mýlil. Láska kvete v každém věku a zvláště u lidí tvého druhu, kteří své mládí nepromarnili v pochybných požitcích. Dokládám se ti svou ctí, že jsem s Bělou nemluvil o možnosti lásky mezi tebou a jí, sdělil jsem ti jen výsledek svého pozorování. Nyní jedneš sám, bez ohledu na naše přátelství. K rozhodnutí kladnému musí tě dovést jen přesvědčení, že Běla jest skutečně schopnou oblažiti tě, tak, jak by sis přál a jak toho také zasloužíš..."

Hluboce pohnut tiskl Sychrava ruku přítelovu a jakmile se mu naskytla první příležitost, přesvědčil se sám, že Běle opravdu není lhostejným a že možno ještě v podzimu života založit štěstí, o jehož kouzlu se mu nikdy ani nezdálo. A na výsluní tohoto pozdního štěstí napřímila se jeho vysoká statná postava a jeho tvář, zastřená dříve šedavým závojem únavy a vyčerpaností, nabyla svěží živosti a nové poutavosti.

Když si do svého rozsáhlého obydlí uvedl mladou, št'astnou ženušku, byla ještě jedna

duše št'astna mimo jejího otce. Byla to věrná hospodyně Sychravova, která se upřímně těšila z toho, že její milovaný pán, jehož jí jeho matka, při svém odchodu ze světa svěřila v ošetřování, konečně také došel k přesvědčení, že není dobře člověku býti stále samotným. Bylo ujednáno, že zůstane dále v rodině hospodařit a ošetřovat otce mladé paní, která si dobrou ženu srdečně zamilovala, nalézajíc v ní náhradu za starostlivou matku.

Stará hospodyně musila mladé paní mnoho vyprávět o předešlém životě jejího muže, o jeho matce, u které od svého mládí sloužila a ve které doposud viděla vzor všech ženských ctností. Byla přesvědčena, že se její dobrá paní tam na věčnosti těší z pozdního štěstí svého syna, jež sice dlouho nepřicházelo, ale došlo přece.

OČI VZHŮRU!

Když mrak se zjeví žití na obzoru
a přival svízelů tě hrozí zaplavit,
svůj zvedni zrak! Hle, vidíš tam tu zoru,
jak krásně září, když bouř se přehnala?
Když tebe vlna zlá v úskalí vehnala,
tělo když ztraceno, duši chtěj zachránit!

Co člověk jest? Co rozum jeho, pýcha?
Jen krásné bubliny na tiché hladině.
Jen malé zvlnění a člověk vzdychá...
Rozzum co hlásal tak malé zdá se nám
a lehce poznáme, že klam je a mam;
vše kromě víry — že se jen rozplyne.

Nač lopotíš se, střádáš jmění, lány
a duši necháváš jen bídě živořit?
Ó běda ti, až budou rozmetány
tvé sny a naděje, že duše není...
pak hrozné bude tvoje probuzení
a marné vzdychání o pokoj, ticho, klid.

Svůj zvedni zrak, když tichá noc se rodí
a hvězdy rozhodí po temném rubáši —
a duše tvá-li dosud ve tmách chodí,
v tu chvíli pocítí, že duši třeba
více jasu víry — nežli tělu chleba,
že jenom víra klid, blaho přináší.

Marie Nováková.

Svěřila také Běle, že při první otázce pana doktora po zpěvačce, která jej svou písní vyrušila z práce, vytušila, že v jeho životě nastane obrat, a hned pak ku své veliké radosti poznala, že se nemýlila. Svou nynější paní znala již dosti z vyprávění známých a z vlastního pozorování a doufala proto, že pan profesor zachytí štěstí za pravý konec, až jen tu líbeznou zpěvačku pozná blíže.

Když mladá paní prozradila svému choti toto sdělení věrné Málkové, zasmál se tak št'astně, jak by byl dříve nikdy nedokázal.

"Ano, ano, byla to skutečně tvá zázračná jarní píseň, která mne, zasmušilého, nevrhlého pavouka, vylákala na boží slunéčko a do života, jenž se stal pro mne teprve nyní cenným a krásným, poněvadž jsem v něm našel — tebe!" — — —

Výroky vynikajících mužů.

Nynější člověk je jen mostem k člověku lepšímu. (Spencer)

Nikdo není dokonalým, kdo se nesnaží státi se dokonalejším. (Sv. Bernard)

Strašný je požár hříchu, ale nepatrná slza lítosti jej dovede uhasiti. (Sv. Jan Zlatoústý)

Hříchem světa je vlastně hřích Jidášův; ne že by lidé nevěřili ve svého Krista, ale že ho stále prodávají. (Ruskin)

Laskavost je znakem muže velkého, nezdvořilost malého. (Fielding)

Tvrzení, že se dějiny opakují, náleží k největším nepravdám lidským. Nikdy se v dějinách nic neopakovalo; neboť kde je opakování Egypta? kde Athén? Sparty? Kde je druhý Homér? Ani jednotlivci se nevracejí ani národy. Gutzkovův Ben Akiba se důkladně zmýlil se svým pověstným "všecko zde již bylo"! neboť takového osla, jako on sám, přece zde ještě nebylo. (Chamberlain)

TABULKA HLAVNÍCH POHYBLIVÝCH SVÁTKŮ.

	Devítník (Septuagesima)	Popelec	Velikonoce	Hod Boží Svatodušní	První neděle adventní
1944	6. února	23. února	9. dubna	28. května	3. prosince
1945	28. ledna	14. února	1. dubna	20. května	2. prosince
1946	17. února	6. března	21. dubna	9. června	1. prosince
1947	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1948	25. ledna	11. února	28. března	16. května	28. listopadu
1949	13. února	2. března	17. dubna	5. června	27. listopadu
1950	5. února	22. února	9. dubna	28. května	3. prosince
1951	21. ledna	7. února	25. března	13. května	2. prosince
1952	10. února	27. února	13. dubna	1. června	30. listopadu
1953	1. února	18. února	5. dubna	24. května	29. listopadu
1954	14. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1955	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1956	29. ledna	15. února	1. dubna	20. května	2. prosince
1957	17. února	6. března	21. dubna	9. června	1. prosince
1958	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1959	25. ledna	11. února	29. března	17. května	29. listopadu
1960	14. února	2. března	17. dubna	5. června	27. listopadu
1961	29. ledna	15. února	2. dubna	21. května	3. prosince
1962	18. února	7. března	22. dubna	10. června	2. prosince
1963	10. února	27. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1964	26. ledna	12. února	29. března	17. května	29. listopadu
1965	14. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1966	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1967	22. ledna	8. února	26. března	14. května	3. prosince
1968	11. února	28. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1969	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1970	25. ledna	11. února	29. března	17. května	29. listopadu
1971	7. února	24. února	11. dubna	30. května	28. listopadu
1972	30. ledna	16. února	2. dubna	21. května	3. prosince
1973	18. února	7. března	22. dubna	10. června	2. prosince
1974	10. února	27. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1975	26. ledna	12. února	30. března	18. května	30. listopadu
1976	15. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1977	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1978	22. ledna	8. února	26. března	14. května	3. prosince
1979	11. února	28. února	15. dubna	3. června	2. prosince
1980	3. února	20. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1981	15. února	4. března	19. dubna	7. června	29. listopadu
1982	7. února	24. února	11. dubna	30. května	28. listopadu
1983	30. ledna	16. února	3. dubna	22. května	27. listopadu

KRONIKA

PRVNÍ VÝROČÍ PONTIFIKÁTU PAPEŽE PAVLA VI.

Pracovní den velmi obsažný a praktický.

V pondělí večer, dne 29. června 1964, v předvečer prvního výročí papežské korunovace sv. Otce Pavla VI., uvedla radiotelevizní společnost CBS ve zvláštním programu půlhodinové pásmo rozhovorů o osobnosti současného papeže a o jeho duchovním, intelektuálním a pastýřském profilu. Rozhovoru se zúčastnili tři kardinálové, Cushing z Bostonu, Mass., belgický kardinál Suenens z Bruselu-Malines, kardinál Bea z římské kurie, a několik žurnalistů-laiků, kteří se zúčastnili vloni na podzim 2. zasedání Vatikánského sněmu jako dopisovatelé svých tiskových agentur.

Výpovědi všech těchto církevních osobností, které nynějšího papeže znají už dlouhou řadu let, se překvapivě ztotožňovaly s názory dotazovaných laiků, kteří papeže Pavla viděli loni po prvé, ale žili v jeho blízkosti a viděli jej jednat a pracovat po celou dobu sněmových schůzí druhého zasedání.

Tyto výpovědi by se daly shrnout do 5 bodů:

1) Hlavní "káry" katolické Církve jsou v posledních sto letech duchovně a intelektuálně skutečně na vysoké úrovni. Duchovní život kážeň a apoštolská obětavost a horlivost naprosté většiny kněží, řeholníků a řeholnic je příkladná, ale všichni pocítují nutnost adaptace některých forem apoštolátu dnešní moderní době, v níž lidstvo prožívá největší převraty svých dosavadních dějin.

2) Tuto potřebu "ztělesnil" a nejlépe vyjádřil zesnulý dobrotivý papež Jan XXIII. svoláním všeobecného sněmu, a svou iniciativou otevřel cestu k potřebným změnám v Církvi, která, jako dnes největší morální síla světa zosobňuje pevnou hráz proti návalu bezbožického marxistického komunismu a praktického materialismu.

3) Papež Jan nebyl žádný "horlitel o koexistenci s komunismem" "za každou cenu", ale ve své snaze o spravedlivý mír mezi lidmi a o vzájemné poznání a porozumění, spravedlivě otevřel své otcovské srdce všem lidem, aby poznali, že si jsou bratry, poněvadž je Boží Syn všechny vykoupil.

4) Protože věděl, že k tomu je nejprve třeba sbratření všech křesťanů, nastoupil rozhodně

cestu ekumenismu t.j. hledání křesťanské jednoty, o níž věděl, že se neuskuteční za jeho života, a proto i poukázal na svého nejschopnějšího nástupce, když jmenoval Milánského arcibiskupa Jana Křtitele Montiniho kardinálem hned při svém prvním doplnění a rozšíření kardinálského sboru.

5) Papež Pavel VI. dokázal již během tohoto prvního roku svého pontifikátu, že je věrným následovníkem a vykonovatelem církevně reformních snah svého charismatického předchůdce Jana, který tušil svou blízkou smrt a proto tolik naléhal, aby se svolaným koncilem urychleně začalo — ale od něhož se liší svým přísným intelektualismem a prozíravou umírněností zkušeného diplomata. Papež Pavel VI. je prostě papežem, kterého Kristova Církev v dnešní převratné době potřebovala.

Papežův denní řád

Každý uvědomělý katolík má alespoň trochu znát osobnost papeže své doby. A poněvadž, kromě biskupů, doposud nemáme nikdo zaručenou příležitost se s papežem osobně setkat, bude pro nás jistě zajímavé prozatím alespoň zvědět, jak náš nynější sv. Otec žije a jak užívá svého denního času, kterého nemá k zastávání své odpovědné funkce kormidelníka Petrovy loďky ani o minutu víc, nežli jej máme my k vykonání svých denních povinností.

První, kdo nahlédl do papežova denního pořádku, je ředitel Vatikánské tiskárny, Luciano Casimirri, kterého si sv. Otec Pavel VI. denně volá do své pracovny k "pohovoru" o hlavních světových událostech. Od něho jsou také následující informace:

V 6:30 h. ráno sv. Otec denně vstává. V 7 h. slouží ve své kapli ve čtvrtém poschodí Vatikánského paláce mši sv. Po ní zůstane ještě v kapli, aby byl přítomen mši sv. jednoho ze svých kaplanů. S Otcí Pasquale Macchi a Bruno Bossi, svými dvěma sekretáři, modlí se pak společně Matutinum (první z hodin kněžského breviáře). V 8:45 s nimi společně snídá a při tom proběhnou každý několik výtisků ranních novin a vzájemně si sdělují nejdůležitější zprávy. Oba papežovi sekretáři, kteří s ním denně stolují i v poledne a při večeru, nejsou žádnými monsignory, poněvadž jsou členy jedné milánské kongregace řeholních oblátů.

V 9 h. sedí sv. Otec již u svého pracovního stolu a připravuje si látku na dopolední audience. První z nich je v 9:30 se státním sekretářem kardinálem Amleto Cicognanim. Po odchodu státního sekretáře se pak dveře papežovy pracovny "netrhnou", a přicházejí k němu různí sekretáři z vatikánských kongregací (ministerstev), aby sv. Otce informovali o věcech svého "departmentu". Po nich přijímá papež různé

Celý čtvrtek si však nynější papež Pavel vyhradil pro svou osobní práci na přípravu proslavů a psaní osobních dopisů, a proto ve čtvrtek nikdy nikoho nepřijímá.

O jedné hodině má být oběd, avšak kromě čtvrtku se sv. Otec dostane k obědu obyčejně až ve 2:30 p.m., kdy už jej opět očekávají oba jeho sekretáři. Oběd se skládá denně z lehkých jídel a z jedné skleničky vína.

Sv. Otec Pavel VI.

biskupy a představené řádů ze všech koutů světa, kteří zrovna v Římě dří, a s nimi neváhá svou rozmluvu prodloužit, aby se informoval i na nejruznější podrobnosti z různých zemí. Při tom si stále dělá poznámky a obyčejně též žádá na svém návštěvníku podrobné a přehledné písemné pojednání o projednávané věci.

Dvakrát týdně uděluje v tento dopolední čas privátní audience různým vynikajícím osobnostem, které si přejí mluvit s papežem osobně a políbit mu jeho pastýřský prsten. Těmto audiencím se ve Vatikáně říká "bacciomano".

Po jednohodinovém odpočinku je sv. Otec opět v kapli se svými dvěma sekretáři a vespolek se modlí další kněžské hodinky. Když vycházejí z kaple, jde jeden ze sekretářů pro odpolední vydání dalších novin, které již přinesl listonoš do schránky. Sv. Otec do nich nahlédne, některý článek si poznamená a vrací se do své pracovny hned po vyprázdnění šálku černé kávy. Svůj pracovní stůl pak neopustí dříve až v 8:30 h. večer, kdy je společná večeře. Oba sekretáři mají celé odpoledne velmi napílné, poněvadž sv. Otec jim diktuje a posílá jed-

nu kopíř za druhou, aby ji přepsali načisto. — V 8:30 večer vysílají římské radiové vysílačky zprávy ze světa, a v tom okamžiku je již sv. Otec u večeře, vyslechne při jídle radiové komentáře a pak jde se svými sekretáři buď do kaple, anebo na zahradu k společné modlitbě růžence. Oba sekretáři pak odejdou do svých pokojů, ale sv. Otec se vrací ještě denně do své pracovny, kde studuje a dodělává načatou práci při tichých akordech klasické hudby, kterou si

vždy večer vybírá sám ze své rozsáhlé stereo-diskotéky. V 11 hod. v noci sv. Otec pravidelně v práci ustává a schází se ještě jednou se svými dvěma sekretáři v kapli k noční modlitbě. Po té pošle své dva spolupracovníky do postele, ale sám se vrací k svému psacímu stolu, kde znovu pracuje bez přestání až do 1:30 h. ráno. Po tak krátkém spánku, sv. Otec se cítí ráno vždy svěží a zdraví mu výborně slouží.

VYZNAMENANÍ KNĚŽÍ

NOVÝ OPAT KLÁŠTERA SV. PROKOPA, LISIE, ILLINOIS

Při dvou denním zasedání v dnech 7.-8. července 1964 83 kapitulanů kláštera sv. Prokopa, Lisie, Illinois, zvolilo na opatstý stolec dp. Daniela Kučeru, OSB, odborníka v administrativě školské, přítele tisku a známého naší veřejnosti za pátého opata. Touto volbou se skončilo mezivládní od úmrtí opata Ambrože Ondráka, OSB, nejdp. Řehoře Roettgera, OSB, apoštolského administrátora z opatství sv. Jana, Collegeville, Minn.

Pozoruhodné je, že volba se konala na svátek našich věrozvěstů ssv. Cyrilla a Metoděje a v oktávě sv. Prokopa, patrona kláštera. Touto volbou dávají se předpoklady k dalšímu pokračování na poli náboženském jak výchovy tak pastýřské i misijní činnosti a katolického tisku.

Tři bratři jsou kněžími a rodiče p. Josef a p. Lillian Kučerovi jsou osadníci bl. Anežky České v Chicagu, Illinois.

Slavnost svěcení

Naše česká Amerika prožila ve stoletých dějinách velkou řadu národních a náboženských slavností, mezi nimi vyniká slavné svěcení nejdp. opata Daniela Kučery, OSB, ve středu dne 19. srpna 1964 v katedrále sv. Rajmunda, Joliet, Illinois. Při tomto slavném obřadu se použilo spoluobětování mše sv. jak světitel tak i svěcený spolu sloužili mši sv., dříve to nebylo.

Svěcení vykonal J.E. Albert kardinál Meyer, arcibiskup chicagský, spolusvětitelové doprovázející nejdp. opata Daniela Kučeru byli nejdp. Denis Strittmater, OSB, arcipat sv. Vincence, Latrobe, Pa., a nejdp. Gerald Benkert, OSB, opat kláštera Marmion, Aurora, Illinois. Slavnostní kázání přednesl J.E. nejdp. Ondřej G. Grutka, biskup z Gary, Indiana, alumnus kolleje a semináře sv. Prokopa, který výstižně poukázal na Boží rád jak je obsažen v řeholi sv. Benedikta dle níž jak opat-otec tak členové se řídí k svém posvěcení a v pracích jím svěřené.

Den přál, malebný průvod, zpestřený četnou rytířů Kolumbových, na dvě stě duchovenstva i v různých úborech řeholních řádů následovali

monsígnofi, opatové a biskupové v jejich purpuru a odznacích církevní hodnosti a nový opat se svými spolusvětiteli opaty před kardinálem jehož doprovázeli cthp. H. Klenda z Wichita, Kans., a cthp. J. Zvětina z Chicaga, rytíři sv. Řehoře.

Bohoslužby, doprovázeny klášterním sborem zpěváků, se snadno sledovali s příručkou rozdanou a rozhlasového vysvětlení. Dojemné byly obřady nastolení nového opata a hold členů kláštera, který byl právě oděn v církevní hodnost s mitrou a berlou, taktéž když šel katedrálou žehnaje prve rodičům a členům rodiny v první lavici a ostatním přítomným navrácejí v sanktuariu zazpíval děkovný zpěv "Ad Multos Annos" svému světiteli kardinálu Albertu Meyerovi.

Na této slavnosti účastnila se krajanská veřejnost, mezi čestnými hosty byli naši nejdp. biskupové Jan L. Mořkovský z Houstonu, nejdp. Jiří J. Biskup světitel biskup z Dubuque, nejdp. Stanislav V. Bona z Green Bay s dalšími osmnácti biskupy a dvaceti opaty. Zástupci Nár. Svazu v čele s nejdp. msgr. Martinem Křížkou a nejdp. msgr. Františkem Toným, úřednictvo Katol. Ústř. Jednoty z St. Louis s dp. Voj. Prokešem a Detroit s dp. Jos. Hlaváček, Čes. Katol. Jednota z Cleveland s nejdp. msgr. Old. Mazancem, Jednota Katol. Lesníků a Lesnic, Distr. Svaz, Klub Rieger, Klub Národ, alumnové kolleje sv. Prokopa s dp. Václavem Kozákem z Milwaukee a cthp. Frank Bickem, Klub Matek Kolleje a Akademie sv. Prokopa.

Slavnost byla zakončena hostinou v Del Marco restauraci pro duchovenstvo a osobní přátelstvo při němž měli blahopřejné projevy nejdp. Martin McNamara, biskup jolietský za diecési a J.E. Albert kardinál Meyer, jenž vzpomněl starých styků, když jako ředitel semináře St. Francis, Milwaukee, s arcibiskupem Samuelem Stritchem konali visitaci v Lisie a později jako biskup Superior měl několik členů na farách své diecése. Na závěr promluvil p. opat Daniel Kučera, vroucími slovy děkoval všem za prokázané přátelství a za prokázanou církevní hodnost mu udělenou p. kardinálem.

Nejd. Daniel Kučera, O.S.B., V. opat.

DP. PETR LEKAVÝ JMENOVÁN MONSIGNOREM

Z Říma došla zpráva v listopadu, roku 1963, že Svatý Otec Pavel VI. jmenoval monsignorem dp. dr. Pera Lekavého, duchovního správce osady sv. Stanislava ve Warsaw, Sev. Dakotě. Jistě že mnohé z našich krajanů a zvláště pak exulantů potěšila tato zpráva.

Nově jmenovaný monsignor pochází ze selkové rodiny z Bojanovic na jižní Moravě. Jeho rodiče dosud žijí, zpráva o papežském vyznamenání jejich syna zvláště jim je milá v jejich pozhnaném věku. Vždyť oni to byli, kteří umožnili jejich synu s velikými obětmi dlouholeté studium na brněnském gymnasiu i Lateránské universitě v Římě. Tam byl také jejich syn Petr vysvěcen na kněze koncem roku 1936, aby se stal pak po návratu domů prefektem přípravného kněžského semináře v Kroměříži.

Po skončení druhé světové války, dp. Petr Lekavý byl vyslán lidovou stranou na brněnskou radnici, kde se stal náměstkem starosty.

V tomto úřadě se častěji dostal do sporu s komunistickými zástupci pro svou bojovnou a neústupnou povahu, takže po únorovém puči roku 1948 byl vážně ohrožen. Podařilo se mu však před zatčením šťastně uniknout za hranice, kde se od samého začátku velmi zasloužil o organizaci táborů pro naše exulanty v sousedním Německu a Rakousku. Dokonce papež Pius XII. jej jmenoval Národním delegátem československých exulantů s tím, aby se postaral o vybudování duchovní správy v jednotlivých táborech a rozdělování charitativní pomoci.

V roce 1950 byl přijat apoštolským delegátem Muenchem do diocése Fargo, Sev. Dakota.

Mnoho jeho přátel doma i za hranicemi se raduje z jeho vyznamenání a ze srdce mu blahopřeje.

POVÝŠEN NA DOMÁCIHO PRELÁTA

Dp. Vojtěch V. Maneth, rodák z Cameron. Texas byl povýšen na domácího preláta mezi jinými kněžími v kathedrále San Fernando v

San Antonio, dne 16. dubna, 1964, kde ordinoval arcibiskup Robert E. Lucey.

Msgr. Maneth narodil se 12. února r. 1913 v Cameron, Texas. Když mu bylo 5 let, rodiče se odstěhovali do Shiner, kde navštěvoval osadní školu svatých Cyrila a Metoděje a vyšší školu sv. Ludmily. Na to vstoupil do semináře sv. Jana v San Antonio. Ukončil svá bohoslovecká studie byl vysvěcen arcibiskupem A. J. Drossaertsem dne 5. dubna, 1937.

Nejdříve kaploval 4 roky v Yoakum, pak se stal farářem v Nixon, Ganado, a posléze v osadě sv. Anny v San Antonio. Zde zvětšil osadní školu, kterou nyní navštěvuje 650 dětí. Postavil dům pro ctihodné sestry učitelky a též osadní síň. Je kaplanem Katolické Jednoty Žen Texaských a místního spolku KJŽT.

SLAVNÁ OBLÁČKA MONSIGNORA VÁCLAVA STAŇKA U SV. JANA NEP.

Osada sv. Jana Nepomuckého v Chicagu, Ill., byla v neděli 2. února 1964 svědkem okázalé slavnosti obláčky v monsignorské roucho místního faráře nejdp. Václava Staňka. Kostel byl zaplněn jak osadníky, tak i osobami z kruhu příbuzných a přátel Msgra. Staňka. Byli to osadníci od bl. Anežky české a od Panny Marie Svatohorské, kde nejdp. Staněk velmi úspěšně kaploval po celou řadu let. Byly tu ctih. sestry z Domova sv. Benedikta a z kláštera sv. Školastiky v Rogers Park a ze zmíněných osad.

Když se duchovenstvo shromáždilo kolem oltáře, přečetl dp. Fr. Pokorný, administrátor u Panny Marie Svatohorské dekret, kterým svatý Otec Pavel VI., povyšuje dp. Václava Staňka do sboru monsignorů. Na to nejdp. Msgr. Martin Křížka, farář u bl. Anežky posvětil roucha a vykonal obláčku nového pana monsignora podle předepsaného rituálu. Pak velmi případně vzpomínal vzorné duchovní péče Msgra. Staňka jak se projevovala všude, kde dříve působil.

V dějinách osady sv. Jana Nepomuckého, která byla založena roku 1871, byla neděle, 2. února jistě velmi památnou slavností.

Nynější budovy kostela, školy a fary byly postaveny roku 1913 za duchovní správy dp. Antonína Nováčka. Prvním farářem byl dp. Vilém Čoka, který r. 1875 založil osadu sv. Prokopa a roku 1885 předal duchovní správu českým benediktinům.

Roku 1871 bylo Chicigo postiženo velkým ohněm. Městské autority vydaly rozkaz ku stavění pouze cihelných domů. Tím se zarazil dalších rozmach osady sv. Jana Nepomuckého, neboť nově přijetí našinci neměli na takové nákladné stavby peněz. Proto se začali usazovat dále na západ a tak vznikla osada sv. Prokopa, kterou založil dp. Vilém Čoka a na jeho místo u sv. Jana Nep. po několika letech nastoupil Msgr. František Bobal, který právě přijel z Nebrasky.

Nejdp. Václav Staněk nastoupil místo duchovního správce roku 1959 po smrti dp. Fr. Jedličky, který byl nástupcem po dp. Antonínu Nováčkovi. Nejdp. Msgr. Staněk po desetiletém kaplanství u bl. Anežky české, nastoupil roku 1940 k dp. Vojtěchu Dederovi u Panny Marie Svatohorské. Bylo to poprvé, kdy místní farář osady sv. Jana Nepomuckého byl vyznamenán hodností monsignora.

Msgr. Václav Staňka

Msgr. Václav Staněk narodil se v Chicagu dne 10. října, 1902. Vzdělání nabyl ve škole bl. Anežky české, vyšší škole sv. Ignáce a na universitě Loyola. Pak vstoupil do semináře Panny Marie Jezerní a byl vysvěcen karédinálem Mundeleinem 26. dubna, 1920.

POVÝŠEN NA MONSIGNORA.

Dp. Jeroným Tydlačka, farář osady svatého Růžence v Rosenberg, Texas, byl povýšen na papežského komoří 1. června, 1964.

Monsignor Tydlačka se narodil ve Fayetteville, Texas, kde jeho rodiče Karel a Františka Tydlačkových se usadili. Pokřtěn byl známým našineckým misionářem texaským dp. Josefem Chromčíkem, blahé paměti. Bylo mu 6 let když jeho rodiče se vystěhovali do Rosenberg, pak roku 1916 se vystěhovali do Buckholts, Texas.

Roku 1922 nastoupil studie v semináři Panny Marie v LaPorte, Texas. Na kněze byl vysvěcen dne 30. května 1931 biskupem Kryštofem E. Byrnem z Galvestonu. Primici měl v Taylor, Texas, kde tehdy jeho matka žila. Otec zemřel r. 1927.

Msgr. Tydlačka působil 4 roky v Houstonu nežli byl ustanoven do Rosenberg, kde nově kostel a osadní škola byla zbudována za jeho působení.

JUBILEA KNĚŽÍ

NEJDP. MSGR. JOSEF GREGOR
70 LET KNĚZEM

Po prvé v dějinách nás Čechů zde v Americe píšeme, že náš krajan, nejdp. msgr. Josef Gregor dosáhl neobyčejného požehnání velmi vysokého věku na vinici Páně, že v 93 letech svého věku oslavil 70 let svého kněžství dne 29. července 1964, neb téhož dne r. 1894 byl vysvěcen na kněze v Dómu v Brně na Moravě.

Nejdp. Msgr. Josef Gregor

Je tu řada 14 českých kněží, kteří sloužili Pánu celý svůj život v Spoj. Státech a dožili se 60 a více let kněžství. Těch, kteří oslavili zlaté jubileum, a jichž je pěkné číslo, ani nepočítáme. Vzpomínáme jen tři, kteří neměli daleko do 70ky, byli to msgr. Jan Pivo v Minnesotě, který byl knězem 69 let a 3 měsíce, vldp. Josef Janeček v Detroit 67 let a 10 měsíců, a msgr. Jan Sklenář v Kansasu 67 let a 3 měsíce. Tito tři jmenovaní se odebrali na věčnost ve věku 90—95 let.

Přichází nám na mysl Desatera kde je: Cti otce svého i matku svou, abys byl dlouho živ a dobře se ti vedlo na zemi, se zde opravdu vyplnilo.

Nejdp. msgr. Josef Gregor se narodil 14. února 1871 v Růžené na Moravě z manželů Vojtěcha a Františky (Ficenc) Gregorových. Byl z osmi dětí, jeho bratr Vojtěch též studoval jako seminariista v Brně, ale zemřel než byl vysvěcen. Po vychození obecné školy domácí studoval na gymnasiu v Pelhřimově a pak v semináři v Brně. Byl vysvěcen na podjáhna 22. července, na jáhna 25. července a na kněze 29. července 1894 v katedrále sv. apoštolů Petra a Pavla v Brně biskupem Františkem Sal. Bauerem. Po vysvěcení byl ustanoven kaplanem v Mikulčicích a Danbořicích na Moravě.

Co nyní následuje, jsou slova samého ndp. monsignora: Jelikož byl v Americe nedostatek českých kněží, ndp. biskup Josef M. Koudelka

ze Superior, Wis., verboval kněze ze staré vlasti a tak se magr. Gregor vydal dobrovolně do Ameriky r. 1907. Působil nejdříve jeden rok v Táboře, So. Dak., pak ve Winona, Minn. a potom byl přijat do arcidiecése Dubuque a ustanoven do Clutier, kde ještě nebylo kostela. Pronajal zde nad bankou místnost a upravil na kapli, aby soustředil osadníky do městečka z venkovských kostelů sv. Václava a Nejsv. Trojice, stojících v polích. Po čase koupil metodistický kostel a tak byl dán základ osadě v Clutier.

Na to byl r. 1912 poslán do Chelsea, zde doplatil dluh váznoucí na kostele, zřídil školu ze starého kostel a přikoupil pozemek ke katolickému hřbitovu a ohradil i upravil jej a ke vchodu dal pěknou bránu. Daly se nové střechy na faru a školu a kostel se vymaloval. Škola začala se 14 dětmi, ale v málo letech vzrostl počet na 65. Arcibiskup J. J. Keane přesadil dp. Gregora r. 1924 na osadu Nanebevzetí v Little Turkey, Iowa, zde vykonal různé opravy, koupil pozemek a postavila se zde síň pro zábavy a pikniky, neboť tato osada postrádala.

Nový arcibiskup F. J. Beckman ustanovil dp. Gregora za faráře Božského Srdce Páně v Oxford Junction v srpnu 1931. Zde bylo zapotřebí pokrýt budovy novými střechami, položila se nová podlaha v kostele i v sanktuariu a postavila nová kaple, ze staré se upravila místnost pro schůze. Nový mosazný svatostánek pozlacený se dal na oltář a pořídil se mramorový kredenc na mosazném podstavci. Nová křížová cesta byla dána do kostela a celý kostel, od podlahy, stěny a strop byly insulovány a obloženy deskami. Rovněž ve farnosti se upravily pokoje a opatřily koberec a zavedlo nové elektrické osvětlení jako v kostele. Olejové topení bylo zavedeno do kostela a do fary. Potud je stručný, skromný životopis od monsignora.

Arcibiskup H. P. Rohlfman z Dubuque upozornil sv. Otce Pia XI. na zásluhy českého faráře ve své arcidiecési, jenž tak dlouhá léta nenárodně pracoval pro dobro lidu a spásu nesmrtelných duší ku povzbuzení jak krajanů tak i ostatních občanů bez ohledu jejich vyznání, proto jej sv. Otec 27. června 1952 povýšil na papežského prelata.

Po 66 letech kněžské práce odebral se nejdp. monsignor Josef Gregor na zasloužený odpočinek dne 30. září 1960 a odstěhoval se do Anamosa, Iowa, kde má výsadu, že může mít ve svém domově osobní oratoř a zde se schválně nndp. arcibiskupa J. J. Byrnea denně slouží mši svatou.

Náš jubilár, v jeho skrovnosti, tiše oslavil své 70tiny ve svém oratoři, nepřeje si žádná okázalost. Je vděčný všem za blahopřání, zvláště za modlitby, jež on opětuje.

Své zlaté jubileum i 60letě oslavil v Oxford Junction v letech 1944 a 1954 mezi osadníky osady Nejsv. Srdce Páně. Jako tehdy tak i nyní nejen tito jej vzpomínají s láskou a vděčností, ale všichni v širokém obvodu tamější arcidiecése, i kněžstvo se svým arcibiskupem. Krajan-ská Amerika bez ohledu na vyznání celá se přidává a přeje našemu nestorovi msgru Josefu Gregorovi to nejlepší — Mnohaja, blagaja ljeta!

NDP. MSGR. EDUARD KASAL, P. A. 65 LET KNĚZEM

V neděli dne 26. července 1964 po 4. hod. odp. seřadil se malebný rpůvod od fary do kostela Nejsv. Srdce Páně v Owatonna, Minn., kde nejdp. msgr. Eduard Kasal, apoštolský protonotář obětoval pontifikální mši sv. u přítomnosti nejdp. Eduarda A. Fitzgeralda, biskupa z Winona, 40 kněží, osadníků, spolků a přespolních přátel u příležitosti svých 65 let kněžství. Kázání přednesl nejdp. msgr. H. Dittman, Mozartovou mši sv. zpíval smíšený chor řízen sl. Matuškovou, varhanici.

Po církevní slavnosti byl banket v osadní síni připraven osadnicemi jehož se podílelo na 600 lidí. Obřadníkem byl dr. Theodor Stránský, který předvedl řečníky i ohlásil čísla zpěvů, tito byli: p. Kenny Austin, mayor města a p. Henderson, superintendent státní školy, p. Doyle za Rytíři Kolumbovy, pí. Alt za C.D.A., p. Eduard Skalický za Lesníky a pí. Skalická za Lesnice, p. Robert Burska za Katol. Dělníka, p. T. Stránský za omladnu, p. Josef Pavlíček za Svaz ze St. Paul, vldp. Alban Kuisle za knoží, dp. Klaud Viktora, O.S.B., za klášter sv. Prokopa, Lisie, Ill., který ocenil dlouholeté přátelství jubilanta s prvními opaty, zvláště opata Prokopa Neužila, jehož dšla on podporoval, dr. O'Mally, bývalého superintendenta škol v Dunn okrese v Sev. Dakotě, který vzpomenu humorově několik příběhů jubilárova, když byl v Novém Hradci farářem r. 1907-10. Poslední blahopřání projevil nejdp. biskup Eduard A. Fitzgerald, jenž vzletným způsobem ocenil dlouholetou práci v diecési přes půl století msgra. Kasala, je vzorem kněžím svou neúpornou houževnatostí na vinici Páně. Při této příležitosti ocenil dlouholetou, skoro celo-životní službu sl. Marie Matuškovy, hospodyně monsignora a varhanice, udělil jí medaili "Bene Merenti".

Mezi řadou blahopřání byla od J.E. Amleto kardinála Cicognani, papežského tajemníka, tlumočící přání od sv. Otce Pavla VI. a děkuje za dary zaslané sv. Otci na různé účely, zvláště sjednocení, jež nás jubilár má tolik u srdce a raduje se ze svolání vatik. koncilu papežem Janem XXIII a pokračování nynějším Pavlem VI. Další byly od presidenta Lydena B. Johnsona a Nár. Svazu.

Na konec vystoupil sám msgr. Kasal a dojemně poděkoval všem svým "dětem" jak je

oslovil v jeho 88 letech, jeho slova všichni rádi vyslechli.

Msgr. Eduard Kasal narodil se dne 12. března 1876 v Polné v Čechách, zde v kostele Panny Marie byl pokřtěn, přijal první sv. přijímání i biřmování. Bohoslovecká studii vykonal v Hradci Králové, kde byl vysvěcen dne 25. července 1899 biskupem Eduardem Brynychem v katedrále sv. Ducha.

Ndp. Msgr. Eduard Kasal, P. A.

Nedostatek knoží mezi Čechy v Sp. Státech jej přiměl, aby se sem vydal což učinil r. 1905. Když přijel, byl požádán, aby dočasně se staral o osadu sv. Václava, Eastman, Wis., kde postavil kamenný kostel, pak teprve v březnu 1907 dojel na původní místo Nový Hradec, No. Dakota u Bad Lands. Tam byl jen kostel, domek a stáj. Krušná nadlidská práce jej tu čekala, ale nezdolný duch českého kněze průkopníka jej silil přes všechny nesnáze, nedostatky i nepřítivné počasí i cizinu.

Koník jej nesl po preriích k nemocnému, po poštu a zásoby. Byl tu farářem, lékařem, advokátem i poštovníkem, neb fara sloužila za poštu. První telefon byl na plotových kůlech k jeho faře. Staral se také i o přijetí Rusy, kteří si sami pro své slovanské bohoslužby postavili kostel. V Novém Hradci pomohl zříditi první veřejnou školu, kde vyučoval a taktéž hranice okresu Dunn a první Court House, dřevěný domek, při založení toho pomodlil se "Otče náš" v přítomnosti guvernéra a úředníků.

Prostřednictvím dp. Jana Pivo byl požádán, aby převzal osadu sv. Václava, Jackson, Minn., což učinil r. 1910. Zde postavil nový kostel, faru a školu a na hřbitově dal postavit velký

kříž "Krista v Andách". Když msgr. Jan Pivo se vzdal r. 1937 osady Nejsv. Srdce, Owatonna, na jeho místo byl dosazen dp. Kasal. Zde chrám Nejsv. Srdce byl konsekrován s privilegováním oltářem dne 8. září 1943. Sv. Stolice, upozorněná biskupem Eduardem Fitzgeraldem, ocenila nezištnou práci našeho jubilára a jmenovala jej papežským prelátem 16. září 1950. Avšak u příležitosti jeho 60. výročí kněžství byl jmenován Apoštolským Protonotářem r. 1959, která výsada mu opravňuje pontifikovat s mitrou, pektorálem a prstenem. My i celá česká Amerika přeje jubiláři to nejlepší od Pána Boha. Mnohá ljeta.

ZLATÉ JUBILEUM DP. JANA ANDERSE

Jeden z nejstarších kněží našich vzpomínal 18. června 1964 zlatého jubilea svého vysvěcení na kněžství. Už léta jest dp. Jan Anders na odpočinku. Ale žádný se tak nezasloužil o Prahu naši jako on. A jest těžce postrádán, co odstoupil z duch. správy.

Dp. Jan Anders

Zasloužilý kněz náš narodil se 9. září 1890 na Dubině. Rodiče jeho byli Josef a Marie Andersovi. Tamtéž vychodil osadní školu, než ve 14ti letech vstoupil do koleje sv. Prokopa v Lisle, Ill. Tam studoval pět let, než poslán do semináře sv. Meinarda v Indíaně, kde za dalších pět let dokončil svá studia. Ač německé národnosti, v koleji sv. Prokopa naučil se dobře česky mluvit, číst a psát.

Na kněze vysvěcen ndp. biskupem Shawem dne 18. června 1914 v chrámu Páně sv. Michala na Weimar. Primici měl na Dubině, rodišti svém. Tak nastoupil kněžskou dráhu stár necelých 24 let.

Dva roky vypomáhal dp. Sheehanovi v Yokumu, pak byl farářem na Cistern 14 let, kde osadníci rádi ho vzpomínají. Po smrti dp. Neuberta stal se dp. Anders duch. správcem na Praze. Nejen byl lidu duch. Otcem, uvědoměným jako málokdo. Ale co práce svými rukama vykonal za ta léta k zvelebení osady! Též co ořechů a pekanových stromů nasázal, že stal se známým sadařem.

Dne 18. června 1939 oslavil dp. Anders stříbrné jubileum svého vysvěcení. Nyni zlaté jubileum uplynulo. Za tak mnohé přátele i za sebe přejeme zaslužilému dp. Jan Andersovi ještě mnohá let ve zdraví.

DP. RUDOLF HODÍK 40 LET KNĚZEM

Na svátek Nejsv. Trojice dne 24. května 1964, dp. Rudolf Hodík, farář, oslavil své rubinové jubileum v chrámu Páně Nejsv. Trojice, Casco, Wis., u přítomnosti nejdp. biskupa Stanislava Bony, kněží a svých farníků.

Dp. Rudolf Hodík

Byla tu spojená slavnost svěcení nové školy neb již rok předtím dohotovili zde stavbu osadní školy a domova pro sestry učitelky za \$258,000., která škola po prvé otevřela se dne 4. září 1963 a zapsala se 135 dětí. Tato budova je moderně vypravená s 6 učebnami a velkým sálem, který se může změnit ve 4 světnice, k tomu jest další místnost s promítacími aparáty a dvě úřadovny. Škola má kuchyni a jídelnu, kde denně mají teplé obědy.

Taktéž pan biskup bířmoval 97 bířmovanců u této slavnosti.

Dp. Rudolf J. Hodík narodil se v Stangelville, Wis., dne 2. února 1897, po vchození obecné školy navštěvoval kolej sv. Prokopa dalších 8 let, kde dosáhl bakaláře umění, na to vstoupil

do semináře v St. Paul, Minn. na bohosloví a byl vysvěcen dne 3. května 1924 biskupem Pavlem P. Rhodem v Green Bay. Svou primici slavil dne 8. května v kostele sv. Vavřince, Stangelville, Wis., byv prvním knězem tamodtud zrozeným.

Byl ustanoven kaplanem v Peshtigo, kde za záchranu dvou dětí od utonutí byl odměněn Carnegiovou medailí a \$500., jež věnoval na studující na kněze. Hned na podzim byl ustanoven farářem u sv. Josefa v Carlton s misí v Krok, Wis. Zde postavil faru. Do Tisch Mills byl ustanoven r. 1928, kde uplatil dluh a v září 1935 byl ustanoven farářem v Casco a Slovan, Wis. Za druhé svět. války osada byla ctována pětkrát za odkup bondů.

Dp. Hodík je šířitelem pobožností růžencové. Vykonal za tím účelem nesčetné přednášky doprovázené barevnými obrázky, jichž má na 15,000 z jeho mnohých poutních cest Aljaškou, Kanadou, Havajskem, Bahamskými ostrovy, Kubou, Mexikem i mnohá místa v Evropě. Byl v Konnersreuthu v Bavořích, když ještě Terezie Neumanová žila, přispěl tamnějšímu kostelu i rodně Neumanově. Přispěvky ze svých přednášek věnoval na kněžské studenty. Zřídil v přípravním semináři v Oneida, Wis., dvě fundace o \$10,000.

RUBÍNOVÉ JUBILEUM MONSIGNORA ALOISE J. MOŘKOVSKÉHO

Je-li našinecký Texas uznáván širší veřejností, je to zásluhou našich vlasteneckých kněží tam působících mezi lidem v tomto rozsáhlém státu Unje, mezi nimi zařazujeme zasloužilého kněze, učitele a faráře, monsignora Aloise J. Mořkovského v Hallettsville. Plných čtyřicet let blahodárného působení vzpomenu-li osadníci a přátelé s biskupem M. S. Garriga z Corpus Christi v čele v neděli 31. května 1964 při slavné děkovné mši svaté v chrámu Páně Nejsvětějšího Srdce Páně v Hallettsville.

Je na místě připomenout jeho nadšení a zájmy náboženské i národní, kterým věnoval po celý život mnoho času a úsilí. Po mnoha letech od svého vysvěcení 1. června, 1924 věnoval se výchově seminaristů v semináři sv. Jana v San Antonio až do roku 1941, kdy byl ustanoven farářem Nejsvětějšího Srdce Páně v Hallettsville. V tomto období 17 let profesora k tomu byl kaplanem kláštera a Akademie Blessed Sacrament 1920-41 a byl opatrovníkem čtyř starobylých misí v San Antonio, redaktorem orgánu Katolického Sokola 1934-41, učitelem češtiny na letní škole kolleje Our Lady of the Lake v San Antonio 1938-40. Upravil a přeložil oboje stanovy jak KJT i KJŽT, jejíž je rádcem. Jest děkanem obvodu Hallettsvillského od roku 1946 a synodálním soudcem od roku 1947. Za jeho působení v Hallettsville byla postavena nová osadní škola s vyšší školou a fara.

Takováto blahodárná působnost připisuje se do jisté míry odkazu a výchování znamenitého jeho otce, prof. Aloise Mořkovského, dlouholetého učitele na našineckých školách a pozdějšího redaktora Nového Domova, který přijel z Moravy chudý, při tak svízelných začátcích s mnohými trpkými sklamaními, dopracoval se tak skvělých výsledků a vychoval vzornou rodinu z níž náš zasloužilý jubilar vyšel s jeho váženým bratrem, nejdp. Janem

Nejdp. Msgr. Alois J. Mořkovský

J. Mořkovským, biskupem diecése Galveston-Houston. Je znám jako pravidelný účastník při sjezdech KJŽT, Národního Svazu, jehož je velkým zastáncem, jehož zastupoval při 1100 jubileu svatých Cyrilla a Metoděje roku 1963 v Římě při poutním zájezdu a napsal celou řadu vystižných zpráv do novin Katolika, Národa, Nového Domova a Našince, což dává nejlepší svědectví ducha v jakém byli z mládí doma vedeni.

Náš nejdůstojnější oslavenec narodil se dne 16. března, r. 1899 na Sweet Home, Texas, do škol chodil kde jeho otec působil, v Moulton, Greive, Prahy, Hallettsville, Yoakum, sv. Jana v San Antonio a sv. Meinráda v Indiáně.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. ADOLFA JANDY

Na Hostýně v Texasu, historické to místo našineckého lidu od roku 1856, kdy první náš pionýr se zde usadil v osobě Josefa Jandy a mnoho dalších našinců, jež se potom rozešli po celém státě, se zde konala slavnostní upomínka 25letého jubilea kněžství dp. Adolfa Jandy, faráře osady sv. Michaela v San Antonio, který sloužil děkovnou mši svatou. Kázání přednesl nejdp. Msgr. Antonín Drozd,

děkan ze Schulenburg. Přítomni byli dp. Jan Hanáček ze Shiner, dp. Jindřich Pšeník z Hallettsville, dp. Eduard Janský z Inez a jiní.

Tento Hostýn ožívuje občas většími slavnostmi při různých příležitostech církevního rázu, v jeho dějinách je jich mnoho zapsáno, jako ku příkladu 75. výročí založení roku 1931, kdy zde byl farářem zvěčněl dp. Pavel Petr Kašpar, který tolik vykonal pro toto mlsto, aby zůstalo památným, takže i jméno Bluff se změnilo na to krásné jméno jako na Moravě, Hostýn.

Přítomni byli jubilantova matka pí. Jandová a jeho sestry, oblátky Alice a Anežka, 5 sester benediktinek z kláštera z Lisle, Ill., jmenovitě sestry Virginie, Angelika, Josefina, Anežka a Andrea, které vyučují na texaských osadních školách v Dallské diecézi. Jejich rodiče, manželé Kalusovi též se slavností zúčastnili.

Dp. Adolf Janda narodil se na Hostýně, Tex., dne 30. října, 1910. Tamnější školu vychodil a pak studoval na Koleji sv. Prokopa v Lisle a v semináři sv. Jana v San Antonio. Vysvěcen byl nejdp. A. J. Drossaertem, arcibiskupem v San Antonio, dne 20. března, 1939. Po vysvěcení kaplanoval u sv. Josefa v San Antonio, pak byl ustanoven farářem v Koerth a roku 1947 farářem v Ammansville. Na to působil několik let na Hostýně, v Hobson a nyní v San Antonio.

MISIONÁŘ DP. JERONÝM KADLEC, O.F.M., OSLAVIL 25 LET KNĚŽSTVÍ

Z časopisu "Vinculum" vydávaného kroužkem Apoštolátu otiskujeme následující zprávu dp. Jeronýma Kadlece, OFM:

Argentina, 7. října, 1963. — Ozývám se po delší době z Argentiny. Jsem již čtvrtý rok na nové faře v Empalme, skoro 50 km na jih od Buenos Aires. Mám tu práce dost. Kromě fary starám se o krajany jak mohu. Pak jsem kaplanem v San Vincente, kam patří tento kostel a kaplanem ve škole sester též v San Vincente, kam denně dojíždím ráno sloužit mši svatou. A tak mi zbývá málo času na psaní. Pak se zdravím jsem již hotov. Mám vysoký tlak krve, revma, stále chřipku a nemohu se dostat ze zachlazení. Jsou to staré hříchy zanedbání zdraví, hlavně z motoriky v pohraničí. (Jak jsem odcházel z pohraničí z Chebu, kde jsem působil víc jak tři roky, byl jsem již tehdy, celkem zničen. Pak jsem si trochu odpočinul a teplo ve Španělsku a cesta po moři mi daly nové síly.)

Píši vám hlavně proto, abych vám sdělil, 25 let kněžství dne 29. června 1963. Byl jsem vysvěcen na kněze v Praze panem kardinálem Kašparem roku 1938. Studoval jsem v semináři arcibiskupské koleje v Kroměříži. Tam jsem docházel z františkánského kláštera, kde Páter Kapistran Vyskočil, universitní profesor, začínal františkánskou kolejí. Tam se mnou studoval Páter Leo Barsabáš, o rok mladší ve

studiích než já. Studie bohosloví jsem prováděl v Salzburku a Tyrolích v Rakousku, až nás vyhnal Hitler. Pak jsem končil v semináři v Praze, Válku a většinu času jsem prožil v Praze, ale mezitím jsem byl přeložen do různých klášterů v Čechách i na Moravě, jako do Turnova, Plzně, Jindřichova Hradce, Votic, kde jsem v nouzi zastupoval.

Zde v Argentíně připravili farnici pěknou slavnost. Pozvali též farníky z dřívějšího mého působistě v Glew. Kromě slavné mše sv., kde kázal představený hlavního františkánského kláštera v Buenos Aires, byla hlavní slavnost konána večer v 7 hodin v síni, kterou jsem postavil. Bylo tu víc než 150 přátel, co mi pomáhali v práci na farách, kde jsem působil a působím. Lidé jsou zde dobří, vděční a pomáhají. Za poslední 3 roky zde v Empalme San Vincente jsem sehnal víc než půl milionu pesos na stavbu. Je zde velký nedostatek kněží a proto tam, kde není kněz, pěkně klidně pracují různé sekty evangelické.

Mezi krajany nic nového. Moc krajanů zde umírá, jsou to většinou přistěhovalci z let po první válce a z roku 1930. Za těch 30 i více let jsou to už Američani, děti mnohé neumí ani česky. Žijí moc roztroušeni, nemají českých škol, jen trochu se drží spolky Sokola.

Katolické sdružení též vymírá, není mladých sil. Máme pravidelně české bohoslužby v Buenos Aires a v Temperley. Jinak navštěvuje krajany roztroušené po celé zemi dp. Dominik Válko, slovenský františkán, který tu bydlí u mne. Časopis Velehrad jsem zastavil, ceny hrozně vstoupají a nebylo možno udržet jej finančně, ale též já už nemám na to sílu. Vydavatelská práce žádá moc času a jezdění."

Milému důstojnému pánu jubilantovi přejeme ze srdce Boží pomoc a hodně kněžské radosti!

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. FRANTIŠKA PŘIBYLA

Dp. František Příbyl oslavil své stříbrné jubileum kněžství, dne 18. dubna, slavnou mši svatou v chrámu Páně Panny Marie Dobré Rady v Chicagu, kde je kaplanem. Po církevní slavnosti byla recepce.

Dp. Příbyl narodil se dne 30. prosince 1912 v Chicagu z chvalné známých rodičů Josefa a Františky Příbylových; později se odstěhovali do předměstí Cicera, kde dp. jubilant navštěvoval školu Nanebevstoupení a sv. Františky Římské, pak vyšší školu sv. Filipa v Chicagu a Kolej sv. Prokopa v Lisle. Načež vstoupil do semináře Panny Marie Jezerní v Mundelein, Ill. a byl vysvěcen 15. dubna, 1939 kardinálem Jifím Mundeleinem. Svou primici sloužil u Panny Marie Svatohorské v Cicero, Ill.

Po vysvěcení kaplanoval v osadě Matky Boží v Burnham, Ill., sv. Jana Nepomuckého, sv. Ludmily v Chicagu a Panny Marie Královny Nebes v Cicero. Též vyučoval v přípravném

semináři chicagském Quigley od 1947 do 1949. Nyní je kaplanem při osadě Panny Marie Dobré Rady v Chicagu.

DŮSTP. ANTONÍN MATULA SLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM

Dne 9. dubna, 1964 v Panna Maria, Texas, důstp. Antonín Matula oslavil stříbrné jubileum svého vysvěcení na kněze slavnou mší svatou při níž mu přisluhovali dp. Eduard Jánský co jáhen, dp. Emil Vinklárek co podjáhen a dp. Julius Dvoraczyk byl ceremoniářem.

Dp. Antonín Matula se narodil 12. června, 1912 v Hallettsville, Texas, kde prošel třídní i vyšší školu. Vstoupil do semináře sv. Jana v San Antonio, Texas a byl vysvěcen dne 20. března, 1939 arcibiskupem A. J. Drossaertsem v katedrále San Ferdinando v San Antonio. Působil co kaplan v El Campo, a v San Antonio a jako farář v Runge v Nordheim, St. John při Schulenburgu, v Ganado a pak byl ustanoven farářem v Panna Maria v list. 1959.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. FRANTIŠKA POKORNÉHO

V neděli, dne 19. dubna 1964, dp. František Pokorný, administrátor osady Panny Marie Svatohorské v Cicero, Ill., oslavil své stříbrné jubileum kněžství slavnou mší svatou, pak ve středu 23. dubna další mši svatou pro školní děti.

Dp. František Pokorný

V neděli byla recepcce v osadní síni, kterou uspořádali osadníci a přátelé dp. jubilanta, kde se mu dostala celé řada přání a dárků.

Dp. Pokorný narodil se dne 26. května, 1912 v Cicero, Ill., syn Dr. Františka Pokorného

zdravotního komisaře města Cicero a jeho manželka. Navštěvoval osadní školu sv. Finbarra a pak Sterling Morton vyšší školu v Ciceru, Loyola Universitu a seminář Panny Marie Jezerní v Mundelein, Ill. Vysvěcen byl dne 15. dubna, 1929 kardinálem Jiřím Mundeleinem. Svou primici slavil v osadě Panny Marie Svatohorské, kde je nyní administrátorem. Po vysvěcení kaplanoval u Bl. Anežky České, Panny Marie Královny Nebes a sv. Františky Římské, obě v Ciceru a u sv. Jana Nepomuckého v Chicagu; byl též přidělen k arcidiecéšní kanceláři v záležitostech smátek.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. MICHAELA SKOBLÍKA

V osadě sv. Jiří v Glencoe, Minn., byla uspořádána hostina na oslavu stříbrného jubilea kněžství dp. Michaela Skoblíka, faráře osady. Hostina bylo pořádána v neděli 7. června 1964 odpoledne pro širší kruh přátel dp. jubilanta.

Dp. Michael Skoblík

Dp. Skoblík po svém vysvěcení kaplanoval na osadách: Nejsvětějšího Vykupitele v Montgomery a sv. Václava v New Prague. Farářem byl v osadách: Nejsvětější Trojice ve Veselí, Neposkvrněného Početí Panny Marie v Lonsdale a nyní je farářem v osadě sv. Jiří v Glencoe. Narodil se dne 19. června, 1910 v Lučan, Minn., kde navštěvoval venkovskou školu a pak vyšší školu v Redwood Falls; další studia konal v přípravném semináři a v semináři sv. Pavla v St. Paul. Vysvěcen byl dne 3. června, 1939 nejdp. arcibiskupem Janem G. Murraym. Svou primici slavil v kostela svatého Matouše ve Wanda, Minn.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. JAROSLAVA BEZDÍČKA

Dp. Jaroslav Bezdiček, farář osady sv. Anežky v Red Lodge, Montana slavil své stříbrné jubileum dne 7. června 1964 za účasti celé své farnosti i přespolečných hostů, kteří dli v Montaně i přátel ze Sev. Dakoty, kteří dli v okolí Nového Hradce, jako dp. Ladislav Brýdl, tamnější farář ssv. Petra a Pavla a jeho příbuzní rodiny Josefa a Robert Bezdičků a Vojtěcha Břena. Slavnost tato se konala v tomto rozkošném okolí, kde se nachází tato farnost na cestě do Yellowstone Parku, zde se vyjímají hory jako mohutné kulisy na velkém přírodním jevišti a uprostřed je toto městečko v Boží přírodě.

Dp. Jaroslav Bezdiček

Slavná mše sv. děkovná byla obětována při níž se potěšily zvláště jubilatova matka, jež před tím churavěla a též jeho sestra řeholnice, učitelka. Ze tří dětí rodiny Bezdičkovy, dva se věnovali duchovnímu povolání, třetí, jeho sestra provdaná, zemřela zanechavši malé děti o které vychování se starala jeho matka, jejich babička.

Dp. Bezdiček narodil se dne 8. září 1913 severozápadně 12 mil od Nového Hradce, No. Dakota. Když otec mu zemřel r. 1918 roku neúprosné chřipky, odstěhovala se matka do Dickinson, N.D., kde Jaroslav navštěvoval školu sv. Josefa, později byl v sirotčinci sv. Josefa, Lisle, Ill., kde dokončil třídy i první ročníky vyšší školy, pak studoval v přípravním semináři Nazareth Hall, St. Paul, Minn., a koleji sv. Prokopa, Lisle, Ill. Filosofii a bohosloví studoval v semináři Josefínium ve Worthington, O., kde byl vysvěcen na kněze J.E. nejdp. Amleto Giovanni Cicognani, apoštol. delegátem pro Sp. Státy dne 28. května 1939.

Svou primici sloužil v kostele ssv. Petra a Pavla v Novém Hradci, N.D., dne 14. června,

tehdy mu přisluhovali dp. Eduard Sládek, O.S.B. a dp. Al. Gallowitch co jáhen a podjáhen a slavnostní kázání přednesl dp. Vojtěch Janda, O.S.B., z Lisle, Ill.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. JIŘÍHO KUŠKY, O.S.B.

Radostně vzpomínal dp. Jiří Kuška, O.S.B., čtvrt století práce na vinici Páně, dne 9. června, 1964 při duchovních cvičení v klášteře sv. Prokopa v Lisle, Ill., uprostřed svých řádových spolubratřích. V posledních letech působí v Koleji sv. Prokopa jako duchovní rádce studentů a je ředitelem Oblátů sv. Benedikta.

Dp. Jiří Kuška, O.S.B.

Po svém vysvěcení kaplanoval u sv. Prokopa v Chicagu, a krátce byl administrátorem osady svatých Petra a Pavla v Abie, Nebr., nežli byl povolán jako kaplan do armády Spojených států roku 1942. Byl přidělen k obrněnému oddílu v Camp Hood v oblasti Llano Stacado, Texas. Po výcviku odebral se s tímto oddílem do Evropy, nejdříve do Anglie a pak po D-Day náboru na pevninu přes Francii v předvoji generála Jiřího Pattona, Jr., jehož armáda se probíjela až do Plzně, kde podle Jaltské úmluvy se musela zastavit.

Jelikož oddíly americké armády se dostaly po světoznámé městečko Konnersreuth ve východním Bavorsku u hranic českých, tu se setkal se stigmatiskou Terezii Neumannovou, která zemřela roku 1962.

Po návratu z vojenské služby dp. Kuška kaplanoval u sv. Víta v Chicagu.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. ALBERTA L. ZACHAŘE

V neděli dne 14. června 1964 oslavil své stříbrné jubileum dp. Albert L. Zachař, farář sv. Ludmily v Cedar Rapids, Ia., u přítomnosti svých osadníků, přátel a příznivců se slavnou mší sv. při níž kázal nejdp. Msgr. G. Stemmler.

Dp. Zachar narodil se v Cedar Rapids, své obecné vzdělání obdržel ve škole sv. Václava, pak vstoupil do Loras koleje v Dubuque, kde graduoval s hodností bakaláře umění. Bohosloví studoval v Conception, Mo., a v semináři Panny Marie, Baltimore, Md., načež byl vysvěcen v květnu 1939 a dne 4. června přinesl svou první obět mše sv. v chrámu Páně sv. Václava, Cedar Rapids, tehdy mu přísluhovali vldp. Aug. Vojáček, co arcikněz a dp. Jří Biskup, nyní světitel biskup v Dubuque, co jáhen a dp. Martin Křížka z Chicaga měl slavnostní kázání. Během druhé svět. války náš jubilant byl vojenským kaplanem v armádě Sp. Států, po válce kaplanoval v Protivině a potom byl ustanoven farářem ve Vinton a dále v Prairieburg až posledně k sv. Ludmile v Cedar Rapids po zesnulém Msgr. Fr. Hrubém r. 1960 na podzim.

STŘÍBRNÉ JUBILEUM DP. THEOFILA OKRUHLÍKA, O.M.I.

V kostele Nejsvětějšího Srdce Páně v Edinburg, Texas, dp. Theofil Okruhlik, O.M.I., oslavil své stříbrné jubileum dne 18. června 1964.

Rodákem z Flatonia a syn manželů Rudolf Okruhlikových, narodil se dne 5. prosince r. 1912.. Navštěvoval po 6 let školu Panny Marie v Praha, Texas a dva roky školu sv. Josefa v Moulton. Na to vstoupil na vyšší školu sv. Antonína v San Antonio. Vstoupil do kongregace Oblátů a svá bohoslovecká studia vykonal v San Antonio. Na kněze byl vysvěcen dne 3. června, 1939 nejdp. A. J. Drosartem, arcibiskupem. Svou primici sloužil na svátek Božího Těla ve Flatonia, byv prvním knězem z této osady, při níž tehdy známý nejdp. Msgr. L. P. Netardus kázal.

Po svém vysvěcení působil v Brownsville a r. 1942 byl ustanoven farářem v Seymour, Tex., odkud dosluhoval do Bomarton, Megargel a Stamford. V říjnu 1943 byl poslán do starého Mexika kde misionářoval. V červenci 1949 byl ustanoven farářem Panny Marie Guadalupské v Brownsville, avšak v září 1960 byl přeložen za faráře do Edinburg, Texas. Jeho působistě jest hlavně v diecési Corpus Christi.

VELEDŮSTP. MARTIN HORÁK, O.S.B., SLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM

Na svátek Panny Marie Karmelské dne 16. července 1964 oslavil své stříbrné jubileum veldp. Martin Horák, O.S.B., jako představený nového benediktinského zřízení v Cedarburg,

Wisconsin, odvětví to kláštera sv. Prokopa, Lisle, Illinois.

Jako předběžné oslavení měl dovolenou tři měsíců cesty do sv. Země a v Evropě, kde se spojil se svou matkou Lucií Horákovou a sestrou a zajeli si do Čech k návštěvě svých příbuzných. Avšak dne 22. července, již po návratu, dosti náhle skonala pí. Lucie Horáková a byla pohřbena na klášterním hřbitově v Lisle, Ill.

Vldp. Martin Horák, O.S.B.

Veldp. Martin Horák, O.S.B., narodil se v New York dne 29. list. 1913. Vychodil osadní školu Panny Marie Ustavěné Pomoci a pak vstoupil do kolleje sv. Prokopa v Lisle, Ill., kde vykonal všechny studie až po bohosloví, pro to byl poslán do ústavu San Anselmo v Římě, by se připravil na vyučování bohosloví a Písma sv. Byl vysvěcen na Monte Cassino biskupem-opatem Řehořem Diamare dne 16. července 1939 a zde sloužil svou první mši sv. kde se nalezají hroby sv. Benedikta a sv. Školastiky.

Po dokončení svých studií v Římě vldp. Martin Horák, O.S.B., se navrátil do kláštera sv. Prokopa, kde po následující leta vyučoval v semináři, podílel se též na hnutí Unionistickém a napsal několik statí v oboru bohosloví. V letních měsících také zastupoval české kněze v Texasu v diecési Dallas-Ft. Worth.

PRIMICE

PRIMICE DP. JANA F. PARKOSE V OSADĚ SV. VÁCLAVA V NEW PRAGUE, MINN.

Dp. Jan František Parkos byl vysvěcen na kněze v sobotu 22. února v katedrále sv. Pavla, v St. Paul, Minn., nejdp. Leo Binzem, arcibiskupem v St. Paul.

Slavnou primiční mši svatou obětoval novosvěcenec v neděli 23. února 1964 v kostele sv. Václava v New Prague. Přísluhovali mu Msgr. Cyril M. Popelka, farář osady jako arcikněz, dpp. bohoslovci Tomáš Mortimer z Moline, Ill., a James Bream ze Sioux Falls, So. Dakota, jako jáhen a podjáhen. Dp. William L. Baumgartner, profesor v semináři sv. Pavla přednesl kázání.

V průvodu byli otec primiciantův p. Jiří F. Parkos, rytíř sv. Řehoře, Ben J. Brcek, strýc novokněze a kmotr, Bert Traxler ze Shakopee, strýc a James Traxler, švagr primiciantův a Rytíři Kolumbovi čtvrtého stupně.

Pěvecký sbor byl pod řízením varhanice slečny Anny M. Kovářkové. Po mši svaté byla uspořádána hostina v osadní siní, při které byl obřadníkem dp. Robert Dobihal, farář osady Nejsvětější Trojice ve Veselí, Minn. a syn manželů Františka C. Dobihalových, usazených v New Prague.

Dp. Jan F. Parkos se narodil v New Prague, Minn. 10. prosince 1938, jako syn Jiřího F. Parkose KSG a jeho manželky Aloisie, rozené Brůžkové. Babička jeho paní Marie B. Parkosová, bydlí v ústavu v New Prague. Tam též bydlí jiní příbuzní, František J. Parkos, Jan F. Brůžek a paní Marie Holub Brůžek.

Novosvěcenec graduoval školu sv. Václava, další studie konal v Nazareth Hall v St. Paul v roce 1952. V roce 1957 vstoupil do semináře sv. Pavla, kde dokončil svá studie.

DP. EDWARD J. ARDOLF VYSVĚCEN NA KNĚZE

Dp. Edward J. Ardolf byl vysvěcen na kněze v katedrále Nejsvětější Trojice v New Ulm, Minn., v neděli 23. února 1964 nejdp. biskupem Alphonsem Schladweilerem.

Dp. Ardolf obětoval svou první slavnou mši svatou dne 29. února v kostele sv. Josefa v Silver Lake, Minn. Dp. Albert Šlechta, farář osady sv. Josefa, byl arciknězem, dp. Pavel Ardolf, bratranec novosvěcence, byl jáhnem; dp. Richard Meneau, spolužák novosvěcence, byl podjáhnem. Nejdp. Msgr. Cyril M. Popelka přednesl kázání.

Oběd pro 200 příbuzných a přátel byl podáván v osadní siní. Po slavném požehnání ve 3 hodiny byla recepce pro veřejnost.

Dp. Edward Ardolf je synem manželů A. P. Ardolf ze Silver Lake, Minn. Narodil se 20. července 1937 v Silver Lake. Po vychození

osadní školy, studoval na Silver Lake High School. Po tom studoval v Nazareth Hall a dokončil svoje kněžská studie v semináři sv. Pavla v St. Paul, Minn.

Dp. Ardolf jest členem Katolického Dělníka čís. 49, v Silver Lake. Má dva bratry, Lva a Eugena, též členy Katol. Dělníka a dvě sestry M. Miriam a M. Joan, benediktinky v klášteře sv. Benedikta v St. Joseph, Minn.

PRIMICE DP. JIŘÍHO ČERNÉHO

V neděli dne 3. května 1964 dp. Jiří Černý obětoval svou první slavnou mši sv. v chrámu Páně sv. Jana Nepom. v Chicagu; jemu přísluhovali nejdp. msgr. Václav Staněk, farář, jako arcikněz, dp. T. Kelly a dp. I. Skorup, O.F.M., jako jáhen a podjáhen, dp. František Pokorney kázal.

Dp. Černý narodil se v osadě sv. Jana Nepom., kde též vychodil osadní školu a pak navštěvoval St. Rita High School a DePaul University, Quigley přípravní seminář a bohosloví v semináři Panny Marie v Mundelein, Ill. Vysvěcen byl dne 30. dubna 1964 kardinálem Albertem Meyerem, arcibiskupem chicagským.

Jeho otec Jiří Černý zemřel r. 1953, matka žije v osadě sv. Jana Nepomuckého.

DP. SVATOPLUK RUS VYSVĚCEN NA KNĚZE

Je to pravděpodobně první případ, kdy imigrant z české katolické torontské obce byl dne 4. května 1964 vysvěcen na kněze v Torontě. — Tímto novým knězem je dp. Svatopluk Rus, který se narodil v Čsl. v Kladně 4. února r. 1925. Po absolvování reálného gymnasia vstoupil na Vyšší školu technickou v Praze, avšak události z roku 1948 znemožnily mu dokončit studium.

Po tříletém pobytu v Německu a Anglii emigruje dp. Svatopluk Rus do Kanady v r. 1951 a ihned pokračuje ve studiu na torontské univerzitě, kde dosahuje v r. 1954 hodnosti bakaláře v elektro-inženýrském oboru. Po dva roky je zaměstnán v Hamiltonu u Westinghouse Company, a v září 1956 mění svou životní dráhu s pole technického na pole kontemplativní. Přechod z oboru fyzického do oboru metafyzického svědčí u našeho novokněze o intenzivním hledání smyslu života a absolutní pravdy. Vstoupil do kongregace Basilianu. Během filosofického a theologického studia v řádu sv. Basila v Torontě učil dp. Rus na katolické střední škole ve Windsoru po 2 roky.

Svou primiční mši sloužil dne 21. června o 4 hodin odpol. v kostele svatého Basila, a pro naše krajeyn celebroval mši svatou u příležitosti Československého dne v Masaryktownu.

DP. GERARD ČERNOCH VYSVĚCEN NA KNĚZE

Dne 28. května, 1964 byl ve San Fernando Cathedral v San Antonio, Texas, vysvěcen na kněze dp. Gerard Černoch, syn manželů Bohumila Černových z Weimar. Svěcení vykonal nejdp. arcibiskup Robert E. Lucey ze San Antonio.

Dp. Černoch sloužil svou první slavnou mši svatou v neděli 31. května v kostele sv. Michaela ve Weimar, při které mu přisluhovali vdp. Henry C. Rolf z Weimar, cthp. Robert Šýkora z Dallas, bratranec a vdp. J. C. Bílý. Kázání přednesl dp. Alois J. Goertz z Victorie.

Děti ze školy sv. Michaela pod řízením ctihodných sester zpívaly při mši svatě. Odpoledne bylo svatě požehnání, po kterém dp. Černoch udělil své kněžské požehnání.

Dp. Černoch chodil do školy na Praze a pak do školy sv. Michaela ve Weimar, Texas. Pak vstoupil do semináře St. John's v San Antonio a ukončil svá studia v Assumption semináři.

NOVÝ PRACOVNÍK NA VINICI PÁNĚ

Na kněze vysvěcen byl 30. května 1964 v katedrále Panny Marie v Austin, Texas, dp. Karel C. Michálka. První slavnou mši svatou obětoval v neděli 31. května v kostele sv. Moniky v Cameron, Texas. Jemu přisluhovali: dp. Jan T. Geiser, místní duchovní správce co arcikněz, dp. Arthur Michálka, bratranec, duchovní správce v Burlington, dp. Paul McCallum, místní kaplan, co podjáhen. Kázání přednesl dp. Arnošt F. Michálka, bratranec, duchovní správce osady sv. Antonína v Beaumont, Texas.

Po službách Božích, osada sv. Moniky připravila na počest novokněze a jeho hostů velkou hostinu a recepci v osadní síni.

Dp. Karel E. Michálka narodil se 7. května 1932, syn p. a paní Vilém J. Michálkových v Cameron, Texas. Roku 1950 graduoval z vyšší školy, pak tři roky sloužil u letectva Spoj. států. Roku 1953-54 studoval na Texas A & M kolleji v College Station. Další studia konal v Austinu; r. 1955-56 v Loras College v Dubuque, Iowa; r. 1957-64 v semináři Panny Marie v Houston, kde dokončil boboslovecká studia.

DVA DALŠÍ NOVI PRACOVNÍCI NA VINICI PÁNĚ

Nejdp. biskup L. J. Reucher v sobotu, dne 30. května 1964 vysvětil dp. Emiliana F. Foltyna a dp. Eduarda J. Dokupila na kněze v katedrále Panny Marie v Austin, Texas.

Dp. Emilian F. Foltyn obětoval první slavnou mši svatou v neděli 21. května v kostele Nejsvětější Trojice na Corn Hill, Tex. Jemu přisluhovali dp. Tomáš Matl, místní duchovní správce co arcikněz; dp. Jan P. McGinnis, co jáhen, ctp. Jesse Euresi (boboslovec) podjáhen; ctp. Lonnie Urban, boboslovec, obřadník; pan Frank Dobiáš, boboslovec) kadidelník, Jan Němec, ml., a Theodore Němec, synovci novokněze, ministrovali. Kázání přednesl njdp. Msgr. I. J. Valenta, farář ve West.

Po službách Božích následovala recepcce v síni Moravan, a novokněžské požehnání bylo uděleno od 2:30 do 5:00 hodin odpoledne.

Dp. Foltyn se narodil 3. listopadu 1938 v osadě Corn Hill, syn p. a pí. Frank Foltynových. Navštěvoval osadní školu Nejsvětější Trojice od září 1944 do května 1952; pak 4 roky navštěvoval vyšší školu Panny Marie v Taylor. Další studia konal po 8 let v semináři Panny Marie v Houston, Tex., kde dokončil bobosloví.

Dp. Foltyn je přes 20 let členem KJT, taktéž i jeho otec je dlouholetým členem KJT a matka dlouholetou členkou KJŽT na Corn Hill.

Dp. Foltyn má dvě sestry: pí. Jan I. Němec a pí. Ted F. Němec na Corn Hill a dva bratry, Theophil I. Foltyn v Houstonu a Frank J. Foltyn na Corn Hill.

* * *

Dp. Edward J. Dokupil obětoval svou první slavnou mši svatou v neděli 31. května v kostele sv. Michaela v Burlington, Texas. Jemu přisluhovali dp. J. Davis, farář osady Nejsvětější Svátosti v Houstonu co arcikněz, dp. G. E. Rhein, farář osady sv. Terezie v Houstonu, jáhen; dp. Benedikt Goertz, místní kaplan, podjáhen. Kázání přednesl dp. Jan Fos, M. A., ředitel časopisu diecése Galveston-Houston. Dp. Arthur Michálka řídil chorální sbor.

Dp. Edward Jeron m Dokupil se narodil 31. října 1936 v Burlington, Texas, syn p. a pí. Vilém Dokupilových. Je členem spolku KJT v Cameron a jeho matka je členkyní KJŽT.

Z vyšší školy v Rosebud graduoval r. 1955. Potom 8 let studoval v semináři Panny Marie v Houston, kde dokončil boboslovecká studie.

POSVATNÉ POLE

**DP. JAN STEJSKAL, S.J.,
ZEMŘEL V CHICAGU**

V pondělí, dne 18. list. 1963, zemřel dp. Jan Stejskal, S.J., v nemocnici Resurrection v Chicagu po srdečním záchvatu. Pohřeb se konal ve čtvrtek se slavným rekviem z kaple Loyola Akademie na hřbitov Všechny svatých, Desplaines, Ill.

Narodil se z rodičů Jana a Anny Stejskalových 24. září 1905, v osadě sv. Ludmily v Chicagu, kde vychodil osadní školu a pak navštěvoval vyšší školu sv. Ignáce a Loyola v Chicagu.

Dne 1. září 1923 vstoupil do noviciátu u Jesuitů ve Florissant, Mo. Byl vysvěcen v St. Mary's Kans., dne 24. června r. 1936. Svou primici sloužil v kostele sv. Ludmily v Chicagu, kde jeho rodiče byli dlouholetými osadníky. Celý svůj život věnoval výchově mládeže jak u sv. Ignáce v Clevelandu, tak v Loyola Akademii v Chicagu, kde vyučoval fyziku a matematiku, byl vždy též hledaným rádčem studentů. Oplakávají ho jeho rodné sestry: ctih. sestra Marie Josefa, O.S.F., a Růžena a Anna Stejskal z Berwyn, Ill.

DP. JOSEF DRBAL ZEMŘEL

Dne 7. prosince 1963 ráno dokončil tise svoji pozemskou pouť stařík kněz Josef Drbal, po dlouhé době ztrávené v nemocnici Memorial Hosp. ve West Point, Nebr. Od roku 1952 byl dp. Jos. Drbal na odpočinku v domově pro staré lidi ve West Point.

V kněžském působení prožil 63 roků. Podle jeho přání pohřeb byl z kostela sv. Jana Nep. v Howells, Nebr., a na tamější osadní hřbitov. Dp. Drbal byl farářem v této osadě přes 32 roků. Pohřeb se konal v úterý 10. prosince. Arcibiskup Gerald T. Bergan z Omahy obětoval zádušní mši sv. za asistence sousedních farářů, kteří dp. Drbala znali mnoho let. Dp. Klement Kubesh z Clarkson přednesl kázání a ke konci též v české řeči pro ty staré pionýry, kteří se zesnulým dp. Drbalem prožili mnoho v této části Nebrasky.

Dp. Josef Drbal se narodil 18. dubna 1874 v Oseku na Hané, na Moravě. Na kněze byl vysvěcen 30. července 1899 v Linci v Rakousku a do Nebrasky přijel v 1904 a byl kaplanem v Greeley. Heun, Nebr. byla první česká osada, na které působil od ledna 1905. V březnu 1915 se ujal duchovní správy osady sv. Václava v Dodge, Nebr., kde byl do května 1920, kdy byl ustanoven za faráře osady sv. Jana Nepomuckého v Howells, Nebr.

V letech jeho činnosti byl dp. Drbal dobře znám mezi členstvem Katol. Dělníka v Nebrasce. Jakožto dobrý člen zúčastňoval se sjezdů, schůzí a slavností K. D. Měl zvláštní nadání pro humor. Vždy dovedl rozveselit shromáždění a o slavnostech lid s dychtivostí čekával na

jeho vystoupení, neb rád slyšel jeho jadrný, žertovný proslav. Vzpomínáme na něho s láskou a vděčností a jistě každý, kdo ho znal, vzpomene na něho v modlitbách.

Ztrácíme ty stěžejní sloupy našeho národního českého života. Nikdo nenahradí ztrátu těchto kněží pionýrů: Drbala, Vranka, Brože, Chundeláka, Žáka, Kleina, Bora, Vlčka, Petlacha a jiných, kteří byli vůdci svého českého lidu na zapadlé a v Nebrasce.

Členstvo Katolického Dělníka bylo při pohřbu dobře zastoupeno z osad ve kterých dp. Drbal působil jako farář. Jeho tělesné pozůstatky odpočívají mezi jeho lidem zde u sv. Jana, na osadním hřbitově, v Howells.

Lehké odpočínutí dejž mu, o Pane, a světlo věčné ať mu svítí!

DVA CTIH. BRATŘI ZEMŘELI V KLÁŠTEŘE SV. PROKOPA

Ctih. bratr Augustin Roubík, O.S.B., zemřel v 79. roce svého žití ve středu dne 26. února 1964 v nemocnici po delší nemoci a operaci.

Bratr Augustin ztrávil ve zbožném řeholním životě 52 roků a za tu dlouhou řadu let vykonal velké služby pro klášter, neboť byl mistrným truhlářem a tesařem. Od stavby velkého chléva r. 1915 v Holy Cross ve Wisconsinu při této misi tak jeho umění při stavbách a vnitřních vybavení velké telocvičny r. 1926 a pak Science Hall r. 1940 oboje při koleji sv. Prokopa nepočítaje do toho jiných velkých prací i při kostele sv. Prokopa v Chicagu skvělé úpravy sanktuaria atd. Ve vši své skromnosti a pili nic si nebral za své, byl opravdu nenáročným mnichem. V něm se jistě osvědčilo heslo "Modli se a pracuj."

V prvních dobách zhotovoval mnohé truhlářské práce jako stoly, kabinety, lavice do kaple, oltáře a zařizování poslucháren i laboratoří.

Bratr Augustin Roubík narodil se v Chicagu v osadě sv. Prokopa dne 11. dubna 1885, v roce kdy klášter sv. Prokopa byl založen. Do kláštera vstoupil r. 1912 a první sliby složil 24. září 1913.

Ctih. bratr Antonín Hubka, O.S.B., zemřel do měsíce za bratrem Augustinem následkem nešťastné náhody dne 20. března. Týden před smrtí brzy ráno jak šel okolo kuchyně byl volán aby otevřel okno, což učinil, při čemž uklouzl z rámce a padl hlavou na hranu kamen. Nic netuše šel po své povinnosti dle obyčeje, až později byl stížen bolení hlavy, přivoláný lékař jej poslal do nemocnice, tam bylo shledáno, že utrpěl otřes mozku a záhy upadl do bezvědomí z kterého se neprobal. Zemřel v věku 49 let.

Narozen byl dne 10. list. 1915 v Cresco, Iowa, kde jeho matka p. Hubková žije i ostatní jeho

sourozenci. Ve svět. válce byl přidělen k letectvu, kde se uplatnil při oboru mechaniky. Po válce vstoupil do kláštera sv. Prokopa r. 1946, po zkušební roce složil sv. sliby dne 15. srpna 1947.

Po dobu 18 let v klášteře mnohé své schopnosti a zkušenosti jako strojník uplatňoval kdekoliv bylo ho potřebí. V něm klášter ztratil hledanou pomoc, kterých dnes je tolik zapotřebí. Jeho příjemná povaha a neúmorná píle všude byly ceněny s kýmkoliv přišel do styku. Udržování strojů v kotlárně nebo na farmě bylo jak vrozené. O všechno jevil důmyslný zájem a vše konal s vážnou rozhodností a důkladností.

Pohřeb se konal s církevními hodinkami za zemřelého a pak salvné requiem, pozůstatky byly uloženy na klášterní hřbitov za přítomnosti jeho matky, Anny Hubkové a bratři Františka, Leonarda a Eduarda s jejich manželkami, další bratr Josef a sestra pí. Clarence Procházková s manželem vesměs z Cresco na Waukoma, Iowa.

DŮSTP. JOSEF ŠOFKA, C.SS.R., ZEMŘEL

Dne 18. července v nemocnici Panny Marie, ve Filadelfii, Pa., zemřel důstp. Josef Šofka, C.SS.R. misionář známý mezi našim i americkým lidem, ve 48. roce kněžství.

Narozen byl v New Yorku, kde zprvu navštěvoval německou, později českou osadní školu Panny Marie Ust. Pomoci na 61. ul. Později navštěvoval kolej Panny Marie v North East, Pa., a vstoupil do noviciátu kongregace redemptoristů. Po složení sv. slibů pokračoval v semináři v Esopus, N.Y. Byl vysvěcen na kněze dne 7. června, 1916 kardinálem Patrikem Hayesem v New Yorku; svou primici sloužil u Panny Marie Ust. Pomoci dne 11. června, 1916.

Po vysvěcení nejdříve byl ustanoven při osadě svatého Václava v Baltimore, Md., jelikož ovládal několik jazyků vystřídal se na různých osadách českých, anglických a italských. Jeho misijní činnost sahala přes Spoj. Státy od Maine do Floridy, z Texasu po středo-západ Nebraska, Dakoty zpět do velkoměst, kde náš lid žije.

Tot' krátce život obětavého českého misionáře redemptoristy, R.I.P.

CELÝ SVĚT VZDAL POSMRTNÝ HOLD PRESIDENTU KENNEDY

V rušných dějinách Spojených států zákeřná smrt prezidenta J. F. Kennedyho v pátek 22. list. 1963 v Dallas, Texas a triumfální rozloučení při smutečních obřadech 25. listopadu ve Washingtonu, budou nezapomenutelnou kapitolou. Ve třech letech v úřadě prezidenta Spojených států tento nadšený, důmyslný a nebojácný bojovník za mír, svobodu, důstojnost a práva lidská stal se symbolem a představitelem tužeb a

šlechetného snažení všech vzdělaných a dobromyslných lidí celého světa. Jeho mladistvý a povzbuzující postoj ku všem velkým problémům získal důvěru všech lidí a připoutal k jeho osobě, všeobecný obdiv a sympatie.

President John F. Kennedy

Proto jeho zákeřná smrt za velmi dramatických okolností v městě Dallas, Tex., kde byl nadšeně vítán při okružní cestě jižních států vyvolala bolestné překvapení a hlubokou soustrast. Právě ve chvíli radostného vítání padl pod zákeřnou ranou do náruče své manželky, aniž by se byl vzpamatoval ze smrtelných mrákot. Pomocí služby televise byly zachyceny všechny tyto scény radostného vítání a zákeřné smrti na pásma a přenášeny před zraky celého národa i za hranice.

Od pátku poledne do pondělí do noci byla služba televise, radia i tisku věnována této tragické události jakož i celé řadě úzce souvisejících okolností jak v přítomnosti tak i v historickém pozadí. Zároveň zachyceny další vzrušující scény, otevřena palba na domělého vraha Lee Oswalda, který byl v krátkosti dopaden a proti němuž bylo rychle sebráno dostatečně usvědčujících důkazů. Sám pak padl pod výstřelem podobného bandity Jack Rubinstein. Při zatýkání zastřelil v pátek Lee Oswald policistu a v autě s prezidentem Kennedy byl těžce raněn guvernér Connally. Paní Jacqueline Kennedy jako zázrakem ůšla smrtelné střelbě.

Bylo velmi případné, že jak televise tak i rozhlas se dal úplně do služby vzrušujících událostí.

Tragická událost zákeřné smrti prezidenta Kennedyho vyvolala řadu nutných zaopatření a

první bylo odprísáhnouti mistopresidenta Lyndon Johnsona do úřadu presidenta, a to v kabině letadla, kde odpočívalo v rakvi tělo zavražděného J. F. Kennedyho připravené k dopravě do Washingtonu. Velmi dojímavé bylo, že při skládání úřední přísahy stála co svědek vedle L. Johnsona paní Kennedyová, jako by předávala břemeno jejího manžela na bedra nové hlavy národa.

Docela správně se očekává, že události těch tragických dnů, známé z pozorování televise, naslouchání rozhlasu a četbě novin přinutilo americký národ, aby se zamyslel nad okolnostmi, které souvisely s touto tragedií. Ba mohlo by se říci, že to byla duchovní cvičení a rozjímání o zásadních pravdách sv. víry, marnosti světa a nejistoty života. Tož i v hodině smrti prezident John F. Kennedy byl učitelem věčné pravdy a vzorem vlastenecké obětavosti. Dal svůj život za obět' na oltář vlasti.

Dva dny byl vystaven pod domem kapitolu.

Průvod byl zahájen u sídla kongresu, kapitolu, ubíral se k Bílému domu, kde se k němu připojilo procesí vedené p. Jacqueline Kennedyovou, kterou doprovázeli bratři zesnulého presidenta, generální návladní Robert F. Kennedy a senátor Edward M. Kennedy.

Smuteční průvod se ubíral do katedrály sv. Matouše, kde sloužil zádušní mši sv. přítel Kennedyovy rodiny, Richard kardinál Cushing, bostonský arcibiskup. Když paní Kennedyová chtěla políbit kardinálův prsten, v němž jsou uloženy ostatky světce, kardinál ji objal a pomohl jí vstát. Její dcerku Caroline, která rovněž chtěla políbit prsten, vzal kardinál do náručí a políbil ji. Po mši sv. se průvod ubíral z katedrály směrem k národnímu hřbitovu Arlington. Zástupy amerických občanů lemovaly cestu na hřbitov. Málokteré oko zůstalo suché. Občané litovali život mladého 35. amerického presidenta i když sledovali jeho pohřeb doma u televizních přijímačů.

Na hřbitově nesli rakev se zesnulým prezidentem od vojenské štafety členové branných sborů a položili ji k hrobu. Za naprostého ticha bylo vypáleno 21 dělových ran. Paní Kennedyová stála statečně se zavřenýma očima nedaleko rakve. Po vypálení čestné salvy, zazněla večerka.

Nosiči rakve zdvihli potom vlajku, jež zakrývala rakev a opatrně ji složili do trojúhelníku a odevzdali ji paní Kennedyové, jež ji přitiskla na prsa. Vedle ní stála uplakaná její dcerka Caroline.

Pohřbu presidenta Kennedyho se zúčastnili hlavy, nebo jejich zástupci 67 cizích zemí: francouzský prezident Charles de Gaulle, premiér Velké Británie Sir Alex Douglas Home, řecká královna Frederika, britský princ Filip, etiopský císař Haile Sellasie, první náměstek předsedy sovětské rady ministrů Anastas Mikojaan, nový západoněmecký kancléř Ehrhard, dále zástupci dalších spojeneckých a spřátelených stá-

tů. Zastoupené byly i některé země z Železnou oponou, jako ČSR a Jugoslavie.

Byl to smutný pohřeb a ti kdož se dívali na něj třeba jen v televizním přenosu jistě nikdy nezapomenou profil statečné bývalé první dámy Spojených států a jejího malého synáčka, salutujícího u katedrály Svatého Matouše, když byla kolem něj nesena rakev s tělesnými pozůstatky jeho otce, muže jenž padl v boji za lepší zítřek pro celý svět.

Nesčíslný počet soustrastných projevů z celého světa, od hlav států, náboženských, politických a občanských organizací tlumočil manželce presidenta Kennedy a členům rodiny hlubokou sympatii a lítost nad tragickou událostí zákeřné smrti.

Svatý Otec Pavel VI. vzpomněl v soustrastném projevu uznání pro presidentovy ideální snahy a milý dojem z jeho návštěvy ve Vatikánu. Sám pak sloužil zádušní mši svatou v sobotu 23. listopadu.

Rovněž Episkopát katol. Církve z Koncilu zastal z Říma soustrastný projev.

HODINÁŘ JOSEF BILÝ Z IOWY ZEMŘEL

Proslavení čeští umělci zhotovili vzácné hodiny

V sobotu 23. května 1964 zemřel ve Spillville, Iowa Josef Bílý ve stáří 83 let. Pohřeb jeho byl konán ve středu 27. května z kostela sv. Václava na osadní hřbitov. Tím končí životní dráha vynikajícího českého pionýra ve Spojených státech, jenž vynikl neobyčejně ve stavbě velkých hodin, ručně vyřezávaných a tak získal světovou pověst v době když byl v jeho nejlepších letech a práce jeho byla opravdu pozoruhodná.

Jeho společníkem v této práci byl jeho bratr František, který je dnes stár 78 let a jediný žijící člen z rodiny. Oba bratři byli svobodní. Rodina ze které pochází se přistěhovala do Spojených států před více než 100 lety.

Jejich náklonnost k vyřezávání se značně jevila již v jejich dětských letech když začali chodit do školy. Tuto svou náklonnost také zobrazovali na školních lavičkách, pomocí hrubých kapesních nožů, které často učitel zabavil, aby překazil jejich "činnost" nedovoleným způsobem.

V pozdější době školní výbor daroval oběma hochům lavičky na kterých byly nožem vytvořené první ukázky jejich umělecké práce nejen v Americe, ale též v cizích zemích kde byla opravdu předmětem obdivu.

Oba hoši pomáhali rodičům na farmě. Jako vedlejší jejich zaměstnání bylo tesařství. Věnovali se též hudbě. Takové bylo konečně jejich životní postavení, ale na řezbářství nezapomínali. Pro tuto činnost byla ideální doba zimní, a tu též značně využívali. V té práci náležitě použili svou schopnost, jež byla opravdu na vysokém stupni. Tyto jejich práce řídil Jo-

sef a František byl ve velké míře jich vykonavatelem.

Jejich první hodiny takto postavené jsou známé pod jménem "American Pioneer History Clock." Na jejich postavení oba bratři pracovali čtyři roky. Jsou přes 8 stop vysoké a váží asi 500 liber. Pro jejich stavbu bylo používáno nejvíce ořechové a třešňové dřevo. Vyřezávaná práce je opravdu vzácná. Jsou tak připraveny vyobrazení některých důležitých událostí z dějin Spojených států. Každý obraz je na samostatné tabulce.

Takovým způsobem, bratři postavili 24 různých hodin, většinou z ořechového a třešňového dřeva; někdy používali též importované dříví.

Sbírka jejich hodin je přechovávána v domě ve kterém bydlel vynikající hudební skladatel po době své návštěvy, mistr Antonín Dvořák v roce 1893. Památky na mistra Dvořáka jsou přechovávány ve stejném domě na hořejším poschodí.

Bratři již připravili "odkaz" jejich neobyčejného díla. Žádají aby tyto jejich práce byly přechovávány jako museum, po jejich smrti a budou majetkem města Spillville a nedovolují aby byly někdy rozděleny, ani nesmí býti přestěhovány.

NESTOR ČES. PRÁVNÍKŮ FR. SOUHRADA ZEMŘEL

Dožil se požehnaného věku 93 let.
Byl známou osobností českého Chicaga.

V úterý 26. května 1964 zemřel ve svém zamlouvaném venkovním sídle blízce Gary, Ind., pan František Cyprián Souhrada, nestor českých právníků a známá osobnost skupin pracovníků, jež stála v popředí veřejného a spolkového života před 60 roky. Dlouhá léta byl ve službách města Chicaga a okresu Cook a vlády Spojených států. Byl vždy pohotový sloužiti dobré věci v případech našich ústavů, organizací a krajanů vůbec.

V době první světové války byl předsedou odvodní rady pro plzeňský okrsek.

Pan Souhrada byl členem úzkého kroužku v čele s opaty V. Kohlbeckem a P. Neužillem, když tento byl šéfredaktorem Národa a Katolika, společně s Dr. M. E. Lorenzem, Janem Strakou a členy redakce organizovali mnohé časové podniky a akce.

V Pánu zesnulý se narodil v Clevelandu 26. července r. 1871 a byl dobrým přítelem senátora František J. Svoboda, který jej při zájezdu do Chicaga vždy navštívil. Pohřeb zesnulého se konal v pátek 29. května a po zádušních obřadech v kostele sv. Lukáše v Gary, Ind., byl pochován na hřbitově sv. Vojtěcha.

Byl členem Kolumbových Rytířů, spolku sv. Vincence Paulánského a Katolického Dělníka. Jeho odchodu želí 3 synové, Karel, František ml. a Daniel, jakož i 2 dcery, paní Helen Albínová a paní Bernadetta Št'astná. Dále paní An-

tonie Kosek ze Cedar Rapids, Iowa, 10 vnoučat a dvě pravnoučata.

JOHN J. HRUBÝ ZEMŘEL

Významný člen slavné české muzikantské rodiny v Clevelandu — Jan J. Hrubý zemřel ve věku 76 let.

S rodinou Hrubých se úzce pojí clevelandská hudební historie. O hudební vzdělání malého Jana se v první řadě postaral jeho otec, který přijel do Ameriky z Čech v roce 1888 a v roce 1916 založil rodinnou hudební školu Hrubých na české Broadway, která se vždy těšila a dosud těší znamenité pověsti.

Jan Hrubý byl od nejútlejšího mládí členem dětské kapely organizované jeho otcem. Kapela pořádala zájezdy po Spojených státech. Jako 9-letý chlapec hrál na trubku při inauguraci presidenta Williama McKinleyho v roce 1897.

Jan Hrubý byl trumpetistou, houslistou, členem clevelandské symfonie, učitelem na rodinné konservatoři. Byl čestným členem Kolumbových rytířů. V posledních pěti letech žil se svojí manželkou Violou na odpočinku na Floridě, nedávno se vrátil do rodného Clevelandu a bydlel v Shaker Heights.

S Janem Hrubým zašel v Clevelandu opět kousek české slávy. Krajané však budou dlouho vzpomínat na jásavé zvuky trubek bratří Hrubých, které se ještě před několika málo lety ozývaly českou národní síní a chrámem Panny Marie Lurdské.

JOSEF KUBÁT, REDAKTOR "ŽENSKÉHO SVĚTA" ZEMŘEL

V pondělí dne 27. července 1964 na posled byl v redakci a konal svou práci jak obvykle. Vrátil se domu odpoledne, bylo dusné vedro, kde se občerstvil limonádou, jež mu donesla jeho manželka, za několik minut, když se vrátila, tu spatřila jej sedět u stolu jako bezduchého. Přivolány zachranná stanice a kněz z osady Epiphany, jenž mu udělal poslední pomazání, tiše zemřel, bylo mu 84 let. Tak skončil život našeho nejstaršího redaktora při Národu a Katoliku, který poctivě, věrně, obětavě a schopně pracoval v naší redakci dlouhá léta, začal před první svět. válkou, pak s jistou přestávkou opět v 40 letech pokračoval až do smrti.

Josef Kubát narodil se v Chicagu v české Plzni, navštěvoval osadní školu sv. Prokopa a byl jeden z prvních studentů tehdejší nově založené kolleji sv. Prokopa, kdy byla na 18 ul. vedle kostela. Mezi jeho spolužáky byli Václav Čálek, Vojt. Dедера, Frant. Holas, Jos. Linhart, Jos. Příbyl, Jos. Sládek, Tomáš Vopátek a j.

Po studiích v kolleji vstoupil do zaměstnání Tiskárny čes. benediktinů, bystrého mladíka postřehl tehdejší šéf dp. Valentin Kohlbeck a vybral si ho za svého tajemníka, jemu diktoval

články pod rubrikou "O nás a pro nás", jež byly velice oblíbené čtenářstvem.

Josef Kubát byl velmi tiché povahy, nenáročný, pilný a na svém redakčním stolku naklepal bez konce lejtstra, opravoval obtahy, překládal názvy a vysvětlení pod obrázky do novin, kde

co bylo udělat k tomu vždy byl ochotný. Byl svědkem mnohých kalamářových bouří náboženských, tehdy bylo zapotřebí nezdolné vytrvalosti k pokračování v katolickém tisku. Tož doklad opravdové obětavosti a síla charakteru, jež dobrotivý Bůh na věčnosti odplatí.

OSADY

STOLETÉ TRVÁNÍ OSADY V STANGELVILLE, WIS.

Stangelville se založil r. 1855, když Jan Mach z Domažlic, Čechy zakoupil pozemek v obvodu osady sv. Vavřince. Víc Čechů přibýlo, tak že r. 1862 se jednalo o zbudování kostela, což se uskutečnilo r. 1864. Sem dosluhovali dpp. Josef Malý, první misionář wisconsinský, August Lang a Gedeon Mazánek. Dp. Vojtěch Cipín sem zavítal r. 1873 z Čech a usídlil se v Carlton odtud dosluhoval českým osadám i sv. Vavřinci, jelikož byl umělým řezbářem sám vkusně zhotovil oltář v renesančním slohu do kostela sv. Vavřince. Fara se postavila teprve r. 1883 a dp. Vojtěch Křišťán sem dosazen, ale k vůli zdraví již r. 1887 se vzdal a dp. Václav Kozelka, právě přijetý z Čech, přejal osadu s misími Panny Marie a sv. Václava Montpilier. Tento postavil v l. 1892-94 pěkný prostorný kostel z kamene i cihel a cihelnou faru r. 1904. Tehdy osada sv. Vavřince vzrostla na 143 rodin, měla 6 spolků, a svou síň z bývalého kostela.

Po 34 roků co farář vzdal se vyčerpán v září 1921 a zaujal kaplanství v sirotčinci Hessounové ve Fenton, Mo., předměstí St. Louis; zde 23. října 1925 zemřel.

Po něm byli faráři v Stangelville dpp. Jan Vorlíček, Vilém Koutník, Josef Vondráček, Emil Šimek a od r. 1947 zde zdárně působí dp. Rudolf Kerch.

Oslava stoletá se konala dne 5. července 1964 se slavnou mší sv. slouženou dp. Rudolfem Hodíkem, prvním knězem vysvěceným z této osady, nyní farářem v Casco, Wis., u přítomnosti nejdp. biskupa Stanislava Bony z Green Bay a kněžimi z okolí. Vyvrcholení oslav byla pouť dne 9. srpna v neděli, předvečer svátku sv. Vavřince.

OSADA SV. JANA NEP. V PILSEN, KANSAS OSLAVILA DIAMANTOVÉ JUBILEUM

Bohužel, jak se nyní občas stává, nedostáváme včas zprávy o slavnostech na roztroušených místech po Sp. Státech, jelikož již tam nejsou duch. správceové naší národnosti nebo staří spolehliví dopisovatelé již zemřeli a mladá generace nepokládá tuto povinnost za svou, aby je sdělila, jelikož již český nečte a její stýk se světem je omezen na místní tisk a televizi a tím je vše vyřešeno.

Díky faráři msgru. Arthur Tonne, že nám poslal anglický sborník, kde zaznamenal dějiny osady sv. Jana v Plzni, Kansas, ač se to slavilo r. 1963, 16. května.

Znamenáme tu hlavní fakta, jak ze Sborníku tak z Dějin Čechů Amerických od Jana Habenichta, tiskem "Hlasu" 1910. Z oznámování dráhy Santa Fe dojel do okresu Marion, Kansas Vit Franta r. 1873 z Chicaga, shledl, že poloha je pěkná na zemědělství, vrátil se do Chicaga a tam zpravil své krajany o tom. Rodina Jakuba Vidušky, z Prachňan, Čechy, rodina Michala Franty ze Staňkova, Čechy na to přibýli do Plzně, Kansas z Chicaga 26. února 1874, došli do Florence a odtud 20 mil po voze na místo. Za tři neděle přijela rodina Jakuba Franty a v tom roce přijelo ještě 16 rodin, takže r. 1890 tu již bylo 46 rodin. Obývání bylo v drňácích neb dřev bylo vzácné.

Velkou zásluhu o zachování víry má Jakub Rudolf, který svým přičiněním shromáždil Čechy z okolí v obecné školce, kde v neděli se pomodlili růženec, liatnie zazpívali bez varhan a on přečetl úvahy z Postilly a Goffine a učil děti náboženství. Sám přivezl kněze z Emporia 60 mil vzdalné aby mohli krajané přijat sv. svátosti v době velikonoční, on pojmenoval místo Plzeň a s osadníky postavili r. 1888 dřevěnou dvoupatrovou budovu, dole místo pro kněze a nahoře pro kostel, později sloužila co obydlí pro sestry až do r. 1950. Když dp. N. Fowler byl ustanoven do Florence 1882 tak dojížděl do Plzně. Podle záznamu dojížděli sem tito kněží: důstpp. Josef Hessoun, Frant. Kulíšek, Gajdušek, Lager a Frant. Antl ze Savanna, Ill., švagr Ant. Klendy. Prvním místním farářem byl dp. Petr Kloss 1890, dpp. Josef Hudeček 1892, Alfons Kotouč 1893, Alois Číhal 1894 a Jan Hůna, který dokončil stavbu prvního dřevěného kostela. On teč se postaral, že byla postavená beseda s jevištěm kde se udržoval společenství život.

První školu postavili plzeňští r. 1889, pak r. 1908, dp. Jan Slenář postavil dvoupatrovou s přizemním v níž bylo obydlí pro sestry. R. 1957 se postavila nová moderní škola jako distriktní mimo osadní pozemek kde vyučují dvě sestry a učitelka.

Po desítiletém působení dp. Sklenář r. 1913 viděl, že dřevěný kostel již nevyhovuje, uneslo se postavit prostorný cihelný, v rozměru 120 při

54 stopách. Začalo se s vožením kamene z Langrovy farmy a cihlami z Lincolnville přes 5 mil vzdáleno v zimě 1913-14 v rozmoklých cestách, sotva koně utáhly prázdné vozy, ale dovezlo se tolik materiálu osadníky, že 11. května 1914, když biskup Jan J. Hennessey z Wichita posvětil základní kámen kostela, lidé se tážali kolik kostelů bude se stavět? Věž je 111 stop vysoká a střecha pokrytá kachlíky jež r. 1930, 8. září zachránily kostel od shoření když hrom do věže udeřil. Celá stavba stála pouze \$30,000. Velkou práci vykonali sami osadníci na něm. Posvěcen byl dne 28. září 1915.

Kostel a fara sv. Jana

Nep. v Pilsen, Kansas

Ve třech výklencích jsou oltáře dílem závodu F. Svobody z Kewaunee, Wis., na nichž jsou sochy Bož. Srdce Páně, sv. Václava, bl. Anežky a sv. Antonína. U vchodu kostela jsou sochy ssv. Cyrilla a Metoděje.

Msgr. Jan Sklenář zanechal za sebou ve svých 40 letech co farář zde velké dílo, tehdy byl 52 let knězem, když to oslavil r. 1943 a předal řízení osady dp. Emil Kapounovi, rodáku plzeňskému, jenž od jeho vysvěcení dne 19. června 1940 kaploval na Plzni. R. 1951, msgr. Jan Sklenář oslavil své 60-leté jubileum v Plzni, ač již byl na odpočinku v Marion, Kans., zemřel v září r. 1958 ve věku 90 let a kněžského působení 67 roku. Je pohřben na Plzni.

Nebylo by úplně kdybychom neuvedli v krátkosti o prvním kaplanu na Plzni dp. Emilu Kapounovi. Narodil se zde 20 dubna 1916 z rodičů Enose a Alžběty (roz. Hájek) Kapoun. Vychočil zdejší osadní školu pak benediktinskou kolej v Conception v Mo. a Kenrick seminář v St. Louis. R. 1944 se stal vojenským kaplanem za II. svět války. Když ale korejská válka vypukla tak byl poslán tam r. 1950. Dne 11.

července 1950 napsal "Zítřejí jdeme do boje." Na Dusičky 1950 byl zajat s jinými vojáky a nemilordně hnán do lágru v Pyoktung v sev. Koreji. Zde sloužil americkým vězňům jak nejlépe mohl, tím se proslavil svou obětavostí. Následkem vyhladovění a nelidského zacházení dostal otravu krve do nohy a v děsném tak zvaném špitalu zemřel 23. května, 1951. Vládou Sp. Států byl mu udělen posmrtně 18. srpna, 1951 kříž za vynikající službu a 28. července 1954 medalie "Legion of Merit", kterou přijali jeho rodiče u voj. úřadu v Chicagu v doprovodu biskupa Marka K. Carrola z Wichita a msgr.

A. Tonneho faráře. Dne 6. června, 1954 byl slavnostně přivezen kříž, jež vyřezal v korejském zajetí amer. židovský marín a přes všechny překážky vnesen, pověšen v sanktuariu v kostele plzeňském u přítomnosti biskupa Carrola. Ve Wichita, Kansas byla postavena vyšší škola na památku dp. Emila Kapouna a posvěcena 12. května, 1957. Do této školy byly převezeny dle přání biskupa Carrola zmíněný kříž a vojenské vyznamenání.

Byli to obětaví kněží jako msgr. Jan Sklenář, dpp. Jan Hůna, Petr Kloss, Fr. Kulisek a j. kteří rozněcovali a zachovali sv. Víru mezi našim českým roztroušeným lidem na pláních Sp. států.

NOVÝ KOSTEL SV. JOSEFA V BISON, OKLA.

Na svátek sv. Josefa, dne 19. března, 1964 nejd. Viktor J. Reed, biskup z Oklahoma City posvětil nový cihelný kostel u přítomnosti okolních kněží a přespolních krajanů z Enid, Union City a Okeene.

Slavnou mši svatou sloužil dp. Tomáš Havlík, O.S.B. z Lisle, Ill., jemuž přísluhovali dp. Adolf Příbyl z Dickinson, No. Dak., dp. Bernard Havlík z Union City, Okla. a dp. Klement Příbyl ze Stillwater, Okla., všichni vesměs titi rodáci bisonští a další oklahomští kněží, českého původu byli dp. Jan Michalička a dp. Jan Vrána, oba z Oklahoma City.

Budova kostelní je stavěna z červených cihel z venku a uvnitř jsou světlé. Ve předu na jedné boční straně oltáře je chor pro zpěváky a na druhé je kaple, kde se v zimě slouží mše svatá. Kříž nad hlavním oltářem a křížová cesta jsou vyřezány z lipového dřeva. Vytápění i chlazení je zařízeno pro celý kostel.

Společně se také postavila fara z cihel; celý komplex stojí \$160.000. Farářem je dp. A. Waleczek.

Na osadním pozemku stojí kaple Panny Marie Fatimské, posvěcena 8. prosince, 1961 biskupem Eugenem J. McGuinessem. Byla postavena za světový mír; je z vápeného kamene od Ponca City. Má oltář na němž je Fatimské sousoší.

První kostel byl postaven roku 1909 ze dřeva v rozloze 70x38 s věží a stál \$7.000. Byl posvěcen ten rok dne 7. října biskupem Theofilem Meerschaertem. Podnět k tomu dal zvěčnělý dp. Josef Šinkmajer z Iowa City, Iowa, když r. 1904-05 dlel v Oklahomě na zotavenou a farářoval v Hennessey a konal misie po celé Oklahoma Territory. Nejstarší osadník pan Josef Zelníčka, 96 let star, dožil se nového kostela, jeden z posledních průkopníků.

RŮZNÉ

Z KLÁŠTERA BOŽSKÉHO SRDCE, LISLE, ILLINOIS

Na svátek Nanebevzetí Panny Marie tři členkyně slavily zlaté jubileum svých slibů, jmenovitě sestra M. Dolorosa Janota, O.S.B., sestra Estella Viktora, O.S.B., sestra M. Vinnefreda Vodrážka, O.S.B., a sestra M. Celine Laketek, O.S.B., své stříbrné jubileum. Slavnou mši sv. sloužil dp. Viktor Laketek, O.S.B., při níž byl jáhnem dp. Gilbert Laketek, O.S.B., bratři sestry Celyny a bratřanci sestry Dolorosy. Slavnostní kázání přednesl dp. Arnošt Žižka, O.S.B. Sestry jubilantky pocházejí z osad sv. Prokopa a sv. Víta v Chicagu, Ill.

V červenci čtyry nové členkyně složily jednoduché sliby, byly to sestra M. Ernestina Soukup, O.S.B., z osady Panny Marie Lurdské, Chicago, sestra M. Georgia Doboš, O.S.B., z osady sv. Mikuláše, McKeesport, Pa., sestra Grace Bebb z osady Královny míru, Wichita Falls, Texas a sestra M. Paul z osady sv. Heleny, Fort Morgan, Colorado. Věčné sliby složily sestra M. George, O.S.B. a sestra M. Ernestina, O.S.B.

Dne 6. června při slavné mši sv., jež sloužil vdp. msgr. David Murray, vikář pro diecési jolietskou, čtyry čekatelky obdržely řeholní roucha a jména, byly to sl. Patricie Pfeifer z osady Notre Dame v blízkých Clarendon Hills, Ill., obdržela jméno sestra Marie Pierre, — sl. Karen Nykiel z osady Panny Marie Celle, Berwyn, Ill., obdržela jméno sestra Marie Dorothy, — sl. Anna McKinley z osady sv. Jana, Ipsilanti, Mich., obdržela jméno sestra Marie Leonarda, — a sl. Alžběta Tircuit z osady Panny Marie Lurdské, Chicago, Ill., obdržela jméno sestra Martin Marie.

DIAMANTOVÉ JUBILEUM K.J.T.

V neděli dne 9. srpna 1964 v chrámu Páně Nejsv. Srdce Páně v La Grange, Texas oslavila své diamantové jubileum Katolická Jednota Texaská za přítomnosti nejdp. biskupa Jana L. Mořkovského, msgra. Aloise Mořkovského, msgra. St. Zientka, dp. Aloise Nesvadby, kaplana, kněží a zastoupení z přespolních spolků Jednoty, i úřednic K.J.Ž.T. Mši sv. obětoval kaplan dp. Alois Nesvadba při níž zpívalo se "Bože cos ráčil", zpěv doprovázela pí. Martha (Janda) Hoffmanová. Kázání přednesl nejdp. biskup Jan L. Mořkovský český i anglicky.

Odpolední program byl zahájen národními hymny, hudebně doprovázela pí. L. J. Šuláková. Obřadníkem byl dp. Alois W. Nesvadba. Za město vital mayor p. Minden a za osadu msgr. S. Zientek, byly přečteny blahopřejné telegramy od Nár. Svazu z Chicaga, Sta. Cyril and Methodius Heritage Day Committee, Houston, S.P.J.S.T. z West, Texas, od p. J. Kacíře, West Bank a Trust Co., First Nat. Bank of LaGrange, First State Bank of Weimar, msgra. Ant. Drozda. Osobně pronesly přání za KJŽT pí. Benita Pavla s vrchními úřednicemi pí. Rita Kallus a pí. Anděla Kopecká. Čestnými hosty byli Rytíři sv. Řehoře našiněčtí cthp. Ivan Parma, vrch. před. KJT, cthp. Jan Báča, vrch. místopřed. KJT a cthp. Ludvík H. Marek, rytíř sv. Hrobu. Poslední žijící zakladatel p. Alois J. Kallus, doživotní čestný předseda KJT, k vůli svému pokročilému věku 96 let nemohl se dostavit. K vůli churavosti se nemohl dostavit biskup Ludvík J. Reicher z Austin, ale blahopřál tomuto shromáždění.

Hlavním řečníkem odpoledním byl nejdp. biskup Jan L. Mořkovský, jenž výstižně poukázal co tato Jednota vykonala za třicetileté mezi našinci v Texasu pro jejich víru a zacho-

vání sveráznosti národní a kultury, kterou přinesli ze staré vlasti. Nabádal, aby se zvláště o to zasazovalo, aby cyrillo-metodějský odkaz víry a naší libežné řeči se zachoval, aby se dbalo a pobádalo příkladem a skutkem v domácnostech a školách. Kdo zná více řeči je násobně člověkem a kulturně vyspělejším, my máme tento poklad proto zachovat tento odkaz našemu zrůstajícímu pokolení.

R. 1889 na Bluffu — Hostyně se založilo toto hořčičné zrnko do půdy našineckého Texasu a pomaličku zrůstalo, mělo zlé časy ale s pomocí Boží se rozmnožilo ve velký strom. Vzpomínalo se při této slavnosti, že před 50 lety tato KJT neměla ani 2,000 členů. Sama od sebe nerostla, ale společným přičiněním a obětavostí se dokázalo to co dnes je, zde se osvědčilo naše přísloví: "Člověče přičiň se a Pán Bůh ti požehná." Vlastenečtí kněží a naši uvědomělí mužové at' již obyčejní farmáři, nebo obchodníci nebo i ve vyšších úředních místech, toto společně docílili, ale nesmí se na vavřínech spokojit, musí se dál pracovat. To nejlepší té naší KJT — mnohá blagaja ljeta!

75 LET TISKÁRNY ČESKÝCH BENEDIKTINŮ

Na vánoce r. 1889 vyšlo první číslo Přítel Dítěk na to na svátek sv. Prokopa dne 4. července 1893 první číslo Katolika a dne 8. února 1894 první číslo denníku Národa, anglická příloha r. 1939, a Vůdce již od r. 1921.

Bylo to hrdinské úsilí na dědictví otců v nové vlasti jež těžké začátky překonalo, kdy ne jednou hrozilo že všechno padne, ale s pomocí Boží do dnešní doby pokračuje.

Z malého zrnka hořčičného — Přítel Dítěk — které se celé ručně sázelo a pak tisklo v Keclíkové Tiskárně na Center Ave., nyní Racine, až se obstaral lis a tisklo se to v přízemí první koleje na 18 ulici vedle kostela sv. Prokopa, vzrostla tiskárna na Allport ulici v Chicagu, která vysílala do všech států Unie i přes oceán své tiskoviny.

Vzdor krušným poměrům po Kolumbijské výstavě r. 1893 v Chicagu, doba nanejvýš nepřející nějakým začátkům, lid byl bez práce, tu bylo rozhodnuto ulevit — pomoci — založil se deník, aby byla práce, tak povstal denník Národ. Tehdy bylo třídění duchu, krajanská veřejnost byla zmítána růzností názoru i dosti krajních, vyvolávala slovní potýčky v nekonečných sloupcích třech až čtyřech deníků v Chicagu a k tomu ještě se přidružily z jiných měst, jako Cleveland, Omaha. Byla to jakási předehra jenž se dnes jeví mezi názory východu a západu.

Nastala doba jakéhosi porozumění za 1. svět. války, kdy česká větve v Americe se sešla k společnému dílu — pomoci v osamostatnění národa doma, tehdy se dorozumělo — táhlo za jeden provaz. To se opětovalo i od r. 1938 do 1945 za druhé svět. války, takže tu nastala kra-

janská vzájemnost i úcta jednoho k druhému, jakýsi postup národní kultury.

Je tu radostný příznak, že dosud naše noviny jsou čteny třetí i čtvrtou generací a jen takovým zájmem našeho lidu můžeme doufat v udržení českého tisku zde.

Musíme přiznat, že vyhlídky do budoucna nejsou růžové, při klesání čtenářstva následkem odumírání staré generace, nenachází se dost naděje, že by čtvrtá generace byla dost silná, aby tolik podpořila tisk by zůstal ještě český. Jsou další nesnáze jak v dohledné budoucnosti obsadit místa v redakci, sazárně a tiskovém personálu, když nějaká síla ubyla, protože není každý, kdo by ovládal český a měl toho obětavého ducha pro český katolický tisk. Bohu díky dosud se tyto nesnáze překlenuly.

Tyto věci uvádíme jen proto, aby bylo jasno a známo, že vydávání českého časopisu v Americe vyžaduje v dnešní době velkého úsilí a že čtenářská obec by si měla uvědomit jistých závazků a podmínek ku zajištění budoucí služby tiskového apoštolátu.

Za dnešní doby má český katolický tisk velké poslání v šíření náboženského přesvědčení, uplatňování pravdy a zákonů Božích a vésti stálý nápor pro lidská práva a důstojnost v novém uspořádání lidské společnosti podle vymoženosti vědy a náboženských změn plynoucích z rozhodnutí Vatikánského koncilu. Kéz upřímná snaha nás všech slovem i skutkem pojistí pokračování tiskového apoštolátu.

DEDIKAČNÍ SLAVNOST KNIHOVNY KOLLEJE SV. PROKOPA V LISLE, ILL.

Knihovny jsou jedním zřídlem vzdělání od dávných časů, proto národ a různá učelště jako university, techniky kolleje mají svůj poklad ve svých knihovnách. Ojedinelé práce jako staré rukopisy a nejranější otisky-inkunabula jsou diamanty knižnic. Dnešní dobou se různá učelště honosí velkým počtem knih, který přesahuje nejen tisíce, ale až na miliony svazků, jež opatrují.

Jestli kollej má uznaní práva veřejnosti, jedna podmínka je, že má patričníou knihovnu vybavenou pro své obory, kterým vyučuje.

Mezi tyto uznané ústavy je zařazená Kolleje sv. Prokopa, která má svou velkou moderní knihovnu, ku které základní kámen byl položen dne 13. listopadu roku 1962 a práce budování trvala půldruhého roku za nákladu \$650,000, do níž se uskládá přes 125,000 knih a rukopisů. V místnosti je velká čítárna i menší místnosti k soukromým studiím pro odborné práce, velký přednáškový sál, moderně zařízená síň pro vyučování moderním jazykům s elektronickým vybavením pro jednotlivé posluchače. Slovanský ústav má zde vyhrazené místo, kde se soustředí dějinný materiál, zvláště z našeho českého dění od doby kdy první naši přistěhovalci přistáli do

Ameriky, počínaje 17. stoletím, zvláště pak v minulém až po naši dobu, jak tito průkopníci přispěli k budování a zvelebování nové vlasti svým národním kulturním přínosem.

Archiv pojímá cenné rukopisy a vzácné unikáty, které se tam uskladní, jako se to stávalo ve věhlasných knihovnách Karlovy university v Praze a klášterů Strahovského premonstrátů a benediktinských v Rajhradě, Břevnově, Broumově a Emauzích.

VELKOLEPÁ OSLAVA NAŠICH SVATÝCH VĚROZVĚSTŮ V HOUSTON, TEXAS

Pan biskup Jan L. Mořkovský organizoval druhý všeslovanský C-M program 12. července 1964.

Jsmo velmi povděční p. biskupu J. L. Mořkovskému za to, že opět organizoval všeslovanskou oslavu ssv. Cyrila a Metoděje v Houston, Tex. Důmyslně sestavený program zahrnuje církevní oslavu, kde pan biskup přednesl slavnostní ká-

Knihovna kolleje sv. Prokopa, Lisle, Illinois

Imposantní průvod profesorského sboru do velké místnosti kollejni tělocvičny za zvuku hudby přišel kde je očekávali rodiče a přátelé studentů a příznivci ústavu. Započalo se modlitbou k Duchu svatému a hymnou "Hvězdnatý prapor," na to dp. Daniel Kučera, O.S.B., ředitel kolleje přivítal shromážděné a požádal dp. Adolfa Hrdličku, O.S.B., hlavního knihovníka, který již po 40 let se stará o knihovnu, o proslov. Tento krátce načrtl jaké práce, oběti a starosty takový podnik vyžaduje.

Hlavním řečníkem byl Dr. Herman Fössler, knihovník chicagské university. Zakončující proslov měl nejd. Řehoř Roettger, O.S.B., kancléř, který se zmínil o zásluhách středověkých klášterních knihovnách, kde na stamnicích ručně přepisovali cenné vědomosti dříve nežli uměni tiskařské bylo vynalezeno Gutenbergem.

Na to shromáždění návštěvníci šli si prohlédnout novou knihovnu, co uviděli, byli tím uneseni a nadšeni praktickým zařízením a výstavou celé knihovny.

zání a pak byl pestrý vlastenecký program za účasti složek slovanských skupin z okolí Houstonu a z Českého Texasu.

Tato církevní a vlastenecká manifestace byla zároveň připomínkou Jubilea C-M konaného loni, kdy p. biskup byl protektorem slavnosti a celebraval staroslovanskou mši svatou na opatství sv. Prokopa v Lisle 7. července. Slavnost v Houston je tak pokračováním jubilejního programu a znova připomíná veliký náboženský a kulturní význam našeho C-M dědictví.

Slavnostné oslavení svátku ssv. Cyrila a Metoděje v Texasu

V neděli 12. července se konalo druhé výroční oslavení svátku ssv. Cyrila a Metoděje na prostranství Rytířů Kolumbových v č. 607 E. Whitney, Houston, Texas.

Průvod Rytířů Kolumbových k venkovnímu oltáři za zvuku "Velhradská."

V 11 hodin dopoledne: Polní mše svatá, byzantského obřadu, sloužená v starém slovanském jazyku. Celebrantem byl dp. Dmytro Blazejowskyj, S.T.D., H.E.D., farář osady sv.

Pia X. v Houston. Kázání přednesl nejdp. Jan L. Mořkovský, S.T.D., apoštolský administrátor diecese Galveston-Houston.

Po obědě byl občanský program. Kapela K.J.T. vyhrávala.

Ve 2 hodiny odpoledne: Vztýčení vlajky sborem Rytířů Kolumbových 4. stupně. Zpěv národní hymny. Zpívání české, polské a ukrajinské národní hymny a pozdrav od každé skupiny. Všeobecné přivítání.

Promluvu o ssv. Cyrilu a Metodějovi přednesl dp. Floyd A. Bielamowicz, farář osady Panny Marie v Lockhart, Texas.

České zpěvy a tance předvedla mládež z Houston, polské zpěvy Polský národní svaz z Houston, a ukrajinská mládež z osady sv. Pia X. byzantského obřadu.

Ve 3 hodiny odpol.: Cvik Sokola z Houston.

Ve 4 hod. odpol.: České zpěvy — chorální klub spolku č. 88 .SP.J.S.T. z Houston.

Polské tance předvedla mládež Polského národního svazu z Houston.

Ukrajinské zpěvy: Mládež z osady sv. Pia X. byzantského obřadu.

České tance — "Beseda" — mládež z Hallettsville K.J.T. a K.J.Ž.T.

Proslov nejdp. biskupa Jan Mořkovský, S.T.D.

VZÁCNÝ OBRAZ C. A M. OD MUCHY NA ČESKÉ OSADĚ V PISKU, SEV. DAK.

Skoro půl století visel v malém venkovském kostele v malé osadě v Severní Dakotě obraz 6x10 malovaný na plátně. Když před 15 lety přišel na osadu nový farář dp. Jan Roth, rodák z Chicaga a alumnus semináře sv. Prokopa, nelíbily se mu tmavé, smutné barvy onoho obrazku a proto jej zavěsil na chór. Ale v poslední době byl obrázek dán zpět na dřívější místo u oltáře v kostele sv. Jana Nepomuckého.

Shledalo se, že obraz "je mistrovské dílo, krásná umělecká práce."

Malba je klasická podoba svatých Cyrila a Metoděje. Patrně je jisto, že v kostele v Pisku mají malbu neobyčejné ceny. Je to obraz, který maloval Alfons Mucha, zvěčnělý Čech a malíř, jehož malbám je věnována velká pozornost v uměleckých galeriích v New Yorku a v Londýně.

Tato neobyčejná pozornost pro dlouho zapomenutého umělce zvyšuje cenu jeho maleb a proto v Pisku mají umělecký poklad, jehož cena je \$25,000, možná i větší. Podle měřítka uměleckého to mnoho neznamena, ale měřili se to podle poměrů v této převážně katolické osadě, v níž je 175 obyvatelů a kde je třeba nahradit nynější kostel, postavený před 70 lety, je to obnos značný a důležitý.

Snad by byl dosud visel na nevýznamném místě na kruchtě, kdyby nedávno nebylo v jistém magazínu uveřejněno pojednání o Muchově věhlasu. Farář v sousední osadě Warsaw,

Msgr. Lekavý, upozornil na tu zprávu, neb o onom obrazu věděl a již před několika roky řekl, že ten obraz má možná velkou cenu. Msgr. Peter Lekavý se narodil na Moravě, proto této záležitosti věnoval větší pozornost. Pak hned poslal zprávu vydavatelům onoho časopisu, který psal o Muchovi. Zpráva ta se dostala až do Londýna v Anglii a tam do katalogu umělců, kteří v té době pořádali výstavu uměleckých Muchových maleb.

Tou cestou byla vyvolána pozornost Bruce Duff Hootona, ředitele "Griffin Gallery" v New Yorku. Ten řídil výstavu Muchových maleb pořádanou 28. ledna 1964 a poslal dopis dp. Janu Rothovi do Pisku, v němž mimo jiné psal: "Mucha je jeden z vynikajících Evropanů, který až dosud byl umělci přehlížen."

Mucha připravil nákrasy pro první poštovní známky v Československu a též pro bankovky, které jsou též výtvozem jeho vzácného umění. Bylo to umění úponkovitého nástinu ve světě umělců, umělci označované jako "žiti ve světě páviho peří" a "novinka ve světě umělců". Byla ale brzy po krátkém trvání překonána mocným vlivem modernistických snah, kterým se i Mucha podvolil krátce před svou smrtí v roce 1939.

Přesto vše je to "novinka v umění", které je věnováno stále více pozornosti ve světě umělců. V "Manhattan's Museum" ve výstavě moderního umění jí byla před třemi roky věnována značná pozornost. V květnu loňského roku byla pořádána výstava Muchova umění v "Grosvenor and Jeffres Galleries" a opětována ve "Victoria and Albert Museum" v Londýně.

Velmi známé v Americe je veledilo A. Muchy "Slovanská Epopeje", která byla na výstavě v Chicagském Art Institutu před více lety, a kterou daroval továrník Crane Československu, když tam byl vyslancem U.S.A.

Malba Muchova v Pisku, N. Dakota, není "novinka v umění". Je to zdařilý výsledek jeho snažení, za které obdržel odměnu v Akademii v Mnichově v roce 1880. Přesto ale Hooton v New Yorku sdělil, že jméno Mucha v nynější době je postačitelé zvýšit hodnotu malby, ze které má barevnou fotografii, na \$25,000 a možná i více.

Richard Bannett v New Yorku od Banfer Gallery sdělil, že obyčejné plakátové práce připravené Muchou pro oznámky v magazínech, jsou dnes prodávány za \$300 až \$400.

Kdo přivezl tento obraz do Pisku: Odpověď se dostala skrze noviny Katolik, neb četl ji odběratel S. H. Bronec v Hubbard, Oregon, který sousedil s rodinou Schülerovou v Pisku, která říkala, že je spřízněna s Alfonsem Muchou a dcera Antonie, že jeila do Oklahomy, kde se vdala za Josefa Taborka. Toto napsal do Katolika. Když to četla Anna Michaličková, jejíž sestra Marie se provdala za Eduarda Taborka, syna Josefa Taborka, dopsala redakci o tom. Redakce se tázala Eduarda Taborka v Yukon,

Obráz ssv. Cyrila a Metoděje malován Alfonsem Muchou r. 1881.

Oklahoma co o tom ví, on odpověděl, že nic, ale že jeho teta Anna Schüllerová, provdaná za Franka Svobodu v Daysland, Alberta, Kanada by věděla. Dopsalo se jí a ona toto odpověděla:

Daysland, Alberta, dne 6. srpna, 1964

Čtená redakce:—

“Nevím, jak bych začala. Alfons Mucha je mé matky bratranec. Když naše rodina se měla odebrat z Ivančic na Moravě do Ameriky, tak náš otec požádal Alfonsa Muchu, aby nám namaloval obraz, a on namaloval tři obrazy a dal je nám pro kostel v Písku. Bylo to roku 1881. Dva obrazy byly na oltáři a ten velký visel po pravé straně oltáře. Pamatuji se, byl tam, když jsem byla r. 1894 u prvního sv. přijímání. Brzy

potom, v roce 1895, jsme se odstěhovali z Písku.”

Anna (Schüler) Svobodová

Msgr. Petr Lekavý dostal na svůj dotaz od dcery Muchovy Jaroslavy z Prahy, ČSR toto: “Tatínek maloval tento oltářní obraz ssv. Cyrila a Metoděje v Mnichově na přání příbuzného F. Rumreicha (jeho bratr Václav měl otcovu sestřenicí). Tito Rumreichové se r. 1880 přestěhovali do Ameriky s několika rodinami spřízněnými, a to Schüllerovými, ona byla tatínkova sestřenice a s Jelínkovými. Dcera Jelínků dosud žije v Písku, N.D.”

Zde je doklad, kdo přivezl malbu obrazu sv. Cyrila a Metoděje do kostela sv. Jana Nepomuckého v Písku, No. Dakota.

**VARHANÍK R. J. STANOVSKÝ SLOUŽIL
50 LET V KOSTELE SV. JANA NEP.,
ST. LOUIS, MO.**

Osada sv. Jana Nep. se svým dobrým farářem dp. V. J. Prokešem oslavila v neděli dne 9. února 1964 význačné jubileum zasloužilého prof. R. J. Stanovského, varhaníka a sbornístra. Se slavnou mší sv. při které jubilant doprovázel a řídil svůj milovaný pěvecký sbor sv. Cecilie. Padesát let plodné, neúnavné práce vzorného muže, profesora hudby a zpěvu jak v chrámu Páně tak při škole sv. Jana.

Slatina u Bílovce ve Slezku na Moravě, Bezručův kraj, byla mu kolebkou. Že jeho hudební nadání bylo mimořádné svědčí skutečnost, že již v útlém mládí 12 let, ve své rodné obci, zastupoval často při bohoslužbách varhaníka. Svá studia absolvoval v Olomouci na učitelském ústavě, kde řídil svůj první orchestr a zpěvácký sbor "Šušil". Svě hudební vzdělání doplnil v Brně v kapucinském klášteře, kde řídil smyčcový orchestr.

Tímto hudebním vzděláním vyzbrojen opustil svou vlast. Po kratším působení v Pittsburghu a Ford City, Pa., nastoupil jako varhaník u sv. Jana Nep. v St. Louis na sv. Josefa 1914. Zde vedl zpěv ve sboru sv. Cecilie, učil ve škole a byl spoluredaktorem "Hlasu". Byl dirigentem pěveckých sborů sokolských "Hlahol" a "Vlast" a měl svou dobrou hudební školu. Životem byla mu pevnou oporou jeho družka Františka, laskavá žena a matka, která spolu vytvářela jejich šťastný rodinný život.

Při poslechu jeho preludií, vlastních skladeb, které se ozývaly chrámem sv. Jana byli věřící bluboce dojatí hudební chválou Boží. Hned od počátku své působnosti byl nejlepším varhaníkem a učitelem chorálního sboru. Mistr Vojtěch Řihovský, český skladatel, věnoval mši sboru sv. Cecilie, která byla zpívána o 100-letém jubileu osady sv. Jana, podobně věnoval mu mši "Ke cti sv. Prokopa."

Prof. Stanovský vždy pamatoval na ohlas své domoviny, na prosté písně kostelní českého lidu, blízké srdci a vzpomínkou na vlast. Kdo by nevzpomínal na ty půlnoční koledy nebo na tu Rybovu, či Hradilovu mši sv. nebo jiných skladatelů. Jen hudebník a zpěvák dovede plně ocenit co dobrého v trpělivosti a z lásky vykonal za ta leta ke cti a chvále Boží.

Večer byla oslava v osadní síni, kde farníci a přátelé se sešli by vzdali čest svému jubiláři. Zapělo se Kde Domov Můj, pak p. Klarič, obřadník přečetl došlé gratulace, mezi prvními pozhánání od sv. Otce Pavla VI na pergamenovém listě, od Josefa kardinála Rittera, arcibiskupa st.-louisského, presidenta L. B. Johnsona, kongresnice p. Leonora K. Sullivan, Matky představené de N.D., za pěvecký sbor projev přednesla p. Marie Waltová, za českou národní síň Jan Rainer, kde 25 roků prof. Stanovský řídil pěvecký sbor a předvedl operu "Prodanou

nevěstu" a "V studni" a řady podniků, jež byly sloupem k udržení češství v St. Louis.

Na to se ujal slova dp. Vojtěch Prokeš, farář, oceňuje službu vykonanou u sv. Jana, blahopřeje mu za celou osadu a českou větev v St. Louis, děkuje za všechnu námahu po tolika let a od Boha vyprošuje požehnání co odplatu.

Na konec ujal se slova oslavenec, dojat těmi

R. J. Stanovský

projevy lásky a ocenění, přiznává ve své skromnosti, že si žádných oslav nepřál, ale když vidí tolik laskavého ocenění, je opravdově naplněn vděčností. Děkuje Pánu Bohu, že mu bylo svěřeno působení v prvním českém kostele v Americe a do posledního dechu zůstane u sv. Jana.

Dámský sbor "Vlasta" zapěl V. Řihovského "Nad Luženci jaloveček" a "Jednu cestičku znám." Tak ocenil český St. Louis svého zasloužilého, čestného krajana. Připomínáme zde, v Chicagu u sv. Václava, nejstarší osada, již zaniklá, měla svého českého varhaníka také 50 let v osobě Jana Geringera.

Varhaník Stanovský je bratrem dp. Stanovského, který byl osobním učitelem dítek Františka Ferdinanda, oběti atentátu se svou manželkou, rozenou Chotkovou, v Sarajevu r. 1914.

DOŽIL SE 101 LET

Texaský našinec, František Kuběna, který se dožil 101 roků a 1 den zemřel dne 30. pros. 1963 v Huth nemocnici v Yoakum, Texas. Zádušní mši sv. sloužil dp. Jan Matocha v kostele sv. Josefa v Yoakum a dp. Bohumil Kuřátko měl české i anglické kázání; pohřben byl na osadní hřbitov.

Narodil se na Moravě 29. pros. 1862, kde navštěvoval českou i německou školu, do Ameriky

přijel, když mu bylo 10 let se svými rodiči Augustem a Terezii (Kubiček) Kubénovými. Čtyři bratři Josef, August, Adolf a Jan a tři sestry jej předešli v smrti, mezi pozůstalými jsou neteře cti. sestry Joana z Arku a Loreta, které mu dosloužily v nemocnici Huth. Byl to starý mládenec, celý život věnoval službě jiným, byl zahradníkem při Akademii Nejsv. Srdce, Balletsville, Tex., po mnoho let pak při klášteře Sester Vtěleného Slova v San Antonio, když pak sestry převzaly nemocnici Huth v Yoakum tak tam šel a sloužil.

ZAS JEDNA ČESKÁ ŠKOLA SE ZAVÍRÁ

Smutnou zprávu tu uvádíme jako dějinný zá-
znam, který se opakuje na americkém venkově
již od 50tých let, přes to že průkopníci vy-
naložili mnoho obětí, aby zbudovali si pro své
dětí katolickou školu. Nyní nastoupila doba
kde pro nedostatek řeholních učitelek a také
vytlačování venkova do velkoměst, jsou při-

činami této skutečnosti. To co bylo perně
vybudováno a s velkými obětmi vydržováno,
nyní zaniká.

Časopis Nový Domov ze dne 17. července,
1964 přinesl tuto zprávu: "Osadní škola na
Frýdku zavírá. Jako jinde se venkov vytlačuje
a mladí lidé jdou do velkých měst za práci.
Zvláště je to poznat ve venkovských katolic-
kých osadách. Tak se i stalo i ve venkovské
osadě Frýdek, kde málo žáků zůstalo, aby
chodili do osadní školy. Po 56 let se tam
vychovávalo, ale letos 20. května se zavřely
dveře školy naposled. Škola byla otevřena r.
1908 s dvěma cti. sestrami Adelaidou a Apo-
lenou z kláštera Our Lady of the Lake, San
Antonio, Texas. Žáci teď budou chodit do
Sealy Independent School District, neb při
volbě, škola byla připojena ku Sealy District.

Frýdečtí osadníci byli hrdí na svou katolic-
kou školu po ta léta. Mezi prvními žáky byl
dp. Alois W. Nesvadba, farář a vlastenec
osady Andělů Strážných ve Wallis, Texas.

Závist je původkyní zlého, plodička
smrti, hlavní vrata hříchu, kořen ne-
pravosti, počátek bolesti, rodička ne-
hod, příčina neslušnosti, začátek han-
by. Závist nás vypudila z ráje, odehnala
od stromu života. (Sv. Řehoř.)

Pokoj je čtvernásobný. S Bohem, s
bližním, s tělem, s duší. Aby byl pevný,
třeba každému podložit základ: pokoji
s tělem střídmost, pokoji s duchem sílu,
pokoji s bližním opatrnost, pokoji s Bo-
hem spravedlnost. (Sv. Bernard.)

Pohled ze předu na Vatikánský
pavilon při světové výstavě
v New York 1964.

Začátkem května r. 1964 byla
slavnostním způsobem zahájena
světová výstava v New Yorku.
největší to v dějinách světa. Na
výstavbě zastoupeny byly veške-
ré složky vědy a svobodného
umění. Technika, inženýrství,
strojíctví a průmysl zastoupeno
bylo v plném rozsahu všemi cizí-
mi zeměmi; ale Amerika vyní-
kala nade všemi.

(Laskavosti "THE NEW WORLD.")

SVĚCENÍ NOVÉHO DOMOVA PRO SESTRY V OSADĚ SV. PROKOPA, CHICAGO, ILLINOIS

V neděli dne 13. září 1964 nejdříve opat Daniel Kučera, O.S.B., po pontifikální mši sv. posvětil nový dům pro Sestry učitelky. Náklad na tuto druhou budovu od založení osady r. 1875 je \$160,000. a slouží pro 14 osob, má svou kapli a je spojena se školní budovou.

Sestry sv. Františka měly svůj dům v prvních letech, který později osada převzala. Návalem přistěhování našeho českého lidu do blízké západní části velkoměsta, známe co Plzeň, počet žáků vzrostl r. 1904 přes 1200 tak, že se tehdy počítalo na další stavbu školy, ale s toho sešlo. R. 1951 počet žáků klesl na 351 následkem vystěhování se do předměstí, avšak v posledních 5-7 letech přílivem mexického lidu počet dětí vzrostl v obecné na 400 a ve vyšší pro dívky na 159.

Za farářování vldp. Petra Mizery, O.S.B., též r. 1952-52 školní budova byla uvnitř úplně znovupřestavená a vyhovuje ohnivzdorným předpisům města, stálo to tehdy \$260,000.

Starý člověk seděl na pastvině a kolem něho lomozil hlouček hochů, opatrujících stáda. Mimojdoucí člověk se tázal starce, proč ty hochy neokřikne, jak může vydržet takový křik. Stařec řekl: "Ano, již nejednou jsem otvíral ústa, že hochy okřiknu, když se mi zdálo, že to již nevydřím. Ale pak mi přišlo na mysl, jak vydržím horší věci, které na mne přijdou, když nemohu vydržet toto, co vlastně je skutečná maličkost. A tak jim neříkám nic, abych si navykl klidně snášeti vše, co na mne ještě přijde." — Taková zásada pomáhá nejen snášeti nepříjemnosti, nýbrž i vítězit v každém boji. Kdo si povoluje v maličkostech vždycky, nebude mít dost síly, odepřít si to, k čemu jej bude lákati silnější pokušení a co není již maličkostí, nýbrž velikým hříchem. Kdo však je vycvičen v malých bojích, ten zvítězí též ve velikém boji, protože ničeho nepřehlédne, jsa zvyklý věnovat pozornost maličkostem a potírat je. Tak žádné pokušení se nemůže k němu přiblížit nepozorovaně, žádný nepřítel se nebude moci usadit nepozorovaně v jeho nitru. Podobně je ve snášení protivenství života; nepoddává se malým nepříjemnostem, je umětí vítězit i ve velikých protivenstvích a nésti i těžké kříže s myslí pokojnou. Bude u něho převládati hlas Boží a ne hlas slabé přirozenosti.

ODKUD DOSTALY NAŠE STÁTY JEJICH JMÉNA

Alabama — Indiáni kmene Choctaw, miní "Otevřená houština."

Alaška — Eskymácké slovo, miní "Veliká země."

Arizona — Ari - zona. Papago Indiáni, "Vyschlá země — poušť."

Arkansas — Jméno Algonquin Indiánů.

California — Španělské jméno — "Pozemský ráj."

Colorado — Španělské slovo, "Červené."

Connecticut — "Dlouhá řeka."

Delaware — po lordu De La Warr, guvernéra státu Virginia, 1610.

Florida — "Květy" — Velikonoční neděle.

Georgia — po králi George II, Anglie.

Idaho — "Světlo v horách."

Illinois — Řeka mužů."

Indiana — stát Indiánů.

Iowa — Sioux Indiáni, "Ospalí lidé."

Kansas — "Jižní vítr."

Kentucky — "Zítřka," "Země zitrka."

Louisiana — po králi Louis XIV., Francie.

Maine — stará provincie Francie.

Maryland — po královně Henrietta Marie.

Massachusetts — "Velké kopce."

Michigan — "Velká voda."

Minnesota — "Barevná voda."

Mississippi — "Řeka plná ryb."

Missouri — jméno Indiánů Sioux.

Montana — "Země hor."

Nebraska — "Plochá řeka."

Nevada — "Země zasněžená."

New Hampshire — provincie v Anglii.

New Jersey — "Nové císařství."

New Mexico — "Bůh války."

New York — Duke of York.

North and South Carolina — Carolus, Karel I.

North and South Dakota — "Přátelský kruh."

Ohio — Veliký, ohromný.

Oklahoma — "Červení lidé."

Oregon — Země bojnosti.

Pennsylvania — po admirálu William Penn.

Porto Rico — "Bohatý přístav."

Rhode Island — po ostrovech Rhodes.

Tennessee — Indiánský náčelník.

Texas — Indiánské jméno "Tejas" — přítel.

Utah — po Indiánech Ute.

Vermont — "Velké hory."

Virginia — Panenská královna Elizabeth.

Wisconsin — "ústí dvou řek."

Wyoming — "Hory a údolí."

CTIHODNÝ SOUDCE FRANK H. BICEK,
soudce obvodního soudu (Circuit Court)
okresu Cook, státu Illinois.

Adresář českých katolických kněží v Americe

Most Rev. John L. Mořkovský, S.T.D., biskup administrátor diecése Galveston-Houston.
1324 North Boulevard, Houston, Texas 77006.

Most Rev. George Biskup, D.D., světitel biskup arcidiecése Dubuque, Church of Nativity,
1029 University Ave., Dubuque, Iowa.

Rt. Rev. Daniel Kučera, O.S.B., Ph.D., opat kláštera sv. Pankrása, Lisle, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Eduard Kasal, apoštolský protonotář, Owatonna, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Josef A. Valenta, apoštolský protonotář, East Bernard, Texas

Rt. Rev. Msgr. Rud. G. Bandas, S.T.D. et M., člen přípravné komise ekumenického koncilu pro university a semináře, 548 Lafond, St. Paul, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Fr. Bárta, papežský prelát, 5434 S. 22 St., Omaha 7, Neb.

Rt. Rev. Msgr. James F. Čečka, 507 Hall Ave., St. Paul, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Ant. W. Čihák, papežský prelát, 510 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Alois B. Clupny, papež. prelát, Timken, Kansas.

Rt. Rev. Antonín F. Drozd, papež. prelát, New Braunfels, Tex.

Rt. Rev. Msgr. Josef Gregor, papežský prelát, 103 Maple Pl., Anamosa, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. W. Hradecký, papežský prelát, Britt, Iowa.

Rt. Rev. Msgr. Eliáš A. Holub, V.F., papežský prelát, Calder Rd., Beaumont, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Josef C. Kalíšek, papežský prelát, Kellnersville, Wisconsin.

Rt. Rev. Msgr. F. J. Kasper, 3210 Lexington Blvd., Corpus Christi, Tex.

Rt. Rev. Msgr. Fr. Kopecký, papežský prelát, Dwight, Neb.

Rt. Rev. Msgr. Oldřich J. Koráb, papež. prelát, North Olmsted, Ohio.

Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka, papežský prelát, 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Petr Lekavý, papež. prelát, Warsaw (P.O. Minto), No. Dak.

Rt. Rev. Msgr. Albert Maneth, papež. prelát, 210 St. Ann St., San Antonio, Tex.

Rt. Rev. Msgr. Oldřich A. Mazanec, papežský prelát, Solon, Ohio.

Rt. Rev. Msgr. Vincenc Mičola, papežský prelát, 4000 York St., Wichita Falls, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Viktor Mlejnek, papežský prelát, 849 8th St., David City, Nebr.

Rt. Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, V.F., Sacred Heart Church, Hallettsville, Texas.

Rt. Rev. Msgr. M. V. Němec, papežský prelát, Weston, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Julius A. Petrů, V.F., papežský prelát, El Campo, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Cyril Popelka, papež. prelát, New Prague, Minnesota.

Rt. Rev. Msgr. Vilém Řežábek, papež. prelát, Prague, Nebraska.

Rt. Rev. Msgr. Jiří Ščeřina, papež. prelát, 604 N. First St., Robstown, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Karel Šmíd, papežský prelát, P.O. Box 1408, Garland, Texas.

Rt. Rev. Václav Staněk, papež. prelát, 2953 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Augustín Tomáček, papežský prelát, 2281 Columbus Rd., Cleveland 13, O.

Rt. Rev. Msgr. František Tony, papežský prelát, 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.

Rt. Rev. Msgr. Ignác A. Valenta, papežský prelát, West, Texas.

Rt. Rev. Msgr. Raymond Vonesh, Our Lady of the Lake Seminary, Mundelein, Illinois.

Rt. Rev. Msgr. Al. A. Žižkovský, S.T.D., St. Joseph Hospital, St. Paul, Minn.

Rt. Rev. Msgr. Jiří Žižkovský, S.T.D., L.S.S., papež. prelát, 51 W. 9th St., St. Paul, Minn.
Minnesota.

Very Rev. Msgr. Engelbert Bartoš, papežský komoří, Box 707, Mathis, Texas.

Very Rev. Msgr. Edmer J. Kolka, papež. komoří, Denver, Colorado.

Very Rev. Msgr. Josef C. Kunc, papežský komoří, East Bernard, Texas.

Very Rev. Msgr. Eduard Matocha, papežský komoří, Austin, Texas.

Very Rev. Msgr. Richard P. Moudrý, kancléř, 226 Summit Ave., St. Paul 2, Minn.

Very Rev. Jeroným Tydlačka, papežský komoří, 1416 George St., Rosenberg, Texas

Very Rev. Msgr. Václav J. Tuček, papež. komoří, N.C.W.C. zpravodaj v Římě.

- Adamec Josef, C.S.S.R., 211 Ashland Ave., Baltimore, Md.
- Adamský Raymond, Grafton, Wis.
- Anděl Jan J., 3395 E. 53 St., Cleveland, O.
- Anders Arnold, 120 Arcadia Pl., San Antonio 9, Texas.
- Anton Alex, Ladysmith, Wis.
- Badura Joseph, D. D., 5 Tyler St., Buffalo, N. Y.
- Bárta Václav, Loras College, Dubuque, Ia.
- Bartek Donald J., Bancroft, Nebr.
- Bártek Václav, Omaha, Nebr.
- Bartek Vilém, 4320 Fort St., Omaha, Nebr.
- Bartoš Jos., Newton, Kans.
- Baštyř Robert, 51 W. 9th, St. Paul, Minn.
- Bauer Benedict, O.S.B., Haugen, Wis.
- Bečka Fred, 2311 Wentworth Ave., Chicago, Ill.
- Benda František, 2310 1st Ave. N.E., Cedar Rapids, Iowa.
- Benda John J., U.S. Air Force.
- Beneš Fr., Petit Seminaire, Nicolet, Que., Canada.
- Beller Bedřich, O.S.B., St. Joan of Arc, Lisle, Ill.
- Beneš Antonín, 2953 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.
- Beníšek William J., 7367 York Rd., Cleveland, Ohio.
- Beno Joseph J., 721 Chemeketa St., Salem, Oregon.
- Beránek Václav, Wilber, Nebr.
- Bezdiček Valerian, Box 458, Red Lodge, Mont.
- Bílý Edmund J., Box 97, Nada, Texas.
- Bílý Edward F., Box 395, Blessing, Texas.
- Bílý John C., Welmar, Texas.
- Bílý Lambert, 223 E. Summit, San Antonio 12, Tex.
- Bílý Václav J., Box 398, Ganado, Texas.
- Blaško Ondřej, 821 N. Wheeling St., Toledo, O.
- Blecha Karel A., 910 Wilson Ave., Menomonie, Wis.
- Bonhard Geo., West, Texas.
- Botík William A., 609 S. Parish, Ennis, Texas.
- Brakora Antonín G., 2254 Nedra Ave., Flint, Mich.
- Březík Leon A., C.S.B., 4500 Memorial Drive, Houston, Texas.
- Březík, vededústp. Victor, C.S.B., 3812 Montrose Blvd., Houston 6, Texas.
- Březovský Eusebius, O.F.M., R. 1, Bayfield, Wis.
- Brydl Ladislav, New Hradec, N. D.
- Bureš Vít, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Cepelcha Christian, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Cikrit Method F., Immaculate Heart Seminary, San Diego, Cal.
- Črkva Odilo, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Cipra Alan, 3395 E. 53rd St., Cleveland, O.
- Čádek Fr. W., 8521 So. Marshfield, Chicago, Ill.
- Čátek Richard, kaplan Loretto Hospital, 615 W. Central Ave., Chicago.
- Čelústka J., C.S.S.R., P.O. Box 3524 Sta. E., Winnipeg 4, Man., Canada.
- Čermák Václav F. 1443 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.
- Černák Ludvík, O.S.B., 1424 S. Wesley Ave., Berwyn, Ill.
- Černík Beda, O.S.B., 6930 W. Touhy, Niles, Ill.
- Černý Jiří, 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
- Čihák Jan Petr, Spillville, Ia.
- Cherf Jan, Very Rev. O.S.B., M.A., Ph.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Chládek Melchior, SS.Cist., 3689 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.
- Chochula Josef, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
- Chleborad Gerald, 2105 Capitol Ave., Cheyenne, Wyo.
- Daniel John S., 915 E. Oliver St., Owosso, Mich.
- Diouhy Maurus, O.S.B., J.C.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dobihal Robert, Veseli, Minn.
- Dobník Ivan, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dobry Jeroným, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Doležal Adolf, Porterfield, Wis.
- Doskočil Geo. E., Granger, Texas.
- Dostál F.A., S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
- Drapela Victor, St. Michael Hosp., Grand Forks, N. D.
- Drozd Henry, 609 So. Parish, Ennis, Texas.
- Duchek Josef, C.S.S.R., kaplan, U.S. Army.
- Duda Norbert, Professor and College Ave., Cleveland, Ohio.
- Dudek Antonín, vojenský kaplan (Chicago).
- Dudek Ladislav, Miller, S. Dak.
- Dvořák Gerald, O.F.M., 3644 Rocky River, Cleveland 11, Ohio.
- Overnik, Dr. František, 1703 Thirty-second Str., Washington, D. C.
- Ekhaml O., Weston, Nebr.
- Esterka Peter, Box 218, Karnes City, Texas.
- Fenci Leonard, S.J., Porcupine, S. Dak.
- Fert Václav, S.J., Ph.D., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
- Fiala Jan L., 12600 Pearl Rd., Cleveland, O.
- Ficenc Leonard, Platte Center, Nebr.
- Filas Fr. L., S.J., 6525 Sheridan Rd., Chicago, Ill.
- First F., Freeport, Minn.
- Fliček Frant. R., Auburn, Nebr.
- Fráňa Clarence, Lawler, R. 2, Iowa.
- Gaborik P.L., S.J., St. Anthony Church, Chatham, Ont., Canada.
- Gajda Antonín, P.O. Box 18, Valley View, Texas.
- Gaydoš Robert M., C.S.S.R., St. Leo Rectory, 240 N. Main St., Versailles, Kentucky.
- Gerlich Emil J., 1105 Main Ave., Brownwood, Texas.
- Hain Raymond, S.T.D., Lincoln, Nebr.
- Hájek Stanislav, Protivin, Iowa.
- Halata Vilém, 304 Church St., El Campo, Texas.
- Haluška Karel A., St. Charles Seminary, Columbus, Ohio.
- Hamala Jos. V., Box 2036, Vanderbilt, Texas.
- Hanáček Jan, Box 66, Shiner, Tex.
- Harvanek R. F., S.J., 509 N. Oak, Oak Park, Ill.
- Havlík Tomáš, St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Havlík Bernard J., Union City, Oklahoma.
- Herbek Adrian F., 3205 S. 35th St., Lincoln, Nebr.
- Herda Conrad, O.S.B., Clarksville, Ark.
- Herda Matouš, O.S.B., 1641 S. Airport St., Chicago, Illinois.
- Herides Florian, O.S.B., SS. Peter & Paul Church, Moquah, Wis.
- Heřman Viktor, Schuyler, Nebr.
- Hertvik Václav O.M.C., Chaska, Minn.
- Hertvik Hilár, O.M.C., Chaska, Minn.
- Hertvik Gilbert, O.M.C., 4234 N. 50th, Milwaukee, Wis.
- Hlaváč Václav, C.S.S.R., Dalton, Ga.
- Hlaváček Josef, 3327 Lawton, Detroit, 8, Mich.
- Hlubek Valentin, Chelsea, Iowa.
- Hodík Rudolf J., Casco, Wisconsin.
- Hodouš Eduard, S.J., McNichols Rd. at Livernois, Detroit, Mich.
- Hoffmann Rudolph C., Box 188, Runge, Texas.
- Holub Benjamin, Sealy, (Neposkvr. Početl), Texas.
- Holup Roger, O.S.B., 51 W. 9th St., St. Paul, Minn.
- Horáček Mark, R. 3, Box 119, Alexandria, La.
- Horák Martin, O.S.B., S.T.L., Cedarburg, Wis.
- Hofák Jiří, S.J., Regis College, 3425 Bayview Ave., Willowdale, Ont. Canada.
- Horn Augustin, O.S.B., St. Gregory Abbey, Shawnee, Oklahoma.
- Hotový Denis, 735 S. 36th, Lincoln, Nebr.
- Hrdlička Adolf, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Hrdlička Jos., C.S.S.R., 173 E. 3rd St., New York
- Hrdlička Edward, Penton, Missouri.
- Hrdlička Lambert, 5076 Durant Ave., St. Louis, Mo.
- Hrubý Bohumil, Box 88, Penelope, Texas.
- Hruska Eugen, 521 Custer Ave., Billings, Mont.

- Hubert Henry, Neva (Deerbrook), Wis.
 Hudík Josef J., Harvey, Ill.
 Hynouš Mat., O.P., 2570 Asbury St., Dubuque, Ia.
 Jakubek Eugene, S.J., Milwaukee, Wis.
 Janáček Batt., 125 W. Whittier, San Antonio, Tex.
 Janák Hubert, Schulenburg, Texas
 Janda Adolf, 3107 N. St. Mary's St., San Antonio, Texas.
 Janiček Bohuslav, S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
 Janin Karel, O.P., 5375 Av. N. D., De Grace, Montreal P.O., Canada.
 Janský, Eduard, Inez, Texas.
 Janský Fr., S.J., 3700 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.
 Janysek Theodore T., Box 158, Falls City, Texas.
 Jaroš Josef, 5153 Summit St., Toledo, Ohio.
 Jelinek Jan P., S.J., c/o Creighton University, 25th & California St., Omaha 2, Nebraska.
 Jendrušák W., O.S.B., Pineville, La.
 Jiráček V. J., 398 Superior St., St. Paul 2, Minn.
 Jiřík Karel C., Lonsdale, Minn.
 Johánek Jan, St. Joseph Church, Montpelier, Luxembourg R. 3 P. O., Wis.
 Jurica Edmund, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Jurica Hilár, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Kabát Cyril, 735 Deleglise St., Antigo, Wis.
 Kadlec Tomáš, O.S.C., Grafton, Nebr.
 Kalina Francis, Box 398, Boerne, Texas.
 Kallus Alfred, Lampasas, Texas.
 Kapaun Neal, Westhope, N. Dak.
 Kapoun Robert, Montgomery, Minn.
 Kárník Jiří, Protivin, Ia.
 Kašný Alkvin, O.S.B., Lisle, Ill.
 Kerch Rudolph, Stangelville, Denmark, Wis.
 Klarič Jiří, kaplan, U.S. Army.
 Klarič Václav, Troy, Mo.
 Klepač Adrian, St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Klimek Eduard, Independence, Wis.
 Klimíček Lad., Sealy, Tex.
 Klinskáček Fr., D.D., Box 3606, Baytown, Texas.
 Knotek Jan T., Woodhull, R. 1, Eldorado, Wis.
 Knotek Václav, M.M., na Formose.
 Kočárník Václav, 2617 So. 31. St., Omaha 5, Nebr.
 Kolanda Jiří A., 4944 So. Swift, Cudahy, Wis.
 Kolář Fr., Hostýn Hill, Fayetteville, Texas.
 Kolář Basil, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kolář Václav, C. S. R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Kolář Tomáš, St. Thos. Acad., St. Paul, Minn.
 Koleč Karel, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Koman Rajmund, O.S.B., Tabor, South Dakota.
 Koniček Pavel, 18071 Oakfield Ave., Detroit 35.
 Kopecký Josef, 879 Progress St., Pittsburh, Pa.
 Korn Method, O.S.B., Mount Angel Abbey, Mount Angel, Oregon.
 Kotek Dominik, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.
 Kouba Karel, 2651 So. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.
 Kouba Hilár, S.D.S., Waukesha, Wis.
 Kovalík Jiří, LeCenter, Minn.
 Kovanda František, S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
 Koutník Vilém, Reedsville, Wisconsin.
 Kovář Václav, Howells, Nebraska.
 Kozák Václav P., 1410 W. Scott St., Milwaukee 4, Wisconsin.
 Kozlovský Tomáš, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Kreičl Albert, Newcastle, Nebr.
 Kreičl Jan, Bellevue, Nebr.
 Krmela Victor, Pratt, Kans.
 Krieger Štěpán, S. J., Regis College, Denver, Colo.
 Krile George, Wales, N. Dak.
 Krippner Jiří, 2408 S. Albany Ave., Chicago 23, Illinois.
 Krivánek Alois, Vanguard, Sask., Canada.
 Kroupa Jiří, O.S.F.S., Lewiston, N. Y.
 Krupa Štěpán, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Kuběš Klement, Clarkson, Nebr.
 Kučera Edward, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kučera Jindřich, Sepulveda, Calif.
 Kučera Jiří, 906 N. Western Ave., Chicago, Ill.
 Kučera Karel, St. Anthony's Hospital, O'Neil, Neb.
 Kučera Mat., O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kučera Pavel, O.S.B., Tacoma, Washington.
 Kučera Štěpán, Fort Atkinson, Iowa.
 Kukrál Jan Ev., 722 3rd St., Texas City, Texas.
 Kunc Jos. M., 1870 Randolph, St. Paul, Minn.
 Kuřátko Godfrey F., Sweet Home, Texas.
 Kuryvial Jiří, O.M.I., Lincoln, Ill.
 Kuška Jiří, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Kvasnica Filip, C.S.S.R., 3014 N. 45th St., Omaha 4, Nebr.
 Kvítek Damian, O.S.B., St. Procopius, Lisle, Ill.
 Laburda Karel, St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Laketek Gilbert, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Laketek Viktor, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Lana František, Cascade, Iowa.
 Lang Jan Nep., S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
 Lažek Eliáš K., Drawer 429, Wallis, Texas.
 Leiblinger Frant., Deweese, Nebraska.
 Lenc Leonard, Bensonville, Ill.
 Lenoč Fr. J., Buffalo, Iowa.
 LesCanec John H., Nebraska City, Nebraska.
 Leštinský František, Hillsboro, Wis.
 Liederbach Clarence, 3785 Independence Rd., Cleveland 5, Ohio.
 Liška Robert, S.J., Victory Parkway and Dana Ave., Cincinnati, Ohio.
 Lhota Brian, O.F.M., Very Rev., Alleghany, N. Y.
 Lukáš Jos., Fairview, Alberta, Canada.
 Lužnický Jiří, O.S.M., Hillside, Ill.
 Maček Jos. J., 1911 Green St., Racine, Wis.
 Mach Gerard, O.S.B., Chetek, Wis.
 Macháček Aleš, O.S.B., S.T.D., Very Rev., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Machovec Frant., 2505 S. 17th, Lincoln, Nebr.
 Malík Jan E., Holy Cross Sem., La Crosse, Wis.
 Manik Josef, Scappoose, Oregon.
 Mastik Chrysostom (nemocen)
 Mašin Fr., 47 E. State St., Akron, Ohio.
 Mastný Robert, O.S.B., 1428 S. Wasley Avenue, Berwyn, Illinois.
 Matl Tomáš, Corn Hill — P.O. Jarrell, Texas.
 Matocha John L., Box 447, Yoakum, Texas.
 Matoušek Raymond, 17825 Libby Rd., Maple Heights, Ohio.
 Mattas Louis, R. 2, Clyde, Kans.
 Matula, L. J., 2514 W. Commerce, San Antonio, Tex.
 Matula Antonín, Panna Maria, Texas.
 Mazalka Josef J., Yukon, Okla.
 Maxa Edward J., 1443 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.
 Míček Jos., 4320 Fort St., Omaha, Nebr.
 Michalíčka Václav, O.S.B., J.C.D., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.
 Michalíčka Jan, 3214 N. Lake St., Oklahoma City, Okla.
 Michálka Arthur, Box 609, Taylor, Texas.
 Mikulík Kenneth, Box 19261, Houston, Tex.
 Miller Fr. S., Granger, Texas.
 Milota James C., 714 N. Adams St., Mason City, Ia.
 Mizera Petr, O.S.B., S.T.D., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.
 Minařík Alois H., Mater Christi Church, North Riverside, Illinois.
 Minařík Fr. T., 1415 N. Park Ave., Chicago, Ill.
 Mošovský Václav, Daystown, O.

Necid Oldrich, St. Joseph Hospital, Ojai, Calif.
 Němec Ludvík, 3813 Spring Garden St., Philadelphia, Pa.
 Němeček Milan, 3420 W. 83rd Place, Chicago, Ill.
 Nesvada Alois W., P.O. Box 429, Wallis, Texas.
 Neuzil Eduard, 618 E. Davenport St., Iowa City, Iowa.
 Nouza František, O.P., Vallejo, Calif.
 Novák Frant., C.S.S.R., Liguori, Mo.
 Novák Henry, C.S.S.R., 1633 Cleveland Ave., Chicago 14, Ill. — 5520 Richmond Road, Bellaire, Tex.
 Novák Kosmas, Rockford, Ill.
 Novák James, Maple Park, Ill.
 Novotný Vincent, O.S.B., Phillips, Wis.
 Novotný Leonard, Fredonia, Wis.
 Oborný Fr. J., Dodge, Nebraska.
 Oborný Karel J., Verdigris, Nebraska.
 Okřihlík Theophilus, O.M.I., Box 688, Edinburg, Texas.
 Olšovský Geo. J., P.O. Box 1122, Port Arthur, Tex.
 Ouška Lukáš, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Pachta Raymond, Concordia, Kans.
 Pakosta Fabian, O.S.B., St. Joan of Arc, Lisle, Ill.
 Pastorak Jan B., Plasi, R. D. 2, Prague, Nebr.
 Paukert Fr., Good Counsel Academy, Mankato, Minnesota.
 Pavelka Alois, Crosby, Texas.
 Pavlík Václav, St. Louis, Mo.
 Pavlík James, 1625 S. 11th St., St. Louis, Mo.
 Pechal Václav, P.O. Box 79, Abbott, Tex.
 Pekař Gilbert F., Box 19261, Houston, Texas.
 Pelikán Adolf, S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Quebec, Canada.
 Pešek Leo, (Kaplan u letectva).
 Petránek Karel, Crystal Falls, Mich.
 Petřík Pavel, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave., Berwyn, Illinois.
 Petrů Augustin, O.M.I., 2405 Navigation Bld., Houston 3, Texas.
 Petrů Stan., Box 218, Karnes City, Texas.
 Petrů Václav, Box 6280, Corpus Christi, Tex.
 Petrů Fr. S.J., St. Marys, Kansas.
 Petrus Rehof, Seward, Nebr.
 Pitra Štěpán, O.C.S.O., Trappist, Kentucky.
 Plavčan Pavel, 11815 Woodland Ave., Cleveland 20, Ohio.
 Pleskač Myron, Hastings, Nebr.
 Pluháček Antonín, Heun, P.O. Clarkson, Nebraska.
 Pohl Daniel, Supt. Central Hl, Nebraska City, Nebr.
 Pokorney František, 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill. 60650
 Pokorný Jeroným, St. Benedict Abbey, Atchison, Kansas.
 Polc Jaroslav V., Nepomucenum, Rome, Italy.
 Polyak, Ondřej, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Popelka J., S.J., Box 100, Spanish, Ont., Canada.
 Potkovský Benno, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Prachaf John, Ree, Nebraska.
 Příbyl Adolf, Dickinson, N. Dak.
 Příbyl Klement, Stillwater, Okla.
 Příbyl František, 916 N. Western Ave., Chicago, Ill.
 Procházká Vavř., O.S.B., Sacred Heart Academy, Lisle, Ill.
 Prokeš František, S.J., 2410 California St., Omaha, Nebraska.
 Prokeš Vojtěch, 1626 — 11th St., St. Louis, Mo.
 Pšencík Henry, St. Mary's, R. 4, Hallettsville, Texas.
 Ptáček Jan, Monticello, Ia.
 Ptáček Benedict F., Le Roy, N. Y.
 Ptáček Maurice, Junction City, Kans.
 Raček Josef, Barrachois, P. Q., Canada.
 Rachunek Hy., East Bernard, Tex.
 Rada Karel, St. Mary's Church, Sutton, Nebr.
 Radej Ed., 1121 N. 14th, Manitowoc, Wis.
 Remes Václav A., 1728 Conway St., St. Paul, Minn.
 Rezek David, M.M., Mindanao, P. I.
 Rezek Valerian, 5009 S. Hermitage Ave., Chicago 9, Illinois.
 Rezníček Alois, R. 1, Box 23, Rayne, Louisiana.
 Rezníček Emilian, O.S.B., Scribner, Neb.
 Reif Henry O., Weimar, Tex.
 Roh Raymond, David City, Nebr.
 Roth Jan, Pisek, N. Dak.
 Rumpík Eduard, Ashland, O.
 Rus Svatopluk, C.S.B., 95 St. Joseph St., Toronto, Ontario.
 Růžicka František, Clutier, Iowa.
 Rynes Theo., S.J., St. Mary's, Kans.
 Šach Josef, 58 Syndeham St., Dundas, Ont., Can.
 Šaha Vavřinec, Houston, Texas.
 Šaul Jakub, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Schejbal Jos. T., Box 107, Desloge, Missouri.
 Simon Alvin, 1621 University Ave., N.E., Minneapolis, Minn.
 Simlík Frant., O.P., River Forest, Ill.
 Sirek Cyril, 1200 15th Ave., Superior, Wis.
 Skach Karel, 1845 S. 9th St., Maywood, Ill.
 Skluzáček Alfred, 1327 Lafond Ave., St. Paul, Minn.
 Skluzáček Jaroslav, Protivin, Iowa.
 Skluzáček Jiří, Our Lady of Providence Convent, St. Paul, Minn.
 Skluzáček Richard F., 338 Superior, St. Paul, Minn.
 Skluzáček Valentin, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Skoblík Michael, Glencoe, Minn.
 Skok Charles D., 317 Howard St., Spokane, Wash.
 Sladký Wenceslaus, St. Anthony's Church, Bruno, Nebraska.
 Slepíčka Josef, Waukon, Ia.
 Sloup Ernest, Fort Sill, Okla.
 Slovák Emil, 925 Yale St., Fort Worth, Tex.
 Šmíd Frant., S.T.D., 7135 N. Harlem, Niles, Ill.
 Smutný Jan, Pleasanton, Nebraska.
 Smutný Václav, C.S.S.R., Miranda, Mato Grosso, Brazil.
 Sobr Klement, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Sochůrek Raymond, Adell, Wis.
 Soukup C. G., O.S.B., St. John's Abbey, Collegeville, Minnesota.
 Soukup Jos., 1911 Green St., Racine, Wis.
 Spáček Anselm, O.F.M.Cap., Blenheim, Ontario
 Spindler Wendelin, Fairmont, Minn.
 Spruchavský John, 700 McIntosh St., Fort William Ont., Canada.
 Srnec Stanley J., St. Paul Seminary, St. Paul, Minnesota.
 Staříček Andrew, S.V.D., P.O. Box 675, Taos, New Mexico.
 Starostka Jan, 4513 S. 32nd, Omaha, Nebr.
 Stasek Jiří, Whitsonin Rapids, Wis.
 Stašek Leonard, Stevens Point, Wis.
 Stehno Eugen, Clifton, Kana.
 Straka Jan, 1431 So. Austin Blvd., Cicero, Ill.
 Strakoš Jan, 7367 York Rd., Cleveland, O.
 Stryk Jeroným J., El Campo, Texas, Rt. 3 (Hillje).
 Studený, Very Rev. Robert, S.V.D., Rome, Italy.
 Sukovatý Louis, Somerset, O.
 Sukovatý Jiří, Columbus, O.
 Světlinský Ludvík, Leokín, N. Dak.
 Svoboda Jiří, St. Joseph, Manitoba, Canada.
 Svobodný Jos., O.M.I., Bellville, Ill.
 Svobodný Alois, O.M.I., Bellville, Ill.
 Svrček Václav A., Box 425, Caldwell, Texas.
 Swade Robert, Norridge, Ill.
 Swade Thomas, Forest Park, Ill.
 Syrový Josef, St. Mary's Church, Vining, Iowa.
 Josef Šach, 714 King St., Hamilton, Ont., Canada.
 Šebesta Eugen, Jessenland, Minn.
 Šimon Alvin, Hopkins, Minn.
 Šindelář Fidelis, O.S.B., Tabor, S. Dak.
 Šindelář Fr., O.S.B., Mus. D., 1818 So. Paulina St. Chicago 8, Ill.

Šípek Jos. A., 1445 N. 24th St., Milwaukee, Wis.
 Sirek Cyril, 1200 15th Ave. E., Superior, Wis.
 Shedy, Leo, O.S.C., Box 744, Hastings, Nebr.
 Shimanek Jos., 337 Ottawa St., Joliet, Ill.
 Šimon Rob., C.S.S.R., 8555 Golf Links Rd., Oakland, Calif.
 Škvania Ondřej, O.S.B., Phillips, Wisconsin.
 Šlechta Albert A., Silver Lake, Minn.
 Štefl Antonín, 1121 N. 14 St., Manitowoc, Wis.
 Šonka Emilian, O.S.B., Cedarburg, Wis.
 Šonka Richard, O.S.B., Cedarburg, Wis.
 Šonka Vilém, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Šrahulek, Š., O.S.B., R. 2, Box 183, Petersburg, Va.
 Stelmashuk Edw., C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York
 Štěp Josef, 14040 Puritas Ave., Cleveland, O.
 Švehla Václav, Cottleville, Mo.
 Talif Ant. B., St. Mary's Church, Moselle, Rt. 2, (Robertsville), Mo.
 Talský Chas., S.C.J., 217 N. 68th St., Milwaukee, Wisconsin.
 Tauš Jan, C. SS R., Duke of Glauster St., Annapolis, Md.
 Teplý Josef, S.J., John Carroll University, Cleveland, 18, Ohio.
 Till Jos. R., 318 John Adams Dr., San Antonio 2, Texas.
 Tlapa Richard, 5009 S. Hermitage Ave., Chicago, Ill.
 Tomanek Jar., Veselyville, N. D.
 Tomek Bonifác, O.S.B., Dante, S. Dak.
 Tomek Fr., Montgomery, Minn.
 Tržil Ludvík, St. Wenceslaus Church, 510 - 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.
 Troch Ludvík, Benedict, Md.
 Třesnak Antonín, Dodge, Neb.
 Tucheck Ed. C., Sirotdinec sv. Tomáše, Lincoln, Neb.
 Tuma Antonín F., 1430 S. 14th St., Omaha, Nebr.
 Tydlačka Jiří E., Rt. 4, Caldwell, Texas.
 Tyl Albert, 114 W. Front St., Tyler, Texas.
 Uhler Carl, 17825 Libby, Cleveland 37, Ohio.
 Uhlíř Vác., 3181 W. 41 St., Cleveland, O.
 Urbanovský Fr., Guardian Angel's Church, Box 963, Pasadena, Texas.
 Vacala Frant., 2651 S. Central Park, Chicago, Ill.
 Vacek Jos. P., 1310 Excelsior Ave., Hopkins, Minn.
 Vagner Frant., San Juan, Texas.
 Valášek Edw., Trenton, Nebr.
 Valenta Marcus, (Praha) Rt. 2, Flatonia, Texas.
 Valenta Boh. J., Box 387, Bryan, Texas.
 Vána S., S.J., 3049 Parkside Blvd., Toledo, Ohio.
 Vančura Leo, St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Váp Ivan, Pius X H.S., Lincoln, Nebr.
 Vašek Fr., Petit Seminaire, Nicolet, Que., Canada.
 Vavřina K., Winnebago, Nebr.
 Veselý James J., 14040 Puritas Ave., Cleveland, O.
 Veselý Stanislav, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Větrovec Jos. C., C.S.S.R., 323 E. 61st St., New York, N. Y.
 Veverka Florian, O.F.M., Jordan, Minn.
 Viktora Claude, O.S.B., 1818 S. Paulina St., Chicago 8, Ill.
 Vinklarek Emil T., Box 275, Moulton, Texas.
 Vít Voitech, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.
 Vítek Eduard, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Vítek Jerome P., Box 599, Lamesa, Texas.
 Viti Jiří, 13205 Chapelside Ave., Cleveland, O.
 Vlažný Jan, Park Ridge, Ill.
 Vochoč Jaromír, Rapide Blanc, Cté. Laviolette, Qué., Canada.
 Vonášek Frant. V., C.S.S.R., P.O. Box 728, Frederiksted, Virgin Islands.
 Votruba Jiří, Sheldon, Wis.
 Vrablic Cyril, O.S.B., St. Meinrad, Ind.
 Vrána John, 1103 Felix Place, Oklahoma City 10, Okla.
 Vrána Fr., 850 S. Wilder, St. Paul, Minn.
 Wagner John A., 230 W. Commerce St., San Antonio 5, Texas.
 Wolf Howard, 13205 Chapelside Ave., Cleveland, O.
 Wolf Lawrence, E. 131st St. & Southview, Cleveland, Ohio.
 Yanish Felix, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Zabelka Jiří, 719 E. Moore St., Flint, Mich.
 Zachař Albert, Cedar Rapids, Iowa.
 Zely Vilém, Lyons, Wis.
 Zeman Fr., Petit Seminaire, Nicolet, Que., Canada.
 Žižka Arnošt, O.S.B., Ph.D., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.
 Žižkovský Voitech, Shakopee, Minn.

Est. 1905

BRVENIK PHARMACY

— Emil Brvenik —

Prescription Specialists

Prompt Delivery

1918 S. Blue Island Ave.

CAnal 6-0727

"We Appreciate Your Patronage"

ČTĚTE A ROZŠÍŘUJTE

KATOLICKÝ TISK

Adresář českých katolických osad v Americe.

ABIE, NEBR.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. M. Danko.

ABBOTT, TEX.:

Osada Nep. Srdce P. Marie. Farář: dp. Václav Pechal.

ABINGDON, MD.:

Osada sv. Františka Sal. Dojíždí důst. Otcové Redemptoristé z Baltimore, Md.

AGNEW, NEBR.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. pán z Valparaiso.

AGUA DULCE, TEX.:

Osada sv. Františky. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Geo. Seecina z Robstown, Tex.

ALGOMA, WIS.:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Francis C. Heimann. Kaplan: Robert A. Berg.

ALGONQUIN, ILL.:

Osada sv. Markéty Alacoque. Rev. Raymond Elpers. Rev. L. M. Urbaniak.

AMMANNSVILLE, TEX.:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Lambert Laskoski. (R. 3. Schulenburg).

ANTIGO, WIS.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Cyril Kabat.

APPLETON, NEBR.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt.

ASHLAND, WIS.:

Smíšená osada sv. Anežky. Několik českých rodin. Farář: Very Rev. Calman Borgard, O.F.M.

ATWOOD, KANS.:

Osada Nejsvět. Srdce Pána Ježíše, česko-irská. Osada ssv. Cyrila a Metoděje, Dp. Mark L. Linenberger, O.F.M. Cap. Škola: 136 žáků.

AUSTIN, MINN.:

Osada sv. Augustina. Farář: Rt. Rev. Msgr. Robert E. Jennings, V.F. Pro Čechy dojíždí Rev. Edward Kasal z Owatonna, Minn.

BALTIMORE, MD.:

Osada sv. Václava. Farář: Very Rev. Josef Adamec, C.S.S.R. Kostel na Ashland Ave. a škola na N. Collington Ave., blíže Ashland Ave. Fara: 2111 Ashland Ave. Katolická budova: Madison a Duncan Strs. Kněží v duchovní správě: Václav Kolář, C.S.S.R., Tomáš Kozlovský, C.S.S.R., Felix Yanish, C.S.S.R., Edgar Vitek, C.S.S.R., Josef Duchek, C.S.S.R., (kaplan v armádě). Misionáři: Ondřej Polyak, C.S.S.R., Josef Chochula, C.S.S.R., Stěpán Krupa, C.S.S.R. (voj. kaplan).

BANNISTER, MICH.:

Smíšená osada sv. Cyrilla a Metoděje. Farář Rev. Clarence Smolinski.

BARTON'S CREEK, TEX.:

Osada sv. Petra a Pavla. Dojíždí Father A. M. Black z Cistern. Totéž místo jako Kovář, Texas.

BEARDSLEY, KANS.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Kapucín z Atwood, Kans.

BEASLEY, TEX.:

Osada sv. Václava. Katolických rodin 42, česká a polské národnosti. Dojíždí kněz z East Bernard, Texas.

BECHYŇ, NORTH REDWOOD P.O., MINN.:

Osada Bl. Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Stanislav Grabowski.

BECHYŇ, N.D.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí Rev. Jar. Tomanek z Lankin, N. Dak., dvakrát měsíčně.

BEE, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jan Prachář.

BEEVILLE, TEX.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Harold F. Palmer.

BELLE PLAINE, IOWA:

Smíšená osada sv. Michala. Několik českých rodin. Dozluhuje Rev. Valentin Hlubek z Chelsea.

BELLEVILLE, KANS.:

Smíšená osada sv. Eduarda. Farář: Very Rev. Msgr. Cornelius J. Brown, M.A.

BELLVILLE, TEX.:

Smíšená osada ssv. Petra a Pavla (pověstně polská). Farář: Rev. Syl. Fucius.

BEROON, MINN.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Fr. Guter.

BERWYN, ILL.:

Osada Panny Marie Cellaenské. Farář: Rev. Robert Mastný, O.S.B., 1423 S. Wesley Ave. Kaplani: Rev. Ludvík Černák, O.S.B., a Rev. Pavel Petřík, O.S.B.

Osada sv. Odila. Farář: Rev. P. J. Buckley. Osada převážně česká. V sobotu dojíždí český kněz z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill.

BIRCHWOOD, WIS.:

Osada sv. Jana Ev. Farář: Rev. Clarence Ludwig.

BISON, OKLA.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. A. Waleczek. Škola: 38 dětí.

BLENHEIM, ONTARIO, CANADA:

Rt. Rev. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap. Kostel P. Marie, St. Francis Friary.

BLESSING, TEX.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Josef Hamala.

BLOOMER, WIS.:

Smíšená osada sv. Pavla. Farář: Rev. R. Geisler. — Asi 35 českých rodin.

BLOOMING PRAIRIE, MINN.:

Osada sv. Kolumbana. Farář: Rev. Herman A. Boecker. Slušný počet Čechů.

BLUMENFELD, P.O. ORRIN, N. DAK.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Ludvík Světlinský.

BOERNE, TEXAS:

Kostel sv. Petra. Farář: Rev. Frant. Kalina.

BOHEMIA, L.I., N.Y.:

Kostel sv. Jana Nep. Farář: Rev. Richard Gladney, 5020 — 46th St., Woodside, L. I., N. Y.

BOHEMIAN SETTLEMENT, E. JORDAN, MICH.:

Kostel sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Josef Malinowski z East Jordan.

BOHEMIAN SETTLEMENT, KANSAS:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Spravuje Rev. F. Moles, O.F.M., Cap., z Atwood, Kans.

BOMARTON, TEXAS:

Osada sv. Jana. Dojíždí kněz z Seymour.

BOWMAN, NO. DAK.:

Smíšená osada sv. Karla, asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Jan Smierčák.

BRAINARD, NEBR.:

Osada Nejsvětější Trojice. Duchovní správce: Rev. Daniel F. Kealy. Kaplan: Rev. L. Ketter. Škola: 99 dětí.

BRITT, IOWA:

Osada sv. Patrika. České rodiny jezdí ke zpovědi do Duncan, Iowa.

BROCKET, NO. DAKOTA:

Smíšená osada. Dojíždí Rev. Tomáš Sparks.

BRODERICK, SASK., CANADA:

Osada ssv. apoštolů Petra a Pavla. 41 slováckých a 5 polských rodin. Farář Rev. John Ostrowsky.

BROWNSVILLE, TEXAS:

Kostel P. Marie Guadalupe. Farář: Rev. Theophil Okruhlik, O.M.I.

BROOKFIELD, ILL.:

Osada sv. Panny Barbory. Silná česká. Farář: Msgr. Jos. Kush, 4016 Prairie Ave., kaplan: Rev. Donald Ahearn a Rev. Jos. P. Lynch. Pro Čechy

- každou neděli dojíždí důst. p. z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill.
- BRUNO, NEBRASKA:**
Osada sv. Antonína Pad. Farář: Rev. Václav Sladký.
- BRUSHPALE, MINN.:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Harold Dimerling.
- BRYAN, TEXAS:**
Osada sv. Josefa. Farář Rev. Bohuslav J. Valenta. Kaplan: Rev. B. Bregna. Škola: 446 dítek, 5 sester Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti.
- CADOTT, WISCONSIN:**
Osada sv. Růženy Limanské, česko-anglická. Rev. Jos. Wagner.
- CALDWELL, TEXAS:**
Osada Panny Marie Lourské. Farář: Rev. Václav A. Svrček.
- CALMAR, IOWA:**
Smíšená osada sv. Aloise. Čechům dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.
- CAMERON, TEXAS:**
Osada sv. Moniky (smíšená, asi 100 českých rodin). Farář: Rev. J. T. Gejser, kaplan Rev. Vitoold Paulus.
- CARLTON, WISCONSIN:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Rudolf S. Kerch. (P. O. R. 1, Kewaunee.)
- CARY, ILLINOIS:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář. Rev. Alfred Dietsch.
- CASCO, WISCONSIN:**
Smíšená osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Rudolf J. Hodtk.
- CASTLE ROCK, WIS.:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí každou neděli, každou sobotu a na svátky Rev. Ambrose W. Holzer z Montfort, Wis.
- CEDAR HILL, NEBR.:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Rev. Henry Denis, z Morse Bluff, Nebr.
- CEDAR RAPIDS, IOWA:**
Osada sv. Ludmily. Farář: Rev. Albert Zachař. Kaplan: Rev. Rafael Ludwig, 209 — 21 Ave., S.W. Škola: 431 dětí.
- Osada sv. Václava, 510 — 16 Ave., E. Farář Right Rev. Msgr. A. W. Chihak. Kaplan: Rev. Clarence V. Frana a Rev. F. M. Benda. Škola: 146 dětí.
- CHATHAM, ONTARIO, CANADA:**
Osada sv. Antonína. Farář: Rev. D. Miřný.
- CHELSEA, IOWA:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Valentin Hlubek.
- CHESTER, IOWA:**
Smíšená osada sv. Štěpána. Asi 20 českých rodin. Farář: Rev. Nestor B. Goetken.
- CHETEK, WIS.:**
Osada sv. Bonifáce. Farář: Rev. Gerard Mach. O.S.B.
- CHICAGO, ILLINOIS:**
Osada sv. Jana Nep., 30. St. and Lowe Ave. Farář: Rev. Václav Staněk. Kaplan: Rev. Antonín Beneš, 2953 Lowe Ave. Škola: 8-třídní, 190 dítek v pěti světnicích, vyučují 4 sestry řádu sv. Benedikta z Rogers Park, Ill. Adresa koven-tu: 618 W. 30. Str.
- Osada sv. Prokopa. Farář: Rev. Peter Mize-ra, O.S.B. Kaplan: Rev. Dominik Kotek, O.S.B., a Rev. Matouš Herda, O.S.B., 1641 S. Allport St. Škola 452 dítek a vyšší škola 164, vyučují Sestry sv. Františka, 1621 S. Allport St., 60608.
- Osada sv. Víta, S. Paulina and W. 18. Pl. Farář: Rev. Fr. Šindelář, O.S.B., 1818 S. Paulina St. Kaplan: Rev. Klauď Viktora, O.S.B.
- Osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. Jiří Kučera. Kaplan: Rev. František Přibyl, 916 No. Western Ave.
- Osada ssv. Cyrila a Methoděje. Farář: Rev. Va-lerian Rezek, 5009 S. Hermitage Ave. Kaplan: Rev. Richard Tlapa a Rev. Raymond Pacholski. Škola 356 dítek, vyučují Sestry sv. Františka, 5013 S. Hermitage Ave., 60609.
- Osada sv. Ludmily, 24. Str. and Albany Ave. Fa-rář: Rev. Jiří Krippner, kaplan Rev. Josef J. Hudík, 2408 S. Albany Ave. Škola: Osmitřídňá, 385 dítek, vyučují 8 sester z řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 učitelka. Obydlí sester: 3108 W. 24th Street.
- Osada P. Marie Lurdské. Farář: Rev. Václav Čermák, 1443 S. Keeler Ave. Kaplan: Edward J. Maxa. Škola: 8-třídní, 553 děti, vyučují 11 ses-ter řádu sv. Benedikta z Lisle, Ill., a 1 učitelka. Dům sester: 1500 S. Keeler Ave.
- Osada Bl. Anežky České, 2651 S. Central Park Ave. Farář: Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka. Kaplan: Rev. František Vacalá a Rev. Karel Kouba, 2651 S. Central Park Ave., 60623. Škola 916 dítek, vyučují Sestry sv. Františka, 2658 S. Drake Ave., 60623.
- CICERO, ILLINOIS:**
Česko-Anglická osada Panny Marie Královny Nebes, 53. Ave. and 24. Pl. Farář: Rev. Jan Lauer, 5300 W. 24. St. Kaplan: Rev D. Sullivan a Rev. W. Meagher.
- Osada Panny Marie Svatohorské. Farář: Rt. Rev. Msgr. František Tony. Admin. Rev. František Pokorný. Kaplan Rev. Milán C. Němeček, Rev. Jiří Černý. Škola 375 dítek, vyučují Sestry sv. Benedikta, 2340 S. 61st Ave., 60650.
- CISTERN, P.O. R. 2, FLATONIA, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. A. M. Black.
- CLARKSON, NEBR.:**
Osada sv. Cyrila a Methoděje. Farář: Very Rev. Klement Kubeš, V.F.
- CLEVELAND, OHIO:**
Osada sv. Prokopa, W. 41st St and Trent Ave. W. 41st St., 44109. Škola 333 dítek a vyšší ško-la 159, vyučují Sestry sv. Františka.
- Osada Panny Marie Lurdské, East 55th and Hamm Ave., S.E. Farář: Rev. Jan Anděl. Ka-plani: Rev. Howard Wolf a Rev. Jan Strakoš. Res. 3395 E. 53rd St., 44127. Škola 379 dítek; vyšší škola 571, vyučují Sestry N.D.
- Osada sv. Jana Nep., Fleet Ave. and E. 50th St. Farář: Rev. Clarence Liederbach. Kaplan: Rev. James Veselý. Res. 3785 Independence Rd., S.E., 44105. Škola 357 dítek, vyučují Sestry Domini-kánky.
- Osada sv. Rodiny, E. 131st and Southview Ave., Farář: Rev. Lawrence Wolf. Kaplan: Rev. Ed-ward Rumplick a Rev. Jifi Vituj. Res. 13205 Chapelside Ave., 44120. Škola 418 dítek, vyučují Sestry sv. Františka.
- CLEVELAND TOWNSHIP, LEELANAU CO., MICH.:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. F. Sniegowski z Maple City, Mich.
- CLUTIER, IOWA:**
Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie a osada sv. Václava (Carroll Township). Farář: Rev. František Růžička.
- CLYDE, NEBR.:**
Česko-Irská osada sv. Patrika. Rev. Stanislav Golik.
- COLON, NEBRASKA:**
Česko-Irská osada sv. Josefa. Farář: Rev. Robert Trausch.

COLUMBUS, TEXAS:

Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Alex. Kraus.

CONWAY, N. DAK.:

Smíšená osada. Dojíždí Rev. Ludvík Světlinský z Orrin, N. Dak.

COOPERSTOWN, WIS.:

Smíšená osada sv. Jakuba. Farář: Rev. Peter H. Schroeder. (P.O. Denmark.)

CORN HILL, P.O. R. 1, JARRELL, TEXAS:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Tomáš Matl. Škola: asi 60 dětí.

CORPUS CHRISTI, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Right Rev. Msgr. Fr. J. Kasper. Kaplan: Rev. Fr. Wagner.

CRESCO, IOWA:

Osada sv. Josefa. Asi 30 českých rodin. Farář: Rev. Roman Schares. Dojíždí kněz z Protivína.

Škola: 152 dětí, vyučují sestry Notre Dame.

Osada Nanebevzetí P. Marie. Asi 25 českých rodin. Farář: Msgr. V. Hoverman. Kaplan: Rev. P. Schmitt. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína.

CRETE, NEBRASKA:

Smíšená osada Božského Srdce. Farář: Rev. Max. DeWitt.

CROSBY, TEXAS:

Osada Božského Srdce. Farář: Rev. Alois Pavělka. Škola: 117 dětí. Misie: Eastgate — Sv. Anny.

CROWELL, TEXAS:

Misie sv. Josefa. Dojíždí důst. p. z Vernon, Texas.

CUDAHY, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jiří Kolanda, 1410 Swift Ave. Kaplan: Rev. Richard Beniček.

CUBA, KANSAS:

Smíšená osada sv. Isidora. Dojíždí Rev. M. Dion z Clyde, Kans.

CYCLONE, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Dojíždí v neděli Rev. Stan. Lupinski z Lott, Texas.

DAMON, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Dojíždí dvakrát za měsíc kněz z Needville, Texas.

DANBURY, TEXAS:

Smíšená osada. (Polovina našinců.) Farář: Rev. J. B. Jones.

DANTE, SO. DAKOTA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Bonifác Tomek, O.S.B.

DAVID CITY, NEBR.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Right Rev. Msgr. Alfons J. Lisko. Kaplan: Rev. C. Kelliher.

DENMARK, WIS.:

Smíšená osada Všechn Svätých. Farář: Rev. Chester Dionne.

DENTON, NEBR.:

Osada Panny Marie. Farář: Very Rev. Msgr. Raphael Collins.

DETROIT, MICH.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Josef Hlaváček. 1327 Lawton, Detroit 8, Mich.

DEWEESE, NEBR.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. A. Trausch.

DICKINSON, N. DAK.:

Osada sv. Václava. Farář Rev. Adolf Přibyl, 306 Fourth Ave. E.

DILLY, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Frant. Leštinský a Rev. Richard Tomsyck.

DIME BOX, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Jiří Tydlačka z Frenštát, Tex.

DODGE, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Fr. J. Oborný. Kaplan: Rev. R. Steffen.

DRY CREEK, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Nyní jenom hřbitovní kaple přifařená k Heun, Nebr. Dojíždí Rev. Anthony Pluháček jednou za rok.

DUBINA, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Dojíždějí důstojní pánové z Weimar, Tex.

DUBUQUE, IOWA:

Osada Panny Marie, německá, k níž patří asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Anthony Sigwarth, 1534 White Street.

DUNCAN, IOWA:

Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Václav Hradecký, arcibiskupský rada, (P.O. Britt.)

DWIGHT, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Anton Trausch. Škola: 176 dětí.

EAST BERNARD, TEXAS.:

Osada sv. Kříže. Farář: Rt. Rev. Msgr. Jos. Valent. Kaplan: Rev. Hy. Hachunek.

EAST GATE, TEXAS:

Osada sv. Anny. Dojíždí Rev. E. C. Fowler z Crosby, Texas.

EAST ISLIP, L. I., N. Y.:

Osada Panny Marie, česko-irská. Farář: Rev. Joseph Kirk.

EAST JORDAN, MICH.:

Osada sv. Jana Nep. Pouze několik českých rodin. Farář: Rev. Josef Malinovsky.

EAST ST. LOUIS, ILL.:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Štěpán Šrámek, O.S.B., 1125 N. 11th St.

EASTMAN, WIS.:

Smíšená osada sv. Václava. Rt. Rev. Msgr. Urban J. Baer.

EDNA, TEXAS:

Osada sv. Anežky. Farář: Rev. Stanislav Petrá.

EDWARDSVILLE, ILL.:

Osada Panny Marie, anglicko-česká. Farář: Rev. Peter McGuinness; dojíždí dvakrát za měsíc důst. p. z osady sv. Václava ze St. Louis, Mo.

EL CAMPO, TEXAS:

Smíšená osada sv. Filipa. Farář: Right Rev. Msgr. Julius Petrá. Kaplan: Rev. Vilém F. Halata. Škola: přes 500 dětí.

ELLINGER, viz Hostýn.**ELMA, IOWA:**

Osada Neposkvrněného Početí. Farář: Rev. Edmond O'Donnell. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína, Ia.

EMMET, NEB.:

Smíšená osada Zjevení Páně. Administrátor Rev. Francis Price.

ENDICOTT, N. Y.:

Slovenská osada sv. Josefa. Několik českých rodin. Farář: Rev. Method Billy, O.F.M., Conv. Kaplan: Rev. Edwin Mihalko, O.F.M., Conv.

ENNIS, TEXAS:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Vilém Botík. Kaplan: Rev. Henry Drozd. Škola: přes 350 dětí a též i High School.

EVEREST, KANSAS:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Donald Schwalm.

FAIRFAX, IOWA:

Osada sv. Patrika. Farář: Rev. Bernard L. White. Pro Čechy dosluhuje důstojný pán z Walford, Iowa.

FAIRFAX, SO. DAKOTA:

Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Wm. Lambert.

FALLS CITY, TEXAS:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Theodor T. Janýšek.

FAYETTEVILLE, TEXAS:

Osada sv. Jana. Farář: Rev. Ben Mazurkiewicz. Kaplan: Rev. Marion Atomanczyk.

FENNIMORE, WIS.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Arthur Heindl.

FENTON, MISSOURI:

Osada sv. Pavla. Asi 35 českých rodin. Farář: Rev. Edward Hrdlička.

FLATONIA, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Oswald Kalich.

FLORESVILLE, TEXAS:

Smíšená osada Božského Srdce. Mnoho českých rodin. Farář: dp. J. Gebermann.

FORT ATKINSON, IOWA:

Smíšená osada sv. Jana Nep. Farář: důst. p. Štěpán J. Kučera.

FORT FISHER, DINWIDDIE CO., VA.:

Osada sv. Jana Nep.: Dojíždí Rev. Š. Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia, Va.

FORT WILLIAM, ONT., CANADA:

Smíšená osada sv. Petra, slovanská. Farář: Rev. J. S. Reguly, 705 McIntosh St.

FORT WORTH, TEXAS:

Osada sv. Tomáše. Farář: Rev. Jan Morse, 2920 Azle Avenue. Škola 227 dětí.

FRANCIS CREEK, WIS.

Smíšená osada sv. Anny. Farář: Rev. Jan Haen. P. O., R. 6, Manitowoc.

FRELSBURG, TEXAS:

Německo-česká osada sv. Petra a Pavla. Asi 50 českých rodin. Farář: Rev. W. Buckholt (P. O. R. 2, New Ulm).

FRENŠTÁT, TEXAS:

Osada Panny Marie Růžencové. Farář: dp. Jiří Tydláček, (P. O. Caldwell). Misie: Dime Box, sv. Josefa.

FRÝDEK, TEXAS:

Osada Panny Marie. Farář: důst. p. Ladislav J. Klimeček.

GEDDES, SO. DAK.:

Osada sv. Anny. Farář: Rev. Eduard Caraher, T.O.R.

GANADO, TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: důst. p. Václav Bláhý. Kaplan: ———. Škola: asi 175 dítek.

GARNER, IOWA:

Smíšená osada sv. Bonifáce, asi 20 českých rodin. Farář: Msgr. Luke B. Striegel. Pro Čechy dojíždí nejdř. Msgr. Václav Hradecký, z Duncan, Ia. P. O. Britt, Iowa.

GERANIUM, NEBR.:

Osada sv. Václava. Dojíždí Rev. Josef Szynal ze Sargent.

GLENCOE, MINN.:

Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Michael Škoblík.

GOLTRY, OKLAHOMA:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. J. Kerns.

GONZALES, TEXAS:

Osada sv. Jakuba. Smíšená osada. Rev. P. J. Roebrocks, M.S.F., a Rev. Donald Murray, M.S.F.

GRANGER, TEXAS:

Osada sv. Cyrila a Metoděje. Farář: Rev. Geo. Doskočil. Kaplan: Rev. Fr. Miller, Ben. Mazurkiewicz.

GREGORY, SO. DAK.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. F. P. Monighan.

HALLETTVILLE, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Right Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, děkan. Dva kaplani. Škola: 428 dítek; vyš. škola: 147.

HAMILTON, ONT., CANADA:

Osada sv. Cyrila a Metoděje. Slovenská osada, ke které přináleží české rodiny z okolí. Farář: Rev. E. G. Fuzy, 204 Park Street, Hamilton, Ont.

HANOVER, KANSAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Henry J. Gesenhuer.

HAUGEN, WISCONSIN:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: důst. p. Benedikt Bauer, O.S.B.

HAWK POINT, MO.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: důst. p. Albert Bockelmann.

HAZELWOOD, NORTHFIELD P.O. MINN.:

Osada Zvěstování P. Marie. Farář: Rev. Carl Renz.

HEIDELBERG, (P. O. New Prague), MINN.:

Osada sv. Školastiky. Farář: Rev. Louis Heitzer, P. O. R. 2, New Prague, Minn.

HERMLEIGH, TEXAS:

Česko-německá osada sv. Františka. Dojíždí důst. pán ze Sweet Water, Texas.

HEUN (P. O. Clarkson), NEBR.:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: dp. Antonín Pluháček.

HIGHLAND, WIS.:

Smíšená osada sv. Antonína Pad. Farář: důst. p. Ralph Ott. Dojíždí dvakrát za rok důst. p. Jakub Mlsna ze Shullsburg, Wis.

HILLJE, (Louise P. O.) TEXAS:

Osada sv. Ondřeje (založena 28. září 1905). Farář: Rev. Jerome Stryk.

HILLSBORO, TEXAS:

Osada Panny Marie Milosrdcenství. Farář: Rev. Aug. J. Merkel.

HILLSBORO, WIS.:

Osada sv. Aloisia, česko-íráská. Farář: důst. p. Frant. M. Leštinský.

HOLMAN, TEXAS:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. ——— z Ammansville, Texas.

HOPKINS, MINN.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Josef Vacek. Kaplan: Rev. Alvin W. Simon. Nová osada: (Interlachen) Rev. Jos. Vacek.

HOSTYN, KANS.:

Osada sv. Jana Nep. Spravuje Rev. Mark J. Linenberger, O.E.M. Cap., z Atwood, Kans.

HOSTÝN, P. O. PLUM, TEXAS:

Osada Královny Posv. Růžence. Farář: J. Balle-mans, O.S.V.

HOSTÝN, (blíže Ellinger), TEXAS:

Osada P. Marie. Farář: důst. p. Fr. Kolář. P. O. Route 2, Fayetteville, Texas.

HOWELLS, NEBR.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Václav Kovář.

HUBBARD, OREGON:

Smíšená misie, asi 8 československých rodin. Dojíždí pro Čechy občas dp. Metoděj Korn, O.S.B.

HUNGERFORD, TEXAS:

Osada sv. Jana Evangelisty. Dojíždí kněz z Wharton, Tex., každou neděli a zasvěcený svátek.

INDUSTRY, TEXAS:

Osada Neposkvrněného Pojetí Panny Marie. Katolických českých rodin 29. Dojíždí důst. p. z Frelsburg, Texas.

INEZ, TEXAS:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Geo. Janský.

IOWA CITY, IOWA:

Anglicko-česká osada sv. Václava. Farář: důst. p. Eduard W. Neužil.

IOWA COLONY, TEXAS:

Osada Milostného Pražského Jezulátka. Dojíždí občas některý z českých důst. pánů.

- IRVING, KANSAS:**
Osada sv. Alžběty (dříve sv. Václava). Dojíždí důst. John Bauer z Waterville, Kansas.
- JACKSON, MINN.:**
Osada sv. Václava. Farář: Albanus Kuisle. — Kaplan: Rev. Leland Smith.
- JACKSONVILLE, NO. CAROLINA:**
Osada Pražské Jezulátko. Rev. Lawerence Newman.
- KARLIN, MICHIGAN:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. William J. Reitz. z Onokama, Mich.
- KARLIN, P.O. BOLIVAR, MISSOURI:**
Osada sv. Václava. Farář: Msgr. John Westhues.
- KAUFMAN, TEXAS:**
Osada sv. Anny. Farář: Rev. Francis Gabryl.
- KELLNERSVILLE, WIS.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Josef Kalíšek.
- KENASTON, SASK., CANADA.**
Osada sv. Ondřeje. Smíšená chorvatsko-československá osada, k níž patří missie v Davidson a Craik. Farář: důst. p. Charles Fillion.
- KEWAUNEE, WIS.:**
Osada sv. Růžence. Farář: Rev. Michael J. Jackowski. Kaplan: Rev. James J. Geenan.
- KLONDIKE, WIS.:**
Osada sv. Václava. Dojíždí Rev. William Rickert.
- KOERTH, TEXAS:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emmet Kolodzie.
- KOLIN, LA. a LIBUŠE, LA.:**
Misie sv. Františka Xav. Farář: Rev. Mark Horáček, Box 7, Deville, La.
- KOSSUTH, WIS.:**
Osada sv. Augustina. Dojíždí Rev. Jan Haen z Francis Creek, (P.O. R. 6, Manitowoc), Wis.
- KOVÁŘ (nědaleko Cistern), R. 2, Flatonia, TEX.:**
Dojíždí Rev. A. Black z Gistern, Tex.
- KROK, WISCONSIN:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí důst. Jan Johanek z Montpellier, Wis.
- LA CROSSE, WIS.:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Alfred Hebert, 936 Winnebago St.
- LA GRANGE, TEXAS:**
Smíšená osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář. Nejdůst. Msgr. St. Zientek.
- LAKE ANDES, SO. DAK.:**
Osada sv. Marka. Farář: Rev. E. Embury, T.O.R.
- LAKE RENO (P. O. Lowry), MINN.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jos. Fridgen.
- LAKEFIELD, MINN.:**
Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Nejdůst. p. Msgr. Fr. Prokeš. Kaplan: Rev. Donald Zenk.
- LAKOTA, N. D.:**
Osada Panny Marie. Farář: Rev. Theodor Wisniewski, S.A.C. Několik českých rodin.
- LAMONT, IOWA:**
Osada Panny Marie. Farář: Rev. F. Showalter.
- LANKIN, NO. DAK.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Lud. Světlinský. Misie: Bechyňe, ssv. Petra a Pavla.
- LA SALLE, TEXAS:**
Česká misie. Dojíždí kněz z Vanderbilt, Texas.
- LATIUM, TEXAS:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Msgr. Charles Wiesnerowski z Brenham, Tex.
- LAWN, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Jiří Elmen-dorf z Hemingford, Nebr.
- LAWRENCE, NEBR.:**
Smíšená osada Božského Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Frank Sherman.
- LEOPOLIS, WIS.:**
Osada Panny Marie. Rev. Peter Duerr.
- LESTERVILLE, SO. DAK.:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář Rev. Carlton Hermann.
- LE CENTER, MINN.:**
Osada Panny Marie. Farář: Rev. Denis J. Buckley.
- LIDGERWOOD, NO. DAK.:**
Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: důst. p. Valerian Paczek.
- LIMERICK, SASK., CANADA:**
Smíšená misijní stanice. 12 moravských rodin. Dosluhuje důst. p. J. Dufresne z La Flessch, Sask.
- LINWOOD, NEBR.:**
Osada Jména Panny Marie. Dojíždí důst. p. V. Ketter, Abie, Neb.
- LISBON, IOWA:**
Smíšená osada sv. Jana. Farář: Rev. J. R. Goodman. Pro Čechy dosluhuje důst. p. L. Urbánek z Prairieburg, Iowa.
- LISLE, ILL.:**
Smíšená osada Blah. Johanny z Arku. Farář: dp. Bedřich Beller, O.S.B.
- LITTLE FERRY, N. J.:**
Osada sv. Markéty. Dosluhují Redemptoristé z New Yorku.
- LITOMYŠL, P.O. OWATONNA, MINN.:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. John Gengler. Škola: 90 dětí vyučují 3 sestry z řádu Notre Dame.
- LITTLE TURKEY, IOWA:** Lawler R. 2
Osada Nanebevzeří Panny Marie. Farář: Rev. Louis J. Tržil.
- LOMA, NEBRASKA:**
Osada sv. Lukáše. Farář: Rev. G. Siegienski.
- LOMICE, N. D.:**
Osada sv. Kateřiny. Dojíždí Rev. T. Sparks z Brocket.
- LONSDALE, MINN.:**
Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Karel C. Jířek.
- LOUČKY, NEB.:**
Osada sv. Martina. V neděle ve svátek dojíždí Rev. Anthony Trausch.
- LOUISE, TEXAS:**
Osada sv. Prokopa (založena 4. července 1944). Dojíždí z Hillje Rev. Jerome Stryk.
- LOURDES, IOWA:**
Smíšená osada Panny Marie Lurdská. Farář: Rev. Dorrance T. Noonan (R.F.D. 4.), Elma. Pro Čechy, dojíždí kněz z Protivín, Iowa.
- LYNCH, NEBRASKA:**
Osada Panny Marie. Farář: Rev. J. Bártek.
- MAHNOMEN, MINN.:**
Osada sv. Michaela. 75 českých rodin. Farář: Rev. Justin Luetmer, O.S.B.
- MANDAN, NO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Josefa. Na 30 českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. Aloysius Galowitsch. Kaplan: Rev. S. Zastoužil.
- MANITOWOC, WIS.:**
Smíšená osada Svátých Neviňátek. Farář: Rev. Eduard A. Raděj.
- MANLY, IOWA:**
Smíšená osada Božského Srdce 15 českých rodin. Farář: Msgr. Ernest Ament.
- MAPLE HEIGHTS, P.O. BEDFORD, OHIO:**
Osada sv. Václava. Libby Rd. and Cato St., Cleveland 37, O. Farář: Rev. Rajmund Matoušek. Kaplani: Rev. Robert Carlin a Rev. John Rathfon. Res. 17825 Libby Rd., Cleveland 37. Škola 8-třídní, 24 světlic a 1,173 dětí.
- MAPLE CITY, MICH.:**
Smíšená osada sv. Josefa. Několik čes. rodin.
- MAPLE LAKE, MINN.:**
Smíšená osada sv. Timothea. Farář: Rev. F. J. Barthelme.

MARAK, TEXAS:

Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Farář: Rev. Rafael Grsković.

MARINETTE, WIS.:

Polsko-česká osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rev. Eduard Horyza, 915 Elizabeth Avenue.

MARSHALLTOWN, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. B. H. Skahill. Pro Čechy dojíždí kněz z Vining, Iowa.

MEDFORD, MINN.:

Kristus Král. Farář: Rev. Harold B. Mountain.

MEGARGEL, TEX.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex.

MELVILLE, SASK., CANADA:

40 českých rodin pod duchovní správou Otce O. M. I.

MENOMINEE, MICH.:

Polsko-česká osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Viktor Karch, 319 Broadway.

MILLADORE, WIS.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. J. B. Marks.

MILLIGAN, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. J. Henahan.

MILWAUKEE, WIS.:

Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: Rev. Josef Wamser. Kaplan: Rev. Jiří Hopf, 3442 N. 38th Street.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Václav Kozák. Kaplan: Rev. Jiří Beltzinger, 1410 W. Scott St.

MINNEAPOLIS, MINN.:

Osada P. Marie Ustavilné Pomoci. Farář: Rev. Stanislav J. Srnec, 419 — 21. Ave. So.

MINNEOTA, MINN.:

Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Fr. Prokeš z Lakefield, Minnesota.

MISHICOT, WIS.:

Smíšená osada sv. Kříže převážně česká. Farář: Rev. Anthony Bethley.

MONONA, IOWA:

Osada sv. Patrika. Několik českých rodin, kterým dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.

MONTFORT, WIS.:

Osada sv. Tomáše Apoštola. Farář: Rev. Ambrose W. Holzer. Asi 35 rodin.

MONTGOMERY, MINN.:

Osada Nejsv. Vykupitele. Farář: Rev. Fr. J. Tomek. Kaplan: Rev. Robert Bastýř ml.

MONTPELIER, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jan Johánek. (P. O. R. 3, Luxemburg).

MOORLAND, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. R. Obermire.

MORAVIA, MINN.:

Osada sv. Václava. Přifařena k Owatonna; dojíždí Rt. Rev. Msgr. Edw. Kasal.

MORAVIA, TEX.:

Osada Nanebevstoupení Páně. Dojíždí důst. p. ze St. John's.

MORSE BLUFF, NEBR.:

Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Henry Denis.

MOSINEE, WISCONSIN:

Osada sv. Pavla. Farář: Rev. Josef Tetzlaff.

MOULTON, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Emil Vinklárek. Kaplan: Rev. Bernard Goebel.

MOUNT TABOR, WIS.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. František Leštinský z Hillsboro, Wis.

MULL, ONTARIO, CANADA:

Osada sv. Isidora. Dojíždí Very Rev. Ladislav, O.F.M. Cap., z Blenheim.

MUNDEN, KANSAS:

Osada sv. Jiří. Dojíždí Very Rev. Msgr. Cornelius Brown z Belleville, Kansas.

MUSCODA, WIS.:

Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. F. Lewandowski.

NADA, TEXAS:

Smíšená osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Edmund Bílý.

NECEDAH, WIS.:

Smíšená osada sv. Františka z Assisi. Farář: Rev. Stanislav Chilicki.

NEEDVILLE, TEXAS:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. T. W. Kappe. Misie: ssv. Cyril a Metoděj, Damon, Texas.

NEKOMA, N. D.:

Smíšená osada sv. Eduarda. Farář: Rev. M. Miller.

NEVA, WISCONSIN:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jindřich Hubert, P. O., Antigo, Wis.

NEW BOHEMIA, VA.:

Osada Bož. Srdce Páně. Farář: Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., R. 2, Petersburg, Va. Misie: Sv. Jan, Fort Fisher, Va.

NEW DENMARK, WIS.:

Osada Nejsv. Trojice. 40 českých rodin. Dojíždí Rev. Chester A. Dionne z Denmark, Wis.

NEW HRADEC, N. D.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Ladislav Brydl.

NEW MARKET, MINN.:

Osada sv. Mikuláše. Rev. Leonard Hirnen.

NEW PRAGUE, MINN.:

Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Cyril Popelka. Kaplani: Rev. Alfred Skluzáček a Rev. P. Cussler.

NEW YORK, N. Y.:

Osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. V duchovní správě: Důst. E. Donahue, C.S.S.R., Eduard Stelmoschuk, C.S.S.R., Josef Větrovec, C.S.S.R., Mark Clearv, C.S.S.R., Thomas McPartland, C.S.S.R., 323 E. 61st St.

Kaple sv. Václava, 1341 York Ave., New York, New York.

NEWPORT (P. O. Solon), IOWA:

Misie Panny Marie Růžencové. Dojíždí důst. p. z osady sv. Václava v Iowa City.

NICOLLET, MINNESOTA:

Osada sv. Pavla. Farář: Rev. Josef Penzimas.

NORMAN, WIS.:

Osada sv. Josefa. Kewaunee, R.F.D. No. 1. Farář: Rev. Hubert Nilles.

NORTH JUDSON, IND.:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. Ladislav Krause.

NORTH OLMSTED, OHIO:

Osada sv. Richarda, 26855 Lorain Rd. Farář: Rt. Rev. Oldřich Koráb. Kaplani: Rev. Josef Wagner a Rev. Petr Lenahan. Res. 26855 Lorain Rd. Škola: 1092 dětí.

NOVÁ TŘEBOŇ, MINN.:

Viz Třeboň, Minn.:

OAKES, NO. DAKOTA:

Smíšená osada sv. Karla. Několik českých rodin. Farář: Rev. Eduard McDonald. Kaplan: Rev. N. Kapaun.

ODELL, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. Farář: Rev. Edw. Valašek.

OLIVIA, MINNESOTA:

Smíšená osada sv. Aloisia. Farář: Rev. Theofil Szymanski.

OLMITZ, KANSAS:

Osada sv. Anny. Farář: Rev. Frant. Jerasa. Škola: 64 dětí.

OMAHA, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Barta, bis. rada. Kaplan: Rev. Robert J. Gase. 5438 S. 22nd St., So. Side.

Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Václav Kočárnik, 2617 So. 31st St. Kaplan: Rev. Richard A. Wolbach.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Antonín Tůma. Res. 1430 S. 14th St.

ORD, NEBRASKA:

Smíšená česko-polská osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. Farář: Rev. Stanislav Gorak.

OTTER CREEK, IOWA:

Osada Největější Trojice. Rev. Jan Schmitz.

OWATONNA, MINN.:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. Edward Kasal, kaplan: dpp. John Vincent a Sylvester Brown, 810 So. Cedar. Vyšší a osadní škola, 171 dítek; vyučuje 5 seater z řádu sv. Františka, 2 laické učitelky a 2 kněží.

DWENSVILLE, MO.:

Smíšená osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. John Cowan.

OWOSSO, MICHIGAN:

Smíšená československá osada sv. Josefa. Farář: Jan Daniel. 915 E. Oliver Street.

OXFORD, IOWA:

Mislie sv. Prokopa. Dojíždí Rev. Harvey Finefield z osady P. Marie.

OXFORD JUNCTION IOWA:

Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rev. Josef Kissling.

PALM BAY, FLORIDA:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Fr. J. Finnegan.

PARMA, P.O. CLEVELAND, 7376 York Rd., OHIO:

Smíšená osada sv. Rodiny, York Rd., near Pleasant Valley Rd., Cleveland 30, Ohio. Farář: Rev. Wm. Benšek. Kaplani: Revs Victor Tome a Robert Knuff. Škola: 1190 dítek.

PENELOPE, TEXAS:

Osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Bohumil Hrubý.

PEP, TEXAS:

Smíšená osada sv. Filipa Neri. Farář: dp. Frederick Hyland.

PHILLIPS, WISCONSIN:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Beda Černík. O.S.B.

PILOT POINT, TEXAS:

Smíšená osada sv. Tomáše. Farář: Rev. John H. Untereiner.

PILSEN, KANSAS:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Arthur Tonne.

PINE CITY, MINN.:

Smíšená osada Nep. Početí Panny Marie. Farář: Rev. Daniel McEnery.

PÍSEK, NO. DAK.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jan W. Roth.

PITTSBURGH, PA.:

Osada sv. Václava, 883 Progress St. N. S. Pittsburgh, Pa. Farář: Rev. Josef Kopecký.

PLASI, (P. O. Prague), NEBR.:

Osada sv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. John B. Pastorak.

PLATTE, SO. DAK.:

Smíšená osada sv. Petra. Farář: Rev. Roch Schirber.

PLATTSMOUTH, NEBR.:

Osada Panny Marie sv. Růžence. Farář: Rev. Walter Banach.

PLUM, TEXAS:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. James Bailemans.

PLZEN—SOLON, IOWA:

Mislie ssv. Petra a Pavla. Pro Čechy dojíždí kněz ze Cedar Rapids, Ia.

POCAHONTAS, IOWA:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Walter Bruch. Pro Čechy dojíždí kněz z Duncan, Ia.

POTH, TEXAS:

Smíšená osada Největější Svátosti. Farář: Rev. Armand Florizoone, CICM.

PRAGUE, ALBERTA, CANADA:

Osada sv. Jana Nep. 25 českých rodín, 3 polské rodiny. Dojíždí třikrát za měsíc Rev. R. T. O'Neil z Viking, Alta. Canada.

PRAGUE, NEBRASKA:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Vilém Režábek. Škola: 130 dětí.

PRAGUE, OKLAHOMA:

Osada sv. Václava. Farář Rev. H. Bartnik.

PRAHA (P. O. Flatonia), TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Marcus Valenta.

PRAIRIE DU CHIEN, WISCONSIN

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Peter Monarski.

PRAIRIEBURG, IOWA:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. L. M. Urbánek.

PROTIVIN, IOWA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jaroslav Skluzáček. Kaplan: Rev. Stanislav Hájek.

RACINE, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Farář Rev. Jos Maček. Kaplani: dpp. R. Rodriguez a R. Thomas. Škola: 779 dítek. 1911 Green St.

RAVENNA, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie Lurdské. Farář: Rev. Jakub Bauer.

RED LAKE, S. D.:

Osada sv. Prokopa. Dojíždí Rev. James Burne z Puckwasa. S. D.

REEDSVILLE, WIS.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Vilém Koutník.

REGENT, NO. DAK.:

Osada sv. Jindřicha. Farář: Rev. Joseph Schmitt.

RICHMOND, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce. Národnosti českomoravské 15%; polské 60% a jiné 25%.

ROBSTOWN, TEXAS:

Československá mislie sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Geo. Scecina.

ROCK CREEK, MO.:

Osada česko-anglická sv. Jana Evangelisty. Farář: Rev. J. Wippermann.

ROCKLAND LAKE, N. Y.:

Československá osada sv. Michala. Doslující dñst. Otcové Redemptoristé z New Yorku.

ROSENBERG, TEXAS:

Osada Panny Marie Růžencové. Farář: Very Rev. Jerome Tydlačka, děkan.

ROSSFORD, OHIO:

Slovenská osada ssv. Cyrila a Metoděje. Farář: Rev. Jos. Pastorek.

ROWENA, TEXAS:

Česko-německá osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Andrew C. Marthaler.

RUNGE, TEXAS:

Smíšená osada sv. Antonína. Farář: Rev. Rudolph Hoffmann.

- SARGENT, NEBRASKA:**
Smíšená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Josef Szynal.
- SARONA, WISCONSIN:**
Smíšená osada sv. Kateřiny. Dosluhuje Rev. Paul C. Boshold z Shell Lake.
- SAVAGE, MINN.:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. C. Zlatkowski.
- SCAPPOOSE, OREGON:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Josef Maník.
- SCIO, OREGON:**
Smíšená osada sv. Bernarda. Farář: Rev. Bernard Neuman, S.D.S.
- SCOTLAND, SO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Jiří. Farář: Rev. Ladislav Dudek.
- SEALY, TEXAS:**
Osada Nep. Početí Panny Marie. Katolických rodin 278. Farář: Rev. Benjamin Holub.
- SEWARD, NEBR.:**
Osada sv. Vincence. Farář: Rev. Ř. Petrus.
- SEYMOUR, TEXAS:**
Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Eduard Bastien, O.M.I.
- SHELL LAKE, WIS.:**
Osada sv. Josefa, smíšená. Farář: Rev. Paul C. Boshold.
- SHERRY, (P. O. Blenker) WISCONSIN:**
Osada sv. Kiliana, 10 českých rodin. Farář. Rev. William Muehlenkamp.
- SHINER, TEXAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. Jan J. Hanáček. Kaplan: Rev. Sigmund Wojciechow-ski.
- SCHULENBURG R. 4 BOX 181, TEXAS:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emil T. Vinklerek.
- SCHULENBURG, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Růženy z Limy. Farář: Rt. Rev. Msgr. Ant. F. Drozd. Kaplan. Rev. L. Fritz.
- SCHUYLER, NEBRASKA:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Viktor E. Herman.
- SILVER HILL, ALABAMA:**
Osada Pražského Jezulátka. Dojíždí: Rev. Philip Lambert z Roberstdale.
- SILVER LAKE, MINN.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Albert Šlechtr.
- SLOVAN, WISCONSIN:**
Osada sv. Vojtěcha, asi 40 rodin. Dojíždí Rev. Rudolf J. Hořík z Casco, Wis.
- SMITHVILLE, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Pavla. Farář: Rev. Clyde Holtman.
- OLON IOWA:**
Osada Panny Marie, Newport (P.O. Solon, Ia.).
Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí důstojný pán ze Cedar Rapids pro Čechy.
- OLON, R. 43, OHIO:**
Osada sv. Rity. Farář: Rt. Rev. Msgr. Odfich A. Mazanec. Kaplan: Rev. Harry Winca, Rev. John Murphy a Rev. John J. Matty. Res. Baldwin Rd. and Parkway. Škola 750 dítek.
- SOUTH HEART, NO. DAK.:**
Smíšená osada P. Marie. Farář: Rev. Felix Andrews.
- SPENCER, NEBRASKA:**
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Robert Steinhausem.
- SPILLVILLE, IOWA:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. John Chihak. Škola: 236 dítek.
- ST. ANN (P. O. Yoakum), TEXAS:**
Dojíždí důst. p. Yoakum.
- ST. ANN'S MEMORIAL CHAPEL, VA.:**
Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia. P. O. Prince George, Va.
- ST. JOHN (P. O. Schulenburg R. 4), TEXAS:**
Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Edward C. Bartsch. Dojíždí se do Moravia, Tex.
- ST. LOUIS, MISSOURI:**
Osada sv. Jana Nep. Farář Rev. A. J. Prokeš, 1625 So. 11th St. Kaplan: Rev. Vincent Walz.
Osada sv. Václava. Farář:
- ST. MARY'S, P.O. Hallettsville Rt. 4, Jinak: Smothers Creek, TEXAS:** Rev. Henry Pšenčík.
- ST. PAUL, MINN.:**
Osada sv. Stanislava. Farář: Rev. V. J. Jiráček, 338 Superior Street. Kaplan: Rev. Richard Skluzáček.
- ST. PAUL, NEBRASKA:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Antonín Figliarski.
- STAMFORD, TEXAS:**
Osada sv. Kevina vyznavače. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex.
- STANGELVILLE, WIS.:**
Osada sv. Vavřince. Farář: Rev. Rudolf N. Kerch.
- SUTTONS BAY, MICH.:**
Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Charles Baker.
- SWARTZ CREEK, MICH.:**
Smíšená osada Panny Marie Královny Anděů. Farář: Rev. Joseph Kobb.
- SWEET HOME, TEXAS:**
Osada Panny Marie Královny Míru. Farář: Rev. Bohumír Kufátko.
- TABOR, MINNESOTA:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jan P. Merth.
- TÁBOR, NEBRASKA:**
Osada Narození Panny Marie. Dojíždí Rev. Antonín Pluháček z Heun, Nebraska.
- TÁBOR, SO. DAK.:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Raymond Koman, O.S.B. Škola: 72 dětí.
- TAITON, TEXAS:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí se z El Campo, Tex.
- TAUNTON, MINNESOTA:**
Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. J. Pavelski.
- TAYLOR, TEXAS:**
Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. E. A. Branden. Kaplan: Rev. _____.
- TIMKEN, KANSAS:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Alois Clupny.
- TISCH MILLS, WIS.:**
Osada Narození Panny Marie. Farář. Rev. Donald Feller.
- TOBIAS, NEBRASKA:**
Smíšená osada sv. Josefa. Dosluhuje kněz z Miligan, Nebr.
- TOLEDO, OHIO:**
Českoslov. anglická osada Největějšího Růžence. Farář: Rev. Ondřej J. Blaško, 821 N. Wheeling St.
- TONY, WISCONSIN:**
Anglická missie sv. Antonína Pad. Asi 27 československých rodin. Farář: Rev. L. Lewandowski.
- TOUHY, NEBRASKA:**
Osada sv. Vítta. Farář: Rev. Kazimír J. Dobrowski.
- TŘEBOŇ, MINN.:**
Osada Neposkvrněného Početí P. Marie. Dojíždí kněz z Montgomery, Minnesota.

- TROY, MISSOURI:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rev. Václav Klarič.
- TURNERS FALLS, MASS.:**
Osada Panny Marie. Dojíždí důst. Otcová Redemptoristé z New Yorku.
- TWO RIVERS, WIS.:**
Smíšená osada sv. Lukáše. Několik českých rodin. Farář: Rev. Herman Schmitz. Kaplan: Rev. Adolf Doležal. 1814 Jefferson St.
- TYNDALL, SO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Lva. Farář: Rev. Francis Cronin.
- ULYSSES, NEBRASKA:**
Osada Panny Marie Neposkvrněného Početí. Farář: Msgr. Jiří J. Schuster.
- UNION CENTER, WIS.:**
Osada sv. Terezie. Českých rodin asi 12. Farář: Rev. Roman Papierník.
- VALPARAISO, NEBR.:**
Osada Panny Marie, převážně česká. Farář: Rev. Richard J. Brombach.
- VEBLEN, SO. DAK.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Zygmunt Dzierzek. O.M.I.
- VERDIGRE, NEBR.:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Karel J. Oborný.
- VERNON, TEXAS:**
Smíšená osada sv. Rodiny. Farář: Rev. Sebastian Krempel. O.F.M. Kaplan: Rev. Kurt Buranich. O.F.M.
- VERONA, NO. DAK.:**
Anglická osada sv. Rafaela. Několik českých rodin. Farář: Rev. Felix J. Freske.
- VESELEYVILLE, N. D.:**
Osada sv. Lukáše. Farář: Rev. Jar. Tománek.
- VESELI, MINNESOTA:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Robert Dobíhal.
- VESPER, WIS.:**
Smíšená osada sv. Jakuba. Většinou česká. Farář: Rev. Petr Rombalski.
- VINING, IOWA:**
Osada Panny Marie a osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jos. Syrový.
- VODNANY, SCOTLAND P.O. SO. DAK.:**
Osada sv. Cyrila a Metoděje. Dojíždí dp. Ladislav Dudek ze Scotland.
- WADSWORTH, OHIO: (U.S. Rt. 224)**
Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rev. L. Anders. 272 Broad St.
- WAGNER, SO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. John J. Hyland.
- WAHOO, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Farář: Msgr. Daniel E. Cooper. Kaplan: Rev. D. Neal. Škola: 200 dětí.
- WAHPETON, NO. DAK.:**
Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. E. Eckhart.
- WALFORD, IOWA:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Donald Heine-man.
- WALLIS, TEXAS:**
Osada sv. Anděla Strážce. Farář: Rev. A. W. Nesvadba. Kaplan: Rev. A. Lažek. Drawer #429.
- WARSAW, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Doshuhuje Rev. Anthony Figlerski ze St. Paul, Nebr.
- WAUBUN, MINNESOTA:**
Smíšená osada sv. Anny. 25 českých rodin. Farář: Rev. Denis Parnell.
- WAUKECHON, WIS.:**
Osada sv. Václava. Dojíždí Very Rev. Joseph C. Schaefer, 322 Main St., Shawano, Wis.
- WAUSAUKEE, WIS.:**
Smíšená osada sv. Augustina. Asi 40 českých rodin. Farář: Rev. Robert F. Gládek.
- WAUZEKA, WIS.:**
Osada Božského Srdce. Farář: Rev. Henry Cassidy.
- WEATHERFORD, TEXAS:**
Anglická osada sv. Štěpána. Asi 8 českých rodin. Farář: Rev. James Mullin.
- WEIMAR, TEXAS:**
Osada sv. Michaela. Farář: Rev. H. O. Rolf. Kaplan: Rev. Jan Bílý.
- WEST, TEXAS:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Ignác J. Valenta. Dva kaplani. Škola: 386 dětí.
- WEST POINT, NEBR.:**
Smíšená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Very Rev. Herman Kaup, V.F. Kaplan: Rev. Robert A. Schmitz.
- WESTON, NEBRASKA:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. O. Ekhamil. Škola: 105 dětí.
- WHARTON, TEXAS:**
Osada sv. Rodiny. 65 smíšených rodin. Farář: Rev. L. J. Price.
- WICHITA FALLS, TEXAS:**
Osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Vincent Mičola.
- WILBER, NEBRASKA:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Václav Beránek.
- WILSON, KANSAS:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. John F. McManus.
- WILSON, NEBRASKA:**
Osada Panny Marie Ustavilné Pomoci. Dojíždí Rev. Viktor E. Heřman ze Schuyler, Nebraska.
- WINONA, MINNESOTA:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. James Habiger. Kaplan: Rev. Francis Galles. 560 E. Broadway.
- WITTING, TEXAS:**
Kaple sv. Antonína. Dojíždí Rev. H. F. Pšenčík ze St. Mary's.
- WOODBURN, OREGON:**
Smíšená osada sv. Lukáše. Asi 20 česko-slovenských rodin. Farář: Rev. Jan Larkin.
- WYNDMERE, NO. DAK.:**
Anglická osada sv. Jana Křtitele. Asi 6 českých rodin. Dojíždí Rev. Valerian Paczek z Lidgerwood, N. D.
- YANKTON, SO. DAK.:**
Smíšená osada Božského Srdce P. Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. James A. Reilly. Kaplani: Rev. Richard Schmidt a Rev. Lawrence Johnson.
- YOAKUM, TEXAS:**
Osada sv. Josefa. Asi 60 českých rodin. Farář: Rev. Jan Matocha. Dva kaplani. Dojíždí se do osady sv. Anny. Škola: 339 dětí; vvš. škola: 121.
- YUBA, WISCONSIN:**
Kostel sv. Václava. Dojíždí Rev. Frant. M. Leštinský.
- YUKON, OKLAHOMA:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Josef Mazaika. Škola 91 dětí.

ČESKÉ KATOLICKÉ ÚSTAVY V AMERICE

OPATSTVÍ SV. PROKOPA, řádu sv. Benedikta. Opat: Rt. Rev. Daniel Kučera, O.S.B. Kněží 85, kleriků 7, bratří laiků 24. Kněží působí v diecéších: Chicago, Joliet, Ill., Richmond, Va., Sioux Falls, S. D., Superior, Wis., a na Formose. Adresa: St. Procopius Abbey, Lisle, Ill. 60532.

KLÁŠTER BLAH. PANNY MARIE USTAVIČNĚ POMOCI, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Edw. Donahue, C.S.S.R., více kněží jak ve správě osady tak i na misiích a 2 ctih. bratry. (Viz. New York, N.Y.) Adresa: Redemptorist Fathers, 323 E. 61st St., New York, N.Y.

KLÁŠTER SV. VÁCLAVA, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Josef Adamec, C.S.S.R., více kněží ve správě osady a na misiích a ctih. bratr. (Viz. osada sv. Václava, Baltimore, Md.) Adresa: Redemptorist Fathers, 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.

CZECH JESUIT FATHERS, Czech Mission House, 4605 W. Broadway Ave., Montreal 28, Quebec, Canada. Rev. Václav Fejt, superior; 6 kněží, kteří působí na misiích a osadách.

PANENSKÝ KLÁŠTER NEJV. SRDCE PÁNA JEŽÍŠE, spojený s ústavem pro výchovu učitelek a vyšší dívčí školou. Představená: Velebná Matka M. Louise Hartwig, O.S.B. Sester 197, 4 novicky, 6 čekatelek. — Adresa: Benedictine Sisters of the Sacred Heart, Lisle, Du Page Co., Ill.

KONGREGACE ŠKOLSKÝCH SESTER de NOTRE DAME. Hlavní mateřinec v Čechách byl od r. 1854 v Horažďovicích, nyní je prozatímne v Javorníku ve Slezsku. Provinciální mateřinec jest v Omaze na předměstí Florence, Nebraska. Zde je též provinciální noviciát. Provinciální představenou jest pro americké domy ctihodná Matka M. Alfonsa Sudová, místní představenou ve Florence ctihodná sestra M. Annunciata. Sester profesek 137, novickek 7 a čekatelek 28. Adresa: Convent de N. D., 35th and State Sts., Omaha 12, Nebraska.

MARIAN SISTERS, Marian Center, Box 2, Waverly, Neb. Sr. Martha, sup. Rev. Edward Tuček, kaplan.

SESTRY TĚŠITELKY (z Brna, Moravy). CONSOLERS OF SACRED HEART OF JESUS, 237 W. Magnolia, San Antonio, Tex. Sr. M. Pelagia, sup.

— — — — — VYŠŠÍ UČILIŠTĚ

ST. PROCOPIUS SEMINARY, LISLE, ILLINOIS. Chancellor: The Rt. Rev. Daniel Kučera, O.S.B. Rector: The Very Rev. Maur. J. Dlouhý, O.S.B. Address: The Very Reverend Rector, St. Procopius Seminary, Lisle, Ill. 60532.

ST. PROCOPIUS COLLEGE, LISLE, ILLINOIS. Chancellor and President: The Rev. Daniel Kučera, O.S.B. Dean of Admission: Rev. Zachary Hrisko, O.S.B. Address: The Registrar, St. Procopius College, Lisle, Ill. 60532.

ST. PROCOPIUS COLLEGE HIGH SCHOOL, LISLE, ILL. — Chancellor: The Rt. Rev. Daniel Kučera, O.S.B. Headmaster: The Rev. Valentine Skluzáček, O.S.B. Principal: The Rev. Ronald Higoovsky, O.S.B. Address: The Principal, St. Procopius College High School, Lisle, Ill. 60532.

JAEGER JUNIOR COLLEGE A AKADEMIE BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ, LISLE, ILL., pod správou ctih. Sester Řádu sv. Benedikta. — V Jaeger Junior College se vyučuje v prvních dvou letech koleje (College). Akademie je přípravkou pro kollej (College) a věnuje se vyučování obchodním kursům. Vyučuje se všem, ve vyšších školách obvyklým předmětům, mimo řeč anglickou, českou a latinskou též řeč moderním: dle přání též hudbě, zpěvu, malbě, výtvarní, šití šatů a vaření. Adresa: Jaeger Junior College nebo Sacred Heart Academy, Lisle, Ill.

AKADEMIE "NAŠÍ MILÉ PANÍ" — NOTRE DAME ACADEMY — je státem uznaná příprava na vstupení do koleje. Jest při ní též dvouletý kurs obchodní. Vyučuje se všem pro vyšší školy předepsaným předmětům v řeči anglické, jakož i náboženství, češtině, latině, francouzštině, španělštině, vaření, hudbě a zpěvu, šití a hotovení různých ženských ručních prací. Ředitelkou vyšší školy jest ctih. sestra M. Dolores de N. D. Adresa: Notre Dame Academy, 3501 State St., Omaha 12 Nebraska.

— — — — — ČESKÉ DOBROČINNÉ ÚSTAVY

DOMOV SV. BENEDIKTA PRO STARCE A STÁŘENY. Pod vedením ctih. sester benediktinek z kláštera Božského Srdce Páně v Lisle, Illinois. Přijímání jsou za chovance muži od šedesáti pět

let, ženy od šedesátého roku. Adresa: Domov sv. Benedikta, 6930 W. Touhy Ave., Niles, Ill. Veškeré příspěvky buďtež zaslány na: St. Benedict's Home, 6930 W. Touhy Ave., Niles, Illinois.

ČESKÉ KATOLICKÉ ČASOPISY V AMERICE.

NÁROD — týdeník. Vychází v sobotu. Vydavatelé: Rád českých benediktinů. Reditel tiskárny: Rev. Václav Michalička, O.S.B. Šéfredaktor: Rev. Arnošt Žižka, O.S.B. Redaktoři: Dr. Tomáš Krejčí, Josef Kubát a J. C. Reřucha. V Chicagu a Cicero, \$7.50 na rok. Mimo Chicagu \$7.50 ročně. Do Evropy \$8.50 ročně. Anglická příloha samostatná \$4.00. Adresa: "Národ", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLÍK — týdeník. Vychází každý pátek. závod: Rev. Václav Michalička, O.S.B. Šéfredaktor: Rev. Arnošt Žižka, O.S.B. Redaktoři: Dr. Tomáš Krejčí, Josef Kubát a J. C. Reřucha. Předplatné \$7.00 ročně. Do Kanady \$7.00, do Evropy \$8.00. Celoroční předplatitelé obdrží jako premií zdarma krásný kalendář "Národ". — Adresa: "Katolík", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLICKÝ DĚLNÍK — Vychází jednou měsíčně. Úřední časopis Jednoty "Katolický Dělník". Řídící redaktor: Rev. Fr. J. Oborný, Dodge, Nebr. Spoluredaktor: Edward Vedral, 2440 So. Trumbull Ave., Chicago 23, Illinois.

NOVÝ DOMOV — dvojtýdenník. Vychází každé pondělí a čtvrtek. Majitel: Vlad. Malec. Redaktor: Stanislav Stibofík. Předplatné: Na rok \$3.00 Adresa: "Nový Domov", Hallettsville, Texas.

NAŠINEC — týdeník. Vychází každý pátek. Majitel: Našinec Publishing Co. Redaktor: Jos. Mareš st. Předplatné na rok \$3.06. Adresa "Našinec", Granger, Texas.

VŮDCE — Náboženský měsíčník a orgán spolku Apoštolátu Modlitby pro české osady ve Spojených Státech. Vydavatelé: Rád českých benediktinů. Vychází 15. dne každého měsíce. Redaktor: Rev. Václav Michalička, O.S.B. Předplatné pro Spoj. Státy \$2.00 ročně. Do Evropy \$2.25. Adresa: "Vůdce", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

THE HERALD (Věstník) — Úřední list Katolické Ústřední Jednoty. Vychází čtvrtletně, v měsících lednu, dubnu, červenci a říjnu. Redaktor: C. F. Vavřík. Adresa: Catholic Central Union, 1436 W. 18th Str., Chicago 8, Illinois.

POSEL — Čtvrtletní orgán České Katolické Jednoty. Redaktorka: Marie L. Král, 1643 S. Austin Blvd., Cicero 50, Illinois.

SEZNAM ČESKO-KATOL. JEDNOT VE SPOJ. STÁTECH A ADRESÁŘ JEJICH ÚŘEDNÍKŮ.

NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Hlavní úřadovna: 2636 So. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

Čestní předsedové: J. Em. Albert kardinál Meyer, arcibiskup chicagský; Jeho Excellence Gerald Bergan, arcibiskup, Omaha, Nebraska; Jeho Exc. Jan L. Mořkovský, biskup, Amarillo, Texas; Jeho Exc. Jiří Biskup, biskup, Dubuque, Iowa; nejdp. Gregory J. Roettger, O.S.B., administrátor opatství sv. Prokopa v Lisle, Ill.

Čestní místopředsedové: Msgr. Václav C. Hradecký, Duncan, Iowa, P.O. Britt; vldp. Josef Větrovec, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York, N. Y.; L. J. Šulák, La Grange, Texas; Václav Keřka, Cleveland, Ohio.

Kaplan: Msgr. Martin Křížák, 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

Předseda: Dr. Josef Čada, 2427 S. Lombard Ave., Cicero 50, Ill.

Místopředsedkyně: paní Viktorie Voller, 5338 W. 24th Place, Cicero 50, Ill.

Tajemnice: sl. Jeannette F. Krippner, 2456 S. Homan Ave., Chicago 23, Illinois.

Pokladník: Josef J. Janda, 2429 S. 61st Ave., Cicero 50, Ill.

Výkonný pokladník: Joseph G. Hodouš, 2222 S. Grove Ave., Berwyn, Ill.

Ředitelé: Dp. František Pokorný, 1431 S. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.; dp. Karel Kolek, O.S.B., Lisle, Ill.; paní Marie Průša, 2652 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.; sl. Marie Pitelka, 1322 W. 71 Pl., Chicago 36, Ill.; sl. Antonie Váňa, 1764 W. 18th St., Chicago 8, Ill.; paní Marie Král, 1643 S. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.; Andrew G. Sirek, New Prague, Minn.; Charles Hronek, Cleveland, Ohio; paní Mary Koníček, Detroit, Mich.; paní Benita Pavla, Hallettsville, Texas; Vincent Koníček, Racine, Wis.; paní Františka Hejl, Yonkers, N.Y.; p. L. J. Šulák, LaGrange, Texas.

Členové poradního výboru: Soudce Frank H. Bicek, Berwyn, Ill.; Joseph Hucek, Berwyn, Ill.; paní Milada R. Janda, Cicero, Ill.; Joseph C. Kolář, Berwyn, Ill.; paní Eliška Nevšimál, Chicago, Ill.

KATOLICKÝ DĚLNÍK

Ústřední úředníci:

Duchovní ředitel: Rt. Rev. Msgr. W. C. Hradecký, Duncan, Iowa.

Předseda: Andrew G. Sirek, New Prague, Minn.

První místopředseda: Frank Drahozal, 834 -- 13 St. S.E., Cedar Rapids, Ia.

Druhý místopředseda: Jos. Rezníček, Dodge, Neb.

Třetí místopředseda: Rudolf Falmon, Atwood, Kans.

Tajemník: Stanley F. Wagner, New Prague, Minn.

Pokladník: Jos. W. Ficenec, 2220 L St., Omaha 7, Neb.

Lékař: Dr. Stanley Kučera, 819 W. 2nd St., Northfield, Minn.

Právní rádce: Jos. Pánek, 4841 S. 24th St., Omaha.

První důvěrník: Jos. K. Proskočil, 2757 S. 13th St., Omaha 6.

Druhý důvěrník: Frank Staněk, Omaha, Neb.

Třetí důvěrník: Jerry Sliva, Wallis, Texas.

KATOLICKÁ JEDNOTA TEXASSKÁ

Kaplan: Rev. A. W. Nesvadba, P.O. Box 266, Wallis, Texas.

Čestný předseda: A. J. Kallus, Weld Route 2, Hallettsville, Texas.

Předseda: I. C. Parma, Granger, Texas.

Místopředseda: Ludwig Šablatura, Rt. 2, Box 305, Corpus Christi, Texas.

Čestný místopředseda: Hon. John Bača, Granger, Texas.

Tajemník: Amos Pavlík, Box 297, La Grange, Texas.

Pokladník: Emil S. Kovář, Box 297, La Grange, Texas.

Právník: Roman J. Bartosh, Box 696, Taylor, Texas.

I. ředitel: Jos. A. Válek, Rt. 3, Ennis, Texas.

II. ředitel: Boh. Kepřta, East Bernard, Texas.

III. ředitel: C. M. Janda, Rt. 3, La Grange, Tex.

IV. ředitel: Cyril Svěček, Rt. 2, West, Texas.

V. ředitel: Ignác Hostaš, Rt. 2, Seymour, Texas.

Vrchní lékař: Dr. Robert J. Wagner, Shiner, Tex.

KATOLICKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA
(Catholic Central Union)
(Dříve zvaná Česká Katolická První
Ústřední Jednota)

Hlavní úřadovna: 1800 S. 18th Street, St. Louis 4, Missouri.
Výkonná úřadovna: 1431 W. 18th St., Chicago 8, Illinois.

Kaplan: Rev. Vojtěch Prokeš, 1625 S. 11th St., St. Louis 4, Mo.

Předseda: Edward E. Hejra, 14065 Pleasant Valley Rd., Cleveland 30, Ohio.

Mistopředseda: John J. Krieger, 5324 Bancroft Av., St. Louis 9, Mo.

Tajemník-pokladník: Frank J. Lidinský, úřadovna: 1436 W. 18th St., Chicago 8, Ill.

Výpomocný tajemník: M. J. Moudrý, 2404 S. Lombard Ave., Berwyn, Illinois.

Lékaři: Dr. Jos. M. Ruda, 4140 W. 57th Pl., Chicago 29, Ill.

Ředitelé: Dp. Vojtěch J. Prokeš, St. Louis; Edward E. Hejra, Cleveland; M. J. Moudrý, Chicago; Dr. Jos. M. Ruda, Chicago; Fr. J. Lidinský, Chicago; John J. Krieger, St. Louis; John S. Klarič, St. Louis; Frank Řepka, Assumption, Ohio; Clarence Leibinger, Cleveland; William A. Brynda, St. Louis; Joseph J. Dolesh, Cleveland; Frank M. Houdek, Cleveland.

KATOLICKÁ JEDNOTA SOKOL

Starosta:

Mistostarosta: J. K. Proskočil, 2757 So. 13th St., Omaha, Nebraska.

Tajemník: Jan E. Beneš, 1305 So. 8th Street, La Crosse, Wisconsin.

Pokladník: Jos. Hodouš, 3925 W. 26th Street, Chicago 23, Illinois.

Náčelník: Frank Nevšimál, 2224 So. Kedvale Ave., Chicago 23, Illinois.

Náčelní: Mrs. Marie Průša, 2652 So. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

CYRILOMETODÉJSKÁ LIGA

Hlavní úřadovny: 39 Fitzjohn Ave., London N.W. 3, Great Britain; Via Conciliazone 1, Rome.

Zemský duchovní rádce pro Ameriku: Rev. Max Pikard, St. Joseph's Church, Lankin, N. D.

**ROLNICKÁ PODPORUJÍCÍ JEDNOTA
SV. ISIDORA V TEXASU**

Kaplan: Rev. Henry F. Pšenčík, Rt. 4, Hallettsville, Texas.

Předseda: Henry F. Sablatura, Ganado, Tex.

Mistopředseda: Frank Juřena, Hallettsville, Tex.

Tajemník: Raymond Toman, Ganado, Tex.

Pokladník: John Urbish, Hallettsville, Tex., R. 4.

Ředitelé: Bohumil Brosch, Rt. 4, Hallettsville, Tex.; Bohumil Hložek, Moulton, Rt. 1, Texas, a Ben. Hellinger, P. O. Flatonia, Rt. 2, Texas.

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA.

(Bývalá česká Římsko-Katolická Jednota žen ve Spoj. Státech Amerických, k níž se připojila bývalá Česko-Slov. Římsko-Katol. Podporující Jednota ve státu Ohio a Česká Římsko-Katolická Jednota žen v Cleveland, Ohio.)

Hlavní úřadovna: 5349 Doloff Rd., Cleveland 27, Ohio.

Velkokaplan: Důst. p. Arnošt Žižka, O.S.B., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.

Velkopředsedkyně: Marie Králová, 1643 So. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

Velkomistopředseda: Karel J. Hronek, 3991 E. 42. St., Cleveland, Ohio.

Velkotajemnice: Anna Veverka, 3914 Hyde, Cleveland, Ohio.

Velkopokladnice: Marie Průšová, 2652 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.

Velkoředitelstvo: Marie Tinglerová, 5343 Neosha St., St. Louis, Missouri; Rose Blake, 913 Elgth Ave., S.E., Cedar Rapids, Iowa; Marie Koniček, 3357 Pillman St., Detroit, Michigan; Mildred R. Janda, 3222 So. 61st Ct., Cicero, Illinois, Marie Vanous.

Redaktor: Karel Hronek, 5644 Broadway, Cleveland 4, Ohio.

**ČESKÁ ŘÍMSKO-KATOLICKÁ JEDNOTA
ŽEN VE STÁTU TEXAS.**

Domov hlavní úřadovny v Yoakum, Tex.

Kaplan: Rt. Rev. Msgr. I. A. Valente, West, Tex.

Čestná předsedkyně: Josefa Habarta, Yoakum, Texas.

Předsedkyně: Mrs. Benita Pavlů, Hallettsville, Texas.

Mistopředsedkyně: Mrs. Rita Kallus, La Grange, Texas.

Tajemnice: Mrs. Carolyn Hrnčíř, Yoakum, Texas.

Pokladní: Mrs. Marie Hybner, Yoakum, Texas.

Ředitelka dívčího oddělení: Miss Beattie Pustka, Hallettsville, Texas.

I. ředitelka: Mrs. Angeline Kopecký, Galveston, Texas.

II. ředitelka: Mrs. Magdalene Muška, West, Tex.

III. ředitelka: Mrs. Anna Toman, Ganado, Texas.

IV. ředitelka: Mrs. Kristina Dařilek, Megargel, Texas.

V. ředitelka: Mrs. Anđela Repa, Granger, Texas.

Vrchní lékař: Dr. C. L. Kopecký, Yoakum, Tex.

Právní rádce: Timothy G. Mareš, Granger, Tex.

**ČS. OREL V EXILU,
ŽUPA SVATOVÁCLAVSKÁ**

Hlavní úřadovna: 2431 S. Central Park Ave, Chicago 23, Ill.

Duchovní rádce: Rev. Jm. Maria Svoboda.

Starosta:

KATOLICKÝ DĚLNÍK

**má životní pojištění
pro každého člena katolické rodiny.**

RŮZNÉ DRUHY A VÝHODY

**Hlaste se u místního spolku aneb pište na
KATOLICKÝ DĚLNÍK, New Prague, Minn.**

Úřednictvo:

Čestný předseda
Čestný důvěrník
Duchovní ředitel
Předseda
První místopředseda
Druhý místopředseda
Třetí místopředseda
Tajemník
Pokladník
Lékař
Právní rádce
Ředitelé

Most Rev. John L. Mořkovský, Bishop of Amarillo, Tex.
V. F. Jelínek, Omaha, Nebr.
Rt. Rev. Msgr. Vác, Hradecký, Duncan, Iowa
A. G. Sirek, New Prague, Minn.
Fr. G. Drahozal, Cedar Rapids, Ia.
Jos. J. Reznicek, Clarkson, Nebr.
Rudy Faimon, Stratton, Nebr.
S. F. Wagner, New Prague, Minn.
Jos. W. Ficenc, Omaha, Nebr.
Dr. S. T. Kučera, Northfield, Minn.
Joseph C. Panek, Omaha, Nebr.
Jos. K. Proskočil, Omaha, Nebr.
Fr. J. Staněk, Elmhurst, Illinois
Jerry Sliva, Wallis, Texas

Zákonitě povolení obchodu v 15 státech.

RIDGELAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6650 W. CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS

Tel.: GUnderson 4-7600

ZALOŽEN ROKU 1921

Otevřete si u nás výnosný spořitelní účet.
VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY DO \$10,000.00.

WILLIAM J. RAYSPIS, president.

Úplná

Cestovní

Služba

HEGER TRAVEL BUREAU

6118 West Cermak Road

CICERO 50, ILL.

Telefon: TOWnhall 3-4774 -- 3-4775

**Od roku 1887 tisíce užívalo tento ZNÁMÝ ŽALUDEČNÍ
TONIC lék k boji proti zácpě a jejím následkům!**

Dostaňte si láhev Trinerova vína dnes a nechte jeho příjemně chutnající, zácpu odstraňující účinky pracovat! za vás. (Upozornění: Pakli nemůžete dostati Trinerovo víno ve vašem obchodě, zašlete \$1.50 se jménem vašeho obchodníka na: Jos. Triner Corp., 4053 Fillmore, Chicago 24, a velká láhev Trinerova hořkého vína bude vám zaslána ihned poštou vyplaceně.)

Trinerovo Hořké Víno

1883

ŘÁD

1965

KATOLICKÝCH LESNÍKŮ

Bratrská a sesterská pojišťující jednotna
(A Legal Reserve Fraternal Society)

Poskytuje duchovní, společenskou a tělocvičnou činnost a nabízí 17 druhů pojištění katolickým mužům a ženám ve stáří od 16. do 65. let.

Certifikáty jsou vystaveny mužům a ženám bez omezování výše pojištění s výhodou dvojnásobného pojištění v pádu nahodilé smrti.

Pro hochy a dívky do 16. let stáří nabízí 13 druhů moderních certifikátů.

POPLATKY A VÝHODY ZALOŽENY NA
C.S.O. TABULCE S 2½% SÚROČENÍM

Všechny životní a nadační certifikáty poskytují následující nazadatelné výhody:

PŮJČKY V HOTOVOSTI

VYROVNÁNÍ V HOTOVOSTI

ZAPLACENÉ CERTIFIKÁTY

CERTIFIKÁTY S PRODLOUŽENÝM POJIŠTĚNÍM

PŮJČKY NA ZAPLACENÍ POPLATKŮ

DIVIDENDY — Členské certifikáty, na něž požadované poplatky placeny jsou po dva anebo více roků, podílí se na přebytečném zisku jednoty v podobně ročních dividendů.

George H. Crowns,
Chairman of the Board

Richard T. Tobin,
High Chief Ranger

Robert A. Horstman,
Vice High Chief Ranger

Louis E. Caron,
High Secretary

Joseph Hucek,
High Treasurer

O podrobnosti týkající se členství, poplatků a výhod tažte se našeho místního zástupce aneb dopište na hlavní úřad

Catholic Order of Foresters

HIGH COURT OFFICE

305 W. Madison St.

Chicago 6, Illinois

600 Recipes of many nationalities!

Try a new dish — or one like grandma used to make!

“WOMAN’S GLORY - THE KITCHEN”

newly revised edition **only \$2.75 postpaid**

Published by Slovenian Women’s Union of America

Send orders with remittance to: **MRS. ANTONIA TUREK**
19170 MONTEREY EUCLID 23, OHIO

General Banking

THE BERWYN NATIONAL BANK

Oak Park Ave. and Cermak Rd.

Berwyn, Illinois

STanley 8-4700

ASSETS OVER \$100,000,000.00

4 1/2% **DIVIDEND**
ON REGULAR
SAVINGS
ACCOUNTS

OLYMPIC SAVINGS
 6201 W. Cermak Rd., Berwyn • Ph.: Bl 2-2424-ST 8-6201

FRANK T. SEDLACEK *president*

EARN HIGHER DIVIDENDS
ON YOUR SAVINGS!

*“at the sign of
 the weather torch”*

SOLO®

Cake and Pastry FILLINGS

...the instant filling

The #1 Cake and Pastry
Filling in the Industry

Available in

Poppy Apricot Almond Prune Date
Pineapple Peach Cherry Nut

ALSO AT YOUR LOCAL MARKET:

SOLO Dried Mushrooms
SOLO Whole Poppy Seed

SOLO Saffron
SOLO Anchovy Paste
SOLO Raisin Sauce

SOLO®

FOOD PRODUCTS

SOKOL and COMPANY

Chicago 11, Illinois

Send for New Recipe Booklet of European Recipes
Made quick and easy — Include 25c to cover postage and handling.
SOKOL & COMPANY — 241 E. Illinois St., Chicago 11, Ill.

ZALOŽEN R. 1904.

4010 W. 26th Street

Chicago 23, Ill.

Všechny vklady federálně pojištěny až do \$10,000

LAwndale 1-7755

Cestovní a turistická kancelář

BAŠTA-MUSIL & CO.

3919 W. 26th Street

Chicago 23, Illinois

Telefon CRawford 7-4800

spolehlivě a rychle zprostředkuje Vám:

Letecké, lodní a vlakové lístky * tury * vystaví travelers Checks

*** odesílání peněz do zahraničí ***

Přihlášky přijímáme osobně, písemně a telefonicky.

J. LINHART & SONS

MORTICIANS

6820 West Cermak Road.

Berwyn, Illinois

Phone: Pioneer 9-2255

1345 West 19th Street

Chicago 8, Illinois

Phone: Canal 6-0915

Established 1885

Česká Katolická Jednota

Poskytuje celorodinné pojištění od
útlého mládí do 60 let

ZÍSKÁTE VŠECHNY VÝHODY MODERNÍHO ŽIVOTNÍHO
POJIŠTĚNÍ S KTERÝMKOLIV CERTIFIKÁTEM

Půjčky v hotovosti

Vyrovnání v hotovosti

Zaplacené certifikáty

Certifikáty s prodlouženým pojištěním

Půjčky na zaplacení poplatků

POJIŠTĚNÍ OD \$500 DO \$5,000

1. Celoživotní—platí se celý život
 2. Dvacet let platu—platí se 20 let
 3. Dvacetileté nadační—splatné za živa po 20 letech
 4. Zaplacené v 60 letech—platí se do 60 let stáří
 5. Zaplacené v 70 letech—platí se do 70 let stáří
 6. Nadační v 60 letech—splatné za živa v 60 letech
- ODBOR MLÁDEŽE
1. Do věku 16 roků—25c měsíčně (Pojištění do \$500.00)
 2. Celoživotní
 3. Dvacet let platu
 4. Dvacet let nadační
 5. Nadační (Educational) splacené v 18 letech

Dividendy vypláceny nepřetržitě po 26 roků

Vyplacen obnos \$412,138.17

Rev. Ernest Zizka, O.S.B., velkokaplan

Marie L. Kral, velkopředsedkyně — Karel Hronek, velkomístopředseda

Anna M. Veverka, velkotajemnice — Marie Prusa, velkopokladní

Ředitelstvo:

Marie Tringl — Rose Blake — Marie Koníček — Mildred R. Janda — Marie Vanous

**O podrobnosti týkající se členství, tažte se úřednic místních spolků
nebo dopište na hlavní úřadovnu**

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA

5439 DOLLOFF ROAD

CLEVELAND, OHIO 44127

ČESKÝ PLUMBARSKÝ ZAVOD

HENRY SWADE

**Certified Plumbing and Heating
Contractors**

**HENRY SWADE, SR.,
President**

**HENRY SWADE, JR.,
Manager**

Telefony: Pl oneer 9-1410

LA wndale 1-1214

**JOBGING AND REPAIRING
PROMPTLY ATTENDED TO**

6721 WEST CERMAK ROAD

BERWYN, ILLINOIS

60 YEARS *of uninterrupted
dividends to our savers*

MARSHALL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

HARLEM & OGDEN AVENUES, RIVERSIDE, ILLINOIS

Est. 1904 • Henry J. Moravec, Sr., Pres.

Chicago Phone 242-4300 • Suburb Phone 447-8111

Open until 4:30 P.M. on Mondays;

until 8 P.M. on Tuesdays, Thursdays and Fridays.

Open Saturdays until noon.

Closed Wednesdays.

John A. Mallin

KOSTELNÍ MALÍŘ
(Decorative Artist)

2252 W. Devon Ave.

Tel. SHeldrake 3-1687

Chicago, Illinois

(Designers and Decorators of St. Procopius Church)

WHOLESALE

RETAIL

Phone 522-0151

LAWNDALE MEAT PRODUCTS CO.

PRAŽSKÝ — HOT PÁRKY — HO TLOAVES

CHOICE FRESH MEATS

3617 WEST 27th STREET

CHICAGO 23, ILLINOIS

BEZPEČNÉ A VÝNOSNÉ UKLÁDÁNÍ PENĚZ NABÍZÍ

MANNING SAVINGS & LOAN ASSN.

2854 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Bishop 7-7080

Založeno roku 1887.

ŠETŘTE POŠTOU NEBO OSOBNĚ. — Vklady pojištěny do \$10,000.

Platíme v přítomné době nejvyšší dividendy na vaše vklady.

Peníze uložené před 15., ponesou dividendy od 1. v měsíci.

Půjčky na majetky — dlouhodobé — na mírné splátky.

LOUIS J. MAYER & CO., Real Estate & Insurance

Nájem, prodej, výměna a spravování majetků, ve stejné budově.

Spořitelna "Atlas" v Chicagu

Krajanským spolkům, organisacím,
obchodníkům a jednotlivcům
v Chicagu a po celých Spoj. Státech
nabízíme své služby
při ukládání úspor a
dělání půjček na majetky.

VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY
DO \$10,000 AGENTUROU
VLÁDY SPOJ. STÁTŮ.

Platíme

4 1/2 % ročně
dividendy z úspor
dvakrát do roka

— 1. LEDNA a 1. ČERVENCE —

ATLAS
Federal
SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

JOHN J. KUČERA, Předseda
3901 West 26th Street
LAwndale 1-1300
Chicago 23, Illinois

JOHN J. KUČERA

3901 W. 26th St.

Tel. LAwndale 1-1300

CHICAGO 23, ILL.

REALITNÍ OBCHOD

Majetky na prodej — Půjčky

Pojištění všeho druhu.

Spolehlivost.

Úslužnost.

Vzorná obsluha.

JOHN T. CHRÁSTKA

Pohřební ústavy:

3440 záp. 26. ulice

Tel.: 762-1211

6301-5 záp. Cermak Road

Tel.: STanley 8-8240

Po více jak 40 roků slouží naši české
veřejnosti a největší počet pohřbů a nej-
větší svědomitostí vypravených mluví
sám za sebe.

KATOLICKÁ ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA (Catholic Central Union)

První podpůrná organizace katolických Čechů v Americe.
Založená v St. Louis r. 1877.

N a b í z í

KATOLICKÝM RODINÁM — MUŽŮM, ŽENÁM A DÍTKÁM
výhody moderní pojišťovny

Devět druhů populárních certifikátů pro dítky od narození
do 16. let stáří a pro dospělé do stáří 55. let.

Dopíšte si o seznam certifikátů a platební podmínky.

CATHOLIC CENTRAL UNION

1431 W. 18th St.

Chicago, Illinois 60608

(Phone Canal 6-5509)

Přes 60 let spolehlivé a poctivé služby v Chicagu a okolí.

GUARANTY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3854-56 West 26th Street (roh Springfield)
Chicago 23, Illinois CRawford 7-5300

Veškeré vklady pojištěny do \$10,000.00
vládní agenturou

**FEDERAL SAVINGS & LOAN
INSURANCE CORPORATION**

ANTHONY J. ADOLF

A. G. Adolf
1021 West 19th Street

Bishop 2-2966

B. J. Adolf, RN
Chicago 8, Ill.

BERWYN FUNERAL HOME

"Heart of the Western Suburbs"

2921 So. Harlem Avenue

Gunderson 4-4111

Berwyn, Illinois

NAŠE 75. VÝROČÍ

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS

6700 WEST NORTH AVENUE

Chicago 35, Ill. — NAtional 2-5000

MOHOVITOST PŘES \$190,000,000

FRANK P. KOSMACH, PRESIDENT

BEZPLATNÉ PARKOVIŠTĚ PRO AUTA.

Okna pro vyřizování záležitostí bez vystupování z auta
anebo bez vstupu do budovy.

NOWORUL-MUCHNA FUNERAL HOME

2658 SO. CENTRAL PARK AVE.

CHICAGO 23, ILLINOIS

Phone: 762-2233

Joseph Novorul, st.

Joseph Noworul, ml.

PSACÍ a POČÍTACÍ STROJE

MÁM PSACÍ STROJE VE VŠECH REČÍCH.

Všech značek prodá, půjčí, opraví neb vymění se zárukou

RUDY DVOŘÁK

ODBOBNÝ ČESKÝ ZÁVOD

3506 W. 26th St.

Chicago 23, Ill.

522-2231

KUCHYŇSKÉ POTŘEBY

KRÁJEČE KNEDLÍKŮ — importované z Československa, nerezavící, lehké a velmi praktické. Jedním pohybem hravě rozkrojíte knedlík na 15 stejnoměrných kousků. Cena \$4.75, poštou \$5.25.

OETKERŮV PRÁŠEK do ječivo. 3 balíčky 25¢, poštou 35¢.

OETKERŮV VANIL. CUKR, 3 balíčky 25¢, poštou 35¢.

VANILKA, lusk 25¢, poštou 4 kusy za \$1.10.

ŠAFRÁN v cenách 25¢, 50¢ a \$1.00, poštou o 10¢ více.

BÁBOVKY, importované, kovové, polévané. Bílé uvnitř, modré zevně, 9½ inčů široké, \$3.75, poštou \$4.50.

Imp. BÁBOVKY, značka "JENA", skleněné, ohnivzdorné, 8 inčů široké, \$4.25, poštou \$5.00.

NABLJEČ JITRNIC:

č. 1 \$5.50, poštou \$6.10

č. 2 \$6.25, poštou \$7.00

č. 3 \$6.95, poštou \$7.95

NOVÁ ZÁSOBA SVĚTLÝCH sušených hříbků: 1 libra \$6.50, pošt. \$7.05. ½ libry \$3.30, poštou \$3.80.

TMAVŠÍ DRUH, avšak stejně dobré: 1 libra \$5.95; poštou \$6.50; ½ libry \$3.00, poštou \$3.50.

PEROUTKA, kus 25¢, poštou 4 kusy za \$1.10.

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BLAHOPŘEJNÉ LÍSTKY

k jmeninám, narozeninám, k uzdravení, po 10¢. Lepší druh v cenách 15, 25, 35¢.

Velký výběr **DLOUHOHRAJÍCÍCH REKORDŮ**, seznam zdarma na požádání. Rovněž máme v rychlostech 45 a 78 rpm.

VELKÝ SKLAD ČESKÝCH KNIH. — Pište si o seznam.

KARLOVARSKÁ SŮL (též dobré jako projímadlo), net váha 1/5 lb. krabička \$1.55, poštou \$1.85.

ROSIČKA, o účinnosti netřeba se rozepisovati, jen chceme říci, dle herbáře doporučuje se při vysokém tlaku krve, kornatění tepen atd. ½ oz. 75¢, pošt. 85¢; 1 oz. \$1.35, pošt. \$1.45; ¼ lb. \$4.95, pošt. \$5.45.

KANADSKÝ BODLÁK — ¼ lb. 95¢, poštou \$1.20.

JALOVEC — ¼ lb. 45¢, poštou 60¢.

MNOHÉ JINÉ IMP. BYLINY.

SEZNAM ZDARMA NA POŽÁDÁNÍ.

AUTO - ATLAS ČESKOSLOVENSKA, nejnovější. Velmi podrobný, v knižní formě, \$2.95.

PLÁN PRAHY, velký, 2-dílný, \$1.25, poštou \$1.45.

Stále oznamované směsi čajů TATRA. Jelínkovy výrobky: **BOLVEN, ZDRAVITAMIN a MORAVSKÉ MAZÁNÍ**, dále masť **NONAT** — též **HOBOKO a BEEF-IRON and WINE** — rovněž **KAUCKÉHO** produkty máme stále na skladě a prodáváme za stejné ceny.

(Zákazníky ve státu Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zaslali o 1¢ více na státní daň.)

Tuzex

Potravinové balíčky beze cla, nebo dárkové poukazy do Československa — vyřizujeme nejrychlejší cestou — spolehlivě a zaručeně. Seznam zdarma.

F. PANCNER

6514 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS

1st SAVINGS of LA GRANGE PARK

Corner: 31st and Blanchan • La Grange Park, Illinois • FLeetwood 4-6000

Officers:

Richey V. Graham, Sr., Chairman of the Board
Joseph E. Serhant, Vice President and Attorney

Richey V. Graham, Jr., President
Edward J. Klecka, Secretary

Úsporové vklady pojištěny do \$10,000.00 vládni agenturou
Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

ÚSPOROVÉ ÚČTY VÍTANY.

Soukal Floral Co.

6118 ARCHER AVENUE • CHICAGO 38, ILLINOIS
TELEPHONES • REliance 5-1000 • POrtsmouth 7-7055

REXALL LÉKÁRNA BI 7-7550

Riedl's Prescription PHARMACY

J. E. Riedl, B.S., R.Ph.

E. J. Riedl, B.S., R.Ph.

ČESKÁ LÉKÁRNA

- Břišní opěrné obvazy.
- Elastické punčochy

Vyřizujeme prescriptions
na různé léky pro Evropu.

3156 ZÁP. 26. ULICE

CHICAGO 23, ILL.

(Východně od Kedzie Ave.)

KABÁTOVA ČERNÁ MASŤ

Masť, která táhne a hojí

Masť je připravována z prostředků
nejvýše utišujících a léčivých. Léčí
vyrážky — boláky — spáleniny —
opařeniny — pořezaniny a odřeniny
na kůži. Masť tato jest zaručená.
Cena \$1.50 s poštou. Je k dostání v
lékárnách v Chicagu i předměstí. Neb
pište přímo na adresu:

ALOIS KABAT CO.

3156 W. 26th St.,

Chicago 23, Ill.

SAFETY

50 Years of Service

Attractive
Dividends

Morton Park Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

5221-25 W. 25th Street

Cicero 50, Illinois

PARKING ANNEX NOW OPEN

SAVE FOR FUTURE INDEPENDENCE

CURRENT RATE

4.5%

ON ALL
SAVINGS

HEMLOCK *Federal* SAVINGS

5140 So. Ashland Avenue HE 4-0600

NORBERT SPĚVÁK

pozemkový obchod

MAJETKY NA PRODEJ.

PŮJČKY NA MAJETKY.

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU.

3522 West 26th St., Chicago 23, Ill.

Telefon: Bishop 7-6900

Residence: GUnderson 4-1002

Každý chce být živ.

Americký humorista Mark Twain se kdy-
si chlubil ve společnosti:

"At' jsem zdrav anebo ne, každého čtvrt
roku jdu k lékaři, protože lékař chce být
také živ. A když mi předepíše lék, dám si
ho připravit v lékárně, protože lékárník ta-
ké chce být živ, třeba bych potom lék vyhl-
nebo zahodil do smetí."

"A proč to?" otázal se kdosi.

"Protože chci být také živ," odpověděl hu-
morista.

Hledá se pokladník.

"Prosím vás, slyšel jsem, že tady hledají
pokladníka. Je tomu tak?"

"Bohužel, hledají pokladníky dokonce
dva. Nového a ještě toho starého také."

"NOVÁ BUDOVA"

COLUMBIA SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

BÝVALÁ LAWDALE SAVINGS

Půjčky na nové majetky a přestavby.

Rychlá a svědomitá služba.

9101-09 West Cermak Rd.

North Riverside, Ill.

Phone Riverside: 447-7500

Phone Chicago: 242-4656

Přes 64 roků vzorné služby.

Joseph J. Houda, předseda

Mildred R. Janda, místo-předs. - tajemnice

VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY DO \$10,000 AGENTUROU VLÁDY SPOJ. STÁTŮ.

OTEVŘTE SI U NÁS NOVÝ VKLADNÍ ÚČET.

Platíme 4 1/2 % dividendy z úspor dvakrát do roka.

Home Loans — ohnivzdorné skřínky — pojištění.

GU nderson

H. MARIK SONS

LA wndale

4-6310

Funeral Homes

1-3972

6507 W. CERMAK ROAD

2534 S. PULASKI ROAD

Berwyn, Illinois

Chicago 23, Illinois

ANGLICKÁ HISTORKA.

Kontrola ve vlaku. — Jízdenky, prosím! volal kontrolor, vstupující na stanici ve Wyndhallu do oddělení třetí třídy.

Každý podával svůj lístek, kromě starého muže, ubohého vzezření, který seděl v koutě a zdál se být zcela pohřížen do sebe.

— Sir... please... vaši jízdenku, pravil kontrolor, jemně se dotknuv ramene starcova.

— Ah! well... můj lístek... Muž roztržitě zvedl hlavu. — Hm!... hm! počkejte, kam jsem ho jen zandal?"

Nervosně, chvějícíma se rukama začal prohledávat své kapsy, obracel je, sejmul klobouk a prohlížel jej uvnitř i zevně...

— Byl to zpáteční, — vysvětloval plaše... přijel jsem ráno... a teď zase jedu domů... je tak maličký... kam jsem ho jen mohl zastrčit? Promiňte mi, prosím...

Kontrolor začal být netrpěliv.

— Ach, zvolal náhle stařec radostně... to je k neuvěření... mám jej v ústech... můj starý zvyk žvýkat pastilky... jaká roztržitost... prosím za prominutí, tady je.

Úředník chvatně proštípl lístek... vlak se rozjel.

— Jak je možné, pane, býti tak roztržit, jako vy? — ozvala se hezká, mladá dívka z protějšího rohu, upírajíc na starce udiveně oči. — Je ovšem malý... přece však: v ústech? Jak je to jen možné? —

— Och, slečinko, naklonil se stařec mžouraje chytrácky... musel jsem trochu rozmazat datum lístku... Víte, je z minulého týdne...

Všecko v nejlepším pořádku.

V pohraničním místě chtěl si vykutálený vtipkář, který svými posměšnými vtipy žádného neušetřil, ztropit žert také se starým pohraničním úředníkem a poukázal se mu, místo pasem, jídelním lístkem.

Pohraniční úředník ani brvou nepohnul. Klidně prohlížel domnělý pas, potom četl a přísně pohlížel na mladého, podle mody oblečeného šviháka: "Volská tlama — správně. Prasečí uši — souhlasí. Telecí mozek — ovšem. Volské oči — rovněž. Žabí nožky — souhlasí. Žádná výtká. Šťastnou cestu."

BANKING SINCE 1897

NATIONAL REPUBLIC BANK OF CHICAGO

(Dříve Skala National Bank)

1817 SO. LOOMIS STREET

Chicago, Illinois 60608

Telefon: CAnal 6-8181

Svatá Evangelia v novém vydání

Četba Písma svatého Nového Zákona, zvláště svatá evangelia, jimž tato knížka je výhradně věnována, je nanejvýš každému křesťanu užitečná. Sám Kristus Pán přikázal apoštolům, aby evangelium Jeho učení a skutky hlásali všem národům, jako On je učil živým slovem a příkladem. Aby však zjevené pravdy Boží a slova Kristova neporušena zachována byla příštím pokolením, proto svatí evangelisté z vnuknutí Ducha svatého sepsali hlavní řeči, kázání a události ze života svého Božského Mistra, jichž byli očitými svědky. Knižka je kapesního formátu, v pěkné brožurové vazbě, takže možno je nosit při sobě, o 549 stránkách. Cena i s poštovním pouze \$1.00.

Kdo by si však přál celé Písmo svaté Nového Zákona, které se skládá ze svatých Evangeliih a svatých Epištol a Skutků apoštolských, je rovněž k dostání v ceně \$3.00 i s poštovním.

Svatá Evangelia jsou podána jasným tiskem a poněkud větším písmem, tedy lehko čitelným. Podobně je tomu i se svatými Epištolami. (Vysvětlení textu je všude, kde toho je třeba.)

Zajisté, nebudete toho nikdy litovat, objednáte-li sobě tuto knížku svatých Evangeliih v ceně \$1.00, a nebo celé Písmo svaté Nového Zákona v ceně \$3.00.

Dále, je jiná možnost způsobiti duchovní radost Vaším přátelům v zámoří, zvláště v Československu, kde vše, co je nábožensko-katolické, není k dostání; a přec duchovní četba je pokrmem duše, již sílí a v dobrém utvrzuje a víru oživuje. Takovýmto způsobem prokážete jim skutek křesťanské lásky, a to bez velké oběti, k své velké zásluze u Boha.

Pošlete objednávku přímo na

Benedictine Press
1637 So. Allport St.
Chicago, Ill. 60608

VZÁCNÁ KNIHA

Vzácnou knihou právem možno nazvati "Eucharistickou křížovou cestu", od monsignora Fr. Kopeckého blahé paměti. V zápalu své kněžské horlivosti po spáse duší, dojemnými slovy líčí nám hrozné utrpení Pána Ježíše na Jeho křížové cestě a Jeho smrt na kříži. Četnými příklady uvádí nesčíslné duchovní milosti plynoucí z utrpení a smrti Pána Ježíše a ze mše svaté, která je Novozákonní obětí, v které se nám přivlastňují zásluhy Jeho smrti. V krásné vazbě, velkého formátu, cena\$1.75

Svatý Benedikt

Je zakladatelem řádu benediktinského, jenž žil v 5. století. Pocházel ze vznešeného rodu, ale ještě vznešenější byla jeho duše. Bůh si ho vyvolil za nástroj k šíření křesťanské víry, mravouky a obdařil ho konáním divů a zázraků, počítaje v to vzkříšení mrtvých a předpovídání budoucích věcí, atd., které se vyplnili. V brož. vazbě, cena 65¢

České pobožnosti

K Nejsvětějšímu Srdci Páně a
Královny sv. Růžence.

K Pražskému Jezulátku. Křížová cesta.

TRE ORE (rozjímání o umučení Páně.)

K. sv. Terezii Květince

K Panně Marii Fatimské Královně Mučedníků

Svatá Stráž. — K sv. Josefu. Za duše v očistci.

Všechny tyto knížečky jsou za stejnou cenu.

Jeden kus poštou za 20c 25 kusů poštou za \$3.00

3 kusy poštou za 50c 50 kusů poštou za \$5.00

10 kusů poštou za \$1.50 100 kusů poštou za \$8.50

Podle přání, mohou býti rozličné.

VŮDCE

Je výhradně náboženský časopis, vycházející jednou měsíčně. Obsahuje tu nejlepší četbu pro duchovní posilu různými životními příběhy ze životů svatých a světic Božích, časové úvahy atd. Ve Vůdci také po 5 let vycházel nejvýš poutavý a poučný životopis Bl. Panny Marie. Dosud máme poslední část tohoto díla z roku 1960-1961 vyvázanou v knihu v ceně \$3.00. — Jinak Vůdce na celý rok stojí \$2.00. Máme také mnohé ročníky vyvázané v knihy. Cena \$2.50.

To nejdůležitější

Pro lidi, kteří se nemohou zpovídat pro neznalost anglické neb francouzské řeči, má tato knížka velkou cenu, neboť je psána na jedné stránce česky a na protější buď v anglické nebo francouzské řeči. Nad to obsahuje četné modlitby a základní pravdy katolického náboženství. Cena i s poštovným 20c — 6 za \$1.

Psané zpovědi

Tyto zvláštní psané zpovědi, psané česky i anglicky, mají tu výhodu, že poznamenané dají se knězi k přečtení. Cena i s poštovným 15c — 4 za 50c.

Různé knížky

SVATÍ CYRIL A METODĚJ, SVATÝ VÁCLAV A SV. JAN
NEP., od Msgra. Josefa Bezdička. Historicky zjištěné u-
dálosti církevní i státní v době našich svatých věrozvěstů.
Cena 50¢

ŽIVOT SVATÉHO VÁCLAVA A SVATÉ LUDMILY, od Křiš-
t'ána. Život jejich byl sepsán za života svatého Vojtěcha,
druhého pražského biskupa ku konci 10. století. Vemí cen-
né a poučné dílo. Cena 40¢

SVATÝ VOJTĚCH, druhý biskup pražský; od dp. Dr. Františka
Dvorníka. Historicky zjištěné dějiny v Čechách z desátého
století 50¢

SVATÁ BERNADETA Z LURD, od Franz Werfele, konvertity.
Zdramatisovaný životopis prosté chudé dívky Soubirousově,
které se v minulém století několikrát zjevila Panna Marie
a jí pověřila důležitým poselstvím. Dnes jsou Lurdy nej-
známějším mariánským poutním místem na světě. V bro-
žurové vazbě, cena\$1.65

KYTIČKA — od Václava Marshala. Do češtiny přeložila Cyrila
H., učitelka. Zkušenné rady a ponaučení pro dívky vzdělané
a zámožné, jejich stavu přiměřené, jak by si měly osvojit
milost a upřímnou povahu a dobrou pověst.\$1.25

MLADÍ HRDINOVÉ — do češtiny přeložil Method Soutor.
Knička tato podává cenné rady a ponaučení mladíkům, vstu-
pujícím do veřejného života, kdy bývají vystaveni mnohým
nebezpečím a pokušením. Váz., 137 stran. Cena\$1.00

TŘI DĚTI POSEDLÉ DÁBLEM — od P. Suttera. Nejvýš vzru-
šující scény a doznání d'áblů při exorcismu dvou hochů a
jedné dívky v Ilfurtu v Německu. Zvlášť zajímavý byl po-
pis jednoho z d'áblů, jak to v pekle vypadá a proč byl od
Boha zavržen. Brož. vazba; cena 30¢; 4 knížky za \$1.00.

JAN HUS A JEHO OVOCE od Dr. Karla Kašpara, potomního
kardinála a arcibiskupa pražského. Obsahuje životopis Jana
Husa a historicky zjištěné události v Čechách.

Druhý díl obsahuje ZJEVENÍ SV. TEREZIČKY OD JEŽIŠE
v Převtěnici, od U. Řepy. Cena tohoto dokumentárního díla 40¢

Velký katechismus

Právě jsme vydali poznovu velký česko-anglický katechismus od Faerbera. Všechny důležité články víry jsou jasné vyloženy. Jsou v něm veškeré církevní modlitby, mešní řád, čili mše svatá latinsky i česky a různé pobožnosti. V krásné plátěné vazbě, cena i s poštovným\$2.00

MALÝ KATECHISMUS, stejný jako výše uvedený v zkráceném vydání 75¢

VELKÝ KATECHISMUS, od Faerbera, slovensko-anglický, podobný českému \$1.50

MALÝ KATECHISMUS, od Faerbera, slovensko-anglický, zkrácené vydání 75¢

Kristus a Panna

Úplná modlitební a rozjímaví knížka, většího formátu, pro ženské pohlaví. Obsahuje četná rozjímání na všechny neděle a důležité svátky, jakož i pobožnosti ke mši svaté, různé litanie, nauky o svátostech. V pěkné černé vazbě Cena \$2.50

ROMÁNY

PRÍBĚHY Z MEDOVÉ STRÁNĚ, od Václava Deyla. Románové povídky a pohádky pro děti; provázené s mnohými kresbami. Váz., 158 str.\$2.50

BERUŠKA, od Mary Waggaman, z anglického přeložil Rev. C. J. Beneš. Brož. 40¢

KOZÁK A TUREK, povídka, brož. 20¢

KVĚTY SAMOTY, od Fr. Čecha. Povídka. Brož. 253 str. ... 40¢

O CIZÍ ČEST, od V. Šlosar-Doubravského, brož. 60¢

NÁVRAT, od V. M. Skalského; povídka ze života; brož. ... 40¢

NADĚJE, PRÉRIE A MÍR, od V. M. Skalského. Poutavý zápas o život.\$1.60

PASTÝŘ SEVERU, od Richarda Aumerle Mahera. S dovolením spisovatele přeložil V. F. Mikulášek. Brož. 50¢

ŠLA LĚTA, podle námětu Fr. Korana, upravila Vlasta Javořícká. Ve stejném svazku je povídka "ADRIANA", z doby prvních křesťanů. Z německého přeložily školské sestry De Notre Dame v Horažďovicích 40¢

OBRÁZKY ZE ŽIVOTA, od Fr. Kopeckého. Brož. 25¢

NOVÝ NEBEKLÍČ

Knižka je v krásné úpravě, v černých deskách
a v plátěné vazbě. Velikosti $4 \times 5\frac{3}{4} \times \frac{3}{4}$ coulech.

**Se zlatou ořízkou ve ceně \$3.00;
s červenou ořízkou \$2.50**

Tato knížka, s čistým, jasným tiskem, s velkými písmeny, obsahuje vedle dvojí pobožnosti ku mši svaté, mnohé jiné veřejné i soukromé pobožnosti; dále Církvi schválené litanie, pobožnosti Křížové cesty, známé kostelní písně; jakož i základní pravdy našeho náboženství, přípravu k svaté zpovědi, zrcadlo zpovědní, modlitby k svatému přijímání a po něm, a mnohé další jiné.

Slovníky a učebnice

2. ANGLICKO-ČESKÝ SLOVNÍK od Jana Cahy a Jiřího Krámského. Nové a opravené vydání z roku 1960, o 827 stránkách. MBimo pravidelného návodu výslovnosti obsahuje též přesný přehled světových mír a váh, jména chemických prvek atd. Poštou \$3.50
- BIBLE HISTORY. V anglické řeči, dějinné události ze Starého i Nového zákona \$1.50
- DOPROVOD NA VARHANY — pro sbírku kostelních písní.
Cena \$1.75
- MLUVNICE pro vyšší školy od Jindřicha Kroníře. Cena .. \$1.35

Czech Language Lessons

od P. Dr. Arnošta Žižky, O.S.B.

Výborná učebnice pro ty, kteří se chtějí učit česky.

- V pěkné vazbě, tvrdých deskách \$2.50
V pěkné brožurové vazbě \$1.50

PRVNÍ ČÍTANKA (slabikář) od Jos. Koudelky. Úplný slabikář, provázaný mnohými vyobrazeními vztahující se k jednotlivým věcím, postupně, k slovům, větám atd. Cena 65¢

DRUHÁ ČÍTANKA, pro pokročilé žáky, od Jos. Koudelky .. 85¢

TŘETÍ ČÍTANKA, pro dospělé žáky, obecné i vyšší školy. —
Vázaná \$1.25

TŘETÍ ČÍTANKA, od Sr. Vity, zahrnuje mimo jiné též dějiny českého národa, události z I. světové války a působení amerických Čechů, ke cti českého národa. V pěkné vazbě \$2.50

Posvět' se jméno Tvé!

Tato malá knížka v pěkné vazbě obsahuje mnohé modlitby a po-
božnosti, vyjma mše svaté. Jsou v ní však v plném znění a to
doslova, základní modlitby po pořádku, jak "Otče náš", "Zdrá-
vas Maria", "Věřím v Boha", "Anděl Páně" atd., které v někte-
rých knížkách jsou zkráceny, a které mnozí hledají. Cena 35c.

Píseň o Bernadettě

Je vlastně zdramatisovaný životopis svaté Bernadetty Soubirou-
sové z Burd yě Francii. Jak známo, nejblahoslavenější Panna
Maria sobě vyvolila nejvyš prostou, skromnou a zbožnou dívku
za nástroj k založení světoznámého poutního místa v Lourdech,
kde mnoho lidí tělesně i duševně nemocných došlo náhlého a zá-
zračného uzdravení. Její životopis a zázračné příběhy v Lourdech
sepsal světoznámý básník Franc Werfel. Cena \$1.75.

ŽIVOTOPIS PANNY MARIE

Skutečný životopis Panny Marie, jak jej sama zjevila slu-
žebnici Boží cti. sestře Marii z Agerdy, představené kláštera
Neposkvrněného Početí, řádu sv. Františka Serafinského v mě-
stě Agredě ve Španělsku v první polovici 17. století. Tento živo-
topis je více znám pod jménem "Město Boží", (City of God),
protože se na ni vztahují mnohá místa Písma svatého ze Zjevení
sv. Jana evangelisty.

Toto vzácné dílo se skládá ze čtyř objemných knih a je vy-
dáno v různých jazycích, ale v českém dosud nebylo vydáno.

Nyní však, díky Bohu a jistému šlechetnému dobrodinci,
který pro větší čest a slávu Boží a k úctě Panny Marie vzal na
sebe úkol hradit vydání spojená s překladem, můžeme dnes sdě-
lit, že jej již máme na prodej. Cena \$20.00.

Chcete-li mít sami nebo způsobiti svým přátelům pro dlou-
hé zimní večery duchovní požitky, zajisté nebudete litovat objed-
náte-li jej pro sebe, a svým přátelům se jistě též zavděčíte, ob-
jednáte-li jej od:

BENEDICTINE PRESS

1637 S. Allport St.

Chicago 8, Illinois

Obsah

Poznámky k roku 1965	2
Jména svatých v Americe užívaná	16
Zpustošená vinice — <i>P. Petr Ovečka</i>	19
“Kormidelník je na palubě” — <i>Václav Tesař Blanický</i>	23
Do starého domova — <i>Václav Špaček</i>	27
Jen výš! — <i>J. M.</i>	35
Matulíčkovovo dílo — <i>M. Lipka</i>	42
Pantáta Drhlík — <i>Z. A. Koucký</i>	50
Vyléčen — <i>J. Valášek</i>	57
Modlitba k Boží Matce — Báseň — <i>Anon.</i>	61
Nenáviděný zet' — <i>Alois Dostál</i>	62
Trest — <i>Josef Brožek</i>	65
Přepočítal se — <i>J. B. Strejček</i>	73
Svůdné květy — Báseň — <i>Marie Nováková</i>	76
Dceřino přání — <i>Š. Vašek</i>	77
Náš úkol — Báseň — <i>Alois Ječmínek-Hrázecký</i>	87
Těžko po lidech slova chytat — <i>S. V.</i>	88
Zamotaný kalendář ČSSR — Báseň	92
Prohraná a přece vyhraná pře — <i>L. Grossmanová-Brodská</i>	93
Podle svého — <i>Vlasta Javořická</i>	102
V nové vlasti — Báseň — <i>Jan Vránek</i>	108
Jirtnice — <i>Karel Pichl</i>	109
Svépomoc — <i>R. Nešvera</i>	112
Dvojí cesta — <i>Š. Kos</i>	115
Kocour — <i>Józa Kratochvílová</i>	120
Tajemné zrcadlo — <i>L. G. Brodská</i>	125
Ty víš, ó Bože — Báseň — <i>F. Š. V.</i>	128
Písni k srdci — <i>A. Mittenhubrová</i>	129
Oči vzhůru — Báseň — <i>Marie Nováková</i>	134
Tabulka hlavních pohyblivých svátků	135
Kronika	136
Adresář kněží a osad	166
Oznámky	183

(NAŠE 81. VÝROČÍ)

HOTOVÉ

— *pro zítřejší potřeby.* —

OTEVŘTE SI SVŮJ ÚČET DNES U

Second Federal Savings AND LOAN ASSN.

26. ul. a Pulaski Rd.

CRawford 7-8500

Chicago 23, Illinois

Vaše vklady jsou pojištěny do \$10,000

(TŘETÍ GENERACE)

FRANK KOŘÍNEK & CO.

Krajanský velkoobchod s pekařskými potřebami

založený před 50 lety p. Frank Kořínkem starším.

4828-30 W. 25th STREET CICERO, ILL.

Phone OLympic 2-2870 — Bishop 2-1917

VÝROBCI RŮZNÝCH ZAVAŘENIN

Zvláštní pozornost věnujeme "MÁKU", který jest naší specialitou!

NAŠE POVIDLA jsou pravou pochoutkou; jak Švestková (Prune), Merunková (Apricot), Ananasová (Pineapple), Jahodová (Strawberry), Malinová (Raspberry), Datlová (Date), Pekanová (Pecan) a Mandlová (Almond), které dodáváme a zasíláme po celých Spojených státech pekařům — velkoobchodům a restaurantům — v 10 lb. — 50 lb. — 300 lb. a 600 lb. kbelíkách. Pro naše hospodyňky dodáváme do grocerií obchodů výše uvedená povidla ve 12ti uncových plechovkách. Nemá-li je váš obchodník, necht' se on obrátí přímo na výše uvedenou firmu, která jej mile ráda obslouží.

Zasíláme naše výrobky těchto zavařenin po celých Spojených Státech.

Pište si o ceník

Tato firma jest řízena poctivými a spolehlivými odborníky

pp. Frank J. Kořínek, George E. Kořínek a Frank J. Kořínek, ml.